Учителя Петър Дънов

СИЛА И ЖИВОТ

том 24

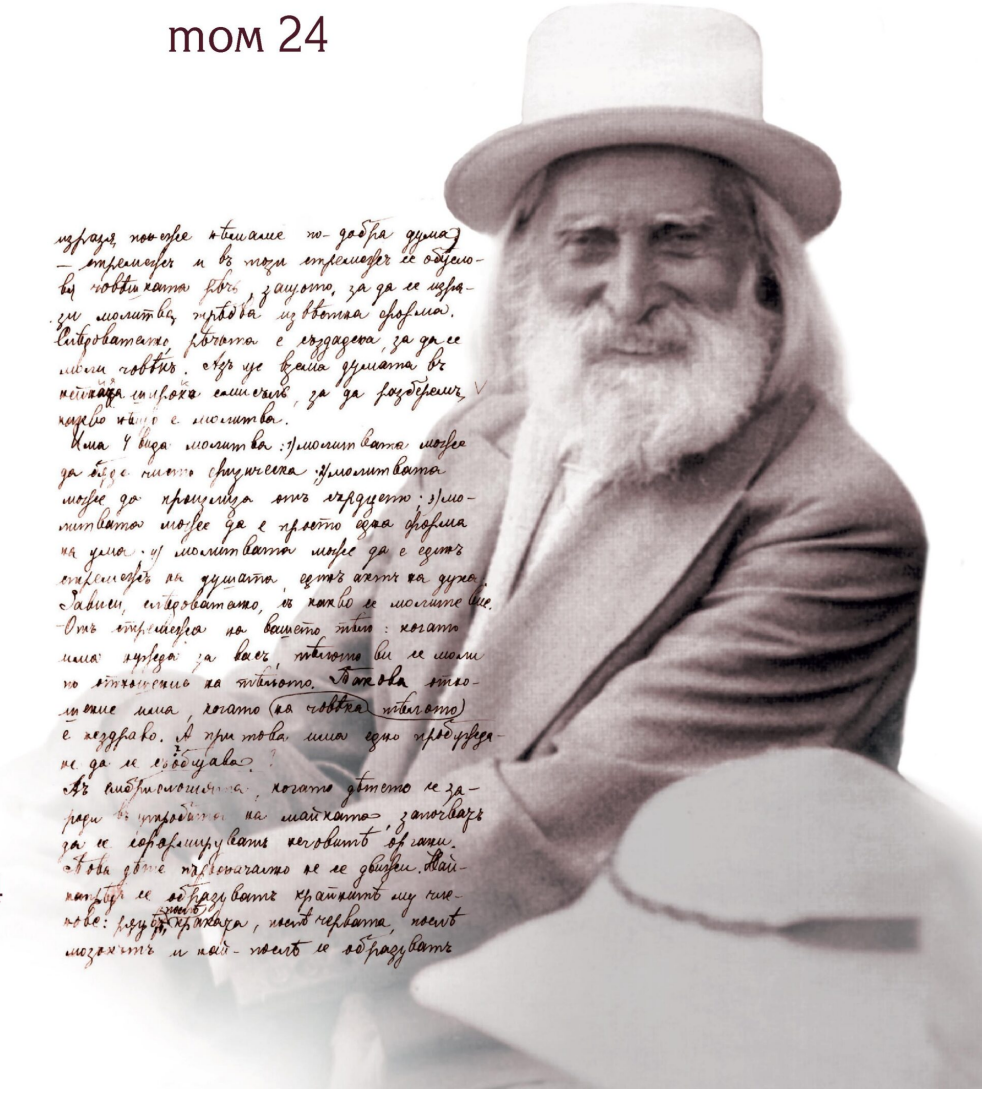

УЧИТЕЛЯ ПЕТЪР ДЪНОВ
БЕИНСА ДУНО

СИЛА И ЖИВОТ

Том XXIV

29.04.1934 г. – 27.01.1935 г.

Издателство •БЯЛО БРАТСТВО•
Издателство •ЗАХАРИЙ СТОЯНОВ•

София, 2024

УЧИТЕЛЯ ПЕТЪР ДЪНОВ
БЕИНСА ДУНО

СИЛА И ЖИВОТ

Том XXIV

Поредицата „Сила и Живот“ е съвместна публикация на издателствата „Захарий Стоянов“ и „Бяло Братство“. В нея за първи път е представена пълна хронология на неделните проповеди на Учителя Петър Дънов (Беинса Дуно) през периода 1914–1944 г. В тях по собствените му думи са изложени всички основни принципи на неговото учение, което той нарича Новото учение на Всемирното Бяло Братство.

От езикова гледна точка неделните проповеди, наричани беседи, са стенографирано говорно слово. Стенограмите на беседите са дешифрирани, редактирани и публикувани от различни последователи на Учителя П. Дънов, през различни периоди от време, на което се дължат някои езикови и стилови разлики. По-голямата част от съдържанието на настоящата поредица са сборниците с беседи, които започват да се публикуват от 1915 г. със заглавие „Сила и Живот“.

© Издателство „Бяло Братство“, 2024
© Издателство „Захарий Стоянов“, 2024

ISBN 978-954-744-473-7
ISBN 978-954-09-1887-7

Съдържание

Разпаленият въглен, 29.04.1934 7
Да имат живот, 6.05.1934 27
Числото 153, 13.05.1934 47
Да се не смущава сърцето ви!, 20.05.1934 67
Има време, 27.05.1934 85
Изпълнѝ, 3.06.1934 106
Умно дете, 10.06.1934 123
Три фактора, 17.06.1934 138
Не живея за себе си, 24.06.1934 155
Приемете Духа, 8.07.1934 167
Изново родени, 15.07.1934 177
Хвърлѝ хляба , 22.07.1934 193
Вътрешният човек, 29.07.1934 210
Който прави истината, 26-08.1934 226
Доброто семе, 2.09.1934 246
Мечът на Духа, 9.09.1934 265
Призоваха Исуса, 23.09.1934 287
С какво тяло?, 7.10.1934 301
Колко са прекрасни нозете, 14.10.1934 327
Оставете да растат наедно и двете!, 21.10.1934 348
Дерзайте!, 28.10.1934 374
Всичко е възможно, 4.11.1934 390
В царството на Христа и Бога, 11.11.1934 410
Животът е по-драгоценен, 18.11.1934 431
Който сее и който жъне, 25.11.1934 455
Помни Създателя си!, 2.12.1934 481
Добри вести, 9.12.1934 506
Когото възкреси, 16.12.1934 532
И ще доведат всичките ви братя, 6.01.1935 554
Здравото учение, 13.01.1935 580
Плод стократен, 20.01.1935 603
Недейте се грижи за живота си, 27.01.1935 627

Разпаленият въглен

Отче наш
Духът Божи
От 1. до 12. стих, 1. глава от Евангелието на Йоан
В начало бе Словото

Ще разгледам само част от шести стих на 6. глава от Исаия: „И имаше в ръката си разпален въглен, който бе взел с клещи от олтара".

Изобщо всички хора мислят, че знаят нещо или разбират нещо. Отчасти това е вярно, отчасти не е вярно. Те разбират, че са млади и остаряват; разбират, че са стари, но не знаят как да се подмладят. Питам: това знание ли е? При сегашните разбирания, които имат, хората гледат много едностранчиво на живота. И майките, и бащите, и религиозните хора гледат едностранчиво на живота.

Всички казват, че човек трябва да яде. Съгласен съм, че човек трябва да яде, но питам: ако вън температурата е 150 градуса под нулата и на тебе ти сложат едно отлично ядене, как ще ядеш? Кой от вас би могъл да се нахрани при тази температура? Или представете си, че ви сложат това отлично ядене при температура 1000 градуса над нулата. Как ще ядете? Значи, за да ядеш, изискват се известни условия. Как ще се създадат тези условия? Ние считаме, че това е в реда на нещата. Ако всички неща в света са в реда на нещата, тогава светът би трябвало отдавна да е оправен. Вие виждате, че всички неща не са в реда на нещата. При това виждате, че целият свят е уреден. То може да се каже за външния свят, но не и за нашия свят. Човешкият свят ни най-малко не е уреден. Че не е уреден, виждаме по сълзите, които всеки ден се изливат. Ако събираме тези сълзи, които всеки ден се изливат от очите на хората, те ще са най-малко

няколко милиона килограма сълзи на ден. Ако светът е уреден, защо идат тези сълзи? Вие може да не ги виждате, но те се изливат. Направете едно изчисление – хората на Земята са два милиарда и ако всеки от тях пролее по две сълзи, това са четири милиарда капчици, сметнете да видите колко килограма правят.

Сега въпросът не е за сълзите. Сълзите са съставени от вода. Казваме, че някой плаче. Какво чудно има в това, че някой човек плаче? Какво чудно има в това, че една чешма плаче? Излиза нещо от нея – трябва ли да я съжаляваме? Какво разбирате под думата „плач"? Защо плачат хората? Някой път плачат от радост, някой път – от скръб. Ако плачат от радост, трябва ли да ги съжаляваме? Ако плачат от скръб, какво има да ги утешаваме? Не че не трябва да се утешават хората, но как ще ги утешите? Умрял е бащата на някого и ти му казваш, че няма нищо, баща му е е отишъл при Бога. Но ти знаеш ли положително, че е отишъл при Бога? Нямам против да се казва на хората, но доколко тия неща са верни, то е въпрос.

Като дойдем до науката, срещаме учени, които се занимават с въпроси, които ни най-малко не разрешават въпросите на живота. Например казват за някого, че е добър бактериолог. Бактериите са много малки, дребни организми, които се виждат едва с микроскоп. Ако ги поставим под микроскоп, който увеличава 100 – 200 пъти, ще ги видим в най-голямата им величина. Учените пишат цели томове за тях. Те казват, че има около 16 най-опасни бактерии, които причиняват най-опасните болести като чума и тем подобни. Но ако запитате тия същества направили ли са някому някаква пакост, те ще кажат, че досега никому никаква пакост не са направили. В какво седи опасността от тия същества? Като ядат, те оставят своите изверження, своите излишъци. Техните излишъци образуват едни от най-опасните отрови за човешкия организъм. Щом влязат в човешкия организъм, тия отрови го разрушават. Това не показва, че тия малки същества са лоши, но че са крайно нечисти –

където ходят, те оставят своите нечистотии. Като влязат в човека, който е създаден по образ и подобие Божие, нищо не остава от него. Тези същества нямат ни най-малко уважение и почитание към хората. Те казват: „За нас хората пет пари не струват!“. Дали микробите мислят по този начин, както аз предавам, то е въпрос. Ако един човек стреля по някого с куршум отдалеч, куршумът ли е виновен за това? Куршумът говори ли? Не, куршумът нищо не говори. Онзи, който е гръмнал с пушката, той е виновен. На същото основание и ония микроскопични същества, които влизат в човека, са такива живи ядра, които го разрушават. То е все едно да имаш някакъв неприятел, който отдалеч стреля по теб със своите огнестрелни оръжия.

Питам тогава: нима болестите са създадени от Провидението? Нима сегашните пушки и топове са създадени от Провидението? Ни най-малко! Те са създадени от хората. Има си причина за това. Хората искат да бъдат силни, да се защитават, да се пазят от своите врагове. Отде дойдоха тези врагове? Хората, които Бог създаде като братя, след време станаха врагове един за друг. Отде влезе този принцип – омразата, между хората? Сега аз не разисквам, за да ви обясня въпросите, понеже тези въпроси вие сами трябва да ги разрешите. Мнозина казват, че някои въпроси трябва да им бъдат разрешени. Обаче има въпроси, които човек сам трябва да разреши; никой друг не може да му ги разреши – това трябва да знаете. Ако ядете, вие ще разрешите социалния въпрос за вас. Ако не ядете, никой не може да го разреши вместо вас. Най-съществените въпроси ти сам трябва да разрешиш. Има такива въпроси в живота на човека. При това ти не можеш да ги разрешиш изведнъж, но дълго време трябва да мислиш. Никой не може да мисли вместо тебе, никой не може да разреши твоето бъдеще. Ако искаш да разрешиш въпроса си, ти трябва да имаш отлични чувства и да знаеш как да ги контролираш. Ако не знаеш как да ги контролираш, никой не може да ти помогне.

Ще кажете: „Защо е така?“. Защо е тъмно? Защото не е светло. Защо не е светло? Защото е тъмно. Това е един начин на разсъждение. В това отношение светлината представлява условия, при които животът може да се прояви – това наричам светлина. А това, което ограничава живота, да спре той своята деятелност, аз наричам тъмнина. И ако някой може да даде друга някаква дефиниция, нямам нищо против. Това ще са друг род разсъждения, което показва, че няма само един единствен начин на разсъждение. Вие може да определите, че светлината има толкова милиарди, толкова билиони трептения – това е ваша работа, свободни сте. Но за да бъде понятна светлината, казвам: онова, което дава възможност на човешката мисъл да се прояви, то е светлината. Обаче и това не е важно. В какво отношение не е важно? Хората и досега ходят в светлина, но не знаят как да живеят. Това показва, че те имат светлина отвън, а нямат светлина отвътре. Един от старите еврейски пророци казва, че хората посред ден се препъват. Това именно показва, че те нямат вътрешна светлина. Който посред ден се препъва, или няма светлина в своя ум, или му липсват тези органи, с които да възприема светлината. Значи този човек или е сляп, или неговото внимание е отвлечено някъде.

„И имаше в ръката си разпален въглен, който бе взел с клещи от олтара.“ Кои тела са способни да горят? Някои поддържат, че всички вещества, които имат ограничен произход, подлежат на горене, имат възможност да горят. В горенето всякога се забелязва процес на разширяване или процес на видоизменение. Всеки материал, който може да се промени или видоизмени, има способността да гори. Горенето може да бъде от физически характер, т.е. само материята да се превърне от едно състояние в друго и да изчезне. А също така горенето може да става така медлено, че с материята да не става почти никаква промяна. Колкото и да е малка тази промяна при горенето, все таки става известна промяна. Следователно огънят, който гори и изгаря, той

не е същинският огън. В същинския огън няма никакви примеси. Огънят е единствената сила, от която излиза топлина.

Единствената сила в света, от която излиза топлина, е Любовта. Това е един въпрос, който трябва да се докаже. А за да се докаже, изисква се време. Аз мога да ви докажа, че ако две паралелни прави ги пресечем с трета права, перпендикулярна на тях, ще се образуват 4 прави ъгъла, равни на 360 градуса. Два ъгъла ще бъдат вътрешни, а други два ъгъла – външни. Всеки един градус има отношение към разумния живот и вие трябва да знаете това отношение. Ако запитате един астроном нещо по тези въпроси, ще видите колко се интересува той от тези градуси. Астрономите са разделили небето на градуси и са намерили в какво положение се намират звездите, в какво отклонение са поставени едни от други и така нататък.

Като говорим за паралелни линии, казваме, че не всякога линиите могат да бъдат паралелни. В геометрията се определя, че паралелни са тези линии, които се намират на еднакво разстояние една от друга във всичките си точки и никога не могат да се пресекат. Обаче две паралелни линии могат да се образуват само от две разумни същества. Следователно паралелните линии са проява на разумния живот. За съвременната наука това е второстепенен въпрос, с него тя не се занимава. Но когато изследвате един човек, устройството на неговото тяло, на неговото лице и на другите му удове, ще видите, че и там паралелните линии спазват този закон. Две линии могат да бъдат огънати, но ако спазват паралелността, навсякъде могат да си останат паралелни. Ако се огъват наляво и надясно, то е друг въпрос, спазват ли обаче своите отношения, те си остават паралелни. Вземете зениците на човешките очи – пак имате две паралелни линии, които изтичат от един свят и минават през центъра на очите. Докато тези две линии са паралелни, човек е добър. Щом се изгуби тази паралелност, той става лош. Какво подразбира това? Че

човекът е изгубил своето първоначално положение, т.е. не е в съгласие със законите на Битието. Следователно този човек не го очаква нищо добро. Оттам насетне ще започнат да идват нещастията в неговия живот. Дали той знае това, или не, то е друг въпрос.

Ще ви приведа един малък анекдот, да видите от какви малки причини могат да дойдат нещастията за човека. Един цар в древността издал заповед всички негови поданици да отидат направо при него, за да си вземе всеки съестни* припаси за цялата година – кой колкото иска. Обаче една княжеска дъщеря не могла да отиде навреме по единствената причина, че в този момент си правила прическата. Тя сметнала, че е по-важно първо да си направи прическата и след това да отиде да си вземе съестните припаси. Когато прическата ѝ била готова и тя отишла при царя, оказало се, че всичко вече е свършило. Та нещастията на хората днес се дължат на това, че са си направили прическата, а са закъснели да си вземат съестните припаси навреме. Те мислят, че прическата им е по-важна от всичко друго и че без прическа не може. По-добре иди да вземеш това, което ти трябва, пък после ще правиш прическата си.

Казвам: в разбирането за живота има една вътрешна страна, която всякога трябва да имаме предвид. Ние искаме да знаем какво иде в живота ни. В живота на всеки човек е точно определено какво ще му се случи. И след като е определено всичко, каквото може да ви се случи, оставена е една малка част, която вие сами трябва да си определите. Не трябва да ви доказвам, че ще се явят философи, които ще отричат това. Едни ще го отричат, други ще го поддържат, но това е друг въпрос. Аз не съм против доказването на нещата, нито съм против отричането им. Нещата могат да се доказват, а могат и да се отричат, но много недоказани неща си остават недоказани и много отречени неща си остават истинни. Всичко това нищо не значи.

---

* съестни *остар.* Хранителни.

Ето, от хиляда години насам хората все спорят за съществуването на Бога. Имало е много теории, както в Индия например, при това много по-крайни теории от тези, които поддържат нашите религиозни хора. Техните теории са по-крайни от нашите религиозни възгледи за божеството. И в нашия век ние мислим, че въпросът е разрешен. Едни доказват, че има Бог. Други казват, че няма Бог. И като твърдят, че няма Бог, като Го отричат, светът пак не се поправя, все същият си остава. Не само че не се е оправил светът, но се е забъркал още повече. При какви условия има Господ? При какви условия има закон? Когато имаме да взимаме, ние искаме да има закон; когато имаме да даваме, не искаме да има закон. За онези хора, които са за реда и порядъка, то е друг въпрос, то е в реда на нещата. Казвате: „Не може ли да съществува живот без никакви ограничения?“. Законът съществува вън от тебе независимо от това дали си заинтересован, или не. Трябва да съществува един закон в твоя ум, на който ти да се подчиняваш доброволно.

Сега аз не искам вие да се смутите. Някои неща у вас трябва да се смутят, някои неща трябва да се стопят. Ледът трябва да се стопи. Аз ни най-малко не искам онзи лед у вас да не се стопи. Един американски милиардер си направил отличен палат от ледени блокове и той му струвал няколко милиона долара. Като дошло лятото, стопил се този палат. Казвам: много наши възгледи като палата на този американски милиардер ще се стопят. Всички виждаме да плачат за стопените палати, направени от лед. Кой не плаче? Майки плачат, млади моми плачат, млади момци плачат, държавници плачат, проповедници плачат, свещеници плачат, религиозни хора плачат. – „Ама хората не са религиозни.“ Защо не са религиозни? Кой е крив за това? Започват да търсят някакви причини. Ако хората не са религиозни, Слънцето е виновно. Ако хората са сиромаси, ако са болни, Слънцето е виновно. За всичко Слънцето е виновно. Намерете го и го съдете! Някъде Слънцето те грее, изведнъж получиш слънчев удар и паднеш на земята;

някъде не те грее, замръзнеш, не си изпълниш службата както трябва. Хората на Земята не са виновни за нищо, никой държавник не е виновен, всички са като светии. Слънцето е виновно, трябва да го дадем под съд. Кой ще го съди?

Нашата работа ще прилича на онзи анекдот, в който се разказва, че в един хамбар се завъдили много мишки. Няколко котараци всеки ден идвали да ги ловят и ядат. Един ден се събрали мишките на съвет и решили, че трябва да държат на тези котараци звънци, та като идват при тях, отдалеч да ги чуват. Всички започнали да ръкопляскат, казали: „Браво! Дойде времето на нашето спасение!“. Един плъх мъдрец запитал: „Кой ще бъде героят, който ще окачи звънците? Кой ще окачи звънец на някой котарак, да познаваме, че идва, отдалеч да го чуваме?“. Кой ще окачи звънец на смъртта, та като иде, да я познаваме? Кой ще окачи звънец на този голям котарак, та като иде, да избягаме? Проповядват ни, че е в реда на нещата да умрем, да се освободим. Съгласен съм, нямам нищо против това. Дали трябва да умре човек, или не трябва, то е въпрос. Кога трябва да умре и кога не трябва да умира? Първоначално Бог каза на човека: „В който ден престанеш да ядеш както трябва, ще умреш“.

Питам: желанията в съвременния човек не са ли ядене? Едно желание, което се заражда в човешката душа, едно неестествено желание, не е ли неестествена храна? Мойсей, който е разбирал това, е казал: „Не пожелавай!“. Една неестествена храна ще внесе дисхармония в душата ти. Яж само това, което законът позволява. А кое е то? Всяко живо същество, каквото и да е, щом не хвърля сянка в съзнанието ти, може да го изядеш. Ти, като искаш да хванеш една кокошка, виж: ако хвърля сянка в съзнанието ти, не я яж. Пък и човек, ако хвърля сянка в съзнанието ти, не го приемай; ако не хвърля сянка, приеми го, изяж го. Че и сам Христос казва: „Който ме яде, ще има живот в себе си, а който не ме яде, ще умре“. Но Христос никога не хвърля сянка върху умовете, върху съзнанията на хората. Разбирайте нещата.

Туй вие може да го разбирате както искате, нямам нищо против, но ако искате да се ползвате, тъй че то да ви послужи за повдигане, да ви помогне, да ви предаде една малка сила, трябва да разбирате истината. Ето аз какво разбиране имам: като изгрява Слънцето, трябва да взема нещо от него. Ако Слънцето изгрее и не взема нещо от него, аз правя престъпление. Всеки ден трябва да излизам преди изгрева на Слънцето, да си взема необходимата порция, която ми се пада. Една дажба има, която Слънцето ще ми даде, но трябва да изляза точно навреме. Ако не я взема, ще бъда нещастен, ако я взема, ще бъда щастлив. Питам: съвременните хора отиват ли да си вземат тази дажба? Всички се излежават под юргана, казват: „Изгря Слънцето". След като изгрее Слънцето, отиде дажбата! Дажбата, която може да се вземе, е при изгрева на Слънцето. Каквото през деня се взима, то са триците. А съществената е това, което ти помага за през целия ден. То е съществената. През деня каквото вземаш, не че е лошо, но то са триците. Което в сутринта трябва да вземеш, то е съществената. Колко хора има, които вярват в това? Сега започнаха да вярват, но колко години трябваше да минат, за да повярват?

Ние търсим живота там, дето го няма. Казваме: „Бог ще ни даде живот". Че какво ще ни дава живот? Ти хванеш кокошката, изядеш я и кажеш: „Господ живот ще ни даде". Ти хванеш ябълката, изядеш я, животът дойде чрез тази ябълка. Хванеш картошките, житото, изядеш ги, направиш хляб, изядеш го и кажеш: „Господ ни дава живот". Кога ни дава живот, я кажете? Когато вие ядохте житото, питахте ли го? При яденето едно правило трябва да спазвате – всичката хигиена, същинската хигиена на живота. Вашите възгледи вие си ги дръжте, аз не съм против възгледите, които имате. Вие имате сегашния живот, но под онази хигиена, за която ви говоря, аз разбирам едно свещено правило. То е следното: ако ядеш без любов, ти се тровиш; ако ядеш без знание, ти се тровиш; ако ядеш, без да си свободен, ти се тровиш. Следователно, за да ядеш, ти трябва да обичаш

храната. Това е буквално така и ако го възприемете, на правата страна ще бъдете. Ако ядеш със знание, ако ядеш със свобода, ти ще имаш най-голямото благословение. Това е хигиена.

Сега разправят за яденето, че съдържало калории. Нямам нищо против калориите, но всяка една храна, която не предизвиква в тебе любов, е отровна. Между храната, която човек трябва да яде, между неговият живот и неговата душа има известно съотношение. Всички животни се ръководят от това правило. Ти имаш известна симпатия, известно влечение към дадена храна. Храна, към която нямаш влечение, не е за тебе. Влечението още не е правило. Ако влечението не се превърне в едно движение, ако туй движение не се превърне в една любов, храната, която си ял, няма да те ползва. Този закон е верен не само по отношение на физическия свят, той е верен и по отношение на човешките мисли и чувства. Всяка една мисъл в тебе, която не стимулира любов, тази мисъл е отровна. Всяко едно желание в тебе, което не стимулира любов, туй желание не е на мястото си. Не да се плашиш, но понеже в човешкия живот проникват хиляди желания, знанието седи в това човек да знае кое желание да избере и кое желание да остави. В това седи новата култура на хората. За да се създадат новите хора, на тях им трябва по този начин да се хранят.

Вие си гледате лицето. Кое е онова, което определя вашето лице? Лицата на всички хора се различават, няма две лица еднакви. Кое е онова съществеността, което отличава едно лице от друго лице? Кое е онова съществеността, което отличава едни очи от други очи? Кое е онова съществеността, което отличава едни уши от други уши? Кое е онова съществеността, което отличава един нос от друг, една уста от друга? За цвета на лицето ще кажете, че това е нещо безпредметно. Не, много предметно е, защото цветът на лицето на един човек упражнява голямо влияние. Ако ти нямаш един здравословен цвят на лицето си, ако ти нямаш един здравословен цвят

на очите си, ако ти нямаш един здравословен цвят на ушите си, ако ти нямаш един здравословен цвят на носа си, какъв човек може да бъдеш? Кой е здравословният цвят? Това ще остане за друга една сказка, когато ще ви говоря за анормални и нормални краски.

Казва се: Бог, Който е създал света... Сега тази дума „Бог" да не ви фрапира. Като се произнесе думата „Бог", на религиозните хора мед им капе на сърцето. На материалистите мед им капе на сърцето, като не се произнася думата „Бог". Това са хора заинтересовани. Материалистите и религиозните са хора заинтересовани. Аз ги оставям настрана, те са заинтересовани, не могат да се повикат на съд, не могат да бъдат свидетели. Ако ние разискваме по идеята за Бога, трябва съвсем да не сме заинтересовани. Ние искаме да знаем истината. Отношението, което аз имам към Първата Причина, и отношението, което Първата Причина има към мене, трябва да ги знам. Никога да не ме убеждават хората, че този ми е баща. Ако имам един баща и една майка, която ме е родила, защо трябва да ме убеждават хората? Аз трябва да приличам на баща си и на майка си. Ако не приличам на тях, не съм тяхно дете. По какво ще приличаш на майка си? Майка ти има една брадавица на ръката и ти да имаш брадавица на същото място. Имаш и друга брадавица, която е като брадавицата на баща ти. Баща ти има една, майка ти има една, а ти имаш две. Ако имаш две брадавици, ти приличаш на баща си и на майка си. Пък ако нямаш нито една брадавица, никак не приличаш на тях. Тогава откъде си познал, че са твои баща и майка? После, когато човек върви по линията на майка си, той има една усмивка на устата, която е свойствена на майка му. Когато върви по линията на баща си, човек има един ъгъл на очите като на баща си, движи ги като него, стар чорбаджия е той.

По топлината ти приличаш на майка си, по светлината приличаш на баща си. Важно е да знаеш по коя линия вървиш, понеже, ако не знаеш, ти ще влезеш в едно противоречие. Майка ти и баща ти през целия ти живот

играят все важна роля и ако решиш да се освободиш от тях, ще си създадеш най-голямото нещастие. Най-голямото нещастие, което съществува сега, е това, че хората искат да се освободят от баща си и от майка си, не искат да бъдат под тяхното влияние. Те искат да бъдат самостоятелни. В какво седи тази самостоятелност? Човек ще има деца и те ще искат да се освободят от него. Няма никаква философия в това. Ти ще се освободиш от баща си, от майка си, за да намериш друга майка, друг баща. Дъщерята се освобождава от влиянието на баща си, но намира друг баща. Старият баща не струва, млад баща искаш. Е, хубаво, но ако тия бащи – и младият, и старият, все остаряват и умират, въпросът не е разрешен.

На какво се дължи старостта и на какво се дължи младостта? Младостта произлиза от един факт. Ти си се подмладил, понеже си видял лицето на онова Слънце, което дава живот; веднъж си го видял и си се подмладил. А защо остаряваш? Като си дошъл на Земята, всяка вечер ходиш да изпращаш Слънцето, което залязва. Ти ще остарееш и ще умреш по подражание. Ти не ходиш да посрещаш Слънцето, като изгрява, но да го изпращаш, като залязва – така и тебе ще изпратят. Ние, които искаме да бъдем щастливи на Земята, изпращаме Слънцето, което залязва. Ние, дребнавите хора, ще уредим живота си и никой няма да го види. Аз бих желал да видя един институт от две хиляди години, който да е издържал една морална криза. Не само че няма един такъв институт, но даже религиозните хора не са издържали. Ето, наближават две хиляди години, откакто християнството е създадено, и какви ли не примеси има в него, какви ли не разбирания има. Християнството днес е останало като една пародия на онова, което Христос е казал. Каквото иска Христос, нищо от това не се прилага. Навсякъде се прилага каквото искат Петко, Драган, Стоян. Навсякъде все се прилагат мненията на хората, а не мнението на Христа. Нямам нищо против това, но Слънцето, през каквато среда минава, такъв оттенък ще има, такъв ефект ще даде. Ако светлината е ясна,

хубава, тогава добре, но ако е гъста, пълна с нечистота, тя няма да даде такова отражение, няма да бъде тъй здравословна.

Казвам: при сегашните условия се изисква едно разбиране вътрешно. Например говори се за духовен живот и за материален живот. Но какво нещо е духовният живот и какво нещо е материалният живот, това е една неразбрана идея. В старо време са казвали, че всичко е ум. Какво нещо е умът? Външната страна на ума, това е материалният свят. Образът на ума, това е материалният свят. В материалния свят подразбираме, че зад материята седи нещо разумно. Обликът на този ум е материалният свят. Следователно, ако физическият свят изчезне, умът ни ще предполага, че с тази разумност е станала известна промяна. Много пъти се говори за Вселената. Някои казват, че нашата Вселена е остаряла. Това е твърдение на хората, понеже те остаряват. Има една Вселена, която никога не остарява. Има едно обличане на Вселената. И Вселената си има мода като парижката – модни костюми има, с които тя се облича. Но това е до външната страна на Вселената, а вътрешната ѝ страна, както ние я разбираме, тя се променя, без да се изменя.

Аз ви говоря това, за да се яви една стабилност във вашата идея. Казваш: „Като умра аз, всичко ще се свърши". Какво разбираш под това? Ако ти, след като умреш, се освободиш от всички твои земни ограничения, от всички твои страдания, от всички твои противоречия, от всичката онази злоба, омраза, която те е мъчила, ако се освободиш от всичко това и влезеш в един свят, дето ще се почувстваш свободен и ще започнеш да работиш, тогава смъртта е намясто. „От смърт в живот" – казва Писанието. Ние сега сме мъртви. Ние, хората на Земята, сега сме мъртви. По-голямата част от хората на Земята живеят в най-голямото ограничение на човешкото съзнание. Според мене няма по-голямо ограничение на човешкото съзнание от това. Затворен си, твоето съзнание остава в тъмнина. Имаш само това

просто съзнание, че някога си бил някое величие, цар, министър, философ, владика, свещеник, проповедник, майка, баща, слуга – каквото ли не, хиляди неща си бил, но сега си се вцепенил, не можеш да мръднеш. Питам: какво те ползва всичко това в миналото? Какво е смъртта? Туй е смъртта. Както аз изследвам нещата, животът, това е обратното на смъртта. Те са два контраста. Другояче казано, смъртта е най-малкият живот, отдето животът започва. Смъртта не е нищо друго освен отнемане на живота. И понеже тогава животът не расте, тази работа става тягостна за съществото, което се намира в смъртта.

Вие ще кажете, че вярвате в Христа. Аз не зная колко е вашата вяра. Както виждам, не е много голяма. Аз бих опитал вашата вяра сега. Ако я опитам, не зная дали бихте могли да издържите. На онзи, който казва: „Аз имам вяра", казвам: „Ха сега, с твоята вяра, дай 10 хиляди лева!". – „Как? – ще кажете. – Това е погрешно!" Аз сега задавам въпроса на себе си. Нямам право да ви изпитвам, защото нямам нужда от 10 хиляди лева. Аз ни най-малко не се нуждая от пари. Защо не се нуждая от пари? Защото другите хора се нуждаят от тях. Пък от туй, от което другите се нуждаят, аз не се нуждая. От туй, от което другите не се нуждаят, аз се нуждая. Моята философия е тази. Туй, което хората обичат, аз не го обичам; туй, което хората не обичат, аз го обичам. Това е един контраст. А тази философия подразбира следното: аз мисля и моята мисъл да не принесе страдание на никого. Аз искам да изям яйцето на една кокошка. Ако кокошката ми каже да не поглеждам яйцето ѝ, няма да го погледна, напълно ще се подчиня на нейното разпореждане. Ще кажете: „Че как, кокошката ли ще ми заповядва?". Понеже ти заповядваш на кокошката, и кокошката на тебе ще заповядва.

Днес аз ви говоря знаете ли защо? Предавам ви лекция как да се масажирате. Аз съм предвидил: понеже един ден няма да има лекар, трябва да знаете как да се масажирате, как да си помагате. Казваш: „На мене това

не ми трябва“. Ако не се научиш да се масажираш, ти ще се намериш в трудно положение. А то е безпредметно. Да дойдем до следната мисъл, която може да бъде полезна на онзи, който е готов. Аз искам да мислите здраво, да не се плашите. Ти може да внесеш в себе си мисълта: „Аз съм болен човек, изложен съм на болести“. Може да си изложен на болести, но само при известни условия. Целият организъм си има свой матрикс, тъй го наричат. Аурата излиза в успоредни линии от целия организъм, от главата, от краката. Някой човек, каквото подхване, всичко може да постигне – музикант, поет, търговец да стане; накъдето ходи, всичко му върви. Щом започне някоя работа, върви му, защото той има една аура, а тъй като в матрикса има една ципа, която обвива стомаха, при него тази ципа е здрава, микробите не могат да я изядат, тя сама се пази. Но човек, със своя нередовен живот, може да направи тоя матрикс да се напука и тогава се образуват язви. Язвите показват една неправилност в човешката мисъл – такъв човек само е ял и пил.

Мисълта е всичко в света. Мисълта има отношение към твоето здраве. Мисълта има отношение към материалните неща. Мисълта, ако няма отношение към материалния свят, тя е безпредметна. Мисълта е, чрез която може да влияете на материята, в съвременната наука вие ще изучавате това. Когато във време на война войниците сте се напълнили с въшки, ти ще развиваш своята мисъл. Ако имаш най-силна мисъл, на тия въшки ще им внушиш да излязат от тялото ти. Ще мислиш час, два, три, четири, докато въшките започнат да скачат от тебе една по една. Няма да ги убиваш, но ще ги събереш в една чашка и като излязат всичките, като овчар ще ги изведеш на върха, ще ги изсипеш и ще кажеш: „Пасете тук“. Каква гениална мисъл трябва да имаш, за да накараш тия въшки да излязат! Мислите имат влияние върху материята във всеки един орган. Чрез своята мисъл ти можеш да изправиш всеки свой недъг, можеш да контролираш очите си, ушите си, можеш от тялото си, от ръцете си да направиш каквото искаш. То е въпрос на знание.

Най-първо ще се опиташ да свалиш въшките от главата си. Преди да си махнал въшките от главата си, ти не можеш да приложиш тази наука за контрола на органите. Въшките са много флегматични. Бълхите са със сангвиничен темперамент, а въшките – с флегматичен.

Разправяше един американец, че ходил в Чикаго да гледа как един човек заповядва на бълхи да маршируват. Известно пространство било покрито със стъкло, а под стъклото имало 100 – 200 хиляди бълхи. Човекът им заповядвал и те се разделяли на полкове, на батальони, вървели тези бълхи като войници. Искал да покаже, че човек може да упражнява влияние върху бълхите. Този господин казвал: „Най-голямата мъчнотия беше да отуча бълхите да скачат. Това бе най-мъчното нещо. Това е една наследствена черта на техния род". Един приятел бил във Франция и там срещнал човек, който правил опити с камъни. Взема този човек един голям камък и като го бутне с ръка, той се счупва, на парчета става. Нашият приятел го пита: „Как го правите?". – „Това е наследство."

Значи има известни скрити сили в човешкия организъм, които трябва да се развият. Има една правилна мисъл, с която можем да продължим живота си, с която можем да направим живота си такъв, какъвто трябва да бъде. Една мисъл има, с която ние можем да влезем във връзка с живата природа и да видим, че природата не е това, което виждаме привидно при сегашните условия. Ако видим природата, ние ще се уплашим. Защото има не само хубави работи, има и страшни работи, на които човек не може да издържи. Ако вие попаднете в някой вулкан, какво ще видите? В онази материя, която е сгорещена до 5, 6, 7 хиляди градуса, може би и до 10 хиляди градуса, може ли да издържите? Ако можеше Земята да се отвори, да видим какво има вътре в нея, мислите ли, че ние бихме видели нещо хубаво? Много страшни работи ще видим. Но тия страшни вулкани, които правят земетресения, са едно благо за цялото човечество. Ако вулканите престанат изведнъж да функционират, то

и положението изведнъж ще се влоши. Засега може би 50 – 60 вулкана има. Аз ги наричам комини на Земята, понеже нашата Земя върви като един параход. И в морето има вулкани, те даже са повече. На какво се дължи този вътрешен огън на Земята? Той се дължи пак на разумни същества. Това е само твърдение, то трябва да се докаже. Ако един човек влезе в моята къща и види, че огънят гори, а мене ме няма, какво ще каже? Огънят сам по себе си гори, но първият подтик се дължи на мене. Кой е първият подтик, поради който огънят гори? Това е разумното. Следователно какво трябва да прави този, който изучава моя огън? Аз имам известна цел, огънят има известно предназначение. И като дойде вкъщи този човек, аз ще му разкажа защо съм запалил своя огън.

Когато изучаваме нашата природа, нашата Земя, ние трябва да правим това не с оглед на нейните частични процеси, но трябва да изучаваме тази истина, която има отношение към нас, понеже нашето бъдеще зависи от нея. В съвременния свят никой народ не може да се поправи, докато няма един правилен възглед за строежа на законите, които функционират в този сегашен свят, в природата – и то не временните закони. Въпрос е какво ще стане с културните народи. Този въпрос ние не можем да го разрешим, но има един въпрос, който можем да разрешим. Всеки един от вас може да разреши един въпрос за себе си. Какво ще бъде вашето бъдеще след 10 – 20 години, след 40, 50, 60 или 120 години, това трябва да ви интересува. Защото нас не ни интересува смъртта, нас ни интересува животът. Смъртта за нас е само сянка на живота. Нас не ни интересуват философите, които не мислят. Когато говоря за учените хора, аз имам най-доброто мнение. Съвременният свят се ръководи от едно общество, което е пак от хора, да не кажа ангели, но просветени хора от всички народи, които имат цялата обич към човечеството, към по-малките си братя. Те имат всичкото добро желание, ден и нощ мислят, като спазват своята свобода, как да помогнат на човечеството да тръгне по един правилен

път, с най-малките страдания. Не може да се избегнат страданията, които ще дойдат, защото, ако хората не знаят да живеят, тогава в природата има други закони, закони на ограничения. Но те прибягват до законите на ограниченията в много редки случаи. Този въпрос трябва да се подеме научно от най-учените хора, от хората на изкуството. Туй е аксиома. Аксиомата е една истина, която не се нуждае от доказателство.

Всяка мисъл почива на един закон. Външната страна е проявлението, а вътрешната страна е законът. Следователно между една проявена и една непроявена мисъл има съотношение. Учените хора казват, че между законите и проявеното има известно съотношение. Значи онзи, който иска да проучи явленията на природата, той трябва да разбира и законите. На туй основание, ако вземем например носа, онези, които разбират какво е турило Божественото в него, знаят, че единственото, което отличава човека като човек, това е неговият нос. Носът, това е човекът. На сегашния човек носът е отделен, не е краснат с горната челюст. Животните са животни по единствената причина, че техният нос е краснат с горната челюст. Само човекът има нос отделен от челюстта и по това той се отличава. Онази мисъл, която е оформила носа, тя е съзнателното, тя е разумното в света.

Сегашните хора не знаят как да пипат своя нос. Ако човек искаш да станеш, ти няма да пипаш носа си. Аз мога да ви дам едно правило, който иска от вас, да го прилага. Най-хубавата копринена кърпа ще вземеш, ще я понаквасиш малко и носа си с тази копринена кърпа ще погладиш. Като пипнеш носа си, да знаеш, че ти си човек. Че ако нямаш уважение към своя нос, към какво ще имаш уважение? Ще кажеш: „Носът ми е крив“. Ти си го изкривил с пипането си. И широк ще го направиш. Широк носът не трябва да бъде. Ти ще го направиш толкова дълъг, колкото трябва. Носът си има една мярка. Има точно определено съотношение между широчината на носа и дебелината на врата. Дебелината на врата има

отношение към целия ръст на човека. Математически отношения има и между носа и пръстите. Аз не искам да говоря за детайлите. Природата е работила и постоянно работи по известни закони. Здравето го има, когато се спазва туй съотношение на човешката мисъл. Мисълта на човека постоянно иде чрез носа. Щом ти престанеш да дишаш правилно, твоята мисъл не е правилна. Бъдещите поколения, бъдещото възпитание, майките и бащите, всички онези, които възпитават, трябва да вървят по Божествения път.

Казваме: „Ти трябва да живееш добре". Ама как ще живееш добре? Та ти не знаеш как да пипнеш носа си, не знаеш как да го изтриеш! Аз не съм срещнал в България и един човек, който да знае как да изтрие носа си, който да има една копринена кърпичка за своя нос. Моми и момци имат такива копринени кърпи. Може кърпичката да е зелена, бяла, червена, каквато и да е, но като каже някой „нос" (а той представлява най-благородното на човешкото лице), ти ще си извадиш кърпичката. Върху носа е написан и характерът на човека, написано е цялото бъдеще. На никой друг орган не е написано тъй бъдещето на човека, както на човешкия нос. Цялото бъдеще, същинското бъдеще, през което човек трябва да мине, туй е написано на носа. И всичките правила са там. Ако ти разбираш законите на своя нос, всичките нещастия ще изчезнат.

Сега вие ще кажете: „Дайте ни тези правила". И да ви ги дам, няма да ме разберете. И да ме разберете, няма да можете да ги приложите, ще се откажете и ще ги оставите за в бъдеще. Пък това не е въпрос сега. Аз, който ви говоря, казвам: имате един орган, поставен на вашето лице. Това е наука. Една наука, която аз съм изучавал. Десет години съм изучавал човешкия нос само. Десет години съм посветил на носа и не съжалявам, че съм го изучавал. И още десет години бих могъл да го изучавам. В десет години някои основни неща съм проучил, понеже постоянно се прибавят нови неща на носа. В различието на човешката душа всякога се прибавят някои неща хубави и по-хубави.

Има едно хубаво нещо в човешкия нос, една хубава черта: след пет години този човек ще стане филантроп, ще помага на хората. Като зная тази черта, на мене ми се радва сърцето. Срещам една грозна мома и като ѝ погледна носа, виждам, че след десет години тя ще се повдигне, ще се зарадва. Тъй че хубаво е някой път да си имате огледало, да си погледнете в него носа, да се зарадвате, че имате нос. Няма защо да се обезсърчавате. Аз ви казвам: радвайте се, че Господ ви е дал един нос.

Благословен Господ Бог наш
Тайна молитва

29 април 1934 г., София, Изгрев

Да имат живот

Добрата молитва

Ще прочета 11. глава от Еклисиаст. Ще взема само няколко думи от 10. стих на 10. глава от Евангелието на Йоан: „Да имат живот“.

Сега въпросът е, че хората имат живот и го изгубват. Всяко нещо, което се губи, е безполезно, то съставя страдания, несгоди, тревоги за човешкия дух. Ние се намираме в един свят, дето всичко се губи. Какво трябва да се прави тогава? Животът има само една реална страна. Сенките ние ги създаваме. Противоречията, мъчнотиите човек сам си ги създава. Всичките нещастия в живота човек сам си ги създава. Туй наричаме карма, съдба. И щастието, и нещастието човек сам си ги създава. Вълкът сам си създава своето нещастие. Дето го видят, теглят му куршума, защото е вълк. Мечката, дето я видят, теглят ѝ куршума, казват: „Мечка е!“. Змията, дето я видят в света, смачкват ѝ главата. Защо? Много грехове има тази змия. И вълкът грехове колкото искаш има – в коя кошара не е влизал, къде не е пипал! Лисицата сама си създава своето нещастие – в кой курник не е влизала и коя кокошка не е пипала! Всичките менюта е опитала, с всичките патици, пуйки и тем подобни, най-изрядната храна. Тя поддържа ученията, че яденето не трябва да бъде печено, но кръвчицата да е още в него. Такава е философията на лисицата.

Това са посторонни работи. Животните ние не разбираме, нито какво представлява животът на растенията. Ние имаме много долно понятие за животните. В някои отношения сме прави, но в някои отношения не сме прави. Казваме за някого, че е цял патък. Този човек яде патки. Като яде патки, няма ли да стане патък? Казват: „Ти си цяла свиня!“. Като ядеш свине, няма ли да

станеш свиня? Хората казват, че са против свинете, но ядат свине. Не харесват характера на свинете, а ядат месото им. Кое е лошото на свинята? Тя рови там, дето не трябва, въргаля се в калта, носи мазнина, която не ѝ трябва. От три неща страда свинята: заради своята муцуна, с която рови, дето не трябва, заради въргалянето в калта, дето не трябва, и заради това, че носи мазнина, която не ѝ трябва. Сега ще кажете: „Защо да не носи мазнина?“. Ако изведя сега един паралел, веднага ще обидя някого от вас. Може да уподобим натрупаното от един човек богатство на мазнината на свинята. Защо убиват богатия човек? За мазнината. Богатството е мазнина. Ако този човек нямаше мазнина, щяха ли да го убият? Нямаше. Бедния човек го пускат да си върви. В какво седи нещастието на богатите? В тяхната мазнина. От какво страдат сиромасите? От въргалянето в калта, когато не им трябва. Правя един паралел. Като обеднее един човек, започва да се търкаля в калта. Казваш: „Осиромашах!“ – и влезеш в калта. Нямаш разбиране какво нещо е чистотата. Казвате: „Трябва да се живее“. Как да се живее? – „То е – казвате – безразлично вече.“ Туй още не ни води към никакво положение. Те са неща общи. Говори се за богат в дадения случай. Богатият, това е едно състояние на човека. Ние делим хората някой път и казваме: „Тия хора са богати“. То е самозаблуждение. Защото един вол може да бъде мръсен и човек може да бъде мръсен.

Има неща, които не са потребни на човека. Първо, не е потребно на човека да рови там, дето не трябва. Второ, не е потребно човек да се въргаля в калта, която не му трябва. И трето, не е потребно човек да носи мазнина, която не му трябва. Те са три неща, които във всяко отношение може да ги определите. В умствено отношение, в духовно отношение и във физическо отношение законът работи – може тези три неща да се разберат, да се покажат.

Сега питам: при какви условия свинята се е научила да рови в земята? Било е време, когато тя не е знаела как да рови. Кой ѝ беше първият учител, който я накара да

рови, който ѝ предаде първия урок? Кой ѝ беше първият професор, който я научи да влиза в калта и да се въргаля? Кой беше професорът, който я научи да се запасява, да трупа мазнина? Често хората по Коледа угояват свине. Като погали господарят такава угоена свиня, тя грухти, приятно ѝ е, не знае каква ѝ е съдбата. Като дойде туй, което е неприятно за нея, тогава ще има пеене. Всички свине преди Коледа пеят. Туй е иносказателно. Казваме: „Свинята страда". Свинята страда, защото рови, защото е в калта, защото е мазна.

Един българин казва на жена си: „Еленке, съдбата ти е такава, кармата ти е такава". Повече философия няма: „кармата ти е такава". Като страда човек, трябва да има някаква причина. Казваме, че бащата в някой дом не е оставил на сина си нищо, или казваме, че той не е така умен. Човек страда, липсва му нещо. Много от съвременните страдания не са съществени. В Битието има едно страдание съществено, неизбежно. Всички същества в целия органичен свят, на каквато и степен да се намират, от най-малките до най-големите, също и човекът, който е най-богато организиран, всички те са изложени на известни промени и страдания. Човекът страда най-много, то е до степента на неговото съзнание.

Има страдания, които са материални. Има страдания, които са органически, както е органическо страдание счупването на някоя кост. Има страдания, които са със съвсем умствен произход. Чувстваш, че нещо има да ти се случи, казваш: „Тази работа няма да върви!". Но най-първо, страданията от какво идват в света? Не съм срещал нито един писател, който да се е спрял обстойно върху страданията. Нищо, аз ще се спра, защото това е много далечен въпрос, случаен въпрос. Цяла философия има в страданията и ако тя се обясни и хората разберат дълбокия им смисъл, те ще видят, че страданията са намясто, ще видят къде са намясто и къде не са.

Страданието е сянка на любовта. Дето има любов, има и страдание; дето няма любов, няма и страдание. Дето има живот, има и страдание; дето няма живот,

няма и страдание. Когато някой запита не може ли без страдание, казвам: „Може, ако се откажеш от живота“. Може, ако се откажеш от любовта – тогава няма да имаш страдания, нищо повече. Но ако приемеш страданията, ще приемеш и най-голямото благо. Следователно страданията са една тапия, една диплома от университета, с която може да ти дадат живота. Без диплома какво може да направиш? Казваш: „Без страдания“. Щом откажеш страданието, ти трябва да се откажеш от великото благо на живота, трябва да се откажеш от великото благо на любовта. – „Друг начин няма ли?“ Другият начин е смъртта. Тогава онези, които мислят, казват: „Покажи ни втория начин“. Дайте вие един проект, направете един живот без страдания. Ти си първият човек, който намира, който мисли, че страданието е несъвместимо с живота. Освободи се от страданието. Аз давам право да се освободи който и да е от вас от страданието. Ако може, освободете се.

Страданието има свой произход, той е законът на нашето минало, нищо повече. Туй, което индусите наричат карма, то е съдба. Тъй Господ е решил. Аз считам, че страданието, това е нашето минало. Изгубил съм нещо, затова страдам. Страданието всякога показва, че ти си изгубил нещо съществено. Понеже искаш да го придобиеш, ти страдаш за него. Че защо страда майката? За изгубеното дете. Защо страда богатият? За изгубеното богатство. Защо страда болният? За изгубеното здраве. Защо страда онзи паднал министър? За изгубеното положение. Защо страда онзи генерал? За изгубеното сражение. Ние трябва да дойдем до онова положение, да не изгубваме нещата – ето я философията. Кога се губят нещата? Когато не ги оценяваме. Ти си се качил на гърба на един кон, с камшика го удряш, той те носи и на тебе ти е приятно. Казваш, кон е, не разбира. Този, глупавият кон, те завежда до твоето местоназначение. Този кон, който ти мислиш, че е толкова глупав, ако вечерно време изгубиш пътя и го оставиш свободен, да те води, той може да те преведе през места, през които

ти, с всичкия твой ум, не можеш да минеш. Ако срещу тебе има засада от разбойници, твои неприятели, и ти оставиш да те води този, глупавият кон, който казваш, че нищо не разбира, той ще те избави! Това не всички коне го правят. Има коне, които са оглупели като хората. Това е станало по единствената причина, че са ги яздили глупави господари, а те са пожелали да станат като своите господари и затова са оглупели. Не е ли глупаво, когато някой иска да стане голям, силен, да носи товар? Ти, щом станеш силен човек, ще бъдеш най-големият хамалин. Един, който е хамалин във варненското пристанище, счита това за много голяма служба. Казва: „Трябва да носиш товара като хамалин, иначе чобанин, овчар ще те направят". Той счита, че овчарлъкът е по-долу от хамалуването; иска да покаже своята сила в носенето на товари.

Казвам: човек трябва да носи своите страдания. Под това разбирам да търпи страданията, защото да носи страданията, то е да е хамалин. Тогава, щом не носиш страданията, ще бъдеш чобанин. Тъй трябва да се разбира. Товарът се носи само когато човек не разбира. Една млада мома, първата мома, която се е родила в света (не засягам сегашните моми, те са сянка), тази първа мома пожелала да се омъжи за един княз. Той бил човек своенравен, опърничав, толкова опърничав, че Господ, като го разглеждал, съжалявал, че го е направил княз. Питам сега: коя млада мома може да живее с такъв княз, за когото и Господ съжалява, че го е направил? В Писанието е казано, че Господ се е разкаял, че е създал човека. Аз привеждам един факт. Князът е излязъл от човека, а не човекът – от княза. Князът е излязъл от човека. Той иска да покаже, че мисълта му е логическа, толкова логическа, че не може никой да работи против нея. В кодекса на свещените книги тъй е писано.

Аз сега не съм повереник, няма като адвокат да защитавам, защото адвокатите косъма цепят. Гледаш, някой адвокат много малка причина чопли, дано обърне съдиите, пък тя, работата, не върви. В турския съд е

така: кадията се обръща към тия, които се съдят, и казва на единия: „Ти имаш ли да му даваш?“. – „Имам.“ – „Плати му!“ Тогава този, който има да дава, развързва кесията си, бърка, дава и работата се свършва. А в модерния съд адвокатът, като защитава доверителя си, ще гледа да отложи и веднъж, и два пъти делото, ще доказва има ли той да дава, няма ли да дава, свидетели ще вика. Аз ви привеждам пример. Понякога ние отлагаме делото, приказваме, но нищо не печелим. Аз съм по-съгласен с туй бързо съдопроизводство на турския кадия. „Имаш ли да му даваш?“ – „Имам.“ – „Дай му!“

Онова, великото в живота, за нас е важно – туй, което расте и зрее. Растежът започва с човешкия ум. Туй, което расте, трябва да има известен план, известна мисъл. Туй, което придава съдържание, то са човешките чувства. Следователно човешката мисъл, човешките чувства аз разбирам да придобият ценност в себе си. Зад тази ценност седи животът. Животът не може да се прояви без някаква форма. Животът не може да се прояви някъде, без да има някакво съдържание, с което да работи. Следователно човешката мисъл трябва да предшества живота, човешките чувства трябва да предшестват живота и тогава да влезе съзнателният живот, за който говорим, не този органически живот, който се изгубва и изчезва. Органическият живот прилича на водата – може да влезе в едно шише и може да се излее също като водата. Аз не говоря за него.

Основното кое е в дадения случай? Вие всички имате известни вярвания. Моите почитания към вярванията. Добри са вярванията. Досега са били добри, но от сега нататък вашите вярвания ще бъдат нещастия. Всичко, което сте знаели досега, е много добро, но от сега нататък вашето знание ще ви бъде нещастие. Ще кажете: „Защо е така?“. Всичко онова, което гъсеницата е научила като гъсеница, щом стане пеперуда, тя трябва да се откаже от него. Ако пази първия навик на живота, то ще бъде нещастие. В някои отношения и за нас е така, понеже ние минаваме от една фаза в друга. Следователно

по-висшият живот, в който трябва да влезем сега, не се нуждае от онова старо знание, то е било необходимо преди. Нови неща има, които сега трябва да се учат.

Може да кажете: „Трябва да вярваш в Христа! Трябва да вярваш в Бога!“. Туй е добре, но какво се подразбира под „вяра“? Всички хора досега не са вървели по закона на вярата, те са вървели по закона на суеверието. Суеверието и вярата се отличават по две неща. В суеверието има нещо материално, там нещо трябва да ти дадат. Дойде някой и ти каже: „Имаш пари в банката, дай ги на мене с 200 процента лихва“. Ти нямаш никакво доказателство и даваш парите на вяра, мислиш, че за един месец този човек ще ти даде 200 процента лихва. На втория месец той очиства ръцете си и пита: „Доволен ли си?“. – „Доволен съм.“ Но това е суеверие. На вярата законът е съвсем друг. Там няма абсолютно никакво материално подбуждение. Там е основният закон на Любовта. Вярата е външната страна на любовта. Само любовта може да пробуди вярата в един човек. Там, дето няма любов, може да има суеверие. Но вяра съществува при любовта. В Писанието се казва: любов, вяра и надежда; така вървят те.

Някои хора казват: „Да имаме вяра“, а нямат любов. То е немислимо. Сега ще ви посоча една различие. Щом любовта във вас не функционира, не работи, тогава ще знаете, че вие вървите по закона на суеверието. В закона на суеверието съществуват всички промени и страдания. Все оттам произтичат те, от суеверието. Нима на първите хора не им обещаха нещо? Каза им онзи: „Като Бога ще станете, ако похапнете от този плод“. И те се изкусиха. „Като Бога ще станете“ – голямо обещание! То не беше вярно. По закона на суеверието вървяха, опитаха и видяха, че това е суеверие.

И религията ни обещава, че на онзи свят ще бъдем в рая. Това е суеверие. Аз не искам да ме залъгват с оня свят. Какво ще ми разправят за оня свят? Аз съм ходил в онзи свят и сега живея в него. Туй, което хората учат за онзи свят, от него и помен няма там – няма такъв

свят. Вие ще искате да ви опиша онзи свят тъй, както се описва човешкият живот. Вие знаете какъв е човешкият живот, няма какво да го описвам. Ако опиша онзи свят, абсолютно нищо няма да разберете. Е, ще ви кажа тъй: хората в онзи свят не може да се виждат както сега ги виждате. Там навсякъде ще видите валчести топки и от всяка топка ще излиза светлина. Целият онзи свят е пълен само със светли топки, от които излиза светлина. Там няма да вървят такива хора както тук. Със светлина ще ходиш в оня свят между тия топки. Ще кажеш: „Я да сляза пак на Земята!“.

Сега някои, като ме слушат, ще кажат: „Виж как заблуждава хората!“. Пък то съвременните хора живеят в заблуждение. Нека ми доведат един човек, който не е заблуден. Всеки един човек, който е заблуден, той умира, нищо повече. Всичките хора умират от суеверие. След като умре човек, ще го оплакват, ще викат към Господа, ще плачат. Няма какво да плачете! Онзи, умрелият, той се пречиства. Аз не съм пролял нито една сълза за човек, който се пречиства. Плача за човек, когато греши. Не плача за хората, когато умират. Плача за хората, когато не се обичат. Плача за хората, когато живеят в безправие, а когато умират, казвам: „Много добре стана, че умря този човек, отърва се светът от него“. Като говоря тъй, в едно отношение ще ме разберете криво. Някой е имал дъщеря, която е умряла, или син, който е умрял, и ще каже: „Много лесно се говори, но на тебе син или дъщеря умирали ли са ти?“. Когато умре вашата дъщеря, това е една лъжа, че е умряла. Ако е умряла, тя не може да бъде ваша дъщеря. Аз не искам да имам дъщеря, която умира. Аз не искам да имам и син, който умира. Аз бих предпочел да живея сам през цялата вечност, отколкото да имам син или дъщеря, които умират. Според мене синът и дъщерята не умират.

Един проповедник в богата църква в Англия проповядвал според своите сегашни разбирания. Той казвал, че като умрат, хората отиват при Бога. Един баща, на когото единственият син бил умрял, запитва проповедника:

„Я ми кажи моят син къде е?“. Отговаря му: „При Бога“. До бащата седи един господин, който казва: „Не е при Бога, но е тук, в църквата“, и започва да описва сина му. Описва какъв е, колко е висок и казва: „Ето, синът ти заръча да направиш това за него“. Питам: кой е прав? Проповедникът казва, че е при Бога. Отде знае, че е при Бога? Каква е тази идея? Ние казваме, че е при Бога някъде. Но на кое място? Защо ние ще го турим при Бога някъде?

На кое място е Бог? Казва Писанието: „Ние живеем и се движим в Бога“. Каква е тази идея? Значи много близо е. Границата между този свят и онзи свят съставя една десетомилионна част от дебелината на един милиметър. Вие ще ми дадете едно възражение: „Че как може да бъде тъй?“. Казвате „една секунда“. Знаете какво е една секунда, като се каже само „цък“. Но не е само „цък“. В едно „цък“ светлината изминава 30 000 километра. Като разделите на 30 хиляди части една секунда, всяка част завзема едно пространство от един километър. „Цък“ ли е това? Една трийсетхилядна част завзема хиляда метра разстояние. Как е тази работа? Учените хора доказват, а пък ние казваме „цък“. При всяко нещо, което ние не разбираме, казваме „цък“. Когато се учудваш, казваш пак: „Цък, цък“.

Вас са ви залъгвали вашите майки. И се радвам, че са ви залъгвали. Вашите майки са ви люлели и аз се радвам, че са ви люлели. Но аз не искам да ви люлея. Аз не искам да ви угощавам, понеже вашите майки са ви угощавали. И те много добре са направили. Аз искам да ви предам една лекция как да смъкнете белилото и червилото от лицето си. Няма някой, който да не е белосан и начервен. Имахме една сестра, слугинята на която обичала да се червисва. Сестрата имала Библия с червена кожа на кориците, много хубава. По едно време видяла, че червеното на кожата започнало да изчезва, и след година тя станала обикновена кожа. Сестрата разбрала, че слугинята си боядисвала устните с червеното от кожата. Аз не говоря за туй. Има едно боядисване, едно червисване вътре във вас, което трябва да хвърлите.

То се дължи на ума, то е лъжливото схващане в живота. Под „белило“ и „червило“ да определим какво разбирам. Мене ме интересува не онова криво разбиране за живота. Белосването е в умствения свят кривото схващане, а пък червисването – в сърцето. Всеки един човек е белосан в ума си, а червисан в сърцето си.

Аз не искам да засягам формите. Което съществува, съществува. Не искам да се занимавам с миналото. Станалото, то вече е станало. Ние с миналото не можем да се изправим. Счупената стомна е счупена, защо да се занимавам колко са парчетата? Грехопадението е една счупена стомна. Въпросът е новите стомни, сега направените, с какво да ги напълним. Понеже Господ вече няма стомни, които да се чупят. Когато едно време Господ направи човешкото тяло, човекът стана причина за това. Аз съм давал един пример и ще го приведа пак, за да обясня защо хората умират. Един млад момък отишъл да учи грънчарство при един майстор, който много хубаво правел грънци. След три години момъкът си помислил, че вече е научил занаята, и казал на майстора си: „Произведи ме калфа, да отида и аз да си направя една такава пещ, да уредя живота си като другите хора“. Той бил много умен, този грънчар, и му казал: „Много добре, синко“. Започнал момъкът да прави свои гърнета. Много хубаво ги направил, но като ги изпекъл, всичките се напукали. Като го срещнал майсторът, запитал го: „Как е работата?“. – „Всичките ми гърнета се напукаха, а твоите не се пукат.“ Казал му майсторът: „Ще слугуваш още три години, да се научиш как гърнетата да не се пукат“. Момъкът отишъл и започнал да го наблюдава какво прави. Преди да тури гърнето в пещта, майсторът духвал в него и казвал „ху“. Калфата си казал: „За едно „ху“ да работя три години!“. Слугувал първо три години, после още 3 – 6 години, но гърнетата му не се напуквали вече.

Казвам: туй духване какво е? То е правата мисъл. Трябва да бъде човек толкова искрен, че да има права мисъл. Той, Господ, не го направи за играчка. Ти ще отидеш при Господа, като направиш добре своето гърне,

ще дyхнеш, както Той дyха. Или другояче казано: ще мислиш тъй, както Господ мисли, ще обичаш тъй, както Господ обича, ще бъдеш справедлив тъй, както Господ е справедлив. Във всичките си постъпки ще бъдеш като Него. Няма да казваш: „Може ли да бъда като Него?“. Може да бъдеш – в миниатюр ще бъдеш като Него, и там е щастието. Сега ние искаме да бъдем светии, щастливи хора извън Бога. Че Бог е умен! Ние трябва да бъдем носители на Неговата мисъл. На Неговата любов трябва да бъдем носители.

Всеки един човек може да направи опит, ако е заболял, ако е на умиране, да призове Господ на Любовта. Ако призове този Господ на Любовта, и мъртвият може да стане, да се върне. Казвате: „Може ли да бъде това?“. Ние вярваме само в това, което сме опитали. И вие може да вярвате само в това, което сте опитали. Когато човек дойде дотам да оздравее, в него настава една промяна, в неговите чувства настава промяна. Ти имаш едно чувство, една мисъл, че ще оздравееш. Някой път човек е в най-здравословно състояние, а в него се загнездва една мисъл: „Няма така да върви дълго“. Ние поддържаме учението, че и грешните, и праведните трябва да умрат. Но грешните умират, а праведните не умират. Грешните умират, праведните излизат. Праведният излиза от тялото, то не му е потребно, той го съблича и облича друго тяло. Някой излиза от едно тяло, от един дом, виждаме го, ето, облякъл се е в ново тяло и казва: „Напуснах старата къща“. Хората му правят паметник, а той тръгнал из София, турил си цилиндър, вратовръзка, бастун. Както се казва в една турска поговорка: „Туй, ако е истина, голяма лъжа е!“.

Онези, които са умрели, не излизат от вашия ум. Заминалите не отиват надалеч, те са при вас и някой път вашите скърби и страдания се дължат на тях. Скърби заминалият, страда, вижда всичко, каквото е направил, и казва: „Аз съм бил много глупав човек!“. Понякога, когато умре някой стар човек, хората ни най-малко не тъжат, понеже той се е очистил, той ги насърчава и казва: „Добре

е в този свят", започва да дава съвети и всички се радват. Ако човек умре, тъй както ние разбираме умирането, няма да можем да мислим за него. Ти не може да мислиш за един умрял човек. След като умре някой, хората мислят повече за него. Това значи, че той живее. Казваме: „Умря́ле". Не само че не е умрял, но той живее много по-интензивен живот, отколкото по-рано. В някое семейство, докато бащата е на земята, не им върви. Щом бащата умре, веднага целият дом тръгва напред. Този баща от другия свят помага. Някой път и обратното се случва: в дома, докато бащата е бил жив, всичко е вървяло добре, а щом бащата умира, всичко тръгва назад. Тия неща може да се проверят, цяла статистика има.

Онова, което е важно в дадения случай, то е, че в новите ваши вярвания може да разрешите въпросите. Във вашите стари вярвания не можете да разрешите един въпрос, но в новите вярвания можете, защото новите вярвания са онези естествени вярвания, които първоначално са всадени в душата. Те не са отсега, но сега започват да растат. В човека има вложени неща, които чакат като заложби отпреди хиляди години. Сега те трябва да се поляризират. Когато Христос дойде преди 2000 години, трябваше да го има онзи клас, който обираше цялото човечество, за да може Божественият начатък, доброто да изникне в ония души, които са готови. Трябваше да изникне това добро. Виждаме, че от 2000 години досега в християнството са се появили много секти; в Америка има повече от стотина секти, също и в Русия, навсякъде... Има три клона на християнската религия: православие, католицизъм и евангелизъм. Те минават за меродавни и всеки, който не принадлежи към тях, се счита за сектант. Евреите считаха за меродавно онова, което Бог е казал чрез Мойсей. Тогава кое е онова, меродавното?

Христос казва: „Нова заповед ви оставям: да се обичате едни други". В съвременната църква това правило има ли го? „Да се обичате!" Туй важи не само за вас, които искате да бъдете мои последователи. Туй важи и за като-

лици, и за православни, и за евангелисти. Един католик, като срещне един православен, не употребява закона на Любовта. Един евангелист, като срещне един православен, не употребява закона на Любовта. Тогава питам: де е Христовото учение, де е животът? Ние искаме да обърнем хората към Бога. Туй е само една идея. Христос казва: „Тия овце на мене ги даде". Ние искаме тия овце, които принадлежат на Бога, да ги доим както на нас ни харесва и да ги стрижем както на нас ни харесва, те да не са свободни.

Ако идеш в една евангелистка църква, ще ти кажат: „Трябва да коленичиш". Тук преди няколко дена беше дошла една сестра от провинцията, която първо била православна, после приела учението на петдесятниците, след туй се заквасила с новото учение. Иска тя да ме види, казва: „Дошла съм от провинцията с тебе да коленичим, да се помолим". Казвам: „Аз по този начин не се моля. Аз не коленича". – „Ще коленичиш, за да се помолим за моите синове и за вас." Питам я: „Ти откъде научи по този начин да се молиш? Мислиш, че ако двамата коленичим, нашата молитва ще бъде послушана?". Думата „коленопреклонно" подразбира онова вътрешно смирение на душата. Смирение на душата – то е коленичене. Защото, ако е въпрос за прегъване на краката, кои крака не се прегъват? Прегъваш крака, а усещаш, че в света нещата не вървят тъй, както ти мислиш. Значи, в туй съзнание, да се обърнеш към Бога, да нямаш две противоположни мисли, твоята молитва ще бъде послушана.

Аз мога да ви приведа друго доказателство за големите отклонения, които стават: хората на любовта вършат много по-големи престъпления, отколкото хората, които не са запознати с любовта. Какво ще кажете тогава? Като обичаш някого, твоята душа трябва да трепери. Какво обичаш в този човек? Щом някой изследва хората, щом иска да знае един човек добър ли е, или не е, той материално е заинтересован. Аз не искам да зная дали хората са добри, или лоши в дадения случай. Един човек го виждам, че сам не може да свърши дадена работа.

Аз никога няма да му кажа: „Дръж това въже от едната страна“, защото той ще пусне въжето и ще направи пакост. Ни най-малко няма да го ангажирам, по-скоро колец ще забия и ще опъвам сам, отколкото него да го туря. Та казвам: когато изследвате любовта, трябва да изследвате човека, не да му намерите погрешките.

Човек е направен от известни добродетели, погрешките отпосле дойдоха. Първо, ще видиш ума, който Бог е вложил; после ще видиш сърцето, което Бог е вложил; живота, който Бог е вложил; духа и душата, които Бог е вложил. И тогава ще видиш, ще се запознаеш с всичките органи, които този човек има. Човек може да има на Земята някои слабости. Те са сенки. В една картина ти може да не харесваш много неща. Мен ме интересуват в тая картина очите, ушите, устата. Ако си млад, устата те спасява. Ако си стар, езикът те спасява. Младият се спасява с устата си, старият се спасява с езика си – туй е разликата. Устата, това е външният живот. Езикът е нещо по-дълбоко. Ако старият иска да се покаже млад, да се покаже с устата си, той ще направи една голяма погрешка. Ако младият иска да се покаже с езика си, той ще направи друга погрешка. Но това са два божествени живота.

Казват: „Тази мома има хубава уста“. Аз гледам другояче на устата. В устата, в горната и в долната устна, виждам Божествен положителен принцип. Горната устна на човека като погледна, открива се цял свят на чудеса, на красота, който излиза от Бога и отива към хората. Долната устна е онзи принцип, който твори нещата и създава. Като погледна устата, виждам Божественото, което работи в човека, не онова, което може да използваме в дадения случай. Има нещо красиво в устата. Казваме, да се поусмихне човек. Красивото е там, в онова помръдване на устата. Устните си ти няма да стискаш, но едва ще ги допираш. Аз ви препоръчвам, ако искате да бъдете здрави, да не си стискате устата. Онези хора, които си стискат устата, те започват да боледуват. Щом започнеш да стискаш своите устни,

създава се противоречие в чувствата. Изопачено е едно твое чувство и то ще се отрази много зле върху тебе, ще изгубиш смисъла на живота. Съвсем да си отвориш устата, като един прозорец, ще изпаднеш в друга крайност.

Оставете устата свободна. Защото устата показва силата на ония възможности, които ще дойдат в бъдеще да работят. От устата се определя какво ще бъде развитието на човека. Горната устна показва каква посока на активност, какъв път ще започне човешкият ум. Долната устна показва човешкият ум какво може да постигне. Ти, като погледнеш една уста, това трябва да го знаеш. Вие всяка сутрин трябва да се поглеждате в огледалото, да знаете какво може да постигнете. Аз, ако бях една млада мома, щях да имам някое отлично огледало, в което да се поглеждам, и по три пъти на ден да се моля само за устата си: да ѝ се даде хубава гънка, горната устна хубаво да се направи, тази уста да се усмихва така, че всичките ѝ движения да са много естествени.

Засмяла се Сара, когато Господ ѝ казал, че на 80 години тя ще роди син. И ангелът я запитал: „Защо се смееш?“. Аз казвам: смехът всякога е резултат на един силен контраст. Ти може да се смееш за нещо, за което казваш „я го бъде, я не“. На един бедняк му казват, че може да стане милионер. А пък ти го виждаш, че е бедняк, и започваш да се смееш. И той се смее, приятно му е. Както аз виждам, според онова, което е в мене, залъгват ни и тогава ние се смеем. Смехът има своята добра страна. Понеже в сегашния наш живот имаме напрежение, необходимо е човек да се посмее, да му даде изблик навън. Трябва да се позасмееш, за да се изхвърли непотребното, всичката насъбрана непотребна енергия. Смехът изхвърля непотребното. Скръбта и страданията трябва да ги изхвърлим навън. Вие сте чудни понякога! Казвате: „Изгубих сина си“. Синовете ви ще дойдат, дъщерите ви ще се върнат назад. Сега те са отишли в странство, екскурзия правят. По същия начин онзи, блудният син, каза на баща си: „Дай ми имането“, замина и после

никакво писмо не му написа. Знаете ли колко години беше в странство? Аз да ви кажа колко: трийсет години. Като беше на 25 години, замина, а на 55 години се върна при баща си. Никакво писмо не му писа, в ония времена нямаше такава поща като сега.

Казвам: онова, което представлява вашият син, то не е туй тяло, което вие виждате. Туй не е вашият син. Едно дете е хубаво, красиво. Защо е красиво? Дотогава, докато човек живее в Божествения свят, с Божествените идеи, той е дете красиво. Като го напусне и влезе в човешкото, той веднага изгубва красотата. Казвам: този човек трябва да се върне в Божествения свят. Христос е казал: „Ако не се подмладите...". Подмладяването е процес да се върнем в Божествения свят, да смъкнем всички онези утайки, които са влезли. Казвате: „Да има човек живот". Този живот ние можем да го придобием. Не да го придобием сега, но да задържим този живот, който сега се произвежда в нас. Който не се е научил, има опасност да изгуби най-голямото благо, което сега иде в света и което човек носи в себе си. Всеки един от вас трябва да се възпита. Ни сянка от съмнение!

Казваш: „Докажи, че го има онзи свят". Искаш да ти подпиша с всичките си пръсти, че го има онзи свят, да ти дам всичката гаранция, че Го има Господ. Четири ръце да имам, и с четирите ще подпиша! – „Виждал ли си Го?" Виждал съм Го. Говорил съм с Него. По-красив от Бога няма, по-благ от Него няма. Като идеш при Бога, Той ти казва: „Синко, иди в живота и не греши!". Той се занимава с всички, всички учи. Казва: „Мъж ли искаш да станеш, жена ли искаш да станеш, дете ли искаш да станеш, цар ли искаш да станеш, княз ли искаш да станеш, каквото искаш, може да станеш, но не греши". „Ама вярно ли е?", ще кажете вие. С четири ръце го подписвам – вярно е. Аз ви подписвам, че това е вярно.

Аз ви описвам това, но всъщност възвишеното ние буквално го усещаме. Когато някой път чувстваме един вътрешен импулс, искаме да направим някое добро – Той е Бог, Който се проявява. Бог е единственото благо. Ние

искаме да Го изявим. Когато се изявява чрез нас, ние с години чувстваме Неговото проявление. Затова трябва да дадем ход на Божественото, защото оттам иде силата, оттам иде разумността. Някои казват, че ако дойде Бог в тях, ще изгубят силата си, ще станат безсилни. Апостол Павел казва: „Когато човек е слаб, Бог тогава е силен". Трябва да се разбира какво е искал да каже: когато Бог се проявява в тебе със Своята сила, ти ще бъдеш силен човек, когато Бог се проявява в тебе, ти ще бъдеш умен човек, когато Бог се проявява в тебе, ти ще бъдеш богат човек, здрав човек във всяко едно отношение. Ти ще бъдеш човек! Това значи да имаш вярою. Дотогава, докато не съединиш двата края в едно, ще знаеш, че има нещо, което ти липсва.

Сега, онази сестра казва: „Да коленичим, да се молим". Казвам: „Ти може да се молиш за себе си, но ще оставиш мене свободен, защото аз съм много зает". Аз нямам време да коленича. Ако река да коленича, ще направя друго престъпление. Нямам време. Пак казвам: „Иди си. Ако вярваш, ако твоите синове вървят по Бога, онова, което аз трябва да направя, ще го направя". Виждам в душата на тази сестра. Най-после казва тя: „Ще ме извиниш, ще ме простиш, ако съм съгрешила". Няма какво да се прощава. Тя не може да направи разлика какво нещо е любовта. Аз, за да не съблазня тази сестра, ѝ казвам: „Не мога да коленича". Тя е била православна, после е минала към петдесятниците. Казвам: „Ти трябва да излезеш от всичките заблуждения навън, да дойдеш в закона на Любовта, да мислиш както аз мисля. Да бъдеш свободна и да ме оставиш аз да бъда свободен, да направя каквото аз разбирам. Да направя това, което за мене е благоприятно, то е Божественото. Като отида на Бога да се моля, за мене да бъде благоприятно. Аз не искам повече".

Животът седи в тази вътрешна простота. И в устата на човека ти трябва да виждаш проявлението на Бога. Трябва да знаеш, че зад тази уста седи един живот, който е проявление на Бога. Когато гледаш очите на човека, да знаеш, че оттам излиза Божествена светлина.

Това е един начин на гледане. Когато наблюдават твоето сърце, наблюдават има ли користолюбие в тебе. Сега вие може да поддържате вашите възгледи като някои неща, останали от миналото. Влизате в къщата на един богаташ и виждате, че пази стар ятаган, чакмаклия пищов, кремъклия пушка. Където и да се обърнеш, все кремъклии пушки. С нашите стари вярвания на бой не се ходи. Нови вярвания трябват. Нашите оръжия трябва да са минали през огъня на любовта, през огъня на знанието, през огъня на истината. И тогава да знаем, че защитаваме една кауза, защитаваме един ред и порядък в света.

Няма какво да се създава нещо ново. Както сегашният свят съществува, ако всички хора решат да бъдат справедливи, не трябва повече. Всички да бъдат справедливи! Няма какво да се създават нови закони. Повече закони има, отколкото ни трябват. Ако всичките хора решат себе си да оправят, светът ще се оправи. Ако ние решим в себе си да бъдем справедливи, ще дойде онзи вътрешен мир. Тогава няма да остаряваме. И като срещнем човек на 80 години, ще бъде свежо лицето му, ще има бистър поглед. Той няма да мре! Кой поп ще ме опява? Аз не искам никакъв поп, никакъв тамян. Всеки ден по три пъти се кадя, като се моля на Бога. Туй се отнася само за хората на новото верую. Тамянът е за този, който иска. Онези, които поддържат старото верую, те ще кажат: „Тъй е казал Господ!“. Какво е казал Господ, какво е казал Христос? – „Обичайте се едни други!“ Казал е Христос: „Ако имаш две ризи, дай едната“. Кой сега дава? Който има. Идете при онзи, който седи начело на християнството, и му поискайте едната риза. Ще я даде ли?

Не искам туй да бъде един упрек. Ние не трябва да очакваме спасението на света от хората. Хората са проводници, а спасението иде от Бога. Любовта иде от природата. Всички трябва да се обърнете към Бога. Сега всички се молят за дъжд в България. И защо не идва дъжд? Липсва нещо. Какво липсва? Нали казват, че те са правоверни, а ние сме криви. Те мислят, че аз съм крив. Аз

бих желал да се излее дъжд. Нека завали! Молят се те, но защо не вали? Защото любов нямат, нищо повече. Това е истината. Ако душата на този народ, ако сърцата на всички свещеници затрептят с любов, ще дойде дъжд колкото искате. Казвате: „Я се помоли". Не, не се моля аз сега. Аз мълча сега, но когато Бог послуша другите, ще ги опитам и ще дойде дъждът. Няма да има вече арменски долапи*. За в бъдеще всички блага ще бъдат под закона на Любовта. Ако по закона на Любовта върша всичко, аз съм човекът. Така седи онази истина, обща за всички хора. Не само сега има изпитания, в бъдеще ще дойдат много по-други изпитания. На Господ вече Му е дотегнало да говорим туй, което не е. Бог иска туй, което праща от Небето, да се даде намясто. Бог изисква всички хора да живеят в мир и съгласие, да не се измъчват, да има справедливост, снизходителност, милосърдие.

Питате: „Кога ще дойде Христос?". Това е материално разбиране. Христос говори в света, но не го слушате. Че ако сега дойде Христос и рече да говори в града, веднага ще му искат програмата, върху която ще говори – дали ще е съгласно православието. Като дойде, Христос каза: „Моисей е казал: „Око за око, зъб за зъб". А аз казвам: „Ако те плеснат от едната страна, обърни и другата. Който иска горната ти дреха, дай му и долната.". Който не разбира това учение, ще намери едно противоречие. Не, дълбок смисъл има тук. Според мене онзи човек, който може да даде горната си дреха, онзи, който може да даде и долната си дреха, той е богат човек; сиромах не може да направи туй. Само богатите хора могат да дадат долните си дрехи, защото, ако им вземете една, те друга ще си турят. Само човек, който има истината, може да говори за истината. Само човек, който има любовта, може да говори за любовта. Сега аз не искам да ви тикна в един път, където да очаквате нещо повече, отколкото можете да възприемете. Може да направите един опит.

* арменски долапи *ост., разг.* Измами, капани, хитрини, интриги.

Понякога животът е несносен, толкова мъчен, че искате да се самоубиете, да се хвърлите под влака или под някой трамвай. Но вие може да опитате туй, за което ви говоря. Аз говоря на онези от вас, които може да изпаднете в едно меланхолично състояние, да изгубите смисъла на живота. Отнесете се към Онзи, Който е във вас, спрете се в себе си. Вие досега не сте работили за Него. Вие сте работили за кого ли не другиго. Мога да ви кажа, че сте работили в Египет, в Асирия, във Вавилон, в Гърция, в Рим. Къде ли не сте работили! Но нито един от вас не е работил за Господа. От сега нататък ви предстои едно бъдеще, да работите за Господа. Какво по-хубаво от това? Досега толкова лъжливи господари сте слушали, а те са ви драли кожите. Колко кожи са ви одрали! Сега имате да служите на един господар. Да видите какъв господар е! Имате да служите на един Баща. Да видите какъв Баща е! Този баща ще заколи охраненото теле, ще повика всички съседи и ще каже: „Мъртъв беше моят син, но възкръсна. Елате да се повеселим!“.

Отче наш

6 май 1934 г., София, Изгрев

Числото 153

Отче наш
В начало бе Словото
Няколко стиха от началото на 17. глава на Притчи
Духът Божи

Ще говоря за числото 153. То се среща само веднъж в Евангелието – при случая с уловените 153 риби.

Числата, те са една мъртва наука. Който може, нека да постави числото 153 в неговата светлина, че да стане интересно за вас. Може да се каже: наследство от 153 хиляди английски лири. Числата са една отвлечена работа, която е област за човешкия ум. Онзи, който не се интересува от отвлечени работи, умственият му живот е слабо развит. Следователно той се намира в положението на млекопитаещите. Който се интересува само от ежедневния си живот, казва: „Какво ще е бъдещето, това мене не ме интересува". Може във вашите умове да се повдигнат много въпроси. Например някои от вас се интересуват от лотария, искат да им кажа кое число ще спечели. Интересно е, че в лотарията не всички билети печелят, но само някои. В Англия един астролог е правил опити и една тайна му е поверена – като му се дадат 4 билета, печелили вече голяма печалба, той може да изчисли кое число ще спечели. Колкото пъти е правил този опит, все е сполучвал. Една случайност, ще кажете вие. На какво се базира той, негова работа е.

В числата се крие една мощна сила. Тази наука в древността са я учили. Но и сега, в нашите времена, светлите умове, математиците се занимават с нея, изчисляват орбитите на звездните системи.

Какво представлява числото 153? Общият сбор на 1+5+3 е 9. Числото 153 е завършен резултат, един Божествен цикъл. 153 означава това, което е завършило

благополучно. От него може да се ползваш. Онези, които са се занимавали с тайните науки, под думите „153 риби“ разбират една от великите тайни. Рибата е емблема на християнството. Само човек, който разбира естеството на рибите, може да победи всички мъчнотии в живота. Ако ти не разбираш живота на рибите, винаги ще те следват нещастия. Затова, който иска да бъде щастлив, трябва да се занимава малко с риби. Трябва да се занимава, но не тъй, както се занимава някоя дама, която е красива, а зад красотата ѝ не седи една разумна сила. Защото, ако зад красотата не седи разумността, добротата, тази красота е една уловка, един капан, в който може всеки да пострада. А когато зад красотата седи разумността, добротата, то е благословение да срещне човек такава една красива жена. Няма по-голямо благословение от това. А няма и по-голямо нещастие от това да те срещне една жена без тези добродетели – тя е като една мечка с мечета. Сега, разбира се, не трябва да се обидите, защото, ако се обидите, ако една сестра от вас се обиди, ще ме накарате да мисля, че сте от неразумните. Ако не се обидите, ще ми дадете възможност да мисля, че сте от разумните.

И тъй, аз искам да поставя нещата в тяхната светлина, тоест да говоря на език не само понятен, но на език, който да изразява една истина. Може да се говори за неща, които са верни, може да се говори за неща, които не са верни, а лъжливи. Ако ви кажа: „Ето, няма да съмне, Слънцето си отиде, не го очаквайте“, лъжа е това. Но аз казвам: „Ще съмне пак“. – „Той нищо не знае.“ Как ще зная? След 12 часа ще зная, че Слънцето ще изгрее. Някой може да ти каже, че Слънцето ще ти дойде на гости. Това е лъжа. Слънцето на гости никога не ходи. Как ще приемеш туй Слънце, което е един милион и петстотин хиляди пъти по-голямо от Земята? Къде ще го денеш? Ако един ден рече туй Слънце да те посети, то на цялата Земя ще създаде едно нещастие – всичко ще се разтопи и хората ще предпочетат никога да не е идвало на гости. Слънцето никога не може да дойде на гости, туй е една

лъжа. Ако някой ти каже, че Слънцето ще ти дойде на гости, то ще разбереш друго: че може да ти изпрати своята светлина. Туй е възможно.

Всяко нещо, което е невъзможно в света, но човек вярва в него, това е суеверие. Има неща, които са невъзможни. Суеверието е донесло много големи злини. Всичките ни нещастия в света се дължат на нашето суеверие. Ние вярваме в това, което не е. То е суеверие. Трябва за в бъдеще да вярваме в това, което е, което можем да проверим и днес. Любовта може да я провериш днес. Дали те обича някой, всякога можеш да провериш. Той ти казва, че те обича, че това може да направи, онова може да направи. Най-първо, този човек трябва да отвори кесията си. За да опиташ любовта му, ти му кажи: „Дай ми назаем 60 – 80 хиляди лева". Като му пипнеш кесията, ще знаеш колко голяма е любовта му, нищо повече. Не са само парите, ще знаеш и каква жертва може да направи той за тебе.

Който изпитва, да знае, че два вида изпити има: може учителят да изпита своите ученици, но може и учениците да изпитат своя учител. Ако учениците не издържат на изпита, те са слаби ученици. Ако учителят не издържи на изпита, който учениците му дават, и той е слаб учител. Тогава вие може да приложите закона: ако жената изпитва мъжа и той не може да устои, слаб е мъжът; ако мъжът изпитва жената и тя не може да устои, слаба е жената. Ако бащата изпитва сина си и той не устоява, слаб е синът; пък ако синът изпитва баща си и той не устоява, слаб е бащата. Ако майката изпитва дъщеря си и тя не устоява, слаба е дъщерята; обратното също е вярно. Има едно съотношение, то се обосновава на известни закони. Аз може и да ви кажа кои са причините, но това няма да ви ползва. Закона може да го проверявате. Онзи, който не може да устои в любовта си, носи своите признаци, числата при него не са поставени както трябва. Той не е направен по подобие на хармоничните числа; числата не са направени така, както трябва.

Цялата съвременна музика, европейската музика е поставена върху математически отношения. Онези, които работят с разни композиции, те математически работят, нотите там не са произволно поставени. Всеки музикант трябва да бъде математик. Той, ако не е математик, никакъв музикант не може да бъде. Той трябва да бъде и поет, да дава простор на музиката. Музикантът трябва да бъде поет, трябва да бъде математик, трябва да знае философията на музиката – да знае защо така е поставил нотите. От това всички трябва да се интересувате. Може да кажете: „Защо ни трябва на нас музика?“. Ако не се занимавате с музика, вие ще си останете такива, каквито сте сега, никакъв прогрес не може да има у вас, нищо повече. Без музика абсолютно никакъв прогрес в света не може да има. Това са само твърдения.

Хората искат да устроят своя живот. В една държава от какво зависи щастието? От съчетанието на гениалните хора. България от какво страда? В България няма нито един дипломат, нито един държавник, който да има всичките качества на дипломат. В моите изследвания аз съм намерил само четирима българи, които, ако ги слеят в едно, ще образуват един държавник. Да ви кажа кои са, те са като образци: за дипломат, това е Начевич; за външна обхода, това е Стоилов; за смелост, това е Стамболов; за честност, това е Каравелов. (*Тук става дума за Григор Начевич, Константин Стоилов, Стефан Стамболов и Петко Каравелов, едни от основоположниците на модерната българска държава след Освобождението – бел. ред.*) Ако ги съедините четиримата в едно, ще образувате един български държавник. Но това са четири числа! Каравелов сам още не може да оправи България, Стамболов сам още не може да оправи България, Стоилов сам още не може да оправи България и Начевич сам още не може да оправи България. Ако четиримата бихте ги съединили, България щеше да бъде оправена. Сега ги викайте от онзи свят да дойдат, да се съберат в едно.

Може да зададете въпроса: „Няма ли други?“. Това са типове. Каравелов е един тип на българин. Под „Каравелов“ аз разбирам докъде е достигнала честността на българина. Благодарим, че българинът има един Каравелов. Благодарим, че българинът има един Начевич – той не остави да го изпъдят, управлява една година и си подаде оставката. Но той имаше глава хармонична. Стоилов по своята обхода минава за французин. Може да кажете, че Стоилов е „мазна Гана“*. Това, което казвате, не е никаква наука, щом този човек може да стане дипломат. Най-първо, мазнината трябва да е не друго, а прясно масло, което да знаеш къде да намажеш, да направиш една хубава баница, да се представиш. Но ние се отдалечаваме от въпроса. Аз сега не искам да навлизам в личния живот. Личният живот в света нищо не разрешава, той е само една фаза. Годината не се състои от един ден, не се състои от една седмица, нито се състои от един месец, но годината се състои от цели 365 дни, от 52 седмици и от 12 месеца.

Казвам: в числото 153 единицата е онзи велик принцип, който действа в света. Ако ти имаш една глава светла, която да разрешава въпросите постоянно и да знае законите на природата, да разбира тайните на природата, ако в тази глава имаш едно съкровище, то числото 5 е съкровището. Това е съкровището, това е майката, онова, което съхранява нещата. Числото 1 спада към Божествения свят. Числото 5 не спада към Божествения свят, но спада към онези велики души в света, които са разбрали Божия закон – това е числото 5. Туй е едно число, което твори, но не съгражда. Числото 3 спада към човешкия свят. Защото в света човечеството представлява числото 3. Ние сме деца на числото 1. Числата 5, 3 и 1, като ги съберете, дават 9 – един Божествен резултат, от който всеки един разумен човек може да благува. Ти може да намериш щастието

* мазна Гана *разг., неодобр.* Неискрен, двуличен човек, който привидно е любезен, за да извлече лична облага.

си в числото 9. Единственото щастливо число според мене е числото 9. Ако повторите 9, става 99 – туй е най-щастливото число. Ако го потретите, става 999 – то е най-щастливото число и в Божествения свят, и в света на светиите, и в света на хората; 999 – туй значи да имате един разумен свят.

Каквото и да правят хората, има закони (и ние сме проверили), за които нямаме абсолютно никакво съмнение. Има известни съотношения между човешкото тяло, човешкия нос и човешката брада. Ако тази права линия, която е линията на челото, носа и брадата, има правилно съотношение с целия ръст и широчина на човека, то този човек в своите разбирания е гениален. Аз сега взимам гениалността не тъй, както хората я определят. Често казват, че гениалният човек прави много погрешки. Гениалният човек може да направи много погрешки, които са неизбежни в гениалността. Той ги е предвидил, неизбежни са. Погрешката трябва да стане. Тя не зависи от гения, но от самата работа. Не туряйте вината на гения. И светията може да направи в своята работа погрешки. Ангелите, които направиха световете, и те имаха погрешки. Неизбежни са тези погрешки. Има една механическа теория за създаването на света. Но тази теория е за деца.

Разумното в света създаде света. Разумното е онова, което определя тежестта на Земята, което определя нейния път. Земята е толкова сложен организъм! Нашите учени, които са ученици на учените хора, считат, че вътрешността на Земята представлява разтопено вещество – отчасти това е вярно, отчасти не е вярно. Няма защо сега да се спирам и да доказвам, че вътрешността ѝ е едно разтопено вещество. Ако допуснем, че не е разтопено, но слезем долу и видим, че е разтопено, тогава? Онова, което твърдим, трябва да е така. Аз може да допускам, че Земята вътре не е в течно състояние, но туй е едно твърдение. Някой учен може да каже, че е в течно състояние. Може да се правят твърдения, но вън от нашите твърдения има една

истина, която всякога може да се провери. Сега, разбира се, Земята не е предмет на нашите разисквания.

Нашият разискван предмет е числото 153. Земята е едно жилище, дето ние живеем. Трябва да разбираме нейните закони. Тепърва трябва да ги учим, за да се съобразяваме с тях. Земята си има своите закони. Като не спазваме тези закони, ние страдаме. Щом научим законите на Земята, трябва да научим и законите на Слънцето. Онзи човек, който е проучил законите на Земята, който е проучил законите на Слънцето, той може да проучи и законите на природата – за мене е така. Аз изучавам нещата от гледището на Земята, изучавам ги от гледището на Слънцето и после – от гледището на Земята и Слънцето и онези разумни сили, които действат навсякъде с тези закони.

Аз не искам вие да вярвате. За много работи аз не искам ни най-малко да вярвате, за тях не е потребна вяра. Вярата някъде не е потребна. Дали да вярвате за Слънцето, че ще изгрее или че няма да изгрее – тази вяра за вас не е потребна. Ако вярвате, ще изгрее; ако не вярвате, пак ще изгрее. Питам: ако вие не вярвате, че ще изгрее, какво допринасяте на Слънцето? Нищо. Ако не вярвате, нищо не допринасяте; и ако вярвате, пак нищо не допринасяте на Слънцето. Но ако вярвате, вие допринасяте известна полза на себе си, защото не сте в разрез с тази разумност. Ако не вярвате пък, вие допринасяте пакост на себе си. Като говоря за истината, аз имам предвид да не правите пакост на себе си. Вие трябва да вярвате. Всеки може да провери, когато вярва. Има един закон, който всякога може да проверите, не се изисква философия. Аз не искам да станете философи, но докато сте философи, пак може да вярвате, не е мъчна работа. Нима се изисква едно дете да бъде философ, за да знае дали баницата е хубава, или не? Нима се иска туй дете да е свършило четири факултета, за да знае дали ябълките са сладки, или не? Преди да е свършило четири факултета, то знае, че ябълките са сладки. То знае това по-добре и от баща си. Ябълките ще знае детето, че са

сладки, но няма да знае какъв е градинарят. Бащата, като стане философ и яде от ябълките, той ще се запознае с градинаря. Децата не обичат да има градинар в някоя градина, в която влизат, искат той да се махне оттам. Него не го обичат, но имат любовно отношение към дърветата. Децата много се влюбват в дърветата, като млади момци се влюбват. Градинарят седи там и казва: „Онази красива мома да не я пипате!“. А децата искат да я пипат.

Питам сега: грешно ли е едно дете да пипне ябълката? Вие сами ще си разрешите. Ако съзнавате, че светът е създаден от Бога, ако съзнавате, че Бог е създал всичко, ако съзнавате, че Той е ваш Баща, че имате всичката Му любов, ако съзнавате, че изпълнявате Неговата воля, тогава няма никакво престъпление. Може да ядете от която и да е ябълка, с изключение само на една. Коя? От която Баща ви яде. Една ябълка има в райската градина, от която на децата не е позволено да ядат. Тя е ябълката, от която само Баща ви се храни. В райската градина има ябълки само за бащата, само за майката, само за синовете, само за дъщерите. Та синът винаги ще търси от ябълките за синовете, дъщерята ще търси от ябълките за дъщерите. Синът и дъщерята няма да искат от ябълките на бащата и на майката. Ако майката им даде, то е друг въпрос; ако бащата им даде, то е друг въпрос. Туй трябва да бъде мярката. Когато ние говорим в света за морал, туй е морал. Така трябва да започнете сега.

В морала не влиза да извършиш едно престъпление от беднотия. Защото какво нещо е сиромашията сама по себе си? Сиромашията, който я разбира, е едно благо. Ти, като не разбираш туй благо, считаш го за едно голямо нещастие. Като те е направил Господ сиромах, мислиш, че Той не ти обръща внимание, понеже нямаш хубави обуща, хубави дрехи, меки юргани и така нататък. Представи си с какви юргани се покрива един глист, с какви юргани се покриват рибите във водата! Ние, хората, си мислим за нашите юргани, за нашите

меки завивки, но не знаем един закон, който го има в света. Може да вземете най-тънкия копринен плат, с дебелина от половин милиметър или даже една десета от милиметъра, да прекарате през този плат една магнетическа сила и тогава, като го турите отгоре си, той ще ви бъде такъв хубав юрган, ще ви бъде безопасно с него. Вашите сегашни юргани не може да ги носите навсякъде, те доста тежат, някои по 5 – 6 килограма. И като спите известно време в пух или във вълна, пак не можете да се стоплите.

Казвам: може да имате една магнетическа дреха, в която животът тече. Магнетическа дреха е тази, която постоянно извлича силите на живота в себе си. Там, дето има живот, на човек всякога му е топло. Там, дето животът започва да си отива, всякога му е студено. Онзи, който обича, на него всякога му е топло. Онези, които започват да мразят, на тях всякога им е студено. Онези от вас, които искат да продължат живота си, нека да направят опит да не мразят никога. Направете опит в 3 – 4 години всеки ден да не се разгневявате. Направете този опит и ще се подмладите. За да не се сърдиш, ти трябва да разбираш какви са онези, основните закони, които царуват в света.

За любовта, каквато е сама по себе си, сегашните хора нямат ясна представа. Аз определям: когато изследвам любовта, считам, че тя е туй, което носи живота. Едно обновяване на организма за мене е любов. Щом срещна един човек, аз гледам какво влияние упражнява той върху моите клетки, върху моя мозък, върху ръцете ми. Щом някой, който ме срещне, каже, че много ме обича, а ръцете ми останат сухи, аз вече зная каква е любовта му. Ако ръцете ми станат много влажни, пак зная каква е любовта му. Онзи, който ме обича, като ме срещне, съвсем други са признаците: аз чувствам нещо приятно, нещо хубаво към мене да лъха. Туй е отражение. Онзи, който ме обича, той трябва да бъде за мене като един карамфил, като една роза, като плод. Вкусвам плода и казвам: аз съм доволен. Този плод

ми дава известно разположение. Аз и плодът сме едно. Всеки плод, изяден с любов, не умира; всеки плод, изяден без любов, умира. Като не те обича човек, ти умираш; като те обича, оживяваш.

Всичките наши нещастия идат от голямото безлюбие, което съществува в света. Туй безлюбие в света иде по една рефлексия от съвсем други причини. Безлюбието произтича от онова материалистическо схващане на живота. Материалистическото схващане е резултат на безброй съществувания на разумни същества, които са работили и са оставили нещо. Цялата Земя е оставеното богатство на милиони разумни същества, които са работили. Някога Земята е била потребна за тях. Като са си заминали, те са оставили Земята в наследство на хората. Казват: „Работете и живейте разумно!“. Те са заминали по работа някъде, а хората, като са дошли на земята, са я разграбили, разпределили. Казват: „Туй парче е на този, туй е на онзи“. Хиляди години се бият хората за земята. Заминават за онзи свят, връщат се, бият се. Навсякъде има спор.

Сега ще оставите въпроса защо е така. Хората се бият, за да се опознаят. Аз ще ви кажа: в боя има една хубава страна. Ако един човек ме бие и аз поумнея, ще му благодаря. Един български редактор, който вече замина за другия свят, ми разправяше: „Доколкото съм изследвал моя род, разбрах, че ни хваща една лудост на всеки 4 години, и тогава трябва да ни се пуска кръв, за да се успокоим. Едно време написах една статия, но ми пукнаха главата заради нея, пуснаха ми кръв и аз поумнях. Получих 100 – 200 телеграми, с които хората ми изказваха своите съжаления, но аз казах: благодаря на този бой, благодаря, че ми пукнаха главата, иначе щях да бедствам и да загина“. Майката бие детето си, предава му нещо. Ако ти биеш един човек, за да го осакатиш, туй биене не е намясто. Хубаво е някой път да изобличиш човека, но твоето изобличение да е намясто. Ако нищо няма да му предадеш с това изобличение, дръж си езика;

ако ще му предадеш нещо, говори. Ако твоята любов ще предаде нещо някому, люби го; ако твоята любов нищо няма да му предаде, въздържай се да го любиш. Докато можеш да му предадеш нещо, люби го; ако не можеш да дадеш, въздържай се. – „Докога?“ Докато можеш да дадеш нещо.

Първото нещо е да се научиш да любиш себе си. Ние, съвременните хора, нито себе си обичаме, нито Бога, нито ближния си. Цяла философия има, че трябва да обичаме. То е цяла една философия на неразбиране. Ние, които обичаме себе си, си правим толкова големи нещастия! Вземете философията на първия човек – сполучи ли той с опита, който направи? Не сполучи, но се показа неразумността на онези, които изведоха съдбините на човечеството от една погрешка на Адам. От този, първия човек, те искаха да извадят поука за цялото човечество. Та те сега работят, за да оправят нашите погрешки и да ги превърнат в нещо полезно. Сега се говори за организиране на цялото човечество, да се преобразят хората, да се възпитат мъже, жени и деца. Това е един процес на облагородяване на цялото човечество, да се избави то от онези лъжливите схващания.

Как ще възпитате едно дете? Най-първо, трябва да знаете как да го храните. В Англия някои артисти, когато искат да получат роля в една любовна драма, дълго време се хранят с агнешко месо, за да придобият мек характер. Сега казвате, че трябва да се храним с плодове. Така е, вярно е, но ти трябва да знаеш в разните времена на годината какъв плод да употребиш. Трябва да знаеш кога ти трябва един плод, защото той не всякога ти трябва. Човек е сложно същество и му е нужна разнообразна храна, много разнообразна храна. Ние, съвременните хора, се храним много еднообразно. Там е злото. Бедните хора се хранят много еднообразно и вследствие на това става упадък в морала им.

Сега ние учим хората да вярват в Бога, да Го обичат. Че как ще Го обичат? Бог казва в Писанието: „Вкусете

Ме и вижте, че съм благ!“. Значи не само трябва да вярваш, но ти трябва да вкусиш от Неговите плодове. Ако Го обичаш тъй, както трябва, когато отидеш при Него, Той ще ти даде от Своите плодове. Като ти даде от плодовете, с които Той се храни, и излезеш оттам, ще имаш друго понятие за Бога. Ако обичаш Баща си, ще ядеш туй, което трябва да ядеш, което Той ще ти даде; ако не Го обичаш, само ще дъвчеш нещо отдалеч. Ако обичаш Божествената майка, Тя ще ти даде от Нейните плодове. Питам: как ще знаем, че Бог е благ, ако не опитаме Неговите плодове? „Опитайте Ме – казва Господ – и вижте, че съм благ!“ Христос казва: „Който ме яде, ще има живот в себе си. Аз съм живият хляб, който е слязъл от небето“.

Казвам: светът съществува като едно цяло. Ние се спъваме, като искаме да знаем развитието на един народ. Развитието на един народ зависи от развитието на душите, които го образуват. Народ сам по себе си, като колективна душа, не съществува. Хиляди и милиони души се събират в едно цяло, избират една душа, в която те се обединяват. Тези души някой път съставят един народ, а някой път съставят един човек. Следователно един народ може да го турите в едно тяло, а някой път може да го турите в милиони тела. Вие нямате идея какво нещо е народ и какво нещо е индивид. Народът е разширен човек, човечеството е пак един човек. И всички народи са разширени в цялото човечество. Цялата Вселена е пак разширен човек. Човек в себе си е цялата Вселена. Един човек представлява цялата Вселена в себе си.

Тия работи до известна степен са отвлечени и благодарете, че са отвлечени. Какво разбирате под „отвлечени работи“? Може да кажете, че са неразбрани. Неразбраните работи са една област, която за в бъдеще ще се изяви и в която са скрити всичките възможности за вашето развитие. Например кой е нашият стремеж? Представяте си другия свят като едно място на блаженство. Не, другият свят е свят, който включва сегашния живот в себе си, дето ние може да намерим

по-добро разрешение на сегашните не само социални въпроси, но и на вътрешните и външни противоречия, които съществуват в нас. Да ви представя сега една идея. Представете си, че аз живея на Слънцето, допуснете, че там няма вода, затова на мене ми трябва едно шише вода от Земята. Ако се движа с бързината на светлината, трябват ми 8 минути да дойда, да си напълня шишето и да се върна – три пъти на ден по 8 минути правят 24 минути. А за да дойда от „Опълченска" 66 до Изгрева, трябват ми 50 минути. Следователно какво ми коства от Слънцето да направя една разходка до Земята сутрин, друга – на обед и вечер – още една? Те ще бъдат едни приятни разходки. Друг въпрос е, ако за един литър вода пътуването ми вземе 10 – 20 години. За 24 минути и за литър вода не си ли струва да слезеш от Слънцето и да се върнеш назад?

Ние трябва да ускорим движението на нашата мисъл. Съвременните хора мислят като костените жаби. Те едва се клатушкат, а считат, че мисъл имат, че философия имат. Една костена жаба*, която едва пъпли, какво е разрешила? Нищо не е разрешила според мене. Казват за някого: „Той е отличен певец". Ето как ще проверя дали аз съм отличен певец: ще застана пред леглото на един болен човек и ще започна да му пея. Ако той стане и оздравее, ще кажа, че съм добър певец. После ще ида в друг дом, дето двама души са се хванали за косите, карат се. Ако им запея и те се примирят, добър певец съм. Виждам две кучета, които се бият за една кост. Като се спра и запея, а те престанат да се бият, певец съм. Каква критика ще ми правят вестниците? Болният, онези двама, дето се караха, кучетата, които се биеха, те са най-добрите критици, ще кажат, че съм отличен певец. Бих желал нашите критици да бъдат кучетата, дето се бият, да бъдат хората, които се карат, да бъдат болните – да дадат една критика, че вие сте добър човек. Някой казва, че е добър човек. Ако влезе при болния и той оздравее,

* костена жаба *диал.* Костенурка.

добър човек е. Ако влезе там, дето двама се карат, и те се усмирят, добър човек е. Ако иде при две кучета, които се бият, и те престанат, започнат да махат с опашки, този човек е добър. Вие трябва да бъдете напълно убедени, че сте добри хора. Докато кучетата се бият около вас, докато хората се карат около вас и докато болни има около вас, вие не сте от много ученито хора. Туй не е за осъждане, стремеж имате.

Ако аз бях един учен човек, как щях да го проверя? Не твърдя, че ние сме, но ние можем да бъдем. Кога можем да бъдем? Можем да проверим истината всякога. За себе си аз съм проверил истината. Туй, което ви говоря, аз съм го проверил. Но как ще го проверя пред вас, кажете ми сега? Ако повдигна едно було, ще кажете: „Случайност е това". Влизам някъде, дето хората се карат, вие ме питате: „По кой начин ще ги примириш?". Виждам, че мъжът бие жена си. На този човек му трябват грехи, обуща, това-онова, а той няма пари и служба, казва на жена си: „Ще вземеш пари от баща си". Обръщам се към него: „Не я бий! Колко пари ти трябват? Аз 50 лева ще ти дам". Той се зарадва. Там е магията – 50 ти давам, 5 ще взема. Туй е магия. Мъжът се зарадва, започваме да разговаряме братски. Прошепвам му: „Петдесет лева!". Щом съм мъж, на мъжа ще прошепна, защото, ако на жената прошепна, ще има опасност.

Някой пита по кой начин да направи нещо. Ако ти от себе си не можеш да дадеш нещо, не можеш нищо да направиш. Когато аз заставям света да направи нещо, в дадения случай разполагам с онова, с което природата разполага. Искам да имам нейния кредит и гледам да бъда разумен. Тя, като гледа моите постъпки, вижда, че са разумни. Не да направя нещо произволно, но да направя нещо, което е разумно. Следователно всеки от вас може да направи туй. Онези, които изучават източната магия, много са ме питали за магията, какво нещо е тя. Едни отричат магията, други я отстояват. Аз нито я отричам, нито я отстоявам. Магията, туй е разумността. Магията значи разумност, която

можеш да употребиш, да не си в разрез с основния закон на Битието и живата природа. Туй значи магия. Не се изисква голямо усилие, за да направиш едно добро в света.

Мнозина са ми казвали: „Ето, българите имат да плащат дългове. Ти, като знаеш толкова, дай им пари". Аз мога да финансирам българите, ако тия българи ми дадат обещание да възлюбят Господа с всичкото си сърце, с всичката си душа, с всичкия си ум и с всичката си сила. Тогава аз мога да ги финансирам. Но да не ме лъжат. Ако е за лъжа, аз бих ви изнесъл какъв е българинът. Да не лъжат ни с бяла, ни с черна лъжа. Най-първо, казвам им тъй: „Вие ще изорете нивите си, после ще ги посеете с най-хубавото семе и ще оставите тогава на мене – аз ще ви изпратя дъжд, аз ще ви изпратя светлина и топлина, навреме всичко ще стане. Но ако вие не посеете вашите ниви, нищо няма да направя за вас. Хубаво ще ги изорете и ще ги посеете, ще ги погледате малко". Това е реалната религия. Ако една религия не може да даде така на земята, защо ни е тази религия? Сега, в туй бездъждие, българите се молиха и Господ ги послуша. Не е въпросът да дойде дъжд само в България. И в Америка има бездъждие, то е заради България. Америка е антипод на България. Сушата, която се понася в Америка, в България възлиза почти на една реколта. Понеже американците имат повече, вземат от туй, което имат, и дават на България, казват: „Българите съвсем ще измрат от глад, те са малък народ". И българите се спасяват.

Христос под „153 риби" разбира един разумен живот, един разумен принцип, по който човек трябва да живее. Някой казва: „Какъв трябва да бъда аз? Лекар ли?". Разумен лекар трябва да бъдеш. – „Архитект ли да бъда?" Разумен архитект. За каквото си роден, можеш да бъдеш. Но трябва да го направиш тъй, че да бъдеш полезен за себе си и за ближните си. Никога не трябва да се обезсърчаваш в света. Всяко обезсърчение показва, че ти нямаш любов към Бога. За какво да се обезсърчаваш? Защо трябва да се обезверяваш? Щом се обезверяваш, ти си в безлюбието. Защото в света обектът на вярата, това е любовта.

Без любов вяра не може да има. Когато хората говорят за вярата, аз разбирам любовта. За мене само любовта е ценна, в нея мога да вярвам. Тя е неизменното, само в него мога да вярвам. Дето няма любов, там има суеверие, там не можеш да имаш нещо, на което да уповаваш.

И апостол Павел казва: „Сега остават тези: вяра, надежда и любов, но най-голяма от тях е любовта". Любовта е най-мощното в живота. Щом тя съществува и действа, и вярата може да действа. Надеждата пък е облеклото на вярата. Дето има вяра, може да има надежда. Дето има надежда, има и вяра; дето има надежда, може да има и живот. Любов, вяра, надежда – и тогава иде животът. Или другояче казано, дето има любов, има знание; дето има знание, има свобода. Там, дето няма любов, няма живот; дето няма живот, няма знание; дето няма знание, няма свобода. Дето няма свобода, там съществува смъртта.

Вие може да изправите живота си, да направите един опит. Онези от вас, които сте напреднали, ще кажете: „Какъв опит може да направим?". Какъв опит може да направи един студент, който е завършил университета? Какво трябва да направи един гимназист, след като завърши гимназията? Той трябва да провери своите знания. Какво трябва да направи едно дете, което е завършило четвърто отделение? То трябва да провери знанията си. Вие в живота сте завършили разни класове. Като ви гледам, виждам кой какво е завършил. Някои сте завършили първо отделение, някои сте завършили второ отделение, а други – трето, четвърто отделение. Някои от вас сте завършили прогимназия, а гимназията я няма никак. Едва прогимназия имате завършена и сега държите матура. Ако завършите един прогимназиален живот, вие сте вече светия. Гениите, светиите са тези, които са завършили прогимназиално образование и знаят толкова, че събират всичкото знание на хората – те знаят повече от тях.

Пред нас стои един въпрос на опит, не на обезсърчение, да казваме: „Не струва животът да се живее, хората

са лоши“. Това не е философия. Че са лоши хората, това е наше субективно схващане. Дали отвън условията са лоши, то е въпрос. И дали хората са лоши, то е пак въпрос. Възможно е да има известна лошавина, но в хората има и известна добрина. Когато разрешаваме въпросите, не трябва да бъдем крайни. Когато казваме, че хората са лоши, разбирам, че и аз влизам в тях. Трябва да зная в какво именно са лоши. Трябва да зная в какво именно е лош един човек.

Тъй както ви говоря, не искам да се възбуждат вашите чувства. Човек може много пъти да се разкайва. За мене разкаянието на човека е предмет. За мене подбудителната причина е човек да работи, да мисли и да тури една нова насока. Да кажем, някой е несправедлив. След като ме е слушал, той отива у дома си, където има 10 души слуги, с които е постъпвал несправедливо. Казва им: „Елате, аз съм бил толкова години несправедлив с вас! След като сте ми работили толкова години, никакво възнаграждение не съм ви дал“. Това е разкаяние. А само да ми разправя той, без да се изправи, то не е разкаяние. Казва: „Аз ще се изправя“. След като се изповядаш пред слугите си, тогава да дойдеш при мене да се изповядваш, че не си постъпвал добре. Казвам: ще се изповядаш пред твоите слуги. Като извършиш волята Божия, тогава ела при мене. Аз съм изповедник на онези, които са изпълнили волята Божия. Онези, които ще се изповядват, да отидат при човек, с когото са постъпили несправедливо. Пред мене да се изповядват онези, които обичат хората. Ако не ги обичат, то е тяхна работа. Ще отидеш да се изповядаш на човека, че не си го обичал досега. Ще се изповядаш на мъжа си, че не го обичаш. Ще се изповядаш на жена си, че не я обичаш. Ще се изповядаш на дъщеря си, че не я обичаш. Ще се изповядат господарите на слугите си, че не ги обичат. Учителите – на учениците, че не ги обичат. Свещениците – на слушателите, че не ги обичат. Вие може да работите за вашето бъдещо покаяние. Държавниците да кажат: „Ние не сме управлявали както трябва“. Сега някой веднага ще се обиди. Другите ако

се обиждат, аз не се обиждам. Аз не съм обидил никого, за мене то не е въпрос. При мене да дойдат, когато се примирят. Ще кажа: „Много се радвам, че вие управлявате много добре“.

Вие ще кажете, че еди-кой си трябва да се осъди, да се убие. За мене е безпредметно това. Кога трябва да се убие един човек, кога трябва да се изгори една къща? Когато къщата носи зараза, тъй че по никакъв начин не може да се поправи, тя всякога трябва да се срути. Но когато една къща е ценна, да дойдеш и да я съвориш... Ще съвориш онова, което е гнило, ще го премахнеш и ще съградиш онова, което е здраво. Ще изгориш сухото, а онова, което дава плод, ще го оставиш да расте.

Казвам: Христос, Който дойде преди 2000 години, искаше да научи хората така да мислят. Но те съградиха църкви, туриха Неговото учение в църкви. И църквите разделиха Христа. Кои от тях са на правата страна? Туй не е Христовото учение. Христос не дойде на Земята, за да образува някакви си църкви. Той в този смисъл дойде: да даде една форма, да даде един принцип на хората, да им покаже начина, по който трябва да живеят. Христос ясно е определил това. Духовниците няма от какво да се обиждат, но да вземат да приложат Евангелието както е. Християнските църкви трябва да се върнат към Евангелието и да го приложат както е. Не какво са казали светите отци, а какво е казал Христос! Какво са казали светите отци, второстепенно ще бъде. След като се приложи Христовото учение, тогава ще дойдем до учението на светиите, какво те са казали. Първо ще приложа учението на моята глава, каквото тя мисли, после учението на моите ръце и крака. Ще видя какво ще приложа. Ако аз не прилагам своята мисъл, а прилагам учението на своите ръце, ще извърша безумие.

Ние постоянно повтаряме какво са казали светите отци. Нищо не са казали! Нито един свети отец нищо не е казал. Чудни са хората – какво са казали светите отци! Единственият, Който е казал нещо, е Онзи, Който носи всичката любов, Който носи хората вътре в Себе

си, тъй както една майка носи детето в утробата си. Майката е, която носи, която създава. Ние, казвате, живеем и се движим в Бога. Ние сме като детето в утробата на майката. Онова, което майката дава, то ще ни създаде онова, което Бог е внесъл в нас, то ще ни създаде и външните условия на друг принцип. Тъй ще се създаде една здрава основа. Може да мислите каквото искате, но най-първо ще дойде правата мисъл, после ще дойдат външните условия. Всички вие искате да бъдете религиозни. Някои от вас искат да влязат в Небето, да бъдат обичани от Бога. Отлично е това. Христос казва: „Не търсете слава от човеците, но търсете слава от Бога". Славата на човека седи в знанието, което той има и носи в света; славата на човека седи в добротата, която той има; славата на човека седи в неговата вяра; славата на човека седи в Онзи, Който е носител на любовта в света; славата на човека седи в свободата, която той носи и за себе си, и за другите.

Казва Христос: „Донесете сега от тези риби". Рибата, това е знанието. Ако ние нямаме знание, с което да познаваме човешката душа, да познаваме човешкия дух, да познаваме човешкото сърце и човешката воля, съвременното общество мъчно може да се изправи и човек мъчно може да се възпита. Не че ние ще внесем нещо, но според мене хората трябва само да не въздействат на младото поколение. Мъжът няма какво да възпитава жена си, нека да я остави свободна, стига той да не внася нещо лошо в нея. Да я остави съвършено свободна, да върви тя по онази вътрешна интуиция на любовта, на знанието и на свободата. Да я остави той по тези три закона да върви и да не внася в ума си мисъл, че може да кръшне някъде. Откъде тази дяволска мисъл, че тя ще кръшне? От него е излязла. Ако жената кръшне, и мъжът ще кръшне. Бащата казва: „Синът ми може да кръшне". Ако синът ти кръшне, и ти си кръшнал. Синът ми не може да кръшне, защото и аз не съм кръшкал. Щом аз съм кръшкал, навсякъде в живота зная, че и синът ми няма да е изключение, и той може да кръшне. Това е наука – да знаем къде може да се отклоним.

Казвам сега: 153 риби. Тези риби, които апостол Петър хвана, за тях Христос каза: „Донесете да ги опечем“. Като се върнете в дома си, вижте тези 153 риби, опечете ги, яжте и работата ще се оправи.

Благословен Господ Бог наш
Тайна молитва

13 май 1934 г., София, Изгрев

Да се не смущава сърцето ви!

Отче наш
Грее Слънцето
Част от 9. глава на Еклисиаст
Духът Божи

Ще говоря върху първия стих от 14. глава на Евангелието на Йоан.

„Да се не смущава сърцето ви." Това е едно просто изречение, върху което много пъти е проповядвано. Да се не смущава сърцето ви кога? Когато няма нужда, защо трябва да се смущаваш? Не се смущавай, когато не си смутен. Защото, щом не си смутен, няма какво да се смущаваш.

Сега аз искам да ви покажа светлата страна, защото всички вие, както и цялата съвременна култура, вървите по линията на Сатурн. Така я наричам аз, защото хората не вървят по линията на щастието, но по линията на нещастието. Всички хора все подозират, че има да се случи някакво нещастие, не очакват нещо добро. И действително така става, както те подозират. Всички хора завършват зле, изключение са само няколко души, които не са завършили зле. Всички хора на общо основание фалират. Наплашени са, никой не очаква нещо добро. Като се проследи цялата философия и теория, през която е минал човешкият ум, ще видим какво се е постигнало. Но няма да се спирам върху тези теории.

Когато Бог създал вола и стършела, стършелът бил недоволен от своя ръст, намирал, че е много малък, искал да стане по-голям. Понеже волът бил по-голям, Бог казал на стършела, че не може и двамата едновременно да бъдат големи, единият трябва да бъде малък, за да представляват контрасти, противоположности един на друг. – „Затова пък на тебе ще дам едно жило, с което

ще жилиш вола. И ако той започне да бяга, ще знаеш, че между тебе и него има известно съотношение, вие си приличате." Наистина, като излязъл от Божията ръка, стършелът отишъл при вола и го ужилил, а волът хукнал да бяга и толкова много се наплашил от стършела, че в ума си си го представил като същество, десет пъти по-голямо от самия него. И като го запитали защо бяга толкова, той казал: „Опасно нещо е това!". – „Как ще е опасно, то е малко животно." – „Не, страшна работа е, жили много." Това, което ви смущава в света, то е вашият стършел, който ви безпокои и от който всички бягате. Казват ви, че е малък, но вие не вярвате, вие си го представяте десет пъти по-голям от вас. Казват ви, че е много малък, може да го поберете в едно шишенце.

Има много начини на разсъждение. Съвременното общество върви по един път на внушения и на самовнушения. Вземете вестниците, във всички тях пише: „Ние не вървим на добре, от ден на ден отиваме все по̀ на зле, няма да излезе нищо от нас". Дето и да се обърнете, ще чуете как баби, майки, бащи, деца все една и съща песен пеят. И след всичко това държат в ума си мисълта да се оправи светът. Че как ще се оправи светът? Всички говорят, че лозето не е разкопано, но никой не го копае, все неразкопано остава. След това започва ново положение: „Да разкопаем лозето, да разкопаем нивите!". И пак не ги разкопават. Казват, че трябва да се разкопае, но пак всичко остава неразкопано. Най-после дохождат до положителната страна: „Трябва да се разкопае лозето!".

Вие боледувате и питате: „Защо Господ ми даде тази болест?". Така пита религиозният. Ученият ще каже: „Защо природата е допуснала болестта?". Невежият ще каже в този случай: „Късметът ми е такъв". В какво седи болестта? Болестта седи в една много малка причина. Една много малка причина може да създаде големи нещастия. За изяснение на тази мисъл ще приведа следния пример. В реката Нил живеят едни малки жабчета. Крокодилите, които плуват също из реката, като им попадне в устата една от тези малки жабки, казват: „Много малка си ти, но хайде, и тебе ще погълна. Такива

като тебе със стотици съм гълтал“. След като влезе в устата му, жабчето цяло отива в корема на крокодила. Там то започва малко по малко да чопли корема му, докато си пробие дупка, да излезе. Крокодилът се мята от една на друга страна, докато най-после се обръща по гръб, коремът му се напълва с вода и той свършва. Какво придоби той от това малко жабче? Защо му трябваше то?

Също и хората имат такива неестествени желания в своя живот. Прииска му се на някого да стане богат човек. Богатството за някои хора е голямо благословение, но за други то е като малко жабче, което прояжда корема на човека и го изпраща на онзи свят. Здравето е едно благословение за онзи, който разбира. Но за онзи, който не разбира, то е една костена жаба. Кои хора вършат престъпления в света: болните или здравите? Кой болен досега е убил и един човек? Обаче здравият ще вземе един нож и този ще мушне, онзи ще мушне. Затова, когато хората казват, че трябва да бъдем здрави, аз добавям: „Здрави, но разумни!“. Болният, който не разбира своята болест, ще дойде до отчаяние. Някой път болните се опитват да се самоубият, но те не разбират, че болестите, страданията, които имат, са най-малкото зло за тях. Те мислят, че като се убият, ще се избавят от страданията. Не знаят, че така ще влязат в един свят забравен, свят на пълна забрава. Като влезеш в този свят, ще видиш, че никой не те помни, никой не те познава, като че всички хора там са те забравили. То е все едно да си паднал в една яма: ти мислиш, чувстваш, но никой не си спомня за тебе, всички са те забравили. Ако си в един затвор, все пак ще дойде надзирателят, но в този забравен свят никой няма да си спомни за тебе. Казвам: не желайте да влезете в този забравен свят и после да казвате, че всички хора са ви забравили. Най-голямото нещастие за хората е, когато влязат в този забравен свят.

Христос казва: „Да се не смущава сърцето ви“. Той говори от своя опитност. И съвременните хора, за да покажат, че са културни, отричат истината. Три неща

има, които хората никога не трябва да отричат. Те не трябва да отричат любовта, която носи живот; те не трябва да отричат мъдростта, която носи светлина; най-после те не трябва да отричат истината, която носи свобода. Тези три максими са необходими на хората, за да могат да прогресират. Всичко друго може да отричате, но тези три максими не трябва никога да отричате, защото всичко друго е резултат на тия три неща. Ако ги отречете, вие ще влезете в света на забравеното.

Сега искам да ви говоря върху въпроса защо именно се смущавате. Вие се смущавате от мисли, които не са ваши. Вие се смущавате от чувства и желания, които не са ваши. Вие се смущавате от деяния, които също така не са ваши. Бог е направил света, а вие се смущавате какво ще стане със Земята, която от хиляди години насам съществува. Нашите учени разискват върху въпроса от колко хиляди години съществува Земята и след колко хиляди години Слънцето ще загасне. Какво разбират те от въпроса кога и как Слънцето ще загасне? Наистина, ако Слънцето е направено като свещ, от подобно вещество, тогава може да се направи едно математическо изчисление след колко години ще изгасне това Слънце. Ако една свещ от 250 грама може да гори 10 часа, тогава може да направим едно съотношение между Слънцето и тази свещ. Оттам, като вземем в сметка масата на Слънцето, ще можем да направим изчисление колко още милиарди години ще гори то, докато най-после един ден изгасне. Но първо трябва да докажем, че Слънцето гори по същия начин, както и веществото на свещта. А после трябва да докажем, че това Слънце има и фитил. Ако приемем, че Слънцето има фитил, тогава можем да направим един паралел между свещта и Слънцето.

И досега още научно не може да се докаже откъде произтича енергията на Слънцето. Че всичката енергия произтича от Слънцето, така е, но че тази енергия е от самото Слънце или от другаде някъде, това е един спорен научен въпрос. Онези, които не знаят това нещо, казват,

че Слънцето е едно горящо тяло. Когато слагате дърва във вашето огнище, горещината на тия дърва в самите тях ли се намира? Има нещо, което влиза отпосле. Първо трябва да запалите тези дърва и отпосле да дойде огънят. Тези сухи дърва горят в огъня, но огънят трябва да дойде отвън. Същото може да се каже и за Слънцето: горивната материя е в него, но енергията, която се развива при горенето, иде отвън някъде. Така разсъждават някои от учените хора. И човек всякога трябва да бъде на страната на истината.

Сега питам: по какво се отличава един красив от един грозен човек? Красивият човек носи щастието със себе си, а грозният носи нещастието със себе си. Общото положение е такова, но има и изключения. Също така и умният човек носи щастието със себе си, а глупавият носи нещастието със себе си. Следователно, ако умният влезе в дома ти, той ще ти донесе щастието; ако глупавият влезе в дома ти, той ще ти донесе нещастието. Ако красивият влезе в дома ти, той ще ти донесе щастието; ако грозният влезе в дома ти, той ще ти донесе нещастието. Ако добрият влезе в дома ти, той ще ти донесе щастието; ако злият влезе в дома ти, той ще ти донесе нещастието. Питате защо е така. Да оставим сега въпроса защо е така. Така е, нищо повече. Ако огънят влезе в къщата ти, ще изгори всичко. – „Ама трябва ли огънят да влиза в къщата ми?" Да оставим този въпрос. Вярно е, че огън, който може да изгори къщата ти, не трябва да влиза в нея. За мене злото седи в това, че този огън не трябва да влиза в къщата ми. Но питам: това зло трябва ли да изчезне от света? Злото в света, това е неразбраното добро. Друго определение за злото няма. Аз говоря за относителното зло. Относителното зло е неразбраното добро. Ако го разберете, това зло ще се превърне в добро. Има едно относително зло в света, което, като го познаеш, се превръща в добро. Има и едно относително добро в света, което, като го познаеш, се превръща в зло. Следователно, като влезеш в тази област, трябва да познаеш злото, за да се превърне в

добро. И не се стреми да познаеш доброто, за да не се превърне в зло. Ако пък чоплиш и двете, ще измениш полюсите им и тогава доброто ще се превърне в зло, а злото – в добро и в края на краищата ти нищо няма да си придобил. Затова именно, като познаеш злото, че е добро, не трябва да чоплиш доброто, да познаеш дали е добро, защото, ако го познаеш, ще се превърне на зло.

Сега вие се спирате върху философията: защо трябва да бъде така? Защото другояче не може да бъде. Защо е малко? Защото не е голямо. Защо е голямо? Защото не може да бъде малко. Голямото и малкото са два полюса, между които вие вървите. За да разберете нещата, трябва да турите на едната страна малкото, на другата – голямото. А между тези две величини ще се движат вашите разсъждения. Те трябва да бъдат опорни точки. Понеже сега ние вървим по закона на най-малкото, дребните хора не могат да бъдат щастливи. От такива дребни хора какво можеш да придобиеш? Нищо не можеш да придобиеш. Следователно човек за човека не може да бъде цел. За мене цел може да бъде това, което може да придаде нещо за моето развитие.

В какво седи развитието? Сега ние вървим по еволюцията на формата. Да се увеличава формата, това още не е еволюция. Казваме: „Да израсне човек". В израстването на формата има ли еволюция? Слонът например е по-голям от човека. Онези, предпотопните животни, които са били по-големи от човека, по-умни ли са от него? Какво си постигнал с голямата форма? Сегашните хора казват: „Да имаме една грамадна форма!". Питам: какво ще те ползва тази грамадна форма? В човека преди всичко трябва да има идеи. Той трябва да има една идея да бъде богат – тъй казват съвременните хора. Аз съм съгласен с тях, но питам: ако в дадения случай ти си богат човек, какво ще направиш със своето богатство? Ти трябва да познаеш дали това богатство е намясто, дали ти си за него, или то е за тебе. Ако си бил беден, но станеш богат и при това положение всичките ти болести те напуснат, всичките

ти нещастия изчезнат, това богатство е на мястото си. Ако обаче болестите не те напускат и нещастията те следват, туй богатство не е на мястото си. И като се разболееш, ще има много добри лекари, които ще се навъртат около тебе, но то ще е не заради тебе самия, а заради богатството ти. Те ще ти говорят много сладки думи, но тези думи няма да бъдат заради тебе, а заради богатството ти. Ще ти казват, че си благороден, че си такъв и онакъв, а зад гърба ти ще говорят, че си голям изедник.

Философията, която се проповядва в света, е следната: може ли волът, който си мисли, че е милиардер, да стане милиардер, може ли един кон, който си мисли, че е банкер, да стане банкер? Никога! Смешни са хората, когато искат да станат богати. Ако те вървят по пътя на вола, никога милиардери не могат да станат. Ако те вървят по пътя на коня, никога банкери не могат да станат. Ако вървят по пътя на впрегатния добитък, никога милионери не могат да станат. Сега ние се обиждаме и казваме: „Не сме животни". Не сме животни, но ядем като тях; не сме животни, но пием вода като тях; не сме животни, но дишаме като тях; не сме животни, но спим като тях; не сме животни, но ритаме като тях, бодем като тях и так нататък.

Питам: кое е съществено, което ни отличава от животните? Трябва да има съществено различие. Съгласен съм, че има голямо различие между човека и животното, но коя е съществената черта, по която се различават? Като казвам, че не сме животни, то не е за извинение. Според мене яденето е благо в природата, дишането е едно голямо благо в природата. Понякога, като рита едно животно, аз казвам: това е голямо изкуство. Колко хиляди години то е изучавало изкуството да рита! Знаете ли колко хиляди години е употребил конят, за да придобие изкуството на ритането? Знаете ли колко хиляди години е употребил волът, докато създаде рогата си? Знаете ли колко хиляди години е употребило кучето, докато създаде

зъбите, с които да хапе? Знаете ли колко хиляди години е употребила змията, за да направи тялото си тъй гъвкаво, да се увива около жертвите си? Това са изкуства, това са постижения.

Ние живеем в нещата, които са изостанали от минали култури. Ние говорим за култура, за религия, ние говорим за Бога, но всичко това са неща далеч от нас, които тепърва трябва да постигнем. Учените и религиозните хора още живеят в миналото. Те имат добри стремежи, но преплетен е животът им. Питам сега: какво трябва да правим? Ще правим същото, каквото растенията правят. Щом посееш едно растение, то започва да изважда из земята ценното, с което да се развива, да дава своите плодове и да ги предлага на хората. И ако растенията са ни любими, те са ни любими по единствената причина на онази разумност, чрез която изработват плодовете си и ни дават същественото. Ако не ни даваха същественото, нямаше да ги любим. Не само това, но те са ценни за нас и по друга причина – те пречистват въздуха. А и в друго отношение ни правят голяма услуга – те възпитават най-свирепите животни, като ги укротяват, правят ги по-снизходителни. Ако тези растения ги нямаше, големи нещастия щяха да съществуват в живота ни. Ако хората така не разбират растителното царство, те не биха могли да разбират и живота.

Вие може да направите един опит. Много пъти съм влизал в семейства, дето мъжът и жената не живеят добре, нещастни са. И двамата са добри хора, но са еднакви; и двамата са батерии, напълнени с голяма сила. И жената е идейна, и мъжът е идеен, но не могат да живеят добре. На жената, която казва, че не обича мъжа си, ѝ казвам да си купи едно карамфилче. Като поглежда този карамфил, той ще ѝ каза нещо, което тя не трябва да казва на мъжа си. Сега казвам това на вас, но и вие няма да го казвате на другите. Понеже ви имам доверие, казвам ви го, но няма да го съобщавате на външни хора. Тази жена ми казва: „Ама да не се шегувате с мене?“. Ти ще опиташ

тази работа. Ако направиш това, което ти казвам, и то принесе някаква полза, тогава трябва да вярваш в него, иначе го считай за шега.

Ще вземеш този карамфил, ще го милваш, ще го целуваш по три пъти на ден, ще му говориш. Сутрин ще го помилваш и ще му кажеш: „Моля ти се, кажи на моя мъж да бъде като тебе". Като го помилваш, гледай дали същото цвете ще повика мъжа ти. След като си го помилвала, ако мъжът ти отиде при него, ще знаеш, че законът е вече проработил. Запиши си това. След туй на обед пак върви при карамфила, помилвай го и му кажи: „Много е добър моят мъж, но кажи му да бъде като тебе". И вечер направи същия опит. След един месец ела да ми кажеш своята опитност. Мъжът ще подобри отношението си, така той ще заприлича на този карамфил. Чрез карамфила вие ще внесете в мъжа си един нов елемент, който ще започне да трансформира неговата енергия. И когато този елемент проникне в мъжа, той ще започне да седи около жена си, да се разбира с нея. Ти не обичаш мъжа си, понеже нямаш нито един карамфил. Затова именно Господ е създал карамфила. Така ще направите опит. Ако не искате с карамфил, направете опит с една роза или с една теменужка. Има хиляди цветя, с които, като правите същия опит, все ще се домогнете до една магия, с която да си влияете един на друг.

Сега това може да ви се вижда, че е лековерие. Ако е въпрос за лековерие, нима лекарствата, които употребявате против треска или против други някакви болести, не се основават пак на лековерието? Аз съм правил ред опити, като съм давал хинин на хората мислено и те са се лекували. Казвам им: „Без пари можете да се лекувате". – „Как така!" – „Има един закон, който щом изпълните, без пари можете да се лекувате." Един болен ми казва: „Как да се лекувам? Вече 3 – 4 месеца страдам от треска". – „Ето как: ще си представиш, че отиваш в аптеката и взимаш 30 грама хинин, който разделяш на 3 части; после ще си представиш, че взимаш мислено сутрин 10 грама, на обед 10 грама и вечер 10 грама." След

2 седмици срещам този човек и той ми казва: „Хининът проработи!“. Може да се случи някой път изключение в закона, обаче направете опита.

Вземете хомеопатията например, и тя се препоръчва. В съвременната медицина има два метода на лекуване – хомеопатия и алопатия, които методи коренно се различават един от друг. Алопатията поддържа, че на хората трябва да се дават най-силни дози лекарства. Хомеопатията препоръчва да се дават най-слабите дози. Например 30 грама хинин го разтварят в 100 милилитра вода, от този разтвор взимат една капка и я поставят в други 100 милилитра вода. Приготвят 30 шишета от по 100 милилитра вода – капват последователно по една капка от разтвора от предидущото шише в последващото, докато стигнат до трийсетото. И когато човек се лекува, ще вземе една капка от последното шише. От такъв разреден разтвор той ще се лекува. Такава хомеопатична аптека, всичката може да я нагълтате. Обаче не е така при алопатията. Ако някой се опита да нагълта цяла алопатична аптека, той ще плати с живота си. Един монах се лекувал с лекарство от такава аптека, но то било силно отровно. Лекарят му казал да взима на ден по три капки. Монахът мислил по въпроса и най-после решил: „Вместо всеки ден да взимам по три капки, ще ги изпия наведнъж, че по-скоро да оздравея“. Като ги изпил, оздравял съвсем, отишъл си. Не, при този метод трябва да се взимат слаби дози. Не бързайте изведнъж да ви се махнат всичките болки и страдания. Ако при сегашните условия се махнат всички страдания и болки, хората щяха да изпаднат в едно състояние много по-лошо, отколкото сегашното.

Сега се връщаме към целесъобразността на природата. В природата абсолютно зло не съществува. Злото е нещо относително. Относителното зло е това, от което хората страдат. Ако човек върви по закона на Божествената любов, всичкото зло, като го познае, ще го превърне за свое добро, той ще спечели. Злото в света е една сила, която допринася нещо на хората. Ако не беше

така, природата никога не би допуснала злото в света. Крайната цел на злото всички ще опитат. Казвате: „Това е само едно предположение“. Не, това е един резултат, който бъдещето ще покаже.

Христос казва на едно място: „Не се противи на злото“. Какво значи това? Не считай, че злото е зло. Не му се противи, но го остави, нека си върши своята работа. И то, като човека, си върши своята работа. Да допуснем, че имаш баща, който нищо не ти е оставил, всичко е дал на брат ти. Ти намразваш баща си. Питам: какво ще спечелиш от това? Ти не знаеш каква е целта на баща ти. Да допуснем, че той няма никакво разположение към тебе. Но ако го намразиш, какво ще спечелиш с твоята омраза? Син, който мрази баща си, умира по-рано от него. Второто положение: освен че баща ти нищо не ти е дал, но докато разбереш защо и за какво е направил това и не желаеш да изправиш работата, смъртта ще дойде. Следователно предпочитай да живееш, отколкото да имаш богатство, което баща ти ще ти даде. Баща ти е умен човек.

Сега ще изясня мисълта си с друг един пример. Представете си, че същият баща има една красива дъщеря, която обича. Един ден дъщерята се увлича в един млад момък и казва на баща си, че иска да се ожени. – „Нямам нищо против това, но според мене ти не можеш да живееш с този момък.“ – „Ама аз искам да се оженя за него.“ – „Можеш да се ожениш.“ – „Ще ни даваш ли пари, да живеем?“ – „Не, аз ще ти дам чеиз, каквото е нужно, но след като се ожените, нищо няма да ви давам. Двамата ще работите и каквото спечелите, с него ще живеете.“ Момата се оженва. След 3 – 4 месеца мъжът ѝ казва: „Отиди при баща си, да ти даде една сума, да живеем“. Бащата казва: „Повече нищо не давам!“. Възлюбеният на дъщерята казва: „Ако не вземеш пари от баща си, ти с мене не можеш да живееш“. Такъв е този възлюбен, само с пари може да живее с възлюбената си, без пари не може. Баща ѝ казва: „При мене можеш да живееш и без пари, но ако се върнеш при него, никакви пари няма да дам!“. При

кого трябва да живее тя? Хората, които са дошли на Земята, си имат възлюбени. Земята е възлюбеният, при когото ние живеем, и той ни праща все горе, при Баща ни, да се молим за пари. Но този Баща не дава. Той казва: „Ще работиш. Ще ореш и ще копаеш". Казваш: „Че Господ е богат! Баща ми има много пари!". Богат е, но не дава. Ще опъваш каиша, ще ореш. И най-после баща ти ще каже: „Той не е за тебе".

Да се не смущава сърцето ти. Кога? Когато твоят възлюбен не иска да живее с тебе, понеже той пари иска. – „Какво трябва да правя?" Напусни твоя възлюбен. Ако може без пари да живее с тебе, добре е. Ако не иска без пари, кажи му: „Хайде да работим двамата заедно". Каже ли обаче, че ако баща ти не ти даде пари, не можеш да живееш при него, напусни го. Това са максими. Разумно трябва да разбираме живота, за да имаме ясна представа за онзи принцип Божествен, който работи в света. Вие се намирате в едно вечно противоречие. Задавали са ми какви ли не въпроси, много от които са много ясни, но не съм отговарял на някои. Събеседникът ми, като не разбира някой въпрос, пита ме дали аз го разбирам. Всеки човек, който иска обяснение на въпроси от мене, той сам не ги разбира. Когато схвана, че някой човек няма да ме разбере и няма да му бъда полезен, аз не му обяснявам нищо.

И сега, като срещна онази жена, казвам ѝ: „Има и друг начин. Вместо с карамфилчето да се занимаваш, иди при баща си и остани при него". Но методът с карамфилчето е много по-икономичен, с по-малко разноски. Същевременно мога да ѝ кажа да отиде при баща си, да поиска пет хиляди лева, с условие капиталът да не може да се изтегли, а само лихвите. Тогава нейният възлюбен, като мисли само за лихвите, ще може да живее с нея. Това е метод, подобен на метода с карамфилчето. Лихвите ще бъдат целувките на карамфилчето. И тогава мъжът ти ще те помилва, ще ти каже, че си много хубава, ще ти говори сладко, но само докато карамфилчето е в банката. Докато вашите цветове – лихвите, излизат навън, ще

има целувки. Извадите ли карамфилчето от саксията, всичко ще се обърне с главата надолу.

Някой казва: „Дай ми сърцето си“. Момъкът отива при момата и иска сърцето ѝ. После пък момата иска сърцето на момъка. Няма по-глупава мома от тази, която дава сърцето си на момъка. И няма по-глупав момък от този, който дава сърцето си на момата. Да обичаш момата е едно нещо, а да ѝ дадеш сърцето си, е друго нещо, то е глупаво. Да обичаш, това е човешко, това е благородно, но да дадеш сърцето си на човека, е глупаво. Само едно изключение в света съществува – и то е Бог. Дръжте сърцето си за себе си. Мома или момък, господар или слуга, учител или ученик, който и да сте, дръжте сърцето си за себе си, никому не го давайте. В който момент заложите сърцето си, всичките нещастия ще тръгнат подир вас. Защо страдате? Защото сте дали сърцето си някъде.

Това не го говоря на вас. Ще ме извините, може вие да не страдате, може вие да сте от щастливите. Казвам обаче: нещастието в света се дължи на това, че хората са дали сърцето си някъде. От какво страдат богатите? Изгубили са богатството си. От какво страдат учените? Изгубили са ума си. От какво страдат здравите? Изгубили са здравето си. Това са изворите на живота. Човек, който е изгубил сърцето си, той изгубва много. Докато твоето сърце тупти, докато твоята воля работи, докато ти мислиш и чувстваш правилно, сърцето ти е в тебе. Щом умът ти престане да мисли, щом сърцето ти престане да чувства, щом волята ти престане да действа, сърцето ти е отишло някъде. И докато вие се намирате в затруднение, то ако искате, ме послушайте. Колкото и да сте нещастни, обърнете се мислено в душата си и си кажете: „Господи, помогни ми да си взема сърцето, да се върне сърцето ми на място! Сега аз ще го пазя като светиня в себе си. Помогни ми да се върне моето сърце“. Нищо повече!

Когато някои хора обичат, те страдат. Аз зная от какво произтичат страданията и затова казвам: не

давайте сърцето си никому! Христос казва на едно място: „Имам власт да положа душата си, имам власт и да я взема“. Той я залага, но за да я вземе пак. И ако ти можеш да положиш сърцето си и да го вземеш пак, ти си силен човек. Но ако оставиш сърцето си някъде, други да разполагат с него, ти си поставен на един кръстопът и хората ще правят различни опити с твоето сърце. Нека в душата ви никога да не се поражда желание да обсебите сърцето на един човек. За един светия, за един гений е престъпление да обсеби сърцето на един човек. Когато ние дадем сърцето си на Бога, Той го връща с всичките му придобивки. В Бога има нещо благородно и възвишено. Когато дадеш сърцето си на Бога, ти ще се повдигнеш. Но когато го дадеш на хората, ти ще се унижиш. Когато човек се унижава, той е вложил сърцето си там, дето не трябва.

Казва Христос: „Да се не смущава сърцето ти!“. „Вярвайте в мене, вярвайте в Бога!“ В какво трябва да вярва човек? В обилния живот, в обилното знание, в обилната светлина, в обилната истина, в обилната любов, в обилната мъдрост, в обилната сила. Това е мощното в света. Друго спасение няма. Това е пътят, по който човек може да се избави. Другите неща водят човека към преходни състояния. По този начин ние можем да се изложим и да имаме опитността, която имал козелът от баснята „Козел и лисица“. Един козел, като напуснал стадото си, отишъл да прави своите научни изследвания и минал покрай един ров, в който видял една лисица. – „Какво правиш тук?“ – „Видях, че вън е много студено и влязох тук.“ – „Мога ли и аз да вляза?“ – „Можеш.“ Едва влязъл той, и лисицата, хоп, скочила на гърба му и му казала: „Довиждане“, излязла горе. Козелът останал вътре в рова да се занимава с научни изследвания, да провери доколко е хладно.

И ние, ако слушаме съветите на лисицата, ще влезем в онзи трап на живота, който е на заблужденията, на неправдите. Неправдата в света е неразбирането на онези истински интереси, които човек има. За всекиго едного природата е определила едно бъдеще. Когато

човек прави престъпления, това показва, че той е загубил правилната посока на своето развитие и се лишава от едно благо, което природата му е определила. Ние имаме такъв случай с един наш познат. Баща му умира и оставя един имот от 600 – 700 декара земя. Те били няколко деца и чичото им става настойник, но прави една много малка погрешка, подправя документа за собственост на земята. Законът го хваща, завежда се дело и за тази погрешка го осъждат на една година затвор и три години лишаване от граждански права, а службата си изгубил за десет години. Значи за една малка погрешка на Земята законът го хваща. Питам: защо му е бил този фалшив документ? Природата е още по-взискателна. Като те хване, за една малка погрешка те вкарва в затвора не за една, но за десет години и те лишава от граждански права. Какво ще добиеш, като подправиш този документ?

Всички тези противоречия, които идват в живота ни, се дължат на това, че ние не сме дошли до една положителна наука. Пътят, по който сега вървим с всичките наши разбирания, не може да ни донесе щастие. И тогава остава само един път, Божественият. Хората търсят Бога отвън. Аз не доказвам съществуването на Бога отвън; считам, че това е предмет за другите. Мъчно е да се докаже, че Бог съществува отвън. Вътрешно ти можеш да провериш, че има Бог. Ето, казано е в Писанието: „Потърсете Ме в ден скръбен и ще ви помогна“. Мога да ви приведа много примери. Ти се намираш в трудно положение и търсиш помощ от хората. Първо иди при Източника и след това отвътре ще ти се съобщи кои са онези хора, които в дадения случай могат да ти помогнат. Само онзи може да ти помогне, който те обича. Спасението не може да дойде по друг път, освен по пътя на Любовта, на Мъдростта и на Истината. Божественото седи в следното: когато си най-развълнуван, в тебе ще дойде една Божествена мисъл и Бог ще ти проговори. Тогава всичко у тебе утихва и ти се решаваш да измениш живота си. Това е Божественото начало. Но понеже човек е свободен, той пак се усъмнява и

казва: „Може ли това малкото нещо, което ми проговори, да е Бог?“. Не, всеки човек, който мисли така, той е един невежа.

Невежите хора и досега се чудят как е възможно едно малко Слънце да отоплява такъв голям свят. Учените хора са дошли до заключение, че Слънцето не е малко, но така изглежда. Обаче простите хора се чудят: „Как е възможно такава голяма Земя да се отоплява и осветлява от това малко Слънце?“. Грамадна сила се крие в Слънцето! Да, Божия работа е това. Това, малкото нещо, което всеки ден чувстваш, е грамадно Слънце, хиляди и милиони пъти по-голямо от цялата Земя. И някой, който не вярва в Бога, вярва в Слънцето. Казвам: ти, който съзнаваш, и ти си излязъл от Бога, и ти си част от Него. Невъзможно е да отричате Бога. Ти Бога можеш да отречеш, но себе си можеш ли да отречеш? Та ти си една малка частица от това Цяло. Следователно ти можеш да отречеш Бога в Неговата целокупност, но ти, малкият човек, не можеш да отречеш Бога в себе си. Ти си прикован към Бога. Един ден ти умираш, но държиш в ума си идеята, че хората след тебе ще живеят. Значи пак вярваш. – „Че кои са безверниците?“ Няма безверници.

„Да се не смущава сърцето ви!“ Откъде иде заблуждението? В България първите, които управляваха, и тези, които сега са на власт, трябва да знаят, че всяка власт от Бога е дадена. И онези, които ще управляват, те са малкото карамфилче, а вие трябва да го поливате, да се грижите за него и да кажете: „Дано изпълните волята Божия тъй, както е казал Господ!“. Всички ще се молят управляващите да извършат волята Божия тъй, както е казал Господ. Всички ще се молят управляващите да извършат волята Божия тъй, както Господ ги е пратил на Земята. Те са дошли в България от горе. Вие ще кажете: „Това са министри от Земята“. Не, министрите са псевдоними на онези седем души, които са дошли от горе да управляват. Вие ще кажете: „И тези са като онези, кой знае какво ще направят!“. Тогава кой ще оправи света, кажете ми!

Всяка разумна власт е от Бога дадена. И ако властта не е разумна, тя не е от Бога. Понякога причините за нещастия, неуспехи се дължат на управниците, но също така и на народа. Какъвто е народът, такива са и неговите управници. Не са виновни само управниците. Народът трябва да измени своето поведение. Народът трябва да вярва в управниците си и в нищо не трябва да се колебае. Според мене народът не трябва да бъде маса. Под думата „народ" аз разбирам съзнателното, а не масата. Това възвишеното, благородното, това, което мисли, което чувства, което действа, то е народът. Кой е бащата на еврейския народ? Авраам. Кой е праотецът на българите? Българите не го знаят. Българите нямат един Авраам, който ги е създал. Дръжте се за първия Авраам. Ще кажете, че Бог е нашият Баща. Щом е тъй, щом вярвате в това, аз се радвам. Понеже и вие се радвате и мислите, че Бог е вашият Баща.

Питам: ако Бог е ваш Баща, какво има да се смущавате? Той е направил цялата Вселена, Той е създал Слънцето, Луната, звездите, Той всичко е наредил. Някой път вие сте паднали духом, смущавате се и казвате: „Как ще стане тази работа?". Тогава аз казвам: щом се смущавате, отношенията с Баща ви са малко нарушени. Ако любя баща си, между баща ми и мене не може да се яви никакво нарушение, неговото сърце всякога ще бъде за мене отворено. Понякога земният баща е егоист, но и земният син е егоист – значи егоизмът е влязъл в този дом. На егоизма трябва да се даде подобаващо място. Човек, който от сутрин до вечер мисли само за себе си, той нищо не може да постигне.

Мислете за Баща си и бъдете полезни за всички. Като не можете да постигнете нещо, мислете и за себе си, но гледайте да бъдете полезни и на вашите ближни, да изпълните волята Божия, да имате една светла и хубава идея. И когато видите един сиромах, трябва да знаете всъщност сиромах ли е той. Бръкне в джоба си, има пари; пак бръкне, пак извади пари. И двайсет пъти да бръкне, все има пари. Всички тези земни извори са все

такива сиромаси хора, от които постоянно извира. Това е сиромахът, който има богата душа, който има богат ум, богато сърце. Всъщност това е богатият човек.

„Да се не смущава сърцето ви.“ „Вярвайте в Бога, вярвайте и в Мене.“ „В дома на Баща ви има много жилища.“ Цялото небе за вас е създадено, няма какво да се безпокоите. Мислете добре за всички. Нека всички пожелаем на управляващите, които сега са дошли в България, да извършат волята Божия. Тогава ще бъде радост за всички.

Благословен Господ Бог наш
Тайна молитва

20 май 1934 г., София, Изгрев

Има време

Добрата молитва
В начало бе Словото
3. глава от Еклисиаст
Духът Божи

Ще взема само изречението „Има време за всяко нещо". Това е едно изречение, което всички употребявате. Има време за какво? За всяко нещо. Малцина се спират да извадят онази философия, която се крие в тези думи, но се спират върху частичното проявление на времето. Те не разбират времето като процес, който съдържа, който вмества всички блага, които има да получи един човек. Времето носи в себе си страдание и радост, а те са подаръци.

От едно гледище ще разсъждаваме свободно. Понеже вие сте напреднали ученици, ще разсъждаваме тъй, както в университета разсъждават професорите, а не тъй, както се разсъждава в първо отделение. Няма да питате защо нещата стават така. Безполезно е да питаш защо човек яде. Безполезно е да питаш защо човек умира. Безполезно е да питаш защо човек се ражда. Безполезно е да питаш защо човек забогатява и защо осиромашава. Безполезно е да питаш за подобни неща. Умира, защото умира, ражда се, защото се ражда, осиромашава, защото осиромашава. Казваш: „Ще докажа научно...". Може да докажеш, но факт е – сиромах е този човек. Какво ще доказваш на бедния, че е беден? Какво ще доказваш на богатия, че е богат, защото има някаква способност? То е въпрос. Богатството не се дължи на някаква способност. То е резултат, то е една съвкупност. Богатството не се дължи и на ума. Ако твоят баща ти е оставил някакво богатство, то не се дължи на тебе, на твоя ум, нито на твоето достойнство. Тъй богатство се дължи на ред поколения, на деди и прадеди, които са го оставили.

Казвате: „Виж неговата съдба как е проработила!“. Какво лошо има, ако неговата съдба е проработила? Дали човек е богат, или сиромах, каква е разликата? Кое състояние е по-хубаво, когато се давиш: сит ли да бъдеш, или гладен да бъдеш? Ситият човек по-лесно се удавя, гладният човек се избавя. Ако си се нахранил, тялото ти се е разширило в желанието, взел си по-голям обем. Ако пък не си се нахранил, няма какво да желаеш, свиеш се в себе си и тогава не потъваш. Вие ще кажете: „Докажи това“. Питайте онези, които се давят, питайте онези, които се избавят. Това са факти. Онзи, който се дави, и онзи, който се избавя, тях питайте.

Има доста трактати върху времето, трябва да ги четете, то е един сложен въпрос. Казвате: „Нещата стават във времето и извън времето“. Нещата стават в определеното време, тъй както ние разглеждаме времето, пък има неща, които стават извън определеното време. Нещата стават в пространството и някои неща стават извън пространството. Или другояче казано: нещата може да станат на физическия свят в една ограничена форма, пък може да станат в една неограничена форма. Например между опитността на един микроб, в неговото разбиране за света, и на един човек, който има понятие за време и пространство, каква разлика има? Ако един философ би описал какво е понятието за време от гледището на един микроб и от гледището на един човек, ще се види, че има грамадна разлика. Микробът разглежда времето от едно становище, човек го разглежда от съвсем друго становище.

На нас ни се вижда, че някои неща са постижими, като се движим. Представяме си, че дадени неща са далечни, а други – близки. То е закон на нашето съзнание – някои неща са по-близо до нашето съзнание. Някои предмети са по-близо до нашето съзнание. Сега вие може да изпаднете в едно противоречие. Онези, които не разсъждават, може да определят, че близостта и отдалечеността на нещата не зависят от съзнанието ни, но всъщност

съзнанието определя близостта на един предмет. Аз се съгласявам, че този предмет седи някъде, и казвам: на 100 километра от моето съзнание е един предмет и аз, който разбирам закона, се движа с по-голяма скорост от друг, който не го разбира, следователно този предмет е по-близо до мене. Аз тогава мога да стигна до предмета за една минута, а на онзи му трябват два дена, следователно предметът е по-далеч за него, отколкото за мене. Когато казваме, че даден предмет се намира по-надалеч или по-наблизо, подразбираме движението. Човешката душа е във вечно движение, тя не седи на едно място. Благодарете, че не се спираме да обясняваме въпроса, защото, ако вие го обяснявате, ще изгубите и туй знание, което имате сега.

Земята се движи на известно разстояние от Слънцето, тя се намира в неговата орбита. При сегашните условия, при сегашното развитие на Земята, тя има своето съзнание. Земята има едно привличане към Слънцето, но има и едно отблъскване. Някои планети я привличат, други я отблъскват. Следователно, в съответствие със степента на нейното съзнание, тя не може да бъде ни по-далеч, ни по-близо до Слънцето. Нейното съзнание определя разстоянието ѝ до Слънцето. Можем да кажем, че Земята е по-възлюбена на Слънцето, отколкото са Марс, Юпитер или Сатурн. Земята има по-високо съзнание, отколкото те. Венера има по-високо съзнание от Земята, а Меркурий има още по-високо съзнание. Съвременните астрономи не разглеждат въпроса така. Те ще кажат, че Венера приема по-голямо количество светлина и топлина, а Земята – по-малко. То е все същото. Богатият човек, умният човек има много повече богатство, той може да го използва.

Сега, глупавият и умният човек, това са вметнати въпроси. Глупав човек наричаме онзи, който не може да използва условията, дадени от Бога. Него аз наричам глупав. Той иска да създаде нови условия. Той иска природата с неговите теории и разбирания да бъде. Той

ще си блъска главата с една теория – перпетуум мобиле, и ще казва: „Туй ще го постигна!“. Всичко може да постигне, но не и това. Глупавият никога не може да постигне това, което умният може да постигне. Защо? Защото не използва условията, които Бог му е дал. В какво седи разумният човек? Той използва условията, които Бог му е дал.

Ние имаме ред системи, на които възлагаме големи надежди. Например майката възлага големи надежди на учителя, той да възпита децата ѝ; възлага надежда на онзи, обществения морал, на храната, на въздуха. Това е вярно, но до известна степен. Съдбата на детето се определя от онзи момент, когато то се зачене и влезе в орбитата на майка си. Дотогава, докато не е навлязло в орбитата на майка си, то се движи в пространството както скитащите планети. Майката, която иска дете, го привлича да влезе в нейната орбита и тогава то започва да се върти по-близо около нея. Най-после тя казва: „Това е моето дете“. Някой път това дете, като е живяло 4 – 5 години, заминава за другия свят, пак отива в пространството. Пита майката: „Къде е моето дете?“. – „При Бога.“ А аз казвам: във времето и в пространството. Там се движи то. Но туй е едно физическо обяснение. Майката ни най-малко не се задоволява с това твърдение, не е съгласна. Ако съм майка, и аз не бих се съгласил с тия определения, бих казал: „Да го няма туй нещо“.

Душите предвечно съществуват. Душите на стари и на млади предвечно съществуват вътре в Божествения кръг на нещата. Единственото различие е, че душите се отличават по форма – по форма в материята, в която са облечени. Всяка душа е облечена в една форма, която намира за благоугодна. Или другояче казано, душите се отличават според организма, в който живеят, или света, в който се намират. Човек на Земята е съчетание от милиарди души. Аз предполагам, че има около 60 милиарда клетки – души. Човешката раса наброява около 60 милиарда души – два милиарда са на Земята, а другите са в пространството. Не мислете, че пространството

е празно. То е организиран свят. Понякога, като им дотегне на душите, те се интересуват да влязат в нашия свят като екскурзианти. Някоя душа попадне тук като екскурзиант, после, докато вземе билет да се върне назад, види и пати главата ѝ. Постоянни съобщения няма. Слизането е лесно, но връщането е много мъчно.

Соломон, който е бил учен човек, философ, запознат с еврейската кабала, казва: „Има време за всяко нещо". Трябва да се преведе неговият език на езика на модерното разбиране и тогава нещата ще станат по-ясни. Казвам: всичките тия клетки – 60 милиарда, са организирани в разни органи и от съвкупността на тяхната дейтелност зависи здравето на човека. Той е като една монада, като една душа, която е групирала всичките тия същества около себе си. От неговата разумност зависи какво ще бъде неговото бъдеще. Ако той е във връзка с онзи велик Божествен закон, всякога ще има съответстващо здраве, ще има отличен ум, отлично сърце и воля. Най-малкото прегрешение, което направи, може да му докара една дисхармония, а тя може да му донесе за хиляди години нещастия. Всичките тия души се намират под прякото влияние на великия Божествен закон. Ние косвено сме свързани с тях, а Божественият принцип е пряко свързан. Щом нарушим Божествения закон, тогава се скъсват ония връзки, понеже Божествените енергии от Божествения свят минават през тия души. Всичките тия души са канали, те служат като проводници на Божествените блага. Ако вие направите най-малкото престъпление, започват да се затварят условията за вашето проявление. Щастието на всеки един човек зависи от вътрешната хармония.

Може да направите един опит и той е следният. Ако вие водите един редовен живот, морален сте, имате любвеобилна душа, обичате баща си, майка си, брат си, готов сте да се пожертвате, тогава кого как срещнете, всеки ще иска да се запознае с вас, приятно ще му е. Ако вие не обичате баща си, майка си, брат си, сестра си, изолиран сте, не храните никакво чувство, хората ще започнат

да ви отбягват. Вие няма с какво да ги заинтересувате, приличате на пустиня без извори, без дървета, без птици, само прах – кой ще дойде в такъв свят? После вие се чудите защо хората ви отбягват. Отбягват ви, защото няма нищо, което да ги интересува във вас.

Казваш: „Не знаят, че аз съм религиозен човек". Аз зная, има едни религиозни костюми. Казваш: „Не знаеш, аз вярвам в Бога". Зная, има една вяра: вяра в глупостта. Ти си първокачествен идиот и вярваш в парите, в къщата, в нивите, вярваш в своята сила. Това не е вяра, това е за определено време. Ти живееш във времето. Ти не разбираш целокупността на живота. Аз не казвам човек да не вярва в себе си, но вярата в себе си разбира онзи първичен принцип, който го е назначил като един чиновник. Човек трябва да има връзки с моя закон, да извърши волята на Бога. Щом извършва своята воля и казва: „Аз съм господар!", този човек не е в преки връзки с моя закон.

От какво зависи самовъзпитанието на човека, неговото щастие? Всеки един може да бъде щастлив. Вие може да бъдете щастливи в един ден и нещастни в следващия. Вие може да живеете 120 години, пък може и да умрете още днес – животът напълно зависи от вас, 120 години са ви дадени на разположение. Ако живеете 120 години, може да ви дадат още 120. Природата хроникира: ако след 120 години има още какво да изучавате на Земята, ще ви оставят. Следователно трябва да идете в Божествения свят, за да влезете в нови условия, и пак да се върнете на Земята, да разгледате света от друго гледище. Ние виждаме какво става в света. Имаме понятие за света. За 7 години детето има едно понятие. След 7 години, когато се развият чувствата, туй дете става малко своенравно, обича да плаче, непослушно е. През следващите 7 години става по-умно, поет става, пише поезия, има високо мнение за себе си. Когато стане на 21 години, на 28 години, човек поумнява, става като баща си. И оттам, като говори, той говори глупости до 48-та си година, може и да прави много глупости. От 48

години до 68 години живее един обикновен живот. От 68 години до 98 години живее един талантлив живот. А от 98 до 120 години живее живота на един светия.

Според тази класификация много малко живот има. Някой живее 90 години и умира. И мисли, че е светия. Не, не, аз не го турям за светия. Светията трябва да има широк кръг на деятелност, широки разбирания, той трябва да има опитност. Грешният живот е неорганизирана материя. Всичко туй не е безполезно, светията ще вземе всичката тази неорганизирана материя и ще изкара нещо трезво. Ще каже: „Много Ти благодаря, Господи, че ме допусна да сгреша, за да стана гениален, за да стана светия. Иначе нямаше с какво друго да работя". Светията, който иде сега на Земята, с какво се занимава? Все с грешни хора се занимава. Вие може да искате да намерите някой светия – ще го намерите при някой грешник. Той има да пати с този грешник. Светията му говори, но грешникът не разбира, казва: „Махни се оттук! Остави ми старите идеи, светите идеи, остави ме свободен да поживея!". Понякога светията вземе че си тури една черна маска. Пита го грешникът: „Де е онзи?". – „Той си замина." Светията е скрит. Казва: „Да отидем да оберем някого". Тръгват, обират някого, но понеже светията е умен, като заспи грешникът, всичкото обрано той го занася обратно на хората. Светията прави добро. Събужда се другият, казва: „Дошли са някои по-умни от нас, обрали са ни". Така продължава с години. Накрая казва на светията: „Откакто с тебе започнах да правя другарство, все обираме някого и все някой ни взима обраното. Не върви тази работа". Има хора, които казват, че в света не им върви. Значи някой светия е с тях.

Туй са сега посторонни неща. Понеже вие сте свързани с материята, виждам вашето положение. Всички хора имат известни страдания. Божественият свят има предвид да ограничи страданията на хората. Всяко едно страдание се допуска с оглед на това да може да донесе едно Божествено благо. Ако страданието

не може да донесе, ако чрез него не може да дойде едно благо, това страдание е излишно. Страданието се допуска с оглед да допринесе нещо за нашия прогрес, за нашето развитие. Така трябва да го разбирате. Може да зададете въпроса дали туй е вярно. Опитността на цялото човечество, откакто светът съществува, е все една и съща. Като четете за опитността на Йов, този праведен човек, много умен, гениален човек, виждате, че и върху него дойде едно изпитание – изпита се до каква степен на разбиране е дошъл. Вижте опитността на Христос: и той мина през големи изпитания. Христос дойде да спаси света, но когато поиска да се съкратят страданията му – ни глас, ни услишание*. Най-после го разпънаха на кръста и там имаше една опитност. По друг начин не можеше ли да бъде? Ако Христос не беше умрял, не можеше да възкръсне. Той трябваше да умре, за да провери онази Божествена сила, да провери онова Божествено начало. Христос казва: „Имам власт да положа душата си, имам власт и да я взема“. Това е Божественото начало. Човекът, който се молеше да се съкратят страданията му, и онзи, който казваше, че има власт да положа душата си и да я вземе, те са двама различни. Божественото начало казва: „Аз, Който живея в тебе, мога да те поставя в тия неблагоприятни условия и да те извадя, да видиш Моята сила“.

Следователно във всеки един от вас, ако има вяра, ще се яви силата, която той има. Ако не възприемете страданията, как ще опитате Бога? Ако Бог ви даде всичкото богатство, всичката слава, то е външната страна, вие нищо няма да научите. Ще си направите къщи, ще имате дрехи, автомобили, но никакво благо няма да имате. И ако имате всичката слава, която хората имат, пак няма да сте намерили нищо. Когато Христос влизаше в Йерусалим, хората викаха: „Благословен, който иде в името Господне!“, а след три дена казаха: „Долу, разпни го!“. Вие не знаете докъде се простира човешката слава.

---

* услишание *остар.* (рус.) Чуване, слушане.

Христос казва: „Не търсете слава от човеците, но от Бога“. Онези съвършени ваши братя, които са завършили своята еволюция, разбират от пътя, по който вие минавате. Те напълно разбират вашите страдания. Вие, като страдате, казвате: „Няма човек, който да може да носи товара ми, да може да влезе в положението ми“. Вземете един съвременен учител – той не може да влезе в положението на ученика си. Ученикът идва до отчаяние, че може да му напишат единица. Погледнеш, самоубил се. Питам: какво добива учителят, какво благо ще му донесе да тури на ученика единица? Ще се наруши законът, ученикът не го заслужава. Ако шестицата може да спаси живота му, тури му шест. Бъдещият живот ще оправдае тази шестица. А с единицата ти го учиш на един закон, който той още не разбира. Единица може да пишеш на светията. След като държи изпит един обикновен човек, пиши му шест. Този, обикновеният човек, той е сух кол, забит в земята, и ако му напишеш единица, ще каже: „Отиде, тази работа не става“. Тогава какво значат сухите клонища?

Един голям престъпник отишъл да се изповяда при един отшелник (това е пример от историята на християнството), казва му: „Извърших сто убийства. Много ми е мъчно на душата, ще се пукна!“. Светията казва: „Големи са ти греховете, синко, не мога да ти помогна, не мога да се моля за тебе. Молитвата ми няма да бъде послушана“. Казва още: „Ще ти дам един съвет: ще посееш една нива от 10 декара с дини и кой как мине, ще го викаш и ще му даваш да яде. Ще забиеш една главня в земята и когато главнята прокара листа, ще знаеш, че Господ ти е простил греховете. Ако стане това, ще знаеш, че са ти простени греховете“. Отива онзи, засажда един бостан, изкарва дини и започва да ги раздава. Един ден гледа, един човек минава на кон край бостана, препуска. Този му казва: „Чакай, братко, от твоя кон зависи моето щастие, трябва да спреш“. – „Бързам.“ – „Спри!“ – „Не, не.“ Най-после престъпникът казва: „Толкова хора съм убил, тъй и тъй няма спасение, ще го убия. Така му се пада!“. И го убива. Но

като се връща на бостана, гледа – главнята позеленяла, прокарала листа. Онзи човек отивал да извърши едно много по-голямо престъпление, отколкото всичките негови престъпления. Сега неговото престъпление спряло по-голямото. Който от вас е разумен, ще каже: „Нали е жалко да убиеш един човек?“. Примерът има друго приложение. Вие имате едно желание, което ви причинява хиляди страдания, нищо добро не ви е допринесло. Питам сега: какво трябва да правите с туй желание? Най-малкото, трябва да вържете туй желание и да го оставите да умре. Един ден ти вземеш че му забиеш камата отгоре. Сега хората забиват ками не на лошите желания, но на добрите желания. И там е злото. Трябва да се обърне процесът: на лошото желание да се забие камата. Ти имаш някоя добродетел, на туй добро забиеш кама, на онова добро забиеш. Страданието произтича от това, че ние спъваме себе си в доброто, което имаме.

Казвам: има един метод за вътрешно самовъзпитание. Никога не се стремете да се оправдавате пред хората, то е все едно да се перете в една мътна река и да искате дрехите ви да станат чисти. Не ходете да се изповядвате пред хората. Ако се изповядвате, изповядвайте се пред себе си, пред Божественото. Има нещо, което може да се изправи. И няма нещо, което да може да препятства. Някой казва, че не може да изправи своята погрешка – туй показва само неговото предположение. Най-малката погрешка започва от най-малкото начало. Ти може да започнеш от това начало. И да изправиш своята погрешка е нещо голямо, един плод е то. Какъв е плодът, не го знаем, но даден е един плод. Един опит, втори, трети, четвърти – ред опити са се наредили, които сега спъват цялото човечество. Размножило се е това зло в света. Ние казваме: „Има време“. Времето се отнася до добрите неща. Ако човек иска да прогресира в света, той трябва да разбира времето, че се отнася за доброто, което да направи.

При съвременното възпитание, както сега се възпитават хората, никакви резултати не може да има. Аз

имам една котка, с която правя опити, и съм дошъл до чудни резултати с нея. В нея започват да се проявяват някои човешки черти. Когато я оставя някой път сама, поставям сирене на масата, тя седи, поглежда го, срамува се да го вземе. Като дойда, казва ми: „Нали устоях на туй?“. Но някой път не устоява на туй и като види, че не е устояла, щом вляза, седи близо до врата и гледа плахо-плахо. Казва: „Ще ме извиниш, измами ме този дявол“. Един ден излиза от стаята, хващам я за врата, тя започва да кряска като човек. Стискам я за врата и казвам: „С тебе правя опит. Ти няма ли да разбереш?“. – „За толкова малко сирене толкова много стискане – ми казва тя. – Не си струва!“ Тя не е разбрала опита. Възпитанието защо е? Аз я стискам, защото не е издържала изпита, а не защото е изяла сиренето. Казвам: виждам къде се крият ония мъчнотии. Някой път аз седя в стаята и начертавам с ръка един кръг около масата. Тя идва до кръга, но не може да го мине, обикаля, не може да се качи на масата. Някой път се качва на масата, наяжда се, друг път аз турям една преграда и не може да се качи. Силата е в мене, силата не е в нея. Тя казва: „Онзи път виж как не се качих. Все пак трябва да ме похвалиш, аз обикалях, въздържах се“. Тя се е въздържала!

Това са опити, които правя, какво влияние може да има възпитанието. Една мисъл в какъв смисъл трябва да се тури? По кой начин трябва да се внесе истината в хората? Тази истина съществува. Съществуват известни заложби. Някоя майка обича да хвали децата си, но с хвалене, с дрънкане човек не се възпитава. Сега каквото и да ви кажа, може да изопачите начина на възпитание. След като се е родило едно дете, майката трябва да знае колко минути да го държи на лявата страна и колко минути – на дясната страна, колко минути да го тури по корем, после да го вдигне нагоре. Тя трябва да знае колко време е определено. Ако го държи повече на лявата страна, ще внесе повече магнетизъм, ако го държи повече на дясната страна, повече електричество ще внесе. Ако го държи повече на дясната страна, туй дете ще стане

доста умно, но също и нервно, сприхаво, гневливо. Ако го държи повече на лявата страна, ще стане тихо, кротко, но ще бъде чревоугодник, ще обича повече да похапва. Ако го държи на коленете си, ще бъде голям мързелан. Тя трябва да знае колко минути да го държи на коленете си. Хубаво е, не е лошо да го държи на коленете, но ако го държи повече, ще го прегръща.

Идете при онзи златар, който, като тури златото, знае навреме да работи. Възпитанието е метод да знаеш да боравиш с живата материя, от която човек е образуван, да знаеш как да си образуваш мускули, костна система, мозъчна система, да си образуваш способности, после да влезеш в съобщение с онези сили, които действат в света. Учените са дошли до положението да се фотографира атомът. Един учен американец е направил опит, получил е да фотографира атом. В своята форма атомът прилича на Луната, но увеличен 200 милиона пъти. На екрана на фотографа не прониква какво съдържание има вътре в атома. Материално нещо е този атом. Зад атома седят други светове, още по-сложни, като например светът на човешкото съзнание. Да различиш доброто от злото, това са области зад атомите, зад йоните. В дадения случай да знаеш туй, което е в ума ти, от каква област произтича – на злото или на доброто. Аз връзвам доброто с онези условия, при които човек може да се развива. Добро е туй, което помага за човешкото развитие, което помага за усилването на човешкия ум, за прогресирането на човешкия ум и за облагородяването на човешкото сърце. Зло е туй, което спъва прогреса на човешкия ум, туй, което спъва човешкото сърце и човешката воля – това ние го наричаме зло. Следователно всичко онова, което спъва човешкия прогрес, ти го отбягвай.

Сега няма да се спирам върху отвлечеността на злото, какъв дявол е и кога е паднал той от небето. Хубаво е туй богословско тълкуване, но казвам: в света шества едно зло, което може да спъне човека. Когато туй зло проникне в твоя организъм, тогава всички понятия

за право и криво стават смътни. После страданията така те разбъркват, че не знаеш кое е право, кое е криво, не знаеш как да постъпиш. Някой път човек е така напрегнат, че не иска никой да се допира до него, казва: „Да се маха!“. Какво е станало? Двойникът на този човек е излязъл от една до две педи навън от физическото му тяло. А този двойник е толкова чувствителен, че произвежда едно болезнено състояние. Трябва да се прибере двойникът, да остане само един пръст навън. Когато човек се облагороди, когато стане религиозен, той трябва да избира хубавото, места чисти и добри, трябва да избира добрите хора, защото само добрите хора могат да си хармонират. Щом си между лоши хора, трябва да събереш своя двойник, ако искаш да не ти страда главата. Щом си между добри хора, може да изкараш двойника си една-две педи навън от физическото тяло и така ще имаш по-големи възприятия.

Мнозина казват: „Откакто станах религиозен, увеличиха се страданията ми“. Туй показва, че има прогрес. Ако не разбирате науката, във вас ще се роди реакция, че не си струва да се живее добре. Струва си, но във вас знание трябва да има. Щом дойдете до религиозния живот, трябва да имате знание за Бога, да Го обичате. Ние сме оградени и всякога може да дойдем в съобщение с Бога. Щом помислите за Него, ще просветне нещо в ума ви, ще просветне нещо в сърцето ви. Навсякъде ще имате тишина, надежда, вяра, самоуповање. Като мислиш за Бога, всички те познават; откъдето и да минеш, всички хора те познават и цялата природа също. Щом скъсаш връзката си с Бога, образува се тъмнина, сянка около тебе. Ти ставаш мрачен, недоволен от живота, всички те отбягват, макар да си богат. Не можеш да разбереш какво нещо е Бог. Туй, което носи радост, туй, което носи веселие, туй, което носи светли мисли, туй, което носи светли чувства, туй, което носи благородна воля, туй, което носи здраве, което носи всичкото богатство, което ти търсиш, туй е Бог. Трябва да Го търсим. Никой не е осъден да умира. Ти, като вярваш в Бога, ще

оживееш. Ти, като вярваш в Бога, ще забогатееш. Когато изявяваш Неговата любов, ти няма да държиш Неговото богатство само за себе си. И цялата Земя ще ти бъде една каса. Ти ще разполагаш с Божествените блага навсякъде.

Благодарение на този закон, благодарение на това, че напредналите същества освободиха въздуха от ония ограничителни условия, ние се ползваме от въздуха. Въздуха го освободиха съществата, които живяха преди нас. Други същества освободиха водата преди нас. Ние сме дошли да освободим твърдата материя. На нас ни предстои голяма задача и затуй ние постоянно орем, сеем, разбъркваме земята. Бъдещият наш успех зависи от това доколко ще можем да облагородим тази почва и онези същества, които дойдат след нас, да могат да се ползват от твърдата почва тъй, както ние се ползваме от светлината и топлината. Вие нямате ясна представа какво благо се крие във въздуха, в светлината, в топлината. Топлината е един свят още по-висок, отколкото е светът на въздуха. Това е цяла философия. Ще правите всеки ден опити. Не само да се молите, ще правите опити.

Казвам: има време. Да допуснем, че вие сте домакиня и не харесвате другаря си. Вашият другар страда от един недъг. Кракът му е изкълчен, той не може да стъпва на него и постоянно се дразни. Вие, най-първо, трябва да се заемете да наместите крака му. Не знаете как се намества човешки крак. Не може да бъдеш хирург, да наместиш крака на един човек, ако не си добродетелен човек. Доброто е знание, доброто е, което образува човешките кости. Следователно всяка една човешка мисъл трябва да има известна устойчива форма, която да не се разрушава. Например какво ни дава на нас право да се съмняваме и да казваме: „Лош е този свят“? Това са само наши предположения. Ние сме заобиколени от една любов, която не оценяваме. Всички хора в света злоупотребяват със закона на Любовта и вследствие на това идват големите нещастия, всичките страдания. Син, който не обича баща си и майка си, той носи всичките

лоши последствия. Неговите син и дъщеря ще постъпват точно тъй, както той е постъпил спрямо баща си. Господар, който има слуги и постъпва несправедливо с тях, един ден неговият син ще постъпва точно тъй, както той е постъпвал. Всичките наши постъпки имат обратно движение и за добро, и за зло – те се нареждат около нас. Ако си правил добро, ще се върне доброто. Ако си правил зло, ще се върне злото. Сега нас ни заблуждават, че ако се молим на Господа, ще ни прости. Да, ще ни прости, но кога? Когато заграбеното богатство го върнеш. Голямата неправда, която си направил, ще я поправиш, извинение няма. Всяка погрешка трябва да се поправи.

Всяка жена, която иска да стане майка, трябва да се възпита. Онова дете, което тя зачева, трябва да го зачене с любов, трябва да го зачене с истина, та като се роди това дете, да каже: „Благодаря, че имам такава майка!“. Казва Христос на едно място, че в края на тази епоха нито ще се женят, нито за мъж ще отиват. По стария начин хората няма да се женят. По стария начин всеки, който се роди, ще умре. По стария начин всеки, който се роди, ще страда. По стария начин всички ще минават докога? Ние трябва да излезем от тази област. Тя е временна. Сега, какво ние трябва да разбираме под думата „женитба“? Женитбата е процес на освобождаване на вързаните души на Земята. Всеки, който се жени, защо се жени? С цел да освободи някого. Ами ако се ожениш и не освободиш никого? Ако отидеш на бойното поле и никого не можеш да освободиш? Казваш: „Аз жена имам“. Ти и жена ти ще идете да освобождавате хората. Казва се: „Храни мома, да не е дома“. Че момите не са пратени, да ги храните в дома! Те сами ще се хранят. Момите са войници, изпратени от невидимия свят да освободят света. Момците са изпратени войници, да освободят света, не да се удоволстват. Те не са изпратени да носят на главите си бомбета, а на краката си камилска кожа, това са второстепенни неща. Те, като се освободят, като завършат своята война, може да си турят бомбета. Момъкът трябва да бъде спретнат.

Вие ще кажете: „Това не е за нашите глави“. Аз съжалявам, но няма по-голямо нещастие, ако туй благо не е за нашите времена. Туй благо е за нашите времена. На туй всички трябва да се радваме. Момъкът трябва да носи в света висока идея. И момата трябва да носи висока идея, тя не иде да стане жена – то е второстепенно, тя не иде да стане майка – и то е второстепенно. В света има само една майка, туй е природата; има само един баща, туй е Бог. Когато вземате ролята на бащата, значи голяма роля вземате. Майката, и то е роля. Казва някой: „Аз съм баща“. То е много силно казано. Ние нямаме баща на Земята. – „Как тъй? Не си ли се родил?“ Не съм се раждал. Тук, от десетки години, откакто съм дошъл в България, искат да знаят кога съм роден, на колко години съм, кои са баща ми, майка ми. Казвам: може да говорите за моето такси, но годините на таксито не са мои години. Аз съм вън от годините на своето такси. Никой не може да ме окошари в някое такси, да каже думите „тук трябва да бъдеш“. Христа, след възкресението, защо не можаха да го познаят учениците му? Като ги благослови, тогава го познаха. Значи вътрешното познание не е външно опознаване. Кой познава човека? Интересно е следното: колкото пъти са ме фотографирали тук, аз всякога виждам в своята физиономия един крайно груб човек. Не съм аз! Този образ, който аз нося, той е на обкръжаващата среда, в която живея. Тя се отразява, фотографира се средата. Физиономически се очертава един образ и по този образ се мъчат да ме фотографират. Но туй, Божественото, не може да се фотографира. Трептенията не се поддават, Божественото не се лови, то има по-силни трептения. Аз имам тук един образ и сам не го познавам. И да го срещна, ще питам: „Кой ли е този човек?“.

Аз познавам законите и понеже за мене нещата са ясни, нищо не ме блазни в света. Познавам и нищо не ме блазни. Нека да определя защо не ме блазни. Не ме блазнят нещата по следната причина: аз съм в една градина, дето всичките плодове са пресни. Не ме блазнят изгнилите

плодове вън от градината. За мене всичкото знание в този свят представлява живи плодове. Туй, което хората предлагат, нищо не струва. Казваш „много красива жена“, а аз усещам една воня, която излиза от нея, и гледам да се освободя. Питаш ме: „Няма ли да я прегърнеш?“. Казвам: „Туй е за тебе. Ти може да я прегърнеш“. Ти мислиш за обикновената прегръдка. Онова, което се прегръща, то е възвишеното. Възвишеното, Божественото се прегръща. Имаш право да прегърнеш, да целунеш Божественото. Ако не Го прегърнеш в себе си, ти правиш престъпление. Казват: „Той прегръща чуждите жени“. Като прегърнеш хората, те трябва да оживеят, да станат добри. Тази жена, след като я прегърнеш, да ти каже: „Много ти благодаря!“. Мъжът ѝ да ти каже: „Много ти благодаря! Откакто я прегърна, много е мека, много е добра, вкъщи все шета, всички ни обича“. Питам: какво зло съм направил, като съм я прегърнал? Ако устроя техния дом и те започнат да се карат и да се бият, вие ще кажете: „Това не е педагогично!“. Така не трябва да се говори, не е морално. Да обичаш хората тъй, както Бог изисква, това е морално. Да правиш добро тъй, както Бог изисква, това е морално. Да имаш хубавото мнение, което Бог има, това е морално. Да желаеш доброто във всяко направление, това е морално. Да желаеш успеха на всяко живо същество, това наричам морал. Да имаш любов към всяко същество на Земята, колкото и малко да е то, да храниш тези Божествени чувства!

Казвам: за всяко нещо в света има време. Сега как ще пренесете това? Вие имате нос и не знаете защо ви е той. През целия си живот пипате носа си, без да знаете защо. Цяла магия има в носа. Имаш някое нещастие, не ти върви. Търговец си – ако знаеш как да бутнеш носа си, в същия този ден ще ти тръгне. Ако знаеш къде да бутнеш носа си три пъти, ти ще го побутнеш и ще произнесеш формулата – всичките операции ще станат много добре. Ако не го бутнеш, където трябва, ще имаш нещастие. Когато една мома се жени, ако бутне носа си три пъти на едно определено място, тя може да има отличен дом,

другарят ѝ ще бъде отличен. Ако не си бутне носа, аз сега ѝ определям: главата ѝ ще побелее. Казвам: ще бутате носа си там, дето трябва. Ти се жениш. Съобщи го на невидимия свят. Женитбата не е индивидуален акт, не е произволен акт. Ще кажеш: „Аз имам желание да се оженя", ще бутнеш носа си, ще почакаш. Ще ти кажат: „Съгласни сме". Ти ще имаш тяхното благословение. Като нямаш благословението на никого от тях, тръгнеш на своя глава и след туй се оплакваш.

Ще престанете да правите неща своеобразни, своеволни. Някой оратор иска да говори. Ако той си бутне устата отгоре, ще държи една отлична реч. Ако не си бутне устата, дето трябва, нека остави тази реч. Ако не ви остави една истина, от която да се ползвате, да не държи речта. В мене желанието не е да ви заблуждавам. Но ще кажете: „Това не е човешко понятие". Това е извън човешките понятия. Има неща, които са извън. Някои от вас тия работи след десет години ще ги разберете. Някои и сега може да ги приложите. Устата образува Божествените чувства на Любовта. Ако вие не знаете как да пипате вашата уста, как ще се домогнете до тия чувства? Вашият нос означава интелигентност и ако не знаете как да го пипате, как ще се домогнете до нея? Очите означават истината и ако не знаете как да ги пипате, как ще се домогнете до истината? Ушите са канали и ако не знаете какво да правите с вашите уши, по кой начин тогава ще дойде доброто във вас?

Вие може да направите опит. Намерете една сестра, която ви обича, и нека тя да дойде три пъти на ден да си прекарва по десет пъти ръцете около вашите уши – да видите какво ще бъде. Като си прекара ръцете около ушите ви, ще внесе нещо във вас. Някой път вие сте радостни – прекарайте си тъй ръцете. Или някоя лоша мисъл имате. Ако речете да я обърнете, ще ви дам една формула: помислете за най-умните хора, за най-добрите хора, тогава вече образувате един контакт, прекарайте три пъти ръце около ушите си. Това е един начин на влияние върху вас. Вие ще кажете: „Това са заблуждения".

Вземате си лотариен билет – на какво основание допускате, че билетът ви ще спечели? Ако аз взема един лотариен билет, ще направя известни математически тълкувания върху него и вие ще ми вярвате. Всеки, който си вземе билет и е раздвоен, няма да спечели. Ако някой път помислите, че непременно ще спечелите, само в подсъзнанието ви трябва да остане една мисъл, че този билет ще спечели, и да го забравите. Забравяте го, като че не съществува. Ще спечели билетът ви! Всяка една мисъл, в която няма раздвояване, всяко едно чувство, в което няма раздвояване, всеки един акт и постъпка, в които няма раздвояване, те всякога стават. Най-малкото раздвояване спира ставането, може да спре и мисълта. Този закон работи. Вие искате да образувате мисъл и казвате: „Това сега няма да го бъде". Вие неутрализирате Божието благо.

Казвате: „Ние сме хора, имаме слабости". Хора сме, но не сме само със слабости. Създадени сме хора, за да мислим. Страданията и радостите трябва да ни научат да мислим. Всеки от вас трябва да направи опит. Да кажем, болен си, лекуват те един, втори, трети лекар и никой не може да ти помогне. Какво трябва да направиш? На колкото хора съм дал тия правила, те са ги прескочили и са отишли да помагат на другите, преди да помогнат на себе си. Един опит ще направиш 99 пъти и като даде добър резултат, тогава ще казваш за него на други. Да лекуваш някого от ревматизъм, това е наука. Ще идеш при този човек, когото лекуваш, и ще кажеш: „Твоят крак след седем дена ще бъде здрав". Да ви приведа един пример. Разправяше ми един господин своята опитност. Този човек потъва в дългове, заради тях продават къщата му в София и кредиторът, който има да взема от него, иска да мине в разпореждане с имота му. Длъжникът трябва да освободи къщата си. Той отива при една гледачка, която му казва: „Господине, този човек няма да направи туй, което е намислил. След седем дена мисли да вземе тази къща, но той ще отложи. След седем дена ще се отмени туй". – „Как ще стане това?" – „Аз ти казвам, че

ще се отмени.“ Идва този господин да се допита до мене, казва: „Ти какво мислиш?“. Казвам му: „След седем дена ще опиташ!“. После той дойде пак и каза: „Както каза онази жена, така и стана: отложи се всичко за след три месеца“. Жената му обяснила. Всякога може да предвидим онова, което ще стане, защото нещата не са абсолютно определени – може да станат, може и да не станат, от нас зависи. Може да страдате от ревматизъм, може и да не страдате – от вас зависи. Може да промените една фаза в много лека форма.

Първото нещо е да имате една положителна вяра, вътрешна вяра. Вие ще оставите религиозните вярвания. Ще направите опит. Боли те например крак. Ще направиш опита, ще кажеш на ревматизма: „Давам ти срок до седем дена да напуснеш крака ми!“, нищо повече. И после ще забравиш това. Ако след седем дена ревматизмът е изчезнал, значи вярата ти е силна. Ако не е изчезнал, трябва да знаеш, че вярата ти е слаба. Ти може да се молиш, може да правиш каквото искаш, но ако не се махне болестта, вярата ти не е достатъчна.

Христос казва: „Все, що попросите в мое име, ще ви бъде“. Та за всяко нещо има време, но трябва да вярвате и трябва да учите. Отивате, взимате цяр, не ви помага. Една американка в продължение на 12 години я лекували лекарите и накрая ѝ казали: „Госпожо, не може науката да ти помогне. Обаче природата какво може да направи за тебе, не знаем“. Тя взела да чете една книга върху вярата. Авторът привеждал много примери как с вяра са се излекували хора, тя повярвала и веднага станала от леглото. Оздравяла тази жена. Питат я: „Как?“. – „Не зная.“ Христос нали казва на парализирания: „Стани, вдигни одъра си и ходи!“. Казва на слепия: „Иди, умий се и прогледни!“. Казва на умрелия: „Лазаре, излез вън!“ и Лазар излиза. Но в ума на Христа нямаше раздвояване. Ако Христос дойде при тебе и каже: „Повярвай! Каквото съм казал, ще стане“, ти ще кажеш: „Не може“. Христос казва: „Ако вярваш, ще видиш силата Божия“.

Ти не си осъден да умреш от глад. Ако е решено да бъдеш беден, ще бъдеш, но бъди един от честните бедни. Ако си богат, пак ще се помолиш на Бога. Богатството и сиромашията в дадения случай трябва да ги използваш за себе си. Аз сега говоря на вас. Вие разбирате тия работи. Някои са разправяли чудни опитности. Казваш: „Като се помолих, и стана“. За всичко се молиш, молитвата ти се чува, но на себе си не можеш да помогнеш. Аз вярвам в силата на вярата, с която можеш да лекуваш различни болести в себе си. Няма да употребяваш външни средства, но силната опорна точка може да бъдеш самият ти, не да казваш: „Нямам нужда от опорна точка!“. Ние имаме нужда от една опорна точка, това трябва да бъде нашата вяра. Според нашата вяра ще бъде и нашето положение. От вярата зависи нашето здраве. От вярата зависи развитието на нашия ум. От вярата зависи състоянието на нашето сърце. От вярата зависи общественото ни положение. Бъдещето ни даже зависи от вярата.

Казвам: всяко нещо има свое време. Сегашното време е за опознаване на великата Божия истина, която иде да освободи хората от всички техни недъзи. Божественото трябва да ги промени. Господ действа в умовете. Хората трябва да вярват, че могат да бъдат избавени от всички нещастия, които ги сполетяват. Защото светът не е нещастие. Светът е изпитание, през което човек минава. Съзнанието трябва да се пробуди. Както евреите, ние трябва да излезем от Египет, да се вдигнем и да идем в Ханаанската земя. Ще минем през пустинята, за да влезем в Ханаанската земя. В новия ред на нещата трябват нови разбирания: нови разбирания на Любовта, нови разбирания на Истината, нови разбирания на човешката свобода.

Отче наш

27 май 1934 г., София, Изгрев

Изпълнѝ

Отче наш
В начало бе Словото
Духът Божи

Ще прочета 5. глава от Еклисиаст. Разбиранията преди 3 хиляди години са се различавали от сегашните, затова трябва да се направи един превод.

Ще взема последните думи от 3. стих: „Изпълнѝ, което си обрекъл!“. В съвременната мисъл има едно течение, което се нарича относителна философия. Ще взема думата „отношение“. Всички неща имат отношение едно към друго. Философията не е наука, която само да обясни нещата, защото нещата не могат да се обяснят. Ти, щом обясняваш едно явление, честно ще го обясниш. Не какви ще бъдат крайните резултати, това остава една задача на бъдещето. В рая беше най-учената жена, от нея по-учена жена не се е раждала. Но тя не можа да предвиди какви ще бъдат последствията от яденето на забранения плод. Това е един философски въпрос, който не може да се предвиди. Казвате: „Какво толкова има, един плод е това!“. Много работи в нашия живот ни се виждат маловажни, както е случаят с тази учена жена в рая.

Сега ще ви представя един пример. Човек трябва да има образ, трябва да има и една нова мисъл. Тъй както сега мислят, хората доникъде няма да идат. С тези крака заекът ще побяга 5 – 6 километра и пак ще се върне на същото място; лисицата ще обиколи няколко километра и пак ще се върне в леговището си, докато един ден я претрепят; рибата ще поплува из океана и пак ще се върне, откъдето е тръгнала. С тези крила птицата ще похвърка и пак ще се върне там, откъдето е излетяла. Хората мислят, че птиците са свободни. Те са ограничени, не са свободни. Човек също тъй е ограничен, вътрешно е ограничен.

Един богат човек притежавал езеро, в което нямало втичане и изтичане. Замислил се той как да го използва. Започнал да лови рибата в езерото и да я продава. Обаче умрял господарят на езерото, тогава дошъл неговият син и казал: „Не си струва тази риба да се хваща и да се продава“. Той направил един канал и на него построил една воденица. Всички говорели, че на тази воденица много хубаво се мели брашно. Като умрял новият господар, дохожда неговият син и казва: „Не си струва да се мели брашно, да се измъчва житото“. Той направил една грамадна градина, започнал да изкарва зеленчуци и да ги продава на хората. Умира и той, остава неговият син. Този син казва: „Не си струва работата с тия зеленчуци“. Той намислил да направи канализация, да прекара водата през целия град, да се ползват всичките хора. Питам: кой е постъпил най-разумно – първият, който продавал рибата, вторият, който построил воденица, третият, който направил градина, или четвъртият, който прекарал водата в града, да се ползват всички хора?

Вие се раждате с идеята за рибарството. Това е най-лесният живот – на рибите във водата. След това растете, започвате с воденичарството. После ставате градинар и най-после докарвате водата в града, ставате бозаджия. Сега някой може да каже, че думата „бозаджия“ е много низка дума. Когато напишеш една книга, която прилича на боза, с какво ще се ползват хората от нея? Какво представлява бозаджията? Бозаджията в някои отношения е много добър. Купуваш боза от него, жаден си. Воденичарят може да ти смели брашното. Съвременните воденичари заедно с доброто създадоха и толкова зло. Злото в света зависи от воденичарите. Сега, като се говори, че злото зависи от воденичарите, може да се каже и друго. Ще дойде един човек в един град и с една клечка ще го запали целия. Откъде идва тогава злото? В 97-а година на миналия век целият град Чикаго изгоря: някой си човек отишъл в плевнята, като държал свещник в ръка, кравата там ритнала свещника и тъй като имало слама, тя се запалила, запалила се и цялата

плевня, оттам целият град се запалил. Сега тези неща нас не ни интересуват. Че е изгорял Чикаго – изгорял е; че се е съградил – съградил се е. Ние привеждаме примера, за да видим с какво може да се насърчим от рибаря, с какво може да се насърчим от воденичаря или с какво може да се насърчим от градинаря. Те имат отношение към нас. Дотолкова, доколкото се ползваме от тях, те ни интересуват.

Има една страна на живота, която е интересна в сегашния живот. Ти може да си богат човек и да си нещастен, а може да си богат и щастлив. Може да си сиромах човек и да си щастлив; или да си сиромах и да си нещастен. Щастието в живота не зависи от външните условия. Но за да бъде човек щастлив, той трябва да има знание. Не какво познава, но той трябва да има знания. Благата, които му е дала природата, или благата, които Бог му е дал, да знае как да ги запази в света. Защото страданията в света произтичат от изгубването на благата, които Бог ни е дал. Аз зная цели семейства, които са се опропастили заради една малка причина. Да ви кажа заради какво: заради това, че бобът не е бил добре опържен, лукът не е бил добре опържен. Този, младият, който е писал толкова много любовни писма на възлюбената си, после, като се ожени, целия си живот с нея се разваля заради едно малко нещо – че лукът не е бил опържен както трябва. Любовта заради лука се разваля.

Питам: един човек, който обръща такова внимание на яденето, как ще живее в любовта? Че ако мъжът е взел една жена само за да му готви, значи криво е разбрал нещата. Най-първо, един мъж не се жени, за да има готвачка. Нито пък една жена се омъжва, за да има слуга. Аз се чудя на порядките, които хората са създали. Жената е едно условие за прогреса на мъжа. Без нея той не може да прогресира. Мъжът без жената не може да прогресира. И двамата са условие за прогреса на другия. Домът така вече има смисъл. Тогава и децата са условие за прогреса на майката и бащата. Защото бащата и майката без децата не могат да прогресират. Защо са

децата? За да прогресират майката и бащата. Без деца един дом не може да прогресира. Ние ще турим тази аналогия малко по-далеч: ако в своя ум ти нямаш мисъл, ако в своето сърце ти нямаш чувства, как ще прогресира твоят ум без мисли и как ще прогресира твоето сърце без чувства? Външният живот е израз на онова, което е вътре в нас. Целият наш живот е израз на нашия ум, на нашето сърце.

Някой път се проповядва тази философия: човек трябва да има религия. Какво нещо е религията? Кога се е родила религията? Религията е наука да припечелиш изгубеното богатство. Когато ние напуснем живота на греха, тогава няма да има нужда от религия. Защото религията, това е гарант. Когато умре синът ти или мъжът ти, ще го прегръщаш, ще го целуваш, ще честваш паметта му. Това са неща отдавна минали. Христос преди 2000 години умря и сега честват неговата памет, защото пострадал за хората. Но Христос и днес ходи по земята, влиза във вашата къща и ви говори. Вие мислите за един Христос отпреди 2000 години, когото разпънаха. Него познавате. Този Христос, който сега ви говори за любовта, него не познавате. Казвате: „Туй е неразбрана работа“. Онзи, отпреди 2000 години, стана един Бог, а този, който сега говори за любовта, е еретик. Нима евреите не мислеха по същия начин, нима не го считаха за еретик? Този, на когото сега се кланят и считат за Бог, него евреите го считаха за еретик.

Казвам: това е въпрос на схващане. Някой път и ние се спираме и се хвалим, казваме: „Аз имах един дядо, много благороден човек, носеше той брашно на воденицата“. Много добър е бил дядо ти, ама ти какво носиш? Дядо ти беше човек, но ти какво си, ти какво носиш? Нищо не носиш. Сега не искам вие да станете като подсъдими, да ви съдя. Като на театър искам да ви представя нещата. В театъра се играе една драма, например че умира някой. Вие може да се тревожите, но то не се отнася за вас ни най-малко. Аз пред себе си имам хора светии: светии от първа степен, от втора степен, от трета степен. Вие

сте от първа степен, до трета степен има време. По този начин вие ще минете един път. То е един дълъг път на учене. Светията е онзи, който е започнал да разбира човека. Светията е онзи човек, който може да живее в съвременното общество така, че насред бурното море да не се бои, че ще потъне корабът и самият той ще се удави, но да му е приятно, като се вълнува този кораб. Той знае, че ще утихне морето.

Ако отидете в един дом, където мъжът и жената се представят в истинските си образи, вие ще излезете недоволни оттам. Като изглеждаш сериозно замислен, ще ти кажат: „Защо си станал такъв сериозен?“. Ако си усмихнат, ще ти кажат: „Защо си се усмихнал?“. Ако се затвориш да спиш, ще ти кажат: „Защо спиш?“. Или ще спиш, или ще се смееш, или ще мислиш, и все ще те питат: „Защо?“. В какво седи лошавината на онзи човек, който не се смее? Когато имаш да взимаш от някого, тогава не ставай сериозен, засмей се. Не отивай при него, не го плаши, но се засмей. Или имаш да даваш нещо, кажи: „Ще уредя тази работа“. Кажи на човека така, засмей се, да не се плаши. Сега ти отиваш при онзи, на когото имаш да даваш, сериозен. В света пред кого трябва да бъдем сериозни? Ти имаш една мъчна задача, която трябва да разрешиш. Туй е един кредитор, трябва да мислиш. Ако мислиш, ти ще разрешиш въпроса.

Според мене три неща в живота трябва да се направят: да ядеш добре, да работиш добре и да мислиш добре. Питате: „Какъв трябва да бъде нашият живот?“. Яж добре. Не се сърди на жена си за препържения лук. Това да не те смущава. Пък и да го е прегорила всичкия, кажи: „Отличен е този лук“. Но аз да ви кажа от какво се прегаря лукът – от голяма любов. Ако имаше малка любов, жената нямаше да го прегори. Със своя огън тя е усилила огъня и е прегорила лука. Ако любовта ѝ беше малка, нямаше да го прегори. Откъде се раждат в света всичките недоразумения? От голямата любов се раждат. Ти обичаш някого. Майката обича дъщеря си, трепери за нея; бащата обича сина си, трепери за

него. Обичаш парите си, трепериш за тях; не ги обичаш, оставаш спокоен. Тогава заслужава ли си човек да обича нещо, от което може да се безпокои? Вие се безпокоите кой ще ви гледа, като остареете. Аз да ви кажа кой ще ви гледа. Като остареете, старостта ще ви гледа. Старостта не е така страшна, както вие мислите. Вие не знаете старите хора как гледат! Искате да ви докажа това. По-стар в света от Бога няма! И ние гледаме всички към този, стария. Младите нищо не могат да свършат. В света вие играете роли на стари хора. На Земята стари хора няма. Будали има много. Онзи, който казва на сина си: „Ще остареш, гледай сега да си оправиш работите", той е първокласен будала. Ние в думите „ще остареем" влагаме нещо, което не е вярно. В старостта няма никаква слабост. И младите в света живеят по единствената причина, че старите са остарели. Ако старите не биха остарели, младите никога не биха живели. В това седи великата истина в света. Казвате: „Ние искаме да ликвидираме старостта". Тогава вие не разбирате философията на живота. Силата на младия седи в стария човек, който е зад него.

Фотографирайте сега човешката мисъл. Телата на всички вас, които съществувате на Земята, са създадени по единствената причина на старите хора, които мислят за вас. Те ви създадоха формата. Ако те престанат да мислят, вие ще се схумите*. Човешката мисъл е тази, която е създала тялото. Искате ли да направя един опит? Ако аз по известни закони съсредоточа ума си върху което и да е хилаво дете, няма да са минали и 10 години, когато туй дете съвсем ще се измени, неговото естество съвсем ще се измени. Ще го пресъздам, без да му говоря нещо. Със своята мисъл ще го пресъздам. Но трябва да зная как да мисля. Бог със Своята мисъл ни е създал. Ако спазваме законите, по които Той мисли, ние ще бъдем вечно млади. Причината да ставаме стари, да

* ще се схумите *диал*. Ще се разпаднете от гниене, ще се похабите, ще се свиете.

се обезсилваме, е в това, че ние изменяме на онзи закон на Неговата мисъл, вследствие на което идат големите нещастия на Земята.

Какво е нещастие? Нещастието се дължи на едно изгубено благо. Дойде някой и каже: „Аз съм нещастен". Трябва му път, по който да намери своето изгубено щастие. Защо тъжи търговецът? Изгубил е парите си, изгубил е стоката си, къщата си. Друг е изгубил своите приятели, изгубил е сина си, дъщеря си. Всичкото нещастие и страдание в света се дължи на изгубването на някакво щастие; дали човек съзнава това, или не, то е друг въпрос. Тежко ти е. Имаш една малка опитност: казал си една дума не намясто, станало ти е тежко. С твоята мисъл ти си престъпил един Божи закон. В този смисъл ние трябва да спазваме това, което сме обещали. За какво е дошъл човек в света? За да стане наследник на вечния живот, на вечните блага, на щастието, към което хората се стремят. Туй щастие се търси по разни начини. Но всичко онова, което човек сега притежава, то са само външни условия. Най-първо, в света ние трябва да намерим условие, в което никога да не се съмняваме. Всеки човек трябва да има една идея, едно чувство, една постъпка, която да не носи абсолютно никакво съмнение в неговата душа. На туй ти да разчиташ в себе си. Едно знание трябва да имаш в своята мисъл.

Погрешността в сегашното вярване седи в това: ние мислим, че като отидем в онзи свят, ще бъдем щастливи. Погрешността в сегашното възпитание на младите поколения седи в това: младите мислят, че в бъдеще ще бъдат по-добре, отколкото са сега. Ако туй благо не съществува, отде ще дойде? То трябва да съществува и трябва да се развие. Ако ти не вярваш, че в себе си имаш известно благо, отвън то не може да дойде. Проповядва се, че на човека ще се дадат дарби. Не, на човека ще се дадат условия да развие своите дарби. Когато в Писанието се казва, че Бог създаде човека по образ и подобие Свое, ние разбираме, че Бог създаде човека с всички онези дарби, които са му необходими за милиарди години. За в бъдеще

тия дарби трябва да се развиват. Дава се едно благо, дава се едно условие, за да могат сега тия дарби да се развиват.

Със сегашните си разбирания за живота ние препятстваме на един Божи закон. Жената препятства на своя мъж да обича друга жена и мъжът препятства на жена си да не обича друг мъж. Туй е човешката страна. Мъжът казва: „Как така жена ми да обича друг мъж!". Жена ти не е дошла да бъде жена на тебе, тя трябва да бъде проявление на един аспект на Божията любов. Бог се проявява чрез твоята жена. Ти не препятствай на Божията любов да се прояви чрез жена ти. В който ден я ограничиш, ще сгрешиш. По-добре тя да греши, отколкото да те намрази. Да те намрази, е по-голям грях, отколкото да обикне друг мъж. Има престъпления, които са външни, на тялото, а има и престъпления, които са вътрешни, на сърцето. Вътрешните престъпления са по-лоши. Скритата омраза е по-голямо престъпление, отколкото едно външно престъпление. Външното престъпление по-лесно се лекува. Сега вие ще ме разберете криво и ще кажете: „Къде ще му излезе краят така?". Питам ви: къде излиза сегашният край? В Ню Йорк според статистиката има 200 хиляди помятания на година. Какво го очаква Ню Йорк с толкова помятания? Те са тайни начини на престъпване на Божествения ред на нещата. Ами онези опити за убийство, които се правят? Или онова, което постоянно се върши от хора религиозни: шиканират* и някой път в резултат на това се повдига гонение срещу някого. Всички тия неща са противобожествени.

Защо трябва да се контролират нашите вярвания? Защо да се контролира в какво аз вярвам и в какво ти вярваш? Ти си надарен не както аз съм надарен. Бог е дал свобода. Всеки човек трябва да опита свободата си. Виждаме, че един човек греши – ние още не знаем далечните причини, това още не е грях. Да кажем, един

* шиканират – Извъртат в съдебен процес, пречат, обърквам, заплитам.

минава българската граница и отива в Сърбия, внася сол, без да плаща мито. Престъпление ли е това? В природата такъв закон няма, да слага мито на солта. Хората слагат мито. Солта е дадена за общо употребление. И житото е дадено от невидимия свят за всички същества. Природата наказва, тъй като това жито не е разпределено както трябва. Вследствие на това неправилно разпределение има разни закони, турени от хората.

Изходния път хората сега не могат да го намерят. Изходният път ще дойде само тогава, когато всички народи решат да направят една конфедерация на народите на цялото земно кълбо. Аз бих казал: да се направи конфедерация на европейските народи и тогава да се отворят границите. Това е разрешението на социалния въпрос донякъде. Туй е първата стъпка към един уреден земен живот, един уреден живот на Земята. Но казвам: има нещо в света, което още не е уредено за нас, но има и нещо в света, което е много уредено. Сега не искам да говоря, но само загатвам за онези от вас, които са силни.

Казва се, че хората могат да умрат от глад. Човек от глад не може да умре никога. То е немислимо. Човек умира от някое престъпление, което го считат за глад. В миналия век, когато имаше глад в Русия, Толстой даде един малък пример. В своето списание той привежда този пример. (*Тук става дума за списанието „Ясная Поляна“, издавано от Лев Толстой – бел. ред.*) В едно село в степта, където мнозина били измрели от глад, имало едно семейство, в което едно от децата казало: „За нас ще дойде хляб, ние ще бъдем спасени“. Зимно време било, всички мислели, че са осъдени да умрат от глад. Че как ще бъдат спасени в тая руска степ през зимата? Чудят се те, от три дни са гладни, а вече толкова хора са измрели! Обаче в най-голямата вилица някой похлопва на вратата им. Явява се един руснак, облечен в голяма шуба. Той бил един от петербургските богаташи, който тръгнал из тия места да помага, носел торба с хляб на

гърба си. Изгубил се човекът в бурята, но като видял един прозорец да свети, похлопал на вратата. Влиза в къщата, отваря торбата си с хляба и семейството се насища. Детето казва: „Аз няма да ям, аз искам да замина за другия свят".

Вие може да направите друг опит, но не зная дали ще излезе сполучлив. Сега няма да ви кажа какъв ще е моят опит. Аз бих желал да зная каква ще бъде вашата опитност. Ако опитът ви излезе сполучлив, добре, а ако не излезе, вярвайте, че има други хора, които са сполучили. Ти се намираш в трудно положение, изгубил си се някъде в гората, гладен си. Три-четири дена си гладувал, казваш си: „Свърши се вече, трябва да се приготвя да умра". Друг някъде умира, а ти искаш да умреш! Не, за тебе смъртта още не е дошла. Отправи ума си към Бога и кажи: „Господи, Ти си ме изпратил на Земята, моля Те, хляб ми трябва!". После си легни и заспи. Като станеш, ще намериш един топъл хляб. Откъде се е появил, няма да знаеш, но ще го намериш. Сега учените хора ще кажат: „Как става това?". Аз не искам да ви обяснявам нещата, защото, и да ги обяснявам, те остават необяснени. Христос с пет риби и два ечемичени хляба как нахрани онези 5 хиляди души? Как ще го обясните? Как се увеличиха хлябът и рибите? Вие ще кажете, че само Христос може да направи това. Може да го направи само човек, който има абсолютна вяра в това. Има един ред на нещата. „Ще умра – казваш – гладен!" Ако не се страхуваш, ако имаш любов, хлябът ще дойде. Като идва хлябът, трябва да спиш; щом са отворени очите ти, нищо няма да видиш.

Може да се направи и още един опит. Лекували са те десет души лекари, които казват: „Ние не можем да ти помогнем, твоята работа е свършена. Не може повече да ти се помогне, осъден си да умреш". Ти кажи: „Господи, не искам да умирам! Не съм изпратен да умирам, изпратен съм да върша волята Божия. Отсега нататък ще я върша тъй, както съм Ти обещал". Помоли се, легни си в леглото и като станеш, ще бъдеш вече здрав. Ще кажете, че това са бабини деветини. Аз се обзалагам, че мога да направя

този опит. Ще обещаят ли лекарите, като направя опита, всички да повярват и вие да служите на Бога? Ще кажете: „Докажи го“. Мога да го докажа, но след това връщане назад няма. Ти ще трябва да посветиш живота си на Бога. Но туй са извънредни случаи.

Сега съществува един относителен порядък. Като говоря за Любовта, аз разбирам вечния установен порядък, в който смърт не съществува, в който нещастие не съществува, в който зло не съществува; там работите стават. За този порядък е говорил Христос на онези, които разбират. Казвам: всеки от вас може да направи опит. Ще попитате: „Как?“. Ще се помолиш с 4 – 5 думи и ще си легнеш да спиш. Като станеш, ще видиш, че си оздравял. Ако си оздравял, ти си се молил добре. Ако не си оздравял, втори път ще се помолиш. Ако и след втория път не си оздравял, пак ще направиш опита. Ще правиш този опит 365 дена. Като си лягаш, казвай: „Ще оздравея! Ще оздравея!“. Накъдето и да ходиш, казвай: „Ще оздравея!“. Ако в продължение на цяла година казваш: „Ще оздравея!“, то в края на годината, в последния ѝ ден ти ще оздравееш. На вас това ви се вижда смешно. Ако един каменар вземе най-якия камък и започне да го удря – веднъж, два̀ж, три пъти, сто пъти, двеста, триста, четиристотин, петстотин, шестстотин, седемстотин пъти, този камък ще се разчупи. То е само въпрос на време. Ти все на същото място ще удряш, докато се разсипят тия условия. В тебе ще има едно знание, една светлина. Казваш: „Ще оздравея“, а нещо вътре ти казва: „Няма да оздравееш“. Този вътрешен глас на противодействие започва да ти говори. Ти казваш: „Ще оздравея“, той казва: „Няма да оздравееш“. Когато престанеш да го чуваш, тогава ще оздравееш. Но най-първо ще има една контра. Като ти казва гласа, че няма да оздравееш, отначало ти ще му вярваш. После ще му кажеш: „Слушай, досега аз вярвах на тебе, пък сега ти ще повярваш на мене!“.

Привеждал съм ви и друг пример – за един пияница, който се учил в продължение на 25 години да не пиянства.

Най-после идва съзнание в него да направи последния опит. Отива в кръчмата, поръчва си половин литър вино, иска и една чаша вода. Кръчмарят го гледа какво ще направи. Виното е пред него, той му казва: „В тези 25 години ти ми заповядваше и ми се налагаше. Аз не нарушавах твоята воля, каквото казваше, изпълнявах го. Отсега нататък ти ще слушаш мене!". Взема той чашата с вода и я изпива. Изпива втора чаша, трета чаша с вода и най-после казва на кръчмаря: „Плащам! Отсега нататък ти ще пиеш моето вино, аз ще пия вода".

Ако вие не можете да се справите с вашето нещастие, аз не казвам, че сте слаби, проявява се вашият характер. Вие се радвайте, че имате страдания, защото всяко страдание е един изпит, тогава се показва човек може ли да мисли. Като страдаш, ти мислиш. Ако не страдаш, ти не си човек, не мислиш, ти си едно животно. А като се научиш да мислиш, ти изпълняваш волята Божия, ти си син Божи. Ако искаш живот без страдания, ти ще си едно животно: ще ядеш, ще пиеш, ще спиш, ще ставаш от сън. Някои питат дали животните ще станат хора. Да, ще станат, защото те вече орат нивите и страдат. Щом животните започнат да страдат, те са кандидати за хора.

Когато Бог каза: „Да направим човека по образ и подобие Божие", каква форма се даде на човека? Човек тогава беше най-съвършеното същество извън рая. Адам го направи във вид на кал, вдъхна му нещо и той се върна към своето жизнено състояние, настани го градинар. В сегашния свят всички ги е страх, казват: „Гладни ще умрем!". Каква е същността? В света ние сме създадени да се научим да мислим. Страданията ще дойдат, ние не можем да ги избегнем. Като хора, не можем да избегнем страданията. Само човешката мисъл е в състояние да ни избави от страданията. Благата съществуват, но те изискват умни хора в света, които да турят ред и порядък. Подтик трябва да се даде. Възпитанието на човека не е нищо друго освен това, да му дадеш подтик да вярва, че в него има заложби, на които той може да

разчита. Тези заложби, които са в него, той трябва да ги предава на другите.

Питате какво е моето верую. Да ям добре, да работя добре, да мисля добре. Туй е нормалното верую, с което трябва да започнем. В какво седи доброто ядене? Ако ти седнеш да ядеш без любов, онези сокове, които природата е дала в храната, няма да останат в тебе. Ти ще приемеш само материята, която е груба, а фината материя, в която се крие животът, тя ще изчезне. И следователно, при всичките големи блага, ние ходим в дома Божи, без да получим Божието благословение. Ти дишаш въздуха и се съмняваш има ли Господ, или няма. Сега някои учени казват, че нашата Земя щяла да живее още един милион и 700 хиляди години – толкова години живот имала. Много големи пророци са! След един милион и 700 хиляди години Земята ще се преобрази, няма да бъде в туй състояние. Тя няма да изчезне, но материята ѝ ще бъде малко преустроена. Това се разбира. Някои казват друго: че след един милион и 700 хиляди години няма да има никакъв живот на нашата Земя. Не искам да споря, но на Земята ще има живот. Например Луната е в почивка, там няма живот. Всички хора, които са завършили своето развитие на Земята, отиват на Луната да правят своите наблюдения. На Луната имат такива обсерватории, каквито на Земята след хиляди години не може да има. Какво ще кажете за това? Казвате, че малко ми хлопа дъската. Дали моята дъска хлопа, или вашата, не зная. Ако аз говоря лъжа, моята дъска хлопа. Ако вие не вярвате в една истина, вашата дъска хлопа. Аз съм много прям и за себе си, и за вас.

Аз проповядвам това, за да ви покажа, че като дойдем до истината, трябва да напуснем човешкото разбиране. Има един начин, по който човек може да отиде на Луната. Ако някой от вас си постави задачата да посети Париж, Лондон, той трябва да спести малко пари, за да направи тази обиколка. Така всеки един може да отиде и на Луната. Може, стига да иска. Но туй е за напреднали, туй не е за деца. Аз бих посъветвал да идат само онези

от вас, които са възрастни. Защото, за да отидете на Луната, трябва да знаете най-малко 12 езика; трябва да знаете езиците на всички зодии. Всяка една зодия си има език. Земният език, той се е сформирал постепенно – до последната станция, на която се е спрял човек. Доста от думите са заимствани от Луната, пренесени са. Защото окултната наука говори, че сегашното човечество е дошло от Луната. То е от жители на Луната, които, като са нямали там тия органични условия, се слезли на Земята да живеят. В туй отношение Луната се счита като майка на Земята. То е едно свободно вярване. Може да не вярвате в това, но вярвайте на самата действителност. Вярвайте в това, което можете да проверите. Като отидете един ден на Луната, тогава вярвайте. Като се върнете, пак се съмнявайте.

Човек трябва да разшири своите възгледи. Каква е била целта на Бога, Който е създал Луната и Слънцето? Ако вие не разбирате онази дълбока мисъл, проектирана в Луната, ако не разбирате онази дълбока мисъл, проектирана в Слънцето, ако не разбирате онази дълбока мисъл, проектирана в Земята, тогава как ще растете? Земята е израз на онази Божия енергия, която е работила, Земята е израз на Божията мисъл. Луната е израз на Божията мисъл. Слънцето е израз на Божията мисъл. В Слънцето ще видите онази Божия мисъл, която е проектирана. Бог поддържа Слънцето. Не е въпрос сега да ви доказвам това. Аз не обичам да доказвам, че Ниагарският водопад съществува. Вземете билет, идете в Америка и ще видите какво е Ниагарският водопад.

Казвам сега: всичко, каквото е обещал, човек трябва да го направи. Във всички вас трябва да се събуди онова велико съзнание да служите на Бога. Да служите на Бога, това значи да приемете всички хора. Като служите на хората, да знаете, че на Бога служите. Всички хора, това са аспекти, това са изявления на Божията мисъл. Ако не помогнеш на един беден човек, ти противодействаш на Божията мисъл – Бог ще те държи отговорен. Събират се мъж и жена, създават дом. Жената в този дом е едно

условие за мъжа. Че ако ти в своята жена не виждаш своя другарка, не виждаш Бог, Който действа, ако нямаш едно страхопочитание към жена си, да виждаш в нея Великия, Който действа, какъв дом ще се образува? И жената ако няма страхопочитание към мъжа си, какъв дом ще се образува? Ако детето няма страхопочитание към майка си и баща си и не вижда Бога в тях, какво възпитание може да има то? Това е новата мисъл, това е възпитанието, което трябва да се внесе в дома.

Соломон преди толкова години е казал: „Онова, което си обещал, изпълни го". Туй показва, че човек, преди да е слязъл на Земята, е обещал. И той трябва да изпълни това обещание. Ако не изпълни обещанието, той ще носи своите последствия и своите страдания в света. Младият трябва да живее весело и радостно, не трябва да живее като стария. Здравият не трябва да живее като болния, но болният трябва да живее като здравия. Добрият не трябва да живее като лошия, но лошият трябва да живее като добрия. Мекият не трябва да живее като гневния, но гневният трябва да живее като мекия. Любящият не трябва да живее като човека на омразата, но човекът на омразата трябва да живее по законите на Любовта. Ще изменим целия ред на нещата. За нас Любовта трябва да бъде един идеал, с който да живеем. Омразата се явява като едно последствие на миналото, което трябва да преодолеем.

С тази философска мисъл някой път се дава едно възпитание на младите. Казвате: „Не им проповядвайте религия!". Аз съм съгласен, на младия няма какво да му се проповядва религия. На младия да му се проповядва любов: любов към баща му, любов към майка му, любов към братята му, любов към ближните му, към неговите другари, любов към растенията, любов към животните, любов към всичко обкръжаващо, любов към работата, любов към труда, любов към изкуството, към музиката, към всичко. Казвате: „Няма да се молиш". Молитвата според мене, това е наука. Не само да си вдига човек ръцете, но най-хубавата наука е молитвата. Казвате:

„Човек, който не е учил, той се моли“. Че кой не се е молил? Молитвата е външен израз на Любовта. Кой не се е молил? Я вижте онзи млад момък, воденичен камък вдига, а като застане пред младата мома, гледа я в очите, казва: „Без тебе не мога да живея“. Смешно ли е туй? Туй е молитва на любовта. Казва: „Твоята сила седи в любовта. Докато ме обичаш, ти си силна; като престанеш да ме обичаш, ти си съвсем слаба“. Защо хората са слаби? Защото не обичат. Защо хората са болни? Защото не обичат. Защо са безверници? Защото не обичат. Защо остаряват? Защото не обичат.

Обичай! Не спъвай онези благородни пориви на своята душа. Моят съвет към вас е никога да не спъвате какъвто и да е порив. Всеки порив на вашата душа нека бъде свещен. Каквото дойде в душата ви, приемете го, то е Божествено. Не мислете за последствията. Но трябва да правите разлика между наслада и порив. Що е порив? Поривът е нещо благородно. При такъв един порив ти усещаш освобождение, усещаш, че човек расте и се подмладява и по-красив става. Не спъвай порива си, но дай му свобода, дай свобода на душата си. Какво казват философите? Философите и всички ние трябва да дадем свобода на този порив на душата си. Да дадеш свобода на този вътрешен порив, то е да дишаш дълбоко – тъй го наричам. Вие можете да избавите съвременното човечество от този път, в който върви. В този свят ще се преобразят много работи, вие ще ги видите и ще ги опитате. Ще видите и по-красиви работи, заради които няма да съжалявате, че сте дошли на Земята.

В този смисъл нека Христос ви стане най-близкият приятел. Най-близкият приятел ще ви стане! Вие мислите как Христос е страдал. Христос сега е най-щастливият! Той едно време беше от страдащите, а сега по-весел човек от него няма. Най-веселият човек, който аз съм виждал, е Христос – светъл, засмян. Като види някого, който се е обезсърчил, той го потупва и казва: „Твоите страдания не са по-големи от моите едно време. Ще ги минеш! Трябва да се мине туй, не бой се. Аз

ще ти помогна. Върви по този път“. Ти питаш: „Вярно ли е, че помага?“. Вярно е, вярно е. Слушай и няма да те боли главата. Къде трябва да седи вашата сила? Вярвайте в онова, което Бог е вложил във вашата душа. И при този подтик никакво съмнение да няма. Всички болни да дойдат на Земята и да се обновят. Вие пък да станете и да кажете: „Онова, което Бог е направил, то е вярно!“.

Благословен Господ Бог наш
Тайна молитва

3 юни 1934 г., София, Изгрев

Умно дете

Отче наш
Ще се развеселя
Четвърта глава от Еклисиаст
Духът Божи

Ще взема стиха: „По-добре бедно и мъдро дете, нежели цар стар и безумен, който не приема вече съвет".

В XX век се говори за наука, говори се за щастие, говори се за морал. Ето какво аз подразбирам, ето каква идея лежи в основата: хлябът е ценен за гладния, който може да яде, който може да го оцени. Каква полза носи хлябът за онзи, който не може да го възприеме? Богатството е ценно за човека, който може да го използва. Силата е ценна за онзи, който може да я възприеме. Този закон навсякъде прониква. При сегашните хора, при сегашния век, при сегашното поколение вие се смущавате за неща, за които е безполезно да се смущавате. Може да се смущавате колкото искате, но нищо не може да внесете. Ние живеем в един завършен век, това са свършени факти. Каквото и да направиш, стомната е счупена, къщата е съградена. Влязъл си в един параход, който е малко хилав, назад да се върнеш не може.

Хората се смущават, че някой не е даровит. Че не е даровит, то е свършен факт. Искаш поет да станеш – то е свършена работа, не си роден за това. Искаш виден човек да станеш – то е свършен факт, ти не си роден за това. Защо го искаш? Има само едно изключение, което е дадено в света. Когато Господ направил света, един ангел погледнал дали има дефект в него и намерил, че едно животно не е направено както трябва. Туй животно било днешното магаре. То било дребно, хубаво, красиво същество, което не било по мярката на другите. Никой не обръщал внимание на дребното същество магаре.

Оплакало се то: „Не ми дадоха почетно място. Всички са големи, а аз останах малък, да рева и да плача, пък се плаша и от сянката си“. Ангелът докладвал това на Господа. Попитали магарето какво иска, казали му да си даде прошението. То отишло при един адвокат да му даде съвет, платило с английски лири, но му казало: „Много ми взе!“. Адвокатът казал: „Като спечелиш, ще ми благодариш за това“. – „Е, като спечеля!“ На оплакванията на магарето този адвокат казал: „Ти защо не служи на Господа по всичките правила, за да искаш Господ да ти даде голям ръст и силен глас?“. – „Ама моето прошение е да ми покаже Господ времето, когато да рева.“ Всичкото нещастие е там, че магарето, като получило големия си глас, не знаело кога да реве. Този, който е създал анекдота, е вложил една скрита идея: благата, които имаме, ние не ги оценяваме, не знаем как да ги приложим. Ти може да имаш голям ръст и силен глас, но да не знаеш кога да ревеш и кога да кажеш сладка дума. Да кажеш нещата навреме, то е отлично.

Казвам: ние, съвременните хора, живеем в един завършен свят. Трябва да се примирим с положението. Всичките хора сега не се примиряват, искат да се измени животът за в бъдеще. Но засега е така. Една поговорка казва: „Както го е залюляла, така ще го долюлее“. Питаш какво ще излезе от тебе. Ще те посеят като житното зърно и в бъдеще ще станеш едно хубаво цвете. Но като станеш това, ти ще се намериш в положението на магарето. Аз ви тълкувам думата „магхахарец“: „маг“ значи умен, „хахарец“ – най-умният на Земята. Единственият, на когото Бог приел прошението, той било магарето. Каквито други прошения били дадени, Господ не ги приел, Той приел само прошението на магарето. Само че в туй прошение магарето не турило въпроса кога да реве. Втори път като си даде прошението, трябва да тури този въпрос. Разбирайте така: да реве, то значи да знае да мисли. Защото онзи, който плаче, той си има една мисъл в ума. Ти искаш да смекчиш сърцето на някого, но нямаш знание как да го

смекчиш. Плаче детето, то не е случайно. Майката плаче защо? Ти плачеш и все някакъв обект има твоя плач. Всеки плаче все за нещо.

Ще ви приведа един пример. Мисля, че туй се е случило в България. В съда обвиняват някого за някакво престъпление, за кражба. Адвокатът, който го защитавал по делото, като искал да го извини, казал: „Господа съдии, моят довереник е честен, не е извършил престъпление. Той е взел само 100 лева, следователно е искал да направи едно научно изследване, не е взел петдесетте хиляди лева, които са били в оная каса". Като чул това, подсъдимият заплакал. Питат го защо плаче. – „Плача, защото не съм видял петдесетте хиляди лева." Онзи го оправдава, иска да смекчи престъплението му, а той си казва истината. Кой е почтен? Обвиняемият. Казва той: „Аз влязох да откраднa, но много съжалявам, че глупав излязох, не съм видял петдесетте хиляди лева".

Казвам: като направиш една погрешка, направи я на свят*, както трябва. Когато правиш едно добро, направи го на свят, не наполовина, но както трябва. Защото всяка една погрешка е сянка на една неосмислена добродетел. Злото в света е неосмислено добро, което миналите поколения са искали да направят. Следователно в това седи практическото приложение. Що е злото? Неосмисленото добро на миналите векове. Твоят дядо е искал научно да опита някоя чашка винце, след него баща ти, и той е опитал. Напиването станало навик на дядо ти, най-после баща ти станал формен пияница. Причината е много малка, лошо е последствието. Едно добро е искал да направи дядо ти, но не е знаел как да го направи. Ти носиш едно лошо последствие.

При сегашното възпитание ние се спираме и казваме: „Този човек е лош, онзи човек е лош". Така може да се говори в обикновения живот, но щом дойдем до научното, там не трябва да говорим, че един човек е лош. Трябва да определим от кое място иде лошавината му.

---

* на свят *нар*. Както трябва, свястно.

Следователно лошавината ние можем да я изправим, но трябва да се върнем няколко поколения назад. Сегашните хора по никой начин не могат да се възпитат, туй възпитание сега е само една дресировка. Единственият фактор, който може да преустрои сегашните хора, е природата, понеже всичко е излязло от природата. Ако не се отнасяме към нея, може да нямаме истински начин, по който да сполучим да оправим живота си, понеже в основния смисъл само Бог е, Който е създал света и може да оправи света. Сегашните хора спорят има ли Господ, или не. То е все едно, ако има някой по-учен от мене, аз да кажа: „Аз съм най-ученият човек, който вярва в Бога, а всички други са по-глупави". Учен съм, защото вярвам. Човек, който вярва в Бога, зло не прави, а оня, който не вярва в Бога, прави зло. Всеки човек, който прави зло, дори и да ходи на църква, той е безверник. Няма какво да ми говорите: „Ама той ходи на църква, той се моли на Бога". Да се молиш на Бога, значи да не правиш зло и да изпълняваш волята Му.

Някой пита: „Как ще се оправи светът?". Няма да се оправи. Гърнето трябва да се счупи и грънчарят, който ще дойде, ще направи ново гърне. Ще ви приведа пример с един модерен, виден философ. Разхожда се той и вижда на улицата едно 4 – 5 годишно дете да плаче до една счупена стомна. Като го видяло, детето го запитало може ли да поправи стомната. – „Макар да съм философ, аз не мога да поправя тази погрешка. Счупената стомна не мога да я поправя, но мога да ти дам пари да купиш нова. Аз, който съм философ, не мога да поправя погрешката със счупената стомна." Мислил да му даде шест лева, извадил кесията си – празна е. Казал на детето: „Утре по това време ще дойдеш на това място и аз ще ти дам шест лева. Ти можеше да бъдеш по-внимателен, да не я чупиш, но погрешката е погрешка". Сега, де се явява характерът на философа? Като се върнал вкъщи, обадили му се да го поканят да държи лекция в същия час, в който обещал на това малко момченце да се видят. Казва: „Ще ме извините, не мога да дойда да държа лекцията". И

отива да изправи погрешката на малкото момченце. Но в какво седи благородството? Детето има вяра в този професор, че той ще му покаже пътя.

Мнозина вярват, че хората ще възкръснат. Старите хора няма да възкръснат, но Господ ще им даде пари нови стомни да си купят. Ако трябва да възкръснете в сегашните тела, вие ще бъдете пак затворници. Аз се чудя, че хората искат пак в тия тела да дойдат. Не, от тази колиба ти ще се освободиш и втория път в някой палат ще влезеш, с всичките му удобства: с баните, с кухните, с угощенията. Сега някои хора се представят за много скромни и казват: „Ние много не искаме". Трябва да се направи това, многото, не да се внесе това, всичкото. В какво седи характерът на човека? Човек трябва да има характер. На един английски параход пътувал наследника на престола на Англия, отивал да посети едно пристанище някъде в света. За посещението бил поканен и един виден писател. Като се качва на парахода, той вижда как принцът, който щял да наследи кралица Виктория, ходи бос и мие палубата. Учудил се писателят, че този, който някой ден ще бъде крал на Англия, като слуга чисти парахода. Ще кажете вие, че в света всеки трябва да слугува. Капитанът на този параход казал, че величието на Англия седи в това, че нейните владетели първо слугуват, а после се качват да управляват. Ако вие като този престолонаследник не сте в състояние да чистите парахода, с който ще пътувате, а искате да имате жезъла на държавата или каквото и да е друго, вие сте на крив път.

Някои питат: „Защо са тия страдания на човека?". Това са изпитания. В какво седят изпитанията на човека? Чудни са хората, когато казват, че много големи страдания имали. Изгубил той един милион. Аз философски разсъждавам: в какво седи загубата на милиона? Сто милиона кожи, за които са работили сто милиона животни и които кожи са одрани, този човек ги е взел за богатство и казва: „Това богатство е мое!". После той изгубва това богатство. Или нещастието му седи

в това, че е умряла жена му. Като е умряла, потекли са сълзите му, плакал е, че я е изгубил. Ама тя се е отървала от него! Тя е една царска дъщеря и Господ, като видял как се отнася с нея този мъж, казал: „Дъще, върни се при Мене!“. Мъжът ѝ тогава заронил сълзи. Тя се е спасила от него, измъчвал я е. Той сега учи урока, че тя не е за него.

Нашето понятие за нещата е криво. Ти имаш дете на три месеца. То ни най-малко не е твое. Още не знаеш душата на това дете, не разбираш неговото сърце, не разбираш неговите нужди. Един ден, ако остане да живее при тебе, то ще роди цял един скандал. Господ сега му казва: „Върни се при Мене!“, взема го. Ти питаш защо го е взел. Някой генерал изгубва своя пост или някой министър изгубва своя пост – това е в реда на нещата. Има ли един от вас, който да не е уволняван? Да кажем, всички вие сте на почетни длъжности, но довечера може да бъдете уволнени. Вие ще идете да спите и други ще ви заместят на вашите служби. Представете си, че вие сте един параход, потопяват ви – ще дойдат някои да ви заместят. Питам: не са ли те служещи? А какви сте вие тогава? Вие сте уволнени чиновници, в това отношение да си починете. Какво лошо има в една почивка? Казваш: „Уволниха ме“. Не, така не се говори! – „Дадоха ми един уволнителен билет.“ Пуснали са те за 12 – 13 часа, за да си починеш.

Ще ви приведа един пример, да видите в какво седи престъплението според мене в едно религиозно общество. Един брат, много религиозен, се запознал с три възрастни сестри, и те религиозни. Като им говорил този брат, толкова се въодушевил от любовта Христова, че прегърнал и целунал едната сестра, която била на 45 години. На нея ѝ станало приятно, че я целунал, но понеже имала мъж, помислила си какво ли би казал мъжът ѝ. Този брат отишъл още по-далеч. Втората сестра, която била също на 45 години, и нея целунал, да покаже как Христос обича хората. После целунал и третата сестра. Най-после станало въпрос защо такива възрастни сестри и братя си позволяват да се целуват, и

то от религиозно гледище. Иде до моето ухо, аз да си дам мнението, да кажа какво мисля върху въпроса. Питам кои са тия сестри, идат една по една. Казвам: „Според мене този брат е постъпил точно по Христовия принцип. Като ви е целунал, показва, че е доста културен човек. Една погрешка според мене има и погрешката седи в това, че когато ви е проповядвал за Христа, той не е казал на всяка от вас: „Сестра, много те обикнах, ще ми позволиш ли да те целуна?“. Втори път, ако ви целуне, така да ви пита“. Там е малкото престъпление. Тялото е дреха.

Ако отидете в Америка, за такава целувка там въпрос няма да се повдигне. Американците обръщат внимание на съвсем други работи. Ако на един американец му обещаеш нещо, но го излъжеш, тогава ще трябва да си вдигнеш партакешите*. А че си целунал жена му и дъщеря му от любов към Христа, той нищо няма да ти каже. Ако му кажеш, че в името на Христа си го направил, той нищо няма да ти каже, но щом го излъжеш, работата е свършена. Ние сега обръщаме внимание на второстепенни работи. Обръщаме внимание кой е богат и кой е сиромах, кой е учен и кой е глупав. Важни работи са, не са лоши, това е един подтик вътрешен, защото хората не трябва да бъдат глупави. Богатството и сиромашията не трябва да бъдат прицелна точка на живота. Всички хора трябва да бъдат богати. Сиромашията е едно временно състояние, преходно. Като минаваш от едно състояние в друго, ти непременно трябва да станеш и беден. Аз изследвам закона на природата. Бедността е преходно състояние. Като минаваш от едно състояние в друго, ти непременно трябва да станеш и сиромах. Ако не станеш, ще изгубиш условията да станеш богат. Затуй сиромашията е едно условие за богатството. Следователно, ако се откажеш от сиромашията, ти се отказваш от богатството; ако приемеш сиромашията, ти приемаш и богатството.

* да си вдигнеш партакешите *пренебр.* Да си вземеш багажа, вехториите, да напуснеш мястото.

Същият закон е и за болестите. Болестта е едно преходно състояние към здравето. Един човек е здрав, после става болен, за да стане още по-здрав. Доказано е, че всички деца, които са боледували, са по-здрави от онези, които не са боледували. Същият закон е и за грешните хора. Грешните, които са станали праведни, са по-праведни от праведните, които не са грешили. Някой греши, но изправя погрешката си. А този, който не е грешил, не се е лекувал, той мисли, че е праведен.

Кое е по-хубаво: на една мома ръцете ѝ да са чисти, да е облечена с хубави дрехи, но тя никога да не е копала лозето, нивата, никога да не е свършила и една работа, или на една мома ръцете ѝ да са окаляни, но тя да е свършила нещо? Кое е по-хубаво? Аз говоря за поправените погрешки. Това е едно преходно състояние от покой към деятелност. Всякога, когато минаваш от покой към известна деятелност в света, ти ще направиш една малка погрешка, за която може да се безпокоиш, то е неизбежно. Твоят учител ще се радва, че си направил тази погрешка. Така се завързва едно отношение между тебе и учителя. Ако ти си учен, не може да се образува никаква връзка между тебе и учителя. Следователно учителят, който ти е предал своето знание, образува връзката. И ученикът напредва, и неговият учител напредва. И ученикът учи, и учителят учи от това.

Погрешките, които имаме, се дължат не на самите нас. Има 400 милиона форми, през които човекът е минал. Те са повече, но 400 милиона неразделни състояния има, през които човек е минал и е станал човек. Тези 400 милиона форми съдържат всички животни, които сега съществуват, с всичките техни противоречия. И от всяка една форма, в която е живял, човек е наследил нейни качества. Ти си живял във формата на вълк и си наследил добрите и лошите черти на вълка. Ти си живял във формата на жабата, на тигъра, на паяка. Наследил си изкуството на паяка да точи тънки нишки и с неговата индустрия си се научил да хващаш мухите, да изсмукваш кръвчицата им. След като си минал през тия

400 милиона форми, един ден изпъква в твоя живот една черта на вълка, а ти започваш да се чудиш как е дошла. Някой казва: „Ще му изсмуча кръвта!“. Аз казвам: този човек си припомня формата, когато е бил мечка – тогава е смукал кръв от някой вол. Мечката, като хване някой вол, направи му един абсцес, смуче кръв. След това този вол в продължение на 4 – 5 дни не може да дойде на себе си.

Може да се обясни защо стават нещата. Създават се противоречия в света с единствената причина и предназначение да се усили характерът на човека. Туй е допуснато, за да си създаде човек характер. Защото силата на човека не седи в доброто, което е направил, но в погрешката, която изправя. Доброто и децата могат да го направят, но да се направи една погрешка и да се изправи, за това се иска учен човек, мъдрец. Едно добро и децата могат да направят, а за погрешката ум се изисква – да я направиш, и втори път ум се изисква – да я изправиш. Казвам: това е умният човек. Този праведен живот, който имате на Земята, вие го дължите на вашите погрешки. В миналото някой е бил слуга при един богаташ, задигнал му е всичкото имане, окрал го е и е избягал. Богатият човек умира. И тогава по закона става тъй: този слуга сега е голям богаташ, а неговият господар от едно време иде при него като слуга; като го вижда, обърне му се сърцето. Но той иска да изправи погрешката си и този човек го оставя, съдейства му да изправи погрешката си.

Да обясня къде е злото. Ти си вложил своя капитал в една банка, след 15 години да ти послужат тия пари. Казваш: „Много време мина, откакто внесох богатството си в банката“. При сегашния развой на живота ние искаме да пласираме всичкия капитал, който имаме, искаме да оправим живота си. Не можем да оправим живота си. Сега не са времена за оправяне на живота. Всеки трябва да се пази, всеки трябва да е нащрек. Когато един параход потъва, всеки със спасителния си пояс трябва да чака. Не си правете тези илюзии, да чакате отсега нататък да бъдете щастливи.

Питам: как ще се оправи светът? Като проповядваме, няма да се оправи. С тази философия на проповеди работата не върви. Счупил си някой крака, започнал да го маже с нещо. Казвам: тази работа с мазане не върви. Някои обаче го утешават, че като си е счупил крака, карма било. Оставете кармата! Да дойде някой професор да оправи крака на човека и после да ви проповядва кармично ли е, или не – защото дали е кармично, то е друг въпрос. Някой е беден. На този, бедния човек, с проповеди ще му се оправи ли работата? Той мисли откъде да вземе хляб. При един български поп иде един монах от странство, който обикаля света. Попът го гощава, но на монаха му трябва една голяма сума пари, за да си купи билет, да продължи пътя си. Свещеникът му казва, че няма пари, и монахът тръгва пеш. Аз се шегувам със свещеника, казвам: „Знаеш ли кой е този калугер?“. – „Кой е?“ – „Той е Христос, но преоблечен. Той те изпитва.“ Казва свещеникът: „Не думай! Аз имам пари. Ако е за Христа, всичко ще направя“.

Един стар човек отива при един банкер да иска помощ, а той му казва: „Нямам пари“. Заминава си старият, идва една млада мома и банкерът веднага си отваря касията. Защо на стария човек той казва, че няма, а на младата мома дава? Аз ни най-малко не осъждам този банкер, нито младата мома, нито стария човек. Стария го потупвам по гърба и му казвам: „Радвам се, че ти посети този банкер, да му кажеш: „Ти на мене може да не дадеш, но след мене иде една млада мома, от нея зависят твоето щастие и живот“. Банкерът казва: „Тази мома е ангел, аз няма да я върна назад“. Тогава аз срещам момата, на която са се оправили работите, и ѝ казвам: „Виж този старец, той преди тебе мина при банкера. Трябва да го цениш вътрешно, защото за това, което ти получи, той ти отвори път. Благодари, че старият човек мина преди тебе“. Тя не вижда връзката между банкера и стария. Какво зло има в туй?

Писанието казва, че няма да остане сълза на човешкото лице, която един ден Бог да не изтрие. Вие няма да

бъдете винаги бедняци, болни и страдащи. Един ден вие ще се върнете при Баща си, но и Баща ви ще дойде при вас. Аз бих желал Той да дойде не с тояга. Апостол Павел казва: „Как искате да дойде сега?“. Не ние ще идем при Господа, но Той ще дойде при нас и земята ще бъде разтресена. Всички топове като забият: „Бум-бум!“, онези, които не разбират, ще се уплашат, ще кажат: „Земетресение има“. А които разбират, ще кажат: „Това са салюти“. Туй е в поетическа форма казано. Онова, което е потребно за вас, то е да се научите да мислите добре. Вие казвате така: „Ние живеем в Бога и Бог живее в нас“. Ако вярвате в това, какво има да се смущавате? Аз, който вярвам, че Бог живее в мене и че аз живея в Бога, от какво има да се оплаквам? Ако аз живея в Бога и Бог живее в мене, тогава трябва да приема нещата. Ако не приемам нещата, тогава аз отричам тази истина. Светът по друг начин не може да се оправи: светът без любов не може да се оправи; светът без правда не може да се оправи; светът без служене не може да се оправи; светът без наука не може да се оправи. Ние се тревожим и казваме: „Хората не живеят добре“. Въпросът не е в това, че не живеят добре.

Писанието казва: „Умно дете“. Ние разсъждаваме като глупавия стар, който не приема никакъв съвет. Някой стар човек, след като съм говорил дълго време, казва: „Синко, защо не дойде преди 30 – 40 години да ми говориш, а сега, когато се готвя за онзи свят? Какво ще ме ползва сега твоето говорене?“. Аз му отговарям: „Ако бях дошъл преди 40 години да ти говоря, тогава ти съвсем щеше да я закъсаш“. Какво има, като си стар? Ни най-малко не си стар. Ти може да се подмладиш в 24 часа, да ти се отворят очите. Аз мога да го направя, аз мога да ти върна младостта, но ако решиш да лъжеш момите, няма смисъл. Аз мога да ти върна младостта, но с едно условие: ако ти решиш да посветиш живота си на Бога, да живееш само за Бога, да Му служиш и да употребиш всичко за Неговото благо. Това мога да направя в 24 часа, но не и ако речеш да живееш по другия начин, да лъжеш момите.

Някой казва: „Аз не зная как да правя добро“. Всички ще правите добро. Отивам при един болен, казвам му: „Аз мога да те излекувам, но ще обичаш Бога. Ти готов ли си всичко, което имаш, да го туриш на Негово разположение? Така може да те излекувам“. – „Ама ще видя.“ – „Няма какво да виждаш! Виждането е да служиш по всичките правила, без никакво изключение. Още сега може да бъдеш здрав. Ти готов ли си да посветиш живота си на Бога, също и богатството, което имаш?“ – „Ама да видя!“

Помнете: любете Бога! Някой иска да се жени – същият закон; някой иска да има деца – същият закон. Навсякъде ще турим: служене на Бога и посвещаване на Него на всичко, което имаме. Две неща са: човек трябва да живее за Бога и да посвети всичко на Бога. Сега вие живеете тъй, както в миналото. Вие говорите по старому, а аз говоря за бъдещето. Ако искате, този е пътят. Пък както сега живеете, казвате: „Аз ще отделя да дам тъй, както сърцето ми дава“. Аз зная един брат, който казваше: „Човек малко може да даде, но от сърце да го даде“. Той беше много скържав, все по 5 стотинки даваше. Ако щедро даваш, щедро ще ти се даде. Помнете закона, няма изключение в него: ако щедро мислиш, щедро и ще възприемаш. Ако сърцето ти е отворено, неизбежно ще приемеш навсякъде, силен ще бъдеш. Не на хората да служим, но да отворим нашия ум и нашето сърце, да служим на Бога.

Няма да мислите, че аз искам да ви заблуждавам. Ако някой иска да мисли, че аз го заблуждавам, нека да мисли. Този, който мисли, че аз мисля да го заблуждавам, той е светия. Защото животът определя хората по четири качества. Светията се определя със своята святост, братът – със своята любов. Брат е, който люби другите. Слугата се определя със своето служене и ученикът – със своето учене. Ученик е онзи, който учи; брат е онзи, който люби; светия е онзи, който свети; слуга е онзи, който служи. Това са четири качества, които всеки човек трябва да има. Ти искаш да бъдеш светия – свети! Ти

искаш да бъдеш слуга – слугувай! Ти искаш да бъдеш ученик – учи! Ти искаш да бъдеш брат – люби! Това са качества. Само ученикът има качеството да се учи. Само слугата има качеството да слугува. Светията, като направи нещо за тебе, да ти даде от своята светлина. Брат е, който люби. Братската любов минава за безкористна, в нея няма никакво користолюбие. Всичко ние даром сме взели и даром ще даваме. В света само любовта дава даром нещата. Казвате: „Даром ми дай!“. Даром може да ви дам, ако ви обичам. Само братът може да даде даром; само светията свети даром; само ученикът учи даром; само слугата слугува даром. Това са четири категории, които правят нещата даром. А всичко друго, то е било.

Аз ви говоря, защото във вас има възможности. Вие сте дошли до един преходен период. Във вас има заложби, за в бъдеще трябва да ги развивате. Вие не сте родени за роби в света, вие не сте родени за грешници. Защо ще се оплаквате? Вие сте родени за светии, вие сте родени за слуги, вие сте родени за братя, вие сте родени за ученици. Какво лошо има в това? Ти си роден за светия, да светиш. Ти си роден за слуга, да служиш. Ти си роден за брат, да любиш. Ти си роден за ученик, да учиш. Чрез ученето ще придобиеш знание в себе си. Всички хора, които обичат знанието, те са ученици, които носят светлина в света. Казвам: тия са бъдещите положения, които трябва да имате в ума си. Искам да имате ума на светията. По какво ще определиш, че някой е светия? Ще видиш дали свети. Щом свети, значи е светия. Ако светиш, светия си; ако знаеш как да служиш, слуга си; ако знаеш как да любиш, брат си; ако знаеш как да учиш, ученик си. Трябва да имате най-малко едно от тези качества, а пък ако имате всичките, то е голямо благословение. Ако четирите ги нямате, поне едно от тях да имате; ако не сте светия, поне слуга да сте.

Казвам: по-добре бедно и умно дете, което може да възприема. Мнозина са идвали да ме питат какъв е онзи свят. Аз съм отговарял така: не правя разлика между този и онзи свят. За мене този и онзи свят са един свят.

Само че, като кажа „този свят“, подразбирам хората в сегашната им форма, а като говоря за онзи свят, подразбирам формата на същества, толкова разумни, толкова възвишени, в телата на които няма умиране. И тези същества живеят на същата Земя. Ще кажете: „На коя Земя?“. Една философия има. Ако питате мравките на коя Земя живеят хората, какво ще кажат? Хората са на същата Земя, на която и те живеят. Но какво е положението на мравките? Мравките нямат книжнина, нямат храмове, нямат свещеници. Донякъде обаче са достигнали; и те имат военни – войници, офицери, генерали, полковници. Това са символи. Мравешкият живот, това е онзи егоистичен живот, когато човек от сутрин до вечер мисли как ще живеят децата му и той самият как ще живее.

Ако ценя Този, Който ме е създал, Който ми е дал всички блага в света, ако ценя Бога, който е създал всичко това, което сега имаме: и живота, и сърцето, и ума, и здравето, и духа, аз ще се отричам ли от Него? Защо да не Го обичам? Той е Този, Който всичко ми е дал. Питам тогава: Този, Който всичко ви е дал, не заслужава ли вашата любов? Вие не може да имате моето уважение, ако спрямо Него не сте внимателни. Мислите ли, че ако спрямо Него не сте внимателни, към мене ще бъдете внимателни? Не.

Тогава ние трябва да изправим една капитална наша погрешка. Всички имаме тази погрешка. Ние трябва да обичаме Живия Господ с всичкото си сърце, с всичката си душа, с всичкия си ум и с всичката си сила. Тогава целият този живот ще се измени. Ако Го обичаме, и тия четири неща ще имаме: ако Го обичаме, тогава можем да бъдем светии, можем да бъдем слуги, братя, можем да бъдем ученици. Животът на Земята за нас ще има смисъл. Това е вътрешната философия на живота. Всички други неща сами по себе си ще се оправят, няма какво да се безпокоите. Бъдещата епоха ще бъде една от най-великите епохи, които човечеството някога

е виждало. Тогава на Земята няма да има баждарници*, няма да има гробища, но всички хора ще живеят братски. Тогава ще има четири категории хора на Земята: светии, слуги, братя и ученици.

Благословен Господ Бог наш
Добрата молитва

10 юни 1934 г., София, Изгрев

* баждарница 1. *остар.* Помещение край град, дето се събира налог. 2. *прен.* Изпитание, митарство.

Три фактора

Добрата молитва
В начало бе Словото

Ще прочета 63. глава от Исаия. Някой път е мъчно да тълкуваме пророческите сказания. Аз го уподобявам на човек, който е намерил една бомба, направена за неприятеля, не за своите: оставена е тя някъде, но някое глупаво дете започне да чопли тази бомба и тя избухва, осакатява го. Та когато пророкът говори за Господа, а ние чоплим тази Божествената бомба, ще стане известно нещастие. Това означава гневът Господен. Гневът Господен е, когато пипаме там, дето не трябва.

„Духът Божи".

Много от страданията на хората и големите нещастия, които претърпяват, произтичат от два фактора: от един по-нисш живот, в който сегашните животни живеят, и от един преходен живот, в който сега човек живее. Страданията на човека се дължат на неговите чувства. Обикновено във всички хора го има разположението да живеят добре, т.е. да бъдат охолни, да нямат никакви мъчнотии. Ако попитате, даже в животните го има този маниер. Всяко едно животно иска да бъде богато, да бъде охолно, да няма кой да го безпокои. Това е неразбиране на живота. Яденето и пиенето са условия. Скърбите и страданията, това са пак условия, едно побутване. Скръбта е само за да изкара човека от едно пасивно състояние. Ние не мислим, че има някакъв Промисъл. Много пъти се говори, че има закони в света, но хората нямат една реална опитност. Малцина имат. Но и те имат опитност дотолкова, доколкото ближните могат да им помогнат. Хората уповават на баща си, на майка си, но утре бащата ще замине, майката ще замине. Мъжът на някоя сестра е заминал за онзи свят, питат я

къде е отишъл – заминал е за странство. – „Защо отиде там?“ – „Да се специализира.“ Ако каже, че е заминал за онзи свят, ще я съжаляват. Много добре ще се специализира и като се върне, ще го настанят на много добра работа. И действително, трябва да се тури подтик да се учат хората. Знание трябва на хората, но не и натрупване на сегашното знание. Природата, в своята целокупност, е едно учреждение за наука. Хората са изпратени, всички са изпратени навреме да се учат. Нито едно същество не е останало да не учи. Някои ученици са много мързеливи, но природата е измислила разни начини, по които да ги застави да учат. И всичките страдания не са нищо друго освен един метод да те заставят да мислиш.

Ние искаме да знаем дали Господ се грижи за нас. То е толкова ясно! Той е създал света, създал е съвременната наука. Всички учени хора от хиляди години насам, както и сегашната наука показват, че има един велик Промисъл. Ако ние сме проникнали в този Промисъл, в нас ще се роди желание да учим. В ума на някой човек се заражда идеята да стане богат. Защо? За да си съгради една хубава къща. Хубава идея, но това не е смисълът на живота. Какво ще му донесе богатството? Нищо. Във всички онези, които са станали богати и не са използвали своето богатство, става едно огрубяване на лицето им, известни болести се явяват в тях. Главите на богатите хора се разширяват в слепоочните области, понеже мозъкът им там работи повече. В тях има желание да трупат като мравките, но защо и за какво – не знаят. Казват: „Да трупаме за нашите деца“. Техните деца после трупат за своите и така нататък. Това не е наука. Няма защо да трупаме, да богатеем. Достатъчно ни е богатството, което имаме в нас. Има една самоизмама, като искаме да станем богати. Във всеки един човек има заложени грамадни богатства. Човек има такива способности, такива сили! Ако ги развие, той ще стане богат. Богатството е в него. Той търси това богатство извън себе си, вследствие на това, като остарее, казва: „Едно време бях млад, можех да работя. Сега остарях“.

Тогава се зараждат две заблуждения: младите вярват прекомерно в своите сили, а старите изгубват вяра в това, което могат да направят. Старият казва: „Не ми държат краката“. Неуспехът на човека не зависи от неговите крака, зависи от неговия ум. Старият може да работи, защото може да мисли.

Казвам: в сегашната възпитателна система трябва да се внесе мисълта. Аз наричам истинска наука онази, която премахва страданията, скърбите, омразата, злобата и така нататък. Това е наука. Щом те безпокои една малка работа в живота, ти не си учен човек, не вървиш в правия път на науката, но ти вървиш в един път на самоизмама. Ти сам се рушиш. Един ден ще забележиш, че главата ти е побеляла, лицето ти се е сбръчкало, прегърбил си се, кожата ти се е свила, после онази старческа болест, склерозата, те е посетила. Ще има в тебе едно вцепеняване, ще започнеш да дишаш малко по-трудно, ще се запъхтяваш и най-после ще дойдат в тебе мислите да умреш, да отидеш на онзи свят. Ти мислиш, че като идеш в онзи свят, така ще уредиш въпроса. Няма нищо да уредиш. Това е едно заблуждение. Ти може да мислиш, че като влезеш в училището, всичко ще придобиеш. То е така, училището е едно условие, но само ако се учиш. Може да ти преподава виден професор, но ако не се учиш, ако нямаш любов към знанието, какво ще стане с тебе? Какъвто си влязъл в училището, такъв и ще излезеш. Ще излезеш малко по-друг в този смисъл: с една предвзета идея, с възгледи, които не са верни.

Например на тия хора, тъй наречените свободомислещи, аз им се чудя понякога. Свободомислещ, туй значи според него да мисли каквото той иска. Това не е свобода. Ти може да вярваш, че е тъмно, и това в дадения случай е вярно. Ти може да вярваш, но то е в дадения случай така. Ти трябва да знаеш отношението на светлината и тъмнината, защо са допуснати в природата и каква роля играят. Вземете например някои от месоядните животни, които вечерно време виждат тъй, както човек вижда денем. Питам: по кой начин тия

месоядни животни създадоха тази способност в себе си? Един гениален човек вечерно време може да вижда даже повече от един вълк. Сега аз влизам в една област, която не трябва да засягам, понеже всяка една област смущава човека. Например ако се заоблачи навън, веднага се смущаваме; ако загърми, смущаваме се; ако застудее, смущаваме се; ако стане много сухо времето, пак се смущаваме. За всичко се смущаваме. Не разбираме защо е влажно, защо гърми, защо е облачно.

Някой иска да бъде все сухо времето. Този човек си е направил хубави дрехи, иска всеки ден да се разхожда и при това да не се изцапа. Той няма никакви ниви. Земеделецът, който има ниви, иска да вали. Единият се моли да има дъжд, другият се моли дъжд да не дойде. Кой е на правата страна? Земеделецът е на правата страна, понеже семената са живи. Неговите дрехи може да го чакат вкъщи окачени. Някой ме среща и ми казва: „Защо аз да не живея добре?“. Този човек подразбира: защо той да няма хубави дрехи. Иска да е хубаво облечен, да се покаже на хората. Казвам: по същия начин земеделците се молят за дъжд. А един-двама души в града, които нямат ниви, искат да се разхождат, искат да си облекат новите дрехи и да се покажат на хората. Заради техния кеф трябва Господ да ги послуша, да няма дъжд, времето да бъде хубаво. Нека да се развали това време, да се намокрят нивите.

Казвате: „Лошо е времето“. Това е неразбиране. Времето не може да бъде лошо. Лоши сме ние, които не разбираме, които нямаме наука. Наука трябва да има човек! В дадения случай както казва неговият ангел? Твърди се, че всеки човек има един ангел, един дух напреднал, който го ръководи. Колцина от вас сте запознати с вашия ръководител? Туй, което той е направил за вас, вие го отдавате на Иван, на Петко, на Стоян. Този ръководител не се грижи на кого ще го отдадете, той се грижи вие да учите, грижи се вие да се просвещавате на Земята. Този ръководител те оставя абсолютно свободен – абсолютно свободен да опиташ последствията на твоите желания, на твоите мисли.

У българите, които са много практични, има един навик. Българинът по естество обича работата. Много е бърз, иска скоро да се свърши тази работа. Като я започне, иска в няколко дена да я свърши. Но аз съм наблюдавал: стопанинът, след като си е направил нова къща, току излезе на верандата с една паница и изхвърли мръсотията от нея пред верандата, на двора си. Днес хвърля, утре хвърля, докато се образува миризма и в този дом започнат да се разболяват. „Не знаем – казват, – някаква магия има направена." Като изхвърляш помията в двора си, ти вече създаваш условия за магията – тази магия ще дойде. Като се разлагат тия мазнини, магията скоро ще дойде. Някой, като стане сутрин, не отваря прозорците, оставя ги през целия ден да бъдат затворени, а като се върне, казва: „Не зная какво има". Ще отвориш всичките прозорци, въздухът да влиза, а и светлина изобилно да влиза. Вечер, преди да залезе Слънцето, ще затвориш прозорците. Нека онази, живата енергия, да остане в стаята ти.

Ако би имало една школа за съвременните хора, където да се изучава всяко едно състояние на човека каква енергия произвежда! Щом се събудиш, ти не се въргаляй в леглото. То е едно от правилата на природата: събудиш ли се, не се въргаляй! Ако останеш в леглото, ще се обръщаш на една страна, на друга страна, ще дойде някоя неприятна мисъл, ще направиш едно прегрешение. Ще започнеш да мислиш, че твоят сън е избягал, а на другите – не; после ще намериш, че възглавницата ти не е турена хубаво, ще я преместиш; после ще решиш, че вината е в юргана ти, и най-после ще кажеш: „Не можах да се наспя!". Сегашните учени хора казват, че човек трябва да спи 7 часа. Право е, при дадените условия е така при децата, но един разумен човек не е необходимо да спи 7 часа или 5 часа. За един човек, който живее редовен живот, 3 часа дълбок сън са достатъчни, за да се възстановят всичките му сили. Това е за хората, които разбират законите на природата. Но ако не разбират законите, тогава потребни са повече часове. Който разбира една

работа, може да я свърши за 3 часа, пък който не я разбира, на него му трябват 12 часа – той ще гради, ще разваля, пак ще мери.

Светските хора в някои отношения се отличават от духовните. Чрез големите страдания светските хора те са станали по-практични, по-умни. Религиозните хора в едно отношение правят погрешка: те в своето сърце уповават на Господа, като е благ Той, да промисли за тях и някой път стават мързеливи, не работят. Веднат някъде, не работят, по цял ден се молят на Господа. Като ходят между хората, казват: „Ние се молим заради вас и понеже се молим, ще ни дадете нещо". „Ние се молим" – но хората не им вярват или малко им вярват. Ако ти се молиш, защо ще разправяш на хората? Ти, като се молиш, учиш небесния език. Ако идеш в Англия, нали казваш: „Моля, обяснете ми тази дума". Казвам: ние не разбираме. Ние мислим, че като се молим, ще получим. Мислим, че като се молим, сме направили нещо. Ние в молитвата ще научим онзи език на природата, с който да можем да разговаряме. То е наука. Като говоря, аз се намирам в голямо противоречие. Някой път казвам, че разговарям с растенията. Смешно ви се вижда, че и растенията имат свой език. Растенията имат език. Едно растение може да те обича тъй, както един човек. Всеки може да те обича. Но ако растението те обича и ти измениш своето положение спрямо него, то ще изсъхне. Внесете в стаята си едно цвете, което обичате, поливайте го, вдъхвайте аромата му, а след 4 – 5 месеца го оставете в градината вън – вижте как ще повехне това цвете. Ако сте го обичали, но престанете да мислите за него, то ще изсъхне.

Има една опасност в това хората да ви обичат. Човешката любов изсушава хората понякога. Изсушава ги по единствената причина, че не е разумна. Някой ви обича, а след туй ви поставя надалеч от себе си. Вие, които не разбирате, ще изсъхнете, ще се зароди във вас едно противоположно желание. Ако искате да разбирате човешката душа, във всеки един човек трябва най-първо

да откриете Божественото начало, което живее в него. Искате ли да се запознаете с един човек, пазете едно правило, с което глава никога няма да ви боли: ако всичките прозорци на човека са затворени, никакво приятелство с него не правете. Този човек е недостъпен за Божествения свят, той е зает напълно само със себе си. Този човек, с когото искате да се запознаете, той трябва да има един прозорец, отворен към духовния свят. Една добродетел аз я наричам прозорец. Добрите чувства, това са вторият прозорец. Добрите мисли са третият прозорец. Аз наричам любовта живот извън човешката природа. Когато човек влезе в закона на Любовта, той трябва да излезе от къщата си навън, да иде във външния свят, за да проучва живата природа. Много материални работи има, които да проучвате. В природата има такива грамадни богатства! Например някой път сте отегчени – турете раницата на гърба си, идете горе, на Витоша, посред канарите, посред цветята и ще придобиете богатство. Казваш: „Какво ще придобия?“. Много работи! Вие сега носите един камък – вашите скърби. Те са камъни, от които нищо не може да учите. Идете при другите камъни, те ще трансформират вашето състояние.

Оставям сега светските хора, вземам предвид религиозните хора, които твърдят, че обичат Господа, че по три пъти на ден се молят. Когато дойде сиромашията, те казват: „Защо дойде тази неволя у нас?“. Някой човек се разболява, стомахът му става чрезмерно слаб, не може да мели. Този човек иска, но не може да яде. Баница не може да яде, попара не може да яде – какво да яде? Идва един лекар и казва: „Ще дадете на този болен само череши и сок малко“. Болният се чуди сега. Разправя един, който държал пост в продължение на 30 дена: понеже се водил по правилата на лекарите, когато дошло време да отпоства, на първия ден лекарят разрязал едно гроздово зърно, дал му една четвърт от него, а другото изхвърлил. На втория ден му дал две четвъртинки от гроздово зърно, на третия ден – три, а

на четвъртия – две чаши топла вода. После му дал малко разбито мляко във вода, постепенно приспособявал неговия стомах към естествения ред на яденето. При заниманието с един висок духовен живот не е необходимо ти да се наядеш тъй, че да ти пращи стомахът. Казвате: „Той е пожълтял“. Пожълтяването на човека не показва, че е здрав. Но не е и пълнотата, която определя здравето на човека. Ако този, жълтият човек, няма толкова мазнини и вдига 200 килограма, пък ти, който имаш червендалесто лице и корем, два пъти по-широк от раменете, не можеш да вдигнеш и 50 килограма, тогава кой от двама ви е по-здрав?

Според мене човек, който не може да носи страданията, той е болен. Човек, който може да издържи на големите страдания, е здрав. Бях срещнал един българин, който ми разправи, че за 10 години спестил 10 хиляди лева, дал ги на един бакалин, пък бакалинът фалирал и загубил парите му. Каза този българин: „Имало да става. Хубаво е, че не си счупих крака или главата. Благодаря, че злото отиде на парите“. Друг би казал: „Защо Господ допусна това?“, а онзи каза: „Добре че не си счупих крака!“. След две години ме срещна пак и каза: „Спечелих един път и половина повече от изгубените пари“.

Човек трябва да работи. Ние, когато сме религиозни, ставаме такива пенсионери! Религиозният живот не е пенсионерство. Аз имам една статистика: онези, които се пенсионират, се поставят на голяма опасност. Като са ходили на работа, те са били в голяма деятелност, а като се пенсионират, няма с какво да се занимават; след няколко години пенсионираните си заминават, отиват в другия свят. Не мисли в ума си да се пенсионираш, понеже Господ не те е пратил на Земята да се пенсионираш. Благодари на Бога, че ти е дал едно добро. Ако има пенсия, благодари; ако няма пенсия, пак благодари.

Ако искаш да разбираш Божиите пътища, аз нямам нищо против това. Но казвам: онзи, който иска да разбира Божиите пътища, нека да стане умен, да стане господар

на своето положение, да разбира живота, да се освободи от този неестествен страх, който сега съществува, от тия терзания, които постоянно измъчват душата. Гледаш, и млади, и стари се мъчат. Аз наблюдавам, стари хора се мъчат. Разбирам защо се мъчат. Дъщерите им, синовете им не живеят добре. Майката, и тя се мъчи. Булката, и тя се мъчи, мъжът, и той се мъчи. Младата мома, и тя се мъчи за някого. Детето, което сега се е родило, и то се мъчи. Всички се мъчат, имат известни разбирания.

Пак ще ви приведа примера за онзи турчин, който посетил един български чорбаджия. Ние сега се намираме в положението на този турчин. Той се оплаква на българския чорбаджия: „Доста заможен човек съм, но ме крадат. Не мога да намеря един честен човек. Крадат ме!“. Чорбаджията казва: „Мене моите слуги не ме крадат“. Той имал две икони на стената: на Света Богородица и на Свети Никола. Сочи ги на турчина и му казва: „Като им запаля по една свещ, те ме пазят“. – „Тъй ли? Че колко струват? Как да не съм знаел тази работа по-рано!“. Турчинът отива, взема три икони, окачва ги на стената, купува и кандило. Казва: „Кандилото ще бъде горе пред вас“. Уволнява всичките си слуги. Обаче случва се така, че след десет дена пак го обират. Отива турчинът при иконата на Света Богородица с младенеца, поглежда я и казва: „Млада си, дете имаш, не мога да ти намеря погрешка. Ти не можеш да гледаш моите интереси, гледаш си детето. Права си“. Поглежда към младия Свети Георги и на него казва: „Млад си, ще ходиш насам-натам с коня, няма защо да се грижиш за мене“. Поглежда накрая и към Свети Никола, казва му: „Слушай, онази там има дете, младия има кон, ти нищо нямаш, трябваше да внимаваш да не ме оберат. Затуй ще те накажа!“. Обръща той иконата на Свети Никола с главата надолу. И тогава, десет дена след кражбата, крадците връщат обраното. Турчинът казва сега на Свети Никола: „Много добре си направил, че си намерил разбойниците. Втори път да не се случва същото!“. В този разказ Свети Никола

представя разумното в човека. Разумното трябва да се застъпва у нас, разумният живот, а не каквото ние чувстваме. Няма по-голяма илюзия от онези вътрешни чувства в човека. Защото има едни вътрешни чувства, които са много лъжливи, но има в човека и едно знание, аз го наричам интуиция, което схваща как ще се сложи животът в ред години. Не го чувстваш, но една ясна мисъл прониква в ума ти как ще станат работите. И точно тъй става! Този човек, животът на когото така се определя, той е свързан с много разумни същества, той е в хармония с тях.

Ако един способен ученик влезе в университета и е в общение с най-учените професори, неговият живот ще се поправи. Ако той е беден, ще се поправи положението му. И най-богатите студенти, ако не са способни, ако излязат от университета такива, каквито са влезли, те изгубват своето бъдеще. Бъдещето на човека зависи от неговия ум. Не да мисли, че е учен, но когато падне в голямо противоречие, човек да може да разреши една вътрешна задача. Този аз наричам учен човек. Някои религиозни хора мислят, че трябва да идат в оня свят, за да живеят добре. Като сме пратени на Земята, на нас са ни дадени всички условия. При това ние сме пратени да слугуваме и да научим нещо, да се развият в нас известни способности. Как ще се развие в нас шестото чувство, да виждаме нещата надалеч? Казваме някой път, че е невъзможно. Възможно е! Било е време в човешкото развитие, когато човек е бил сляп, не е виждал, и с големи усилия е образувал своите очи. Било е време, когато човек е бил глух, и с голямо желание той е образувал своите уши. Било е време, когато не е можел да говори. Желанието на човек да говори е образувало езика. Има и други способности, които трябва да се развият. Но за това трябва да има един непреодолим копнеж в света. Не копнеж да отидем в другия свят, а копнеж да влезем във връзка с разумните същества, които направляват законите, за да се научим ние, които живеем на Земята, как да устроим своя живот.

Сега аз искам не да ви приведа нови неща, но да ви обърна внимание, че вие имате известни богатства, които трябва да разработвате. Не се спъвайте с мъчнотиите, които имате, а се заемете да учите. Една домакиня в продължение на 4 часа ще готви, ще кълца лук, картофи, това-онова, ще гледа да угоди на мъжа си. Много време издивява* тя, цели 4 часа. Ако аз съм една домакиня, на този мъж ще отделя 35 минути, в 35 минути ще му сготвя. После, ако аз съм една домакиня, ще туря на мъжа си следното правило: като влиза вкъщи, отвън да изува обущата си; ще му приготвя едни чехли, да не влиза с кални обуща, пък после аз да мия. След това ще го впрегна половината от работата той да я свърши, да измие половината от къщата. Изобщо няма да се церемоня. Като дойде и свърши половината работа, аз ще свърша другата половина – не само той да работи, но да влезем в една вътрешна обмяна. Когато някой има да върши работа, да влезем в неговото положение, да имаме желание да му помогнем.

Ако така не си помагаме, ние си противодействаме. Някой има един възглед, втори, трети, четвърти възглед. С възгледи светът няма да се оправи. В природата има един възглед, който е неизменен. Ти може да мислиш каквото искаш, но възгледа на природата няма да измениш. Ти трябва да приспособиш очите си към светлината, която природата ти дава. Ти трябва да приспособиш мозъка си към условията, които природата ти дава отвън. Ти трябва да знаеш, като вдигаш една тежест, как да я вдигнеш, тъй че да не се повредиш. Много пъти хората се изсипват, като вдигат някой товар, пакост си правят. Той изведнъж вдигне товара и се увреди. Не, така не се вдига. Има един особен начин. Най-първо, не се стреми да вдигнеш голям товар, започни от един килограм. Не бързай и килограма да вдигнеш изведнъж, хвани го полека. Казваш: „Килограм

* издивява 1. *остар.* Изразходва, харчи. 2. *прен.* Проявява, изживява.

е“. Равномерно ще го вдигнеш. На втория ден тури два килограма, пак полека ги вдигни. На третия вземи 4 – 5 килограма, но да е плавно вдигането. Всичките мускули тъй да действат, плавно. Може след една-две години ти да вдигаш само с едната си ръка 50 килограма или дори 60, 70, 100 килограма. То е наука.

Има хора, които вдигат големи тежести. Аз съм привеждал примера за онзи американски студент, който отишъл да гледа един борец как се бори. Бил много близо до него, направил една погрешка и борецът му ударил една плесница, повалил го на земята. Като получил плесницата, студентът поискал да разбере как борецът е постигнал тази сила и започнал да изучава неговия характер, как живее, как се занимава, с какво се упражнява, какво чете, кога ляга, кога става – всичко това. И след като 10 години се упражнявал, най-после можел да вдига с ръцете си един голям кон с две кончета. Тогава се среща с бореца и му казва: „Познаваш ли ме?“. – „Не те познавам!“ – „Аз съм оня студент, на когото ти удари преди 10 години една плесница и го търкули на земята.“ – „Как, кога?“ – „Благодаря ти за тази плесница. Тя събуди в мене заспалите сили. Признавам те сега за мой учител.“ Ако ти от плесницата на съдбата не можеш да научиш един урок! Не да мислиш защо те е плеснала, но да започнеш да изучаваш нейните пътища – един ден ти ще станеш силен човек.

Хората някой път питат: „Ти православен ли си?“. Друг път питат: „Ти евангелист ли си?“ или „Ти окултист ли си?“. Какъв съм, то е безразлично. Ако съм православен и съм слаб човек, какво ме ползва православието? Ако съм евангелист и съм слаб човек, какво ме ползва евангелизмът? Или какво ме ползва окултизмът? И какво ме ползва, че съм биолог или зоолог, ако съм слаб човек? Аз разбирам под биология подновяването на човешкия организъм. Съществува в природата един закон на обновлението, един биологичен закон за събуждане живота на клетките. Известни клетки в човешкия организъм са безсмъртни. Ако изучаваш техния език,

може да ги стимулираш и така да подновиш своя организъм. Сега не искам някои неща да ви разправям, да ви примамвам, понеже те са мъчни работи. Да обновиш организма си, не е лека работа. За да обновиш организма си, трябва да махнеш всичките противоречия от ума си. Как ще ги махнеш? Най-първо, ще мислиш, че Бог, Който съществува в света, е разумно същество. Всичко, което Бог е създал, е разумно и добро. Може да съществува нещо неразбрано, но няма противоречие. Противоречието не произтича от Бога, но от обкръжаващата среда, която трябва да изучаваме, за да го елиминираме.

Казвам: за в бъдеще на физическото поле ще знаем законът какъв е. Когато искаш да се стоплиш, отиваш при топлата печка, не отиваш при студената. По кой начин ти ще се стимулираш? Молитвата ти не трябва да бъде еднообразна. Ако аз исках сила от Бога, щях да се кача на голяма канара и оттам да се моля за сила. Ако аз исках от Бога да мога да плувам, щях да вляза в морето до колене и така да се моля. Ако се молиш на сухо, в пустинята, никога няма да се научиш да плуваш. Ако искаш да станеш градинар, ти трябва да идеш в живата природа, между растенията, и там да се молиш, да наблюдаваш живота на растенията. Ако искаш да изучаваш животните, трябва да идеш в живата природа, между тях. От животните може да се добият много скъпоценни опитности. Има будни лекари, които работят с тях. Много работи ние може да научим от животните. По наследство много работи може да събудим в себе си. Някои лекари по естеството си са лекари, те са наследили туй чувство за лекуване, което с хиляди години са развивали в себе си. Най-после всеки човек трябва да събуди в себе си туй разумно чувство за лекуване, да знае във всеки случай как да създаде известни условия, за да предотврати известни болести. Има три рода болести; те са физически, духовни и умствени болести. Някой път тия болести трябва да ги минеш. Има една неизбежност в света, все някъде ти ще се пресилиш.

Ние трябва да разбираме, че Бог е едно от най-разумните същества. Бог е същество, което е определило всичките възможности за човешкото развитие. Той е предвидил всичко онова, което човек може да постигне, предвидил е и при какви условия. Дал ви е възможност да го постигнете и Той казва сега да използвате тия условия. И тогава, ако ние не можем да използваме условията, погрешката седи вътре в нас. Като искаме да живеем охолно на Земята, ние изгубваме ония условия за повдигане. Някой иска да бъде философ или поет, или художник, или цигулар. Поетите в света, това са носителите на Божествените идеи. И философът трябва да бъде носител на Божествените идеи. Всички хора изобщо трябва да бъдат проводници на Божественото. Когато хората станат проводници на Божественото в света, тогава ще имаме общ организъм, в който ще живеем хармонично, Божествената любов ще функционира и всички ще бъдем щастливи. Сега, понеже не изпълняваме волята Божия, ние се намираме в едно голямо противоречие. Ако ти не си в хармония с баща си, ако баща ти не те обича и ти не го обичаш, ако ти не обичаш майка си и майка ти не те обича, ако ти не обичаш брат си и брат ти не те обича, ако ти не обичаш сестра си и сестра ти не те обича, ако ти не обичаш своите приятели, ако ти не обичаш обществото, в което живееш, как ще имаш щастлив живот?

Казвате: „Това общество е невежо“. Възможно е някой път обществото да е невежо, но някой път ние сме невежи. Има два вида невежество. Разправяше ми един българин какви опити е правил с охлювите, които развъждал в градината си. Ние мислим, че охлювите са много глупави. Той турил в градината една жица, по която прекарал много слаб електрически ток, и забелязал, че всеки един охлюв, който веднъж се е опарил от тока, повече не се доближавал до жицата. Той отбелязвал черупката на охлюва, който се е опарил, и никога не намерил този охлюв да дойде втори път при жицата, но все нови и нови охлюви се доближавали. Тази разумност

трябва да имаме, но ние, след като се опарим десет пъти на Божествената жица, която са ни турили, пак искаме да я прекрачим. Турил Господ известна невъзможност в живота, нещо, в което да си счупим главата, да не можем да го постигнем. Например да станем милиардери, това математически е невъзможно, туй е хазартна игра. При сегашното развитие, при сегашните условия, които хората имат, колко от тях могат да бъдат милиардери? При сегашното развитие на човечеството колко души могат да бъдат гениални, първокласни поети или колко музиканти могат да бъдат гениални, или колко художници? Като погледнеш картината на един художник, през целия ти живот тази картина да не излезе от ума ти, като слушаш един музикант, през целия ти живот тази музика да не излезе от ума ти и като четеш един поет, през целия ти живот тази поезия да не излезе от ума ти – това наричам аз гениален художник, гениален музикант, гениален поет.

Казвате: „В нас има истина“. Аз съм виждал такива хубави картини сутрин, при изгрева на Слънцето, които са останали паметни за мене, които са карали моя ум да мисли върху това. И всичките хора, които искат да станат поети, писатели, които искат да станат гениални, трябва да идат да видят сутрин тази хубава светлина, която туря така хубаво едни наброски*. Казвате: „Не си струва сутрин да се става рано“. Питам: откъде художникът ще вземе скица, да измисли нещо? Тези мъдрувания ще бъдат както при онези студенти в Америка, които искали да изпитат своя професор колко е учен. Изучавали те зоология и събрали крилца, крачета, пипала, други части от различни насекоми и сглобили едно насекомо, майсторски го направили. Занесли го на професора и казали: „Господин професоре, един нов тип намерихме. Какъв е той?“. Той го разгледал,

* броска *книж.* Бегло набелязан, нахвърлян текст или рисунка.

разгледал и казал: „Това е хъмбък*, една ваша измислица. Вие създадохте тази буболечица. Такива буболечки на Земята не съществуват“.

Ние създаваме такива буболечки в нашия ум и като ги представим на невидимия свят, ще ни кажат: „Хъмбък! Съставили сте си една идея, но такава няма“. Казваш: „Тъй ще направя, тъй ще наредя живота си…“. И като представиш този план, от невидимия свят казват: „Неосъществим е“. Да приложим сега идеята да учим. Тази богата природа, тя туря пред нас богатствата, които има, и ние трябва да учим всичките им отрасли. Всеки един от вас трябва да знае по няколко езика; всеки един от вас трябва да познава животните; всеки един от вас трябва да има известно понятие от растенията; всеки един от вас трябва да има знания по астрономия; най-после човек трябва да разбира нещо и от химия, и от много други науки, с които неговият ум се занимава. Някой ще каже: „За какво са ми тези знания?“. Когато онзи арабски халиф завладял Александрийската библиотека, той попитал: „Тези книги какво да ги правим? Какво е написано в тях? Ако е написано същото като в Корана, нямаме нужда от тях. Ако е написано нещо, което го няма в Корана, да се изгорят веднага!“. Казват, че девет месеца в баните на Александрия са горели тези книги. Едно богатство, събрано от хиляди векове, хората могат за един ден да го разрушат. Онова богатство, което Бог е вложил, ще го вземеш ти и ще го разрушиш заради някакви твои понятия, които нямат никакво реализиране.

Казвам: всеки един от вас да се научи дълбоко да разбира Божия глас, когато му говори. Аз разбирам Божия глас. Когато Бог проговори на човека, всичко в него да утихне, да настане една светлина. Умът като заработи, сърцето като заработи, човек е здрав, има енергия да работи. Когато обичаш някого, ти си силен човек. Може

* хъмбък (англ.) Шашма, мистификация, неискреност.

да те затворят, но затворът нищо не значи за тебе – само да имаш някого да обичаш и той да те обича. Ако ние можем да обичаме Бога, всички мъчнотии в света ще бъдат за нас безпредметни, лесно ще ги минем. Ако не можем да обичаме Бога, животът ни ще мине много скучно. Трябва да имаме любов към Бога, любов към ближните. Това е мощната сила, която ще даде сила на човешкия ум да работи. И отсега нататък ние трябва да учим.

Благословен Господ Бог наш
Отче наш

17 юни 1934 г., София, Изгрев

Не живея за себе си

Добрата молитва
В начало бе Словото

Ще прочета 5. глава от Второто послание на апостол Павел към Коринтяните. Малко философски е написано в първи стих: „Защото знаем, че ако се развали земната ни къща, телесната скиния, имаме от Бога здание на небесата, дом неръкотворен, вечен".

„Духът Божи".

Ще взема само част от 15. стих : „…за да живеят вече живите не за себе си, но за Този, Който възкръсна за тях". Има две реалности в живота. Едната реалност е онази, върху която животът почива; другата реалност е онази, която може да се изменя, която ни донася всичките разочарования. Тъй щото онзи, който се е разочаровал, е в реалността, която носи разочарование. Тогава нека да влезе в онази реалност, в която няма разочарование. Болестта е една реалност, която носи разочарование. Здравето е друга реалност, която носи задоволство. Сиромашията е една реалност, която носи ограничения и смущения. Богатството е друга реалност, която носи радост и веселие. Невежеството е една реалност, която носи ограничение и нещастие. Знанието е друга реалност, която носи сила. Омразата е една реалност, която носи нещастие на човека. Любовта е друга реалност, която носи щастие на човека.

Казвам: между тия две реалности се намират хората и наричат това относителна реалност на нещата. В относителната реалност те трябва да се приготвят винаги да плащат. В относителната реалност, колкото пари имаш, ще се изпарят. В относителната реалност не си господар на нищо и в края на краищата ще бъдеш един роб. Здраве имаш, ще ти се вземе. Млад си, ще остареш. Стар си, ще умреш. Като умреш, и тогава няма да те

оставят на спокойствие, но ще се разложиш, нищо няма да остане от тебе. Сега някои казват: „Не си струва човек да живее“. Това е неразбиране. Те живеят в относителната реалност. Право е, в относителната реалност не си струва да живееш! Има една друга реалност, която носи точно туй, което искаш. Казвате: „Докажи ни!“. Като влезеш там, ще го има туй, което казвам. Като влезеш, ще го научиш. Влиза един господин, който се страхува от бурята навън, и казва: „Не излизам навън, буря има“. Тази буря влиза вътре. Той сега иска навън да излезе, бяга от бурята. Отвън като е бурята, казва: „Не излизам навън“, а като е вътре, излиза. Защо? За да не го погълне.

Ти, който си в света, казваш: „Не мърдам аз оттук!“. Не мърдаш, но като дойде смъртта, тази, голямата буря, като влезе, отвън ще излезеш и оттатък ще минеш! Няма нито един човек, който да е останал вкъщи, когато е влязла голямата буря. Пари няма той, за да остане, няма защо да прави приятелство с нея. Със змията приятелство не се прави. Някога нашата прабаба, или нашата стара майка, със своята голяма интелигентност имаше само едно рандеву със змията, но от осем хиляди години не може да ѝ се прости грехът. Разбирайте го както искате: едно рандеву на учената наша майка, която беше в рая. Всичките жени днес да ги събереш, няма да знаят толкова, колкото тяхната майка. Всичките днешни жени, събрани, не са толкова учени, колкото тя беше. И ако ученатa им майка направи една погрешка, те да не мислят, че ако имат едно рандеву със змията, резултатът ще бъде друг.

„За да живеят вече живите не за себе си.“ Животът е едно от големите блага. Трябва да се изучават законите на живота. Ние много пъти казваме: „Не си струва да се живее“. Много добре, значи трябва да се изменят условията. При тия условия казваш: „Не споделям твоите мисли. Не си струва да се живее тъй, в сиромашия. Не искам да живея“. Бог не те е направил сиромах. Никой не те е направил сиромах. Излез от сиромашията! Колкото по-рано излезеш, толкова по-добре. Казваш: „Съдба е

туй“. Съдбата ти си я създал, не я създаде Господ. Нима твоят Баща ще съизволява в това синът му да живее в немотия и да се мъчи? Ни най-малко не е така. – „Сиромах съм. Господ е наредил тази работа.“ Тази философия може ли да има смисъл? Онзи, блудният син, след като ходи в странство, след като изяде и изпи всичко, накрая каза: „Да се върна при баща си“. И като се върна, баща му му даде нови дрехи, даде му всичко. Баща му не искаше той да живее в беднотия. Казва: „Не си струва човек да бъде невежа. Излез от невежеството, учи се“. – „Нямам способности.“ Защо сам се лъжеш, че нямаш способности? Бог те е създал, вложил е нещо велико в тебе! Ти още не си разбрал себе си. Велико нещо има в тебе. – „Ама еди-кой си ми каза така.“ Остави какво ти е казал еди-кой си, той не е авторитет. Туй, което е вложено в тебе, то е авторитет. Ти посей житното семе и ще видиш какво е авторитет, ще видиш какво е вложено в тебе.

Ще дам едно сравнение. На едного, като влизал в света, му казали: „Е, какво искаш ти: банкер ли да станеш, или колар да станеш, да носиш едно житно зърно със себе си?“. – „Банкер, разбира се, не съм толкова глупав да нося едно житно зърно със себе си.“ Двама души се явяват при Бога. Единият носи идеята за банкерството, а другият – идеята за едното житно зърно. Пита Господ първия: „Колко пари искаш?“. – „Десет милиона са ми достатъчни.“ На другия Господ дава едно житно зрънце, впряга го в каруцата и му казва: „Като идеш на Земята, ще го посееш. Ще опъваш каиша 15 години, но твоята работа ще расте, а на банкера ще се смалява“. Като щели да се връщат след хиляда години пак на Земята, Господ пита банкера: „Колко пари ти трябват?“. – „Банкерство не ми трябва. Не искам да ставам вече банкер. Всичко друго искам, но банкерство не искам. Научих се, много лоша работа е.“ А онзи, който носил зрънцето, казва: „Господи, много съм благодарен! Опъвах каиша 15 години, но след 15 години всички хора на Земята ми станаха приятели. Всички хора дотогава страдаха, а с моето жито тия хора започнаха да не мрат вече така“.

Казвам: ние пренебрегваме малките работи в света. Ние пренебрегваме една дума, която носи силата на едно житно зърно. Ние пренебрегваме силата на една малка постъпка – в тази постъпка седи всичкото твое щастие. Ние пренебрегваме някой път малката мисъл и казваме: „Кой ще се занимава с нея!“. Но в тази малка мисъл седи всичкото твое щастие. Ние се намираме в противоречие. Двама приятели, единият – аристократ, другият – беден, спрели в един американски хотел. Когато легнали да спят, хотелът се запалил. Бедният скача и казва: „Ставай, хотелът гори!“. Онзи казва: „Махай се, искам да си почивам. Те ще го изгасят“. – „Ставай!“ – „Остави ме да спя, те ще го изгасят.“ Бедният излиза от хотела, няма да може да си почива, богатият остава вътре да си почива, но след време го виждат горе, на покрива, да вика за помощ. Хотелът гори, всички съобщения са прекъснати, хората отвън искат да му помогнат, не знаят как. Ние чакаме крайните резултати. Богатият искал да си почине. Какво му костваше да излезе навън, а като угасят хотела, да влезе и пак да спи? Казва: „Ще го угасят“. Ти сигурен ли си, че ще го угасят? Не отлагай каквато и да е работа, която животът иска. И мисълта не отлагай. Първото правило: никога не отлагай едно добро желание, никога не отлагай една добра постъпка, ако искаш човек да станеш в света. Тази постъпка, още като ти дойде мисълта да я направиш, и насън да е, стани от леглото, не я оставяй за другия ден.

Често говорим за Бога, но Бог ние Го го поставяме в разни форми, които остават за нас неразбрани. Най-първо, трябва да проучим какво нещо е човекът. В най-древните времена са определяли човека като същество, което мисли. Туй определение е хубаво, но според мене има четири неща, които определят човека. Той има дух, от който произтича онзи първичен подтик, дето се явява животът. Той има душа – туй, което възприема нещата, обработва ги. Той има ум – туй, което създава формите, което сгъстява, обработва и в което става цялата култура. И най-после, той има сърце –

това са силите, които слугуват на човека. Четири неща, съединени в едно, образуват човека.

Сега човекът се е разделил. Вие казвате: „Човекът няма душа“. За духа – както и да е, но душа нямал, а имал душевни прояви. Душата била нещо отвлечено. Всяко нещо може да се определи по два начина. Много пъти са ме питали: „Познаваш ли добър човек ли съм, или лош?“. Казвам: „Или си едното, или си другото“. Защото, ако си добър, никой не може да те направи лош, а ако си лош, никой не може да те направи добър – какво има да ти казвам? Аз не съм те създал. Ако кажа, че си добър, ни най-малко няма да станеш добър. Ти го знаеш. Защо ще ме питаш добър човек ли си, или си лош? Казвам: „Или си добър, или си лош“. Но щом си добър в себе си, постъпи според законите на твоята добрина, понеже, ако не постъпиш така, ти ще паднеш в изкушение. Ние сме изопачили закона на Любовта, турили сме ред правила кого да обичаме. Даже Мойсей, който създаде онези, великите закони, десетте Божи заповеди, каза: „Да възлюбиш Господа Бога твоего с всичкото си сърце, с всичката си душа, с всичкия си ум и с всичката си сила, а баща си да почиташ“.

Ние сме турили един закон кого да обичаме. Първото нещо в света, то е да обичаме Бога. Ако Бога не можеш да обичаш, ти никого извън Него не можеш да обичаш, понеже всички живеят в Него. Като обичаш Бога, Той ще те научи как да обичаш другите хора. Щом не обичаш никого, туй показва, че не обичаш Бога, нищо повече. Понеже всички живеят в Бога, Той ще те научи как да обичаш другите хора. Тогава, ако обичаш, ти си човек, който расте. Някои казват: „Не си струва да люби човек“. Погрешно схващане! Културата, щастието, блаженството, силата на човека, богатството на човека, здравето му, всичко туй зависи от закона на Любовта, в който той върви. Без любов идат обратните резултати в света. Може и да не съзнава, че люби, но този човек върви по пътя на любовта. Любовта не е само да я понасяш, но трябва да вървиш по закона на Любовта и тази любов да работи вътре в твоята душа. Тогава за

кого трябва човек да живее? Той трябва да живее за Бога, за да може и Бог да живее за него. Когато ти работиш за Бога отвън, когато живееш за Бога отвън, Бог ще живее вътре в тебе, ще работи вътре в тебе. Когато ти Му слугуваш отвън, Той ще ти слугува отвътре. Ако ти не си внимателен към Божиите работи, и Бог няма да бъде внимателен към твоите работи, ти ще загазиш съвсем, главата ти ще побелее. Пък ако Му служиш – не е било време в света човек, който е служил на Бога, да е бил изненадан. Който служи на Бога, той расте, той няма да се спре в тази фаза, в която е бил досега. Само една Божествена мъдрост, само една Божествена любов може да ни извади от сегашното положение на живота.

Каквото и да казваме, нас ни очаква една голяма сила. Ти остаряваш и изгубваш силата си, изгубваш богатството, изгубваш знанието. Зрението ти отслабва, слухът ти отслабва – уплашиш се. Питам сега: от туй положение къде ще идеш? Уповаваш на синовете и дъщерите си, но те заминават преди тебе на оня свят, а ти оставаш. Разправяше ми един български свещеник за дядо Ради в село Николаевка. Този стар чорбаджия, дядо Ради, казвал: „Синове имам, те ще ме гледат“. Но всичките му синове излезли така непрокопсани, че го турили в една колиба. Той вика отвътре: „Хляб, хляб!“, те не искат да знаят, по 3 – 4 дена го държат гладен. Свещеникът минава край колибата, пита го: „Какво искаш?“. – „Гладен ще умра!“ – „Ами нали казваше, че тия синове ще те гледат?“ – „Лъгал съм се, лъгал съм се. Ще ме уморят от глад!“ Един ден се запалва колибата и дядо Ради изгаря с нея заедно.

Уповавай там, дето няма да бъдеш излъган. Уповавай на Бога – там няма изключение с нито един човек и в нито един случай. Опитността на всички вярващи, които с хиляди години са служили на Бога, е тази: няма нито един човек, който с хиляди години да е служил и да е бил излъган. Казвате: „Господ дава, но в кошара не вкарва“. Ти, като вярваш в Бога, ще бъдеш здрав, ще бъдеш умен, ще бъдеш силен, ще бъдеш богат, ще имаш всичко на разположение, Господ никога няма да те остави на изпитание. Мнозина от вас се обезсърчават.

И стари, и млади се обезсърчават. Мнозина от вас се обезсърчават, че няма кого да обичат. Старите се обезсърчават, че няма кой да ги обича, пък младите се обезсърчават, че няма кого да обичат. Младият не може да намери кого да обича, а стария няма кой да го обича. И двамата страдат. Младият да обича Бога, нищо повече. Ако няма кого да обича, има Един, Когото може да обича. Старият какво трябва да прави? И той трябва да обича, не да очаква да го обичат. Господ го е обичал. Старият, като започне да обича, чрез любовта ще се подмлади. Любовта подмладява, а страхът състарява човека. Хората се плашат от старостта. Туй е един вечен страх. Но старостта е едно условие, за да се подмладиш. Младостта е едно условие, за да се учиш, за да придобиеш знание. Младият, като остарява, ще придобие знание. След като дойде във фазата на стария човек, ще намери условията, при които ще може да се подмлади. Той, като започне да люби, ще започне да се подмладява.

Сега казвате, че не си струва човек да обича. Зависи как обича човек. Любовта, за която аз ви говоря, е тази: когато обичате някого, той абсолютно да не знае за това. Вие да уреждате работите, той да не знае; да вижда, че от хиляди места текат блага, и да не съзнава, че вие сте факторът. Вие да знаете, че сте факторът, този човек да не знае. Той ще каза: „Хубаво е уреден животът", а вие ще знаете, че вие сте причината. Ще се радвате, че го обичате. Във вашата любов този човек ще живее и благува. Това е любов! Онази любов, която не се знае, тя е истинската любов. Любовта, която се знае, тя е временна, в нея има много разочарования, много скърби. И тя е хубава, някой път носи и хубави неща. Хубави са писмата на тази любов, аз съм ги чел. Тъй пише тя: „Без вас не мога да живея, вие сте слънце на живота ми. Вие сте моя пътеводна звезда, вие сте за мене всичко в света. Без вас не мога. Вие сте за мене раят". Много е хубаво. Вие ще си го преведете. Друго според мене не съществува. Тъй е: без Бога няма рай. Всичко, което се казва, е вярно по отношение само на Бога. По отношение на хората не е така. Ако изисквате от човека, не разбирате закона.

Този човек, и да има всичкото добро желание, той не е в състояние да ви направи щастливи, понеже сам е нещастен. Вие може да разчитате на вашия баща. Той не е цар, той не разполага с цялата земя, той не разполага с всичкото богатство. Той може да има един приход от 4, 5, 10, 50 хиляди лева. Какво са 10 хиляди лева на тия години? Един американец ще ги изпуши с една пура.

Искам да събудя у вас онази самоувереност, да уповавате на онова, което имате в себе си, да го опитвате. Има един вътрешен закон: да вярвате в онова, което е вложено във вас, да вярвате във вашия дух, да вярвате във вашата душа, да вярвате във вашия ум. Аз говоря за ума, който Бог е вложил. Да вярвате и във вашето сърце. Има вторични неща, на които човек не може да вярва. Този дух, който имате, е излязъл от Бога. Тази душа, която имате, е излязла от Бога. Този ум, който имате, е излязъл от Бога. Това сърце, което имате, е излязло от Бога. То пулсира, има един Божествен ритъм. Всички сте излезли от Бога.

И духът, и душата, и умът, и сърцето пулсират според ритъма, който е в Бога. Ако вие държите тази хармония, от вас всичко ще стане. Ако нарушите този ритъм, веднага ще загубите смисъла на живота си. А щом се обезсмисли, животът ви вече не е музикален. В съвременната музика са правени опити: свири музикантът на едно плодно дърво или на едно цвете някоя песен от някой автор и то се оживява; свири песен от друг автор – гасне животът. Ако ти пееш песента: „Мале ле, мале ле, мила мале, защо си ме родила?“, мислиш ли, че ще цъфнеш и ще завържеш? Ще пееш: „Благословена си ти, майко, която си ме родила, за да видя този Божествен свят, за да служа и да те обичам. Благословена си ти!“. Тъй ще пееш. Тогава ще цъфнеш, ще завържеш и всеки ще се радва на твоя плод. Настанало е време, когато се изисква пеене, нищо повече. Не е важно кой в какво вярва, към кой народ принадлежи. Хубаво е, че си българин, че си англичанин, че си французин… Като си англичанин, навсякъде ти е отворено, широка е империята. Българинът, горкият, където и да иде, все ще се свие. Единствените хубави

условия, при които човек ще станеш, те са да служиш, да бъдеш слуга. Аз определям тъй.

Какъв е смисълът на живота? Аз го определям много конкретно. Какво е светия? Какво е слуга? Какво е брат? Какво е ученик? Аз ги определям кратко и ясно. Ти си пътувал дълго време, изгубил си се. Като те види светията, че си се изгубил, идва със своя фенер, придружава те до един хотел и казва: „Довиждане, братко!“. Влизаш в хотела, там излиза слугата. Той ще ти покаже стая, дето ще можеш да си починеш, ще ти каже: „Заповядайте!“. После идва братът и казва: „Ти дълго време си пътувал, трябва да си гладен“, носи на една табла хляб. Ти се нахраниш. Най-после се явява ученикът, казва: „Може би тази вечер не можеш да спиш? Аз ще ти оставя една хубава книжка да почетеш“. Ето как трябва да служите! Светията ще свети. Слугата ще служи. Братът ще донесе хляб. Ученикът ще остави една книга.

Има ли някаква мъчнотия в слугуването? Всеки може да бъде светия: с една лампа вечерно време да свети. Всеки може да бъде слуга: да каже „заповядайте“, да покаже стаята на пътника, да му услужи. Всеки може да бъде брат: да занесе на човека хляб. Ако не му занесе хляб, какво братство е? Всеки може да бъде ученик: да остави една книга на някого, да я чете. Питам сега: вън от тия разбирания, при сегашния живот, тъй както живеем, докъде сме стигнали? Стигнали сме донякъде. Ние имаме много знания, щастие имаме малко. Имаме много сила, но не знаем как да я употребим. Вследствие на това със силата, която се заражда у нас, ние правим зло. Злото е една грамадна сила. И като не знаем как да употребим силата, която Бог ни е дал, ние правим зло в света, без да искаме. Следователно при сегашния живот човек трябва да впрегне тези сили (или да впрегне силата) и да знае как да работи с тях.

Има известни правила, при които човек може да работи. Вие например не сте броили досега с колко хапки се наяждате, нямате такава статистика. Нито един от вас не знае с колко хапки на обед се нахранва или колко минути и секунди му взема дъвченето; нито един от вас

не знае какви мисли му минават през това време. Ти си банкер и си казваш, докато дъвчеш храната си: „Онзи е изедник, не ми е върнал парите“. Мислиш ли, че този хляб, който ядеш, ще иде на място? Мислиш ли, че и соковете от тая храна ще идат на място? Не, с тази хапка ти си подписваш присъдата. Като ядеш, ще мислиш за житното зърно, което ти носи едно благо. Вие не знаете онзи велик живот, който се крие в хляба, който е внесен в хляба. Ние ядем хляба и не знаем за онзи Божествен елемент, скрит вътре в него. Не знаем за Божествения живот, скрит вътре в хляба! Ти с благоговение трябва да ядеш. Като вземеш хляба, да считаш, че този хляб е свещен. Като го погледнеш, да знаеш, че в него е Божият живот, и да го цениш. Ти сега вземеш хляба и кажеш: „Този хляб не струва“. И след като се храниш така в ред години, нищо не можеш да постигнеш.

На нас ни се проповядва едно учение, което е много лесно. Казвате: „Човек късмет да има“. Имате и поговорката: „Роди ме, мамо, с късмет, пък ме хвърли на бунището!“. Мислите ли, че онази майка, която е родила един син с късмет, ще го хвърли на бунището? Мислите ли, че онзи, който носи един скъпоценен камък, ще го хвърли на бунището? В тази поговорка няма никакъв смисъл. „Роди ме, мамо, с късмет, пък ме тури в мъчния живот, да ме опиташ, че ще успея“ – това значат думите „роди ме, мамо, с късмет, пък ме хвърли на бунището“. Тури ме в устата на смъртта, за да опиташ моята сила, да опиташ, че тези челюсти на смъртта мога да ги строша. Туй значи човек с късмет да е роден: той може да троши челюстите на смъртта.

Ние имаме такива примери. Като влезе Христос в утробата на смъртта, тя се намери в чудо. Йон, когото онази голяма риба глътна, започна да се моли вътре в нея, призова Господа и като слезе Господ, рибата се намери в чудо. Като дойде Господ, рибата се уплаши. Господ ѝ каза: „Ще идеш да го изхвърлиш, той има работа да върши за Мене“. Тя каза: „Тази е голямата беля. Каквото кажеш, ще направя“. Като влезеш в утробата на смъртта, повикай Господа. И Господ ще дойде, ще каже на смъртта: „Пусни

го да си върви! Има работа, която да свърши“. Смъртта ще те изхвърли, а ти ще кажеш: „Оздравях!“. Не е лесна работа да си в утробата на смъртта, ще призовеш Господа, че и оттатък ще минеш. Ако не призовеш Господа, смъртта ще направи каквото знае, на мътеница ще станеш.

Аз не искам да ви убеждавам в нещо ново. Ни най-малко не искам да внеса нещо ново. Вие всички се стремите към един живот благороден и възвишен, той е един нов живот – живот на възкресение. Новият живот е живот на любовта, дето омразата ще изчезне, хората ще се променят и ще живеят тъй, както трябва. Всички ще живеят за Онзи, Който е умрял за тях и е възкръснал, значи за Онзи, Който знае пътищата, по които човечеството трябва да мине.

При сегашните условия хората трябва да имат велик подтик в своя дух. Човек никога не трябва да отказва на своя подтик. Имаш един подтик да възприемеш истината. Ако искаш човек да станеш, ако искаш да възприемеш истината, не отказвай на туй желание, не го отлагай, дай му ход. Искаш да създадеш нещо, да напишеш нещо – не го отлагай, дай ход на работата. Не да казваш: „Тази работа не е за мене“. Дойде ти на ума вечерно време да пееш. Пей! Ти казваш: „На стари години на кого ще пея?“. Досега си пял на хората, сега пей на себе си. Най-добрата публика си ти, самият човек. Ти сам си и най-добрият певец, и най-добрият слушател, най-добрата публика си ти. Стани и пей! Питам: ако имате вечерно време подтик да пеете, каква песен бихте пели? Зная, много песни има, които бихте пели. Аз бих пял така: „Велик е пътят на любовта, през който животът се проявява. Аз се радвам, че съм в този път, за да видя тази светлина, която за пръв път виждам“. Така ще пея. И като стана на сутринта, моите работи ще се оправят. Знаете ли какво нещо е любовта? Тази е силата. В любовта има велика сила.

Ще ви приведа един пример. При един богат американец, скъперник, отива една комисия от мъже и жени, за да искат пари за някакво благотворително дружество.

Той казва: „Господа, не разполагам“. В комисията имало стари жени, благочестиви, които му говорили, и на тях им казва: „Не разполагам“. Накрая им дава само сто долара. Той можел хиляда да даде, но дал само сто долара. Една млада сестра от това благотворително дружество казва: „Аз ще отида при него“. Отива, поздравява го любезно, потупва го по рамото, погалва го малко по лицето и той изважда и ѝ дава две хиляди долара. Казва ѝ: „На Ваше разположение съм. И друг път заповядайте. Като дойдете, пак ме потупайте“. Усеща, че тя е внесла в него един нов живот. И когато младата мома си тръгва, с благоговение я гледа.

Вие ще кажете: „Това не е благочестиво, това не е според правилата. Какво ще каже жена му? Какво ще кажат старите хора? Тъй да даде на младата мома две хиляди долара!“. Но знаете ли върху какво разсъждавал този американец? Той си казвал: „Голям глупец съм бил досега! Аз не съм разбирал любовта. Тази ръка, която ме потупа, струва повече, отколкото богатството, което имам. Дано дойде втори път!“. Питам сега, кое е по-хубаво – той да мисли за парите си или да мисли за ръката на тази мома, която го подтиква нещо да даде? Най-после той се заинтересувал от адреса ѝ, намерил го и ѝ написал едно писмо: „Кажи ми какво да правя с моето богатство. Аз не съм знаел как да живея досега“. Съветва се той с тази млада мома. Това не е младата мома, това е Бог, Който дойде чрез младата мома. Това е вечната младост. Бог е същество, което никога не остарява.

Ако в живота тази Божествена ръка само ви потупа по рамото и ви погали по лицето, въпросът е свършен. От този ден всичко в света вече ще е възможно за вас. Пожелавам ви същата млада мома всички вас да ви потупа по рамото и всички вас, без разлика, да ви погали по лицето.

Благословен Господ Бог наш
Отче наш

24 юни 1934 г., София, Изгрев

Приемете Духа

Отче наш
В начало бе Словото
От 19. до 26. стих, 20. глава от Евангелието на Йоан
Духът Божи

Ще взема този стих: „И това като рече, духна и каза: „Приемете Духа Светаго“. В природата съществува различието като една необходимост при органическото развитие на хората. Съвременното човечество трябва да научи закона на това противоречие. Това противоречие докато не се разбере, не може да има прогрес. Сегашните хора имат свое разбиране. Ученият човек така говори, като че всичко знае; богатият – като че всичкото богатство има; силният – като че всичко може. Религиозният, и той така говори, като че всичко знае, като че е бил на небето, а като го погледнеш по-отблизо, ще видиш, че не е бил на небето, много е бос. Говори човек за това, което не знае. Не е лошото в говоренето, но той никога не трябва да разправя за неща, които не знае.

Смисълът на живота седи в разумното. Най-първо, човек трябва да вярва в една цел. Целта е една основна идея. Докато тази идея не схванеш, няма да разбереш къде ти е мястото. Като разбереш тази цел, тази основна идея, ще разбереш къде ти е мястото. Представи си, че те изпращат в Слънчевата система. Трябва първо да намериш къде е Слънчевата система, а после ще намериш на Земята твоето място и какво трябва да работиш. Сега учените хора имат какви ли не теории. Те казват: „Това ще направя, онова ще направя“, но след 5 – 10 години виждат, че тази работа не е такава, каквато са предполагали. Много хора на стари години стават невярващи. Не че не са вярващи, но им липсва светлина.

Има нещо, което те не са разбрали. Защото в старините си – помнете това – те преживяват своите младини. Стар човек е той и мисли как е живял на младини, какво е правил. Мисли, че сега е много умен. Този, старият, никак не е умен. Като е бил млад, си е мислел, че е глупав, искал е да стане стар, за да поумнее; като остарее, казва, че на младини е бил по-умен, отколкото като стар.

Имаме два процеса. Старите слизат от върха надолу и като слязат долу, топят се, стават млади, образуват извори. Всички извори са били стари хора, които са били на върха на планината и са се стопили. Горе е бил много скържав той, никому нищо не е давал, а долу, като млад, дава. После младият, като стане стар, започва да замръзва. През този процес трябва да мине човек. Той трябва да извърви пътя на младия и на стария, да ги съедини в едно и тогава да си състави едно вътрешно понятие за живота. Младият е богат човек, но не може да задържи своята младост; старият не може да задържи своята старост и смъртта идва. Младият трябва да бъде господар, да държи своята младост и старият трябва да бъде господар, да държи своята старост – тогава ще са герои. Но те са две величини, които започват с плюс и завършват с минус. Младият не може да запази своята младост, остарява и старият не може да запази своята старост, умира. Яли и пили, изхарчили и последния грош. Казват, че младият трябва да остарее и че старият трябва да умре. Къде е написано, къде е казано това? Аз съм търсил и не съм намерил в никоя книга да е написано така.

Съществуват два закона в света, закони на Любовта се наричат те. Ако нарушиш любовта на своята младост, ти ще остареш. И ако нарушиш любовта на своята старост, ти ще умреш. Аз съм намерил, че младият, който наруши любовта на своята младост, остарява. Като влезе в старостта и там наруши любовта на своята старост, той умира. Какъв закон има за смъртта? Там е робството, най-голямото робство, което човек може да намери. Вие за смъртта

не мислете, тя е една стара баба. Смъртта е една стара баба без зъби – плаши хората с голямата коса, но зъби няма. Сега да оставим този въпрос, той е алегоричен. Понеже живеете в един век, който наричате реален, вие казвате: „Парички, парички, не ни говорете за Господа!". Бог не дава на човека сила, но му дава любов. Силата на човека зависи от неговата любов. Без любов никаква сила не съществува. Ако кокошката е със своите пиленца, и срещу вола се хвърля, става смела. Ако не бяха пиленцата ѝ, тя щеше да се уплаши. Тази кокошка казва на вола: „Като те клъвна, нищо няма да остане от тебе!". И волът се отстранява.

Казват: „Трябва да имаме някакъв идеал". Какъв е този отвлечен идеал? Младата мома има идеал: тя си представя един момък като ангел, благороден, възвишен, представя си го като княз, като цар. Ляга, става, сърцето ѝ трепери, очаква го. Действително, тя си го представя в княжески дрехи. Вижда някъде един момък, казва: „Прилича на идеала, ще взема да го опитам". Взема го, опитва го. Или майката има дете и казва: „Моето дете е ангел!". Като отрасне детето, не е точно така, както тя си е мислела. Става това дете на 21 – 22 години и тя вижда, че не е ангел. Тогава майката казва на дъщеря си: „Какво ми остана вече? Да умра, да си замина!". Аз не ви представям този факт, за да ви обезсърча, но за да ви покажа един процес, който сега става. Това, което си представя младата мома, не е така в действителност. Младите моми прибързват, като се женят. Всички, които страдат от женитбата, те са прибързали. Не трябва да бързаш! Твоят възлюбен ще дойде така, както изгрява Слънцето – точно навреме. Детето е подарък от горе. То трябва да се роди навреме. Някой казва: „Трябва да си имаме дете". Детето е една книга, която е изпратена от горе, но като не знаеш азбуката на тази книга – на санскритски ли е, на ватански ли е, на адамитски ли е, не можеш да я четеш. Какво нещо е твоята възлюбена? Това е една книга, която ти е изпратена да четеш. Ако не четеш тази книга, не може да я обичаш.

И за да обичаш Бога, същият е законът. Ако ние не знаем да четем тази книга – природата, която е отворена пред нас, как ще обичаме Бога? Бог се изявява и в малкото, и в голямото. Ние търсим Бога, търсим Го тук, търсим Го там и не можем да Го намерим. Един светия се обезсърчил, намислил да се пожертва. Казал: „Търсих Те, Господи! Но няма смисъл животът". Отишъл при едно дърво и рекъл там да умре, под дървото, пък който го намери, да го погребе. Седнал той, 40 дена постил и по едно време видял, че на дървото са узрели плодове. Като видял плодовете, вече не искал да умира. Казал: „Да се кача на дървото, не мога. Преди можех, но сега не мога. Прояви се, Господи, бутни дървото". Тогава се появил един малък вятър, паднали плодове и той ял.

Докато не ни заведат при това дърво на живота, новото разбиране, новият живот не могат да дойдат. Трябва да дойде това ново разбиране, да се разшири нашата душа, да могат хората да се обичат. Трябва да се обичат хората, защото душите са излезли от един и същи извор. Едно време хората бяха братя в Божествения свят, а сега, като са забравили това, те са станали врагове един на друг. Едни са се облекли в червени гащи, други – в черни и всеки казва на другия: „Ти не си като мене". Ние казваме: „Кое е онова достойнство, с което райската птица се отличава, че да носи най-скъпата дреха в света?". Никой цар не е облечен като една райска птица. Христос казва: „Ако Бог така облича криновете* и райските птици, а ние не сме така облечени, коя е причината?". Тя е безлюбието в света. Когато умрат баща ти, майка ти, брат ти, сестра ти, ти се усещаш сам в света. То е едно заблуждение. Мислиш, че си ги изгубил. След като умре баща ти, ти ще го намериш от дясната си страна. Някой ще каже: „Дали това е вярно?". То е толкова вярно, колкото е вярно, че има ад и рай. Вие си представяте рая като някое място с дървета и ангели.

* крин (ст.-бълг.) Цвете с едри, обикновено бели ароматни цветове; крем.

Трябва да се приведе човек в магнетичен сън, за да влезе в рая. Трябва да заспите, за да влезете в рая.

Ще употребя една аналогия. Представете си, че на някой планински връх, с 12 километра височина, има голям къс лед, който се стопява. Човек сега е в такова твърдо състояние и докато не се стопи, той не може да разбере духовния живот. Какво лошо има в това, че човек ще се стопи? Ако храната не се стопяваше, в човека какво щеше да стане? Реално е само онова, което ние в даден случай възприемаме и задържаме в нашето съзнание. Храната те ползва дотолкова, доколкото си изпитал нещо хубаво, докато си ял. Хубавото възприятие, което остава в тебе, то е силата на храната. Казваш: „Едно време, преди 20 години, ядях толкова хубаво!“. Ако вие се хранехте с любов, щяхте да видите каква грамадна сила се крие в яденето. Ако ядете с любов, ще видите каква грамадна сила ще придобиете. Същото е и като дишате с любов. Ако ти имаш будно съзнание при дишането, диханието на Бога ще остане в тебе. Ти ще усещаш, че с тази вдишка възприемаш нещо и то остава в тебе. Писанието казва: „Бог вдъхна в ноздрите на човека и човек стана жива душа“.

Всички хора трябва да се обичат, защото са Божии проводници. Ако се създаде едно общество на любов, тогава смъртта ще изчезне. Ако мъжът и жената мислят кой от тях е господар, те са на фалшива почва. Но ако съзнават, че са части на едно цяло и се яви онази любов, тогава ще могат да живеят с хиляди години. Щастието иде отвън, но отвътре се приема. Ти може да обичаш някой човек, но в даден случай да не можеш да възприемеш неговата любов. Трябва не само да имаш предмета на любовта, но и да си в състояние да възприемеш любовта. Трябва да считаш любовта за единствен авторитет в живота. Тогава ти можеш да проявиш любовта в живота.

Вие казвате: „Като дойде Христос на Земята…“. Христос нали дойде преди две хиляди години? Сега разбирате Христа по особен начин. Това разбиране, както

хората сега живеят, то не е разбиране на Христа. Днес народите живеят ли по братски? Има хора, които уреждат споровете си в съдилищата. Има братя и сестри, които с години не си говорят. Казвали са ми: „Придай ми вяра“. Моята вяра досега никога не ме е излъгала. Моят Господ досега никога не ми е изневерил, нито пък аз съм Му изневерил. Никога не е било време, когато да е имало стълкновение между мене и Бога. Аз зная коя мисъл е направо от Бога. В мене няма желание аз да оправям света. Бог е направил света. Да направиш една такава Вселена, какъв ум се изисква, каква сила, каква грамадна работа! Като дойдеш при Бога, като видиш лицето Му, да кажеш: „Определи ми едно малко място, че и аз да работя в това голямо предприятие!“.

Сега всички вие искате да управлявате. В сегашния дом въпросът е кой да бъде господар: мъжът или жената, братът или сестрата, господарят или слугата, ученикът или учителят. Кой да бъде господар? Най-умният, най-добрият. Кой да бъде слуга? Най-силният. Кой трябва да бъде господар? Най-слабият. Онова, което на всички ви бих препоръчал, то е да се освободите от излишния багаж. Може да имате каквото и да е вярване, но то е вашият излишен багаж. Аз бих желал да имаме една дреха, която никой да не може да отмахне. Аз бих желал да имаме един живот, който никой да не може да вземе, една свобода, в която никой да не може да се меси, едно знание, което никога да не ни изненадва. Не е въпрос всичко да зная, но онова, което зная, да мога да го опитам. Знанието е процес, който е на степени, в него има градация. Животните имат знание, хората имат знание, ангелите имат знание, Бог има знание, но каква градация съществува! Някой път, като се явят мравки, аз си говоря с тях, питам ги знаят ли къде са и те казват: „Тук е само един по-голям мравуняк“. Често ги запитвам какво мислят за човека и те казват: „Една по-голяма мравка е. Донякъде хората приличат на нас, имат ръце, глава, очи, но и се различават по нещо“.

Вие имате религия. Какво нещо е религията? Вие имате поезия. Какво нещо е поезията? Проза в нас има колкото искаш. Ако е въпрос за любов, и любов няма в нас, има едно външно право. Като спра някоя мравка, тя ми казва: „Ще ме извиниш, чакат ме в мравуняка“. Някои от нашите стари разсъждения в света не приличат ли на мравешките? Ако имаш нещо и го изгубиш, после плачеш за него. Затова ние не трябва да губим това, което ни е дадено.

Христос духна и каза: „Приемете Духа Светаго. На когото простите греховете, простени са му“. Значи така човек става господар на своя живот. Вярата в Бога, това е великото освобождаване от всички ограничения и временни терзания. Ако ти повярваш, ще се освободиш от всички ограничения; ако ти повярваш, ще се освободиш от всички болести, които съществуват в света. Не сляпа вяра, но вяра, която е резултат на великата Любов, която действа в света. Това учение е за онези, на които съзнанието е пробудено. То не може да се наложи насила на хората. В света има един закон, според който хората когато и да е, но все ще дойдат до това учение. По този път всички ще минат. По друг път не могат да минат. Вие казвате: „Не е сега време…“. Но ще дойде време!

Човекът е идеал на всички същества, а самият човек върви към друга една цел, която го повдига към Бога. След като намерим Бога, ние трябва да напуснем Земята. Ние трябва да приложим Божественото учение в света и да преодолеем всички мъчнотии. Много опити са правени. Манастири са изграждани, калугери са отивали там да живеят в уединение, но светът не се е поправил. Всичко е правено, но едно нещо не е направено: човек не е приложил любовта. Бащата не е приложил още любовта към сина си. Той се занимава само с посторонни идеи. Майката не е приложила любовта към дъщеря си. И тя се занимава с посторонни идеи. Защото, ако се приложи любовта, ще потече друга една сила. Ако бащата приложи любовта към сина си, ще има една вътрешна връзка между тях

и бащата ще се подмлади. Докато бащата остарява и умира, синът не обича баща си. Докато синът остарява, бащата не обича сина си. Казано е: „Онези, които обичат Господа, силата им ще се обнови". Бог не е стар, както мислят някои. Бог е единственото същество, в което няма абсолютно никаква промяна. Един и същ е Той през всичките векове, през всичките вечности, които са минали. Бог е един и същ, неизменен. Бог иска ние да бъдем като Него като приложим Божията любов. Ние сега отблъскваме Божията любов и вследствие на това умираме от безлюбие. Ние умираме от претрупване на Божиите блага. Ние умираме от преяждане. Ние умираме от големи грижи в света – грижим се за това, за което не трябва. Даваме къщата си под наем и после умираме от караници с наемателите; даваме пари назаем и след това умираме заради парите си. Всякога се умира от претрупване на онова, което Бог ни е дал.

Какви са сега отношенията между нас? Кога ще дойдат онези, новите отношения? Теоретически лесно се преподава. Ние преподаваме в християнството теоретически, че Христос е умрял, но не сме в положението да разберем как е умрял Христос. Христос от две хиляди години не е престанал да работи и всякога посещава страдащите, утешава ги. Някой иска да се самоубие, Христос му казва: „Ще се оправи твоята работа". Тогава Христос казва на един богат човек: „Помогни му, ще се благословиш и ти". Богатият отива и помага. В Америка един богат човек, милионер, една вечер чува глас, който му казва: „В полунощ, в 12 часа, иди на еди-коя си улица, там имаш една работа". Богатият излиза отвън, но не вижда никого, връща се. Втори път гласът му казва същото. Той пак излиза и се връща. На третия път гласът му казва: „Ако не отидеш, ще стане нещастие". И той тръгва, отива при посочената къща. Казва си: в какво голямо заблуждение съм, да хлопам тук в 12 часа през нощта! След като похлопва, един дрезгав глас отговаря: „Защо ме безпокоиш?". Онзи му казва: „Трябва да отвориш". Като му отваря, богатият вижда

един младеж с разчорлени коси. „Какво искаш?“ – пита го младежът. – „Пратен съм тук за нещо. Ти трябва да се намираш в някакво извънредно положение. Не искам да знам каква е работата, но съм изпратен да я уредя, иначе ще ме държат отговорен.“ Младежът обяснява каква е работата: „Аз бях в едно религиозно общество, където ме учеха, че има Бог, Който промисля. Закъсах материално, започнах да се моля, но съм честолюбив и реших тази вечер да умра, да взема отрова“. Богатият му казва: „Господ ме прати тази вечер при тебе. Каза, че ако не дойда, ще ме сполети голямо зло. Това, което ти липсва на тебе, аз го имам, а пък това, което в тебе го има, в мене го няма. Аз ще ти дам материалното, пък ти ще ми дадеш любовта си и двамата ще идем при Бога, за да види, че сме изпълнили работата“. Младежът се развеселява, онзи го потупва по гърба, молят се двамата заедно и въпросът се урежда. Ако богатият не беше отишъл при онзи, който искаше да се самоубие, какво щеше да стане?

На сегашните хора им трябва любов. Проявете любовта си както знаете, не както досега вашите баби, майки, бащи са я проявявали, не както вашите наставници са я проявявали. Не прилагайте любовта както те са я учили, приложете я така, както вие я разбирате. Запомнете това добре. Да ме разберете право: прилагайте любовта както вие разбирате. Идете при извора. Не да пиете вода, която от години стои в едно шише, но идете при извора и там се напийте. Това е вашата вода, тя е тази вода, която от вас извира като любов. Не да живеете както едно време са живели бащите ви и майките ви. Да носиш любовта, която сега извира в душата ти, това е важното.

Дръжте се за тази любов. Там е силата. Никога не служете на друга любов. Тази е любовта, която ще допринесе нещо във вашия живот. Тя ще измени целия ви живот. Онова е преходно, а пък това, което сега ще почувстваш, то е Божественото. Всеки един от вас може да го опита. Ще видите, че е така. Ти ще усетиш,

че си в един свят толкова уреден, в един свят с толкова любов, че никога в него няма да се почувстваш в някаква нужда. Той не е свят на безлюбие. Не уповавай на един свят на безлюбие, но уповавай на един свят на любов. Онзи свят на любов прониква този свят на безлюбие. Вярвайте в живота, който прониква мъртвата материя и я оживява. Вярвайте в това, което организира ума, сърцето и въздига душата. Вярвайте във вашия дух, който излиза от Бога. Това е Любовта. Ще попитате: „Коя вяра е най-права?“. Онази вяра, която има Любовта за авторитет. – „Кой живот е най-добър?“ Онзи живот, който има Любовта за авторитет. Дръжте се за всичко онова, което има Любовта за авторитет, и никога няма да се излъжете.

Благословен Господ Бог наш
Добрата молитва

8 юли 1934 г., София, Изгрев

Изново родени

Отче наш
От 1. до 14. стих, 3. глава от Евангелието на Йоан
Духът Божи

„Истина ти казвам, ако не се родите изново, няма да видите Царството Божие.“ Раждането, това е една нова епоха, един нов живот, в който човек влиза. Има два пътя, по които хората се раждат. Едни се раждат в променливото, там, дето царува смъртта. А други се раждат в реалното, в духовното, там, дето е светлината и животът. Хората сега вървят по две линии. Едни – по линията на смъртта, други – по линията на живота. Питате: „Защо този човек умира?“. Защото върви по линията на смъртта. Такава е неговата съдба.

Следователно онзи, който се е родил по линията на смъртта, той трябва да се роди изново, да влезе да върви по линията на живота. Да влезе по тази линия, там не му трябва знание, наука. Една нова наука има, на която основата трябва да бъде истината. Хората имат детинско разбиране за истината. Те казват: „Истината е горчива“. Няма по-сладко нещо в света от истината. Ако истината е горчива, то има някаква обвивка, която вас ви заблуждава. Туй, което горчи, е смъртта. Няма нещо, по-горчиво от лъжата, няма нещо, по-горчиво от смъртта. И няма по-сладко нещо от истината. Ако животът е горчив, смъртта се е намесила там. Това са определения, които давам, за да имате едно истинско понятие, едно истинско схващане.

Каква трябва да бъде новата насока? Всички хора искат да живеят в този път, по който сега вървят, но той е линията на смъртта. Горчивините в него ще дойдат. Яви се Никодим при Христос и Христос му каза: „Ти си учител Израилев. Как учиш народа? Как

проповядваш учението? По кой път трябва да се влезе в Царството Божие? По пътя на смъртта или по пътя на живота?“. Никодим каза: „По пътя на смъртта се влиза“. А Христос му каза: „По този път никой не може да влезе в Царството Божие. Роденият от плътта плът е, той ще умре. А роденият от Духа, той ще влезе в Царството Божие“.

Царството Божие е това, което вие търсите. То е онова щастие в живота. То е вашето спасение, то е вашето благоденствие. Може да го кръщавате както искате, но то е Царството Божие. Царството Божие носи благата, за които вашата душа копнее. Казвам: при сегашните условия, при които хората живеят, те се определят на светски и духовни. Светският човек по какво се отличава? Светският човек обръща внимание на формата на нещата, на туй, което вижда в този свят. По какво се отличава духовният човек? Духовният човек обръща внимание повече на проводниците, защото всичките духовни хора са проводници на някои нови идеи. За да бъдеш духовен, ти трябва да имаш вяра. Да имаш вяра и да вярваш, това са две неща различни. Да бъдеш духовен, в пълния смисъл на думата, то е вътрешната страна. А да бъдеш проводник, това е външната страна. Този живот има и външна страна.

За да се роди човек, трябва му майка, трябва му една среда, в която той да расте. Следователно на онзи човек, който ще се роди, му трябва една вътрешна среда. Вътрешната среда са водата и въздухът. Водата, това е майката. Водата представлява животът. Казва някой, че обича майка си. Това е животът. Майката може да даде на детето живот. Ако не е тя, детето не може да се прояви, не може да се прояви животът в него. Казва Христос, че не само вода, но вода и въздух са потребни, за да бъде човек духовен. Питам: при сегашните условия каква форма може да дадете на въздуха? Някой път го представят като една птица; представят, че е духовният свят. Областта на духовния свят е обширна. Тя не е така ограничена, както е областта на Земята.

Безгранична е. Това е обширно пространство. Учените хора не могат да знаят границите на пространството. Оттук до Слънцето ги изчисляват, но къде са границите на Слънцето, никой не знае. В туй пространство, дето няма граници, съществуват много гранични тела. В тези тела ние тук, на Земята, съществуваме и се измъчваме. Ние сме на Земята, дето има доста голямо измъчване.

Ние мислим, че единствените хора, които съществуват, са само на Земята. Така мислят и мравките: че единствените същества, които съществуват на Земята, са мравките. И растенията мислят, че единствените същества на Земята са растенията. Така мислим ние, такива са нашите схващания, но при това се намираме в едно вътрешно противоречие, в едно вътрешно безпокойство. Ти страдаш. Питам: какви са основите на страданието ти? Казваш: „Страдам, защото нямам пари". Това не е вярно. Ти може да страдаш и когато имаш пари. Мога да ти дам пари и ти ще си купиш хляб. Парите са условие за хляба. Ти ще вземеш хляба, но пак може да страдаш. Хлябът не е туй, което търсиш. Този хляб трябва да го дъвчеш добре, да се асимилира, да се превърне на една вътрешна сила. То е един сложен процес. Казвате: „Без хляб не може". Съгласен съм, но хлябът трябва да се превърне на една вътрешна сила. Казвате още: „Без къща не може". Вярно е, но и с къщата имате страдания, и с хляба имате страдания. Даже и любов да имате, пак имате страдания. Ако не разбираш любовта, тя е като една силна вода, която ще те помете, ще те измете тъй, че нищо няма да остане от тебе. Тя е силна вода. Не че иска да ти причини страдания, но отдето мине, любовта влече, помита всичко. И от тази форма, която имаш, няма да остане нищо.

Сега да се върнем към онова, което е съществено за вас. Вие първо търсите вашето здраве, след туй търсите вашето щастие. Но щастието, това е крайната цел на земния живот. То е обусловено – човек не може да бъде щастлив, ако няма един отличен ум, ако няма едно отлично сърце, ако няма един добър организъм. Те са

елементарни работи, които трябва да съществуват. И тогава учените хора намират, че главното седалище е в мозъка. Сърцето функционира в слънчевия възел (някои го наричат стомашен мозък), а дробовете функционират в целия организъм. В по-ранните времена, когато хората бяха като деца, те нямаха вашите знания, мислеха, че човек е направен само от плът, че тялото му е целокупно. Сега учените хора казват, че тялото е образувано от дребни същества, които са съединени. Тия същества се намират на разни степени на интелигентност. Извън клетките на човешката глава, най-разумни, най-умни са клетките на сърцето. Сред всичките клетки, от които човек е образуван, от които е направено човешкото тяло, в мозъка са най-разумните. Човекът, той е господарят. Благодарение на тия клетки, благодарение на разумната съвкупност на всички същества, които дават силата си и ума си, човек минава за глава, за господар. Казва: „Аз съм човекът, който господарува!". Не трябва да господаруваш, но ти трябва да бъдеш богат, да даваш. Господар, който иска слугите да му слугуват, да му дават, той е роб на условията. Господар, който дава на слугите си и работи за тяхното повдигане, той е господар. В този свят господарят не трябва да седи на едно място, да дрънка със звънеца и да чака слугите да му дават. Навсякъде работата с „дрън" не става. И едно дете може да бутне звънеца, но знаете ли какво ще му коства? Много скъпо е бутването на един звънец.

Един свещеник, който пътувал с влак из Румъния, носел на главата си хубава попска шапка. Дошло му на ума да погледне през прозореца на вагона и като си показал главата навън, шапката му изхвърчала. Някой му казал да дръпне една ръчка, така да спре трена. Той дръпнал ръчката и като дошли да го питат защо е спрял трена, казал: „Шапката ми падна". Но после разказвал: „Знаете ли колко скъпо ми струваше това?". С глобата, която му наложили, този свещеник е можел да купи двайсет шапки. Питам: струва ли си за една шапка да спреш цял трен? Като го спреш, ще те глобят, пък с тия пари двайсет

шапки би могъл да купиш. Като ти падне шапката, ти се прости с нея. Имаш едно желание, с което трябва да се учиш. Например имаш желанието да бъдеш красив, пък не си красив. Ти знаеш ли, ако си красив, колко скъпо ще ти струва при сегашните условия тази красота? Казваш: „Аз искам да бъда богат". Хубаво, но знаеш ли колко скъпо ще ти струва богатството? Като си богат, ти толкова огорчения ще имаш, че ще ти дойде до гуша.

Имах един познат, който беше богат. Той вярваше в прераждането и казваше: „Аз втори път не искам да се раждам богат човек, не искам да се родя и сиромах, но искам Господ да ме прати слуга при някой много добър господар". И с право! Казваше: „Лъгали са ме слугите, лъгали са ме и други хора. Не може да намериш един човек да ти каже истината! Все за пари този ще те излъже, онзи ще те излъже. Някой за Бога ми говори, за Христа ми говори и в края на краищата ми каже: „Имам малка нужда от пари. За Бога ще ми дадеш две хиляди лева". Казвам му: „За Бога ще ми ги върнеш". Аз за Бога му ги давам, той за Бога не ми ги връща. Този човек за Бога хич не се явява". Казвам аз на богатия: „Те са като твоите слуги, по същия начин постъпват. Ти си богат човек и тия твои слуги те разтоварват, да не ти е тежко на гърба. Съжаляват те, затуй не ти връщат парите". „Прав си – казва, – но да не ме разтоварят съвсем, та съвсем да се обърна."

Сега да дойдем до онова положение в живота, което е потребно за онзи вътрешен мир, при който да се разбират законите на човешката мисъл, законите на човешките чувства. Християните казват: „Като дойде Христос, Той ще оправи света". Какво разбирате под думите „като дойде Христос"? Христос вече е дошъл! Ако дойде втори път, неговото идване ще бъде толкова страшно, че хората ще кажат: „Паднете, канари, та ни скрийте от онзи, който иде!". Какво има да го очакваме? Като дойде, ще има плач и скръб, ще има такива големи земетресения, земята ще се отвори, ще поглъща всичко и всичко ще се развали. Тогава защо трябва да дойде Христос и да развали нашия порядък на Земята? Ако така

разбираме неговото идване, то е физическо разбиране. Сега да ви обясня: когато дойде Христос на Земята, той ще направи един преврат в нашите умове. Тогава всички наши криви мисли, всички наши криви желания, всички наши криви пътища ще се изменят. Той няма да развали пътищата, съобщенията, реда и порядъка на света, но нашите мисли съвършено, коренно ще се изменят. Съвършено и коренно трябва да се изменят мислите ни.

Какво беше поведението на Христос, когато доведоха при него онази блудница? Запитаха го: „Учителю, какво казваш ти? Знаеш какво Мойсей е казал за такива – с камъни да ги убиваме. Те развращават обществото". Обществото ги убива с камъни, но същото това общество създаде условия те да се развратят. Христос казва: „Този от вас, който е безгрешен, той пръв да вземе камък и да го хвърли". Значи онзи, който е безгрешен, той може да съди. Той може да има известни прави понятия. След като си отидоха всички, Христос каза на блудницата: „Жено, нямаше ли кой да те осъди?". – „Нямаше." – „И аз не те осъждам. Поблагодари, иди и вече не съгрешавай, мисли по-добре. Заради туй, което си вършила от незнание, щяха да те убият, ако не бях аз. Втори път направиш ли го, тогава ще те убият. Иди и не съгрешавай вече."

Това е учението на Христос, който иска да повдигне падналите в света. Той не вдигна тази жена от земята, да я помилва, да я погали, да ѝ каже: „Ти си безгрешна", но ѝ каза: „Жено, имаше ли някой да те осъди? И аз не те осъждам. Иди и не съгрешавай! Пази Божия закон, защото в тебе има нещо хубаво". Знаете ли какъв преврат стана в сърцето на тази жена? Ако една такава сестра доведат във вашия дом, какво ще кажете? Ако една такава сестра заведат при вашия мъж, какво ще кажете на мъжа си? Ще му кажете: „ Ти с такива ли имаш работа? Прилича ти, браво!". Ами ако намерите един паднал мъж при краката на една светица, какво ще кажете? При светицата подобава да намерите такъв грешник, защото тя ще му каже същото нещо: „Братко, нямаше ли кой да те осъди?

И аз не те осъждам, иди и не съгрешавай!“. Мъжът трябва да каже на жената: „Иди и не съгрешавай!“. Жената трябва да каже на мъжа: „Иди и не съгрешавай!“.

Трябва да възприемем реалното. Ние грешим, понеже реалното го нямаме в себе си. Човек, на когото душата е изпълнена с любов, никога не може да греши. То е немислимо. Немислимо е богатият човек да бъде крадец. Ако неговите каси са пълни, той не може да бъде крадец. Краде онзи, който няма нищо. Следователно, ако ние извършим престъпление, то е с онази илюзия, че нещо нямаме. Искаме да го откраднем, да го придобием по един неестествен път. И следователно всички хора си служат все с насилие. Има един път, по който ние можем да постигнем желанията си. Той е пътят на Любовта – да обикнем Бога с всичкото си сърце.

На вас мога да ви кажа: ако обикнеш Бога с всичкото си сърце, с всичката си душа, с всичкия си ум, с всичката си сила, ти ще имаш всичко, което искаш. Ти ще имаш всичко, което Той иска да ти даде. Питам: ако вие обичате Бога, какво ще искате най-първо? Ако не знаете, аз ще ви кажа какво да искате. Като обичаш Бога, искай да ти даде живот. „Това е живот вечен, да позная Тебе, Единаго Истиннаго Бога.“ Само като любиш някого, ти може да го познаваш. Като не обичаме Бога, не може да Го познаваме. Ако обичате, искате да се запознаете. Запознанство в света без любов не може да стане. Който иска да се запознае с човека, то непременно, преди да се е запознал още с него, трябва да го обича както себе си. Като се запознаят, тогава може да се образува между тях едно вътрешно отношение.

Сега ние, хората на Земята, се оплакваме: познанството много скъпо ни е струвало. Всякога едно познанство, което не е съпроводено с любовта, много скъпо струва. Познанство, което следва любовта, то е най-голямото благо, което човек може да получи. Да познаваш един човек по законите на Любовта, то е най-голямото благо. Ти ще познаваш човека, неговата душа, неговия ум, сърцето му; той за тебе ще бъде

целият свят. И този човек ще бъде готов да стори за тебе всичко онова, което иска законът на Любовта. Аз не съм за онази любов, дето да искаме да ни обичат хората. Като сме се явили на Земята, това показва, че има някой, който да ни обича. Как сме се отплатили на тези, които ни обичат? За Този, Който е създал всичките условия, какво сме дали от себе си ние, които сме създадени за тия условия? Ние нищо не сме дали. Много малко сме дали. Истинският живот настъпва сега. Има работи, които в нас не са довършени. Тия, недовършените работи, създават всичките сегашни страдания. Във всичките страдания влиза нещо незавършено. Животът от единия до другия край е незавършен. Любовта ни е незавършена. Обичта ни е незавършена. Вярата ни е незавършена. Милосърдието ни е незавършено. И всичките неща са само отгоре разгледани, няма нещо да е компактно, вследствие на което да е завършено. В резултат на всичко това външният израз не е красив.

Казвате, че някой е красив. Аз, като изучавам хората, се чудя на онази аномалия, която съществува. Пък ме удивлява онова велико постоянство на Небето! Виждам, разумният свят постоянно работи, работи, за да изправи един човек. Виждам какви разумни сили работят, за да го накарат да учи. Като едно упорито дете е той. Казвам: всичко трябва да се съедини. После, ако човек не се подчини на разумното, най-после той ще изгуби смисъла на живота. Ще дойде до вътрешно обезсърчение, ще започне да чувства, че никой не го обича. Страшна работа е, когато някой каже: „Никой не ме обича“. Разбирам какво значи – няма по-страшно нещо от това да изгубиш любовта на всички. Няма по-страшно нещо от това да изгубиш любовта на Бога. Тогава ти ще умреш, ще изчезнеш, от тебе ще остане само едно голо съзнание, че всичко си имал, но всичко си изгубил, останали са само едни сухи кости. Ще мислиш за всичко онова, което е изгубено. Представете си, че един учен човек, който е завършил четири факултета и е бил здрав, към 33-годишната си възраст изгубва зрението

си, слуха си, краката му се вцепеняват, остава му само съзнанието и той съвсем се затваря от външния свят, живее със своите спомени. Знаете ли какво ще бъде неговото вътрешно терзание? Това ще е цял един ад.

Ние не съзнаваме благата, които имаме. Не ги съзнаваме. Ние не съзнаваме какво представлява една екскурзия на планината. Ние не съзнаваме какво означава изгревът на един ден. Ние не съзнаваме какво означава идването на един приятел, когото посрещаме и който носи благодат в дома. Всички тия неща не ги съзнаваме правилно. Ние сме от ония хора, които са си взели лотариен билет и постоянно мислят дали ще спечели. Очакваме тегленето на лотарията, дойде денят, тегли се, билетът ни не печели нищо. Дойде следващата лотария, тегли се, пак няма нищо. Всичко е свързано с обезсърчение. Казваш: „Парите ми отидоха!“. След като минат два-три месеца, казваш: „Да си опитам пак късмета!“. Не е лошо нещо и това. В лотарията се усилва вярата. Лотарийните билети донасят това, че се усилва вярата. Ако в лотарията не можете да спечелите, ще ви кажа коя е причината: вярата ви е малка. Ако вярата ви е голяма, който билет вземете, той ще спечели. Човек, който печели, той има силна вяра. От това гледище, който е спечелил най-голямата печалба, той има най-силната вяра. От невидимия свят казват: „Кому да дадем най-голямата печалба?“. – „На онзи, който има най-голямата вяра.“

Например на вас не ви върви. Купете си билет, да си опитате вярата, да я познаете. Ако не ви се падне печалба, ще кажете: „Слаба е вярата ми“. В туй отношение вие може да се обезсърчите, че не сте много вярващи. Но представете си, че вземате един билет и ви се падат двеста хиляди лева. Сега някои ще кажат, че парите са съблазън. За слабия човек парите са съблазън, за силния и умния човек те са едно благо. За слабите мъже жените са съблазън, но за умните мъже жените са едно лично благо. За слабите хора светът е лош, за умните хора светът е добър. За един умен човек злото в света е нещо частично,

привидно така се вижда, че е зло. Един предмет може да ти се вижда много голям, защото е близо до очите ти. Като го отдалечиш на един километър, ще бъде малък, а понякога може и да не го видиш. Туй, което ви смущава, то не е голямото, то е много малкото. Много малкото, то ни смущава нас.

Христос казва: „Трябва да се родите". А за да се родите, вие трябва да се обичате. Вие трябва да обичате Бога с всичкото си сърце, с всичката си душа, с всичкия си ум, с всичката си сила – тази обич е, за да се родите втори път. Само чрез любовта към Бога може да се родите. Аз не говоря за прераждане. Аз говоря за раждане не, а за новораждане. За мене процесът на раждането е раждане по дух, раждане и по плът. Ако искаш да се родиш по дух, ти непременно трябва да обикнеш Бога с всичкото си сърце, душа, ум и сила. Тогава ще се родиш от вода и дух. И всичко ще бъде на твое разположение. Ти ще бъдеш царски син, ти ще имаш всичко на свое разположение. Ако се родиш по втория начин, по плът, ще бъдеш тогава ограничен и през целия си живот ще се окайваш, ще проклинаш, както Йов прокле деня, в който се роди. Защо пострада Йов? Изпит беше това за него. Понеже беше роден по плът, праведният Йов после се роди изново и каза: „Бях чувал за Тебе, Господи, но сега, понеже Те виждам, разкайвам се за моя стар живот. Аз мислех, че съм много учен човек, много праведен, а сега виждам. Господи, обичам Те с всичкото си сърце, с всичката си душа, с всичкият си ум и с всичката си сила!". И всичкото богатство, което Йов имаше, в двоен размер му се върна; и синовете му се върнаха, и дъщерите му се върнаха, и казва се, че тези синове и дъщери били по-красиви, отколкото първите. Той и Йов се роди втори път.

Аз мога да ви приведа и друг пример. Понякога, като се привежда даден пример, вместо обяснение внасят се някои съблазни. В случая Йов пострада, за да се роди. Страданията в света не са за нищо друго, освен за това да намерите пътя на духовното раждане – духовно да се родите и да станете свободни. В този път ви

трябва наука, разбиране на живота ви трябва. Колко са пътищата? Има много пътища. Най-първо, трябва да изучавате, че на човека му трябват елементи. Човек трябва да разбира качествата на светлината, качествата на слънчевата топлина, качествата на въздуха, качествата на водата, качествата на храната. Това са елементарни работи, които той трябва да знае. Той трябва да знае от какво зависи изобилието в света. Когато един извор е изобилен, да знае, че зад него има един голям планински масив, откъдето иде този извор. Ако планинския масив го няма, изворът не може да бъде така силен. Когато Слънцето изпраща грамадна енергия, това показва, че има грамаден запас, който е определен за хората на Земята.

Тази светлина, която ви се изпраща от Слънцето, мислите ли, че иде така безразборно? Вие тук ползвате електричество и имате уреди, които определят какво количество сте изразходвали. Вие имате и за водата мярка, уреди, които показват колко вода сте изразходвали. Плащате сметки за водата и електричеството, които сте изхарчили. Мислите ли, че за онази светлина, която ви се изпраща от невидимия свят, няма да ви търсят сметка? Мислите ли, че няма да ви търсят сметка за хляба, който сте яли? Мислите ли, че няма да ви търсят сметка за енергията, която сте изразходвали? Ще ви държат отговорни за всяка ваша дума, която е казана напразно. Защо сте изразходвали тази енергия напразно? Какъв отговор ще дадете? Ти през целия си живот си стоял пред огледалото, да мажеш лицето си, да стягаш прическата си, да теглиш мустачките си. Като влезеш в невидимия свят, виждаш хиляди, милиони свои фотографии – как си теглил мустачките си, как пред огледалото си приглаждал с четка косата си, брадата си. Мислиш ли, че брадата е нещо съществено? Един, като иска да се дегизира, ще си сложи изкуствени мустачки и брада; пък друг в същия случай ще си обръсне мустаците, главата. Хората, когато са без мустаци, имат едни идеали и други идеали – когато са с мустаци. Аз бих ви

казал, че е смешно. Сегашните жени са едновремешни мъже, които са хвърлили мустаците и брадите си, да не ги познават. И сегашните мъже са едновремешни жени, които са турили мустаци и бради, да не ги познават.

Да оставим настрани дали е вярно това, или не; то е мое предположение, само един паралел правя, една аналогия. Какво се ползваш, ако обръснеш брадата си, или какво се ползваш, ако обръснеш мустаците си? При сегашните условия мъжът носи мустаци и брада, понеже е минал в една много гъста среда. Всичките тия косми, които се намират на лицето му, са антени, свързани са те с разни предприятия. Всеки един косъм е жица и по всяка една от разните жици му се съобщава неговото предприятие как върви. Хване един косъм той – вече са му съобщили. Понеже на жените са им паднали космите на брадите и мустаците, техните предприятия всички са унищожени. Мъжете, понеже имат бради, те държат старите предприятия; жените са ги изгубили. Туй го казвам сега мимоходом. В рая жената искаше да направи една търговска сделка и там всичкото ѝ предприятие пропадна. Мъжът, като излезе отвън, тури си брада и мустаци, помъчи се да поправи погрешката, която жена му направи. След като влязат и двамата отново в рая, жената и мъжът ще си приличат. Мъжът няма да има мустаци и брада, но и двамата ще бъдат с дълги коси. Косите им ще бъдат сребристи. Жената и мъжът ще кажат: „Слава богу, че се освободихме от старите предприятия! Благодарим, че можахме да се върнем в първия бащин дом, където да живеем без каквито и да е приключения повече“.

Законът на новораждането е закон на влизане в хубавите условия. Те са условия вътре във вас. Няма да мислите, че външният свят ще се измени. Ако се изменят нашите възгледи, ние ще видим, че светът, в който живеем, не е такъв, какъвто предполагаме. Около вас има един свят, който ще може да видите, ако вашите чувства се изменят. Да ви приведа един пример. Гледате един човек: черничък е, нищо не ви прави впечатление в него. След като го обикнете, тогава виждате, в този

човек има нещо. Разправяше ми един баща: „Имам дете на година и половина. То разбира каква любов има в душата ми. Каквото му говоря, разбира“. Той обича детето и като му каже нещо, тази душа се отваря. Туй дете не е просто, то е една душа, която е излязла от небето с дарби одарена. Казвам на любящия баща, който вижда хубавото в своето дете: „Дръж тази любов, поддържай я, понеже с нея туй твое дете ще се повдигне на онзи уровен, на който ти искаш“. Любовта така действа.

Ако ние разбираме Бога, светът ще има смисъл за нас. Ако ние не разбираме Бога и престанем да Го обичаме, целият свят ще се измени, хората ще се изменят. Ако обичаш Бога в душата си, всичките хора ще те познаят. Щом измениш мнението си за Бога, веднага и хората ще изменят мнението си за тебе. Две неща се изискват, за да се родиш изново: вода и Дух. Водата, това са твоите ближни, а Духът, това е Бог. Да обичаш ближните си. Майка ти, баща ти, това са твоите ближни. Ако нямаш любов в този смисъл – любов към майката, любов към бащата, ти не можеш да се родиш изново, не можеш да влезеш в Царството Божие. Само любовта е в сила да даде спасение на хората. Когато Христос говори за спасението в света, той иска хората да се обичат, да влязат в новия живот. И всеки, който влезе в новия живот, той е роденият от Духа. Това е възкресението на човека. За тях, родените от Духа, се казва, че са синове Божии. За всички вас, за съвременните хора, казвам: въпросът за любовта трябва да се постави на един изпит. Любовта ще разреши всички въпроси в света, но най-първо ти трябва да разрешиш онази връзка. Щом имаш любов, вече всичко в света може да се постигне: семейството ще се устрои, децата ще бъдат родени, животът външно ще работи. Всичко ще се уреди, но зависи от онова положение – какво е станало вътре в нас. Туй, което ще стане вътре в нас, ще стане и отвън.

Христос казва: „Ако не се родите изново от вода и Дух, не може да влезете в Царството Божие“. Сега на всинца ви казвам: по друг начин не може да придобиете Царството Божие. У вас може да се зароди следният въпрос: „Как да

постигнем това?“. Много пъти са ме питали: „Как да обичаме?“. Аз ще ви задам един въпрос: кое ви привързва към вашата майка, кое е онова качество, заради което обичате майка си? Ако твоята майка ти е дала онова, най-ценното, което имаш в себе си, ти не може да не я обичаш. Ако твоят баща ти е дал онова, най-ценното, което имаш в себе си, ти не може да не го обичаш. И ако вие обичате някого и сте му дали най-ценното, което той има в себе си, той не може да ви не обича. Като дадете, няма да се лишите. Помнете: реалността ти не можеш да я дадеш; онова, което имаш, от него ще дадеш. Ти се спираш, като казващ: „За мене какво ще остане?“. С туй, което дадеш, ни най-малко няма да се намали туй, което имаш. То е както при извора: колкото и да тече водата, тя няма да намалее. Онова, което изтича от вас, дайте го на вашите ближни и те ще ви обичат. Любовта в света трябва да бъде искрена, и то не само на думи. Трябва да желаеш на ближния доброто, трябва да имаш само едно мнение за него. Не мислете, че като обичате някого, не трябва да бъдете прями. Ще кажеш направо: „Не си справедлив, не си добър, имаш една погрешка, не си милосърден“. След туй може да му кажеш: „Много си добър, но не си щедър“.

Най-първо, ти трябва да бъдеш справедлив, да имаш една мярка, с която да мериш. Справедлив трябва да бъде човек. С каквато мярка мерите, със същата ще ви отмерят. Ако ние мерим със закона на Божествената справедливост, всички наши приятели, онези, които ни обичат, ще ни мерят със същата мярка на справедливостта – ние ще имаме Божествена справедливост. Който спрямо тебе покаже милосърдие, и ти ще покажеш милосърдие към него. И като те критикува, той пак е милосърден – щедро те критикува. Милосърдният, като те критикува, внася в тебе милосърдие.

Мнозина, на които съм говорил, са ми казвали: „Туй не е за сегашния живот, за бъдещия живот да го оставим“. Силният човек върши работите днес, а слабият ги оставя

за в бъдеще. Казват българите: „Днес – с пари, утре – без пари“. Този метод: „Днес – с пари, утре – без пари“ е много хубав в търговията. Ако се кара по обратния начин: „Днес – без пари, утре – с пари“, ще иде конят в реката. Което е микроскопично, него го направи днес. Микроскопичните работи в света са силата на човека. Многото малки конци, свързани заедно, те правят едно силно въже. Ти днес туриш една малка мисъл, утре туриш една и така ще си образуваш цял характер. Казваш: „От мене нищо няма да стане“. Ще кажеш, че от тебе все нещо ще стане. Втори път пак кажи: „Ще стане нещо от мене!“. На третия път пак: „Ще стане нещо!“. Най-после наистина ще стане нещо от тебе. Даже може да направите опит. Например ти обичаш да пиеш и решаваш да се отучиш, казваш: „Ще се отуча, ще се отуча да пия!“. Казваш, но пак пиеш. Обаче продължаваш да казваш: „Ще се отуча, ще се отуча, ще се отуча да пия“. Една година като поддържаш тая мисъл, като повтаряш така, на тебе най-после ще ти втръсне да пиеш, ще се отчуждиш от пиенето, ще се отучиш. Няма да пиеш повече.

Всичките навици в света са все за това да се покаже колко човек е силен. Хубаво е да се отучи човек, няма какво да се бори. Аз съм в кръчмата, държа чаша, пълна с вино. Дойде някой, иска да ме изпита, каже ми една обидна дума за туй, че пия. Погледна чашата с вино, искам да го ударя с тази чаша. Повдигна чашата, сложа я. Повикам кръчмаря да ми даде друга чаша с вода, пак погледна чашата с виното, накрая кажа в себе си: „Да мине от мене“. Не пия вино повече. Кой е по-силен? Има един анекдот от Варненско. Едно време един българин, краката на когото били много големи, отишъл да си купи чехли – мерил тук, мерил там, не му стават. След като обиколил чаршията, най-после един турчин му казал: „Калъпсъс“*. Той нямал калъп за такива големи чехли, затова му казал така. Българинът другояче го разбрал, но

* калъпсъс (тур.) 1. Няма калъп, без калъп. 2. Безформен, ненормален.

нищо не казал. Щом излязъл от Варна и се отдалечил на няколко километра, обърнал се към града и извикал, все едно говори на турчина: „Ти си калъпсъс! Сен калъпсъс!“. Казал така, за да му олекне. „Тия крака, които Господ ми даде, не са без калъп.“

„Роденият от вода и Дух ще влезе в Царството Божие.“ На всинца ви пожелавам да се родите от вода и Дух и да станете наследници на Царството Божие.

Благословен Господ Бог наш
Добрата молитва

15 юли 1934 г., София, Изгрев

Хвърлѝ хляба

Отче наш
Благославяй, душе моя, Господа

Ще прочета 11. глава от Еклисиаст. „Пред Тебе припадаме, Господи“; „Хвърлѝ хляба си по лицето на водата“ – това са думи неразбрани. Аз разглеждам света, или живота, като всичко е тясно свързано. За умните хора всяко нещо си има свой смисъл. Всеки предмет в света има смисъл. Онези, които не са вещи, за тях всичко е откъснато. Голямото нещастие в света седи в това, че всеки иска да бъде отделно щастлив. То е невъзможно. Защото кога хората са щастливи? При жертвата на животните хората са щастливи, но животните са нещастни. При една война победителите са щастливи, но победените са нещастни. Може да ви наведа хиляди други примери. Когато майката иска да има едно детенце, да му се радва, тя е на крив път. Учителят иска да има ученик, той е на крив път. Музикантът иска да свири, и той е на крив път. Всички са на криви пътища, понеже отделно разглеждат. Казват: „Да преминем ние живота добре“.

Сегашните хора казват: „Кажи ни истината“. Истината на сегашните хора не може да се каже. При това разбиране, което хората сега имат, само известни факти може да ви се кажат, но истината не може да ви се каже. Да ви кажа истината, значи да ви освободя, да ви направя щастливи. Туй значи за мене истина. А някой ми говори за факти: че това станало, онова станало. Това са догадки, които не носят никакво благо. Кой от вас не е казвал, че е готов да се жертва за някого, че го обича? Това са празни думи. Ще се жертва за мене! Аз го виждам, че той е изял хиляди кокошки, а ще се жертва за мене! Той е изял хиляди агнета и ще се жертва за мене! Аз виждам, че агнетата

са жертвани за него, а той не може да се жертва за мене. Онзи, който се жертва за човечеството, той идва на две хиляди години веднъж. Казвате: „Нека се пожертва!“. То беше предопределено Христос да се жертва, за да изкупи човечеството. Ако Христос разбираше живота така, отделно, тази жертва нямаше да има смисъл. Но понеже разбираше живота общо, целокупната жертва, която той направи, направи я за цялото. Цялото да живее, там е щастието на всеки един човек.

Съвременното безверие и съвременният материализъм, туй е частично разглеждане на живота. Казват: „Като умре човек, всичко се свършва“. Да, изменил се е човекът. Нека ми докаже някой, че целокупният живот на Битието може да изчезне. Как ще се изгуби? Туй, което съществува, как ще се изгуби? Нима мислите, че онзи сняг, който се е стопил в планината, се е изгубил? Той се е превърнал във вода. Ако водата се разложи на своите съставни части, ще отиде още по-високо в пространството и ще вземе още по-голямо пространство. Когато някои говорят, че нищо не съществува, то значи нищо не съществува в техните глави, а извън техните глави нещата съществуват.

В Америка има една религиозна секта, която поддържа, че в света материя не съществува, но всичко е Дух. Тези хора се занимават с лекуване. Като дойде някой, който има болки в корема, казват му: „Всичко е в Духа. Ти вярваш, че имаш болка. Откажи се от стомаха си и ще видиш, че ще оздравееш. Представи си, че си дух. Откажи се от главата си и болката ще престане“. И действително, хората много пъти оздравяват така. Един млад момък тръгнал на екскурзия с трен, станало сблъскване на треновете и кракът му се счупил. Викат един от тези лекари да го лекува. Той му казал: „Откажи се от крака си, мисли, че си дух и ще оздравееш“. – „Че как така?“ – „Мисли по този начин и ще оздравееш.“ Момъкът започнал така да мисли и оздравял. Тогава идва другата част. Онзи лекар му казал: „Сега ще ми платиш! Толкова време изразходих за твоето лекуване и ти оздравя. Ще ми

дадеш 10 хиляди долара“. Той прилага една теория, която не е материална, а иска материално възнаграждение.

По същия начин ние трябва да живеем съобразно нашето верую. Материята, това е формата на живота, доколкото животът в дадения случай може да се прояви. Материята е в едно вечно видоизменение, понеже всичките промени стават само в материалния свят. Дотогава, докогато човек съдържа нещо материално в себе си, то ще се изменя, то ще расте. Ние казваме: ако искате да не се изменяте, станете дух. Но докато имате материя, вие ще се изменяте, ще имате страдания, ще имате несрети, ще имате несгоди – всички тези неща ще дойдат. Изменят се нещата. Ще бъдеш млад, после на средна възраст, после стар и след това вече ще минеш в друго положение.

Сега няма да се връщаме в известни философски разсъждения. Има философски разсъждения, които са полезни като гимнастически упражнения, но не са те, които могат да се приложат в живота. Ако вие знаете, че вътрешните ъгли в триъгълника са равни на два прави, с какво ще ви послужи това в живота? Или ако разрешавате Питагоровата теорема за правоъгълния триъгълник – че сборът от квадратите на катетите е равен на квадрата на хипотенузата, с какво ще ви послужи това? Ако имате знания по съвременна химия – знаете как се съединяват и разединяват елементите, с какво ще ви ползват? Преди хората да са познавали химията, нима процесите в тяхното тяло не са ставали по химически начин? Когато човек е бил в първи клас, не е знаел химическите процеси. Те са ставали в неговия стомах, преди да е знаел нещо за тях. И преди човек да е знаел законите на светлината и тъмнината, той се е ползвал от тези закони.

От това гледище човек е трояк. Има един човек на съзнанието – той е човекът животно. Има човек на самосъзнанието – той е човекът, който се движи и страда. Има и човек на свръхсъзнанието – той е Божият човек, човекът на пълната мисъл. Човекът на съзнанието, той

е учил законите само как да се удоволства, той мисли само за ядене и пиене, нищо повече. Някой път той има любовни чувства, после на старини ще разправя как е писал сладки думи. Такъв човек, каквото обещава, нищо от него не изпълнява. Нито едно животно досега не е изпълнило своите обещания. Защото в животните срам не съществува. Тяхното разбиране за живота, че трябва да се удоволстват, трябва да живеят. Разбирането на човека на съзнанието за живота е такова: трябва да се живее. Понеже животните живеели, човек се повдигал върху почвата на животните. Сега не го взимайте в този смисъл, че той е един философ. „Не трябва да се мисли много върху живота. Яж и пий!“ – тъй казва този човек. Но след като си ял и пил, гостилничарят, който е взискателен, ще ти тегли една сметка. Казва: „Ще платиш!“. Като нямаш толкова пари, колкото е сметката, идва страданието. Казва той: „Нямал си толкова пари, а защо толкова много яде?“.

Има хора, които много ядат. Ще ви приведа два примера за такива хора. Един българин отива в един град, това в турско време било, и влиза в една гостилница. Гостилничарят имал приготвени 25 тенджери с различни гозби. Българинът си взел ядене от първата, от втората, от всичките 25 тенджери. Купил си и един двоен хляб от две кила. Най-после гостилничарят направил сметка колко струва всичко – шест бешлика*. – „Ефенди, ако имам само шест души абонати, такива като тебе, достатъчно са ми.“ Естествено положение ли е това? Това е болезнено положение. Аз зная и следния факт. Един американец отива в дома на едно богато семейство, дето е приготвен обяд за 20 души гости. Той изяжда всичкото ядене. Този същият господин отива в едно заведение, дето е приготвена храна за 74 деца. И там изяжда всичко. Ако такъв човек ви дойде на гости, колко време ще го държите?

* бешлик *остар.* (тур.) Турска монета от 5 гроша.

Ние сме дошли да контролираме нашия живот по отношение на лакомията във физическото поле, но на лакомията в духовния живот у нас не сме господари. Какви ли не фантазии имаме, каква лакомия, която ни причинява хиляди страдания! В старо време всички велики хора, водители на човечеството, са съзнавали, че хората индивидуално трябва да се откажат от много блага, които засега не са им необходими. Представете си, че едно грамадно предпотопно животно може да се въплъти в едно малко четириного животно сега на Земята, но при това да се запазят неговите желания и лакомията му. Туй животно, без да подозира, че неговата форма е малка, ще има желанията на онова грамадно предпотопно животно и ще се намери в противоречие. Окултната наука твърди, че е имало епоха, когато хората на Земята са били с 35 метра височина. Помислете каква трябва да е била тяхната широчина! Това е хипотеза, не е научно твърдение. Как ще я докажем?

Учените хора твърдят, че на Слънцето това имало, онова имало. По някакъв начин доказват, че такива и такива елементи имало в Слънцето. Доказват чрез известни методи, че светлината пътува с голяма бързина. Това са научни тънкости, които нито ги твърдят, нито ги доказват. Светлината се движи с една скорост. Даже с туй смятане точно не е изчислено колко е далеч Земята от Слънцето. При всичките математически изчисления едни твърдят, че Земята се намира на 92 милиона мили от Слънцето, а други – че е на 93 милиона мили от Слънцето. Има разлика от един милион мили в изчисленията. Казват: „То е нищо“. Как ще е нищо? Питам: ако ти тръгнеш за Слънцето и те оставят на един милион мили разстояние от него, това нищо ли е? Разбирам на 3 – 4 педи от Слънцето да дойдеш, на един метър или даже на един километър, но при един милион мили не е така. Може би има учени, които знаят точно колко е оттук до Слънцето. Но техните ученици, като превеждаха сега техните познания, направиха погрешки.

Една малка погрешка в живота много струва. Ако вие вложите 25 стотинки със сложна лихва в някоя банка, то след 2500 години знаете ли каква ще бъде сумата? Един математик е изчислил, че след 2500 години, и да беше нашата Земя цяла от злато, пак не би могло да се плати тази сума. Той е изчислил още, че трябва в продължение на 9000 години на всеки 9 минути да пада по една Земя от злато в банката, за да се изплати тази сума. Приложението какво е: една малка погрешка в живота, ако не я изправите, след време тя може да причини голяма вреда. А една малка добродетел, по същия закон, след време може да бъде в голяма услуга на самия човек. Законът е: всички хора трябва да се учат да дават и да не мислят само за себе си. Правото мислене: най-първо мисли за Бога, после мисли за ближния си и мисли за себе си. Това е правият път. Сегашните хора за Бога не мислят, но за себе си мислят. За ближния си мислят само ако им остане свободно време. А правата посока е ближният, той е средоточие. Бог е началният закон, после е ближният, а човек е съединителната нишка, той е съединителното звено. Човек трябва да се съедини с вечността. Той трябва да оправи нещата. А ние дотолкова сме се отдалечили от първоначалната истина, че всички сме станали нечисти.

Например Слънцето има известни лечебни свойства. Няма болест, която слънчевата светлина да не може да лекува, но то е само при известни условия. За да може Слънцето да те лекува, ти непременно трябва да докараш в хармония твоя ум, непременно трябва да докараш в хармония твоето сърце и непременно трябва да докараш в хармония твоята воля, да възприемат този лъч, който Слънцето носи. Няма болест, която да не може да се лекува. Или както Христос е казал, „да повярвате". В какво? Повярвайте в Бога. Бог е нещо повече от Слънцето, Бог е нещо повече от Вселената. Старите пророци са мислели даже много по-положително. Казано е в Писанието: „Бог казва: „Опитайте Ме в ден скръбен и ще ви помогна, и ще Ме прославите". Еврейският

народ има една заслуга – във времена на големи бедствия евреите опитваха този закон. И когато се обръщаха към Бога, Той им помагаше и те се връщаха в своите пътища.

Питам: тези болезнени състояния, които сега идват, на какво се дължат? Нашата култура е християнска. Като се разгледа тази култура, вижда се, че християнството днес не е заквасило цялото човечество. Външно, привидно в тази култура всички носим името „християнин", но по същество ние не носим християнски дух. Какво показа войната в 1914 година? Цялата християнска култура се опита тогава. Най-образованите народи, всички народи, които бяха цветът на човечеството, излязоха и цели четири години се биха непрекъснато, без примирие, тъй че не можеха да прибират и ранените си от бойните полета. Четири години без примирие! Как ще обясните туй противоречие? А ние мислехме, че като нашата култура друга няма, че всички други култури са се изопачили. Обяснява един окултист защо е станала войната: понеже от две хиляди години християнските народи не давали каквото трябва, не изпълнявали Христовия закон, затова е трябвало да се направи жертва. Трябвало е да стане тази война в 1914 година, за да се дадат хора в жертва и да дойдат около 400 милиарда загуби за Европа. Една глоба за това, че за две хиляди години те не са изпълнили своя закон. Когато обединените народи победиха, наложиха на Германия да плати 120 милиарда след войната. (*Репарациите за Германия след подписването на Версайския договор през 1919 г., с който се слага край на войната между Антантата и Германия, се определят през 1922 г. и са в размер на 132 милиарда златни марки – бел. ред.*) И цяла Германия да се продаде, пак не може да даде толкова. Всичкото злато в света възлиза на 100 милиарда. Отде ще вземе само Германия толкова пари? Де е справедливостта? Нито едната, нито другата страна съзнават, че има една неправда. Мислите ли, че европейските народи са разбрали това? Те не могат да изправят тази неправда.

Европейските народи наближават към един страшен изпит, дето ще познаят, че има един велик закон в света, разумен закон. Те ще се научат да се подчиняват на този закон и да го изпълняват. То е туй, което хората наричат „Божи съд“. Господ иде да се проявява не тъй, както в миналото, но Той ще започне така да учи хората, че и глупавите да разберат, че в света има нещо разумно. Като се говори сега, някои хора се изпоплашват и казват: „Какво ще стане с нас?“. Нищо няма да стане с нас. Ако ние възприемем Христовия закон, какво ще изгубим? Ние не сме го приложили в действие. Много е изгубил светът. Сега иде друга една война заради неизпълнението на този закон. Войната може да се прекрати само по един начин: ако се приложи законът на Любовта. Само тогава войната може да бъде предотвратена. По този начин като се разсъждава, всички вярващи християни, всички проповедници в цяла Европа, в целия християнски свят трябва да се вдигнат и да кажат: „Доста! Сега за истината!“. Не да защитават личните си интереси, но да кажат какво становище трябва да заемат всички и най-после ние какво становище да заемем.

Казвате: „Ние можем ли да оправим света?“. Ние няма какво да оправяме света, но ние не трябва да го разваляме. Ние не трябва да противодействаме. Не че върху плановете на Бога може да има въздействие. Понякога питам: дали по другите системи, по другите земи има грехове, както на Земята? Не, в нашата Вселена само Земята е изправилница. От всички други системи всичките престъпници само тук ги изпращат, на Земята. Когато стане дума за изправление, Бог слиза тук, да оправи тази Земя. По всичките системи и големите величия, и най-умните, и най-великите хора грешат – те тук се изпращат за изправление. А когато се изправят, всеки си отива в своето отечество, там, отдето е дошъл. Може за 10 – 15 хиляди години, може за 100 хиляди години или за милиони години да са тук, то е без значение, но който е дошъл на Земята, трябва да се изправи, време има колкото искате. Сега вас това

не ви интересува, както няма да ви интересува, ако ви разправям за някой богат американец, милиардер. Вас ви интересува това, което е полезно за вас.

В Слънцето, в светлината, която излиза от Слънцето, съвременните хора, ако поддържаха Христовото учение, щяха да намерят всичкото свое благо. От какво излиза нещастието в света? От една дума, казана не намясто. Семейството се разваля само от една дума. Двама са се съчетали, преди те са умирали един за друг, но сега, дори малко да не е добре сготвено ядението, мъжът казва така на жена си: „Както си прегорила туй ядене, сляпа ли беше?". Оттам насетне проработва туй: любовта си взима крилата. Някой влиза в училището, изобличава учителя си. Учителят му казва: „Ти си голям простак!". Между слуга и господар е същото, между всички е същото. Най-после, като се усети слаб, човек започва да се крие, казва: „Чакай, аз ще се покажа, че не съм простак!". И тогава ние ще се намерим в положението на онова момче, което минавало покрай един американски пехливанин, бутнало го, а пехливанинът му ударил такава плесница, че го търкулил на земята. Младежът го погледнал, изтупал праха от дрехите си и само си казал в себе си: чакай, аз ще ти дам да разбереш! Започнал той да следи този американски юнак, да го наблюдава как се упражнява. Самият младеж десет години се упражнявал. След като развил една грамадна сила, той отишъл при пехливанина и му казал: „Познаваш ли ме?". – „Не те познавам." – „Преди време ти ми удари една плесница и аз се търкулнах на земята. Сега аз ще те ударя, че да разбереш! Удар за удар." Какво се разрешава така? Нищо не се разрешава.

Ако човек в света си отмъщава, какво добива с това? Един евангелистки проповедник говорил за наказанието на грешниците: колко време ще стои един грешник в ада. За да сплаши слушателите си, той казал: „Ако всяка година по една капка се изпарява от океана, колкото милиона години вземе да се изпари всичката вода от океана, за толкова милиона години пак няма да се свърши

наказанието на онзи, който влезе в ада!“. Турците казват: „И да видиш, пак не вярвай в това!“. В Стария Завет се казва: „Вечно ще ви изхвърля от лицето Си!“, но не се минават 50 години, и Бог пак изпраща някой израилски пророк; или след 100 години, най-много след 250 години го изпраща. Казва: „Десет рода по 25 години“ – това са 250 години на затвор. Не е малко да бъдеш затворен толкова време.

Сега ние ще се върнем към онази велика любов. Светът е създаден за благото на човешката душа. Светът е създаден за благото, за вас. Много малко е писано от това, което Христос е казал, от това, което Христос е проявил. Каква светлина щяхме да имаме, ако всичко беше писано! Много малко е писано от това, което е казал. Но то е написано някъде! Туй, което Христос е казал, е написано в човешките души. И от две хиляди години Христос не е престанал да говори. Чрез устата на всички проповедници в света той е говорил; чрез устата на всички добри хора той е говорил; чрез устата на всички съдии той е говорил; навсякъде той е говорил. И е говорил по такъв начин, че е искал да убеди света да бъдат справедливи всички хора. В сегашните условия всеки човек в себе си трябва да бъде справедлив, трябва да бъде и чист. Чистотата, това е здраве за човека. Човек, за да бъде силен, трябва да бъде чист, а за да бъде умен, той непременно трябва да бъде справедлив. Изгуби ли човек онова чувство на справедливост, той изгубва своята интелигентност. – „Ако не съм справедлив, какво от това?“ Ще престанеш да бъдеш умна душа.

Казва Писанието: „И постави Бог вражда между змията и човека“. Тъй казва: „Змията ще нарани петата на жената, а тя ще ѝ смаже главата“. Следователно главата на злото в света ще бъде стъпкана от петата на жената. Значи злото ще изгуби своята интелигентност и вследствие на това ще бъде победено. Но това не е механически опит. Всички имате една опитност: били сте някой път раздразнени. От какво сте били раздразнени? Представете си, че имате един брат по

кръв, когото обичате. Той е взел от вас хиляда лева и не ви ги връща, а вие му се сърдите. Като му се сърдите, какво печелите? Нима любовта на брата не струва хиляда лева? Дайте му още хиляда лева. – „Къде ще му отиде краят така?“ Давайте дотогава, докато дадете и последното петаче. След като нямате какво да давате, станете му слуга. Ама вие ще кажете: „Тогава къде ще иде братството?“. Че сега братството къде е? Сега има ли братство? Ако човек върви по пътя на туй разбиране, за което ви казвам, той ще обърне брат си. Когато станеш слуга на брат си от любов и започнеш да му даваш храна, да му даваш хляб, той вече от тебе зависи.

Аз казвам, че ако сегашните жени знаеха как да месят, те можеха да оправят света само с месене на хляба. Аз съм виждал жени – месят хляб, но не знаят как да го месят. Една млада жена, като започне да меси и вложи там всичките си чувства, всичките си мисли, всичката си вяра, този хляб, който тя даде, ще се проникне от всичко това. А сега тя го меси кисела и докато го пече, мисли да се освободи, казва: „Туй не е за мене, туй е за някоя слугиня“. Най-после дойдоха слугините да месят хляба и на какво заприличаха хората? На слугини. Трябва да се върнат не слугините да месят хляба, но почетните професори. Не само това, аз препоръчвам на всинца ви: който от вас знае да меси хляб, той да си го меси. Нека в три-четири месеца само той да си меси хляба и да чете всичките молитви, които знае. А като го омеси и изпече, да не остане нито трошица от него. Сега вие ще възразите: „Туй ми остана сега! Аз си имам толкова по-важна работа!“. Каква е по-важната работа в света? Ако аз меся един хляб, който може да примири двама души, моят хляб е на мястото си. Ако аз напиша една книга, с която двама души се скарват какво съм искал да кажа, както сега някои се карат какво е искал да каже Христос, тази книга на мястото си ли е? И досега християнските слушатели се карат какво е искал да каже Христос. Христос е искал да каже: стани хляб и нека те изядат хората! Ако те изядат, ти тогава човек

ще станеш. Докато не те изядат, ти човек не може да станеш.

Христос казва: „Аз съм живият хляб и който ме яде, ще има живот“. Как ще го разберете? Не плътта, но онова, което човек мисли, туй е човекът. Мислите, възвишените желания, възвишените постъпки, туй е човекът. Когато ти възприемеш мисълта на човека, когато ти възприемеш неговите благородни желания и когато ти възприемеш неговите благородни постъпки, които не са материални, туй е човекът. Казвате: „Който яде, той ще бъде жив“. Туй, което имаме, то не е човекът, то е едно такси. Ти ще излезеш от това такси, таксито ще го погребат някъде. Казвате: „Дали със същото такси пак ще оживеем?“. Не, благодарете на Бога, че втори път, като дойдете на Земята, такси няма да има. Едно такси като сегашното, което трябва да се ремонтира, едно такси, което трябва да претърпява всичките несгоди и грехове и робство, и пороци – благодарим за такова такси! Трябва да иззидаме едно такси, в което престъпления да не стават.

Питам сега: коя глава днес е свободна от лошите мисли и желания? Кое тяло е свободно от лошите постъпки? Вие ще кажете, че условията са такива. Условията, те са външният свят. Човек, това са вътрешните състояния. Човек е над условията, човек е над състоянията. На всяко едно вътрешно състояние съответства едно външно условие. Дотогава, докогато ние мислим, че условията са, които заповядват, животът ще бъде такъв, какъвто е. Та нима онова, което казва Христос, не е същото? Казва Христос тъй: „Имам власт да положа душата си, имам власт и да я взема“. За да познаете, че Син Човечески има власт, той казва на болния: „Вдигни одъра си и ходи!“. Мойсей е писал, че в събота не може да си вдига одъра. Ние сега мислим, че е ненарушимо каквото е писал, за да не съгрешим. В какво ще съгрешиш? Ако в даден случай си се разгневил, превърни своя гняв в любов. Ето човека! Туй е най-гъстата материя, която трябва да трансформираш в светлина. Ти имаш в себе

си едно чувство на завист, имаш една ревност. Аз гледам навсякъде, пък и при сегашните музиканти – какви ли не ревности! Казва някой: „Музиката колко благородни свойства придава на музикантите!“. Има три вида музиканти: едни, които свирят за удоволствие, други, които свирят за пари, и трети, които служат на Бога. Тези, третите, са бъдещите музиканти. Сега първите два вида музиканти ги имаме: за удоволствие и за пари. За мене важи един контраст. Ще отидеш и ще направиш сделката за някой концерт – хубаво, туй не е лошо, но тази музика няма да спаси света. Разказваше ми един американец, който бил на концерт на цигуларката Камила Русо*, ученичка на Паганини: „Когато я слушах да свири „Сънят на живота“, аз реших да се примиря с всичките си врагове в света. Каквито прегрешения имах, като излязох от концерта, исках да се примиря с цял свят“.

Казват учениците: „Придай ни вяра!“. Законът е такъв: не може да ти се придаде вяра, ако ти не обичаш. Защото вярата произтича от любовта, която имаш. Любовта носи живот. Ти може да си съставиш едно мнение за някого, да питаш заслужава ли той твоята любов. Обърни въпроса другояче: ти заслужаваш ли любовта на другите? Ти мислиш дали другите хора заслужават твоята любов. Законът е същият. Въпросът не седи там. В света великият закон на Любовта е, че ние сме носители на любовта. Ако дадем ход на Божията любов, то всичкото това благословение, което любовта носи, ще остане вътре в нас и ние ще станем хора силни. Всичкият успех на човека зависи от любовта, която има. В науката, в музиката, навсякъде, дето човек има любов, той побеждава. Дето любовта се оттегля, нещата стават невъзможни. Даже в една война тази страна

* Камила Урсо (Русо) (1840 – 1902) – виртуозна цигуларка. Паганини си заминава от този свят само няколко дни преди да се роди Камила Урсо, но след това тръгва цяла школа, вдъхновена от великия композитор и инструменталист, към която безспорно принадлежи и тази забележителна цигуларка.

побеждава, дето има любов. Когато дойдем дотам да разберем закона на Любовта в пълния смисъл, светът ще се поправи.

„Хвърли хляба!“ Кой хляб? Онзи хляб, който Бог ти е дал, който ти не можеш да ядеш, хвърли го във водата, в най-добрия живот. Тури там хляба, той ще живее. Писанието казва: „Хвърли семето си!“. Казвам: знанието, което имате, дръжте го в себе си. Не да се откажете от знанието си, но вашето знание трябва да има една малка запалка. На най-богатите хора им трябва. Аз съм ви привеждал много примери, няма какво да привеждам повече. При сегашните условия от хората се изисква много малко, за да влязат в правия път на разбиране. Защото прави са нашите стремежи. Ние искаме да стане нещо от нас. И туй е правото. Човешката душа трябва да добие своята свобода. Потребна е свобода за човешката душа.

Един съвременен учен човек е направил изчисления какви възможности се крият у човека. Той казва така: „Ако днес всичкото знание, което е от хиляди години и досега, се събере в 99 тома като Библията, в мозъка на човека ще остане място за още 999 такива книги“. Какви грамадни условия още има в човека, да расте той и да се развива! Човек не е дори на половината от пътя на своето развитие, той се намира още в своето детство. Пред него седи велик простор на развитие. Погледнете например как се е развило човешкото лице. Погледнете първо към жабата и като дойдете до човека, ще видите грамадния простор, ще видите как се е повдигнал човекът, как се е оформило човешкото лице. И то няма да спре там. Съзнанието на човека няма да спре до тази област, където сте сега.

Любовта, като влезе в света, трябва да ви напълни. Всички хора в бъдеще трябва да бъдат силни не само по музика, но трябва да бъдат силни по любов. Няма по-мощна сила от любовта. Когато дойдоха да уловят Христа, онези, които бяха въоръжени, само като ги погледна той с любов, всички паднаха на земята. Понеже

той не искаше да се спре при малкото страдание, каза: „Кого търсите? Ако е за мене, аз не съм от страхливите хора, пуснете моите ученици да си вървят, мене хванете!“. Христос не се спря при малкото страдание, то беше нищо. Той влезе в устата на смъртта. Но смъртта се намери в трудно положение. Намери се един човек, когото тя не можа да сдъвче. Дотогава смъртта всички дъвчеше. Намери се един човек, когото смъртта не можа да сдъвче. И като не можа да го сдъвче, повърна го назад, както китът повърна Йон. Казва тогава смъртта: „Още веднъж такъв да не ми носите!“. Какво стана със смъртта? Оттогава всичките ѝ зъби изпопадаха, тя остана без зъби. С нос е, но няма ония нокти и зъби, които имаше. Още малко остана, и хората ще бъдат свободни от нейното робство.

Сега хората казват: „Няма какво, ще се мре!“. Ще се мре, но хвърлете хляба на любовта. В света хвърлете хляба на отчаянието, на обезсърчението, на болестите. Не търсете навсякъде да казвате: „Чакай да намеря един светия, той да се помоли“, но вземайте вие мястото на светията. Вие сте точно на мястото. Светията може да е на 4 – 5 километра далеч, какво ще направи той? Като помислиш за този светия, той ще ти каже: „Братко, започни работа, аз ще ти помогна оттам“. Та всичките светии не са егоисти! Като повикаш всички светии, те ще ти помогнат. Сегашните хора имат такова разбиране, че като дойде един беден, казват: „Да повикаме някой светия“. Знаете ли какво е направил един от видните проповедници в Лондон – Спърджън*? Събират се най-видните проповедници и казват: „Да се помолим на Господа да ни даде една грамадна сума“. Спърджън им казва: „Братя, да не изкушаваме Господа. Ето, аз давам от себе си 2 хиляди лири“. Брат Джон, виден философ, дал 5 хиляди лири. Започват всичките да дават.

* Чарлс Спърджън (1834 – 1892) – знаменит английски баптистки проповедник, може би най-популярният проповедник в Англия през по-голямата част от втората половина на XIX век.

Ето така се извършва волята Божия. Съберете парите, кооперирайте се. Господ ще изпълни вашите сърца, да изпълните вие Неговата воля.

Сега ние сме в Божия храм. Мислим, че само от хляб се нуждаем. Той, хлябът, е третостепенен. Сегашният свят се нуждае от хубава и красива мисъл. Ти искаш пари назаем от някого. Като те погледне, той казва: „Ще ги върнеш ли?“. Някой път поискаш, той вдигне рамене: „Нямам“. Има, но не иска да ти даде. По-добре е да каже истината: „Имам пари, но нямам доверие в тебе“. Ние считаме, че не е полезно да се каже истината. Не истината, но фактът трябва да се каже. Преди години минавам някъде, срещам един беден човек, който проси. Поглежда ме той и започва да ми разправя, че деца имал, жена му боледувала. Аз усещам, че малко мирише на винце, но нищо не му казвам. Иска да му дам пари. Казвам му: „Ела с мене“. – „Не, оставам.“ – „Ела с мене.“ Отиваме в една гостилница и аз казвам на гостилничаря: „Ще му дадеш да яде, но пари няма да му даваш“. Защото аз виждам, че ако му дам пари, ще отиде да ги изпие. Казва: „За жена ми ми трябват“. – „Ще дойда да видя жена ти.“ – „Няма какво да я виждаш.“ – „Аз искам да проверя работите, да не ме лъжеш.“ – „Ама три деца имам.“ – „Нито жена, нито деца имаш.“ Той не е женен.

Казвам: да престанат всички онези самоизмами, белите и черните лъжи. Според мене, като не можеш да кажеш истината както трябва, по-добре е да си мълчиш. Ако не можеш да кажеш на себе си истината, мълчи, не говори лъжи. Ти казваш на себе си: „От тебе човек не може да стане!“. Туй е една лъжа. Твоят живот не зависи от тебе. Онзи, Който те е изпратил на Земята, Той знае, в Неговите ръце е твоят живот. Той знае, че ще стане, Той те е изпратил, да стане нещо от тебе. Зидарят може ли да каже, че нищо няма да стане от една къща? Най-първо, говорете истината на себе си. В този век вие се поставяте на най-тежкия изпит. Давам ви едно правило: търсете Бога във всяко време, на Него възлагайте надеждата си. Не търсете хората, на тях да

им разправяте. Като направите 99 опита, да имате един положителен опит. Бог казва: „Преди да поискате, Аз ще ви отговоря“. Вие виждате, че Господ живее в сърцата на хората. Навсякъде живее Бог. Ако ние Го познаваме, ако имаме любов към Него, Той ще ни избави.

Във всичко се съмнявайте, но не и в Бога. Три неща трябва да имате предвид: Бога обичайте, в ближния си не се съмнявайте и себе си не презирайте. Щом грешиш, ти презираш себе си. Щом човек греши, той презира себе си. Пази се да не паднеш в грях, защото уронваш своето достойнство. След като направиш едно прегрешение, ти имаш най-ниското положение. Казваш: „В какво ниско положение съм!“. Не, не излагай себе си на изкушение, нито на позор.

Люби Бога! Не се съмнявай в ближния си! Не презирай себе си!

Благословен Господ Бог наш
Тайна молитва

22 юли 1934 г., София, Изгрев

Вътрешният човек

Ще ви прочета само няколко стиха от 3. глава на Посланието на апостол Павел към Ефесяните. Ще се спра на думите „вътрешният човек“.

Има неща в природата, на които трябва да се направи един превод. Превод трябва да се направи, защото хората не са запознати с езика на природата. Ако бяха запознати с езика на природата, те толкова нещастия не биха имали на Земята. Понеже имаме толкова криви преводи, ние влизаме в постоянно стълкновение. Всичките учени хора правят опити, възможно е да правят разни преводи. Трябва да благодарим за хубавите преводи, които са направили. Тия преводи не са дали още желаните резултати. Положението сега е много по-добро, отколкото в миналото, а за в бъдеще ще има още по-голямо подобрение.

Вътрешният човек. Щом има вътрешен човек, има и външен. Да се проучва човекът, то е един обширен въпрос. Най-интересното същество на Земята е човекът. По-интересно същество от човека няма. Някой казва: „Проучи себе си“. Човек да проучи човека, не себе си – онзи човек, който включва всичко; всичките хора са един човек, съзнанието е едно. Когато казвам, че съзнанието е едно, някои влизат в противоречие. От едно езеро, в което няма никакво изтичане навън, вие може да направите хиляди вадички, които да текат в разни направления. Туй ще е все от езерото, но езерото е едно. Така е и при човешките изтичания, няма никакво различие. Във всичките хора има нещо общо. Колкото и да се различават хората, всички те скърбят еднакво и се радват еднакво. Хората се различават, но всички скърбят. Най-първо, ние трябва да се пазим. Има нещо, на което хората трябва да се учат. Има неща, които трябва да учим. Няма нужда да учим рибата да плува. Няма нужда да учим птицата да лети. Няма нужда да учим

коня да бяга. Няма нужда да учим човека как да говори, как да гледа. То е външният човек. За да се изрази външният, този процес във вътрешния човек е завършен; външно е незавършен.

Казвам: някой път въпросите се разглеждат и външно, и вътрешно и оттам произтичат противоречията. Ние казваме, че животът има смисъл и няма смисъл. Животът всякога има смисъл за този, който го разбира. И животът няма смисъл за този, който не го разбира. Казват: „За да бъде човек щастлив, трябва да бъде богат". Вярно ли е? Не, човек едновременно трябва да бъде и богат, и сиромах. Ако човек едновременно не е богат и сиромах, той не може да бъде щастлив. Може да докажем научно тези противоречия. После, човек трябва да бъде и добър, и лош. Защото, ако не е добър и лош едновременно, не може да бъде щастлив. Това са противоречия, това са контрасти. Казваме: „Това не е съобразно със сегашния морал на хората". Питам: какъв е сегашният морал на хората? Той не разрешава всичките противоречия. Преди хиляди години е казано: „Не кради!", но хората крадат. Преди хиляди години е казано: „Не лъжи!", но хората лъжат. От хиляди години се казва, че хората трябва да се обичат, казва се: „Люби ближния си!", но хората не се обичат. Питаш: „Причината?". Няма никаква причина. Когато канеш един човек на гости и той не иска да яде, коя е причината? Сит е човекът, не е гладен. Щом огладнее, ще видиш как ще яде. Ти започваш да разсъждаваш философски кои са причините, сърдит ли е този човек; те са посторонни работи. Основната причина е, че този човек не е гладен. Казваш: „Яж, на гости си поканен!". Тогава законът е: кани на гости тия, които са гладни, а не тия, които са сити.

Умният човек може да извади ред заключения. Това са все методи и начини на разсъждение. Ние сме попаднали в един водовъртеж. Учените хора казват, че светът се е образувал чрез водовъртеж. Хората са във водовъртежа, понеже човек още не се е създал, външният човек още не е оформен. Казват: „Бог направи човека по образ и подобие

Свое“. Не, това се отнася за вътрешния човек; външния човек Той още го върти. Ако искате, туй мога да ви го представя така: Господ е един грънчар, който върти гърнето на колелото си и го изкалъпва. Турил е ръката си, върти колелото. Господ още държи човека на огъня, пече го. Който не разбира, казва: „Пече ме Господ!“. Радвай се, че те пече Господ, защото, ако не те пече, нищо няма да стане. Опеченият хляб е, който има цена, не замесеният. Човек сега е само замесен. Казвате: „Ние, съвременните хора, сме дошли до сегашното положение на XX век, век на просвета, век на висока култура“. Всичките християни сега само минават за християни, говорят за любовта, говорят за общество, за морал, за гражданска свобода – за какво ли не говорят! Те са хубави работи.

Три неща има, които трябва да залегнат в основата навсякъде. Първо, вътрешният живот, или да го преведем така – Божественият живот, е туй, в което противоречие няма. В Божествения живот противоречие няма. После, във вътрешното знание почива целият порядък. Цялата природа е обоснована на това знание. След това е вътрешната свобода, или това, което хората наричат истина, или Божествена свобода. Три неща трябва да залегнат в душата на човека. Вътрешният живот изключва всяка болест. Вътрешният живот изключва всяко вътрешно страдание. Може да имаш страдание отвън, но то се изключва отвътре; отвън страданието е като едно условие. Този вътрешен човек, той не се влияе от болестта. Болестта кръжи около него като муха, може да кацне на главата му, но вътрешният човек само махне с ръка и мухата замине. Той е господар, който махва с ръка и болестта си заминава. Вътрешното знание изключва всяко невежество. Вътрешното знание изключва всяко заблуждение. Някои хора как ли не са цитирали, как ли не са изопачавали моите думи! Аз виждам как им е дошло на ума да го измислят, гениално, много майсторски. Едно нещо зная аз и на вас ви го препоръчвам: никога не се старайте да представите природата такава, каквато

не е. Няма по-голямо нещастие за човека от това да представи природата такава, каквато не е. Представете природата такава, каквато е, нищо повече. Ще кажете: „Понеже ние живеем в един свят, дето има страдание, мислим, че природата е причината за това“. Когато онези германци отидоха в Хималаите и трима от тях си изгубиха живота, нима природата беше виновна за това? Ни най-малко не е виновна природата, но причина е невниманието на човека. Човек, когато иска да направи пътешествие из планината, трябва да е вещ, трябва да е сигурен, трябва да има бодро око, трябва да бъде ясновидец. Това е само един контраст.

Според мене, за да бъде съвършен човек на Земята, веждите му не трябва да бъдат дебели, нито трябва да станат тънки като косъм. Ще попитате защо. Дебелите вежди дават обективен ум, който вижда нещата отблизо, всичко вижда, пресмята. Този, с дебелите вежди, на 100 метра не вижда. Този, с тънките вежди, той наблизо не вижда, но вижда на хиляди километри какво става. Когато искаш да се качваш по планините, ще си с тънките вежди – да видиш трябва ли да се качиш, или не. Когато искаш наблизо да идеш – тогава с дебелите вежди. Много естествено, дебелото въже на късо разстояние може да го разпънеш, а едно тънко като конец въже може да го разпънеш надалеч. Сега се заражда друг въпрос: тогава човек нямаше да бъде красив. Човек отвън нямаше да бъде красив, но главата му не щеше да пати, както сега пати. Сега човек е красив, но главата му пати.

Съвременното човечество, всички съвременни учени хора туриха една идея в ума – че природата трябва да се победи. Туриха един максимум. И се започна една борба между природата и човека. С години вече се води борбата и човек иска да излезе победител над природата. Той ще излезе победител над природата, но ще се намери легнал на гръб. То ще е както при онзи български пехливанин, който се борил с един турчин. Българинът ритнал турчина, съборил го да падне по гръб, но понеже

турчинът бил много честолюбив, казал: „Аз го ритнах в корема". Българинът се радвал, че го е повалил по гръб, турчинът се радвал, че го е ритнал в корема. Нашата работа ще бъде същата: ние ще се радваме, че сме ритнали природата в корема. Природата има такъв корем, че ако речем да я ритнем, знаете ли какво ще ни струва този удар? Като се качил комарът на гърба на слона, върху дебелата му кожа, казал: „Надупчих му кожата!". Питали слона заболяло ли го е и той казал: „Не зная кога се е качил на гърба ми, не ме заболя".

Друго едно твърдение от старо време казва: „Трябва да победим себе си". Няма какво човек да побеждава нито природата, нито себе си. Да обикне природата, да обикне и себе си, нищо повече. Ще кажете: „Ние обичаме себе си". Не, ние не обичаме себе си. Да се удоволстваш, да се храниш по един неестествен начин, това не е обич към себе си. Да искаш стомахът ти от сутрин до вечер да яде, това не е обич към себе си. Твоят стомах е една машина, която иска почивка. След като е работил два-три часа, нека да почива. Трябва да знаем, че нашите дробове, и те трябва да почиват; нашето сърце, и то трябва да почива; нашият мозък, и той трябва да почива. Казва някой: „Не мога да мисля". Той не разбира закона. При тези условия, при които човек може да мисли, неговият мозък си почива. Природата дава на човека 6 – 7 часа, за да почине мозъкът му – той трябва да спи, че като дойде сутринта, да може да работи.

Сега ние, хората, нямаме ясна представа за онази грамадна енергия, за онази велика разумност в света. Нямаме ясна представа за всички ония същества преди нас, които са завършили своето развитие и които са строили Вселената – аз ги наричам строители на Вселената. В източната философия ги кръщават така; и аз ги наричам същества, които са построили Вселената. Думата „Господ" в еврейския език е в множествено число – не един е построил Вселената, но мнозина са я построили. След като са мислили хиляда, един милион същества, тия, мнозината, сега имат единство в

природата. Това не е да се отрича Бог. За Бога ние нямаме ясна представа. Бог е същество, недостъпно за човешкия мозък. Бог е същество, недостъпно за човешкото сърце. Бог е същество, достъпно за човешкия дух. За човешката душа донякъде е достъпно. С туй, което умът и сърцето мислят за Бога, те са отражения на онези, които са построили Вселената. Сега вие се смущавате от това. Ние още не сме в състояние да разберем Бога. Погрешката е, че ние искаме да схванем Бога външно, като обект, като форма. Той е непонятен, не можем да Го схванем. Има един начин, по който човек може да схване отношението, което трябва да има към живото същество. Питам кое е по-хубаво за вас: да знаете един милиардер колко милиарда има, колко добрини може да прави, но той нищо да не ви дава, да не ви помага, да няма никакво отношение спрямо вас или пък този милиардер да ви помага, да бъде на ваше разположение, но вие нищо да не знаете за неговите добрини? По-добре е да имате помощ. Ние се намираме в следното положение: туй Същество, Което ни помага, не Го познаваме, То е недостъпно и ние не можем да Го разберем. Сред всичко, от което се нуждаем, няма нещо, което да не ни е дадено. Ако ние сме недоволни, то е резултат на нашето невежество.

Мнозина се окайват, че са нещастни хора. Един човек не оценява колко струват неговите очи, казва, че е нещастен, а очите струват най-малко 100 милиона френски франка. Неговите уши струват 20 милиона, неговото обоняние струва 50 милиона, способността му да яде струва един милиард. Вие ще кажете: „Къде са тези пари?“. Всеки ден, когато ядете, това не е ли приход? Какво искате? Ще кажете, че искате някой човек да ви обича. Аз не зная какво разбирате под обич. Аз мога да обичам някого така, че да започне да плаче от моята любов. По два начина мога да ви обичам. От единия начин ще плачете до девет рода. Ако аз, който ви обичам, не ви дам нищо да ядете, затворя ви в стаята, туря ви восък в ушите, да не слушате лоши работи, завържа ви

очите, да не се изкушавате от света, запуша ви устата, да не казвате лоши думи, да не направите престъпление – и ако все от обич направя всичко това, питам: кой би искал тази любов? Сегашните хора казват: „Защо Господ не ми затвори очите, защо направих туй прегрешение?“. За какво ли не са ми се оплаквали! И все мъже са ми се оплаквали, казвали са: „Очите ми, като видят някоя жена, все на лошото гледат“. Казвам: „Твоята камера е изопачена“. – „Не зная, но каквото чуя, не го изопачавам. Така ми се виждат нещата.“

Ти гледай на нещата като на незавършено произведение. Жената външно не е завършена, но вътрешно е завършена. Една картина не е завършена, а ти може да се изкушаваш, да искаш тази жена. Някой път мъжът се изкушава от жената както дете от захарта – бръкне, вземе една бучка, тури я в устата си. Само че е опасно да глътнеш жената. Няма нещо по-опасно от това да глътнеш една жена. Който е глътнал жена, казва: „Всичко гълтам, но жена втори път не гълтам“. Човек не разбира жената. Това е противоположното на човека, обективно противоположното. Вътрешният човек може да види себе си само в жената. Една жена може да види себе си само в мъжа. Следователно мъжът е едно огледало за човека, за да се види жената външно, обективно какво представлява. Така седят работите. Те са необходими. Какво има да се изкушаваш? То е като да се видиш в огледало. Ще се видиш в огледалото, благодари, че си красив. Ако имаш недостатък, ще го изправиш – ще направиш упражнения, ще се измени лицето ти.

Сега ще ви обърна внимание на следното: светът не седи в едно затворено положение. Например съвременните хора не знаят какво влияние упражнява Слънцето, не знаят какво влияние упражнява Месечината, не знаят какво влияние упражняват звездите. Пък не знаят и какво влияние упражнява Земята, какво влияние упражняват плодните храни, какво влияние упражняват цветовете, какво влияние упражняват растенията, животните. Човек е заобиколен с милион неща, които упражняват

влияние. Казваме: „В бъдещото съществувание ще разберем“. И ние някой път сме недоволни от живота. Единствената причина е, че няма с какво да се занимава нашият ум, той все с много обикновени работи е зает. Търговецът на платове се занимава все с платове. Онзи, който се занимава с жито, все мисли колко жито ще купи, колко ще продаде. Гостилничарят все мисли колко клиенти ще дойдат, колко трябва да сготви. Това са външни неща. Те не допринасят нищо на вътрешния човек.

Яденето е условие за външния човек, да може той да достави материал за усъвършенстването на вътрешния човек. Сегашните хора даже не знаят как да ядат. Аз съм правил своите научни наблюдения в продължение на 12 години. Някой е тичал и след това вземе веднага да яде – бърза, бърза, наведнъж изяде всичко. Той ще си създаде нещастие. Така да се яде не може! Ще седнеш на масата, за десет минути ще си починеш, няма да бързаш, никой не те гони. Казваш, че някаква работа имаш навън. В дадения случай туй, което ядеш, то е работата. Като мислиш, че имаш друга работа, ти се самозаблуждаваш. Тази храна, която ще влезе в твоя живот, тя е Божественото. В Божествената храна, която ядем, там е скрит Бог. Ние искаме живот да придобием. Ако ти не можеш да мислиш, че в храната ти участва Божественият живот, смъртта ще те намери. Като започнеш да мислиш за храната, като ядеш хляба, ще благодариш. Ти сега, като ядеш хляба, хванеш го, кажеш: „Недопечен е“. Това е осъждане, това не е философия. Вие сте хора на XX век, вие сте хора образовани – ще мислите. В хляба се крие една мощна сила. Ако си болен и мислиш, че в хляба, който ядеш, се крие онази мощна сила, то болестта ти ще изчезне. Като пиеш вода, ще знаеш, че във водата е Божественото. Като дишаш, ще знаеш, че Бог е във въздуха. Като възприемаш светлината, ще знаеш, че Бог е в светлината. Ако така мислите, ще настане един нов свят пред вас. По какво се отличава той?

Може да направите един опит. Заблуждението се отличава от истината по следните качества: когато

човек върви в пътя на заблуждението, умът му се помрачава и недоволството се увеличава. Когато човек върви по правия път на истината, неговият ум се просвещава, той расте и душата му се разширява. Когато вие вървите по пътя на истината, вашата душа се разширява, вашият ум се просвещава. Ако твоето дело расте, от ден на ден ти ставаш по-красив. Хората тогава ти казват: „Ти вървиш в кривия път!". Аз бих желал да вървя по този крив път. В пътя, по който този човек върви, той ще разбере смисъла на сиромашията, ще разбере смисъла на богатството, ще разбере смисъла на живота, ще разбере смисъла и на смъртта. Човек, който така мисли, щом влезе в рамките на смъртта, той ще изненада и самата смърт.

Аз определям, че максимум три неща са потребни на човека, за да бъде той свободен: първо, да може да става толкова малък, че да минава отвсякъде, нищо да не може да го спре; второ, да може да се движи толкова бързо, че и смъртта да не може да го стигне; трето, да бъде толкова обширен в своята мисъл, че никой да не може да го ограничи. Че как ще ме хване смъртта? Единственото нещо в света, което е неуловимо, то е душата. Душата се вижда и не може да се ограничи. Душата се вижда и не може да се разбере. Единственото нещо, което се вижда и не може да се улови, то е човешката душа. Единственото нещо, което смъртта не може да пипне, то е човешката душа. Някой казва, че еди-кого си е уловила смъртта. Чудя се на хората, като казват така. Смъртта, като е дошла, е освободила душата от ненужния багаж. Душата е като келнер, който носи голям куфар на едно място, а като дойде смъртта, тя го пренася на друго място. Всички онези, които са заминали в другия свят, те се радват, подмладяват се, казват: „Ние тук сме на 33 години". Това са сегашни данни, те не са мои данни. Учените хора правят своите опити – може да ги намерите в Ню Йорк, може да ги намерите в Бостън, може да ги намерите в Лондон, може да ги намерите в Берлин, може да ги намерите в Париж, може да ги намерите и в Индия. Ще

кажете: „Тия хора са заблудени“. Тогава кои са хората, които не са заблудени?

Казвам: на нас ни трябва нов начин на разсъждение. На западните народи им трябва нов начин на разсъждение. Не че сегашният живот е лош, но трябва да разберем този живот обективно, за да си извадим поука. Източните народи вървяха по един път, а западните народи сега вървят по друг, противоположен път. Новата раса, която иде, тя върви по съвсем друг път. Новото поколение, което иде, то върви по различен път, по нов път, той не е старият път. Старите методи, старите разбирания, всичко туй ще служи като параван на съвсем нови работи. Ако така се разсъждаваше: че чрез Мойсей Бог ни говори и че е съвършено Мойсеевото учение, щеше ли да има нужда от Христос?

Законът е следният: понеже човечеството расте, то расте външният човек. Следователно християнството дойде като един метод за външния и вътрешния човек, да може да ги примири в голямото противоречие, което сега съществува в света между хората. Ако ние не намерим път, по който да ги примирим, всеки един от нас ще се мъчи. Вие искате да уредите живота си по начин, по който не може да се уреди. Единственият път, по който може да уредите живота индивидуално, семейно, обществено, държавно, то е да проучвате природата, нейните закони, нейните постановления и да постъпвате точно тъй, както тя постъпва. Туй трябва да дойде. Когато всичките учени хора, и мъже, и жени, намерят този път, тогава животът ще се видоизмени. Хората искат да ядат, искат да имат жилища, искат да имат добър живот. Тези хора искат да имат семейства, искат да имат деца. Как да се възпита бъдещото поколение, ако майката ражда десет деца и те умират? Питам: каква полза има от умирането на тия деца? По-добре майката да роди едно дете разумно, което да ѝ даде радост.

За какво е известно знание, което не може да допринесе полза? Знанието е потребно. Без знание не може,

но то постоянно трябва да се впряга на работа. Да ви приведа пример. Без знание ти ще приличаш на онзи стар цигулар, 70-годишен, който стои на улицата със своята цигулка, но не може хубаво да свири. Минава Паганини, спира се при него, взима цигулката му и засвирва. Събира се тогава една голяма тълпа да слуша, а копанката, която старият цигулар е сложил, се напълва с банкноти. На този стар цигулар му потичат сълзи и казва: „Колко години изгубих напразно, че да дойда до този хал! Защо не съм млад, да се науча да свиря както ти свириш!“. Ти седиш някъде със своята цигулка, а копанката ти е празна. Като мине природата, ще засвири. Тогава може да кажеш: „Да бях малко по-млад! Защо умът не ми дойде на младини, ами сега, на стари години?“.

Има един начин за подмладяване. Вие се лъжете, че сте стари. Преди два дена дойде при мене една госпожа от света, високоблагородна, и ми каза: „Ти си стар, на колко години си?“. Казах ѝ: „Аз имам за живота две понятия: млад е онзи, който никога не изгубва любовта на младостта си, и стар е онзи, който никога не е изгубил любовта на старостта си“. Ако кажа, че съм стар, то значи, че съм изгубил любовта на младостта си, направил съм погрешка. Ако младият се откаже от своята младост, той ще остарее. Ако старият се откаже от своята старост, той ще умре. Тогава аз казвам тъй: едновременно съм млад и стар. Млад съм толкова, че като мене друг млад няма. Стар съм толкова, че като мене друг стар няма. Туй е Божественото разбиране. Така трябва да разсъждава всеки един от вас. Затова ви се даде тази глава, затова ви се даде този ум, това сърце, този дух, тази душа. Казвате: „Какво трябва да правим?“. Ще се спрете при някой цигулар и ще свирите. Колцина от вас бихте пели като Аделина Пати* например? Ще кажете: „Възможно ли е?“. Възможното за Аделина

* Аделина Пати (1843 – 1919) – една от най-великите оперни певици на всички времена, покорила големите оперни сцени на Европа и Америка.

Пати е възможно за всеки, но трябва да спазвате всички условия, които природата изисква.

Ако онази майка, която иска да роди дете, знае постановленията на природата, тя може да внесе дарби в своето дете. За внасянето на дарби в човешкия организъм има определени дни през годината. Когато едно дете се зачене, майката трябва да бди, за да внесе тези дарби. Ако тя не бодърства, дарбите не могат да се всадят в детето. Виждаме, че някои деца не стават религиозни. Религията не е нещо, което може да се насади отпосле. Човек се ражда религиозен. При нерелигиозните хора горната част на главата винаги е огъната като копанка. Когато майката е бодърствала, главата на човек е изпъкнала горе. Ще кажем, че този човек е религиозен. И ако майката е бодърствала, когато се предават дарбите на човешкия ум, неговите способности, туй дете ще бъде одарено с отлична мисъл, челото му отпред ще бъде изпъкнало. Ако тази майка не е бодърствала, челото на детето ще бъде вдлъбнато, то ще бъде посредствено дете.

Мнозина ме питат тъй: „За тази мома да се оженя ли?“. Аз седя и разсъждавам: защо да се жени, копанки да ражда! Момата може да намери някой момък богат, с хубава служба, с апартамент. То е външната страна. Трябва да се изменят идеите за семейния живот и частично за женитбата. Не майката да се продава, та чрез женитбата да се осигури. Майката трябва да внесе необходимото, понеже известни условия се изискват. Момъкът трябва да дойде на времето, когато е определено от невидимия свят, за да не се разместят пътищата тъй, че да не стане волята Божия. Всичко се нарежда от горе. Ако е наредено от горе да се ожениш, ще се ожениш. Казвам на някого: „Майка ти е разместила пътищата, за тебе няма шанс. Ти ще се ожениш за един, който не те обича, той утре ще те напусне или ще умре“. Някой дойде и каже, че много обича еди-кого си. Този, когото обича, сега не може да живее, майка му е определила на 35 години да умре. По един закон е наредено

тъй, осъден е този човек; и двете линии на ръцете му са скъсани. Може по стечение на обстоятелствата, ако той измени своята съдба, да възстанови тези линии, но се изисква един гениален ум.

На какво ни учи Христос? Учи ни на един закон: човек да не престъпва законите, които Бог е поставил в природата. Христос учи на едно учение: да имаш любов към Бога, към Първата Причина, за да може, като любиш Бога, Бог да вложи в тебе дарби, или да вложи в тебе туй, което Той е вложил в душата. Христос учи да обичаш ближния си, за да може този ближен, също като майката, да вложи в тебе дарби. Да обичаш най-после и себе си, за да може, като работи любовта на Бога, любовта на ближния и твоята любов, да израсне в тебе великото. Така се постига великото в света.

Когато Христос дойде преди две хиляди години, какво стана с него? Разпнаха го. Ако днес дойде Христос, какво ще направи? Днес той ще каже: „Долу оръжията на всички държави! Братски ще живеете“. Ще го послушат ли? Ако дойде днес, Христос ще каже: „Всички религии да се обединят, подайте си ръка!“. Всеки може да държи своята църква, но любовта ще им въздейства. И мъже, и жени, и православни, и католици, и евангелисти има по света – светът е пълен само със сектанти. Мечките не са ли сектанти? Вълците не са ли сектанти? Дърветата не са ли сектанти? Рибите не са ли сектанти? Все сектанти търпи Господ. Потребни са сектите в света. За този, който не разбира, това са секти; за този, който разбира, това са органи на природата, чрез които тя действа. Не мислете, че има секти, но те са разумни същества, които работят. Ако дойде Христос, туй ще проповядва. Ще каже някой: „Не му е дошло времето“. След хиляда години да дойде Христос, пак същото ще проповядва. След две хиляди години да дойде, пак същото ще е. И след три хиляди години пак същото ще каже: „Без войни!“. За да можем да не направим една война, трябва да имаме любов.

Кога ще влезе любовта в света? Казвал съм и друг път: жените трябва да отидат на фронта, да спасят света. Мъжете проповядват, а жените трябва да реализират туй, което мъжете проповядват. Тогава всяка жена трябва да си постави следната задача: никога да не се жени за мъж, който не обича Бога с всичката си душа, с всичкия си ум, с всичкото си сърце и с всичката си сила; никога да не обича мъж, който не обича ближния си като себе си, и никога да не обича мъж, който не обича себе си. Тези правила трябва да си определи жената. Те са основни правила. Когато един мъж дойде да предложи на една жена, защото се е влюбил в нея, не може да живее без нея, тя така да му каже: „Всичко може да оставя, но 20 години ти за любов няма да говориш. Каквото ти заповядам, ще слушаш и след 20 години ще имаш право да кажеш една любовна дума". Така се спасява светът! Сега мъжете ще кажат: „За жените е това. Ами за нас?". И за мъжете е същото правило. Като дойде една жена и каже: „Аз те обичам", мъжът да каже: „Никога няма да се женя за една жена, която не обича Бога с всичкото си сърце, с всичкия си ум, с всичката си душа и с всичката си сила; никога няма да се женя за една жена, която не обича ближния си като себе си и която не обича себе си". Най-после, като каже една жена, че те обича, ще ѝ кажеш: „Всичко, каквото искаш, ще оставиш на мене, но 20 години за любов няма да говориш". Това са много тежки максими. Вие ще ги решите, вие знаете числителя и знаменателя. Това е вътрешен път.

Необходимо е ново схващане за любовта, която сега действа в света. Като не я разбирате, раждат се страданията. Страданията в света са един резултат на усилената Божествена любов, която иска да изправи хората. На хората трябва да се даде едно правилно разбиране, а не да се ограничават. Вие сега не живеете добре. Човек на Земята трябва да живее добре. Не трябва да го ограничаваме, че да му дотегне, но той трябва да има всичко онова, което му е потребно, да е радостен, че живее на Земята. Има неща позволени. Затова да не

казваме на човека: „Не трябва да пиеш!“. Ще пиеш колкото искаш. Ще пиеш умерено. Какво? Само най-чистата вода. Ще ядеш умерено. Какво? Не месо, не прасета, не агънца, не кокошки, но най-хубавите плодове. Хубав пресен хляб ще ядеш и с него – плодове. Това са максими.

Онези, които искате да се освободите от обятията на смъртта, онези, които искате да се освободите от страданията, от несгодите, от сиромашията, от всички неволи, на вас ви говоря. Онези, които нямате никакви страдания, вие живейте както искате. Онези, които искате свобода, на вас показвам пътя, по който трябва да вървите. Направете опит. Някои ще кажете: „Правилно ли е това, или не е?“. Онова, което сте опитали и проверили, вярвайте в него. Приемете и вярвайте в пълния смисъл на думата само на това, което сте проверили. Това, което не сте проверили, приемайте го на доверие. Приемете на доверие нещата, които ви проповядвам, за да не би да ги преведете криво. Някой път нямам време да ви обяснявам достатъчно. Някои неща искат много обяснения. И някой път човек не е в състояние да разбере.

Допуснете, че имате приятел, който ви обича, иска да ви постисне ръката, но вашата ръка е изкълчена, рани имате. Постисне ви той, вие кажете: „Чакай, чакай, не ме стискай!“. Когато човек иска да изучава съвременния свят, той трябва да бъде свободен от всички болести. Трябва най-първо да се премахне всичката проказа, всичките болести да се премахнат, които човек има, и тогава да дойде любовта. Сега всички все говорят за любов и от любов умират. Не, аз говоря за една любов, при която хората не умират, но оживяват. Това, от което хората умират, е безлюбието. Помнете: когато говорите за любов, всякога трябва да разбирате това, което дава живот. Ако един човек влезе в къщата ви и започне да ви говори за любовта, а след като излезе, остави едно голямо мъчение в душата ви, той никаква любов няма. Той, като е дошъл, трябва да бъде като свещ и вие ще сте благодарни, че е светнал, вие ще сте доволни

от живота. Той, след като дойде, трябва да премахне всичките противоречия.

Аз разбирам така: ако дойде Христос, той ще проповядва по такъв начин на света, че да разберат хората. Единственият начин, по който хората могат да разберат, то е законът на Любовта. Щом влезеш в закона на Любовта, ти ще станеш щастлив; щом влезеш в закона на Любовта, ти ще станеш здрав; щом влезеш в закона на Любовта, ти ще започнеш да се учиш, а животът ще се осмисли и няма да бъде товар за тебе. Ще кажете: „Дали това може да бъде?". Има хора на Земята, които живеят по този начин.

Срещнах една американка, над 90-годишна, която ми разправи: „С моя другар от 90 години живеем заедно и през тези 90 години нито една горчива дума не ми е казал, нито един крив поглед не ми е хвърлил. Щастливи сме и двамата. Никога няма да се разделим. Като дойде време да умрем, двамата ще заминем заедно. Ако се върнем на Земята, пак заедно ще се върнем".

Да умрете заедно с Христа и да се върнете заедно с Христа, това е спасението в живота.

Благословен Господ Бог наш
Тайна молитва

29 юли 1934 г., София, Изгрев

Който прави истината

Отче наш
Духът Божи
От 20. до 22. стих, 3. глава от Евангелието на Йоан
Аум

Ще говоря върху нещо практично, върху произхода и причините на всички болести, които съществуват в света. (*Учителя чете 21. стих на 3. глава от Евангелието на Йоан.*) Зад всяка болест какво стои? Болестта, от какъвто и характер да е, се поддържа от една духовна причина. Туй е едно твърдение, което не се нуждае от доказателства. То е като една аксиома, всеки може да го провери. Всеки го е опитал. Природата, която е създала човека, го е надарила с много чувства на предохрана. Когато е създала стомаха, природата е турила един контрольор, един инспектор на здравословното му състояние. Когато е създала дихателната система, природата е турила пак един инспектор, за да контролира дишането. Когато е създала мозъчната система, турила е друг инспектор, който да контролира мозъчните процеси, да контролира мислите.

Сега и светските, и духовните хора се намират в едно нездравословно състояние, в едно малко анормално състояние. Следователно заключенията на всички религиозни хора не са верни. Някой път наблюденията на астрономите не са верни по единствената причина, че отраженията не са ясни, пространството не е много чисто, атмосферата не е чиста. Трябва да има много чиста атмосфера, за да бъдат наблюденията верни. Много пъти и при наблюденията под микроскоп светлината не е достатъчна. Човек трябва да бъде вещ, когато прави своите наблюдения. Вие усещате едно малко неразположение и казвате за някого, че е

неврастеник. Хубавото нещо е, че човек има нервна система. Че е неврастеник, то нищо не значи. „Той е неврастеник“ – това ни най-малко не показва, че е болен. Неврастенията не е болест. Неврастенията показва, че нервната система не функционира правилно; силите, които функционират чрез нервите, не вървят правилно, нищо повече.

Но причината на всички болести седи в човешката мисъл. Мислите са два вида: едни мисли, които съграждат, и други мисли, които рушат. Едни мисли има, които свиват капилярните съдове, и други, които ги разширяват. Едни мисли има, които изстудяват човека, и други, които повишават температурата му. Понякога човек го втриса – повишила се е температурата му. Действително, опасно е да се повиши температурата, но още по-опасно е, когато температурата спадне; едното е опасно, другото е по-опасно.

Има една нормална топлина в човека, която е естествена – тя не се образува от триене. Всяка топлина, която се образува от триене, е опасна, понеже туй, което се трие, се изтрива. Топлината, която е естествена, тя е мека и приятна, тя е топлината на здравето. Естествената топлина се поддържа от човешката мисъл. Когато човек има тази топлина, той има най-хубавите мисли. Тогава той не знае какво нещо е болест, мисълта му е здрава; каквото и да дойде, той издържа на всичко; много неприятни работи да има натрупани, ще ги носи юнашки. Щом изгуби нормалната топлина, човек започва да се нервира, да се тревожи за нищо и никакво, да се озлобява, да завижда. Завистта ражда един род болести. Страхът ражда втори род болести. Пиянството ражда трети род болести. Разюзданите страсти раждат също различен род болести. И всичките отрицателни мисли имат лоши последствия. Тези последствия ще се явят в известна форма и туй природата го допуска като лечебно състояние.

Например във вас може да се е зародила идеята да станете тлъст, лицето ви да заприлича на Месечината.

Най-първо, лицето трябва да има една линия. После, линията на ухото трябва добре да бъде очертана. И около челюстта вратът не трябва да е пълен, понеже там има жлези, които изпълняват отлични функции. Когато се натрупат там мазнини, тия жлези не могат да изпълняват функциите си и тогава се заражда гърлобол, сливиците заболяват. Сега лекарите режат сливиците. Тази работа с рязане не става. Рязането е краен метод. Хирургията е стара наука. Първият, който направи една хирургическа операция, беше Бог в райската градина. Той приспа Адам, извади две ребра от него – извърши тази операция – и от тях му направи една другарка. Един лекар сега ще приспи човека, ще извърши някаква операция, но другарка няма да му направи. Сега хирурзите и по четири ребра ще извадят, но никаква жена няма да направят. Като му извадят реброто, човек казва: „Спасих се!“. Нищо не се е спасило. Освен че не се е спасило, влошило се е положението. Бог, след като извади двете ребра на Адам, запълни мястото с месце. Хирургът, след като извади едно ребро, с нищо не запълва мястото. Хирургията, която Бог приложи – да направи една жена, това е хирургия. Аз похвалвам хирурзите, които присаждат кожа. Ако може нещо да се присади, то е хирургия. Да възстановиш нещо, това е наука. Да извадиш окото на човека, това не е хирургия, това и най-големият простак може да направи. Един американски професор казва: „Всеки може да отреже крак, даже и най-простият човек, като вземе трион, може да го отреже. Каква хирургия се изисква, за да отрежеш крака на човека?“. Въпросът сега не е за хирургията, въпросът е за един здравословен живот в света. Помнете, че всяка душевна тревога ще се отрази върху състоянието на вашето здраве. Вие ще изгубите здравето си. И туй ще се предаде в ред поколения. Дъщеря ви, синът ви, които вървят по ваша линия, ще наследят тия състояния.

Зад всяка неестествена мисъл седи едно неестествено желание. Зад всяко неестествено желание седи една неестествена постъпка. Вие не сте си давали отчет за

това. Да кажем, дошла ви е тази мисъл: искате да отидете при някоя канара и да се хвърлите от нея, защото не ви вървят работите. Мислили сте по един начин, по втори, по трети начин да разрешите въпроса и най-после ви идва мисълта, че трябва да се хвърлите от канарата. Ако сте чиновник, когото са уволнили, като видите, че никъде няма да ви назначат, във вас се явява тази мисъл. Питам: отде идва туй желание да се качите на канарата и да се хвърлите долу? Всички хора, които са тщеславни, искат да се хвърлят от някоя канара – най-тщеславните, но в негативна форма. А всички ония, в които преобладава чувството на скритност, те искат да се бесят. Ще се скрие такъв човек в една стая и там ще се обеси. Знаете ли, един човек, който се хвърля от канарата, той е израз на ред поколения. Един силен човек в миналото е мислил да се хвърли от канарата, но е казал: „Не, аз няма да се хвърля!"; втори човек същото е мислил, но и той, като е бил силен, се е отказал. Така са мислили десет души силни хора, но най-после най-слабият от тях ще иде на канарата и той ще изпълни тяхната воля. Законът на внушението работи.

Казвам: за здравословното състояние главна роля играе храната. На първо място роля играе неестествената храна. Ти ядеш безразборно, не си сдъвкваш достатъчно храната, при това, като ядеш, твоят ум е зает с някоя друга отлична мисъл – ти вече внасяш известна отрова в храната си. И тази храна, както и да се смели, тя все ще остави известни утайки в кръвта. След туй, някои хора, като не живеят един редовен живот, дишат много плитко, не вземат достатъчно количество въздух. Сега се определя, че дължината на живота зависи от количеството на чистия въздух, който приемаме в дробовете си. Животът се продължава чрез дишането. Вън от това, в хигиенично отношение, има един пулс в природата, който поддържа живота. Това, дето понякога сърцето пулсира или по-бързо, или по-бавно, то зависи от този пулс. И лошите мисли някой път стават спирачки. Електричеството е, което движи човешкото

сърце. Жизненото електричество в природата е, което свива човешкото сърце. По силата на електричеството става кръвообращението. Вие казвате, че сърцето от само себе си се свива.

Една болест може да се проучи. Например често се явяват известни бели петна по ноктите. Онези, които не познават тия петна, казват: късмет. Да, късмет е, голям късмет! Ти ще боледуваш, ще боледуват и децата ти, ще похарчиш десет хиляди лева, голям късмет е това. Тия петна идат от едно неестествено положение. Ти не си господар на своите мисли и на своите чувства – туй показват петната. За да ги премахнеш, трябва да започнеш да дишаш. Три пъти на ден ще правиш по шест вдишки дълбоки. Сутрин, на обед между 11 и 12 часа и вечер към 6 часа ще правиш по шест вдишки. По шест вдишки ще правиш! И като правиш вдишките, умът ти ще бъде намясто, за да премахнеш тия петна. Ако ги премахнеш, това ще покаже, че дишаш правилно. Но ако не, тогава ще продължиш, още ще дишаш. Ако не ги премахнеш, няма да мине много време, и ще дойде неврастенията. Може неврастенията да се роди от твоя неестествен страх. След туй ще дойде друго неестествено положение, някоя болест, която ще ти струва доста скъпо. Туй показва, че тези енергии ще се отправят нанякъде. Те ще стимулират някои от клетките и ще се зароди едно неестествено състояние. Може да се яви тумор в корема или другаде някъде. После ти ще си направиш една операция. Хубаво, ако няма друг изход, може и с операция да се премахне болестта. При сегашната наука, ако се постави и най-здравият човек в магнетичен сън, чрез внушение може да образувате какъвто искате тумор в тялото му в три дена, в 24 часа може да го образувате. Пак чрез внушение, като поставите човека в магнетичен сън, може какъвто и да е тумор да премахнете от него. Това зависи от човешката мисъл.

Сегашната наука трябва да бъде чисто хигиенична. Най-първото нещо е всички разумни хора да разбират как трябва да се живее. Храненето сега е неестествено.

Еднообразната храна, каквато и да е, винаги е вредна. Еднообразното дишане, каквото и да е, винаги е вредно. Еднообразното мислене, каквото и да е, винаги е вредно. Еднообразие има и в желанията в света. Когато човек започне да живее неестествен живот, тогава има еднообразие. В природата има едно вечно разнообразие. Красотата на природата се отличава с живот, с вечна зеленина, с реки, с полета, а в пустинята виждаш едно вечно еднообразие, там има само пясък, всичко е голо. Сега хората очакват своето щастие там, откъдето то няма да дойде. Щастието на хората е написано: „които идват във виделина". Виделината е потребна за онзи, нормалния живот. Когато човек мисли нормално, когато чувства нормално и когато постъпва нормално, то е виделина.

Каквато и болест да имаш, най-първо се спри и опитай с твоята вяра какво можеш да направиш. Например анемия може да се яви от неестествена храна. При малокръвието кръвта не се окислява, дишането не е правилно, не се приема достатъчно количество въздух. Храната е важна, но много по-важно е дишането. Вие при дишането сте свободни, може да вземете колкото искате обяда, без да плащате нищо. За яденето се плаща, но за дишането нищо не се плаща, никакви пари не се дават. Всеки поне веднъж в седмицата може да излезе горе, на Витоша. Казвате: „Ама кой ще си губи времето?". Знаете, десет дни, изгубени през лятото, може да спасят вашия живот за цялата година. И с десет спечелени дни през лятото може да изгубите цяла година. Защото в десет дни може да спечелите две хиляди лева, а може би печалбата на тия десет дни ще ви коства загуба от десет хиляди лева. По-добре е някой път да загубите малкото, отколкото многото.

Казвам: без болести, това е мисълта. Ти фиксираш мисълта си. Заболи те някъде и кажеш: „Имам бодеж". Ако имаш бодеж в гърба, подразбираш разстройство в дробовете. Ни най-малко не е така. Тия бодежи се дължат на мисълта. Капилярните съдове са се свили, набрало

се е излишно количество електричество, струпало се е несъразмерно в разните органи. Следователно туй натрупано електричество трябва да излезе и като излиза, образуват се бодежи. Като се свърже туй електричество с положителното електричество, усещаш болка. Ти благодари на това. Бодежът показва, че човек може да се лекува. Ако няма бодеж, е по-опасно. След като се боде волът, той оре. Природата те бутва да идеш да ореш, да започнеш да живееш. Тогава какво се изисква? Да кажем, съобщават ти, че мъжът ти, който е в странство, е умрял. Не минава много време, научаваш, че умрелият не е твоят мъж. А ти десет дена си оплаквала мъжа си. Така ще си създадеш известна болест. Когато ти кажат: „Мъжът ти умря", ти попитай Господа отишъл ли е мъжът ти при Него, или е тук, на Земята. Защо да не идете да попитате Господа и Неговите служители? Вие ходите да питате Иван, Петко, Драган, Стоян.

Цветята са лечебно средство за много болести. Кое е по-хубаво: да идете при някое цвете или да търсите някой професор? Този професор е зает, всякога не може да ви отговаря. Обонянието Бог ви го е дал, във всеки случай да се ползвате от него. Например карамфилът лекува някои нервни болести, розата лекува други болести; минзухарът, кокичето лекуват трети вид болести. Всички цветя лекуват известни болести и същевременно поддържат известни добродетели в човека. Вие искате да възпитате децата, да ги направите здрави. Направете една градина с цветя. Ако детето е нервно, направете опит, накарайте го да полива най-различни цветя. Ще видите как ще се моделира неговият характер. След няколко години тези цветя ще започнат да моделират неговата нервна система. Изучавайте живота на цветята, при какви условия се садят, каква почва им трябва. Всички хора, като станат религиозни, казват: „На нас цветя не ни трябват, само за Господа ще мислим". Че Господ е в цветята! Господ е в изворите. Той е в дърветата, не в този смисъл – не във формата, но Той е в живота на дърветата. Той е в реките, в живота

на реките. Той е в светлината, в живота на светлината. Защото самата светлина, която Той направи, е едно нищо, а животът, който е в светлината, е друго. И всеки човек не е във формата, но в живота, който той носи. Това трябва нас да ни интересува.

По какво се отличава животът, който човек носи? Един човек, който е здрав, който има нормален живот, в него органическата, жизнената сила надделява. Като го срещнеш, чувстваш една голяма приятност – и в мислите ти, и в чувствата ти на тебе ти е приятно. Той е късметлия. Като дойде в дома ти, носи благословение. Това е факт, може да го проверите. Аз говоря за известни факти, ще ги проверите. И ако не са верни, ще дойдете да ми кажете. Вие ще проверите същата истина. Ако дойде един човек, който не е здрав, той отвън може да е червен, но вие усещате, че нещо ви стяга. Хората го наричат лош. Той не е здрав, той не мисли добре, не чувства добре и не постъпва добре. Дали това го знае, или не, но такова е състоянието му. Той ще си създаде известна болест. Някой човек сега е здрав, а след половин час или след 5 часа, или след 24 часа умира. Че как ще умре, като е здрав? Казвате: „Пръснало се е сърцето му“. Как така ще се е пръснало сърцето му? За да се пръсне сърцето, трябва да е имал някаква мисъл. Да ви представя един пример. Един човек гонел някого, за да го убие. Онзи, който бягал, се молел: „Господи, избави ме от този човек!“. Който го гонел, паднал, строшил си крака и от големия яд, че не могъл да го стигне, сърцето му се пръснало. Лекарят констатирал, че е станал разрив от гняв, защото не могъл да стигне другия и да го претрепе. Това не е разрив, но камерите на сърцето се разстройват, кръвта престава да се движи правилно. Тия камери, които ги има в сърцето, се разстройват както се разстройва една цигулка.

Има лекари, които определят болезнените състояния, като изучават белите петна по ноктите. Мене болезнените състояния не ме интересуват. Човек трябва да изучава нормалното състояние на ноктите

какво трябва да бъде. После, има цяла наука, която слага диагноза по очите, но въпросът е да се изучи едно нормално око. По-важно е да се изучи кое е нормалното око, кое е здравото око. Когато окото е здраво, когато човек има един здравословен живот, един нормален живот, какво ще видите в очите му? Ще видите три гами на светлината, три гами на цветовете. Когато на физическото поле се явява дъга, има един опитен начин, по който може да минете от един свят в друг. Ако вие, без да се боите, започнете да концентрирате мисълта си, да се абстрахирате от психическия свят, веднага всичко, тъй както е било светло, ще почернее, голяма тъмнина ще се яви. Ако не се уплашите, няма да се минат и 5 – 10 минути, и ще започне да се явява нова светлина, тя ще е като зазоряване. Ще видите, че се явява нова светлина. Ще видите нова дъга, цветовете на която са още по-меки от тия на физическото поле. Ако сте още по-напреднал човек, може да минете в трето състояние, да видите трета дъга, с цветове, които са Божествени.

Аз привеждам това като факт, без да го обяснявам. Когато човек е в здравословно състояние, тия краски са в очите му. Щом започнат да се явяват болезнени състояния, краските започват да потъмняват и следователно се изгубва първата Божествена гама на светлината; след туй се изгубва втората гама на светлината и най-после се изгубва третата гама. Тогава идват всички нещастия на човека. Тогава идват болезнените състояния. Така е според физиолозите, които казват, че очите стават мътни, тъмни. Това са едни анормални състояния, те не съставят никаква наука. Човек трябва да предвижда нещата, преди още да са станали. Някои болести може да ги предвидите 20 години по-рано.

Вие трябва да поддържате цветовете на своите желания, на очите си. Например никога не трябва да губите вяра в живота. Никога не трябва да губите вяра в Любовта. Никога не трябва да губите вяра в онзи велик Промисъл, в Мъдростта, която съществува в

света. Никога не трябва да губите вяра в Истината, която носи свобода. Защото Истината, и тя има свои цветове. Три основни цвята има в Божествения свят. Цветът на Любовта е най-хубавият червен цвят, който съществува в природата. Ако го видите, вие никога няма да го забравите. Най-хубавият жълт цвят, златист цвят, който някога сте виждали, той е на Мъдростта. Най-хубавият син цвят, той е на Истината. Така ви говори на вас Истината. Това са три основни цвята. Такива краски има. Ако ги видите, и да сте мъртви, ще оживеете.

Казвам: ако вие искате да възстановите в себе си здравето, мислете върху любовта. Мислете върху любовта на растенията. Мислете върху любовта на минералите. Мислете върху любовта на слънчевите системи. Мислете върху любовта, която съществува в разни същества. Мислете най-после върху любовта на хората. Туй може да бъде като предмет на една мисъл. Казвате: „Какво може да мисля?“. Най-първо, какво може да донесе една любов към растенията? Ако ти си нервен, но обичаш едно растение, туй растение отлично може да ти помогне. Нервен си, лекувал си се при разни професори, те не са могли да ти помогнат. Не ти трябват професори. Намери горе, в планината, един стар дъб, 200–300-годишен. И като идеш при него, ще го погледнеш, ще му кажеш: „Господин професоре!“, ще облегнеш гърба си на него, ще го обикнеш. Ще си помислиш през какви бури на живота е минал, как е устоял и е весел. Три-четири пъти е достатъчно да си облегнеш гърба на този професор и твоето неразположение ще изчезне тъй, както снегът се стопява на слънцето. Сега ще кажеш: „Колко време трябва да стоя при него?“. Този дъб ти ще го обичаш. Запитай го как се е домогнал до дългия живот и кои са законите, които изпълнява. Поискай и той ще ти даде.

Ще ви приведа един пример за това, че растенията говорят. Един наш приятел се спрял в Борисовата градина и опрял гърба си на една ябълка. Като знаел, че

растенията говорят, той си помислил: „Каква услуга мога да ти направя?“. Тая мисъл била в съзнанието му. И тогава му идва мисълта: „Има долу нещо, което ме стяга. Махни това, което ме стяга“. Той се навежда и вижда долу, в дънера, впита една тел. Тя била турена, когато ябълката била малко дърво, но като пораснала, телта се впила в дънера ѝ. Някой, който не е разбирал, е поставил някога тази тел. Нашият приятел отива, взема една пила и срязва телта. Казва ябълката: „Освободи ме!“. Като отидете при едно растение, то ще ви разкаже своята история. Много хора един факт няма да го проверят, но каквото пишат във вестниците, ще повярват. Когато се обсаждаше Одрин, българските вестници около 30 – 40 пъти писаха, че Одрин е паднал, а на другия ден опровергаваха написаното. Все таки Одрин падна. (*Тук става дума за обсадата на Одрин от октомври 1912 г. до 26 март 1913 г., завършила с превземането на турската крепост от българската армия – бел. ред.*)

Растенията са съединителната нишка за дългия живот. Всички растения живеят в хората в миниатюра. Има цели гори, които са насадени в човешкия организъм. Когато пазим тия гори, всичко върви, а когато ги изкореняваме, ние заболяваме. Като погледна човека, цели гори има в него: и дъб има, и бук има, и леска има. Но и много растения са изчезнали в човека. Сега аз говоря за онези от вас, които имат една мисъл, която може да опитат. Някои въпроси аз не искам да ги разправям, те си имат своя специална страна. Защото аз мога да ви дам диагнозата на някои болести, но ще се изплашите. Мога да ви покажа по ноктите някои болести, но няма защо да ги знаете. Това са резултати. Тези нездравословни белези как да ги премахнете, е много по-важно. Да допуснем, че имате 40 градуса температура. Какво трябва да направите? Едно от двете: или да вземете очистително, или да ядете варени картошки. Аз бих ви препоръчал, когато имате 40 градуса температура, да сварите картошки и като ги изядете, вижте дали след половин час няма да спадне вашата температура. Ще ги

сварите хубаво и ще ги дъвчете. Не че в дадения случай картофите ще ви излекуват, но те до известна степен ще урегулират онази неестествена топлина и ще ви помогнат.

Всичката погрешка е, когато някои мислят, че дадено лекарство може да премахне болестта. Лекарството временно помага, а туй, което лекува, то е въздухът. Силата, жизнената сила, праната във въздуха, тя лекува. Светлината лекува, храната лекува. Трябва да разбирате каква храна лекува. Например мислите, че една храна, която е пълна с масло, може да ви помогне. Някой път човек се нуждае от масло, някой път не се нуждае. Най-първо, не се лишавайте от вашата собствена мазнина. Понякога кожата ви е суха по единствената причина, че нямате мазнина. Гледайте да възстановите мазнината на вашата кожа. Сухата кожа е лош проводник. Сухата кожа показва, че не може да живеете дълъг живот. Ако вие сте богат човек и кожата ви започне да загрубява, трябва да знаете, че скоро ще фалирате. Единственото нещо: трябва да възстановите мекотата на вашата кожа. Тази мекота може да се възстанови чрез дишането. Тази мекота може да я възстановите чрез закона на Любовта.

Ако мразите едного, но искате да продължите живота си, примирете се с него, примирете се с 10 – 20 души, направете всичките жертви. И аз да ви кажа, има една статистика: всеки един човек, който мрази баща си, той не може да живее дълго време. Ако синът дойде в стълкновение с баща си и мисълта на бащата е по-силна, синът ще замине по-бързо, отколкото бащата. Ако майка ти те намрази, не можеш да живееш. Ако брат ти те намрази, не можеш да живееш. Майка си, баща си, брат си ти ще обичаш от здравословно гледище, понеже техните мисли, ако ги предизвикаш, могат да действат разрушително. Ти пак може да мразиш, но трябва постоянно да бъдеш ограден. Може и тебе да те мразят отвсякъде. По-хубаво е в дадения случай да употребиш закона на Любовта. И когато се препоръчва да възлюбиш

ближния, единствената причина за това е хората да бъдат здрави. Ако мъжът и жената се обичат, ако децата се обичат, този дом нищо не може да го нападне. И да дойдат болести, те лесно си отиват. Щом един дом се лиши от любов, болестите идват. Ако хората в дома не се обичат, ако яденето в него не става правилно, ако дишането не става правилно, ако мисленето не става правилно, този дом се поддава на много болести.

В духовния живот най-първо се изисква една хигиена на мислите. Разваля се времето – да не ти трепне окото! Задуха вятър, пекне слънце – да не ти трепне окото! Като дойдат гладни години, вие казвате: „Гладни ще измрем!“. Не мислете така! Бог не е създал света, за да ни умори гладни. Бог не е създал света, за да ни измъчи, ни най-малко не е тази Неговата цел. Той е създал света, за да ни учи. Той иска да ни подбуди към една трезва мисъл, да ядем както трябва, навреме. Яж, когато си гладен. Не си ли гладен, не яж. Гладен ли си, и в 12 часа посред нощ яж, но не така, че да ти се пръсне стомахът; хапни и после си легни. Когато огладнееш, пак ще ядеш. Когато не си гладен, никога не яж. При това, никога не се обленявай.

Сутрин направи едно упражнение: изчети „Отче наш“ с дишане. Как четете вие „Отче наш“? Аз не съм срещнал досега нито един, който да чете „Отче наш“ както трябва. Най-първо ще напълниш дробовете си с въздух, ще приемеш въздуха от Бога и ще кажеш: „Господи, благодаря Ти, че ми даде“. После ще кажеш: „Отче наш, Който си на небесата“. После пак ще поемеш въздух. На колко вдишки ще прочетеш молитвата? Сутрин прочетете така „Отче наш“, с вдишки, на обед прочетете с вдишки и вечерно време, преди да е залязло Слънцето, прочетете пак с вдишки. Казвате: „Кой ще се занимава да чете!“. Няма да четеш „Отче наш“, но лекарите ще ти оперират стомаха, ще ти махнат единия бъбрек, ще ти отрежат сляпото черво или пък някое ребро, тумор ще ти намерят и извадят.

Разправяше ми един, че му казвал лекарят: „Непременно трябва да направиш операция“. А една операция

струва 4 – 5 хиляди лева. На един руски консул от времето на монархическа Русия му направиха операция, която струваше 14 хиляди лева. И пак умря оперираният. Не че лекарите са виновни за това. За тях има и една по-светла страна: всичките лекари най-първо трябва да дадат доза здраве. Ще дойде лекарят, ще ти предпише една доза здраве, една рецепта за добра мисъл ще ти даде, една рецепта за добро желание ще ти даде и една рецепта за добра постъпка. Ето какво ти трябва. На такъв лекар аз ще му платя и сто лева. И като ми предпише рецептата, ще я изпълня, както е казал.

Сега аз ще ви дам една рецепта. Думите на Христос: „Аз съм Пътят, Истината и Животът" ще ги напишете чисто на една пергаментова хартия, после тази хартия ще я изгорите, пепелта ще разтворите в 100 милилитра вода и ще вземате сутрин по три лъжички от водата, на обед по три лъжички и вечер по три лъжички. Направете опита и вижте какво ще бъде вашето състояние. Вие ще кажете: „Това е суеверие". Хубаво, нека имате едно ново суеверие. Вие вземате билет от лотарията и очаквате да получите 50 хиляди лева печалба, правите това от 20 години. Направете сега един опит, това е рецепта. Аз ви давам тази рецепта, но може да имате и обратна реакция – зависи дали ще я приемете с любов, или пък няма да знаете как да я направите. Ако ти повярваш в думите на приятеля си, който ти казва, че ще оздравееш, ако ти повярваш в думите на майка си, в думите на баща си, в думите на когото и да е, който ти казва, че ще оздравееш, и ако той ти говори истината, ти непременно ще оздравееш. Всякога в природата има една противоположна реакция. В природата има един принцип, който образува противоположни реакции. Такъв е, по-добре да не го знаете. Всякога принципът на любовта ще роди принципа на омразата. Там, дето има вяра, ще се роди реакцията на безверието, на обезверяването. Там, дето има надежда, ще се роди реакция на отчаянието. Там, дето има живот, ще се роди реакция на смъртта. Реакция има. Защо е така? Един ден,

когато станете много учени, ще разберете. Това е една област и ако мислите за нея, преди да сте готови, вие ще си създадете неприятност.

Знаете ли анекдота за онзи, който опитвал нещата само чрез мириса им и така ги познавал? Сляп и глух бил човекът, затова опитвал нещата чрез мириса им. Минавала край него една царска дъщеря и той я хванал, за да я помирише и да разбере дали е царска дъщеря. Ръката му била оцапана и тя му ударила две плесници, повалила го на земята. Царската дъщеря, и без да я помиришеш, трябва да я познаваш. Това е външната страна. Мирисът е един принцип. И без да помиришеш един човек, трябва да го познаеш. Казва се: „Помириши го, за да го видиш какъв е“. След като го помиришеш, какво ще стане? Вълкът има особена миризма, котката има особена миризма, таралежът има особена миризма, дървеницата, и тя си има своя миризма. Колкото по-благородно е едно същество, колкото по-възвишено е, толкова по-хубав нектар има, толкова по-хубаво мирише. Колкото по-развалено е туй същество, толкова по-неприятен е неговият мирис.

Казва се в трета глава на Евангелието от Йоан: „Всеки, който обича истината...“. Истината е, с която ние тук се занимаваме. В този, реалния живот, ние искаме да бъдем здрави тук, на Земята. Вие не искате да страдате от неврастения. Вие не искате да страдате от главоболие. На какво се дължи главоболието у човека? Главоболието се дължи на неговия стомашен мозък, на стомаха. Когато стомахът не функционира правилно, вие ще имате главоболие. Когато мозъкът не функционира правилно, вие ще имате коремоболие. За да се поправи главоболието ви, най-първо трябва да се поправи отношението на предната част на мозъка със задната част, защото това отношение най-първо се разваля. Това отношение трябва да бъде нормално. Винаги разстройването на стомаха зависи от задната част на мозъка. Ако тази част на мозъка се стопли повече, отколкото предната, ако с една десета се повиши температурата на тая част, то ще дойде някоя болест.

Много болести започват от повишението на температурата на задната част на мозъка. Най-мъчно се повдига температурата на предната част на мозъка. Най-лесно се повдига температурата на задната част на мозъка. Човек най-лесно заболява от любов – температурата от любов се повдига. Любовта е отзад, в задната част на мозъка. Защо заболява човек от любов? Той постоянно мисли, иска туй, което е залюбил, да го има, да го вземе за себе си. Природата никога не позволява да обсебваш туй, което е дала. Тя позволява да го употребиш, но да го обсебиш, на това всякога противодейства. Следователно, ако в своята любов ти влагаш принципа да завладееш туй, което природата е дала, ще създадеш в себе си едно болезнено състояние. Имаш право да обичаш, но нямаш право да обсебваш. Имаш право да ядеш, но нямаш право да бъдеш лаком, нямаш право да преяждаш. Имаш право да чувстваш, но никога няма да повишаваш своите чувства. Имаш право да плачеш, но не викай тъй, че да те чуят. Имаш право да плачеш, но не да ревеш. Аз харесвам тихия плач. Плачете тихо. Някой седи и сълзите му капят. Като си поплаче тихо, олекне му. Някой друг, като зареве, чуват го от километър. Това е лош плач.

Бог обича тихото сърце, смиреното, съкрушеното. Бог обича тихия плач. Трябва да плачете. Аз се радвам, когато някой плаче, но ще поплачеш 5 – 10 минути, не се позволява да плачеш повече от половин час. Пет минути да плачеш, достатъчно е. Всеки ден по пет минути се позволява да плачеш. В шест дена по пет минути е позволено, а единственият ден, в който не се позволява да плачеш, е събота. В своя ден може да плачеш, но в Господния ден да няма никакъв плач, той е ден свободен. От сутрин до вечер, като дойде Господният ден, всички трябва да бъдете радостни, весели. Казваш: „Как да бъда радостен и весел? Ами сиромашията?“. Ще се радваш на сиромашията. Питам кое е по-хубаво: да имате богат неприятел или сиромах неприятел? Кое бихте предпочели? Кое е по-хубаво: богат приятел или

сиромах приятел? Казвам: сиромасите приятели носят много повече, отколкото богатите приятели. Трябва да знаете, че богатите наши неприятели и сиромасите наши приятели винаги се намират в много добро отношение. Ако вие се държите добре с вашите сиромаси приятели, те ще уредят въпроса с вашите богати неприятели. Казвате: „Как може да го уредят?“. Сега ще ви изясня. Представете си, че богатият ваш неприятел е мъж, а сиромахът ваш приятел, това е жена, която е женена за него и е с едно обилно сърце. Казва тя на мъжа: „Прости му, не ставай като него!“. И той от щедрост ще каже: „Хайде, прощавам му“.

Сега да се върнем към онова, което е потребно за вашето здраве. Боли те главата – не знаеш как да ядеш. Болят те дробовете – не знаеш как да дишаш. Смущава се умът ти – не знаеш как да мислиш. Тогава започни добре да ядеш. Най-първо, измий се, свари си малко оризена водица и за една седмица вземай от нея сутрин три супени лъжици, на обед и вечер също по три супени лъжици, общо девет лъжици на ден. На втората седмица ще вземеш едно кило грах, ще го свариш хубаво, ще направиш чорба и ще вземаш десет лъжици от граховата чорбица сутрин, десет на обед и десет вечер – доколкото ти стигне. През цялата седмица продължавай с диетата, докато дойдеш до хляба най-после. Искате да се научите как да ядете: ще си вземете брашно, ще си вземете и нощви, ще си месите хляб вкъщи. Ще си направите пещ, сами ще си замесите хляба, сами ще го турите да се опече и цяла седмица ще се храните с този хляб, който вие сте месили, за да се възстанови вашето нормално състояние. Това ще ви избави. Ако направите този опит в три седмици, той ще ви избави да похарчите най-малко 10 хиляди лева. А като станете сутрин, първото нещо е да не се спирате върху тревогата. Отправете ума си към Бога, започнете да дишате на вдишки през лявата ноздра, понеже теченията на лявата ноздра са на Луната, на чистенето. Ще поемете въздух с дясната ноздра и ще го изпуснете – теченията на дясната ноздра са на Слънцето. Туй, което

възприемете от Слънчевото течение, обработете го и го върнете назад. После през лявата ноздра ще вдишвате, а през дясната ще издишвате, ще задържате този въздух. Три пъти ще направите тия упражнения и ще имате едно здравословно състояние. Тогава работите ще вървят добре.

„Всеки, който обича Истината, иде към нея, за да се явят неговите дела." Първото нещо, което Бог иска от нас, то е всички ние да бъдем здрави, да имаме чисти мисли. Бог изисква да имаме чисти чувства. Чувствата зависят от дишането, постъпките зависят от нашия стомах. Човек, на когото стомахът е развален, никога не може да постъпва добре. Човек, на когото дробовете са развалени, никога не може да обича. Човек, който не може да мисли, никога не може да каже истината. Такава е връзката. Ако с ума си не можеш да кажеш истината, ако с дробовете си не можеш да проявиш своята любов, ако със стомаха си не можеш да проявиш своите постъпки, ти се намираш в едно болезнено състояние. Тогава ще реагираш, ще се поправяш и добре ще постъпваш; няма да обръщаш внимание, че не си разположен. Човек някой път е като киселица. Този външен човек може да вдига врява, но ти започни да му говориш: „Няма нищо, ще се оправи тази работа". Ще кажеш: „Чакай! Аз ще оправя тази работа". Ще го убедиш, че ти си господар. Щом той разбере, че ти си господар, най-после ще го убедиш, че може да го учиш. Ще убедиш тоя външен човек да те слуша.

Външният човек, сега той е господар. Казва ти: „Я се скарай!" – и ти се скараш. „Я го намрази!" – и ти го намразиш. „Кажи нещо лошо!" – и ти кажеш. Как може така да живееш? Старият, философът, казва на младия: „Ти ли ще ми даваш ум?", но самият той е такъв будала, по-голям будала от него няма. Той е такъв учител, който е създал хиляди нещастия. Той казва: „Я накастри този!" и ти ще го накастриш. Един ми разправяше, че като видял да минава отнякъде един български офицер, казал на себе си: „Я иди го накастри, той не трябва да минава оттам!".

Отива, накастря го, а офицерът му удря две плесници, поваля го на земята. Защо той отива да се разправя с този офицер? Кой му е дал тази власт? Най-първо, той самият знае ли по кой път да мине? Ако аз бях на негово място, ето какво щях да кажа на този офицер: „Вие всяка сутрин минавате оттук, трябва да Ви е много приятен този път. Хубаво е мястото". Ако човекът е избрал този път, не му реагирай заради това. Не реагирай на един човек, че има известни желания. Не реагирай на желанията му, нека той да мисли, че тия желания ги имат още десет души.

Ако десет души дойдат в състезание, тогава какво ще се добие? Ето какъв резултат ще има, ще ви дам пример с един действителен случай. В турско време, в град Варна, един благочестив свещеник купил две кошници с яйца, за да ги боядиса неговата жена за Великден. Синът му искал да си избере кораво яйце, с което да се бори със своите другари. Отишъл той при кошниците и заопитвал яйцата. Борил се, борил се и най-после останали две яйца, като на едното от тях бил счупен върхът, а на другото – задницата. Близо 300 – 400 яйца счупил синът, нищо здраво не оставил. Не избирайте и вие вашия пехливанин като този попски син. Отишла жената при кошниците, гледа: всички яйца са изпочупени. Свещеникът бил с широко сърце, казал ѝ: „Сега е Великден, кой ще се занимава да го бие! Тия яйца ще ги изядем. Дай и на съседите". След това той купил други две кошници с яйца, ама тоя път ги турил под ключ. – „Кой ще се занимава да го бие, да си разваля настроението!" Заключете яйцата, да не би вашият син да влезе и да търси най-здравото яйце.

Всичките болести зависят от човешкия ум, от човешкото сърце, от човешката воля. Това е най-сигурният начин за лекуване. В каквото и да е направление, каквато и болест да имате, направете опит. Разумно ще търсите. Ако трябва да минете през операция от лекар, нека това да бъде последният метод. Всички трябва да добиете една опитност, да знаете как да се лекувате. Всеки един от вас трябва да

знае как да си даде първа помощ, правилна помощ. Ако не сте господар на една болест, вие се изплашвате от нея. Тази болест има свой произход. Вземете произхода на чумата: това са малки микроби, които се размножават много бързо, в 24 часа милиарди стават – и от техните нечистотии човек боледува. Тогава ще изпиете 5, 10, 15 чаши топла вода; чумата я е страх от топлата вода. Българите казват: „Чумата се плаши от топлата вода“. За да се разтвори серумът на микробите, пийте топла вода. Така вие подобрявате качеството на вашата кръв. В чистата кръв не могат да живеят сегашните микроби. Това са елементарни работи.

Тези от вас, които сте духовни, трябва да знаете какво да правите. Аз ви давам тия правила, защото постоянно идват при мене хора и ми се оплакват: крак ги заболял, пръст ги заболял, подула се страната им, ухо ги заболяло, око ги заболяло, кръст ги заболял, стомах ги заболял. Питате: „Какво трябва да правим?“. Мислете добре. Като внесете любовта в душата си и като премахнете горчивите мисли, като премахнете горчивите чувства, веднага ще дойде здравето. Аз не съм за туй здраве, което сега имате. Знаете колко хубаво е човек да бъде с един свеж дух, готов за работа, готов да учи, умът да му стига всичко да направи. Не горе-долу да е закърпено здравето ти, но като ще бъдеш здрав, на свят да си здрав! И дето ходиш, от тебе да изтича сила, живот и здраве. Иначе болезнените състояния ще дойдат.

Мислете добре, чувствайте добре, постъпвайте добре. Хранете се добре, дишайте добре. Не обременявайте мозъка си с ненужна работа, с която може да нарушите този вътрешен процес. Това е, което трябва да научите. Това е здравето на човека.

Благословен Господ Бог наш
Тайна молитва

26 август 1934 г., София, Изгрев

Доброто семе

Отче наш
Събуди се, братко мили
От 24. до 30. стих, 13. глава от Евангелието на Матея
Духът Божи

Знанието в света е от няколко категории. Четирипет души са се събрали и един казва: „Едно време дядо ми приказваше за царя ни“. Друг казва: „Баба на мене ми показваше портрета на царя“. Трети казва: „Аз ходих в града и го видях“. А четвъртият казва: „Аз се познавам с него, приятел ми е царят“. Има знание, което ви е предал с разкази дядо ви. Има знание, което баба ви на картина ви го е показала. Има знание, което е като на този, който ходил в града и там видял царя. А съществуваното знание е като това да ви бъде приятел царят.

Знанието може да ви бъде приятел. Доброто, това е капитал, възможност в живота. Това е късметът на човека. Турците имат една поговорка, казват: „Късметът ми на крака да ми дойде“. Всички хора сега очакват късметът им на крака да им дойде. Казват: „Тъй да е, както Господ даде“. Когато Господ даде както Той намери за добре, тогава питат: „Защо го даде?“. Отначало бяха съгласни да е както Господ даде, после намериха едно противоречие. Ние всякога казваме: „Както Господ даде“, но имаме една своя идея, нищо Божествено. Онзи човек, който казва: „Както Господ е дал“, той всякога има една човешка идея: „Дано стане както аз мисля!“. Като стане както той е мислил, казва: „Господ ме научи“. А като не стане както той е мислил и искал, учудва се защо нещата не са станали тъй.

Сега да оставим обикновените работи. Някои неща не можем да ги поправим. Има една погрешка, която не можем да поправим – не можем да изправим оста на Земята. Една погрешка е то: земната ос се е наклонила

с 23 градуса и ние не можем да я изправим. Всичките пакости и погрешки произтичат от тези 23 градуса наклон на земната ос. Кой е онзи професор, който може да я намести? Било е време, когато оста на Земята е била перпендикулярна. Учените хора казват, че всичката тежест тогава е била на Южния полюс. Земята, като не обича да седи на едно място, тя, като жените, обича да ходи тук-там, има си свой идеал, стреми се към някого. Така нашата Земя е попаднала в едно заблуждение, чакала е от черната ложа да увеличи тежестта на Северния полюс и от тази тежест се е изменило равновесието, наклонила се е оста. На Северния полюс има повече лед и тази е причината оста да е наклонена. Тази тежест е била долу, а сега се е изменила малко.

Доброто семе няма нищо общо с разместването на земната ос. Искам да ви кажа, че на всинца ви осите са разместени. Това искам да ви кажа. Няма нито един от вас, на когото оста да не е наклонена с 23 градуса, и всичкият стремеж на хората е в това да наместят оста си. Перпендикулярна трябва да бъде оста. Една ос може да бъде перпендикулярна само между две основни точки, между две плоскости. В света съществуват две плоскости. Едната аз я наричам плоскост на любовните действия. Любовта има известна площ. Знанието и мъдростта, и те си имат известна площ; те са втората плоскост. Когато перпендикулярът между тия две плоскости се измени, започват всичките нещастия. Или другояче казано: ако не разбираш законите на Любовта, която действа в човешкия живот, ако не разбираш законите на Мъдростта, която действа в човешкия живот, ти ще влезеш в едно противоречие. Туй противоречие може да произтича от тебе, но може да произтича и от съвсем посторонни причини. В даден случай ти страдаш – дали заслужаваш да страдаш, или не, то е без разлика. Ти се радваш, когато си заслужил нещо. Но ако страданията са незаслужени, то и радостите са незаслужени. Когато се радваме, считаме го в реда на нещата. Всяко нещо, което изпитваш, ти си го заслужил. Щом имаш съзнание, заслужил си го. Кой ти е виновен?

В света малките работи създават най-големи пакости. Всички недоволства в света произтичат от малкия прах. Има един прах, който преминава през всички пукнатини. Нещо може да е херметически затворено, но и то има малки пукнатини и през тия пукнатини прахът минава. Може пукнатината да е половин милиметър, обаче през тая дупчица прахът намира как да мине. Всичката пакост у човека иде от това, че човек има седем дупки на главата си и през тия седем дупки влиза много прах в неговия мозък. През очите, през ушите, през носа, през устата влиза прах. Като влиза през тия дупки, прахът е причина да се образува една каша в човешкия мозък. Вие сега се намирате в трудно положение, казвате: „Как Господ е направил тъй, че да влиза прахът вътре в главите ни?“. Господ не е направил тъй. Вие пропукахте прозорците. Той ги направи херметически. Вие казвате: „Малко чист въздух отвън да влиза“. И покрай чистия въздух влиза и прахът.

Другата страна на живота седи в следното: човешкият мозък не е еднакво организиран. Част от човешкия мозък е полуорганизирана. Човешкият мозък, и той е в процес на развитие. Всичките нещастия в света произтичат от неорганизирания мозък на човека. Например на някой човек всичките нещастия произтичат от задната част на мозъка. Неговата глава е така завъртяна, че има повече мозък отзад, отколкото отпред. А този, заднят мозък, той много обича да яде и да пие нашироко, обича удобствата в света. Затова този човек задлъжнява и през целия си живот само дългове изплаща. Ако малкият му мозък не е организиран, знаете какво ще произтече от това. Всички беди на хората произтичат от малкия мозък. Ако е неорганизиран малкият мозък, човек няма да се задоволява лесно. Ако е мъж, няма да се задоволи с една слугиня, но ще иска две, три, пет, десет слугини да му шетат. Ако е жена, ще иска да има не един слуга мъж, но да са десет слуги мъже; и жени тя няма да може да търпи. Хубаво е да има човек слуги, но слугите са нещо вметнато, те са дошли отпосле. Бог е

дал толкова слуги на човека, за да му слугуват! Например дал му е десет милиона слуги в стомаха да му слугуват. Десет милиона слуги! Какво иска човек повече? Пък и в дробовете, в главата колко слуги има! Но освен тях той иска още слуги да има отвън. Казвам: един човек, който има само в стомаха си десет милиона слуги, той белята си търси, като иска отвън още слуги. Никакъв слуга не ти трябва. Казва: „Без слуга не може". Щом без слуга не може, и без беля не може. Хората са дошли до това, че като не могат да успяват в света, викат дявола, за да го направят слуга. Пък дяволът, като ти стане слуга, цялата ти глава ще завърти. Казвате: „Умен е нашият слуга". Умен е, но знаете ли умните слуги какво създават? Туй сега е алегорично казано.

Погрешки правят само учените хора. Невежите, понеже не се занимават с наука, погрешки не правят. В своята наука някой астроном, някой геометрик, някой математик, някой естественик може да направи погрешка. Ако дойде в религиозния живот, някой учен човек може да внесе погрешка. Красивите, умните жени в живота могат да направят сума пакости. Има цял един кодекс, направен от погрешки. Всички най-учени хора, и те правят погрешки. Сега учените хора, за да се избавят от своите погрешки, казват: „Онзи, невежият, той е причината". Невежият човек нищо не разбира.

„Който е посял добро семе." Мнозина от вас, като имате доброто желание, правите услуга някому, но този човек не ви се отплаща. Казва: „Услужете ми с 10 хиляди лева и аз ще Ви бъда крайно признателен". Мине година, минат две, три, десет години, трябва да го съдите. Дойде друг, и той иска 10 хиляди лева. Трима, четирима, петнайсет души се наредят да искат по 10 хиляди лева и всичкият ти капитал отиде. От какво страдаш? От много добрини. Питам сега: каква е крайната цел? Човек е посял доброто семе, но дошъл враждебник* и посял лошото семе. Сега целта ми е да обясня някои противоречия: понякога вие правите

* враждебник *остар.* Враг, неприятел.

погрешки по единствената причина, че нямате достатъчно светлина. Не че не сте добри, добри сте, но нямате достатъчно светлина във вашия мозък, понеже едното полушарие на мозъка ви е съвсем неорганизирано. Човек работи засега само с дясното полушарие. Лявото полушарие седи в запас. От това мозъчните способности и чувства, някои от мозъчните центрове, с които човек работи, са полуразвити. Например има център на справедливостта. Някой човек не е справедлив, не е съвестен. Съвестта е чувство, не е способност. Някои хора обичат да лъжат, да крадат, съвестта е слабо развита у тях. Други хора са съвестни, справедливи. Има и хора набожни. Да бъдеш набожен, не е способност, то е чувство. У някои хора това чувство е развито, а други го нямат. Някои хора имат чувството на вярата. И вярата е чувство. Вярва човекът. Но у някого вярата е слабо развита, той не вярва.

Като дойдем до човешките способности, и те са недоразвити. Колкото хора са идвали при мене и са се оплаквали, аз, като ги погледна, виждам откъде иде причината. Поглеждам един човек: най-първо, в него способността за пресмятане на времето не е доразвита, после интуицията, която също е способност, не е доразвита. Виждам, че центърът на причинността – да разсъждава от причина към следствие, е слабо развит. Наблюдателните способности, и те са слабо развити. Той е станал търговец, взел е стока, която на хората не е потребна, забатачил се е. Казва, че са го задигнали. Кой го е задигнал? Турил десет души слуги в дюкяна си, а той самият си държи ръцете отзад. Той не разбира, че тия слуги обичат да пооткрадват. Днес каквото вземат – 5 на господаря и 5 в джоба, утре каквото вземат – 5 на господаря и 5 в джоба, но работите така не вървят. Като дойде един слуга, най-първо ще видиш главата му дали е развита. Някой ще ти каже: „Аз съм честен човек". – „Да видя главата ти!" Друг ще каже: „Аз съм завършил математика, разбирам как да смятам". – „Я ми разреши една задача! Ако я разрешиш, разбираш." А трети ще

каже: „Аз разбирам от строежи, от планове“. – „Това на опит трябва да се постави.“

Някой твърди: „Аз съм много набожен човек“. В твоите думи ни най-малко не вярвам. Аз вярвам повече на своя пергел – той по-право показва колко си набожен, отколкото твоите думи. Знаете ли какво значи набожност? Това е едно от най-благородните чувства на човека. Когато туй чувство е хубаво развито, човек има най-голяма мекота и благородство, има състрадание към хората – най-хубавото чувство; изобщо във всяко отношение той е един примерен човек. Когато туй чувство е слабо развито, човек може да те пече на ръжен. В европейските народи религиозното чувство е развито: в германците е слабо развито, а в славяните е силно. В американците е средно развито религиозното чувство. У евреите е силно развито, но там е в едно противоречие с парите. Слепоочната част, чувството за стяженолюбие* е толкова силно развито при евреите, че Господ, като знаел тази тяхна слабост, им дал една малка земя. Ако им беше дал голяма земя, какво щяха да направят, не зная. Малка земя им е дадена, да се научат да работят. Умен народ са евреите, религиозен. Един евреин разбира времето тъй, както европееецът не го разбира. За време евреите са първи. Евреин в търговия рядко пропада.

Сега да оставим тези въпроси, те са посторонни. Когато се говори за добродетелите на някой народ, разглежда се народът, разглежда се и цялото човечество. Всеки народ, всеки човек има свои добри и лоши страни. При лошите условия какви са последствията и при добрите условия какви са? От лошите условия, които в миналото човек е имал, лошите последствия са вътре в в организма му. Например слабо е развита неговата съвест, слабо е развито религиозното му чувство, слабо е развита вярата му – той ще куца, ще се обезсърчава, ще се обез-

* стяженолюбие *остар.* (рус.) Користолюбие, сребролюбие, алчност, стиснатост.

верява; животът няма да има смисъл за него. Когато се говори за религията на хората, ние искаме да си обясним техните чувства. Казваме за някого: „Набожен е“. А той тепърва трябва да внася храна в организма си, трябва да намери набожните хора. Ако си ясновидец, ще видиш, че излиза една особена светлина от главата на набожния човек. Запалено е там едно място. Туй място индусите го наричат хилядолистник, то е един център. И при този хилядолистник се намира най-висшето чувство: любов към Бога. Да любиш Бога, върху Когото е поставен законът. Да възлюбиш Господа с всичкото си сърце, с всичката си душа, с всичкия си ум и с всичката си сила.

Казвате, че някой човек е станал религиозен. Сред сегашните хора мнозина са религиозни. Ако бяха наистина религиозни, светът щеше да бъде рай. Тия хора нямат религия. Какво нещо е религията? Религия може да има този човек, който има любов към Бога. Бог е едно Същество, Което е образец на всички хора. Всичките добродетели и стремежи Бог ги поддържа. Държавата, домът, семейството, благородното и възвишеното в нас, всичко това произтича от Него. Той е, Който контролира нещата. Той казва на човека: „Това, което вършиш, не е право. Има закон!“. Ред същества има, които са завършили своето развитие. Някой ме пита: „Ти виждаш ли нещо?“. Казвам: „Това е обидно за мене. Виждам, разбира се! Виждам тебе, виждам, че си човек, който няма любов към Бога. После, ти си човек, който има много малко съвест: откъдето вземеш пари назаем, не връщаш. Обичаш да икономисваш истината. В училището не си се учил, дипломата, която имаш, е слаба“. – „Отде знаеш?“ – „Познавам. Ти си носиш своите белези на главата.“ – „Е, страшен човек си“ – казва той. Не съм страшен аз, страшна е твоята глава. Ти трябва да повдигнеш, да организираш своя мозък. Ако ти живееш добре, то е за тебе, не е за мене. Ако аз живея добре, то е за мене. И ако не живея добре, то е пак за мене.

Сега всичкият стремеж в света е да се организира човешкият мозък. Нужна е една наука. Не само да се

констатира, че човек трябва да се превъзпита, но да има начини, по които той може да се превъзпита, и то не изведнъж. За да се превъзпиташ, трябва да имаш един образец. Не може да придобиеш религиозно чувство, без да организираш своя мозък. Само като влезеш при хора, у които туй чувство е развито, ти усещаш, че тия хора ти дават. В света ние сме много практични. Ако ти трябват пари, иди при банкера, който има пари, той ще ти даде назаем. Ако искаш да учиш математика, иди при професора, който разбира от математика, има това знание и може да ти го даде. У него тази математическа способност е развита. Казвате: „Така се раждат хората". Не така се раждат хората. Всеки човек носи в себе си заложби, които Бог му е дал, но същевременно носи и резултатите на усилията, които самият той е правил в миналото.

Виждате двама души. Единият е с тънки вежди – като копринен конец са (или като десет копринени конци, защото, ако е един, то е прекалено тънко) – българите казват на такива вежди „копринени гайтани"; другият е с дебели вежди, същите като на Тарас Булба, които Гогол описва. Човекът, който е с дебелите вежди, е практичен. Той е обективен, разбира физическия живот. Той може да бъде справедлив, но няма фини чувства, не е религиозен. Той ти казва: „Трябва да изпълниш каквото ти казвам!", другояче ще ти даде път. Другият, който има тънки вежди, той е по-отстъпчив, но с големите отстъпки създава на себе си други пакости. За хатъра* на този, за хатъра на онзи прави погрешки. От какво произтича съобразяването с хатъра на хората? То произтича от едно чувство на тщеславие. Когато у тебе туй чувство е много силно развито, когато искаш хората да имат за тебе добро мнение, хубаво е това, то служи за един подтик. Ти може да имаш туй чувство, но за да имаш доброто мнение на хората, трябва да дадеш нещо. За да

* хатър *разг.* 1. Угода, удоволствие. 2. Воля, желание, изискване. 3. Проявено внимание, почит, уважение.

мислят хората, че си музикант, ти трябва да свириш. За да мислят, че си художник, ти трябва да рисуваш. В каквото и да е направление, хората искат да видят нещо у тебе. Ако това не можеш да дадеш, ти не можеш да имаш тяхното добро мнение.

Не търси доброто мнение на хората, но най-напред търси онова, което правиш, право ли е, разумно ли е, или не е. Търси една опора вътре в себе си, после търси опора вън от себе си. Ако вървиш успоредно с други хора в своето развитие, ако тия хора имат твоите разбирания – не само разбирания, защото еднаквите разбирания значат еднакво развитие, ако техният мозък е организиран както твоя, вие ще се разберете. Ако техният мозък не е организиран както твоя, ако техните способности и чувства не функционират както твоите, вие не можете да се разберете. Като идете в Европа, във Франция например, ще намерите, че законите там са по-други. В Англия също са различни законите. Ако идете в Съветска Русия или ако сте тук, в България, пак ще има различие. Като идете в Америка, и там се различават законите. Каквато е степента на развитие на народите, такива са и законите им. На колкото по-висока степен на развитие е един народ, толкова по-добре е организиран неговият мозък в правия смисъл според ония правила, според ония закони, които съществуват в природата. Аз не считам живота за произволен. В света има една правова държава, има едни съвършени хора, от които ние може да черпим. Дали вие ги знаете, или не, няма какво да ви доказвам.

Някои искат доказателства. Как ще докажете на някое дете, което иска да вземе Слънцето под мишница, че то е 1 милион и 500 хиляди пъти по-голямо от Земята? Ако му кажете това, как ще ви разбере? То ще каже: „Може да е като нашата къща“. Туй дете не можеш да го убедиш, че Слънцето е по-голямо от Земята. Даже има и способни хора, които говорят, че Слънцето е един и половина пъти по-голямо от Земята, но те сами не разбират това нещо, защото, за да разбереш колко е голяма Земята, ти трябва да я обгърнеш. Ние говорим,

че Земята е много голяма, но това е повърхностно знание. В своето съзнание ние трябва да можем да обгърнем Земята, да я видим отвсякъде. Човек да може да види противоположната страна на Земята, да знае къде е ден и нощ, навсякъде да може да вижда – това значи да разбира нещата. Сега у вас ще се зароди противоречие: „Кой може да прави това нещо?“. Има хора, които го могат. Има хора, които живеят на Земята, но знаят, че нощ няма, има вечер и ден. Има хора, за които Слънцето никога не залязва. Какво ще кажете? Щом Слънцето не залязва, това показва, че вие още дълго време има да се усъвършенствате. Но да оставим този въпрос.

Сега въпросът е за доброто семе, за заложбите, за туй, което в дадения случай зависи от вас. Природата не ви е оставила съвсем на тъмно. Животните, които са поставени на голяма опасност, в тях природата е вложила известни чувства, с които да ги предпазва. Например у един заек, у една сърна, у един елен слухът е много фино развит. Обонянието на сърната е толкова развито, че още отдалеч, от един километър разстояние, тя ще усети мечката, понякога и от два километра ще я усети. Първите жители на Америка, у тях туй чувство на слушане е толкова силно развито, че индианецът, като тури ухо на земята, от 4 – 5 километра далеч чува, ако някой иде. Природата е вложила и в хората известни чувства, за да ги предпази. Много пъти даден човек предчувства, че след време неговият живот ще се измени и той трябва да вземе някакви мерки. Казва: „Илюзия е, сега всичко ми върви по мед и масло“. Но той чувства, че след 5 години това ще се измени, и действително, след 5 – 10 години така се случва. Вие, които не знаете какво има да става, ще идете при някоя врачка да ви гледа на кафе или на боб или при хиромант ще идете, ръката ви да види, или при физиогномист, при френолог ще идете, да ви кажат нещо.

Преди 7 – 8 години един ден аз седя в стаята си, зает съм, а една млада госпожа иска да ме види. Казвам: „Зает съм, ще ѝ кажете да ме извини“. Тя казала: „Не, не, много е

важно, непременно трябва да видя този господин!“. – „Не може ли да се отложи?“ – „Не, по никакъв начин.“ Слизам и казвам на госпожата: „Ще ме извините, малко време имам“. Обръща се тя към мене: „Ще бъда ли щастлива? Моля да ми кажете!“. Казвам ѝ: „Искате ли да Ви кажа една горчива истина?“. – „Че каква горчива истина? Може да ми кажете.“ – „Ти, рекох, има да живееш още само две години. Затова ти препоръчвам да вземеш едно Евангелие и да се приготвиш за другия свят. Пък туй, дето искаш да се ожениш, всичко това го остави.“ Тя пита: „Друго нещо няма ли писано?“. Казвам: „Съжалявам! Понеже искаш да ти кажа, хайде да ти дам малка надежда. Виждам една малка възможност. Тя е много малка, на 10 хиляди случая става едно изключение. Ако стане изключението с тебе, ако останеш на този свят, да дойдеш да ми кажеш. Ако заминеш за другия свят, аз това ще го зная“. Тя и досега не е дошла.

Ще кажете, че това е ясновидство. Това не е по закона на ясновидството, това са известни черти, които аз виждам. Аз виждам строежа, който госпожата има. Този строеж, при тия условия, след две години ще рухне. Казвате: „Трябва да видим това“. Не, аз другояче разсъждавам. Виждам една кола, слабо направена, и казвам: „Като турят на нея стотина кила, ще се счупи“. – „Отде знаеш, ясновидец ли си?“ Не, аз измервам оста колко може да издържи. Виждам, че ако сто килограма ѝ турят да носи, не ще може да издържи. Другояче седи ясновидството. Тъй както го разглеждате, ясновидството е нещо много механично. Някой път седиш и нещо ти казва: „Стани туй да направиш!“. После може да кажеш, че така ти е дошло на ума. Но има едно същество, което мисли твоето добро. То ти говори по радиото, казва ти: „Така и така ще постъпиш“. И ти възприемаш, постъпваш както ти е казало. Работата тогава тръгва. Законът на вярата е такъв: човек има отношение към същества, които не познава. Да кажем, ти си забравил къде може да намериш някоя книга и тогава едно от тия същества ти казва: „В еди-коя си библиотека иди, в еди-кой си

шкаф погледни, там ще намериш книгата“. Всичко туй съществото ще ти каже. Някои хора нямат такива помощници, тяхната работа върви малко по-мъчно.

Туй, което хората наричат късмет, то не е нищо друго освен връзка с известни разумни същества, които са богати в своята опитност, богати в своите сили, богати в много неща. Те могат да ви помагат и да ви упътват в правия път. Някои ги наричат божества, някои ги наричат светии, някои ги наричат гении, някои ги наричат дарби. Както и да ги наричат, те съществуват. Аз сега не искам да ви карам да вярвате. Вие не може да вярвате, докато вашата вяра не е развита. Някой казва: „Вяра трябва“. Вярата е закон. Ти ще видиш нещата как ще станат. Да вярваш в Бога, това какво означава? Ако Бог ти е приятел, какво има да се плашиш? Бог не може да ти бъде приятел, ако в тебе чувството на любов не е развито – ти да Го обичаш, да ти трепери сърцето, да имаш свещено чувство към Него; не механически да Го обичаш. Ако към Бога имаш любов, Той ще ти нареди всичките работи в света. Всичките блага и сега, и за в бъдеще от Него зависят. Ако не Го обичаш, нещата ще се сложат тъй, както никога не си очаквал.

Казвате: „Защо е така?“. Защото не може да бъде другояче. Една жена, колкото и да е красива, колкото и да е умна, ако започне със своя другар мъж да се отнася зле, той, и светия да е, след като е търпял, търпял, ще излезе из търпение и накрая ще каже: „Не искам да имам нищо общо с тебе!“. Турците казват така: „Счупените орехи надминаха хиляда“. Докато се счупят 999 ореха, търпят; като се счупи хилядният орех, вече не търпят. Турчинът търпи до 999 ореха, като туриш хилядния, той ритне. Американците казват: „Да ме ритне някой с крак, ще го претърпя, но да се качи на гърба ми – ще го ритна аз“.

В сегашния живот, както хората се стремят да обяснят живота според своите разбирания, тия методи, които се употребяват, са полезни. Но тия методи не са ефикасни за самовъзпитанието. Казва се: бъди справедлив, бъди разумен, бъди добър, бъди малко мъжествен, бъди

честен. Как? Ако искаш да бъдеш честен, ще дружиш с честни хора. Ти искаш, като се ожениш, да имаш един честен син, един отличен син. Тогава ще намериш най-добрата мома, ще ѝ попипаш главата – съвестта в нея да е отлично развита, да има оценка 7 за съвест. За религиозното си чувство тя да има 7; за твърдост – 7; за вяра – 7; за надежда – 7; за вдъхновение – 7; за разумност – 7; за памет – 7; за всичко да има 7. Ако и у тебе всичко има оценка 7, за такава мома ожениш ли се, вие ще имате синове и дъщери такива, каквито искате. Сега казвате: „Каквото Господ даде". Ако посееш семе на бодили в нивата, Господ пшеница няма да даде, бодили ще даде. И ако не развиваш в себе си противоположни качества на ония плевели, ти не можеш да имаш един гениален живот. Чудни са хората, когато мислят другояче. Казват за някого: „Той е гениален човек". Той, за да бъде гениален, трябва да има гениално чувство, трябва да има гениален ум, трябва да има гениална воля. Значи той трябва да има развит мозък, добре организиран. Гениалният човек, в пълния смисъл, е с добре организиран мозък. Всеки човек може да стане гениален, ако работи над себе си. Ще се организира неговият ум, защото мозъкът е в постоянен процес на организиране. Не трябва човек да се обезсърчава. Когато направиш едно изменение на живота си, в продължение на 20 – 30 години да постъпваш по всичките правила, тогава може да дойдеш до гениалното положение на добре организирания мозък. Ако мислиш произволно, трябва да работиш над себе си, да се молиш.

Оттук-оттам те похвалват, че си добър човек. С похвали не става. Онзи човек, който пише поезия, прави едно съчетание, второ, трето. Има много поети. От стиховете на някой поет аз виждам, че неговото религиозно чувство е слабо развито. В поезията му някъде е поетично чувството, но някъде е хлабаво, в морално отношение е хлабаво. Казвам: ако в човека чувствата са хубаво развити, той не трябва да бъде хлабав в своя морал. Не че не трябва да имаш любов, но любовта не седи в това само да вземаш, ти трябва

и да даваш. Аз сега разглеждам живота. И питам: що е любовта? В света има два вида любов: на този, който купува, и на този, който продава; или на този, който произвежда, и на този, който консумира. Ако дойде някой да ми продава един хубав плат, този плат на мене ще ми е приятен, аз ще съм доволен; скъпо ще платя, но платът е хубав. За да пожертвам нещо за някого, той ще каже, че ме обича. В какво ще покаже своята любов? Ако този, който ме обича, в най-мъчното положение не може да ми помогне, къде седи неговата любов? И ако аз не мога да постъпя по същия начин, къде седи моята любов? Чудни са хората, когато казват: „Аз умирам за тебе!“. Аз не искам някой да умира за мене. Искам хората да живеят за мене и аз да живея за тях. Християните някой път казват, че Христос е умрял за тях. Хубава е тази идея, но според мене има едно криво тълкувание. Христос умря, за да живее за тях. Отрече се от своето лично благо, за да живее изключително за благото на другите. Той не е мъртъв, но жив. Христос живее за другите – умря в своя личен интерес и живее за благото на своите ближни. Това е неговото разбиране. И човек трябва така да го разбира.

Сега всички се намираме в една степен на развитие. Някой от вас не чака дълго време, иска да се ожени, докато е млад. Гледайте главата на вашата възлюбена да е добре устроена, лицето ѝ да няма никакъв дефект. Щом намерите дефект, кажете: „Тя не е за мене“. Докато си изправи дефектите, нека десет години момъкът да работи и тогава да се ожени за момата, да не бърза. Чудни са хората, че бързат млади да се женят! Като се оженят, какво ще направят? Да се разбират, да си помагат, като се оженят, в това е смисълът. Вие не разбирате женитбата, тя е една от великите тайни. Жената е излязла от мъжа и трябва да се върне при мъжа. Човек е излязъл от Бога и трябва да се върне при Бога. Вие не разбирате каква е тайната. Като се върне жената при мъжа, тогава и той ще се върне при Бога. Само тогава те може да живеят заедно. Сега жената е отвън, мъжът е отвън, карат я през просото и са нещастни. Докогато

твоята жена е извън тебе, дотогава тя ще греши. Докогато ти си извън Бога, дотогава ще грешиш. – „Не искам да греша!“ Ще влезеш при Бога. Жена ти, за да не греши, тя трябва да влезе в тебе. Жената, ако не иска да влезе в мъжа, тя ще греши. Човек, който не иска да влезе при Бога, той ще греши.

Ако грешите сега, кой е виновен? Ако мъжът греши, причината е, че е без Бога. Ако жената греши, причината е, че не е в мъжа си. Разбирайте ме право. Тя иска да има един мъж, като кон да го възсяда, да му тури един гем*. Не, не! Подкопаваш ли мъжа, туряш ли му гем и самар, ти създаваш на себе си най-голямото нещастие в живота. Човек, който се опитва да подчини Божественото в себе си – мъжа, той ще създаде най-голямото нещастие в себе си. Така седят работите. Ти, като дойдеш до Бога, ще считаш Неговия закон за свещен. Жената да счита закона на мъжа за свещен. Тя трябва да има свещена идея за мъжа, който е излязъл от Бога. Нали за мъжа вие имате идеал? Коя жена не търси този идеал? Коя жена не въздиша? И сега въздишате. Не мислете, че аз ви осмивам. Аз ви оценявам. Когато въздишате, вие търсите. Когато някой не въздиша, казвам: нашироко я е ударил! За всички, които не въздишат, казвам: нашироко са я ударили! Мъж, който въздиша, на прав път е. Мъж, който не въздиша, не е на правия път. Които въздишат, влизат в това положение – на прав път са те. Когато човек намери Бога, той да живее в Бога и Бог да живее в него. И когато жената намери онзи мъж – разумното, Божественото, тя да живее в него и то да живее в нея.

Това е доброто семе, което човек трябва да посее на тази нива. Това е новият човек, който трябва да се посее. Пък сегашните плевели, които са посети, няма да ги теглите, ще ги оставите. Ако имаш някакъв дефект посят, не се мъчи да го изтеглиш, но остави да расте доброто в тебе. Кой как дойде при тебе, казвай му: „Не се доближавай до мене, понеже обичам да ритам. Стой

* гем *диал.* (тур.) Дълъг ремък на юзда.

малко настрани, аз имам един навик: без да искам, ритам“. Човек не трябва да бъде сляп за своите погрешки, но не трябва и да ги изкоренява. Той иска да ги изкорени. Човек трябва само да подхранва Божественото, трябва да се спира върху силното, което има в себе си, да види кои са силните му точки и върху тях да работи. След туй идват други способности, които да развива. Вярата е чувство. Различни са хората, които имат вяра. Чувството на любовта е подложено на развитие. Човек не е достигнал до туй съвършено развитие. Той подлежи на развитие. И сега се изискват всичките усилия. Ние искаме да се облагороди човек. Да познава човек себе си, да познава ближните си, да знае как да помогне – това е то, доброто семе, което Бог е посял.

Онези нещастия, които идват, онези противоречия, които идват, не считайте, че са нещо неизцеримо. Тъй както казват: „Това е съдба, това е карма“, то е полуобяснение. Всичките погрешки на човека в един живот могат да се изправят. Всичките занемарени чувства могат да се развият и всичките занемарени способности могат да се развият. Престъпление човек не трябва да държи в ума си, но нека да държи един образ Божествен. Образ трябва да се държи! В туй отношение не трябва да се спирате върху отрицателната страна на човешкия живот, понеже тя е позната. Там няма какво да се занимавате. Спирайте се върху положителното. Срещате който и да е човек – винаги се спирайте върху нещо положително, което той има. От това положително нещо вие може да се ползвате. Какъвто дефект има този човек, ако се спирате върху този дефект, вие ще създадете цяло нещастие на себе си. Когато казва Писанието да възлюбиш ближния си, подразбира да търсиш доброто, което Бог е вложил в твоя ближен. Не търси неговите недостатъци, той и сам ги чувства. А ако ги намериш, кажи му един начин, един прав път, как може да ги изправи.

Да допуснем, че някой човек не е милосърден. Как бихте му го казали? Ти ще му кажеш, че не е милостив.

Как трябва да се помага? Вие под жертване подразбирате парите на някой човек. Трябва да дадеш мисъл, не пари. Хората не се нуждаят от пари. Парите са на втори план. Дай на човека една мисъл, постави го на един изпит. И себе си ще поставиш на един изпит, дали в тия външни условия можеш да се повдигнеш. След като се повдигнеш, ще можеш да помогнеш и на обкръжаващите. Първият, който успее да излезе от един трап, той ще може и другите, които са в трапа, да извади. Същото е, когато се повдигне човек. В едно отношение има изискване към нас: работници се изискват, за да се повдигне светът. Във всички области се изискват работници, и то много добри работници. Ние сега ратуваме* за един ред и порядък. Всички хора трябва да се превъзпитат. Те трябва да се пресъздадат. Тогава ще имаме такова общество, каквото ние желаем. В едно общество, с тия неразвити чувства и способности, какво ще има? Музиката няма да е на свят, изкуството няма да е на свят, милосърдието няма да е на свят, религиозното чувство няма да е на свят. Тогава какво ще бъде на свят?

При тия усилия, които се правят в науката за възпитанието на младото поколение, при тия преобразувания в дома се изискват знания. Навсякъде се изискват знания. Да тръгнем по онзи път, който природата от хиляди години е начертала и за който тя постоянно ни коригира. Това е новата наука, която слиза, знанието, което в миналото е било забранено да се казва на хората. Вече се отваря нов път. Той трябва да се изучава. Казвате: „Духът, като дойде, ще ни научи". „Духът" – това е много общо казано. Идва един учен човек, гледа ти главата, казва: „Я да видим съвестта как е развита, религиозното чувство как е развито". Не само за пари трябва да ти гледа главата. Ако е за пари и ако му дадеш повече, ще ти каже неща, които не са верни, ще ги позаглади, ще ги позамаже и така нататък.

---

* ратувам *книж.* (ст.-бълг.) Боря се, воювам за нещо, защитавам, застъпвам идея, кауза.

Доброто семе, което е посято, трябва да израсте. Сега работете върху себе си. Всяко обезсърчение, което идва, показва, че надеждата ви е слабо развита. Всяка меланхолия и всяко обезверяване показват, че вярата ви е слаба. Когато започнете и в Бога да се съмнявате, това показва, че любовта ви е слаба. Като кажете: „Добро не трябва да се прави", значи милосърдието ви е слабо. А като кажете: „Много философия не ни трябва", разсъждението ви не е вярно. Музика не трябва, това не трябва, онова не трябва. И казвате: „Този човек няма какво да учи". Казвате: „Навреме и без време". Не, всяко нещо трябва да стане точно навреме. В Писанието има навреме и без време. Хората считат, че някои неща не са навреме, но по Божественото време те са навреме. В човешкото време ти всякога не си според Божественото време.

„Навреме и без време." Всякога прави нещата според Божественото време, а не без време. Ако направиш нещата без време, когато Бог не ги иска, ще имаш най-голямото разочарование. Това е в човешкия живот. В Божествения живот всички неща са навреме, те са точно определени. Точно определено е. Вие знаете, може десетина години да не сте се виждали с някого, но като тръгнете някой ден по улицата и започнете по закона на интуицията да мислите за него, тогава се срещате. Той казва: „Аз за тебе мислех!". Срещате се двамата точно навреме, приказвате си, разбирате се, целият ваш минал живот остава настрани.

Казвам: връзките, които свързват хората, са много по-дълбоки, отколкото вие схващате. Сега се живее и за в бъдеще пак ще се живее, вие пак ще се виждате. Казвате: „Има ли друг живот?". Има, има! Аз оттам идя. Аз идя от този живот, за който вие питате. Или, идя от живота, от големия живот, от великия живот, дето всичко се осмисля, от живота, в който всичките противоречия не съществуват, но съществува Божественото. Един ден, когато влезете в този живот, ще видите защо са били някои работи. Сега, както и да обяснявам, аз не искам да

примирявате противоречията. Не мога да кажа на един железар да не бие желязото. Ако го попитам защо го бие, казва: „Много дебело е, трябва да го заостря. Трябва ми остро желязо“. Гледам, дърводелецът дяла дървета. Питам го защо ги дяла, той казва: „Трябват ми за греди“. А какво да кажа на онази жена, която кълца месо? Тя ще ми каже: „Мъжът ми иска. Не може иначе, трябва да го кълцам“. Аз виждам противоречията, но виждам и добрата страна.

Ще ви обясня с един пример. Един ангел, който искал да разбере какво е човешкият живот, помолил се на Господ да го прати на Земята. Господ го пратил на Земята в една ябълка. Той цъфнал, завързал хубави плодове, хората го наобиколили и ангелът се зарадвал, като видял толкова хора, хубаво облечени. По едно време идва едно дете, откъсва от него, без да го пита, започва да го реже с нож, да го яде. Знаете ли какво било положението на този ангел? Като се върнал на небето, казал: „Много добре беше, но онова дете ме накълца и ме изяде“. Казва Господ: „Ти искаше да изучаваш човешкия живот“. Пратил го в една круша – в нея същия опит имал. Пратил го още в кон, в крава, в разни форми. Туй е отрицателната страна. Най-после, като минал ангелът през всичките страдания, до гуша като му дошло, Господ го турил във формата на една красива царска дъщеря. Дошъл нейният възлюбен и след като поживели, ангелът казал: „Слава богу, царската дъщеря заличи всичките ми земни страдания“.

Казвам: като дойде последната форма – на царската дъщеря, всичките ви страдания ще се заличат.

Благословен Господ Бог наш
Тайна молитва

2 септември 1934 г., София, Изгрев

Мечът на Духа

Добрата молитва
Духът Божи
6. глава от Посланието на апостол Павел към Ефесяните
В начало бе Словото

Ще взема 17. стих на 6. глава от Посланието на апостол Павел към Ефесяните: „Вземете меча на Духа, който е Божието слово".

Има една опасност от постоянно еднообразие в говоренето. Еднообразие има и в мисленето, и в чувстването. В човека има един навик по наследство: той обича старите работи и говори за стари истини. Истината не може да бъде стара, защото тя е вечна. В това отношение трябва да се разбира онзи вътрешен порядък, който съществува в живата природа. Нужно е едно ново верую. Не че сегашното верую, което имате, трябва да го отхвърлите. Ще правите същото, което правят младите моми. Младата мома през седмицата си служи с обикновени дрехи, а в неделя се облича с най-хубавите си дрехи и излиза на хорото. Аз това го харесвам. Някой път човек трябва да се премени с най-хубавите си дрехи.

Някой се е обезсърчил и казва: „Как да се освободим от старите си възгледи?". Няма какво да се обезсърчавате. Ако вие искате да се освободите от нечистотията по вашата кожа, само водата може да направи това. Някои вярват, че сапунът прави това. Сапунът нищо не прави, благодарете на водата. Някои хора казват: „Без сапун не може". Питам: в своя дълговековен живот, който е от 4 – 5 хиляди години, дървото със сапун ли живее? С вода живее. Аз привеждам този пример, защото ние имаме някои възгледи, които приличат на съвременния сапун. Аз

мисля, че ако един светия се измие със сапун, той ще изгуби своето достойнство. Обикновеният човек може да се мие със сапун, но светията – никога! Защото в организма на светията има една мощна сила, която е хиляди пъти по-силна от сапуна. Тя е такова електрическо динамо, че всичкият прах, всичката нечистотия се изхвърлят навън. А понеже при обикновените хора това динамо е слабо, набира се по тях нечистотия и те трябва да се мият със сапун. Обикновените хора могат по три пъти на ден да се мият със сапун.

Природата има крайно отвращение към повторенията. Тя не обича повторенията. Ще забележите, че умните хора, като ги възпитават 4 – 5 пъти за едно и също нещо, и те казват, че не бива така. Веднъж стига. Ние постоянно питаме кога ще се подобри животът. Малкото дете пита кога ще стане възрастен човек. Старият пита кога ще поумнее. Младата мома пита кога ще стане красива. Безпредметни са тези въпроси. Ти, ако си роден да станеш красив, ще станеш; ако не си роден да станеш красив, няма да станеш. Красотата зависи от предшестващата мисъл на ред минали поколения, които са мислили красиво. Следователно ти не може да избегнеш този резултат. В човешкия живот мощно е знанието, това е капиталът на човека. Знанието е равносилно на златото. Златото е пак резултат. Няма да се спирам да обяснявам, но аз съвсем други възгледи имам за намирането на злато в земята, това върви по един особен закон. Само в океана има 10 милиона тона злато. Като се раздели това злато на жителите на Земята, всеки един от тях ще има по 40 – 50 хиляди златни лева. Това е един капитал, с който можете да преживеете. Някой ще каже, че това са отвлечени работи.

Животът е една съвкупност от много разумни същества. Онези, които не разбират природата, мислят, че дърветата са много глупави. Не, ни най-малко не са глупави. Едно дърво, което може да живее 300 – 400 години, глупаво ли е? Като има 40 – 50 метра височина, а дънерът му е толкова дебел, че двама души не могат да

го обкръжат, това дърво глупаво ли е? Това дърво, което може и при най-неблагоприятни условия да живее, да се справя с противоречията, със светлината, с топлината, глупаво ли е? Има нещо потайно в растенията. Слънчева светлина и топлина е складирана в плодовете. Това произволно ли е? В това отношение растенията имат една специфична интелигентност, с която работят в една специфична област в природата. Те не се занимават както хората. Това, което хората мислят, растенията не го мислят никак. Те имат други възгледи за цялата природа. И когато се говори за растенията, вие ги вземате вън от човека. Растенията вън от човека не съществуват и човек вън от растенията не съществува. Растенията, животните, човекът, Слънцето, звездите, всичко това съставя едно цяло, един организъм, в който функционира един дух.

Онези хора, които вярват в гъстата материя, трябва да знаят, че това не е материя. Това, което вие пипате, не е материя. Тази материя аз мога да я разложа. Тялото, на което вие разчитате, е една илюзия. Това тяло е нещо, което е неустойчиво. Но има едно тяло, което е устойчиво на всички промени – в него душата живее. Има едно тяло, което не може да се разруши. Когато се говори, че вашите души са храм на Бога, не подразбирам това тяло. Онези от вас, които се интересуват, трябва да учат. В една беседа от един час кое по-напред може да се научи? Ако река да ви нагостя, ще се намеря в положението на онзи американец, когото един китайски мандарин гощавал, за да му покаже благородството и разкоша на китайската кухня. На масата имало четирийсет блюда с ядене и американецът трябвало от всичките да си вземе по малко според китайския обичай. Някои неща били толкова противни, че след този обяд американецът в цели две седмици трябвало да се справя с тази китайска кухня и да страда.

Ти искаш да бъдеш богат, да имаш милиони в банката. Не знаеш какво да правиш. Имаш красива жена, имаш нескопосан син, който харчи, имаш нескопосана дъще-

ря, която харчи, имаш слуги, които наляво и надясно крадат. Онзи слуга, който изнудва, който краде, той си има идеал, иска да живее като тебе. Той казва: „Ако господарят разполага с тези блага, защо и аз да не разполагам?“. Дъщерята и синът казват същото. Не е въпросът в яденето, въпросът е в незнанието какво да се прави и с какво да се разполага. Не е ли смешно, ако започне един комар да разполага както човек разполага? Ако на един комар му дадете един човешки обяд, колко години ще му трябват, за да го изяде? Представете си, че този комар има лакомията на човека, мисли, че този обяд няма да му стигне. Като вземе само няколко капки, ще види, че всичко това ще остане. За колко години той може да освободи паницата от това ядене? Пред вас седят толкова много паници с ядене, че вие само паници гледате.

Някой религиозен човек мисли дали ще бъде спасен, или не. Някой друг мисли колко е грешен. Някое дете иска да расте, да се повдигне в живота. Някой пък иска да стане богат. Всичко това са хубави неща, но те са посторонни работи. За растежа си няма какво да мислиш. За забогатяването си няма какво да мислиш. Някои неща са общи, дадени са за всички. Те се възприемат от природата. И старият, и детето, и възрастният ще дишат колкото могат. Детето кой го учи да диша? Майката му е дала в утробата първите наставления за дишането; оттам насетне детето само диша. Ако това дете не се ползва от благата на въздуха, то ще боледува и майка му ще страда. С физическата храна, която дава на детето, майката може да го осакати. Много майки още в началото осакатяват своите деца. Много хора са осакатени. Някои хора са осакатени в първия месец от бременността на майката, други – във втория, в третия месец от бременността, а има такива, които се осакатяват, след като се родят – до третата година. Докато детето бозае от майка си, тя може да го осакати. Всяка тревога отравя млякото ѝ. Майка, която храни детето си с мляко, не трябва да има никакви отрицателни мисли. Всяка отрицателна

мисъл носи такава страшна отрова, с която майката може да отрови детето си. Животът е предизвикал тази отрицателна мисъл. След това тази майка започва да възпитава детето си, казва му: „Това няма да правиш, онова няма да правиш!“. Нашият живот седи в едни правила, които ние самите не можем да изпълним.

Членовете на една секта в Америка повели спор за причастието. В такива нередни работи изпадат хората! Та едните от тях казвали, че при причастие чашата трябва да се вдига нагоре, другите казвали, че не трябва да се вдига. Събрали се те на Господна вечеря*. Тези, които поддържали първото мнение, направили първото причастие, но забравили да вдигнат чашата нагоре – ето колко било важно това! Аз ви навеждам този пример по следната единствена причина: когато има нещо в нас, което ни безпокои, то е толкова важно, колкото е важно вдигането на чашата. Важното не седи във външния живот. Всичкият външен живот, който сега имате, е резултат на минали поколения, той е един завършен резултат. Ние не можем да изменим нито йота от него, но има нещо, което можем да изменим сега, има нещо, което сега ние, хората, създаваме. Сегашното поколение създава нещо и на това нещо ние сме господари. Ако го създадем както трябва, ще внесем в природата един нов елемент.

Ти не можеш да измениш характера на един вълк, както и не можеш да го възпитаваш. Да искаш вегетарианец да го направиш, той вегетарианец не става. При сегашните условия той винаги ще запази своя характер. Змията, както и да я възпитавате, тя ще си остане същата. Змиеукротителите казват, че една змия може да се хипнотизира, на нея може да ѝ се влияе. Но има много змиеукротители, които са пострадали от змии, счупвали са им ребрата. Един стар навик може да причини една

* Господна вечеря – християнски празник; обред, установен от Христос при прощалната вечеря с учениците му, познат сега като „причастието на Господната вечеря“.

голяма неприятност. Като имате някой стар навик, вие мислите, че сте му господари. Старият навик трябва да се държи надалеч. Той е един завършен резултат, дръжте го далеч от себе си.

Мнозина на младини казват: „Да си поживеем сега както искаме, а на старини ще благуваме". Не разчитайте на това щастие във вашите старини. Турците имат един израз: „Това, което няма да бъде". Вие ще се изложите на това противоречие, на което се изложил момъкът от един анекдот. Този анекдот навсякъде го има. Вие сте слушали, че това е станало в България, но то се представя в разни форми и другаде. Един момък тръгнал към църквата, искал да служи на Господа. Срещнал го на пътя един човек много благороден и го запитал: „Къде отиваш?". – „Отивам на църква." Този господин, прилично облечен, му казал: „Църквата не е за младите хора, а за старите. Ти си млад, други работи има да вършиш, по-важни. Ходенето на църква е работа, която се върши на стари години". Дал му господинът наставления какво да прави. Момъкът казал: „Много ти благодаря". Като станал на 70 години, този, някогашният момък, си взел тояжката и тръгнал отново към църквата. Същият човек го срещнал и го запитал: „Къде отиваш?". – „На църква." – „Църквата е за младите, не е за старите. Ти сега трябва да си почиваш."

Младият всякога може да бъде щастлив, ако има отличен баща и ако има отлична майка. Старият всякога ще бъде нещастен, ако има посредствена майка и посредствен баща. Аз взимам в дадения случай думите „баща" и „майка" в следния смисъл: онази основна идея, която дава подтик на човешкия живот. Аз ви говоря за неща реални. Вие искате да подобрите живота си. Всеки, който иска да бъде щастлив, всеки, който иска да бъде здрав, силен, умен, да има всички удобства, трябва да знае, че тези неща са едно благо, което Бог му е дал. Това е турено в Божествената програма. И когато Бог създаде човека, Той го тури при най-благоприятните условия. Той му създаде градина и му даде да я управлява – не да работи

градината, а само да я наглежда. Човек се е занимавал там с растенията, а после – и с животните. Като седял дълго време в градината и проучил растенията, Господ му извел всичките животни и той им турил имена. Дал му Господ животните, и тях да ги проучва. Знаете ли колко имена е турил човек на животните?

Има хора, които не могат да запомнят десет думи, а има хора, които могат да запомнят десет хиляди думи и да ги казват наред – отпред назад и наобратно. В нас паметта не е така добре развита. Много малко хора съм срещал, да знаят в кой ден какво се е случило, повечето са го забравили. Вие може да сте забравили деня, в който сте взели пари от някой банкер, но този банкер си има книга, дето е записал колко сте взели. Ти забравяш, но той не забравя. Благодарете, че е така. Ако природата забравя, това ще бъде най-голямото нещастие за нас. Тя проверява нещата и ги изправя. Как ги изправя? Да кажем, днес се намираш в едно нещастие. Аз да ви питам: от гледището на съвременната наука мислите ли, че едно нещастие е нещастие? Представете си, че някой е ял нещо отровно и после повръща изяденото. Като бълва дълго време отровната храна, това нещастие ли е? След като повърне, той се спасява. При Каспичан има канари, където се въдят много орли. Някои хора нахвърлили в същата местност месо със стрихнин, за да тровят вълците. Орлите също яли от това месо и се отровили, измрели. Един от големите орли сполучил да повърне месото. Той е единственият орел, който се спасил от отровата.

Хваща ви една болест, едно страдание. Вие мислите, че това е нещастие. То е едно спасително средство за вас. То е за повдигане на вашето съзнание. Защото в едно болезнено състояние човек започва да разбира нещата много повече, отколкото ако е здрав. Като е здрав, той казва: „Аз трябва да живея“. Че другите хора страдат, това ни най-малко не го интересува. Ако природата си тури този принцип: „Страданията на хората мене не ме интересуват“, тогава какво би станало с хората? Да

благодарим, че тя винаги има предвид страданията на хората и иска да ги освободи от тези страдания. Ако в света има някой път страдания, то е една необходимост, за да се запазят хората от много по-големи бедствия, от които в бъдеще могат да страдат.

В стиха се казва: „Мечът на Духа, това е Словото". В онова разумно разбиране седи човешкият живот. Казали на един танцьор: „С такива ли работи ще се занимаваш, с танци?". Кое е по-хубаво: с танци да се занимава човек или да живее в блудния дом и да продава тялото си? Не е ли по-чисто да си изкарва прехраната с игра, отколкото с развален живот? Кое е по-хубаво: като танцьор или като кръчмар да си изкарва прехраната? Аз мисля, че един танцьор ще вдъхне в някои хора много по-благороден импулс, отколкото един кръчмар. Не казвам, че това е единственият занаят. Кое е по-хубаво: като апаш ли да си прекарваш живота, или като един циганин, който ходи от къща на къща и свири, за да си изкара прехраната? Аз бих предпочел да съм циганин, да съм танцьор, отколкото да съм кръчмар или апаш.

Има начин да разбираме онова сложно нещо – кое е най-хубавото, което може да ни повдигне. Ти може да желаеш да бъдеш поет. Това е една от най-хубавите служби, но поезията не е за Земята, тя е за духовния свят, тя е за Божествения свят. В мене ето каква е идеята: аз считам, че животът на Земята, това е детинството, животът в духовния свят е възрастният живот, а когато говоря за Божествения свят, подразбирам съвършения човек. Не разбирам стария човек, а съвършения човек, който е бил дете, бил е възрастен и е станал съвършен. Съвършеният човек е, който може да помага на всички други. От това гледище на Земята всеки трябва да избере една професия за себе си. Каква професия бихте си избрали вие? В животинското царство почти всички са избрали своя професия.

Има един мит. Професиите при хората не са определени както би трябвало, и то по погрешката на един ангел. Когато Бог дал професиите, този ангел

направил погрешка и вследствие на това той сега ги преустройва, за да се определят професиите както трябва. Ангелът бил изпратен от Господ да донесе на Земята всичките блага. Когато се приближил до Земята, ангелът видял една красива царска дъщеря, която си миела ръцете и краката при един шадраван. Поспрял се той да я погледа и в това време от чувала му започнали да падат блага. Всичките блага изпопадали, а хората и животните ги разграбили. По едно време ангелът гледа: само един пакет е останал, няма ги другите пакети. Които са ги взели, и тях ги нямало. Погледнал ангелът царската дъщеря и ѝ казал: „Ти днес ли намери тука да се миеш?“. А царската дъщеря му отговорила: „Ти днес ли намери да тръгнеш?“. Единственият останал пакет бил пакетът с поезията. Идва един човек и пита: „За мене нищо ли няма?“. – „Само един пакет остана. Какво да се прави, той е най-бедният пакет, той е за небето. Каквото друго имаше, всичко замина. Ти ще пишеш за хубавите неща на небето.“ Та сега поетите се занимават с последния пакет. Така говори този мит. Той изразява една истина. Той си има своите дълбоки причини.

Всеки един от вас е взел един от падналите пакети без позволение. Всичките ваши професии, вън от поезията, не сте ги взели по законен път, но кой каквото е могъл, е взел. Като се върнал, ангелът се изповядал на Господ, а той казал: „Ще чакаме сега да видим хората, които са задигнали тези блага, как ще изпълнят своята длъжност“. Господ от много години чака да види всеки човек какво ще изкара от професията, която е взел. От онзи момент нататък Господ всяка година изпраща този ангел да види какво правят хората, и така вече няколко хиляди години. Ангелът прави дознание, което занася на Господа. Например тази година го е занесъл вече и следващата година пак ще дойде. Колко години ще продължи този ред, и аз не зная. Но Господ е решил: сега иде втори ангел, носи багаж, а с багажа идат новите блага на човечеството. Но на този ангел е турил восък на очите, да не гледа кой къде се мие. Като иде ангелът от небето, води

го едно дете. Затворени са очите му и детето го води. Който дойде при него, той, без да гледа, ще раздава блага-та не по онзи, първия начин. И няма да има заблуждение. При този ангел ще има една парола – една лозинка. Знаете ли каква ще е тази лозинка? Не трябва да ви издавам тази тайна. Който не знае лозинката, ще чака дълго време.

Всички проповедници в света все проповядват, че ще дойде Христос, ще стане това, което те наричат Божи съд. Онези, които са заграбили първите блага, ще бъдат съдени. Някои от тях са употребили талантите добре, а някои не са ги употребили добре. Аз считам, че една трета от тях не са употребили талантите добре. Те ще бъдат съдени, а другите ще бъдат възнаградени. Новите блага ще се раздадат. Но да се върнем към онова, реалното. Какво трябва да прави човек? Отде трябва да започне човек? Той трябва да има ясна представа за себе си. Имате ли вие ясна представа какво сте вън от обкръжаващата среда, вън от хората – индивидуално вие какво сте? Апостол Павел казва на едно място: „На мъки съм, додето се роди Христос във вас“. Някой път ти може да видиш в себе си баща си, майка си; това са наследствени черти. Често се явяват и известни инстинкти в човека, които са един атавизъм. Това не е човекът. Новият човек, който е направен по образ и подобие Божие, той не може да върши престъпление. Онзи, който върши престъпление, върши го по атавизъм от миналото.

Има нещо в човека, което е станало преди създа-ването на човека. Писанието казва, че Бог е направил човека и Бог е казал, че всичко е добро. Обаче има един произволен ред, който е влязъл в човека и поради който съществуват сегашните престъпления. Има едно криво разбиране в човека. Всеки човек има в себе си възможност да живее щастливо, всеки човек има в себе си възможност да стане богат, възможност да стане умен, възможност да стане силен, но не знае как. Ще ви приведа като пример следното: представете си, че вашият баща ви е оставил 10 милиона в наследство, но не знаете в коя банка са тези пари. Кой може да ви каже къде са? Ако не знаете как да

си помогнете, това наследство с какво ви полза? Има сега учени хора, които се занимават с една дарба, която съществува в човека. Златото си има свое ухание, тъй както един карамфил има свое ухание. Ти може да чувстваш това ухание, както един копой надушва заека по дирите му, както едно куче намира своя господар по мириса му. Може хиляди хора да са минали в един град, но кучето познава по мириса стъпките на своя господар и го намира. Вие имате един нюх, вие имате една дарба и не искате да я развиете. Страдате, че сте бедни. Като имате тази дарба, може да намерите къде има злато. Сега аз говоря в широк смисъл, не само за онова злато в земята. Има едно заровено богатство в сърцата на хората.

Често съм ви привеждал примера, в който благочестиви братя от една американска църква отишли при един банкер, да му искат пари за някаква благотворителна цел. Той им дал само сто долара. След това отишла една комисия от стари християни. На тях банкерът дал хиляда долара. Най-сетне една млада мома от църквата казала: „И аз ще ида при него". Отишла, усмихнала му се, той почувствал нещо хубаво и казал: „Какво ви трябва?". – „Трябват ми десет хиляди долара." Той ѝ дал колкото поискала и при това ѝ казал: „Аз съм на Ваше разположение, елате пак". Тази мома отворила сърцето на банкера, в него станало едно преобразуване. Тя отива и втори, и трети път да иска пари, но не са користни нейните подбуди. Банкерът ѝ пише едно писмо, изповядва се: „Откакто ти дойде в моята банка, стана голямо преобразуване в мене. Аз бях много закостенял, не влизах в положението на бедните, на сиромасите. Сега, каквото ми кажеш, ще го направя. Да бъдат благословени краката ти, че с тях дойде в банката ми. Да бъдат благословени очите ти, че ме погледна с тях. Никой не ме е поглеждал така, нито дъщеря ми, нито синът ми". Изповядва се този човек и прав е. Той благославя момата, че го е посетила; тя е един ангел.

Златото не се окислява. То не се покварява. Един ангел не се покварява. Желязото се окислява, но чистото

злато не се опетнява. Така са правили светиите. След като са живели по 20 – 30 години в планините, влизали са между хората и не ги е било страх от тях. Вас ви е страх от Господа, Който живее в хората, и това е вашето нещастие. Ние мислим, че злото в хората е по-силно, отколкото Онзи, Който живее в тях. Но това е наше заблуждение. Всеки един от вас се заблуждава. Вие мислите, че условията са по-силни, отколкото вашите усилия да направите нещо. Има във вас нещо велико, което е по-силно от обкръжаващите условия. При всичките тези несрети, ако вие може да събудите това велико нещо в себе си, ако вие може да се свържете с него в дадения случай, тогава ще почувствате какво нещо е човекът. Има някои хора, от които идва едно ухание при мене, още седмици преди те да дойдат. А пък от други хора, седмица преди да дойдат, идва вече към мене нещо неприятно. Някои хора са приятни, а някои – неприятни.

Казвам: понеже всички вие сте служители на Господа, няма такъв сред вас, който да няма дарби. Всички вярвате, всички имате доброто желание и можете много да направите. И ако на сте го направили досега, то е, защото сте отлагали. Казвате, че не му е дошло времето. Но времето за пролетта е дошло. Трябва да се работи, дошло е време за работа! Трябва да се жъне. И наесен трябва да се събере. И през зимата събраното трябва да се използва. Сегашните учени хора идат да подкрепят старите идеи. Искат да подмладяват хората, като им присаждат разни жлези – от маймуни и от други животни, но така ще ги подмладят за 10 – 15 години и след това пак ще се върне старостта. Ако ти дам днес 100 хиляди лева, ти ще станеш добър, ще се прояви добротата ти, но щом свършат парите, пак ще проявиш склонност към лошото. Ти може да спреш лошия навик, но трябва да стане едно коренно преобразуване в човека, коренно преустройство на материята в човека.

Онова естество, което се нарича плът в човека, по един начин е устроено, а онова естество, което се нарича дух в човека, по друг начин е устроено. Едното

състояние е низходящо, от него духът взима тази материя и я преустройва. Духът е направен от фина материя, но тази материя не иде както при плътта. Външната форма на човешката мисъл е направена от електричество и магнетизъм, които показват онези мощни сили. Има сили, които вървят от центъра навън – по права линия, а пък има сили, които вървят отвън навътре, към центъра. Пътят на магнетизма върви по спирала. Разумността е свързана с електричеството, а обичта – с магнетизма. Вие не може да предизвикате едно магнетично състояние във вас, ако не обичате. Вие не може да предизвикате едно електрическо състояние във вас, ако не мислите. Вие не може да сте здрав, ако не сте магнетичен. Например някой човек счита, че е нервно съвсем изтощен – той е демагнетизиран. Божествените мисли, които идват, той не може да ги задържи; всичко, каквото дойде, минава и протича през него. Най-първо, вие трябва да бъдете магнетични. Всяка Божествена мисъл, която прониква във вас, трябва да я задържите; в това се изразява вашата воля. Ако едно растение не може да задържи дъждовните капки, които падат, какво ще стане с него? От тези дъждовни капки зависи неговото бъдеще. От Божествените мисли, които идват във вас, зависи вашето бъдеще. Вие ще кажете, че това е илюзия. Илюзорни неща са всички онези неща, които не може да използвате.

Какво ще кажете за следния сън: един сънува, че го съдят за някакво престъпление десет души съдии. Осъждат го най-после, дават му смъртно наказание. Идва неговият довереник и казва: „Простете на този човек". – „Как да му простим?" – „Пуснете го да си върви!" И когато казва неговият довереник да го пуснат, човекът се събужда, въздъхва облекчено, че смъртното наказание е отменено. Та мислите ли, че положението, което сега имате в света, е нещо много реално? Трябва да ви приведа един пример. Някой ви е откраднал 10 хиляди лева и вие сте го хванали, държите го. Идва един човек и ви казва: „Аз ще ти дам 20 хиляди лева, пусни го!". Има ли тогава за

какво да се гневите? Веднага ще изчезне вашето разгневяване. Като идете при Бога, всички ваши недоразумения ще изчезнат. – „От какво си недоволен?“ – „Онзи ми каза една обидна дума.“ Господ казва: „Аз ти давам десет ценни думи“. Че ако онзи не беше те обидил, Господ нямаше да ти даде десетте ценни думи! Като отидете при Бога вие, онеправданите в света, всякога ще приемете на небето стократно. Христос казва: „Няма никой от вас, който да остави баща си, майка си и да не приеме в този живот стократно и в бъдеще живот вечен“. Но тази теория не е приета от вас. Казвате: „Как ще приеме човек стократно?“. Ако вие обичате хората, тъй както Христос обича и както Бог обича, нито един от вас няма да бъде беден.

Да ви приведа един пример какво нещо е вяра. Един американец живеел с мотото „Бог ще промисли“. Той бил работник в една фабрика, където господарят уволнил много работници, уволнил и него. Жена му казала: „Господ ще промисли ли?“. Работникът казал: „Господ ще промисли, ще видим“. Отворил прозореца си и започнал да се моли. Едно дете в това време минава, държи една умряла гарга, хвърля я към него, удря го по гърдите и казва: „Ще ти помогне Господ“. Мъчно му става на човека, хваща гаргата, заглежда се в нея и вижда, че има нещо в гушата ѝ. Бръква, намира една огърлица от бисери. Оглежда огърлицата и вижда инициалите на господарката на фабриката. Работата била, че докато се миела, господарката оставила огърлицата си някъде, а гаргата я грабнала, погълнала я и умряла. Работникът казал на жена си: „Господ промисли сега. Аз трябва да занеса тази огърлица на господаря, тя е негова. Гаргата я е откраднала“. Жена му казала: „Остави за себе си огърлицата, това е късмет, който е дошъл при тебе“. Но той отишъл при господаря си и му разказал цялата история. Господарят се замислил и си казал: „Аз ще се погрижа за този човек“. Назначил го отново и му удвоил заплатата. Ако хората можеха да възстановят онази любов, при която слугата да не изнудва господаря, но като работи за него, да работи като

за себе си! Старият трябва да гледа на малкото дете с уважение, понеже това дете може да стане стар човек. Онзи, богатият, трябва да гледа на бедния с мисълта, че и той може да стане богат. Богатството е едно изключително условие. Аз разбирам богатството така: да бъде човек богат с вяра, с ум, с чувство, с една добра воля. Човек трябва да воюва с кого? С онези желания в себе си, които го тикат в един крив път.

Мнозина от вас имат известни опитности. На вас ви трябва познание. Например късите пръсти са пръсти на обобщение. Хората, които са с къси пръсти, обичат много да имат. А хората, с дългите пръсти, те са на детайлите, на подробностите. Когато първият пръст е по-къс от третия, този човек е идеалист. (*Първи пръст Учителя нарича показалеца, а трети пръст – безименния – бел. ред.*) Но колко къс трябва да бъде, какво отношение трябва да има? Когато първият пръст е толкова дълъг, колкото третия, този човек не е идеалист, той иска да се носи като някой големец. Каква е нормата по отношение на третия пръст? Ако третият пръст е дълъг колкото вторият пръст, този човек е Слънчев тип, той е идеалист. (*Втори пръст е средният пръст – бел. ред.*) Науката изнася тези заключения. Трябва да има съотношение на пръстите. Какво е съотношението? Ако първият пръст има дължина от 9,5 сантиметра, третият пръст трябва да има 10 сантиметра, а вторият трябва да бъде 11 сантиметра дълъг. Ако първият пръст е 10 сантиметра и вторият – 10 сантиметра, този човек няма идеализъм. За да предизвика идеализъм в себе си, той трябва да мисли.

Това са външни признаци. Някой ще каже: „Какво отношение има първият пръст с тези работи?“. Третият пръст в дадения случай има връзка със Слънцето, със слънчевите енергии, а пък Слънцето е най-богато от всички. Онзи, който има слънчеви енергии, той има най-голямото богатство, той е идеалист. Тези хора, у които слънчевите енергии надделяват, те живеят най-дълго време. Когато първият пръст е много дълъг,

този човек е много неустойчив, мнителен, честолюбив, непримирим и затова той се трови, той се коси. Като му кажеш една малка дума, трябва като при дипломатите отдалеч да започнеш. Дипломатите се пазят да не кажат някоя дума, която може да се разбере криво. Дипломатическият език е префинен, в него се говори със заобикаляне. Да ви кажа какво нещо е дипломацията. Един богаташ отива да иска дъщерята на друг богаташ и му казва: „Съседе, много се радвам, че твоето имение е много добре уредено. Ти имаш един отличен сорт круши. Ще бъдеш ли така добър да ми направиш услуга, да ми дадеш малко издънки, да ги насадя в моята градина?“. Съседът казва: „На драго сърце“, но не се досеща, че онзи подразбира неговата дъщеря. Това е дипломация. Първият богаташ казва: „Пак ще дойда, пак ще поговорим по въпроса“. Ако веднага беше казал: „Аз дойдох да искам дъщеря ти“, нямаше да има резултат. После те ще разберат какво са си говорили иносказателно.

Има много проповедници, които казват: „Ако не вършите волята Божия, ще идете в пъкъла“. Адът не е такъв, какъвто проповедниците го разбират; той не е място на мъчения. В ада има живот организиран, много комфортен, има забавления, музика. И Христос ходи в ада. Това не е най-голямото мъчение. Това са човешки души, това е един свят, дето хората се намират в илюзии. Един млад турски ходжа се научил да пие ракия. Старият ходжа му проповядвал: „Колкото варела ракия изпиеш, тези варели ще бъдат на онзи свят закачени на врата ти“. Младият ходжа го запитал: „Ще бъдат ли пълни?“. – „Разбира се.“ – „Тогава ще има какво да пия.“ В това седят илюзиите. Има едно неразбиране на великите закони, които съществуват в света. Адът е свят на илюзии. В Америка преди години един беше написал една книжка, писмо от онзи свят, от ада. Той описва ада така: там има една голяма трапеза с най-хубави ястия, а до нея стоят хора; тя върви напред, те – след нея. Тези хора искат да ядат, но не могат, защото трапезата все отива напред.

Вие нали виждате някой път, че нещо тъкмо сте го хванали, и на втория ден то се е разсипало. Божествено-

то е това, което може да се употреби и което може да внесе растеж в човека. Това, което дава светлина на ума, разширение на чувствата и сила на неговата воля, то е Божественото. В Божественото има едно свойство: човек при Божественото расте, отива от светлина в светлина, от сила в сила, от мощ в мощ. А при обратния процес човек постоянно губи, докато целият живот се обезсмисли. Следователно всяка тревога, всяка неестествена скръб, всяко мъчение, това е едно предохранително средство, което показва, че другояче трябва човек да мисли. Божественото е онова, на което може да разчитате. Този ред, който съществува в света, той е неизменим засега. Само разумните същества в света могат да изменят сегашния свят. Аз го вземам в много широк смисъл: да се изправи целият сегашен живот, това е нещо грандиозно. От невидимия свят постоянно работят в това направление. Христос дойде преди две хиляди години, да даде една нова програма, да измени целия ход на човешката еволюция. И като ще дойде втори път, ще даде пак друг ход. Пак ще даде изменение, постепенно изменение, докато хората се осмислят, докато влезе онази свобода на правата мисъл. А права мисъл може да имаме само когато се установи любов между хората. Защото само с любовта хората може да се познаят. Ти не можеш да познаеш един човек, ако не го обичаш. И обратният закон е верен: не можеш да го обичаш, ако не го познаваш. Двете неща са верни: първо, трябва да го обичаш; второ, да го познаваш. Да познаваш човека, но не отрицателното в него, а онова хубавото, което е в него. Когато се запознаете с някой човек, вие трябва да събудите в него една от най-хубавите му черти. Всеки човек има някакви дарби. Например американският изобретател Едисон е бил едно бедно и просто момче, но е имал заложени дарби. През големи мъчнотии е минал той и най-после се е проявил, но е имало кой да му даде подтик в света.

Сега хората се намират в едно обезсърчение. Всеки от вас ще каже: „Какво може да стане от мене?“. Ако нищо не можеше да стане от вас, то вие не бихте дошли

на Земята. А щом сте дошли, вие имате известна мисия. И няма нещо по-красиво от това да почувства човек силата в себе си. Като повярваш в силата, която е в тебе, тогава ти ще престанеш да боледуваш. Има някои хора, които сега правят опити: дават им каквато и да е отрова, и не ги хваща. Други хора могат да умрат от нея. На здравия човек никакъв бацил не му вреди, понеже бацилът, като влезе в него, не може да намери храна. И отровата, като влезе в него, не може да намери материал, с който да работи. Христос казва: „Ще вземете отрова и тя нищо няма да ви направи". Но един християнин, със знанието, което сега има, той не може да постигне това.

Кой от вас е в състояние да оправи живота си, кой от вас е в състояние да задоволи всички хора? Това не е лесна работа. Спасението в света трябва да започне от жените. Майките трябва да дадат устрем на децата си. И всички хора нека да дадат устрем на себе си, всеки да каже на себе си: „Аз мога да служа, аз мога да направя това". Сега хората ги е страх да не умрат от сиромашия. Но аз казвам: и богат да си, пак ще умреш от сиромашия. Сегашните хора трябва да умрат като светии, като хора на жертвата. Ако всичките 500 милиона християни биха решили да умрат за своята идея, знаете ли какъв преврат би станал? Ако всички християни биха имали Христовия ум, да турят всички свои сили и чувства в ход, какво преобразуване само би станало! Даже и в един малък размер се забелязва законът как работи. Например един дом, дето стопанинът и стопанката са в хармония, децата са в хармония, всички се обичат и няма спор между тях, този дом върви напред. Дом, дето мъжът не вярва на жена си и жената не вярва на мъжа си, децата не вярват на своите родители и родителите не вярват на своите деца, този дом не успява. Дом, дето хората се обичат, той успява. Няма две мнения по това. Ако твоят ум, сърце и воля са намясто, на тебе ще ти върви и всички мъчнотии в света ще се превърнат в твое добро.

Сега аз говоря на онези от вас, които сте готови: вие направете един научен опит. Някой казва: „Аз съм

решил вече да служа на Господа“. Аз виждам, че след 4 – 5 години той дава пари под лихва. На Господа служи – по-малка лихва взема, отколкото другите. Направил е едно преобразуване, но той още не е приложил Христовото учение. Когато аз говоря за милосърдие – хората да дават даром, разбирам, че всички трябва да живеете по същия закон, но не да подавате ръка за просия. Аз изключвам всякаква просия. Според мене праведният човек не трябва да проси. Ако е за просия, той трябва да предпочете да умре, отколкото да проси. Аз бих предпочел да взема цигулката и да свиря или да играя като танцьор, отколкото да прося. Или ще взема магическата тояжка, какво ще ходя да прося!

Сега ние изучаваме свещените книги. Много християни знаят от единия до другия край написаното в Библията, но онези неща, казани в Библията, имат своето приложение. Когато отиваш при един човек, не предизвиквай в него лошите му черти, но намери една добра черта в неговия характер. Аз говоря за хората, които са създадени от Бога. Ако някой няма да възприеме, не говоря за него. Аз говоря за хората, които ще възприемат. Такъв човек, и разбойник да е, пак ще възприеме. Мога да ви приведа пример. Един християнин срещнал на пътя разбойници. Главатарят на разбойниците го потупал по гърба и му казал: „Аз нямам никакво нареждане за тебе, свободен си. Ти си добър човек, аз обирам богатите“. Тогава извадил от джоба си и му дал. Казал му още разбойникът: „Помоли се за мене да ми прости Бог греховете. Този живот ми е дотегнал. Ако е възможно, и аз бих желал да вървя по твоя път. Ще напусна разбойничеството!“. Това е човек, у когото съзнанието е пробудено. Това е мечът на Духа, който действа.

Всички вие имате по една свещ и по един фитил, но кибрит нямате. Всичко ви е готово, но идете при един, който да ви запали свещта. Ще отидете да си запалите свещта, да запалите у вас правата мисъл. Някой път, когато говоря, някой казва: „Този човек как ги е омотал, какви хитрини употребява!“. Ако е въпрос за хитрини,

зная ги всичките. Но аз бих предпочел да бъда един танцьор на сцената, аз бих предпочел да взема цигулката и да свиря, отколкото да стана хитрец и да замотавам хората. Че тези хора ще ме срещнат един ден и ще ми кажат: „На този път ли ни учеше!“. Аз, като минавам някъде, срещам едно дете, което не е учило другите като мене, но то ми показва пътя, казва: „Този е пътят“. Ние се нуждаем от хора, които да кажат истината, а не да ни омотават. Като срещнем един човек и той ни каже нещо, да разчитаме на думата му – от това днес се нуждае човечеството. И това ще дойде във всички хора. Любовта има начин на възпитание, който хората трябва да научат.

На вас ви трябва да отидете при някого и да запалите вашата свещ. Казвате: „Няма ли да дойде той да ми запали свещта?“. Слънцето всеки ден изгрява, то е готово да запали вашата свещ, но защо досега не сте отишли да я запалите? Слънцето носи всичките блага, от хиляди години изгрява и залязва. Единственото реално е то. От хиляди години то носи всичките блага. Ако знаехте, вие бихте могли да възприемете от Слънцето толкова много енергия, че да лекувате всяка една болест. Ако разбирахте слънчевите енергии, вие досега бихте направили житните зрънца като кокоши яйца. Ако разбирахте слънчевите енергии, които Бог е вложил от хиляди години, какво бихте направили? Трябва да се изучава онази енергия, която иде от Слънцето. Това има приложение във възпитанието. Ако аз река да възпитавам, най-първо ще преустроя всички здания. Сега зданията са построени по един нездравословен начин. Едно здание трябва да е построено по такъв начин, че широко да влиза светлина в него. Това ще дойде, но това трябва да се каже на онези разумни хора, които могат да го приложат. Училищата, църквите трябва да се направят по този модел. Когато Мойсей строеше скинията, Господ му каза: „Ще я построиш, както си я видял горе“. Сега еврейската скиния е разрушена, не се знае как е била построена, макар че има някакво описание. Не

само това, трябва да се направят и някои други работи. Преустройство трябва да стане на човешкото лице.

Доброто е най-висшата форма, чрез която човешките ум, сърце и воля могат да се изразят. Ако не си добър, ти нямаш формата, чрез която умът, сърцето и волята ти могат да се изразят. Доброто е формата, чрез която човешкият ум се изразява. Как се свири? Ще вземеш цигулката, ще я поставиш хоризонтално и ще вземеш лъка. Докато един цигулар се научи да държи лъка правилно и пръстите си правилно, трябват му най-малко 10 – 15 години, също и да се упражнява по 3, 4, 5 часа на ден. Ако вие не можете да употребите половин или един час на ден, за да мислите върху онова мощното в света, как ще напредвате? Вие употребявате 3 часа на ден за готвене. Ако аз вляза във вашата кухня, на мене ще ми трябват само 15 минути, за да сготвя. Аз ще сготвя за 10 – 20 минути едно отлично ядене, но това ядене ще бъде за един светия. Аз одобрявам това, дето хората искат да готвят добре. Виждам доброто желание у тях, но те не знаят още как трябва да се готви, по какъв начин. Сега има един механичен начин на готвене. Аз поддържам, че всичките готвачи трябва да са завършили четири факултета. И който не е завършил четири факултета, да не може да бъде готвач. Като ядеш от яденето на готвача, да ти просветне умът, да можеш да кажеш: „Колко факултета е завършил нашият готвач!“. Това е едно твърдение, което се нуждае от доказателство. Аз съм правил опити и съм дошъл до много отлични резултати за себе си. Но тази система, която имам, не мога да я поверя, понеже в нея има една опасна страна.

Вчера тук дойде човек от един манастир, да събира милостиня. Той носеше едно шише и каза: „Дайте ми светена вода“. Казах му: „Всичката вода в чешмата е светена, вземи от нея“. Тази вода, която Бог е осветил, тя е осветена. Тя е много по-осветена, отколкото ако аз бих я осветил. Аз, като туря ръката си, няма да кажа, че аз съм осветил тази вода, но ще кажа: „Водата, която вземам, е осветена от Бога“. Ако туря ръката

си и вложа нещо, няма да кажа, че аз съм го направил, но че Божественото в света освещава нещата. Само Бог освещава нещата. Онзи човек се колебаеше. Казах му: „Ще си напълниш колкото искаш вода от чешмата“. Той ме послуша, отиде и си напълни шишето.

Аз ви казвам: напълнете главите си с осветена светлина, напълнете дробовете си с осветен въздух, напълнете стомаха си с осветена вода и осветена храна по новия начин. В това е спасението в света, което сега иде.

Благословен Господ Бог наш
Тайна молитва

9 септември 1934 г., София, Изгрев

Призоваха Исуса

Духът Божи
Отче наш

Ще прочета част от втора глава от Евангелието на Йоан, 1. и 2. стих: „И на третия ден стана сватба в Кана Галилейска. И майката Исусова беше там. А призваха и Исуса, и учениците негови на сватбата".

„В Начало бе Словото".

„Призваха Исуса." Понякога хората имат странни схващания за живота. Светските хора разбират живота по един начин, религиозните го разбират по друг начин, ученитe го разбират по трети начин. Но ние намираме в това едно противоречие. Светският човек казва: „Трябва да се живее, да се яде и пие, това ще ни остане". Прав е той, че ще яде и ще пие, но дали ще остане нещо от това ядене и пиене, то е въпрос. Питам: като умре човек, какво ще му остане? Нищо няма да му остане. Когато богатият изгуби парите си, какво ще му остане? Нищо няма да му остане. Докато богатият има пари, всички могат да го използват. И религиозният човек, като се лишава от известни блага, казва: „Човек трябва да страда в света, та като отиде на онзи свят, там да благува".

В това отношение те приличат на онези трима пътници, които пътували заедно, но не могли да разделят помежду си една печена кокошка. За да намерят начин как да я разделят, те казали: „Хайде да поспим малко и този, който сънува най-чудноватия сън, на него ще дадем печената кокошка". Легнали пътниците да спят. След половин час всички станали и започнали да разправят какво са сънували. Единият казал: „Като заспах, започнах да се издигам високо, високо и стигнах почти до Месечината. По едно време се уплаших, че няма

да мога да сляза на Земята, и в този страх се събудих и се върнах“. Другият казал: „Аз пък, като заспах, сънувах, че слизам в центъра на Земята. Слизах, слизах, много надълбоко отидох, уплаших се, че няма да се върна. В страха си и аз се събудих и се качих на повърхността“. Третият казал: „А аз, като видях, че единият от вас се качва на Месечината, а другият – че слиза в центъра на Земята, станах и изядох кокошката“. Питам: какво струва този сън, да си се качвал на Месечината, когато кокошката е заминала? Или какво струва този сън, да си слизал в центъра на Земята, когато кокошката е заминала? Сънят е бил само заради кокошката.

Има едно право разбиране в света. Третият вид разбиране е най-правото. Третият пътник разрешил въпроса най-право. Той казва: „Единият приятел отиде горе, другият – долу, няма кой да яде кокошката. Я да стана аз да я изям“. Този, който изяде кокошката, аз го наричам разумен човек. Има хора, които и досега спорят кой човек е добър и кой – лош. Те делят хората на добри и лоши. Ние не трябва да спорим върху въпроса кой е добър и кой е лош. Човек трябва да живее разумно. Кой е добър и кой е лош, ще оставим този въпрос неразрешен. Защо са лоши хората, никой не може да каже; и защо са добри, пак никой не може да каже. Човек се ражда добър, човек се ражда и лош. Ако речете да му търсите корена, вие ще изгубите кокошката. Този въпрос ще остане неразрешен, защото е като въпроса за перпетуум-мобиле. Един господин правел следното нещо с пръстите си: съединявал палеца и показалеца на едната си ръка във вид на колело и в средата пъхал показалеца на другата си ръка. В това положение той искал да хване показалеца си, който е между другите два пръста. Каквото и да опитвал, не можел да го хване, вследствие на което стигнал почти до лудост, до заболяване. Ходил при един, при втори, при трети лекар да иска цяр, но всички му казвали: „Нямаме цяр за твоята болест“. Най-после един лекар му казал: „Аз имам цяр за твоята болест, напоследък го проучих, той е един специалитет“. – „Колкото искаш, ще ти платя, само

да ме излекуваш.“ Започнал той пак старата история с пръстите си. В това време лекарят успял бързо да постави своя пръст между двата пръста на пациента, който веднага го хванал и си казал: „Хванах най-после пръста си“. Така човекът останал доволен от лекаря.

Често и ние се спираме по този начин, искаме да знаем причините за злото и доброто. Искаме да знаем защо един е щастлив, а друг е нещастен, защо на един му върви, а на друг не му върви, но тогава се натъкваме на ред противоречия. Най-после хората решават, че бащата на еди-кого си трябва да е бил такъв или онакъв или пък майка му трябва да е била причината за нещо, и така нататък. Можете да разсъждавате както искате, но какво има да се оплаква едно малко вълче, че майка му била вълчица и баща му – вълк? То иначе не можеше да се роди. За агнето може да се каже обратното: за него всякога е щастие, че се е родило агне. Колкото и да търсите причините за това, не ги знаете. Има причини. Обаче има една философия, която разрешава въпросите в света. Питам: ако светът беше съставен само от стари хора, какъв щеше да бъде този свят? Представете си един свят все от стари хора, с дълги бради, с патерици в ръка, без нито един възрастен или млад човек. Какъв щеше да бъде този свят? Или представете си един свят само от деца, които нищо сами не могат да направят. Какъв щеше да бъде този свят? Ако пък светът беше съставен само от възрастни, тези хора нямаше да имат простор. Защо? Защото възрастният човек може да работи или за младите, или за старите. Ако няма млади, ако няма и стари, за кого ще работи възрастният?

Тъй щото животът седи в три неща. Живот има всякога, когато има млади хора; живот има, когато при младите има възрастни хора; най-после живот има, когато при възрастните има и стари хора. Това е смисълът. Това значи да разбира човек философията на живота. Казвате: „Защо съм млад?“. За да има живот в света. – „Защо съм възрастен?“ За да се увеличава животът. – „Защо трябва да остарея?“ За да има повече живот. Така

трябва да се разбират нещата. Който разбира нещата другояче, той ще изгуби кокошката. Тъй както разбирам аз живота, Земята е най-голямото училище. Хората са души, изпратени от Бога на Земята, да се учат, да се занимават. Докато човек е дете, той няма да учи, но ще се забавлява. Докато си дете, ще се упражняваш във всичките забавления. Детето е предметно учение, то дава подтик. Възрастните – майката и бащата, се учат от децата си. Майката никога не може да стане майка, докато няма дете. Детето прави майката майка и бащата – баща. Така е на Земята. Детето е, което смекчава сърцето на майката. Докато не е станала майка, тя е голяма егоистка. Вижте кокошката: докато няма още пиленца, тя рови и търси храна само за себе си, но щом снесе яйца и излюпи пиленцата си, започва да се грижи за тях, сърцето ѝ вече се отваря.

Казвате, че човек трябва да се жени. Аз казвам: всеки човек трябва да има по едно дете, без разлика на това дали е женен, или не е женен. Някои могат да имат по две деца, едно момче и едно момиче. Някои съжаляват, че не са женени и нямат деца. Толкова деца сирачета има на света – ще си вземете по едно момче и по едно момиче. Питам: онзи, който се нуждае от гърнета или от стомнички, сам ли си ги прави? Не, отива при грънчаря, купува ги и ги употребява. Този е дълбокият смисъл на живота. Ако разбирате живота другояче, а именно че само онази, която е родила няколко деца, е майка, ще ви питам: каква майка е тя, когато тия деца живеят само няколко години и после умират? Преди години, като бях в Търново, дойде при мене една жена, която имала няколко деца, но всичките измрели и останала сама. Казва ми: „Животът изгуби за мене смисъл. Какво да правя сега?“. Казах ѝ: „Вземи си едно дете сираче“. – „Няма да е като моите.“ – „Че какви бяха твоите? Всички деца са излезли от Бога, различават се само по грехите си. Вземи си едно дете и го считай за свое. Отгледай го, дай му образование, без да го осиновяваш.“ – „Ама угодно ли ще бъде на Бога?“ Угодно ли беше на Бога, като измряха всичките ти деца? Защо ги остави да измрат? Волята Божия не е в

умирането на децата. Трябва да умре някой път човек, но причините за смъртта се крият някъде далеч.

Аз взимам думата „смърт“ в съвсем друг смисъл от този, който вие разбирате. Човек трябва да се измени. Има едно състояние, в което човек се изменя. Хората наричат това състояние „смърт“. То не е смърт, но трансформиране, минаване от едно състояние в друго. Гъсеницата например се трансформира в пеперуда и тогава като че ли тя умира. Не, гъсеницата се е трансформирала в пеперуда. Следователно, когато говорим за праведния човек, и той не умира, но се трансформира, минава от слава в слава. И като търсите праведния човек, няма да го търсите в гробищата. Де ще го търсите? Когато търсиха Исуса, де го намериха? В гроба не го намериха. Там намериха само кърпата, само саваните, с които беше обвит. Казаха им: „Защо търсите живия между мъртвите? Той не е тук“.

Че всеки може да оживее, това е отвлечен въпрос. Всички вярвате, че има друг свят, но никой от вас, които ме слушате, няма опитност за това. Не зная колко от вас имате една жива опитност, да сте ходили в другия свят, както можете да отидете в София, да прекарате там няколко дена и да се върнете назад, или да отидете някъде в странство, в Германия, във Франция или другаде. Колко от вас имат ясна представа за местата, през които са минали, да знаят де е онзи свят? Аз не считам, че другият свят е много странен. Впрочем той е много странен, но главно е много добре организиран. Като отидете в онзи свят, няма да разберете нищо. Там вратите на къщите са отворени, там всички неща са отворени. И касиите на хората там са отворени. И да искате да откраднете пари, няма да можете.

Ще ви обясня с един пример мисълта си. Един богат човек умрял и синовете му турили в гроба една торба със злато, да му се намират и там пари в случай на нужда. Като отишъл в другия свят в една гостилница, той си взел едно ядене и се обърнал към човека, който продавал: „Колко струва това ядене?“. – „Пет стотинки.“ – „Тук ставало за живеене! В другия свят нещата са много

скъпи. Вземете тази златна монета, развалете я и ми върнете колкото трябва." – „Тук не вървят тези пари." Тогава богатият писал на синовете си да му изпратят една торба с монети от по пет стотинки. Като получил парите, започнал да плаща с петте стотинки, но пак му отговорили: „И тези пари тук не вървят". – „Какви монети искате тогава?" – „Други монети вървят тук." Ще попитате вие защо е така. Ами ако отидете в Англия, можете ли да прокарате българските монети? Не можете. Не само България, но всяка държава има своя разменна монета, която в другите държави не върви. Следователно трябва да има една международна монета, която да върви навсякъде. Само златните монети могат да се разменят във всички банки. Онзи свят, за който говорим, ще бъде нашият бъдещ свят. Един ден хората на Земята ще живеят тъй, както сега живеят хората в онзи свят. Например в онзи свят никакви кражби не могат да стават. Богатият, след като седял няколко дена гладен, най-после видял една торба с пари, която била отворена. Огледал се и като не видял никакъв стражар, казал си: „Мога да задигна тази торба, да си я занеса у дома". Задигнал торбата с парите, занесъл я вкъщи, но докато се обърне, торбата сама се издигнала във въздуха и се върнала на своето място. Тогава той писал на синовете си: „В този свят и с кражби не върви. Тук няма стражари, няма затвори, можеш да вземаш колкото щеш торби с пари, но в края на краищата тия торби пак се връщат на своето място".

– „На какво се дължат противоречията в живота?" Противоречията в живота се дължат на онези ненормални отношения, които съществуват между хората. Когато синът няма доверие в баща си, щом намери торбата с парите, той ще започне да краде от тази торба. Че за кого е богатството, което бащата има? То не е за бащата. Ако синът поиска от баща си, той ще му даде колкото му трябва. И ако синът не разбира баща си, той непременно ще прибегне до кражбата. Съвременните хора са се научили да крадат, защото нямат любов, нямат вяра в Бога. Всичката земя, с блага

по нея, Бог е създал за хората. Поискайте Му и Той ще ви даде каквото искате, няма защо да крадете. Баща си няма защо и да Го лъжете. Ние всеки ден четем по вестниците, че този откраднал нещо, онзи откраднал нещо. Какво са откраднали? Кокошки. Често хората изпадат в песимизъм, не вярват, че Господ се грижи за тях и казват: „Не знаем дали Господ се грижи за нас". Мнозина казват, че за да получат това, което искат, непременно трябва да се помолят. В какво обаче седи молитвата? Човек никога няма да бъде чут, ако се моли на човешки език. За да се чуе и да се приеме молитвата на човека, той трябва да научи Божествения език и на него да се моли. Ако човек започне да чете написани молитви, само да ги изговаря – ни глас, ни услишание ще има за неговата молитва.

Когато се моли, човек трябва да мисли и да чувства както Бог е дал, ако иска молитвата му да отиде при Него. Човек трябва да чувства дълбоко в душата си, че ако той няма вяра, ако върши нещата без любов, неговата молитва не може да бъде нито приета, нито послушана. Ще приведа един пример, да видите как действа истинската молитва. Един стражар водел един добър, благочестив човек в участъка, понеже бил обвинен в някакво престъпление. Като вървели по пътя, стражарят от време на време побутвал този добър човек, ругаел го и му казвал: „Хайде, върви напред! Ние сме виждали много такива като тебе". Арестуваният започнал да мисли какво да направи, за да покаже на този стражар, че не е лош човек и че Бог живее в него. В един момент той се обърнал към стражаря и му казал: „Братко, моля ти се, позволи ми да се отделя за десетина минути, искам да свърша една работа". – „Добре, можеш, но гледай по-скоро да дойдеш, да не се бавиш много." Стражарят започнал да го следи, да види какво ще направи. Благочестивият човек се отдалечил на десетина крачки и започнал да се моли: „Господи, покажи на този човек, че ние с него сме братя, а Ти си наш Баща. Нека разбере, че Ти, Който си ми помагал много пъти, и сега си в състояние да ми помогнеш, да види той Твоята сила. Толкова пъти си ме слушал и си ми помагал!". Стражарят чул тази

молитва и като се върнал добрият човек, запитал го: „Ти какво ми каза? Братко ли ми каза?“. – „Да, братко ти казах, защото ние сме братя, а Бог е наш Баща.“ – „Щом е така, аз искам да живея с тебе по братски.“ Той хванал добрия човек под ръка и му казал: „Аз тръгвам с тебе. Дето отидеш ти, там и аз ще дойда. Няма какво да те водя в участъка. Нека и на двама ни да се карат“.

Най-после, няма да минат 50 – 60 години, и всичките противоречия, които човек е имал, ще изчезнат. Като остарее, човек престава да има противоречия, всичките му тревоги престават. Какво му остава тогава? Нищо не му остава и той казва: „Остарях вече. Ще умирам“. И започва да плаче, да иска животът му да се продължи, но колкото и да се продължи животът му, той все пак трябва да мине в другия свят. Онзи свят е подобен на положението, в което се намерил апостол Петър, когато ангел Господен го освободил от затвора. Следователно всеки човек, в душата на когото е влязла любовта, той е вече възкръснал, оживял, минал е от смъртта в живота.

Казвам: повечето от съвременните хора са мъртви, а не живи, както те си мислят, затова няма какво да умират. И това, което хората считат за реално, въпрос е дали е такова. Ще ви приведа един пример за реалността и нереалността. Мой познат ми разправяше един свой сън. „Сънувам – казва – как идва един господин при мене и ми дава торба, пълна със злато. Хващам торбата с две ръце и я държа здраво. Казвам си: „Най-после си уредих работите. Няма вече сиромашия, няма страдания“. В това време към мене се приближава един човек, който води крава. Той иска да ми вземе торбата с парите. Аз държа торбата здраво, той хвърля поглед към нея, а кравата току ме обикаля от едната и от другата страна. Казвам си: „Ще ритна кравата, че ще види!“. Наистина, ритам кравата, тя пада и се обръща с краката нагоре. И пак държа торбата здраво. По едно време усещам, че ме залива нещо, подобно на вода. Събуждам се, и какво да видя? В ръката си държа покривката на масата, а масата е обърната с краката нагоре. Шишето с вода, което

обикновено стои на масата, е паднало на пода, водата от него се е разляла. Разбрах, че в съня си вместо кравата съм ритнал масата, разлял съм шишето с водата, която ме е намокрила, и така съм се събудил." Като ми разправи този сън, аз казах на моя познат: „Слушай, ти вървиш в крив път. Ако продължаваш да вървиш в този път, всичко за тебе е изгубено. Така не трябва да се живее". Той ми каза: „Оттогава аз измених живота си, отворих друга страница в своя живот".

Другояче трябва да се разбира животът – истинското разбиране на живота седи в любовта към Бога. Любовта към Бога е началото на нещата. Любовта към ближния, това е разрешението на нещата. В това разрешаване любовта е подбудителната причина. Любовта към себе си пък е последното нещо. И ако животът на сегашните хора не върви както трябва, то е, защото те са обърнали този закон наобратно. Любовта към себе си е последствие на другите два вида любов. Любовта към ближния е причината, любовта към себе си е последствие от тази причина, пък любовта към Бога е началото, от което всички други неща излизат. Значи любовта към себе си е резултатът, последствието, последното нещо. Хората са обърнали този закон: те са оставили любовта към Бога и към ближния на заден план, а любовта към себе си са турили на първо място, вследствие на което между тях съществува едно разединение. Хората не могат да се разберат, защото всеки тегли кесията си или торбата си все към себе си. Всеки гледа да ритне кравата и да задържи торбата за себе си, но в края на краищата вижда, че е ритнал масата, а в ръката си държи единия край на покривката. Това не е реално, както не е реален живот онзи, който почива само върху любовта към себе си. Значи на Земята три неща са нужни за човека: той трябва да има глава, с която да мисли, дробове, с които да диша, и стомах, с който да възприема и обработва храната. Ако тези три неща не са взаимно съчетани, никакъв живот не може да съществува на Земята. Следователно, ако човек няма Любов в

себе си, никакъв живот не може да съществува, ако няма Мъдрост в себе си, никакъв живот не може да съществува и ако няма Истина в себе си, пак никакъв живот не може да съществува. Любовта е Божественото начало, Мъдростта е причината, а Истината в дадения случай е крайният резултат, тоест Истината съдържа всичките блага. Когато някой иска да ти каже истината, това подразбира, че ти трябва да бъдеш готов да му направиш някаква услуга.

Това учение има приложение в сегашния живот на хората. То има практическо приложение. За да бъде човек здрав на Земята, за да бъде силен да върши работата си както трябва, Любовта непременно трябва да цари в душата му. За да може да предвижда нещата, да знае какво ще стане в бъдеще, Мъдростта непременно трябва да цари в неговия ум. А за да бъде силен, да бъде свободен, непременно Истината трябва да цари в неговия дух. Този е пътят. И ако в човешкия дух цари Истината, ако в човешкия ум цари Мъдростта и в човешкото сърце цари Любовта, животът на човека е непременно оправен. Тогава животът на хората няма да бъде като сегашния. Тогава човек ще бъде не само здрав, но ще бъде и красив, ще бъде блажен и щастлив в себе си. Сега, при сегашните си разбирания, хората търсят своето щастие вън от себе си. Те трябва да знаят, че щастието вън от човека не седи. Човек може да придобие щастие само когато придобие Духа в себе си, а тогава ще придобие и много други работи. Ако той не може да възприеме Духа в себе си и да се ползва от Него, животът му на Земята е безпредметен. Човек може да има на разположение хляб колкото иска, но ако неговият стомах не е в състояние да го възприеме и обработи, този хляб е безпредметен за него.

Новото верую се заключава в това, че хората трябва да вярват в Бога. Да, човек трябва да вярва в любовта, но той трябва да изпитва тази любов в сърцето си. Той трябва да има тази опитност на любовта и ще види тогава, че няма да има за него нещо невъзможно. И когато се каже за някой човек, че вярва в Бога, за него не трябва да има нещо невъзможно, тоест нещо, което той да не

може да направи. Христос казва на едно място: „Ако ме любите, ще опазите моя закон“. Значи изпълнението на закона, както и смисълът на живота седят в Любовта. И по-нататък казва Христос: „Тогава аз и Отец ми ще дойдем и ще направим жилище във вас и аз ще ви се изявя“. Това нещо може да се приложи навсякъде в живота. Когато веднъж разбере Любовта, човек не може вече да разделя живота на светски и духовен, на материален и нематериален. Животът е един. Материалният и духовният свят са изрази на Любовта, тоест изрази на живота. Където и да е, какъвто и да е, животът е едно благо, което всички души търсят. Всеки човек иска да живее. Христос е казал: „Това е живот вечен, да позная Тебе, Единаго Истиннаго Бога“. Бог навсякъде е Един – и в този, и в онзи свят.

Казвам: сега всички се нуждаете от една жива вяра в живота, на която да разчитате. Това не значи, че отсега ще се убедите и ще създадете тази вяра. Вие всички имате вяра, имате вярую, но лошото седи в това, че не сте приложили тази вяра в живота си, не сте приложили своето вярую в пълнота. А приложение трябва. Защото едно учение е силно само тогава, когато се приложи в живота. Например едно житно зърно е в състояние да разреши един важен, мощен социален въпрос. В продължение на 10 – 12 години едно житно зърно може да се размножи толкова много, че да бъде в състояние да изхрани целия свят, да разреши въпросите на света. Ако обърнете внимание на това житно зърно, в същото време то ще бъде в състояние да ви направи силни, богати хора. Вие не обръщате внимание на житното зърно, тоест не обръщате внимание на вложеното във вашите души. Колкото и малко да е то, всеки човек трябва да обърне внимание на това, което Бог е вложил в душата му, и да го развие. Вярую то, което Бог е вложил в душата на човека, не е това, в което хората външно вярват. Ето например много хора вярват в късмета, купуват си лотарийни билети години наред, но работите им не вървят напред, не се уреждат. Други пък се интересуват къде в земята има заровено имане, искат да го намерят. Това е лесно.

Всеки човек има дарба в себе си, посредством която може да открие къде в земята има заровени пари, но трябва да е развил тази дарба. Пуснете едно магаре или едно говедо в гората, и то само ще си намери вода за пиене, няма защо вие да му показвате; то само ще намери извора.

Много от съвременните светски хора търсят Господа, питат се де е Той, на Небето или на Земята. Те четат разни книги, кой какво е писал за любовта, търсят любовта по книгите. Господ не е някакъв външен предмет, да има нужда от доказване. Той не се намира във времето и пространството, Той е извън времето и пространството. Господ не е нещо физическо. Когато обичате някого, можете ли да кажете на хората де е вашата любов? Можете ли да им я покажете? Любовта не е нещо външно, да се види, да се пипне. Вие виждали ли сте любовта? Някой може да ви прегърне, но прегръщането не е любов. Любовта не е нещо видимо. Казват за човека, че мисли, но даже и мисълта е нещо невидимо. Любовта е невидима, но реална; мисълта е също така невидима, но реална. Когато любовта влезе в човек, който е бил груб, жесток, свиреп, той веднага става мек, готов на всяка услуга и жертва. А когато мъдростта влезе в човек, който е бил невежа, не е знаел как да постъпва, тя веднага го прави разумен и този човек знае вече как да постъпва, готов е всичко да направи. Такъв човек става учен. Той може да стане музикант, художник, скулптор, какъвто пожелае, може да стане. Сега ви препоръчвам да се обърнете с внимание към онова, което Бог е вложил във вас, и да работите върху него. Някои питат: „Ще дойде ли Христос в нашите времена?“. И да дойде Христос във вашите времена, вие пак ще бъдете същите. Ето, преди две хиляди години Христос дойде между хората и им проповядва, но колко хора повярваха в него? В днешно време има 500 милиона последователи, които са повярвали в Христа. След две хиляди години ще има още 500 милиона последователи и тогава хората ще бъдат по-добри, отколкото са сега.

Да оставим въпроса как трябва да живеят хората в сегашните времена. Важно е, че те се спират върху

известни противоречия, известни заблуждения, като мислят, че има нещо в света, което може да ги избави от сиромашията. Според мене в света сиромашия почти не съществува. Вие сами създадохте сиромашията. За всеки жив човек е изпратена или предвидена храна в изобилие, но понеже хората нямат любов помежду си, те не изпълняват Божия закон, вследствие на което тези изпратени блага не отиват на мястото си. Значи противоречията хората сами си ги създадоха. И затова, ако днес всички хора биха се решили да възприемат любовта доброволно, а не по закон или чрез насилие, светът щеше да бъде оправен. Та когато хората се питат как може да се оправи или подобри животът им, казвам: животът на хората може да се подобри, когато Любовта дойде да царува в сърцата им, когато Мъдростта дойде да царува в умовете им и когато Истината дойде да царува в духа им.

Преди няколко години при мене беше един господин, болен от някаква болест, който ми каза: „Слушал съм за тебе, че можеш да лекуваш болести. Хайде, излекувай ме, да повярвам в твоята сила". – „Каква полза от това, че ще повярваш какво мога да лекувам и че ще се убедиш в моята сила? Ти трябва да знаеш, че аз взимам скъпо за церовете." – „Е, хиляда, две хиляди лева мога да ти дам." – „Не, най-малко половината си имане ще дадеш, а след това ще посветиш целия си живот в служене на Бога. Само така мога да те излекувам." – „Възможно ли е това?" – „Да, възможно е." – „Тогава ще си помисля." – „Иди да си помислиш и после ела, тогава аз ще ти покажа силата си." И досега още този човек мисли. – „Ама имам жена и деца." – „Иди да питаш жена си и децата си съгласни ли са на това предложение. Ако са съгласни, ела, пък ако искат, и те могат да дойдат. Ако не са съгласни, тогава остани при тях, живей си както разбираш и се обърни към другите лекари, които евтино лекуват. Аз лекувам скъпо." Тези пари аз не ги искам за себе си, но болестта му се крие в неговото богатство.

Ще приведа един пример, от който ще видите, че наистина много болести се дължат на богатството.

Един богат търговец ми разправяше следната своя опитност: „Аз дълго време търгувах и никаква болест нямах, всичко ми вървеше добре. Една сутрин се събудих и какво да видя – едната страна на тялото ми беше цялата парализирана. Зачудих се коя може да е причината. Така боледувах в продължение на две години, докато един ден си казах: „Чакай да предприема нещо, пак да търгувам. Направих една сделка, от която изгубих 8 хиляди лева. След това направих още една и от нея изгубих 10 хиляди лева. Но каква беше изненадата ми, когато след изгубването на тези 18 хиляди лева аз оздравях! Тогава си казах: „Да съм знаел, че в тези 18 хиляди лева седи моето оздравяване, бих ги дал отдавна някому, че да се излекувам!“.

На същото основание много нещастия в живота произтичат от онази вътрешна алчност, от онази ненаситност в човека, която ражда съмнението и ред отрицателни прояви в него. Дето и да идете в света, ще видите, че всички хора са наплашени, навсякъде се подозират, всички имат недоверие един към друг. Хората говорят едно, а при това всеки върши каквото си знае. Казва се в прочетената глава от Евангелието на Йоан, че Христос обърнал водата във вино. Така е, но водата може да се обърне във вино само тогава, когато човек се реши да служи на Бога. Виното подразбира онзи нов живот, който човек трябва да заживее. Когато човек се реши да върши волята Божия, новият живот ще дойде в него. Тогава всички мъчнотии, страдания, противоречия, недоразумения, нещастия в живота ще изчезнат. Човек ще се освободи от робството и ще влезе в свободата. Това подразбира християнството в новия смисъл. Ето защо хората трябва да се освободят от стария живот и да влязат в новия.

Всичко в живота е постижимо
Тайна молитва

23 септември 1934 г., Русе

С какво тяло?

Отче наш
Духът Божи
15. глава от Първо послание на апостол Павел към Коринтяните – от 35. стих нататък
Бог е Любов

Да говори човек в света, не е лесна работа. И да работи, е трудно, пък и да спи, не е безопасно. За да стане речта лека, изисква се разумност, разбиране. Ако не знае човек как да говори словото, то ще стане товар за самия него и той ще напакости на себе си. Ако не знае как да работи и направи някаква погрешка, човек ще плаща за това. Пък ако не е спал както трябва, тогава има друга една опасност. Когато човек започва един въпрос, с каква цел го започва? Той започва един предмет от следствия към причини, но с каква цел?

Тялото е резултат на една деятелност, незнайна за човека. С какво тяло ще живее в бъдеще човек? С какво тяло живее той сега, знаем, но с какво тяло ще живее в бъдеще, това е един незнаен въпрос. По сегашните тела виждаме какъв е животът. Ние виждаме, че телата на сегашните хора не са толкова съвършени, вследствие на което се явяват известни психологически условия, от които тези хора страдат. Аз бих ви занимавал с някои въпроси по химия или по висша математика, или с нещо за космоса, но за тези въпроси нямате нужните знания. За тях се изисква и развито съзнание. Когато съзнанието на човека не е развито, той е глух. Каквото и да му се доказва, той казва: „Тази работа не я разбирам". – „Но тази работа е съвсем проста!" – „Говори ми на такъв език, че да те разбера."

Всички сте учили що е център. Центърът е посока, от която известна деятелност може да излезе. Аз наричам центъра „кристализиране на някои духовни сили

извън времето и пространството“. Тези сили, понеже имат едно обратно движение към материалния свят, те търсят посока, в която да се проявяват. Най-малкото, в което такава една кристализирана сила може да се прояви, е точката. Точката пък може да се прояви в посока на правата линия. Значи всяко съзнание, което се движи в права линия, има само две посоки: от центъра към периферията и от периферията към центъра. Представете си, че вие живеете в такъв свят, в който се движите отпред назад и обратно – в него вие ще се натъквате на положения, които не ще можете да разрешите. Наистина, когато хората не могат да разрешат един въпрос, те си турят ръцете на гърба и започват да се движат напред-назад, разхождат се по права линия. Като разрешат въпроса на правата линия, те тръгват точно перпендикулярно на нея, образуват една плоскост. За да вземеш едно ново направление, ти трябва да започнеш да се движиш точно перпендикулярно на положението, в което си се движил досега.

Допуснете, че една птица се движи по земята, разхожда се напред-назад, но в това време се явява отнякъде една котка, която я дебне, преследва я. Какво трябва да направи тази птица? Тя се намира в опасност и тогава не се колебае, не мисли дали наляво или надясно да върви, но веднага взема едно перпендикулярно направление, за да се спаси. Тя взема точно перпендикулярно направление спрямо това, в което се е движила. Казвате: „Какво ни интересува, че някоя птица била дебната и затова хвръкнала?“. Представете си, че сте болни, намирате се в безизходно положение, трябва да се лекувате. Ако имате нужда от щателен преглед, трябва да платите хиляда лева, ако пък положението ви е на косъм, ще трябва да платите десет хиляди лева за консултация, да се определи какво трябва да се направи за вас. Ако сте богати, както и да е, но ако нямате и пет пари в джоба си, не можете да платите един обикновен преглед, какво ще правите? Казвате: „Като има пари, човек всичко може да разреши“. Съгласен съм с вас. Като има пари, човек всичко

може да разреши. „Парице, парице, всесилна царице*, с тебе в рая, без тебе по света се скитам и за тебе питам." Ако имаш пари, в рая си; ако нямаш пари, извън рая си, по света се скиташ. Щом имаш пари, въпросът е свършен, разрешен е, няма какво да му мислиш.

Какви са условията днес? Богатият се пази от сиромаха. Богатият никога не иска да даде мястото си на сиромаха – сиромахът да стане богат. Защо? Има защо. Сиромахът пък всякога иска да даде мястото си на богатия – богатият да стане сиромах. Питам: в дадения случай по какво се различава в желанията си богатият от сиромаха? Богатият не иска сиромахът да стане като него богат и казва: „Той сиромах си е роден и сиромах трябва да си умре. Парите са за мене". Сиромахът е щедър и казва: „Аз съм съгласен да дам сиромашията си на богатия и да отида на неговото място". Защо сиромахът е толкова щедър и защо богатият е толкова скържав?

Аз искам да ви занимавам с въпроси, които да ви бъдат в услуга при разрешаването на сегашните мъчнотии, в които се намирате. Вас ви интересуват много въпроси, например какво е положението на света, какво е управлението и какво трябва да бъде, какво трябва да бъде възпитанието на младото поколение, каква е кризата и колко време ще продължи, дали ще има петна на Слънцето, а оттам и какво ще бъде плодородието в страната и така нататък. Интересува ви и политическото отношение и положение на България спрямо другите държави: спрямо Англия, спрямо Франция, Германия, Русия и така нататък. Всеки българин се интересува от тези въпроси, но те имат само едно разрешение. Ако Англия например има известен интерес към България, той ще бъде чисто материален, ще е на материална основа. Ако аз се интересувам от един банкер, не се интересувам от неговия ум, нито от съвета, който може да ми даде, но единствено от парите, които мога да взема от него. Ще

* Парице, парице, всесилна царице… – цитат от стихотворението „Песен на паричката ми" от Петко Р. Славейков.

го нарека благороден човек само ако той ми услужи. Ако не ми услужи, за мене няма да е благороден човек и няма да го хваля, но ще кажа, че е скъперник, жесток човек. И в единия, и в другия случай – и като го хваля, и като го укорявам, това мнение не е истинското. Защо ще го укорявам?

Вие си задавате въпроса защо светът е така създаден и не можеше ли другояче да се създаде. Сега от Слънцето е определена една премия от 25 хиляди лири стерлинги за онзи, който се наеме да даде нов план за създаването на света. Ако се одобри този план, той ще получи премията. Тъй щото, който от вас може да представи такъв план, нека го даде на мене, аз да го изпратя до Слънцето и да се върне отговор. Щом се задава въпросът защо трябва да бъдем богати и сиромаси, тогава трябва да се зададе и въпросът защо трябва да бъдем деца и възрастни, защо трябва да има мъже и жени. Не може ли да няма мъже и жени, но да има нещо средно – нито мъж, нито жена? Това са ред философски разсъждения. Не можеше ли да се създаде светът по-различно? Ние критикуваме сегашния свят, намираме, че не е добре създаден. Аз пък намирам, че сегашният свят е създаден много добре. Чел съм разни научни книги и срещам някои учени да казват, че човешкото око не било създадено както трябва, имало някакъв дефект. Че има някакъв дефект окото, това е право, но дефектът се дължи на съвсем други причини. От хиляди години насам окото се е изкривило вследствие на възпитанието, през което човечеството е минало. Мнозина твърдят, че окото е отскоро създадено. Всъщност погледът на човека отскоро се е събудил. По-рано погледът му е бил вглъбен навътре, човек тогава е виждал духовно, вътрешно.

Сега може да се зададе въпросът какво нещо е вътрешното виждане. Вътрешното виждане е вдлъбнато виждане, предметът всякога се показва по-голям, отколкото е в действителност. Външното виждане е изпъкнало, при него става разсейване на светлината, вследствие на което предметите се показват по-малки,

отколкото са в действителност. Вие виждате микроскопично Слънцето. Това Слънце, за което науката казва, че е 1 милион и 500 хиляди пъти по-голямо от Земята, се вижда като една диня от 5 – 10 килограма. Като го виждате голямо колкото 10-килограмова диня, направете изчисление колко пъти е намалено от естествената си мярка. Вие се чудите как е възможно такова голямо Слънце да го виждате толкова малко. Това е въпрос за учените хора, не за простите, но и учените, като дойдат до това да си представят Слънцето, 1 милион и 500 хиляди пъти по-голямо от Земята, пак нямат ясно понятие за тази мярка.

А и за Земята имате ли ясна представа? Можете ли да я обгърнете с погледа си изцяло, отдясно и отляво, отгоре и отдолу? Сега вие виждате само една малка част от Земята. Това, което вие не виждате, други го виждат. Това, което ние виждаме, мравките не го виждат. С мировъззрението*, което имат мравките за света, ние за тях сме богове, и то от първа степен. Като дойде до човека, мравката казва: „Човекът е божество, той е грамадно същество“. Милиони мравки да се съберат на едно място, те пак не могат да образуват един човек. И ние, според нашите понятия, не разбираме напълно живота на мравките, чудим се кое е онова, което ги държи като колективна организация. Душата на мравките е колективна. На Земята те се чувстват като една мравка, между тях няма никаква разлика. Всяка мравка защитава колективното. Сега мнозина искат да се върнат към колективния живот, но ако се върнат към колективния живот и заживеят като мравките и пчелите, те ще направят една голяма грешка. Мислите ли, че мравките и пчелите са идейни? Те са най-големите крадци и разбойници. Така се разглеждат те от положението на хората, но от гледището на природата не са никакви крадци и разбойници. Ако оставите в стаята си една пита мед, ще видите, че след два-три дена цялата пита

* мировъззрението (рус.) Мироглед, светоглед.

ще изчезне, нищо няма да остане от нея. Пчелите, които са толкова благородни, ще изнесат всичко навън, ще ограбят всичкия мед.

Преди години направих следния опит: в един от магазините на един кошер турих четири пити мед от по четири килограма всяка. По незнание някой оставил една малка дупка в магазина и оттам навлезли десетки хиляди пчели, които изпояли половината мед. Казват ми после какво е станало. Помислих малко, засмях се и казах: „Да им е наздраве". Трябва ли да се ядосвам за 16 килограма мед? Колко струват тия килограми? Ако килото е по 25 лева, значи всичко са 400 лева. Струва ли си за тези пари човек да се безпокои, да губи мира си? Това е инстинкт на пчелите, но и хората имат същия инстинкт като пчелите. Оставете една каса, пълна със злато, отворена и вижте какво ще стане. Непременно ще влезе някой, ще бръкне в касата да си вземе нещо. Няма човек в света, който досега да не е бъркал в касата. Изключение правят само светиите. Какво показва това? Че има нещо съблазнително в света.

Един богат човек изгубва, докато върви по пътя, 10 хиляди лева. В това време един религиозен, но беден човек намира тези пари, прекръства се и казва: „Благодаря Ти, Боже, Ти отговори на молитвата ми". След малко го настига богатият, който е изгубил парите си, и го пита: „Господине, не намерихте ли една кесия със златни пари?". Религиозният започва да се колебае, мисли какво да отговори: ако каже, че ги е намерил, трябва да ги върне, пък той счита, че това е Божието благословение върху него; а ако каже, че не ги е намерил, значи да излъже. Чуди се сега той какво да прави. Това е един психологически момент, който се случва в живота на човека. Има ред опити в живота, при които всеки ще се изпита. Такива изпити ще се нанижат един след друг, след което ще дойдат последствията, било те добри или лоши. Ако онзи човек задържи парите, в неговите капилярни съдове ще стане такова произшествие, което скъпо ще му струва, през целия си живот той ще носи последствията на

тази лъжа. Защото няма по-страшна отрова в света от лъжата. Тя е най-страшната отрова, защото най-мъчно се лекува. По-опасно нещо в човешкия живот от лъжата няма. Всичките нещастия на хората седят в лъжливите работи. Щом постави човек лъжата като основа в живота си, непременно ще го сполетят всичките нещастия.

В Америка се прави статистика за употребата на лъжата в търговията. Изчислено е, че най-малко в 75 процента от случаите търговците си служат с лъжа. Навсякъде се прилага лъжата. Взел съм си едно шише със зехтин, който минава за най-чист. Всъщност не е чист, мирише на зехтин, но има такива примеси, които изменят свойствата му. Питам: кое е онова, което поставя човека в положението да си служи с такива средства? Днес хората намират разни нови способи за фалшифициране на стоките. Ако разгледате съвременното човечество, ще видите, че от единия до другия край всички си служат с нечестни средства. Човек не иска да си даде отчет в какво вярва. – „Е, да си поживея!" Как ще си поживееш? – „Е, да се наям поне." Как ще се наядеш? Някой яде, а не мисли за яденето. Той днес яде, а мисли за утрешното ядене. Това не е ядене. Утрешният ден не съществува. Цялото съществуване на човека зависи от днешния ден. Бог съществува в света само за един ден.

Дохожда един при мене и ме пита: „Вие съботата ли празнувате, или неделята?". Казвам: ако си на Северния полюс, какъв ден ще празнуваш? Там има само един ден. Там няма никаква събота, никаква неделя. Като изгрее Слънцето веднъж, там има само един ден. Там Слънцето не залязва всеки ден, както е у нас. Там има само един ден, който можете да наречете понеделник, вторник, сряда, четвъртък, петък, събота, неделя – както искате. Писанието казва: „Ден Господен". Значи съществува само един ден, останалите дни ние ги нарекохме. Дните ние ги образувахме поради въртенето на Земята. Тъй щото дни има на екватора и в умерените поясы. На полюсите обаче има един Божествен ден, там е вечна почивка. На

Северния полюс трябва да имаш готово ядене, там нито сееш, нито ореш, нито жънеш. Който отиде на Северния полюс, там ще бъде на курорт, ще има чист въздух, умерена температура.

Религиозните хора се спират и питат: „С какво тяло ще възкръсне човек?“. С какво тяло? Тялото е резултат. Тялото точно съответства на стремежа на човешкия дух, на стремежа на човешкия ум, на стремежа на човешкото сърце. Тези три положения определят тялото. За да имаме тяло, от което да бъдем доволни, то трябва да бъде толкова пластично, че да не се поддава на никакви болести, да не се поддава на никакви изгаряния. Това тяло трябва да бъде толкова пластично, че отвсякъде да може да мине. То трябва да бъде напълно господар на положението си. Другояче казано, човек трябва да има такова тяло, с което никога да не остарява. Сега се заражда другият въпрос: може ли човек да не остарява? При сегашните условия на живота човек трябва да остарее. И после отново трябва да се роди. Не е голямо нещастие човек да остарее, но не е и голямо благо човек да се роди. Защото раждането подразбира смърт, а смъртта подразбира раждане.

Казано е в Писанието: „Ако се не родите изново“. Има едно раждане, в което старостта се изключва. Когато човек се роди от Истината, от доброто, той никога вече не умира, никога не остарява. „Ако се не родите от вода и Дух.“ Аз превеждам думата „вода“ с думата „добро“, а Духа – с Истината. Що е водата? Доброто. Единственото реално нещо, което ние знаем в света, е доброто. Единственото нещо, което ние виждаме и което може да ни причини радост, щастие и блаженство, това е Истината. Истината е тази светлина, която постоянно влиза в нас. Тя носи живот. Това, което виждаш, е Истината, която носи храна за човека. Тя носи храна чрез светлината. Значи това, което носи истинската храна за човешката душа, е Истината. Тази храна е истинската светлина за душата. Тази светлина ни разкрива света отвън.

Сега да дойдем до съществения въпрос, който интересува само онези от вас, които искат да се специализират в тази област. Той не засяга всички. Останалите може само да слушате. Въпросът е: „С какво тяло"? Всеки от вас си носи това тяло, което днес има. Но ако искате да преустроите тялото си, има един начин, по който можете да направите това. Казано е в Писанието: „Роденият от плътта плът е; роденият от Духа дух е". Когато Христос каза: „Ако се не родите изново", той не разбираше да се родите отново от майка и баща. Това ново раждане е вътрешен процес, който всеки може да опита. Докато се раждате от майка и от баща, ще бъдете в процеса на плътта. Такова е сегашното органическо развитие. Ако си човек, ти едновременно можеш да бъдеш и баща, и майка, и дете – ти сам ще се родиш. Как? Няма да ви обяснявам това. За да ви обясня, трябват ред опити. Алхимиците в Средните векове се стараеха да разрешат този въпрос. Те много пъти са затваряли някой старец в реторта*, но нито един от тях не са могли да възкресят. Сегашните тела представляват такава една реторта.

Ако знаете законите за подмладяването, ще можете да се подмладите. Искате да ви кажа тези закони. Не мога да ви ги кажа. Ако ви ги кажа, ще имате най-големите нещастия. Ако при сегашните условия, при сегашните тела се опитате да направите опита, вие ще изпитате такива нещастия, при които нищо няма да остане от вас, цяла експлозия ще се произведе. Ако речете да си служите със сегашните задушливи газове, вие ще се натъкнете също на големи нещастия. Във Франция един учен е изнамерил револвер, който развива грамадно количество енергия, и то такава, че колкото души попаднат на вълните ѝ, всички ще измрат. Милиони волтове електрическа енергия развива този револвер. Такова нещо представляват новите огнестрелни оръжия. Достатъчно е само едно такова оръжие да се

* реторта – Кълбовиден стъклен съд с извит настрани отвор за лабораторни химически опити.

употреби там, където са се събрали хиляди хора, и няма да остане нито един жив сред тях. Това може да е вярно, а може и да е заблуждение. Така разправят хората.

Това може да се уподоби на онзи анекдот за страхливеца и мечката. Един млад момък отишъл в гората, където видял една мечка. Отдалеч още той се качил на една круша, за да избегне срещата с нея. Уплашил се човекът. Мечката наближила дървото, подушила го и започнала да се разхожда наоколо. Като прекарал известно време на крушата, момъкът си казал: „Срам е за мене да се плаша от една мечка". За да я пропъди, той започнал да разтърсва крушата. Като видяла, че от дървото падат круши, тя започнала да ги яде. От време на време поглеждала нагоре и казвала: „Пусни още, разтърси още дървото". Най-после мечката се наяла с круши и се отдалечила някъде в гората. Тогава момъкът тръгнал да слиза от дървото, но преди още да е слязъл, един негов познат минал, видял го и го запитал: „Какво правиш на това дърво?". – „Видях една мечка и реших да си поиграя с нея. Качих се на дървото и започнах да го бруля, за да падат круши, да си хапне мечката от тях." Това е един арменски долап. Като казвам „арменски долап", искам да кажа, че хората често се поставят на такива изкушения, дето искат да излъжат сами себе си. Казва някой: „Няма какво да се прави, ще се мре!". Не говори така, то е сериозна работа. Знаеш ли какво нещо е да се мре? Ти не чакай да мреш. То е опасна, страшна работа. То е по-страшно, отколкото да те нападнат разбойници.

„Ще се мре." Този въпрос трябва да се разреши. Той може още сега да се разреши. Смъртта е едно посвещение, което кара хората да се откажат от всичко. Христос е казал: „Ще се откажете от всичко в света". Казвате: „Не се отказваме. Как ще живеем, ако се откажем?". Не се отказвате, но като дойде смъртта, тогава се отказвате и от баща си, и от майка си, и от жена си, и от децата си. Най-после се отказвате и от тялото си и излизате вън. Щом смъртта ви хване за гушата, от всичко се отказвате. Смъртта е голям разбойник. Като дойде при

някой човек, тя го хваща за гушата и казва: „Всичко ще оставиш на мое разположение“. Тъй щото не е лесно да кажете само, че ще се мре. Ако аз съм на ваше място, няма да чакам да дойде смъртта при мене, като разбойник да ме хване за гушата и да ме застави насила да дам всичко, но ще раздам сам каквото имам, та като дойде тя, да няма какво да раздавам, да не може да ме застави насила да действам. Ще оставя за себе си най-съществено, аз да го направя. Казвате: „Нали Господ е наредил живота така? Трябва да се живее“. Много криви работи, много примеси има в сегашния живот, които трябва да се отделят, да се пречистят. Аз не казвам, че трябва да се откажете от сегашния си живот. За разумния човек, който живее на Земята, по-добър живот от сегашния няма. Той е като едно изпитание, като едно училище за човека. Щом свършите това училище, ще отидете в по-високо, в университета. Който от вас е свършил земното училище, дават му диплом и го пращат на друга някаква служба. Той трябва да докаже, че е свършил това училище с добър изпит.

„С какво тяло?“ С едно тяло, което да не е изложено на сегашната неврастения, на сегашната треска, на сегашната чума и на ред още болести. Свободен трябва да бъде човек. Под това аз разбирам да бъде човек господар на своето положение. За Христа се казва, че понесе греховете на хората. Можете ли да си представите каква трябва да бъде гениалността му, за да понесе греховете на хората? Този човек, който ходеше из Палестина да проповядва на хората, той беше здрав човек. И като го осъдиха на разпятие, той сам понесе кръста си. Казва се, че Христос се натоварил с болестите и немощите на хората. Как е носил техните болести? Много лесна работа. Той е имал доста много автомобили, на които е турял болестите и греховете на хората. Тия автомобили са вървели подир него. Сами по себе си греховете нямат никаква тежест. Христос е нямал тежести. Но положението на съвременните хора е много тежко. Какво по-тежко от това да чувствате,

че някой ваш брат или сестра не ви обичат? Понякога вие изпитвате такава скръб или такава тъга, че едва издържате. Какво е това състояние, вие сами не го разбирате, но изпитвате една голяма вътрешна тъга, една голяма студенина, която ви измъчва. Как определяте тази студенина, къде я виждате?

Казвате: „Очите на този човек са някак особено студени към мене, особена студенина излъчват“. Че къде има студени очи? Как се изразява тази студенина? Лъскави били очите. Вярно е това, студените очи са лъскави, но от какво произтича тази лъскавина? Съществуват два рода електричество: едното е отрицателно, низходящо, а другото е положително, възходящо. Когато първият род електричество влезе в човека, то се отразява зле върху нервната система и човек полудява. За да се освободи от това състояние, човек трябва да изхвърли отрицателните мисли от ума си, да не вижда никаква погрешка, нищо лошо в другите. Това отрицателно състояние в човека е непотребен багаж, който той трябва да тури настрани, да се освободи от него и да започне да мисли добре. Не мислете, че злото е господар в света. Вие имате крива представа за злото. Злото съществува като една трета, а доброто – като две трети. Да допуснем, че хората на Земята повечето са лоши. Затова пък в другите слънчеви системи има повече свети хора, повече добри хора. Следователно, като сравним по количество лошите хора на Земята с добрите и светите хора от другите слънчеви системи, ще излезе, че лошите хора съставят само една трета от всички същества по целия свят. Човешката раса живее в разни степени по развитие в разните планети. Хората не са само на Земята. Аз не искам да вярвате в това. То е като едно забавление, като един филм. Аз не ви казвам да вярвате, но както гледате един филм, така гледайте и на това. Вие гледате във филма, че някой се изкачва на някаква висока планина, и казвате, че човекът се измъчва. Никакво измъчване не е това. – „Ама някой умира във филма.“ Никакво умиране не е това. Това са само илюзии.

За мене е важен въпросът дали има някакво отношение между мене и това, което виждам. Казвам: човешката раса съществува и живее едновременно на всичките планети според думите на астрономите и астролозите. Някои казват, че Сатурн влияе върху хората на Земята. Според мене хората, които живеят на Сатурн, влияят върху хората на Земята. Тъй щото не са Юпитер или Марс, или Венера, които влияят върху хората на Земята, но хората на Юпитер, на Марс, на Венера и на другите планети оказват влияние върху хората на Земята. Хората, които живеят на Юпитер, живеят по юпитеровски; тия, които живеят на Марс, живеят по марсовски; тия, които са на Венера, живеят по венерински и така нататък. Ще запитате дали всичко това е вярно, или не. Има нещо вярно, но този филм е така скроен, че представлява едно добро забавление. Считайте, че това е едно забавление за вас. Ще знаете, че хората, които живеят на Марс или на Юпитер, или на Венера, или на Сатурн, са другояче устроени, другояче организирани, не са като нас. Най-висшите типове, които сега съществуват, са тия на Слънцето, а хората на Земята са от ниско произхождение, от ниските типове в сравнение със слънчевите. Защо? Хората на Земята живеят в много гъста материя. Това обаче сега не е важно.

Дали има хора на другите планети, или няма, това е въпрос на бъдещето. Че има там някакви същества, се вижда от това, че хората развиват ред философски въпроси. Никога не могат да се отричат или доказват неща, които не съществуват. Щом съществуват, те непременно ще се или отричат, или твърдят. Ако нещата не съществуват, те не могат нито да се отричат, нито да се доказват. Следователно, щом нещо се отрича или твърди, то е реалност, само че тази реалност може да е положителна или отрицателна. Сега мнозина питат дали хората на Юпитер седят по-високо от тия на Земята. Те седят по-високо, защото тия типове имат голямо благородство в характера си. Хората на Земята ще станат по-благородни, по-справедливи, защото мнозина

от тях им оказват влияние. Юпитеровите типове са благородни, справедливи, милосърдни, те имат повече бащинско отношение, не са така дребнави, както хората на Земята. Сега астрономите разискват върху въпроса каква е кората на една или на друга планета, дали е замръзнала, или не. Човек може да живее и върху една нажежена до няколко хиляди градуса кора. Някога той е живял на Земята именно върху такава нажежена кора. Това нищо не значи, защото при сегашните условия, тъй както сега сме създадени, при тази опитност, която днес имаме, човек по никакъв начин не може да живее на такава температура.

Днес човек може да живее най-добре при една телесна температура от 36 – 37 градуса. Ако температурата мине над 37, 38, 39 градуса и дойде до 40 градуса, човек може да замине за онзи свят; дойде ли до 42 градуса, човек повече не може да издържи. Питам: каква сила е тази, човек да не може да издържи една топлина от 42 градуса? Де седи силата на човека? Коя е причината той да не може да поддържа такава топлина? Когато туриха в огнената пещ тримата момци, как можаха да издържат на тази висока температура, без да изгорят? Какво беше тяхното тяло? Онези, които вярват в този библейски случай, какво ще кажат? Тук е смисълът на нещата. Това показва, че има едно състояние, при което човек не може да изгори. В това отношение вие можете да правите малки опити. Дръжте съзнанието си концентрирано, да знаете, че сте господари на огъня; сложете на ръката си един въглен няколко пъти подред и ще видите, че при това положение ще можете да го държите, без да се изгорите. Ако съзнанието ви не е концентрирано, ще видите, че и пръстите ви, и длана ви ще изгорят.

Законът седи в следното: вие трябва да съзнавате, че като сте дошли на Земята, се намирате под опекунството, под ръководството на ваши братя, които са изминали вече вашия път и днес могат да ви ръководят. Тези братя се наричат Старите братя на човечеството и те са турили известни предпазни

мерки, с които да пазят човечеството. Сега, като говоря по този начин, ще се яви спор, ще кажете: „Каква е целта на идването на Христос на Земята?“. Христос е един от най-старите братя на Земята, той казва: „Преди да беше Авраам, аз бях“. Значи Христос по старшинство надминава всички преди него. Щом Христос е преди Авраам, в него има голямо знание, той разбира законите и може да живее според тях. Понеже е имал най-голямото знание, той се е нает да дойде на Земята, да въведе нов ред и порядък, заради което бил поставен на големи изпитания. Трябвало даже и да бъде разпнат, за да покаже на хората, че има власт да положи душата си, има власт и да я вземе. Но ето, две хиляди години след идването на Христа доказано ли е научно, че той е възкръснал? Това и до днес още не е научно доказано. За онези, които вярват, Христос е възкръснал, а за онези, които не вярват, и до днес още не е възкръснал. Всъщност Христос възкръснал ли е, или не е? Това се отнася до онези, които вярват. Това зависи от вярата. Човек не може да знае дали Христос е възкръснал, ако сам той не възкръсне. Когато ти възкръснеш, това ще бъде най-голямото доказателство, че и Христос е възкръснал. Ако ти не възкръснеш, и Христос не е възкръснал. Какво друго доказателство ми е нужно? Най-голямото доказателство седи в това: когато аз възкръсна, значи и Христос е възкръснал.

Сега важният въпрос за вас е този: „С какво тяло?“. Казвате: „Ама и ние можем да възкръснем“. Не отричам това, ще възкръснете. Три неща се изискват при възкресението: една любов, на която връзките никога да не са късани; едно знание, на което връзките никога да не са опетнявани; една истина, която никога да не е отстъпвала от своя път. Този е пътят на възкресението. Представете си, че аз имам твърдост на тялото, хиляди пъти по-голяма от твърдостта на диаманта. Какво може да се противопостави на такова тяло? Тогава каквото и да е друго тяло, което влезе в съприкосновение с моето, не ще може да го проникне – това тяло ще се разбие от моето. Питам и младите,

и старите де е тяхната сила. Всички страдания, през които сегашното човечество минава, са нарочно създадени. Днес бялата раса се изпитва колко може да издържи. Днес всички хора се оплакват от неврастения, от разни болести. Страданията в този случай не са нищо друго, освен изпитание за хората, да се види колко могат да издържат. Някой казва: „Не мога повече да издържам" – и от невидимия свят пишат бележка. Те си водят бележки кой до колко може да издържа. Някой мъж, като се ожени, едва издържа; четири години може да издържи жена си и след това ѝ дава разводно писмо. От невидимия свят му турят бележка. Някой баща има няколко деца, гледа ги четири-пет години, но след това ги напуска, заминава някъде, оставя ги сами да се справят. Турят и на него бележка. Някой друг учи, завършва училище и после не впряга знанието си на работа. Всички хора са поставени на изпит. Казвате, че еди-кой си заема голяма служба. Тази голяма служба е изпит за него.

Като ви говоря сега, всички искате да бъдете господари на съдбата си. Хубаво е, няма по-хубаво нещо от това човек да бъде господар на съдбата си. Обаче сам човек не може да бъде господар на съдбата си. Когато двама души се съюзят заедно, те могат да бъдат господари на съдбата си. Правата линия може да бъде господар на своето положение само ако има две точки. Само между две точки може да прекараме една права линия. Квадратът пък е образуван от четири точки, които са основни в него. Квадрат не може да образувате с повече от четири точки. Само четири точки могат да го образуват. Тези четири точки са основните точки, които образуват нашия живот. После вие можете да разширите този квадрат. Истината подразбира това, което в даден случай вие не можете да избегнете, но с което можете да си служите.

Казвате сега: „Ти вярваш ли в Бога?". Какъв смисъл има да се вярва в Бога? Бог е онази велика възможност, в която се крият човешките постижения. Който иска да постигне всичко в света, да види възможностите,

които се крият в самия него в даден случай, той трябва да вярва в Бога, понеже Бог има всичките възможности в себе си. Човек трябва да има една своя вътрешна опитност за Бога – не тъй, както философите пишат, нито както религиозните вярват, но тъй, както Бог се открива на всеки човек. На всеки човек Бог се открива по особен начин. В това вярвам аз. На всеки човек, според степента на неговото развитие, Бог се открива по особен начин. Следователно всеки човек има особени схващания за Бога. И всеки трябва да бъде уверен в онова откриване на Бога, което има в себе си, а какво другите мислят за Бога, той не може да знае. Но да казвате, че Бог е всесилен, безконечен, това са неразбрани неща. В какво седи всесилието на Бога, това не е важно за мене. За мене е важно това, че досега Бог никога не ми е изневерил и никога не съм видял някаква слабост в Него. Доколкото зная, това, което Той е казал, всякога Го е направил.

Ако вие повикате Господ, в когото вярвате, да уреди отношенията с брат ви, с когото от две години се мразите, Той ще дойде и ще смекчи отношенията ви, ще смекчи сърцето на брат ви, който ще ви каже: „Братко, прости ми“. И ако повикате Господ във време на голяма суша, Той ще дойде и ще ви помогне. Знаете ли сега какво е положението в Америка? Американците страдат от голяма суша, вследствие на което са изклали много говеда; липсва храна за тях. Голяма криза има там в това отношение. Глад има сега в Америка. Вие седите и роптаете, без да ви дойде на ума да се обърнете към Господа. Какво би било и вашето положение, ако тази криза, тази суша дойде за четири-пет месеца в България? Ще настане голям глад в страната. Казвате, че ви е дотегнал животът, но ако дойде такъв глад, знаете ли какво ще бъде физическото положение на страната? Само един човек може да спаси положението. Кой? Който има вяра в Бога. Ако този човек може да спаси положението, той е най-нужният в дадения случай в България. Не е въпрос какво другите мислят, но онзи човек, който може да спаси положението на всички хора,

той е най-необходим. Не онзи, който урежда своите работи, както и работите на домашните си – това всеки го прави, но онзи, който урежда положението на всички хора. И не да направи всички хора щастливи, но да задоволи нуждите на всички моми и момци, на всички ученици и учители, на всички слуги и господари, на всички свещеници и така нататък.

Това е велика философия, велико разбиране, което не може да се разреши с едно драсване на калема*. Това е един вътрешен процес, който трябва да даде нещо на човека. Какво има да ми проповядва един лекар със своите церове? Важен е онзи живот, който природата може да ми даде. Природата е единствената, която ни дава храна, която ни дава живот. Никой друг не може да ни даде храна, нито живот. А вие казвате: „Да дойде някой лекар да ни помогне“. Дотолкова, доколкото лекарите са проводници на Божественото, те са добре дошли. Дотолкова, доколкото управляващите, учителите, свещениците са проводници на Божественото, те са добре дошли. Щом те се отклонят от този път, идват вече страданията, на които съвременното човечество е изложено.

„С какво тяло?“ Една благородна, възвишена душа трябва да има отлично тяло, отлично лице, отлично око, отлична уста – всичко да е отлично. Тази душа не трябва да знае какво нещо е лакомия, скържавост, лековерие, безверие, съмнение, омраза, злоба, завист и така нататък. Всички тия неща тя не трябва да знае. За тях тя трябва да бъде невежа, а да знае само какво? Вие знаете какво трябва да знаете. Казвате: „Трябва да се обичаме“. Аз се чудя на думите на хората. Мнозина дохождат около мене, говорят за любовта, а виждам, че те в себе си нямат никаква любов. Ама горяло му сърцето! В това сърце аз не виждам никаква любов, само пепел. Един ме пита: „Ти обичал ли си?“. – „Кого?“ – „Младите моми.“ Аз никога не съм се старал да не ги

* калем *разг.* Молив.

обичам. Аз съм младият човек, който всякога обича младите хора. А единственият млад, когото аз познавам, това е Бог. Какво ще ми кажете отгоре на това? Аз не познавам друг, по-млад от Бога в света. Аз не познавам друг, по-възрастен от Бога в света. Аз не познавам друг, по-стар от Бога в света. Всички останали хора са още зелени листа за мене.

Казвате: „Къде седи нашата сила?“. Сега вие сте на изпитание. Професори има, които се занимават с вас, и сами ще видите къде е вашата сила. Да ви кажа как ще бъдат вашите изпити. Като влезете в изпитната стая, ще поздравите професора си, ще се ръкувате с него и ще го погледнете. Ако видите, че професорът ви се усмихва, ще знаете, че той ще ви помогне. По този начин неговото знание ще мине във вас. Ако обаче видите, че професорът поглежда надолу, ще знаете, че ще ви скъса. – „Ама мога да забравя урока си.“ Човек, в душата на когото в даден момент работят любовта, мъдростта и истината, той никога не може да си забрави урока. Целта на Бога не е да къса своите деца, нито да ги погребва в земята. Целта на Бога е да ги вижда умни, да учат и да работят. Целта на Бога е да ги освободи от ненужния товар. Вижда Бог, че някой носи на гърба си товар от 120 килограма, и казва: „Снемете този товар от гърба му“. След това ще му даде нова, лекичка дреха. Той казва: „Дайте му един от най-лекичките модерни костюми, които тежат по 250 грама“.

Мнозина се страхуват да не отслабнат. Някой казва: „Отслабнал съм осем килограма“. Радвайте се и за това. Има една материя, която мирише хубаво. Ако тялото ви мирише добре, вие сте здрави. Ако не мирише добре, гледайте да се очистите. Една от младите сестри разправяше как усещала, че в нея нещо гние. Казах: „Радвай се, че се освобождаваш от нещо“. Всяко семе, което се хвърля в нивата, първо гние, а после започва да живее. Това, което гние, се организира. Ако вие сте верни на закона, след гниенето ще се яви животът. Не е опасно човек да гние. Не е опасно човек да бъде учен,

да бъде богат, да бъде силен. Силата е опасна, когато нямаш любов в себе си; силата е опасна, когато нямаш знание; силата е опасна, когато нямаш истината в себе си. Богатството е опасно, когато нямаш любов, когато нямаш знание, когато нямаш истината в себе си. Всичко в света е опасно без Божията любов, мъдрост, истина и знание. Тогава защо са ви такива блага, които един ден ще бъдат опасни за вас?

„С какво тяло?“ Сега ще ви дам един метод на приложение. Макар че вие сте малко мукалити*, не сте от щедрите, но ще ви дам нещо, за което, ако не днес, един ден ще трябва да си платите. Един ден все нещо ще взема от вас, не може да не си платите. Като си идете у дома, застанете тихо и спокойно в себе си, но преди това си определете едно от двете положения: богат ли сте, или сиромах; учен ли сте, или невежа; силен ли сте, или слаб; добър ли сте, или лош. Изнесете тези факти в себе си такива, каквито са, без да се критикувате. Ако си малко дете и нищо не знаеш, това е в реда на нещата. А ако знаеш, няма защо да се гордееш. Ако си богат и констатираш това положение, застани тихо в себе си и благодари, че имаш това богатство. Ако си крайно беден, благодари на сиромашията с думите: „Много ти благодаря, сестра, че си ме посетила. По-хубава сестра от тебе досега не съм срещал“. Богатството е друга хубава сестра. Сиромашията и богатството са две сестри, които много се обичат. Вие имате крива представа за тях. Сиромашията ни най-малко не е сиромахкиня, но богатата сестра е касиерката на сиромахкинята. Богатата сестра е по-младата от двете. Когато сиромашията ви посети, вие трябва да ѝ благодарите. Голяма привилегия е, че ви е посетила.

Невежеството пък е един ангел, който иде при вас като невежа, за да не ви уплаши. Той знае много неща. Който знае много неща, той е като справочна книга. И слабият е такъв ангел, който ни най-малко не е слаб, той

* мукалит (ар.-тур.) Шеговит, смешник, дяволит.

само се е нагодил, за да не ви плаши. Този, силният, е на разположение на слабия и казва: „Можеш да разчиташ на мене“. Сиромашията дойде и каже: „Невеж човек съм“. Че кого учат: учения или невежия? Онзи, който не знае, той не че нищо не знае, но той така се представя – че не знае. В дадения случай той няма условия да се прояви. Всеки от вас може да бъде невежа. Един американски проповедник ми разправяше една своя опитност: „Веднъж тъкмо се готвех да изляза на амвона и видях, че съм забравил да си взема проповедта, която бях написал. Успокоих се веднага, защото я знаех наизуст и можех да я държа, без да гледам текста. Започнах да проповядвам, но в църквата тогава влезе една дама с черни очила. Погледнах към нея и моментално забравих проповедта си, не знаех вече какво да говоря. Цялата ми проповед изчезна от ума ми. Започнах да мисля какво да направя и реших да се извиня, че не съм разположен, не мога да говоря. Обаче в този момент влезе един господин с весело, засмяно лице. Като погледнах към него, изведнъж мисълта ми се просветли и аз вече можех да продължа с проповедта си. Когато приключих, отидох при този господин и му казах: „Благодаря ви, че ми донесохте проповедта. Ако не бяхте влезли в църквата, нищо не бих могъл да кажа от проповедта си“.

Следователно във вашия живот ще влезе някой, който ще ви донесе мрак, но после във вашия живот ще влезе някой, който ще ви донесе светлина. Тези, които носят светлина, те са вашите приятели, те са, които ви обичат. Този, който носи светлина, той няма да ви насърчава, но като влезе при вас, ще се почувствате свободни в неговото присъствие. С това не искам да ви кажа, че човек трябва да ви говори сладки думи. Оставете сладките думи настрани. Не разчитайте на думите, които ви говоря. Като говоря, друга е целта на моето говорене. За вас е важно онова, което приемате от мене, онова, което чувствате отвътре. Следователно всеки човек е не такъв, какъвто отвън се проявява. Вътре в човека има един Божествен човек, който не се изменя. Разчитайте на това Божественото, което можете да

приемете от него. Има едно състояние, в което човек може да изпадне – тогава той се дразни, сърди се, но на това състояние не трябва да разчитате. Има и друго състояние вътре в човека, което се дължи на нещо добродетелно в него и при което той винаги остава спокоен, не се безпокои, от нищо не се тревожи. Едното същество казва: „Не мога повече да търпя, ще се хвърля, ще се убия!“. Другото същество казва: „Не бързай, не се безпокой, всичко ще се нареди“. Второто е Божественото в човека. Слушайте Божественото в себе си. Всеки има този Божествен глас в себе си. Ако разчитате само на външния живот, той може да ви спъне.

Сега аз не ви проповядвам еднообразния живот, но казвам, че вие трябва да обичате живота с всичките негови разнообразия и еднообразия. Вие трябва да обичате и най-малките треви, и звездите, и небето, и Слънцето, и всички живи същества, както и всички хора – били те добри или лоши. На всичко трябва да гледате така, както Бог гледа. Ти няма да си даваш мнението кой какво върши, ти не си пратен за съдия в света. Кой какво върши, това е негова работа, има кой да съди. Ако искаш да съдиш, ти си учен човек, който трябва да каже: „Тази работа е така наредена, няма какво да се произнасям аз“. Вие искате да знаете какво нещо е злото в света. Не се занимавайте със злото в света. Злото е нещо относително. В Писанието е казано: „За онзи, който люби Бога, злото ще се превърне на добро“. Ще дойде ден, когато Бог ще отнеме злото от онзи, който Го люби. Ще кажете: „Не трябва ли тогава да помагаме на бедните хора?“. На бедните хора трябва да им подобрим външните условия. Най-първо, човек трябва да направи доброто в себе си, да види какви са подбудителните причини, които го застават да прави това добро. Аз трябва да желая доброто на другите хора, както го желая и на себе си. Аз трябва да желая благото за другите хора, както го желая за себе си. Аз трябва да желая и другите хора да имат здраво тяло, както го желая за себе си. Не е въпрос да имат тяло като моето, но да имат здраво тяло, на което да се радват.

Казвам: ще се уедините и при това положение ще влезете във връзка с всички хора на Земята, които се подвизават в този път. Ще поддържате тяхното присъствие и ще обикнете своите ближни. Като се свържат хората помежду си, тогава ще могат да помогнат на ближните си, както и на външния свят. Само здравият отвътре човек може да помага отвън. Ние не се нуждаем толкова от материални блага, спънката не е толкова в материалните блага, но у нас няма достатъчно разположение да изпълним волята Божия. От две хиляди години насам навсякъде се чете: „Да бъде Твоята воля както на небето, така и на земята". Колко християни има днес, които искат да бъде волята Божия? Ние искаме да бъде волята Божия, но чакаме другите да я изпълнят. Всеки трябва да бъде проводник на волята Божия. – „Ама аз мога ли да оправя света?" Ти няма какво да оправяш света, ти трябва само да станеш проводник на волята Божия. Ако станеш проводник, ти ще се повдигнеш. Това трябва да бъде условие за твоята душа, за да се повдигне. Тя трябва да се повдигне на по-високо стъпало и да забогатява и в знание, и в сила, и в добродетели.

А страданията и изпитанията, през които минавате, те са временни. Аз разглеждам този въпрос от различно становище. И в света го разглеждат, и те са прави, но там има едно временно разрешение. Един лекар лекува някой болен човек в продължение на три-четири месеца и той оздравява, но после пак се разболява. После лекарят го лекува още няколко месеца, той пак оздравява и пак се разболява. Аз говоря за едно здравословно състояние на човека, при което той няма нужда от никакъв лекар. Лекарят трябва да научи болния да спазва онези хигиенични правила, в които животът неизменно трябва да се проявява. Сега аз искам да насоча вашия ум натам, да имате едно верую. С това ваше верую повече ще ме разберете, затова бъдете верни на него. Оставете онези неща, които носите по наследство отвън, вземете тези, които в себе си носите. Рибата, още като се роди,

знае как да плува; птицата, като се излюпи, знае как да хвърка; пчелата, без да е учила в някакъв университет, знае как да се ориентира. Има нещо в човека, на което той може да разчита във всеки един случай. Но тогава има и една опасност: човек да започне да мисли, че няма нужда от никого. Това положение ражда греха. Грехът е произлязъл от момента, когато човек е съзнал, че няма нужда от другите хора.

Богатият казва: „Аз не се интересувам от живота на другите хора". Сиромахът пък се интересува от другите, казва: „От мене никой не се интересува. Никой не се грижи за мене". Мислите ли, че Бог, Който му е дал тази душа, този ум, това сърце, няма да се грижи за него? Богатият се мисли за осигурен, затова не иска да знае другите хора. Бог се интересува от всички, но вие как искате Той да се интересува – да ви направи богати ли? Вие тук сте в училище, дето не можете да бъдете богати. Докато сте на Земята, трябва да се опретнете* да работите, слуги трябва да станете, а като отидете там, за където се приготвяте, ще ви посрещнат като княжески синове. На Земята не можете да носите царски титли и корони, тук ще бъдете малко окъсани, ще бъдете с кърпени обуща и дрехи. Казвате: „Скъсани са обущата ми". Аз предпочитам да нося скъсани обуща, но сърцето ми да е чисто, отколкото да бъда с лачени обуща, а сърцето ми да е нечисто. Аз предпочитам да бъда със светъл и просветен ум, отколкото с кожено палто със самурена яка и с цилиндър на главата. Аз предпочитам сухия хлебец, отколкото всичкото най-хубаво ядене в света. Чудни са хората, когато не знаят какво да искат. Колко е вкусен сухият, препеченият хляб в гората! Вие яли ли сте такъв хляб в гората?

Целта ми е да се роди у вас едно желание и не да бъдете страхливци, но при всичките положения, в които се намирате, да благодарите на великото Провидение,

* да се опретнете *воен*. Да се стегнете; да се впрегнете; да се приведете в ред.

което ви е поставило при тези условия. Ако сте дете, няма да бъдете постоянно дете; ако сте възрастен, няма да бъдете постоянно възрастен; ако сте стар, няма да бъдете постоянно стар. Това е положението за вас, които сте слезли на Земята. Един ден вие ще давате пари за това положение, но няма да го имате, няма да се върне вече. Вие имате едно предназначение, което трябва да изпълните. Постъпвате в първо отделение и няма да останете там, ще постъпите във второ отделение, после в трето, в четвърто. След това ще влезете в прогимназията – в първи, във втори, в трети клас. Като минете прогимназията, ще влезете в гимназията. Така ще завършите всичките осем класа.

След това ще влезете в университета, дето ще завършите първи, втори, трети, четвърти курс. И там няма да останете, после ще се специализирате. А след това ще преминете през другите планети. Като преминете през Юпитер, през Марс, през Венера, през Сатурн и през всичките крайни планети, най-после ще дойдете на Слънцето. Ще минете през неговия университет, дето ще прекарате сто години – но това са сто Слънчеви години. Значи там ще прекарате две милионни години като дете, 25 милионни години като възрастен и още толкова като стар. След това ще напуснете Слънцето и ще отидете да живеете на Сириус. Там ще прекарате 500 милионни години като стар, още толкова като възрастен и толкова като млад. След това ще обикаляте и по другите планети.

Сега благодарете се, че сте бедни и малки, защото, ако бяхте богати и големи, нямаше да се съберете в този салон. Окултната наука разправя, че човек някога е бил висок до 35 – 40 метра, а даже и до 100 метра е достигнал. Ако вие днес имате тази височина, къде ще можете да влезете, в коя стая? Кой би могъл днес да скрои дрехи за толкова висок човек и толкова големи обуща да направи? Благодарете, че имате днес такова тяло, на което да се радвате. Не е въпросът в годините ви и в големината, която имате, но дръжте тялото си в изправност и не

се мъчете, не разрушавайте вашата капилярна система, не атакувайте мозъчната си система, нито мозъка си. Дръжте мозъка си всякога в изправност. Дръжте в изправност симпатичната си нервна система, която е свързана с чувствата ви, със сърцето ви. Мозъчната система е свързана с вашите мисли. Следователно, каквито и отрицателни мисли да ви дойдат, кажете си: „Всичко е за добро". Случило се нещо с чувствата ви – кажете си: „Това е за добро". Умрял някой – за добро е. Страдал някой – за добро е. Каквото и да ви се е случило, знайте, че то е за добро. Сиромах си станал – значи си се освободил от едно главоболие. Някой пък е станал богат – Господ да му е на помощ, за да носи товара си.

Сега какво да ви кажа? Аз зная, че вие искате нещо съществено, което би ви задоволило. Засега не мога да ви кажа това съществено, което вие искате, защото не можете да го изпълните. След хиляда години ще можете, но не и сега. Кое е съществено? Съществено е, ако сега мога на всички ви да подпиша по един чек от десет хиляди английски лири. Тогава всички ще се зарадвате, но съжалявам, аз не мога да направя това. След хиляда години ще мога да направя това, но сега не мога. Сега дръжте природата, тя може да направи това. Природата може да ви даде. Пък аз, и да искам да ви услужа, сега не мога, защото ще създам цяла беля. Ако на вас дам по толкова, веднага ще се стекат отвън много хора. И те ще искат. Пък и от странство ще дойдат да искат. Един от индийските махараджи, а те са техните князе, като празнувал златната си сватба, накарал да го претеглят и колкото тежал, толкова килограма злато приготвил. Теглото му било 75 килограма. Той заповядал да се раздаде всичкото това злато на присъстващите. Сега и на вас желая да се претеглите и колкото тежите, толкова злато да раздадете на другите, за да не очакват на мене.

7 октомври 1934 г., София, Изгрев

Колко са прекрасни нозете

Отче наш
Благославяй, душе моя, Господа

Ще прочета един стих от 10. глава от Посланието на апостол Павел към Римляните: „Колко са прекрасни нозете на онези, които благовестват…“.

„Духът Божи“.

Имало е епохи, когато хората са имали ред забавления. Ние се намираме в епоха, когато няма забавления, но има най-сериозни работи. Минаха онези времена на забавленията. Децата се забавляват. Детинството на човечеството е минало. Човешката деятелност и човешкото съзнание са се развили. Днес страданията на хората са се увеличили. Колкото страдания е имал човек в миналото за хиляда години, толкова страдания има днес за 50 – 60 години.

Днес някои въпроси са неразрешени. Хората разрешават такива въпроси, които сами по себе си ще се разрешат. Например те разрешават икономическия въпрос, както и въпроса как ще прекарат живота си. Как ще прекара живота си заекът? Как ще прекара живота си змията? Как ще прекарат живота си лисицата, вълкът? Как ще прекарат живота си жабата, рибата, птицата? Определено е как заекът ще прекара живота си. Определено е как човек ще прекара живота си. Всеки ще прекара живота си така, както е определено. Не е въпросът в това да се прекара животът. Понеже животът не е нещо физическо, той не може да се прекара като водата. Някой казва: „Как ще преживявам?“. Животът не може да се преживее. Тези думи са само така употребени. Като се оглеждаш в огледалото и виждаш, че си красив, нима огледалото те е направило красив?

Казвате: „Да научим нещо“. В Писанието е казано: „Всички ще бъдем научени от Господа“. Питам: ако човек

се учи между хора, които не разбират какво е любов, мъдрост, знание, истина, свобода, ще научи ли той нещо? Добре, имате Питагоровата теорема, която казва, че квадратите, построени върху катетите на правоъгълния триъгълник, са равняват на квадрата, построен върху хипотенузата. Какво разбирате вие под „катети“ и „хипотенуза“? Тези понятия са за развиване на ума. В какво седи това развиване? Защо Питагор е взел именно правоъгълния триъгълник, а не е взел равностранния триъгълник? Каква идея е имал той? Имал е някаква идея, която не е развил. Днес всички говорят за Питагоровата теорема. Вие имате друга теория и казвате: „Човек трябва да бъде добър“. Защо трябва да бъде добър? На какво се дължи доброто в човека? На какво се дължи любовта на човека, отде започва тя и де свършва? Или на какво се дължи умът на човека? Казвате, че умът се дължи на мозъка. Било е време, когато човек е имал много малък мозък, но пак е разсъждавал. Неговите разсъждения са били външни, а не вътрешни. Сега с мозъка си човек разсъждава повече външно, изучава с него физическия свят. Ето, и съвременната математика изучава повече физическата математика. Един астроном например може да изчисли или да предскаже кога ще стане Слънчево затъмнение или кога ще се яви или изчезне някоя комета. Това са механични процеси.

Ако на един математик му дам мерките на някаква площ от човешкото тяло, как ще определи той по тези числа характера на човека? Например казвам му, че дадена площ от тялото на един човек има дължина 12 сантиметра и широчина 6 сантиметра, носът му е 6 сантиметра дълъг и 4 сантиметра широк, устата му има 6 сантиметра дължина, горната и долната устна са по 2 сантиметра дебели, а брадата му е 6 сантиметра дълга. Важно е математикът как ще определи по тези числа характера на човека. Но като дадете тези данни на математика, той ще се намери в чудо. Защо? Защото това влиза вече в органическата математика.

Механичните процеси са завършени процеси. Важни са онези процеси, които са минали през механическата, през органическата и през психическата математика, защото по тях можете да съдите за причините и последствията на нещата. Човекът още не е завършен процес. Казвате, че човек е създаден по образ и подобие Божие. Има един съвършен план, но този план още не е завършен. Човекът представлява същество, което е с незавършени процеси в своя организъм. Ако разгледате лицето на човека, ще видите, че то още не е завършено, не е тъй симетрично, не е тъй красиво. Ако разгледате челото, очите, веждите, носа, пръстите на човека, навсякъде ще намерите дефекти колкото искате. Всъщност това не са дефекти, но незавършени процеси. Човек представлява скицата на някой художник, която не е завършена още. На първо време тази скица представлява нещо подобно на гарга, която дете е нарисувало, но като се завърши, фигурата ще изпъкне.

Сега ние си представяме човека такъв, какъвто не е. Говорим за доброто, а не знаем какво нещо е доброто. Говорим за любовта, а не знаем какво нещо е любовта. От гледището на Писанието, от гледището на Свещените книги мнозина поддържат, че любовта е плод на Духа. Казвам тогава: от какво произлиза едно дърво? От семката. Семката произвежда дървото, дървото произвежда плода, а плодът произвежда семката – един непрекъснат процес. Тези процеси не могат да бъдат разбрани по единствената причина, че в човешкото сърце има известни области неразкрити. Хората се безпокоят за много малки работи, за нищо и никакво. Те се безпокоят дали лотарийният им билет ще спечели, или не. Има един българин, който от 12 години насам все ми пише и ме пита кой билет да вземе, за да спечели. Той играе в една чуждестранна лотария, иска да спечели от нея. Аз още не съм му отговорил. Този човек очаква да спечели поне 400 – 500 хиляди лева и тогава да се върне в България. Все не печели билетът му, колкото пари е дал за билети, най-много толкова е спечелил. Той ме пита

през коя година да се върне. Казвам му: „Като прекараш още хиляда години, все ще изтеглиш един билет, който да печели“. Четох в един вестник, че в Унгария някой си купил лотариен билет и му се паднали 500 хиляди марки. Той раздал тия пари на бедните. Купил втори билет, спечелил един милион марки. И тях раздал. Купил трети билет, спечелил повече от един милион марки. Питам: как ще обясните това нещо? Ние не го обясняваме, но само констатираме един факт.

Ние констатираме само факта каква е величината на Меркурий, на Венера, на Марс, на Юпитер и така нататък. Който не разбира от астрономия, ще има едни заключения, а който разбира, ще има малко по-други заключения. Друг, който разбира строежа на Вселената, ще знае, че масата на една планета, нейният диаметър, полюсите ѝ дали са сплескани, или не – всичко това упражнява влияние върху развитието на съществата, които живеят на тая планета. Тъй както е устроена Земята, никъде другаде не може да има такива тела, както на самата нея, защото това разстояние, което е от Слънцето до Земята, никъде другаде го няма. Някъде е приблизително толкова. Какъв е диаметърът на Земята според последните научни данни? Мисля, че е 12 хиляди километра. Диаметърът на Венера е почти колкото този на Земята, няма голяма разлика. Но предполага се, че масата на Венера е съвсем друга, друга култура има на нея. Съществата, които живеят там, са устроени съвсем различно от тези на Земята. И на Меркурий е също така. И на Марс има жители, които са съвсем различно устроени от тия на Земята.

Онези, които са строили Вселената, имат един общ велик план. Техните умове, техните разсъждения например за време и пространство коренно се различават от нашите разсъждения и схващания за време и пространство. От тяхно гледище нашите разсъждения са съвсем детински, съвсем смешни изглеждат. Какво схващане може да има един микроб за вечността? Неговото схващане на понятието за вечност ще бъде

на трилиони или на квадрилиони километри далеч от нашето. Кажете ми колко време ще отнеме на човека да извърви разстоянието от един квадрилион километра? Има същества, съзнанието на които е толкова голямо, че обхваща Земята. За тях Земята представлява нещо като малка топка, която виждат отвсякъде. Те като че имат милиони очи и обхващат Земята в съзнанието си като една малка топка. Хората, които имат само две очи, едва ли виждат и една малка дупчица от Земята, но казват: „Това е нашата Земя". Казвам: това, което виждате, ни най-малко не е вашата Земя. Вие трябва да знаете, че това, което виждате, е едва кожата, повърхността на Земята. Животът, значи, е върху кожата, върху повърхността на Земята. Също така Земята има гръбнак, има мускули, има стомах, вследствие на което и тя, като всички живи същества, иска да яде. Можете ли да си представите Земята колко би изяла на един обяд? Можете ли да си представите, ако ѝ се сервира един обяд, колко агънца и колко говеда ще ѝ трябват? От всички говеда, които са на земята, не може да ѝ се даде и един обяд. Питам тогава: като се храни Земята, отде взима своите говеда? Или вие ще кажете, че Земята не се храни. Това е ваше мнение, но ако я запитате дали се храни, тя ще ви отговори. Това са странични въпроси.

Казвате: „Важно нещо е човекът". Какво нещо е сиромашията? Сиромашията е едно неестествено положение на човешкото сърце, сиромашията е едно неестествено положение на човешкия ум. Сиромашията се дължи на едно неорганизирано сърце и на един неорганизиран ум. На какво се дължи престъплението? Престъплението се дължи на зле организирано сърце, на зле организиран ум. Това са определения за сиромашията и за престъпленията. Ако искате, можете да ги вземете, ако пък намерите по-добри определения, можете тях да вземете. Така може да се работи. Сърцето не е една фикция, нито умът е една фикция. Сега повечето хора отричат съществуването на душата, но има и някои,

които поддържат нейното съществуване. Както и да определят душата, тя съществува вън от всички определения. Като определите какво нещо е душата и докажете нейното съществуване, тя няма да се яви сега, тя си съществува независимо от всичко това. Дали ще я отречете, или ще я признаете, тя си съществува. Като определяте какво е сърцето, и то не се явява сега, то си съществува независимо от всичко друго. Мнозина са ме питали какво мисля за съществуването на Бога – дали съществува Бог, или не. Аз ги питам какво изнасят философите по този въпрос. И те започват да ми представят ред теории. Казвам: каквото философите ви казват, вярвайте им. Едни философи вярват, че има Господ, и наистина има. Други не вярват, че има Господ, и наистина няма. Тогава аз примирявам тези две противоречия по следния начин: онези философи, които вярват, че няма Господ, те се намират на неогряната част на Земята, а онези философи, които вярват, че има Господ, те се намират на огряната част на Земята. Следователно първите живеят в нощта, а вторите – в деня. Според мене тази философия на деня и на нощта е много хубава и затова казвам: онези, които са в нощта, нека да спят под юрганите си и да се наспят хубаво, а другите, които поддържат, че има Господ, те са в деня и затова трябва да се опретнат да орат, да копаят, да работят.

Сега да оставим настрани въпроса дали има Господ, или няма. Защо хората искат да знаят има ли Господ, или няма? Според моята философия, според моите разбирания този въпрос е поставен малко по-другояче. Когато някой иска да знае дали аз съм беден, или богат, значи той е заинтересован. Когато някой се интересува от положението на даден човек, предполагам, че той е слуга, който иска да се цани на работа при някой господар, затова се интересува дали този господар е богат, или не е богат, дали е добър човек, или е лош. Ако този господар е богат, слугата може да се цани при него, защото той ще има възможност да му плати, няма да го изиграе. Друг е беден

студент и иска да знае дали някой човек е богат, за да може да апелира към него и той да го подпомогне. Друг пък може да е апаш, който иска да знае дали даден човек е богат, за да може да открадне нещо от него. Някой иска да знае дали един е умен човек, или не е умен. Ако е умен, ще знае каква стратегия да вземе спрямо него. Ако пък е орта будала*, както казват турците, тогава е лесна работата.

Това са обикновени неща, които аз ви навеждам. Искате да ви кажа нещо по-сериозно. Питам: кое е най-сериозното нещо в света? Най-сериозната работа за майката, която ражда, е да роди детето. Най-сериозната работа за ученика, който завършва училище, е да държи матура. Ако го скъсат, той ще страда, затова тази работа за него е най-сериозна. Най-сериозната работа за онзи, който има да плаща дългове, е, като дойде падежът на полицата му, да може да плати или да отсрочи плащането. Ако не може да плати или да отсрочи, длъжникът ще фалира. За онзи, когото ще бесят, най-сериозната работа е да знае дали ще го помилват, или не. Съвременните хора апелират към Божията милост и казват: „Дано Господ бъде милостив към нас!“. Не, има и друга една страна, тя се състои в нашите отношения към Бога. Бог може да е милостив, но и от вас зависи да възприемете Неговата милост.

Допуснете, че аз съм един добър, благороден човек, при когото идва друг човек, който е болен, язва има на стомаха си. Как ще му покажа своята милост? Каквато и храна да му дам, той ще каже, че съм му направил голяма пакост. Как трябва да постъпя с този болен човек? Както и да постъпва спрямо нас Бог, ние се намираме в същото положение, в каквото се намира болният човек спрямо мене. В края на краищата и вие ще се намерите в същото противоречие. Това противоречие седи в обстоятелството, че вие търсите Бога някъде отвън,

* орта будала (тур.) Горе-долу, донякъде, не съвсем, нито добре, нито зле.

търсите Го на звездите, на небето, на Слънцето, в човешката душа, в човешкото сърце и така нататък. Не говорете така! Така може да се говори само на човешки език. „Бог живее в човешкото сърце“ – Бог не е толкова малък, че да се събере в едно човешко сърце! Той е толкова голям, че и в цялата Вселена не може да се събере. Той не е никъде, а същевременно е навсякъде.

Време и пространство, това са ограничени идеи. Времето и пространството са временни идеи, те не представят вечността. От нашето триизмерно пространство вечността на триизмерния свят съставя една хилядна частица от четириизмерния свят. Кубът е тяло от триизмерното пространство, а за да се образува от границите на едно четириизмерно тяло, необходими са осем куба като нашия. Следователно, ако искате да преведете вечността на четириизмерния свят, трябва да вземете много кубове като нашия, от триизмерното пространство. Значи трябва да преведете вечността с кубическото увеличение на нашия триизмерен свят (трябва да го увеличите осем пъти). Питам тогава: какъв трябва да бъде четириизмерният човек? Ние сега измерваме човека в три направления: дължина, широчина и дебелина. Какво трябва да бъде четвъртото му измерение? Това са неща философски, които не могат да се обяснят, нито да се разберат. За да се разбере това нещо, човек трябва да има още едно, шесто чувство, с което да вижда нещата от четириизмерния свят. Тогава той ще види и тесеракта в геометрията, в новата геометрия. При това положение, в което днес се намира, той не може да го види. И да му се начертае, той пак не може да го види. Невидимите неща представляват тела от съвсем друг свят, от четириизмерния свят най-малкото. Бързите работи винаги остават невидими.

Но да дойдем сега до онова, което вас ви интересува. Вие разполагате с речник, без да прилагате в живота си това, за което говорите. Всички говорите за любовта. Под „човек на любовта“ вие разбирате онзи, който е благ към вас, който ви услужва с пари, с дрехи, с ядене и пиене

и който е готов всякога да ви нагости. Този човек вие считате за добър. И ако някой не постъпва спрямо вас така, вие считате, че той не е добър, наричате го жесток човек. Тогава и тигрицата, която се отнася със своите малки много добре и им дава милувки, е добра. Доброто за едного и към едного е нещастие за другиго. Не е така. В сегашния живот на хората има много неща, които се повтарят атавистично. Аз съм слушал някой да казва за някого: „Оставете този човек, той е невежа, той не разбира въпроса". Обаче най-новите научни изследвания не са такива, каквито и той, и вие ги знаете. И най-ученият днес след сто години няма да бъде какъвто е днес, той ще бъде по-учен. И най-добрият човек днес след сто години ще бъде по-добър, отколкото е днес. Вие много повърхностно разглеждате човешките добродетели. Добър бил някой човек. Вие влизали ли сте в тънкостите на човешкото сърце, да видите издълбоко какви са били чувствата и помислите на човека, които са го заставили да постъпи по един или по друг начин? Говори ви някой, но вие не знаете неговите помисли, не знаете защо ви говори. Две неща го заставят да говори. Българите обикновено се спират върху отрицателната страна на човека. Най-интелигентните хора и свещениците обикновено се намират на противоположни страни. Че тия хора не седят по-високо от мене. Ако бяха по-благородни, ако седяха по-високо от мене, те не биха мислили по този начин. А според това какво мислят, аз зная вече техния характер. Нещата могат да се разглеждат не само от думите на човека, от това какво той говори.

Нещата трябва да се поставят на изпит. Например имате желязо, имате и злато – поставете ги на окисляване и ще видите кой от двата метала ще се окисли. Златото не се окислява. Един елемент, който не губи своята тежест, той има в себе си, вътрешно, един еквивалент, който никога не се губи. При това, златото има вътрешно съдържание, то е носител на живота. Златото е добър проводник на живота. Желязото пък е носител на грубата енергия в живота – работата.

Понеже Марс е във връзка с желязото, хората трябва дълго време да работят, докато превърнат тази груба енергия. Дълго време хората е трябвало да работят и те още ще продължават да работят, докато сформират в себе си енергията на желязото, да се образува в тях културата на желязото. Засега в човешката кръв има повече желязо, отколкото трябва. На това чрезмерно голямо количество желязо в кръвта на хората се дължи тяхната жестокост. Днес един човек може да те убие за един лев. Ако не си внимателен, ще те убие, без да си поплюва. Много красиви мъже са изгубили красотата си или живота си само за една обидна дума, казана на някого. Достатъчно е малко витриол* да пръсне някой в очите им, за да си отмъсти за най-малката обида.

И след всичко това, като се съберат тия хора, ще се питат едни други дали са правоверни. – „Ти християнин ли си?“ – „Християнин съм.“ – „Вярваш ли в Христа?“ – „Вярвам.“ – „Вярваш ли в Светата Троица?“ – „Вярвам.“ Обаче това, че вярваш в Христа и в Светата Троица, то са само думи. Ти ни най-малко не се интересуваш дали аз живея добре, дали плащам добре на слугите си, или ги подяждам. Ти ни най-малко не питаш и слугата дали върши добре работата за господаря си, дали не го подяжда, но го питаш дали вярва в Христа, или не вярва. Или питаш сина на някого обича ли баща си, а не го питаш, след като получава от баща си по 10 хиляди лева на месец, учи ли, или прахосва парите му. Синът харчи парите на баща си, живее както си иска, не учи, а отгоре на това ще говори, че обича баща си. Благодарим за такава синовна любов! И този син, като излезе от училището, нима ще внесе някаква култура било в дома си, било в обществото? Колкото е внесъл култура в дома на баща си, толкова ще внесе и в отечеството си. Така разглеждам аз въпросите.

Казвате, че трябва да се възпита младото поколение. Как ще се възпита младото поколение? Трябва да се орга-

* витриол – Силно отровно вещество.

низира човешкото сърце, но трябва да се организират и външните условия. Външните условия съществуват, но те трябва да се организират. Има известни последствия на миналото. Човек, като не знае, може да натисне там, дето не трябва, и ще избухне нещо като бомба. Ти може да четеш един философ, но като не разбираш неговия жаргон, нищо от прочетеното няма да те ползва. Всеки философ си служи с известни термини, които трябва да се знаят. Много философи остават неразбрани по единствената причина, че хората не разбират термините, с които те си служат. Много социолози, които разискват върху разни социални въпроси, както и много писатели романисти, които описват живота, имат желание да помогнат на човечеството, но всички те описват живота такъв, какъвто не е. Те описват само една фаза от живота.

Всички хора съставят един организъм. Те имат взаимни отношения. Расите не се родиха произволно в света, народите не се родиха произволно, индивидите не се родиха произволно – всичко в света върви по един общ закон. Трябва да се намери първо произходът на нещата, по каква линия вървят те. Някои хора вървят по линията на майка си, по линията на сърцето – линията на меките елементи. Други хора вървят по линията на баща си, по линията на ума – линията на силните елементи. В силните елементи имаме светлина, но имаме и тъмнина; в меките елементи имаме топлина, но имаме и студенина. Студенината е равна на тъмнината, а светлината е равна на топлината. Значи в един човек, който е жесток, има повече студенина, отколкото топлина. Как ще се поправи този човек? Внесете в него повече топлина.

Например какво щеше да бъде положението на нашата Земя, ако оста ѝ беше станала успоредна с плоскостта на нейната орбита? Положението ѝ щеше съвсем да се измени. Било е време, когато сегашната Европа е била на екватора и в нея са живеели тропически животни. Чудите се как е било възможно да живеят такива животни в Европа. Така е било поради положението ѝ. Тя

се е намирала на екватора, а после е пропътувала едно разстояние и е дошла на това положение, на което днес я намираме. От екватора Европа се е придвижила към Северния полюс, а сега отново отива към екватора. Учените хора определят по движението на Земята след колко години ние ще бъдем пак на екватора. Има едно движение на континентите на Земята и за това има ред причини. Кои са причините за това разместване? Това е една дълбока философия, която трябва да се изучава.

Когато един континент се мести, заедно с това се изменят и условията за живот на съществата, които живеят на него. Когато Европа беше на екватора, условията за живот бяха по-благоприятни, а когато се измести на север, създаде се ледената епоха и условията за живот станаха по-неблагоприятни. Ледената епоха показва, че цяла Европа беше отишла на Северния полюс. Въз основа на това трябваше да се измени целият живот, хората започнаха да живеят в пещери. След това Европа дойде в умерения пояс, а след време пак ще иде на екватора. Това показва, че и човешкият организъм е изложен на механични, органични и психични вътрешни промени. В зависимост от това се определя и характерът на човека. Ако отидете при хора, които живеят на Северния полюс, те няма да бъдат така милостиви, както са хората в топлия и в умерения пояс. Те ще са даже жестоки. Един ескимос по никакъв начин няма да си свали горната дреха заради вас, както би постъпил един от сегашните европейци. Ние искаме един човек да жертва живота си за другиго. На какво основание? Ако едната ръка се пожертва за другата, какво печели тя? Например иде един удар за лявата ми ръка и аз изнасям дясната си ръка напред. Дясната спасява лявата ръка, но е пострадала от този удар. Какво печеля аз? Лявата спасявам, дясната изгубвам. Или иде един удар към главата ми и аз, за да спася главата, излагам гърдите си. Какво печеля с това? Нищо не печеля.

Сега, като ви говоря по този начин и като изнасям крайни положения, не трябва да се безпокоите. Тези

неща не са толкова реални, не са толкова сериозни, че да се изплашите. Аз ви изнасям неща, от които само една четвърт е абсолютно вярна, втората четвърт е горе-долу вярна, третата четвърт е много малко вярна, а четвъртата четвърт е съвсем невярна. Тъй щото сега имаме да се справяме само с едната четвърт, която абсолютно съм проверил; другите три четвърти са обвивки на нещата. Които не разбират този закон, ще кажат: „Какво трябва да правим с настоящия порядък на нещата?". С настоящия порядък, с външния ред на нещата аз не се занимавам. Не е в моята власт да го изменям. Той не е в моята власт, той зависи от Слънцето. Слънцето се върти и Земята се върти около него, и става ден и нощ. Аз не мога да направя като Исус Навин, за когото е казано в Писанието, че е спрял Слънцето. Не мога да кажа на Слънцето да спре и то да спре. И за да избегнат това противоречие, което виждат в Писанието, мнозина казват, че във времето на Исус Навин е станало някакво пречупване на лъчите, вследствие на което изглеждало, че Слънцето е спряло движението си. Това е възможно, но невъзможно е Слънцето да спре своето движение. За да потвърди този факт от времето на Исус Навин, един духовит човек казваше: „Във времето на Исус Навин това можеше да стане, защото тогава Слънцето се въртеше около Земята, но след като Исус Навин спря движението на Слънцето, оттогава Земята почна да се върти около него". Значи все е имало някакво въртене. Но това е избягване на някакви мъчнотии, на някакви принципи, които трябва да се разрешат, а не могат да се разрешат.

Ние няма какво да разрешаваме въпросите на света. От това становище всички въпроси са разрешени. Когато човек се роди, въпросът да живее или не, е разрешен. Майка му и баща му, които го раждат, са разрешили този въпрос – за известно число години човек ще живее. Ако умре преждевременно, причината е в самия него, в самия индивид. Като казвам, че причината е в самия него, пак една четвърт от това е истина, защото има и външни условия, които влияят върху човека и неговия

живот. Някой не иска да отива на война, да се бие, но държавата го застави, закарва го на бойното поле и там го убиват. Като казвам, че от човека зависи да живее, аз имам предвид най-благоприятните условия на живота, когато няма война, когато този човек е богат, намира се при добри условия, с всичко разполага. Ако тогава умре, питам: кои са причините за неговата преждевременна смърт? Когато е на бойното поле, разбирам, когато е в сиромашия, разбирам, но когато е при най-добрите условия, коя е причината за неговата преждевременна смърт?

Аз засягам един органически въпрос, какъвто е въпросът с Адам например. Адам и Ева живяха в рая при всички най-добри условия, разполагаха с всички блага на рая, бяха като принцове. Тогава защо съгрешиха и защо умряха? Коя е причината те да изгубят рая? Ще кажете, че съгрешиха. Грехът е една от причините, но защо съгрешиха те? На какво се дължи грехът? Грехът влезе от слабото място, той започна от сърцето, а после дойде до ума. Но нито сърцето може да издържи напора на греха, нито умът може да издържи напора на престъплението. Следователно първите човеци бяха изпъдени от рая по единствената причина, че грехът влезе там. Човешкото сърце не може да издържи напора на греха и човешкият ум не може да издържи напора на престъплението. Значи по тези две причини човекът беше изпъден от рая: за греха на жената и за престъплението на мъжа. Грехът дойде чрез сърцето, чрез жената, а престъплението – чрез мъжа, чрез ума. И сега цялата човешка раса се възпитава с цел да изправи сърцето си от греха и ума си – от престъплението.

На какво се дължат страданията? Чрез страданията се изправя човешкото сърце. Това е от чисто педагогическо гледище и от гледището на природата. Човешкото сърце не може да се изправи по никакъв друг начин освен чрез страданията. За да се изправи човешкото сърце, да дойде в своето нормално състояние, то трябва да мине през страдания. Защо е наказван човекът? За

да се изправи неговият ум. Следователно сърцето не може да се изправи без страдания и умът не може да се изправи без наказания. Затова е казано: когото Бог обича, него наказва. Мъжът се наказва, а жената страда, тя се подлага на страдания. Мъжете се наказват чрез война, а жените – чрез раждане на деца. Когато децата умират, с това се причиняват страдания, които изправят сърцата на жените. Това не се отнася до вас. Ние говорим за цялото човечество, а вие сте удове* на човечеството. С това ние обясняваме един вътрешен закон. Вие не трябва да се считате за виновни, вие нямате никаква вина. Но да ви кажа в какво седи и вашата вина. Някога, в древността, един цар се разболял, бил почти на смъртно легло. Един астролог му направил хороскоп и му казал: „Ако вземеш риза от някой щастлив човек в държавата си и я облечеш, ти веднага ще оздравееш". Тогава царят изпратил трима от своите министри да търсят из цялата държава някой щастлив поданик, а като го намерят, да вземат ризата му. Тръгнали тия министри да обикалят държавата и да търсят такъв щастлив човек, но не могли никъде да намерят. Когато трябвало вече да се върнат при царя, видели един беден, окъсан човек да свири с кавала си, а пред него жена му и децата му играели. Спрели се те и го запитали: „Щастлив човек ли си, щом свириш?". – „Щастлив съм. Така си свиря с часове, а жена ми и децата ми играят." – „Дай си тогава ризата." – „Нямам никаква риза."

И тъй, онова вътрешно органическо развитие, което ви трябва за сегашния развой на живота, изисква от вас разрешението на ред задачи. Има задачи, които са оставени абсолютно на ваше разположение. Помнете, че всеки човек в сегашния си живот има да разрешава поне една много важна задача. В това няма никакво изключение. Всеки трябва да реши една важна задача в живота си. От разрешаването на тази задача зависи цялото негово бъдещо развитие. Дали човек е богат, или беден, в

* удове *книж., остар.* Телесни части, крайници.

каквото и положение на живота да се намира, на него му предстои да разреши една от най-важните задачи. Така седи въпросът поне за вас, които ме слушате. Всеки има да разреши една много важна задача. Сега мнозина, като говорят за Христа, казват, че е умрял за спасението на грешниците. Ще приведа един пример. Един американски проповедник проповядвал на събрание от богати хора и им говорил за щедростта, за това как хората трябва да си помагат, ако искат да бъдат спасени. По едно време един от присъстващите – милионер, който бил много скържав, казал на проповедника: „Ами как онзи разбойник, който беше на кръста заедно с Христа, се спаси, без да даде нещо?“. Проповедникът му отговорил: „Слушай, онзи разбойник, който беше на кръста заедно с Христа, беше един умиращ разбойник, а ти си жив разбойник, който непременно трябва да даде нещо“.

Какво е богатството? Богатството е проводник в света. Ти не трябва да употребяваш своя ум за придобиване на богатства. Ти трябва да употребиш ума си за правене на услуги на хората. Богатството е дадено на човека, за да услужва с него и на другите, то не е дадено само за него и за неговите деца. Да се мисли, че е дадено само за богатия и за неговите деца, то е криво разбиране на закона. Богатият е касиер на Бога и Бог утре ще го извика да даде отчет. Казвате: „Как така? Ние възпитаваме децата си, даваме им образование, те завършват университети“. Според мене само онзи, който е научил пътя на доброто, пътя на знанието, пътя на истината и свободата, само той е завършил университет. Някой се хвали, че е завършил инженерство, но аз не се интересувам от неговия диплом, аз ще го повикам да направи един добър план на къщата ми и да я построи. Един художник може да се хвали колкото иска със своя диплом, но аз се интересувам от неговото художество дотолкова, доколкото той може да ме нарисува добре. И като ме нарисува добре, той вече се е препоръчал както трябва. За един музикант мога да се произнеса само след като го чуя да свири.

Един американски милионер слушал да се говори за един европейски цигулар, че свирел много добре, че бил голям виртуоз. Като дошъл цигуларят в Америка, милионерът го поканил да свири в дома му. Музикантът не приел. Милионерът му казал: „Давам ви хиляда долара само за един час да свирите". – „Не мога, нямам време." – „Ще ви платя две хиляди долара." – „Не мога." – „Три хиляди долари ще ви платя за един час." – „Добре, ще дойда да свиря." Музикантът дошъл в определения ден и час. Американецът седнал да слуша, а близо до него било кучето му. Като започнал да свири цигуларят, кучето взело силно да лае. След десет минути американецът казал на музиканта: „Господине, стига толкова, достатъчно свирихте". После извадил от джоба си парите и платил на виртуоза. Как мислите, цигуларят останал ли е доволен, че кучето се разлаело така силно?

Преди няколко дена дойде тук един български каваджия, който свири много хубаво. Досега аз не съм срещал нито един каваджия, който да е имал такъв пълен тон като неговия. Той е правил опити с жабите, да види какво ще е поведението им, когато им свири. Преди шест години е ходил да свири край едни блата и в това време всички жаби млъквали, слушали го с внимание. Този каваджия е наследил музикалната си способност от дядо си, който е свирил много хубаво на кавал и по този начин е пасъл овцете си. Дядото на младия каваджия се хванал на бас с един турски бей, който имал хиляда и петстотин овце, че ще може с кавала си да ги изкара на 300 метра вън от кошарата. „Възможно ли е това?" – попитал беят. – „Ще видиш." – „Ако можеш да направиш това, ще ти дам да си избереш сто от най-хубавите ми овце. Но ако не можеш, тогава какво ще направиш ти за мене, като си беден?" – „Ако не мога да изкарам овцете навън, ще ти служа девет години без пари." Хващат се на бас и този каваджия започва да свири. Като чули музиката му, овцете на бея една по една започнали да излизат от кошарата. И така този човек с кавала си ги изкарал на триста метра вън от кошарата. Беят казал:

„Стига толкова. Избери си сега сто от моите овце“. Това бил един българин, който никъде не е учил да свири. Та като слушах и този млад кавалджия да свири така хубаво на кавал, с всичките му тонове и полутонове, чудих се де е учил това изкуство. Той не е ходил нито в Париж да се учи, нито другаде, но свири хубаво. Той изпълнява добре силните и меките тонове, лесно минава от една гама в друга, моделира тоновете. Този българин е представил българската музика в странство така, както никой досега не я е представял. Като го чуят българите, и те ще се чудят на неговата музика. Бих желал всички българи да са толкова музикални, колкото е той.

Казвам: законът на доброто в света е като онези организирани сили в нашата душа. Човек трябва да има подтик. В него се ражда подтик да обича хората, защото любовта е сила, която организира нещата. Любов, която не организира, не е любов. Любовта организира доброто. Организирането е последица на любовта. Любовта трябва да организира нещата. Щом дойде любовта в човека, целият човешки организъм трябва да се организира. От гледището на любовта всички удове – очите, ушите, устата, са поставени другояче, а не както ги виждате. Ако разгледате очите, ушите или устата си, ще видите в тях много дефекти, те не са поставени съразмерно. Същото може да се каже и за тялото. Сегашните окултисти поддържат, че човек има седем тела. Вие ще се учудите на това. Три от тия тела са постоянни, те не знаят какво е смърт. Другите четири са обвивки, две от които претърпяват смърт, а две претърпяваат промени. Човек трябва да умре два пъти – през двойна смърт минава той, за да влезе в процеса на промените. Като мине през двете смърти, през двете промени, той ще влезе в един толкова щастлив свят, в който всички неща са реални. Този свят, тази област се нарича свят на безсмъртието. След това той ще влезе в онази любов, която наричат Божествена любов.

„Колко са прекрасни нозете!“ На кого? Красиви са нозете на онези наши братя, които са завършили своето

развитие и слизат при нас от височината на своето положение. Красиви са нозете на онези наши братя, които слизат от височината на своето положение и внасят в нас светли и красиви мисли, чувства и желания и дават копнеж на душата. Хората търсят онова, което още не може да стане. Които са по-близо до тези братя, те слушат хубава музика, а които са по-далеч, те слушат само ехото на тази музика. Затова човек трябва да дойде до известна дистанция, за да придобие тези разбирания. Само така той ще може да разбере новите тежнения, които идат в света. В сегашната епоха не се стремете да бъдете външно богати. Всички сегашни хора са богати, те даже страдат от излишък. Няма човек в света, който да е сиромах. Който казва, че е сиромах, той сам себе си лъже; това е една хипноза. Всички хора са чрезмерно богати, но те не турят своето богатство на работа. Има толкова добри хора, а те се отчайват или че жена им е умряла, или че не са чиновници, или че нямат деца, или че нямат слуги и така нататък. Ако е въпрос за деца, мога да ви дам колкото искате – светът е пълен с деца. При това, може да си вземете каквито деца искате. Дали ти си родил едно дете, или някой друг, това е без значение. Ти може да си родил едно хилаво дете, пък има деца здрави, добре родени. По-добре е да си вземеш едно здраво родено дете, отколкото ти да родиш едно хилаво дете. Има хора бездетни, които могат да си вземат някое дете. Никой няма право да се оплаква, че нямал деца. Никой няма право да се оплаква, че нямал добра жена.

Когато Бог въведе Адам в рая, Той не му каза: „Ето жената“, но му каза: „Ще ти направя жената помощник в живота“. Жената е помощник на мъжа. Тя е сърцето, което тупти. Мъжът трябва да пази това сърце. Той трябва да намери едно сърце и да го премери, да види дали е за него. Чудни са хората, като искат да се женят! Ако някой иска да се жени и дойде при мене да ме пита, аз ще му кажа: „Жената е едно сърце, което трябва напълно да отговаря на твоето ребро, да съответства на твоето ребро, което Бог е извадил някога. Ти трябва да намериш

това сърце, което да пулсира напълно еднакво с твоя ум". Ако сърцето на една жена не пулсира еднакво с ума на нейния мъж, тази жена не е за този мъж. И ако умът на един мъж не дава подтик на жената, този мъж не е за това сърце. Това трябва да се знае от всички, за да не се заблуждават. Някои стари баби дават съвет на младите моми: „Ти вземи този момък, пък после ще го обикнеш". Това са глупави работи, не трябва да се говори така. Бог е направил нещата точно. Той извади най-хубавото ребро от Адам и направи от него жената. Той направи жената така точно, да съвпада добре с него. Дотогава Адам нямаше духовно сърце. Той беше направен от пръст и като влезе в него жената, неговото сърце затуптя. Жената му стана сърце. Тогава той се роди. Тогава и раят му светна и той започна да мисли, учен човек стана. До това време той нищо не виждаше.

Сега у вас може да се яви противоречието защо Господ е допуснал тези работи. След като минат хиляди години, тогава ще ви говоря защо Господ ги е допуснал. Този въпрос и аз не съм го разрешил, и аз го изследвам, само донякъде съм стигнал. Той е толкова сложен въпрос, толкова тънък, че и аз дори нямам мнение за него. Сега всички си дават мнението, говорят за жената, но аз казвам, че това, което те казват за жената, не е вярно. Това още не е жената. Има едно предание, според което не Ева е съгрешила, а някоя си Лилит*. Казва се, че Адам е имал две жени, затова се явило двуженството, многоженството. И тогава Бог изпъдил Адам от рая за многоженство. Това е предание, което не трябва да се разпространява. Казва се, че тази Лилит моряла всички деца. Затова умирали децата на хората, тя ги задушавала. Така казва преданието, а дали е вярно, или не, аз нямам мнение.

* Лилит – в езотериката се твърди, че преди Ева Бог създал Лилит като съпруга на първия мъж. Тя била сътворена от пръст – по същия начин, по който и самият Адам, и едновременно с него.

„Колко са прекрасни нозете на онези, които проповядват мир и благовестват доброто!“ Питам ви сега: какъв трябва да бъде вашият идеал? Ако вие обичате една жена, за какво я обичате? Кой създаде тази жена? Ще кажете, че природата я е създала. Добре, съгласен съм, обичайте тогава природата повече, отколкото жената. Или ще кажете, че жената е създадена от Бога. Добре, обичайте тогава Бога повече, отколкото жената. Същото се отнася и до мъжа. Кой създаде мъжа? – „Природата го създаде.“ Обичайте тогава природата повече, отколкото мъжа. Или ще кажете, че Бог създаде мъжа. Обичайте тогава Бога повече от мъжа. Това е разрешението на въпроса.

Въпросът не е да обичате жената или мъжа, но да обичате повече Онзи, Който ги е създал. Обичайте повече причината, обичайте Твореца повече от онова, което Той е създал. Днес хората обичат жената и мъжа повече от природата и от Бога, които са ги създали, и вследствие на това върху главите им са се струпали най-големите нещастия. Тази е погрешката на техния живот, която те трябва да изправят.

Благословен Господ Бог наш
Тайна молитва

14 октомври 1934 г., София, Изгрев

Оставете да растат наедно и двете!

Отче наш
Духът Божи
От 18. до 31. стих, 13. глава от Евангелието на Матея
Бог е Любов

„Оставете да растат наедно и двете до жътва".

„Оставете да растат наедно!" В природата има близки и далечни причини. Някои причини, които ни засягат, са се явили преди хиляди години, а сега носим само последствията им, резултатите им. А има причини, които са от близко време. Изисква се едно научно изследване върху тия причини и последствия. Сега се говори за една философия на живота. Тази философия е само за малцина. Имате например един револвер, който бие само на няколко крачки, но веднага виждате резултата. Имате едно пушкало, едно оръжие, което бие на няколко километра разстояние, но не знаете какъв ще бъде резултатът.

Представете си, че едно оръжие от Месечината обстрелва Земята; тогава причината е още по-далечна. По същия начин има снаряди, които са изхвърлени преди хиляди години и едва сега идват да засегнат Земята. Някои от тях са от наши приятели, а някои са от наши неприятели. Мнозина се запитват как могат звездите и планетите да влияят върху хората. Онези, които не разбират законите на природата, ще кажат, че тези неща са илюзии. Що е илюзията? Илюзията е криво тълкуване на един факт. В природата илюзии няма. Илюзии има само за човешкия ум, който не може да изтълкува нещата. Аз намирам, че всички причини в настоящото време се дължат на три неща: стомахът произвежда едни причини, белите дробове произвеждат други причини и мозъкът произвежда трети причини.

Стомахът е свързан с известни области в природата. Наблюдавайте с каква храна човек се храни. Не трябва да знаете характера му, достатъчно е само да знаете с каква храна се храни. Като проследите с каква храна се храни, ще знаете какъв е характерът му. Казвате: „Как е възможно това?“. Да, проследете с каква храна се храни вълкът или паякът, или змията и ще видите какъв е техният характер. С какво се храни овцата? С трева. Значи храната е създала характера на вълка, храната е създала характера на змията, храната е създала характера на овцата и така нататък. Наблюдавайте и как диша един човек, за да знаете какъв е характерът му. После вижте на кое място живее. Също така наблюдавайте как той мисли, какъв е неговият природен ум. Като казвам „ум“, подразбирам само човешки ум. Като казвам „природен ум“, подразбирам, че всички живи същества имат такъв ум – в по-голям или в по-малък размер този ум съществува в тях. Ще кажете, че нисшите животни нямат разум. Това е друг въпрос. Нисшите животни имат природен ум, с който си служат. Поставете в една градина десетина хиляди охлюва, заобиколете градината с жица и прекарайте през нея електрически ток. След това наблюдавайте охлювите: вижте дали някой от тях, като е минал един път през тази жица и се е опарил от тока, ще повтори да мине през същото място. Забелязано е, че онзи охлюв, който веднъж се е опарил, помни това, втори път не минава през жицата. Докато хората, колкото и пъти да са се опарвали от тока, пак искат да пипнат жицата. Това не е в ущърб на човека, то само показва, че с едно опарване охлювът вече се е уплашил и казва: „Не е по силите ми да изляза от този кръг“. Човек пък, като се опари веднъж, казва: „Няма да бъда като охлюва, ще вляза и ще изляза и два, и три, и пет, и десет пъти през тези условия, докато ги преодолея“.

Интересно е да се наблюдава как човек се храни. Някой, като седне на трапезата, бърза надве-натри да се нахрани, като че го гони някой. Питам: какво спечелва човек, като яде толкова бързо? Спечелва си някаква

болест. Тази несдъвкана храна ще влезе в стомаха му, а стомахът не е научен да върши тежка физическа работа. После човек казва: „Корем ме боли, някъде съм се урочасал“. Някой, след като се наяде, бърза да пие вода. Изпие една-две чаши студена вода и като последица на това в него спира процесът на мисълта, мисълта му престава да работи. Той казва: „Не зная какво ми стана“. Ако се опитате да му обясните причината на неговото заболяване, той казва: „Оставете, това е малка работа“. Да, но малките работи произвеждат най-големите бели в света. Ето, и съвременните учени хора обясняват създаването на цялата Вселена от един малък атом. На един атом му дошло на ума да се пръсне и като се пръснал, запалил всички останали атоми. Настанала една голяма анархия в света и от тази анархия първото вещество, което било единно, се разпръснало навсякъде и се образувала Вселената. Така се създали играчки на хората, да си живеят и да се забавляват в тях. Тях учените наричат светове. Учените създават по това много теории, но това дали е вярно, или не, не знаем. Ние не сме били в началото на създаването на света, не сме били очевидци. Това са наши предположения, които може да са верни, а може и да не са верни. Че не са верни, виждаме по това, че тия теории се менят. Всичко в света се мени, няма нещо постоянно. Мени се и храната, мени се и дишането, менят се и възгледите – всичко се мени. Във физическия свят няма нещо установено, което да не се мени. Преди хиляди години предците на сегашното човечество са били идолопоклонници, а сегашните хора вярват в Един Бог. Но докато дойдат до това положение, техните възгледи постоянно са се менили.

И тъй, от онези три причини са се създали три анормалности. По пътя на яденето е слязъл грехът в света. Всички недоразумения в света произтичат все от яденето. И не само на думи е така. Какво прави и най-ученият човек, който е завършил четири факултета: като се върне у дома, намира, че жена му не е сготвила както трябва – или е турила повече сол, или

е прегорила яденето, и той хвърля вилицата настрани, разваля цялото си настроение. Понеже обича жена си, на първия път е премълчал, на втория и на трети път – също, докато най-после губи търпение и избухва. Човек може да изпадне в положението на онзи българин, който бил привикнал да яде прегоряло ядене. Той се оженил за една млада и красива жена, която не знаела да готви добре, почти винаги прегаряла яденето. Отначало мъжът не харесвал прегореното ядене, но понеже това често се повтаряло, той привикнал и започнал да го харесва. Затова си казвал: „Много добре готви жена ми". Случило се така, че жена му умряла. Той се зачудил: „Де ще намеря такава добра готвачка като моята жена?". Най-после се оженил втори път за една жена, която била много добра домакиня, добре готвела. Но той винаги оставал недоволен, казвал: „Първата ми жена знаеше много хубаво да готви". Сегашната му жена все не можела да задоволи вкуса му. Така минали година-две-три, той все бил недоволен от яденето. Един ден се случило жена му да се забави някъде из комшиите и като се прибрала, намерила яденето прегоряло. „Какво ще правя сега – казала си тя, – ще ме утрепе мъжът ми. Той и досега не харесваше яденето ми, а сега какво ли ще каже?" Върнал се мъжът от работа, вкусил яденето и казал: „А, ето това ядене е отлично сготвено! Така готвеше покойната". Едва тогава жената разбрала коя е причината мъжът ѝ всякога да остава недоволен. Първата му жена обичала да ходи по комшиите, та затова често прегаряла яденето.

Сега всички хора обичат да ядат прегоряло ядене. Както и да им се сготви яденето, ако не е прегоряло, те не го харесват. Щом яденето прегори, тогава са доволни. Казвате, че жената трябва да знае добре да готви. Питам: мисията на жената е да бъде добра готвачка ли? Тя затова ли е пратена на Земята? Готвенето е второстепенна работа. Ако под думата „готвене" разбирате готвенето в широк смисъл, това е друг въпрос, но ако мислите, че жената е дошла само да готви, в тесния смисъл на думата, в това няма никакъв

смисъл. Питам: когато първите хора бяха оставени в райската градина да живеят, кой им готвеше тогава? Ева имаше ли на разположение тенджери, лъжици, вилици, чинии? Не, всичко се готвеше по дърветата. Когато Адам огладнееше, той отиваше да си откъсне един-два плода от дърветата. И Ева също така правеше. Ще кажете, че това е проста работа. Как готвят хората в съвременните култури? Ще заколят едно агне, ще накълцат месото му, ще направят кюфтета, ще ги поръсят отгоре с червен пипер, ще ги залеят с яйца, ще ги изпекат и като ги сложат на трапезата, ще кажат: „Това е ядене". Да, но колко пъшкания се произвеждат от тези печени и пържени кюфтета! Вашият дядо, вашият прадядо е ял такива кюфтета, вследствие на което вие сте наследили от него някаква болест и сега с години не можете да се справите с нея.

Яденето е свързано със симпатичната нервна система, с чувствата на човека. То не спада към физическия свят, а към един по-висш от него свят. Простите движения спадат към физическия свят. Яденето обаче спада към една по-висша култура. За да знае как да се храни, човек трябва да е от една по-висша култура. Котката, във външно отношение, минава за много чиста и умна, но като дойде мишката, всякаква хигиена пропада. Сутрин котката излиза вън и се пече на слънце, но като види една мишка, тя всичко забравя, хвърля се върху нея и я изяжда с нечистотиите ѝ заедно. Тази е единствената причина, поради която котката не живее дълго време. Тя не води един хармоничен, един хигиеничен живот. Следователно важен е въпросът за яденето, защото, ако човек не знае как да се храни, мисълта му не може да бъде ясна и свежа. Там, дето яденето не е правилно, никакъв успех, никаква култура не може да съществува. Яденето е основа на физическото поле. Основната причина за всички нещастия, които сега съществуват и които за в бъдеще ще съществуват, е яденето.

Разбира се, яденето е свързано с ред още процеси. Ако яденето не е правилно, то и процесът на дишането,

който е много важен процес, ще бъде неправилен. Ако дишането, като важен процес, е неправилно, то и мисълта неправилно ще се развива. Храненето е свързано и с процеса на любовта. Вие често говорите за любовта, но трябва да знаете, че който не може правилно да се храни, той не може и да обича. Всички хора, които не се хранят както трябва, в тях симпатичната нервна система е разстроена, вследствие на което те са нервни, сприхави, гневливи. Следователно неврастенията не е нищо друго освен резултат на неправилно хранене. Който иска да се излекува от своята нервност, той трябва да се научи да се храни правилно, да употребява съответната храна. Като седне да се храни, човек първо ще се спре да погледне храната, да види трябва ли да яде от нея, или не трябва. Във всеки човек има едно вътрешно чувство, което му казва трябва ли да яде, или не трябва. Ако това чувство му каже да яде, той може да яде; ако му каже да не яде, не трябва да яде.

Яденето е един разумен процес. Съвременните хора не разбират какво нещо е яденето. Всичко онова най-хубаво, най-красиво, което природата иска да даде на човека, тя го е турила в яденето, в храната, която той възприема. Благото на човека идва чрез храната. Това е първият живот, това е зародишът, това е семето.

Ще ви приведа един пример. Гледате един голям орех, който е дърво, и едно малко орехче, което е един плод. И едното е орех, и другото е орех. Какво отношение има между малкото орехче – плода, и големия орех – дървото? Големите работи никога не могат да родят големи резултати. Големият орех може да роди само малки орехчета, той не може да роди големи орехи. Но малкото орехче може да роди големи орехи. Значи малките работи раждат големи работи. Всичките големи орехи са излезли от малки орехчета. Тази е съществената разлика между големия орех и малкото орехче: малкото орехче ражда големия орех, а големият орех ражда малки орехчета. Следователно малките работи в света израстват, а големите – раждат. Това, което се ражда, е малко, а това,

което никне, е голямо. Казват за нещо, че е поникнало. Какво може да поникне? Дълговете на света могат ли да поникнат? Държавите могат ли да поникнат? Например американският бюджет приключва тази година с дефицит от 500 милиона долара, а колко хора има, които очакват сега на държавата! Питам: как ще се подобри положението на тези хора? Онези, които се занимават с икономика, разрешават въпроса така, както никога няма да се разреши. Този въпрос никога не може да се разреши икономически. В природата той е разрешен, но ние, хората, не сме го разрешили в нашето приложение. Сега аз искам да подведа този въпрос философски, но той не може да ви интересува. Ще ви интересува ли, ако взема да ви разправям какви ще бъдете след хиляди години? Колкото пъти съм се опитвал на даден човек да разправям за светлото му бъдеще, той все е казвал: „Не ми говори нищо за бъдещето, но сега, сега какво ме чака!“. Казвам му: „Здравето, което сега имаш, наследството, което сега имаш, се дължи на твоето далечно минало. Може би 30, 40, 50 и даже повече поколения преди тебе са създали тия дарби“.

Казвам: това, което мислите в сегашния си живот, ни най-малко няма да бъде за ваша полза. Защото всички вие имате да се борите с дълговете на миналото си. И трябва да ги изплащате. След като ги изплатите, ще видите колко ще спечелите. Дали ще спечелите, или не, то е въпрос, но вашата добра мисъл ще ви даде добри резултати, тях ще ви ги турят за другия свят. В това отношение имаме един пример с бедния Лазар. Той беше грешен човек и нарочно избра това място, дето да седи – пред вратата на богатия, и дето кучетата ближеха раните му. Някога, в миналото си, той е бил богат човек, който само е ял и пил, но сега гной течеше от раните му. Той не беше праведен човек. – „Ама Христос е казал, че Лазар е праведен.“ Христос казваше това за онези, които не разбират. Сиромахът Лазар, като отиде пред вратата на богатия, наблюдаваше, изучаваше характера му и казваше: „Така не се живее. Ти може да

ядеш и да пиеш сега, но един ден ще плащаш. Едно време и аз бях като тебе, ядях и пиех, а сега плащам. Ето, сега кучетата близат моите рани, но един ден и ти ще бъдеш като мене". Лазар беше щедър човек. Той казваше на кучетата: „Каквото има да вземате, вземайте го". Христос представи в Лазар вече поумнелия човек, който не яде и не пие като богатия. Не мислете, че той взимаше остатъците от паницата на богатия. Не, ни най-малко! Бедният Лазар изяждаше по една красива ябълка или круша. Като постеше, като ядеше по една ябълка или круша, най-после той се пречисти. Умря, но се пречисти. Богатият остана след него, ядеше и пиеше, но се натовари. Казва се в Писанието, че като заминали за онзи свят, там те разменили ролите си: богатият останал пред вратата на Лазар. Тогава Лазар му казал: „Аз нали ти казах, че не може само с ядене и пиене!".

Казва някой: „Оставете тези неща, те са заблуждения". Кажете ми: конкретно кои неща не са заблуждения? Това, което ражда смъртта, не е ли заблуждение? Това, което ражда страданията, не е ли заблуждение? Това, което ражда тревогите, не е ли заблуждение? Това, което ражда несретите, не е ли заблуждение? Че какво е заблуждението? Ако аз нося едно заблуждение, което поправя живота ми, благодаря на такова заблуждение! Аз бих желал да нося такова заблуждение, което оправя ума ми, сърцето ми, което оправя положението на жена ми, на децата ми, пък и моето положение. – „Ама еди-кой си е заблуден." Заблуден е, но му върви. Има много християни, които постоянно се молят на Бога, но Бог не им помага. Бог никога не помага на хората, които не знаят как да ядат, как да дишат, как да мислят. Не е въпросът да мислиш тъй, както е писано в някоя книга, която си прочел, и после да извадиш заключението си. Това не е никаква мисъл. – „Ама тъй му било определено." Не е определено от Бога аз да страдам.

Когато някой започне да живее един неестествен живот на ядене и пиене, казвам: лоши ще бъдат последствията. Обаче хората не искат да търсят вината в

себе си. Те казват, че нещо отвън е причината. Питам: защо хората не обичат да ядат правилно? Причината за лошите последствия в живота е в това, че хората не обичат да се хранят правилно, не дишат правилно и не мислят правилно. Аз съм изследвал този въпрос и в простите, и в културните хора и всички те казват: „Само сух хляб яде ли се?“. Когато някой казва, че не се яде само сух хляб, аз разбирам, че той иска да каже: хлябът трябва да се намаже с малко масло, отгоре да му се сложат яйца, да се изпържи и така да се яде. Наистина, без масълце, това не е живот. Ако маслото подразбира онзи хубав метод на природата, с това разбиране и аз съм съгласен. Ако някой под „сух хляб“ разбира неестествения живот в природата, тогава и аз съм съгласен, че не трябва да се яде сух хляб. Хлябът става сух само при човешката мисъл.

Представете си, че ви изпичат едно хубаво агне, но не ви дават хляб. Ще го ядете ли? Ще го ядете, но както вълкът яде месото. Представете си сега, че ви омесват една прясна, хубава пита, но не я изпичат. Предлагат ви тази пита. Ще ядете ли от нея? Тази пита е подобна на агнето без хляб. В природата не се позволява агнето и питата да се оставят на едно място. Защо? Защото в природата никога не се позволяват две менюта на едно място; там има само по едно меню. Всеки, който се е опитвал да смеси две менюта, той е бивал наказан. Някой е сготвил една чорба и е доволен от нея. Аз много пъти съм казвал, че по-лоша храна от чорбата няма. Друг е сготвил тас кебап или попска яхния, или паприкаш, или е опържил кюфтета. След всичкото това ядене и след разни сладкиши хората казват: „Слава богу, нахранихме се добре“. Сега аз питам: с какво трябва да се храним? В това отношение ние за праната трябва да имаме един определен възглед. С такива възгледи, каквито сега имате за живота, светът по никакъв начин не може да се оправи. С тези възгледи вие можете най-много да съградите едноетажно здание, но не можете да съградите едно по-голямо здание, от три или повече етажа, каквото здание природата изисква. Не е достатъчно само да се

сгради това здание, но то трябва да бъде хигиенично във всяко отношение. Казвате: „Е, да има къде да се живее". Не е така. Лесно е да се сгради един затвор за човека, но не е лесно да се сгради една хигиенична къща.

В зданието, което човек избира за живеене, трябва да прониква светлина, трябва да прониква чист въздух, а също така и чисти мисли трябва да проникват. Влезте в която и да е къща и ще почувствате дали праната, с която хората се хранят, е добра, или не. Също така може да познаете какви мисли има в тази къща – мислите са полепнали по стените. Ясновидците виждат и човешките мисли. Всяка мисъл има своя определена форма. Когато някой човек мисли само за пари, тези мисли се отпечатват върху него и всеки ясновидец ще ги познае. Главата на този човек е пълна само с мисли за пари. Мислите имат свои образи. Когато някой човек иска да стане богат или учен и главата му е пълна с такива мисли, достатъчно е само да се погледне на него, за да се види какви мисли го занимават. Всичките болести, като неврастенията и ред други, се дължат на ред неестествени образи на мисълта, които са се наслоили в човешката глава и от които човек не може да се избави. И след това ще кажат, че този човек е болен и трябва да му се даде мляко да пие. Не, така не се лекува! За да се излекува човек, всички тия неестествени образи трябва да се извадят от ума му, да се пречисти, да се филтрира той добре. Тогава човек ще се излекува.

Ще кажете, че това учение е само за простите хора. Не, то е за учените хора, защото учените живеят един много неестествен живот. Някой учен ще напише една книга и след това ще кажат: „Двайсет тома е написал този човек". Какво ще ви ползват тия двайсет тома? Друг ще напише книга за войните на Александър Велики или за Наполеоновите войни. Други учени ще напишат книги за живота на египтяните, за живота на индусите, за тяхната култура. Какво ще допринесат всички тези книги на човечеството? Учените, които са писали книги за културата на тия народи, са имали предвид да

покажат на човечеството, че навремето те са живеели много добре и са имали големи постижения. Това е пристрастие. Ако тия народи са имали някаква култура, де е тя сега? Защо са пропаднали тия народи? Тяхната култура е била като сегашната. И ако нашата култура не се поправи, и тя ще пропадне. Самата култура носи отрови в себе си. Както вървят сега хората и ако не се поправят, те носят сами за себе си своето нещастие. Отде се раждат нещастията? Най-първо, нещастията се раждат от онзи неестествен подбор на храната. В Америка има една статистика, според която всяка година се избиват около 25 – 30 милиона свине. В Европа също така се избиват милиони животни, млекопитаещи, като не се държи сметка за техните чувства.

В Писанието е казано: „Който коли вол, е както когато човек коли". Това показва, че Бог не съизволява в смъртта на животните. Питам: как ще се подобри човешката култура, когато едно голямо количество от млекопитаещите се избива всяка година? Тези млекопитаещи, като се убиват, създават най-неблагоприятни условия за човешката култура. И тези религиозни хора, християни, всеки ден отварят Библията и четат, че Господ е създал всичко това само за хората. Времето ги създаде. Растенията, които дойдоха, изкупват живота на животните. Животните пък изкупват живота на хората. И тогава хората казват, че било позволено да се ядат животни за благото на човечеството. Това е едно вътрешно тяхно позволение. Това е една най-неестествена храна. Човек може да си позволява много неестествени работи. Като ви говоря по този начин, аз не искам да ви направя вегетарианци, това е неестествено. Аз искам вие да желаете онези принципи, които са необходими, за да ви направят човеци.

Ако искате да имате отличен ум, отличен стомах и отлични дробове, вие трябва да си избирате съответна храна. Тази храна е здравословната храна. Същевременно тя е най-евтината храна. По-евтина храна от нея няма. И по-скъпа храна от неестествената няма. Ще кажете:

„Как така? Ами черният хайвер?“. По-неестествена храна от черния хайвер няма. Преди всичко, рибите не са създали този хайвер за вас. Рибите хвърлят във водата своите яйца за размножаване, а вие взимате тези яйца, туряте ги в каци, осолявате ги и ги продавате скъпо и прескъпо. Но рибите протестират заради този хайвер. – „Могат ли рибите да правят протести?“ Ако вярвате, могат, ако не вярвате, не могат. Протестът на рибите седи в това, че като приемете техния хайвер в себе си, след време тази неестествена храна ще създаде известни лоши последствия за вашия организъм. И забележете, когато в живота на човека започнат да се изреждат ред неуспехи, заедно с това се създават ред болести, страдания, загуби на пари, на близки и така нататък. В неговата фамилия започват да умират тези-онези и ако проследите живота на цялата фамилия, на целия род, ще видите, че тази смърт се дължи на неправилността на храненето.

Всичките нещастия се дължат на неправилното хранене. Аз не изнасям само думи, но имам предвид статистическите изследвания. Който не вярва в това, нека, като му дойдат някакви нещастия, да провери с каква храна се е хранил и сега продължава да се храни. Само така той ще се увери в истинността на моите думи. По отношение на храната природата е била много внимателна. Тя е създала прекрасно храна за всички, а също така е създала и съответната храна за всички условия на живота. Ако искате да развивате ума, сърцето или волята си, вие ще трябва да употребите съответната за тях храна. Ако искате да станете артист или художник, или музикант, или учен, вие трябва пак да си изберете съответната храна. Само чрез храната ще можете да постигнете това, което желаете. В Европа са правени ред опити в това отношение. Когато даден актьор иска да изиграе някаква драматична роля, той дълго време употребява по-чиста храна, за да представи добре ролята си. Или ако иска да изиграе някаква любовна роля, той яде известно време агнешко месо, за да придобие по-голяма мекота в характера си.

Наскоро гледах един актьор, който играеше роля, в която трябваше да умре. Не беше чудно, че умря, но че много скоро след това възкръсна. За похвала е, че в десетина минути умря, а след една минута оживя. Той искаше да покаже, че умира, но може и да оживее. Това е заблуждение. Авторът е създал тази роля, да умре един от героите, и след това всички казват: „Голям драматург е този човек". Да, той е написал една трагедия. На разните си герои е дал различни роли: на едного е дал ролята да краде, на другиго – да убива, на трети – да воюва като офицер, на четвърти – да умре и така нататък. Това са ред роли, които актьорите изпълняват на сцената, защото така им е написано. И всеки артист изучава ролята си.

Казвам: всички вие сте все артисти. Щом сте слезли на Земята, наели сте се да играете някаква роля. Питам ви сега: драма ли играете, или трагедия? Аз оставям комедията за децата, драмата е за тези, които се женят, а трагедията е за старите, които умират. Хубаво нещо е комедията, но деца трябва да се занимават с нея. Когато искаш да ти олекне на душата, направи нещо комично. Когато искаш да станеш свестен човек, постави драма, а когато животът ти се обезсмисли, постави трагедия. Старият казва: „Не ми остава нищо друго освен да умра". За него нито комедията, нито драмата разрешават живота, трагедията го разрешава. Това обаче са болезнени състояния. И драмата, и трагедията, и комедията са неестествени състояния в живота. В живота няма нито комедия, нито драма, нито трагедия – животът сам по себе си е веселие. Тогава какво има в онзи истинския живот? В истинския живот има само възкресение. Трагедията е свързана с възкресението, драмата е свързана с постижението на добродетелта, а комедията е свързана с добрия подбор на храната. Следователно, ако искате да се занимавате с комедия, трябва да подбирате храната си. Ако искате да станете добри, да правите реформи в живота си, занимавайте се с драмата. Ако пък искате да се освободите от смъртта, трябва да изучавате трагедията, да знаете причините на трагедията.

Защо умира човек? Трябва да има известни причини за това. Трагедията се е родила от любовта. Неразбраната любов е създала трагедията. Поставете двама момци, които са завършили университет, в положението да се влюбят в една и съща мома и вижте след това дали ще се търпят помежду си. Ако някой момък влезе в дома на едно семейство и злоупотреби с жената, мъжът ѝ веднага ще му тегли куршума. От какво? От любов. Ако някой изневери на отечеството си, веднага ще му теглят куршума. От какво? Пак от любов. Друг пък е избягал от жена си, отишъл е при друга жена. И това е от любов. Куршумът играе роля в живота. Значи неразбраната любов ражда трагедията. Когато бъде разбрана любовта, какво ще има тогава?

Питате как ще се поправи светът. Ето какво бих препоръчал за изправяне на света. Когато някой извърши престъпление, нека му се наложи наказанието за десет години да копае лозе или градина без пари. Но през тези десет години трябва да го хранят. Защо да го вкарват в затвор? Друг някой, като извърши престъпление, да го изпратят да чука камъни за десет години. Трети пък нека да го изпратят да гради нещо. Тъй щото всички престъпници трябва да се впрегнат на работа, за да се изправят. А сега, като затворят престъпниците в затвора, те само седят, ядат и нищо не произвеждат. Човек трябва да бъде производителен, да работи, ако иска да се поправи. Затворите не са един метод, чрез който хората могат да се освободят от престъпниците. Когато едно дете намери някоя неизбухнала бомба и започне да я чопли, то, като не знае какво нещо е бомбата, ще си играе с нея, докато тя се пръсне и избухне. Може ли да се нарече освобождение това? И кой е причина за това? Казвате, че детето било глупаво. Не е глупаво детето, но онзи, който е направил бомбата, е глупав. И детето е глупаво, но онзи, който е направил бомбата, е по-глупав. Той не е взел предвид последствията, но казва: „Какво хората ще правят, това не ме интересува“.

Следователно, ако вие поставите една неестествена мисъл в мозъка си, едно неестествено желание или чувство в сърцето си или в симпатичната си нервна система, след време ще имате известни лоши последствия, лоши резултати. След време тази неестествена мисъл ще внуши на човека желанието например да се самоубие или пък другиго да убие. Казвате, че еди-кой си човек се е самоубил. Това убийство е резултат на самовнушение или на внушение, което е голяма сила. Всички хора са подложени на големи изпитания и само разумните могат да се освободят от нещастията, които ги сполетяват. Но ние виждаме, че в сегашните условия, при които живеем, в хилядите изпитания, при които живеем, има един Божи промисъл, който следи и нарежда всички неща. Има нещо, което ни предупреждава, и ако слушаме това, което ни предупреждава, ние бихме се избавили от всички нещастия.

От това, което ви говоря, не искам да влезете в стълкновение с вашите възгледи. Защото старите си възгледи вие не можете да изправите, те се дължат на далечното ви минало. Нито ще можете веднага да използвате това, което възприемате сега, нито ще можете веднага да се освободите от това, което досега сте имали. Нито пък веднага ще имате резултат, ако започнете сега да се храните с новата храна. Някой казва: „От две години насам съм вегетарианец“. Че ти от 400 – 500 години си месоядец, какво ще направиш в тези две години? Ти трябва да живееш най-малко 400 – 500 години такъв живот – като вегетарианец, за да постигнеш нещо. Като си бил 20, 30, 50 години вегетарианец, това още нищо не значи. Същото се отнася и до чувствата и мислите на човека. Човек трябва да стане вегетарианец и в своите чувства и мисли. Някой става вегетарианец и от време на време си казва: „Сгреших, дето се отказах от месото, но нали съм дал дума, ще карам така“. На този човек му се яде месо. Не може да се нарече вегетарианец онзи, за когото месната храна още не е станала неестествена храна, тъй че той да няма никакво влечение към нея.

Докато човек обича месната храна, между нея и него има известна симпатия. Той трябва да излезе от този уровен на месната храна и тя съвършено вече да не го привлича.

Във всяка месна храна се съдържат най-големите отрови. Когато колят млекопитаещите, в тях се образуват известни отрови от страх, от ужас и озлобление, които отрови химиците тепърва има да изучават. Освен това в самата храна става едно гниене. Не само в месната храна се забелязва това, но и в плодовете. По повърхността на плодовете има много нечистотии, които произвеждат гниене. Ако разгледате част от кожицата им под микроскоп, ще видите тия нечистотии. В това отношение вегетарианците са много небрежни. Те вземат ябълки или круши, измиват ги отгоре-отгоре и ги оставят настрани, считат ги за чисти вече. Но тези плодове са толкова чисти, колкото и месната храна. Следователно, като ще ядеш плод, няма да бързаш: ще го измиеш добре с вряла вода, после ще вземеш едно увеличително стъкло, ще видиш дали е чист и тогава ще го ядеш. Всяка храна, която влиза в устата ви, трябва да бъде съвършено чиста. Ако си служите с увеличителни стъкла, вие ще се изплашите, няма да смеете да ядете храната си. Обаче днес хората могат да ядат съвършено чиста храна. Как? Като приложат електричеството за очистване на храната. Ако всяка храна я прекарат под действието на силен електрически ток, тя ще може да се пречисти много добре. И тази храна ще бъде напълно здравословна.

Сега ще ви наведа друга мисъл: храната на човека напълно се определя от неговите мисли и чувства. Каквито са неговите мисли и чувства, такава ще бъде и неговата храна. Следователно вие не можете да измените храната си, ако не измените вашите мисли и чувства. Не само по форма, но съществено да ги измените. Ако не измените мислите и чувствата си, вие не можете да измените и храната си. Щом не можете да измените храната си, вие не можете да измените и своя живот. Знаете ли колко пари струва вашата храна?

Например ти си момък, болен си, но се жениш. Родят ти се деца, които са хилави, болни, и каквото спечелиш, всичко отива по лекари. Не само това, но и жена ти боледува, едно дете ти се ражда, друго умира. Ще кажете, че така е написал Господ. Не, така сте написали вие с вашето неразбиране.

Христос казва: „Оставете ги да растат и двете наедно". Добрите и лошите възгледи у нас никнат, растат заедно. Старите и новите ни възгледи растат заедно, не могат да се изкоренят. С това не искам да кажа, че като отидете в другия свят, ще ги измените. Не, ще оставите старите си навици, но ще дадете възможност и на новите да растат. Аз съм ви давал примери за това. Старите навици ще бъдат условия, при които човешката воля ще се развива. Лошите, старите навици, които са се образували вече в природата, тя ги оставя по единствената причина да могат новите навици да се развиват, да може волята да се засилва. Старите, лошите навици в нашите времена ще служат като метод за усилване на човешката воля, за подобрение на човешките чувства и отчасти за организиране на човешката мисъл. Ако не бяха болестите в света, ние нищо не бихме знаели за човешкия организъм. Вижте, днес има хиляди учени, които изучават човешкия организъм, изучават също и въпроса за храненето. Много неща са проучени, но и много неща са още непроучени. Ето, и до днес не е проучена функцията на сляпото черво. Затова, като заболее някой, лекарите го съветват да се отреже сляпото черво. То обаче има своя функция. Над бъбреците има една жлеза, на която физиолозите още не знаят функцията. Когато тази жлеза се повреди, настава някакво болезнено състояние. И в мозъка има една жлеза, която направлява човешката мисъл, дава ѝ директиви. Ако тази жлеза се повреди, виждаме, че в човека също се явяват известни болезнени симптоми. Един ден, когато изучим човешкия организъм, ще знаем всяка жлеза, всеки орган, всеки нерв с какво се занимава и каква функция изпълнява.

Сега вие седите и питате защо светът е толкова лош. Много сложни работи има в света. Например има хора, които са много нервни, но тяхната нервност не е присъща на естеството им, тя се дължи на малкото количество въздух, което приемат, на слабото окисляване, което става в организма им, вследствие на което имат доста нечиста кръв. Натрупването на повече венозна, нечиста кръв в организма на човека се дължи на обстоятелството, че чувствата в него са взели надмощие над мисълта. При това положение мисълта в човека е разсеяна, той си фантазира, мечтае да стане богат, да живее добре и прочее, но по този начин, в тези мечти, се уморява. Казвам: в този път, по който вървите, нищо не се постига.

Например казват ви, че като умрете, ще отидете в онзи свят. Онзи свят е един организиран свят, там не се допуска никакво престъпление в мисълта, никакво престъпление в чувствата, никакво престъпление в постъпките. В онзи свят, който е добре организиран, се изисква абсолютна чистота. Всеки, който иска да говори за онзи свят, ще се компрометира пред хората. Щом започне да го описва, той ще мине пред хората за малко луд. Светът, в който сега живеем, е подобен на онзи свят. И на Земята живеят хора, и в онзи свят живеят. Питате: „Там хората женят ли се?“. Не се женят. Онзи свят е разумен свят, там съществата не живеят както живеят хората на Земята, там има друга обстановка на нещата. Вие разглеждате живота на гъсеницата и казвате: „Има ли някакво подобие между гъсеницата и пеперудата?“. Гъсеницата има друга храна, съвсем други идеи и с друго се занимава в сравнение с пеперудата. Но гъсеницата, това е стремеж, фаза. Гъсеницата се стреми към живота на пеперудата. Като не може да създаде нещо по-велико от себе си, пеперудата снася яйца, от които се излюпват малки червейчета, а те после стават гъсеници. Червейчетата на пеперудата не приличат на нея, но и тя не прилича на тях. Обаче по-високо от пеперуда тя не може да отиде. Това показва, че еволюцията на пеперудите е спряна.

Единственото същество, на което еволюцията не е спряна, това е човекът. Всички други живи същества, всички животни са спрени в тяхната еволюция, в техния растеж и те са останали назад. Всеки човек, който се спре в своята еволюция, остава в една незавършена форма и се върти като в един омагьосан кръг. Казвам: за да не се обърнете на такива колела, които така се въртят, вие непременно трябва да се храните добре. Животните нямат добра храна. Пеперудите и пчелите донякъде се хранят добре, но и те водят неестествен живот. Тепърва човекът трябва да се учи да се храни добре. Едно общество трябва да направи този опит. Досега аз не съм намерил едно общество, което да се храни добре, да се храни както трябва. Аз съм изучавал въпроса как се хранят англичаните, американците, германците, руснаците и виждам, че всички се хранят по един и същи начин. Едва сега се явяват общества, които искат да поставят един нов навик на хранене, но и те не знаят отде да започнат. Вече се явиха вегетарианци, които препоръчват растителната храна. Но и това е едно преходно състояние. Вие може да си зададете въпроса: „Какво трябва да правим при тези лоши условия?“. Условията на живота не са толкова лоши, както вие предполагате. Ако един разумен градинар вземе една градина, в която няма толкова добри условия, той ще съумее така да я натори и обработи, че да изкара от нея храна освен за своите нужди, още и за другите хора.

Следователно, ако ние, с нашия ум, с нашето сърце и с нашата воля, не можем поне до известна степен да преодолеем лошите условия, да превърнем неблагоприятните условия в благоприятни, къде остава тогава нашата сила? Че ако в даден момент ти не можеш да се въздържиш, къде остава твоята сила? Аз правя наблюдения на хората, които идват при мене, и определям каква е храната им. Аз съм миролюбив човек, седя си спокойно, дойде някой, поостане малко и изведнъж в мене се яви желание да ударя някому една плесница. Това е, което живее в този човек. Дойде друг и у

мене се яви желание да ям печена кокошка или пуйка, или гъска. Това е желанието на онзи, който е дошъл при мене. Същото нещо изпитвате и вие. Щом се породи някое лошо желание или лоша мисъл, или лошо чувство, това се дължи на някое същество, което е минало покрай вас и е оставило своите желания, мисли, чувства във вас. Кажете си: „Този курс съм го свършил вече, сега искам да бъда ученик по новото". Първо, вие трябва да се освободите от лошата мисъл. Казвате: „Защо ли ми дойде тази лоша мисъл?". Едно трябва да знаете: Бог е поставил дълбоко във вас едно чувство, с което да различавате лошите мисли и чувства – да знаете кои са ваши и кои не са и да се освобождавате от тях. Не осъждайте този човек, от когото сте приели лошата мисъл. И той я е приел от някого. Ако река да търся отде е дошло злото, ще намеря цяла редица същества, през които е минало. И вие не търсете отде е дошло злото, не се занимавайте с това, но гледайте да се освободите от това зло, от неговото влияние. – „Как да се освободим?" Турете доброто.

Аз съм ви привеждал примера за търпението. Един знаменит математик се занимавал цели 20 години върху един научен въпрос, като правил своите изчисления на отделни малки листчета. Той държал всякога вратата на стаята си заключена, за да не влезе някой и да му направи някоя пакост. Един ден излязъл на разходка и по невнимание оставил стаята си отворена. В това време слугинята влязла, изчистила добре стаята и като видяла на масата този куп от малки листчета, събрала ги всичките и ги хвърлила в огъня. Върнал се професорът от разходка, слугинята го посрещнала доволна и му казала: „Господарю, аз изчистих стаята ти много добре". – „Ами какво направи с листчетата на масата?" – „Всичките ги събрах и ги хвърлих в огъня." Отишли напразно двайсетте години труд, но професорът казал само: „Друг път да не правиш така". Това значи търпение! Може би някой от вас да има такова търпение. Сега всички се оплакват от условията на живота. Едни казват, че са още млади, други – че са стари, трети се оплакват, че нямат знания и така

нататък. Единственото нещо, което може да измени човешкия живот, това е мисълта, която е вложена първоначално в човека. Тази мисъл е създала всички други възгледи в живота. Религиите, които имаме, пак хората са ги установили. Ще кажете, че Мойсей е дал едно учение. Да, но Мойсей беше човек. Доколкото учението на Мойсей е съгласно със законите на природата, дотолкова то е вярно. Ще кажете, че Христос е проповядвал. Доколкото Христовото учение е приложено и опитано от хората, дотолкова то има смисъл.

Говорите за християнство. В какво седи християнството? Християнството седи в побратимяването на хората. Преди всичко, хората трябва да се побратимяват. И затова Христос казва: „Един е вашият Отец. Няма много бащи на земята, един е вашият Отец". Казва още Христос, че в света има и само един Учител. Но той има много помощници, които работят в единство с него. Значи, в света има само една мъдрост, тя е мъдростта на природата. В света има само една любов, тя е любовта на природата. Сега аз ви говоря на ваш език. Онези, които са религиозни, ще кажат: „Само една любов има и тя е Божията любов". Какво разбирате вие под „Божията любов"? Тъй както ние разбираме природата, тази природа не е нищо друго освен Бог, Който се проявява в нея. Ако ти не разбираш и не обичаш природата, никога няма да разбереш и да обичаш Бога. Ако не обичаш човека, когото виждаш, как ще обичаш Бога, Когото не виждаш? Казвате: „Къде е Бог?". Навсякъде, където хората са разумни. Където хората са глупави, Бог не е там. Бог е в чистия живот. Неговата мисъл, Неговата сила, Неговото присъствие е там, където хората са разумни и живеят чист живот. Ако така Го схващате, Той е навсякъде. Той е и близо, и далеч. За Него се казва, че Той създава и светлината, и тъмнината. Разумният Бог е създал тъмнината, за да можете да си починете. Той е създал светлината, за да можете да работите. Той е допуснал злото, за да можете да мислите. Той е допуснал доброто, за да можете да го приложите.

Сега вие казвате: „Не може ли без зло?“. Абсолютно злото не съществува в света. Единственото зло, което съществува в света, това е човекът. Единственото добро, което съществува в света, това е пак човекът. Единствената любов, която сега съществува, това е човекът. Единствената омраза, която сега съществува, това е пак човекът. Единствената глупост, която съществува, това е човекът. Единствената мъдрост, която съществува, това е пак човекът. Кажете ми сега кое е онова, което съществува вън от човека? Ще кажете може би, че вън от човека съществуват някакви по-ниски същества. Че и те са човекът! Каквито и същества да вземете – по-ниски или по-високи от човека, те са все човекът. Един ангел да вземете, и той е човек. И ангелът мисли като човека. Казвате, че човекът е същество, което мисли. Но и ангелът мисли, и архангелът мисли, и херувимът мисли, и серафимът мисли. Това са човеци, които не се поддават на никакви слабости. Това са човеци, които знаят как да се хранят. Това са човеци, които знаят как да мислят. Това са човеци, които знаят как да дишат. По това се отличават те от хората. Тези човеци нямат и клозети като хората. Като ядат, те не оставят никакви излишъци в своя организъм; остава само някакъв газ, някакви пари, които те затварят в особени тръбици. След това ги изпращат на Земята, за да се филтрират, и от Земята, добре пречистени, те се връщат отново при тях. Тази мисъл сега не е практична за вас. Аз искам да ви поставя една мисъл, която да е практична, тоест да е потребна за вас.

Вие искате да бъдете щастливи. Казвам: мисълта ви е отлична. Искате да бъдете здрави. Мисълта ви е отлична. Искате да се повдигнете в света. Мисълта ви е отлична. За да се повдигнете, за да бъдете здрави, за да бъдете добри, вие трябва да дадете подтик на онази ваша мисъл, която първоначално е вложена във вашето битие. Не е въпросът какво са писали учените хора, но да дадете подтик на онази мисъл, с която вие първоначално сте родени, да знаете как трябва да се храните, как трябва

да мислите и как трябва да дишате. А всички останали спомагателни мисли отпосле ще дойдат. Вие отивате да слушате един концерт, на който ще свири някой виден виртуоз. За първи път тогава ще го оценявате. И да не сте завършили музика, можете да го оцените. Вие имате в себе си едно вътрешно чувство, с което оценявате нещата. Когато гледате една хубава картина, вие пак ще я оцените пак с вътрешното чувство, което имате в себе си. Отвън ли одобрявате тази картина? Не, вие си служите с това вътрешно чувство и казвате, че ви харесват очите или ушите, или носа, или устата на образа в тази картина. Ако художникът не знае как да нарисува очи, как да нарисува уста, как да нарисува уши или нос, той не е художник. Много художници рисуват, но още по начина, по който някой рисува ухото, аз познавам, че той не е художник. Или достатъчно е да тегли само няколко линии, за да се познае, че той е художник. В ухото има особени гънки, които художникът трябва да знае как да нарисува. Тези гънки внасят известни течения, през тях се възприемат звуците в природата.

Процесът на слушането не е прост процес какъвто привидно изглежда. Напротив, слушането е много сложен процес. За да чуеш и разбереш нещо, ти трябва да изправиш ухото си и при това обкръжаващата среда, както и хората, с които си заобиколен, трябва да бъдат в хармония с тебе. Вижте дали един човек, който пасе овцете, може да стане философ. Много овчари са станали астрономи, но философи не са станали. Човек трябва да стане овчар, за да наблюдава небето, звездите и влиянието им върху човека. За да стане философ, човек дълго време трябва да е бил овчар, да е наблюдавал небето, звездите и след като е напуснал овчарството и овцете, да тръгне да търси една изгубена овца някъде. Човек да остави всичките си овце и да търси изгубената овца. Казвате: „Много овце има“. Много овце има, но трябва да намери изгубената овца.

„Оставете да растат и двете заедно.“ Злото и доброто в човека растат заедно. Не се плашете от злото. Че

сте нервни, това е едно благо за вас, това е един капитал. Че не сте вярващи, че имате един критически ум, не се безпокойте. – „Ако не е вярващ, суеверен ли трябва да бъде човек?“ Каквото и да е, добре е човек да е вярващ. – „Но ще го лъжат, като вярва.“ Не мислете, че онези, които казват, че са безверници, наистина в нищо не вярват. Само в някои работи те не вярват. Ето, по отношение на мене, като ме слушате, имате свои възгледи. Аз намирам, че вашите възгледи са прави. Ни най-малко не искам да изменя възгледите ви. Да искам да изменя сегашните ви възгледи, то е равносилно да изменя възгледите на една гъсеница. На гъсеницата само ще кажа: „Ще знаеш, че най-много след 40 дена с тебе ще стане една промяна, с която трябва да знаеш как да се справиш“. Тя сама трябва да се справя с новото си положение. Следователно и на вас казвам: създайте си една вяра, която от нищо да не се мени, от нищо да не се ограничава. Вие трябва да развиете в себе си такава вяра, която при всички случаи да устои, да не се измени. Вярата трябва да бъде изпитана. Представи си, че ти си беден човек, нямаш и пет пари в джоба си. Тогава впрегни вярата си на помощ. Аз употребявам една дума, която не може да се приложи към вярата – вярата не може да се впрегне. Правилно е да се каже: тури вярата си в действие.

Сега ще ви приведа един пример. Вървят две моми, красиви са и двете. Едната е бедна, песимистична и загрижена. Тя казва: „За мене няма кой да се погрижи“. И другата е бедна, но не е песимистична. Тя среща един господин, усмихва му се, поглежда го внимателно. Той веднага се спира: „Госпожице, мога ли да ви бъда полезен? Аз съм на ваше разположение. Да не би да имате нужда от нещо?“. Изважда от джоба си пари и ѝ услужва, като казва: „Моля, не се докачайте, аз искам да ви помогна“. Сега вие ще започнете да философствате, да питате възможно ли е това. Ако някога, в миналото, биха ви казали, че с параход ще може да се преплава океанът, не бихте повярвали. В Англия един човек прокарвал идеята, че с параход може да се преплава океанът, и в това време

един виден математик доказвал пред много голяма публика със своите изчисления, че по никакъв начин не може да се преплава океанът с параход. Обаче в същия ден, когато видният математик доказвал с изчисления тази невъзможност, един луд американец преплавал океана с параход. Американецът минавал за луд. Казвам: все трябва да се направи някоя лудория. Хората трябва да полудеят малко. Щом този човек се решил да изложи съдбата си на риск, той успял.

У човека трябва да се роди едно силно желание да преодолее нещо, да направи нещо. Христос дава пример за това. Няма да ви държа дълго време върху тази мисъл, защото, колкото и да ви държа, вие няма да научите това изкуство. Толстой представя един случай, който е хубав пример. При него дохожда един калугер, на около 80 години, и в разговор му казва, че някога е бил княз. Толстой се заинтересувал как князът е станал калугер. Той му разправя своята история: „Когато бях млад, 25-годишен, аз се влюбих в една красива млада княгиня, за която се сгодих. Бяхме определили скоро и сватбата. Тогава аз случайно изпаднах в летаргически сън, който продължи повечко време. Повикаха лекар и той констатира смъртта ми. Приготвиха ме да ме погребват. В това време аз всичко чувствах, но не можех да говоря. Много се мъчех, исках да кажа, че не съм умрял, че съм жив, обаче не можех да продумам. По едно време годеницата ми застана близо до главата ми. Майка ѝ дойде при нея и ѝ каза: „Поплачи малко, да покажеш на хората, че си го обичала“. Тя отговори: „Как ще плача, като не го обичам?“. – „Обичаш, не обичаш, потъркай си малко очите, пред хората поне да покажеш, че си го обичала.“ В това време аз, силно измъчен, взех да се моля на Бога: „Господи, извади ме от това положение. Обещавам Ти да посветя живота си на Тебе, да Ти служа“. И тогава се съживих. Полудях, но оживях. След това аз отидох в манастир“.

Князът полудява и оживява. Ще кажете: „Дали е постигнал целта си?“. Той е разрешил един важен въпрос. Той е бил мъртъв, полудял е и е оживял. Всеки човек, който

може да оживее и да излезе от гроба, той е умен човек, той е на правия път. Сега и на вас желая да полудеете, да излезете от вашите гробове и да тръгнете във вашите прави пътища.

Благословен Господ Бог наш
Добрата молитва

21 октомври 1934 г., София, Изгрев

Дерзайте!

Дерзайте! Аз съм, не бойте се!

Отче наш
14. глава от Евангелието на Матея
Духът Божи

Ще взема само една дума от 27. стих на 14. глава: „Дерзайте!“. Всеки, който може да произнесе тази дума, е майстор; не е нужно да бъде голям оратор, нито голям поет, нито голям философ, за да я произнесе. Не че тези звания не са добри, но и бедният човек може да ти каже „дерзай“ и думата да е намясто. Може богатият да ти каже „дерзай“, но думата да не е намясто. Това може да ти каже един беден човек, а може да ти го каже и един княз, един богат човек. Бедният може да е първостепен бедняк, панталонът му да е със сто кръпки, но хубаво закърпен и изчистен. Князът, като го погледне, казва: „Много съжалявам, че не мога да ти помогна“. – „Не искам да ми помагаш. Защото в това положение, в което се намирам, аз добре се справям. Аз никак не бих заменил своята сиромашия с твоето богатство.“ – „Как тъй?“ – „Аз имам по-голямо богатство от твоето. Ти си княз и заповядваш на хората, а аз заповядвам на болестите. Няма болест в света, която да не ме слуша. Всички болести ме слушат.“

Питам кой е по-силен: който заповядва на болестите или който заповядва на хората? Който заповядва на болестите, той е силен човек, а онзи, който заповядва на хората, е слаб човек. Какъв смисъл има да заповядваш на умния човек? Той не се нуждае от заповеди. Да учиш учения човек, това не показва, че имаш знания. Но да можеш да научиш простия човек, да му дадеш знание, това значи сила. Тогава само можеш да произнесеш думата „дерзай“. В съвременните хора, в хората на съвременната

цивилизация слухът е притъпен. От какво? От много впечатления. Вземете например думата „любов“ – никой днес не схваща вътрешните вибрации на тази дума. Някой ми казва: „Не те обичам“. Друг ми казва: „Много те обичам“. В края на краищата главата ми се запалва от много обич. Казвам: „Зная, че ме обичаш, но колко съм пострадал от тази дума!“. От любов човек може ли да пострада? Не може.

Някой казва: „Кажи ми една сладка дума“. Питам: думите могат ли да бъдат сладки? Как може една дума да бъде сладка? Ние знаем, че сладчината се опитва с езика. Как може една дума, която слиза от езика, да бъде сладка? Това не е круша, която можеш да вземеш и да изядеш. Това не е един превод на нещата. Много думи са еднозначещи, а други са двузначещи, но не трябва да се превежда всяка дума, за да стане понятна. Например думата „любов“ не се произнася по един и същи начин във всички езици и от всички народи; буквите, с които се пише тази дума, не са едни и същи. Следователно всеки народ има особено разбиране за любовта. И думата „добро“ не се пише по един и същи начин. Ако вие сготвите една печена кокошка в златен или в сребърен, или в меден тиган, ще има едно голямо различие. Каквото и да се говори, сготвеното в златен тиган не е за предпочитане пред сготвеното в меден тиган, особено ако е стояло в тигана дълго време.

За предпочитане е един умен човек да ти каже „дерзай“, отколкото да ти го каже човек, който не е умен, не е и добър. Има хора, които са направени от калай, други – от мед, трети – от сребро, от злато, от глина. В Библията е казано, че човек е направен от глина; за първия човек се отнася това. Маслото, което е турено в тази глина, е изтекло навън. Че наистина маслото е изтекло, виждаме от това, че всичко, което Бог е поставил в това гърне, е изтекло навън, нищо не е останало от него. Който не вярва, нека чете първа глава от Битие. И понеже първият човек не е устоял, Господ го изпъдил от рая и се заел да прави друг свят. Има един анекдот, в който се казва, че когато Бог започнал да прави

човека, Той го сложил да се изпече на слънце. Според един проповедник Бог пекъл човека три дена на един плет, а според други, като направил човека, Бог го предал на един ангел, той да го пече. Но ангелът не опекъл човека добре. Това са символи, но дали са верни, или не, то е друг въпрос. Така на мене се предават.

Факт е обаче, че в човека има две естества, тоест той е направен от две вещества. Едното вещество е носител на всичко онова, което е добро в човека, а другото вещество е носител на всичко онова, което е зло в човека. Можете ли да отречете това? Ще видите, че някой човек обича да пооткрадва, да послъгва, да бие, да убива, а друг не върши това. Ще кажете, че това се дължи на неговото възпитание или на някакъв навик. Не, това не е никакъв навик, никакво възпитание, но това е всадено в самия човек. Навик ли е на вълка да дави овцете? Това е всадено в него. Навик ли е на лисицата да дави кокошките? Това е всадено в нея. Ще кажете, че Господ е създал лисицата. Наистина, Господ е създал лисицата, но Той ни най-малко не е наредил тя да дави кокошките. Следователно, ако сегашната лисица дави кокошките, това е по нейно частно съображение. – „Ама защо е така?“ Защо е така, то е друг въпрос.

Когато Господ създаде човека, нима го накара да убива и да затваря другите хора? Ни най-малко. Човек сам си позволи това нещо. Защо и за какво, това остава и до днес един неразрешен въпрос; и за хиляди години още той ще остане неразрешен. Този въпрос ще остане така неразрешен, както остава неразрешен един въпрос от висшата окултна математика: а именно, че всеки вътрешен ъгъл на квадрата е равен на три външни прави ъгли на квадрата. Според сегашната геометрия това не може да бъде, но в окултната геометрия е така. Аз не разрешавам този въпрос, но го оставям така. Според съвременната геометрия между две точки може да се прекара само една права линия. Други математици пък казват, че между две точки може да се прекарат повече прави, и те доказват това по математически

начин. Това е от съвсем друг свят. Например казвам ви, че съществува един свят, в който хората, като хванат двата края на един конец, без да го пускат, той се връзва и развързва. Ще кажете: „Как става това?“. Не зная как става, но факт е, конецът при това положение се връзва и развързва. В такива случаи турците казват: „Акълъ зарар“*. За глупавия всичко е зарар, а за умния всичко е печалба. Защо? Защото няма въпрос в света, който да няма разрешение. Колкото и да е трудна една задача, тя все има едно разрешение. Това, което обикновените хора не могат да разрешат, талантливите го разрешават. Това, което талантливите хора не могат да разрешат, гениите го разрешават. Това, което гениите не могат да разрешат, светиите го разрешават. И най-после това, което светиите не могат да разрешат, Учителите в света го разрешават. Това е твърдение, което засега вие ще приемете така, както в геометрията се приемат аксиомите – без да се доказват. Дали ще вярвате, или не, то е друг въпрос.

Например мнозина от вас вярват, че ще живеят задгробен живот. Вие вярвате в това, но дали ще живеете, не знаете положително, не сте били там, да можете да го проверите. Други пък вярват, че няма задгробен живот, но и те не са проверили това, не са били там и да са се върнали. Обаче и които вярват, и които не вярват, като умрат, ще се уверят кой е на правата страна. Ако отидете на онзи свят и се върнете назад, вие сте на правата страна, но ако отидете на онзи свят и не се върнете вече, вие не сте на правата страна. – „Как така?“ Ще ви приведа един пример: ако дадете някому пари назаем и той се върне и ви ги плати, вие го считате за честен човек; ако обаче му дадете пари и той не се върне при вас, не ви ги плати, вие го считате за нечестен човек, защото не е устоял на думата си. Ще кажете, че онзи свят е толкова хубав, че който отиде там, забравя

* Акълъ зарар (тур.) Вредно е да го мислиш; загуба е да го мислиш. (Зарар – вреда, загуба.)

да се върне обратно на Земята. Възможно е и това. Онзи, който е взел пари назаем и не ги е върнал, предполага се, че е умрял, отишъл е на онзи свят, и там, между умрелите, се чувства по-добре, та не му дохожда на ума да се върне на Земята, да изплати задълженията си. Това е само едно извинение. Аз мисля, че момата по никакъв начин не иска такъв момък, който, като е взел пари назаем, не мисли да ги връща. Аз вярвам, че една млада мома по никакъв начин не би желала да се омъжи за един момък, който не плаща дълговете си. Защото законът е един и същ: този, който не плаща дълговете си на друг човек, на когото дължи, той и спрямо момата няма да изплаща дълговете си. Един американски професор казвал, че има хора, които са му толкова отвратителни, че и след десет хиляди години няма да иска да ги види. Но после казвал: „Понеже в Писанието е казано, че ние ще се изменим, може и след една година да искам да ги видя, защото ще се забрави тяхното прегрешение по отношение на мене". Това са ред разсъждения.

Казвате: „Какво ни интересува това? Кажете ни нещо съществено". Ако ви попитам кое е съществено в живота, какво ще ми кажете вие? Ще кажете, че съществено в живота е да ядем и да пием. Но има едно положение в живота, при което не можем да ядем. Ти умираш и не можеш да ядеш. Баща ти и майка ти, след като умряха, ядат ли? При това, след като са умрели, ти мислиш за баща си и за майка си. Ти си безбожник, невярващ, а тогава как вярваш, че баща ти живее някъде? И защо все мислиш за баща си? И който вярва, и който не вярва, понякога си мисли за баща си. Има един закон, според който не можем да мислим за това, което не съществува; не можем да мислим за това, което няма никаква форма; не можем да мислим за това, което няма никакво съдържание; не можем да мислим за това, което няма никакъв смисъл. Така трябва да се разсъждава. А вие казвате: „Това е празна работа". Трябва да знаете, че празните работи са без форма, без съдържание и без смисъл, но за такива работи не може да се мисли, те не могат и да се доказват. Някой казва, че едно гърне може да

се изпразни. Не, вие никога не можете да изпразните едно гърне; това е само предположение. Ако го изпразните от водата и от въздуха, все ще остане етерът в него. Как ще извадите от него този етер, в който се движат небесните тела? Каква помпа може да го изтегли? Вие мислите, че гърнето е празно, но като извадите въздуха от него и пуснете електрически ток, цялото гърне отвътре ще светне. А после, ако извадите етера от това гърне, светлината ще изчезне. Това са научни твърдения.

Вие ще кажете: „Какво ни интересува как живеят сегашните хора?". Преди три хиляди и повече години хората живееха също като вас. Едно време хората мислеха точно като вас (по принцип). Младите мислеха да се женят, възрастните – да раждат деца, а старите – за своите старини. Аз не говоря с какви дрехи се обличаха хората, това са второстепенни работи, но от хиляди години насам, откакто хората излязоха от рая, от времето на Адам, всички мислят за едни и същи неща. Опровергайте това, ако можете. Не е лошо, ако човек мисли да се ожени, да роди деца, да стане стар, хубаво е всичко това, но питам: след като се ожениш, какво ще придобиеш? Защото всеки, който се ожени, трябва да умре, всеки, който роди някого, трябва да пострада и всеки, който остарее, трябва да оглупее, нищо повече. Това е новият начин на мислене. Вие искате да представите нещата тъй, както не са. В хората има скрити навици, скрити мисли, скрити чувства, вследствие на което при известни условия те не могат да издържат.

Един французин разказвал на един англичанин: „Имам няколко котки, възпитани са, каквото им кажа, всичко извършват". Англичанинът казал: „Възможно е, но котката има една слабост, на която не може да издържи. Да направим един опит в стаята". Той сложил една мишка в джоба си и когато една от котките трябвало да изпълни своята длъжност, пуснал мишката в стаята. Щом видяла мишката, котката веднага се спуснала да я гони, забравила длъжността си. Също така хората на Земята още гонят мишките. Защо е дошъл човек на Земята? Ти искаш да се осигуриш, да живееш един охолен

живот на Земята – гониш мишките. Ще кажете, че това, да се осигурите, да сте богати, е много съществено. Дайте ми пример за един човек, който е бил богат, имал е къщи, имоти на разположение, и е останал жив. Покажете ми един човек, който поне хиляда години да е живял. Питам: като хванете една мишка, какво ще свършите с нея? Не е въпросът да отидете и в другата крайност – да кажете, че човек трябва само да работи. Въпросът не е дали да се работи, или да не се работи, но има известни разсъждения, които ни довеждат до едно място, дето няма резултати; тези разсъждения са безрезултатни.

Ако ви представя едно математическо положение, как ще го разберете? Вътрешният ъгъл на квадрата е равен на сумата от трите външни прави ъгъла. Според мене този математически проблем може да се разреши по следния начин: вътрешният прав ъгъл на квадрата представя детето, следователно качествата на детето са равни на качествата на трите външни ъгъла на квадрата. Единият външен ъгъл представя качествата на бащата, другият – качествата на майката, а третият – качествата на средата, или те представят външните условия. Значи този вътрешен живот на ъгъла е равен на условията, които се съдържат в трите външни ъгъла. Тъй щото детето може да използва тия условия. Това не е количествено пространство, което се заема от вътрешния ъгъл. В пространствено отношение вътрешният ъгъл не може да бъде равен на три външни ъгъла. Защото има един свят, който не се занимава с пространството. Има един свят, в който хората живеят вън от пространството.

Сега аз не искам да ви заставя да вярвате в това. Напротив, аз искам вие да бъдете безверници. Мене не може да ме засегне нито вашето верую, нито вашето безверие. Това е ваше право. Да отричате нещата, това е ваше разбиране. Да вярваш или да не вярваш, не е един абсолютен закон. Вярваш в кого? Вярваш в едно съзнание, което е по-високо от твоето. Ти вярваш в Баща си, който

е по-високо от тебе. Ти вярваш в твоя Учител, който е по-високо от тебе. И твоят Учител вярва в някого, който е по-високо от него. Питам: този, последният, когото наричаме Абсолют, Той вярва ли в нещо? Вярата е закон на ограничение. Щом вярваш, това е потребно. Има едно вечно Абсолютно, което е ограничено; има едно вечно Абсолютно, което е неограничено. Ако започна да ви обяснявам какво нещо е Абсолютното, вие ще забравите и това, което знаете. На какво основание ще го забравите? Ако ви дам една хапка от някое хубаво ядене, вие ще бъдете доволни от нея. Ако ви дам втора, трета, четвърта, пета, вие пак ще бъдете доволни, но ако ви заставя да вземете хиляда хапки от това хубаво ядене, вие ще забравите всичко. След като изядете хиляда хапки, вие ще изгубите съзнанието си и тогава всичката приятност на яденето ще изчезне. Затова е казал Соломон, че многото знание в света е товар. За даден случай човек трябва да има толкова знание, колкото е потребно. Знанието е потребно, за да се постигнат известни цели, които човек има в живота си.

Като ви говоря сега, аз ни най-малко нямам предвид да ви заставя да изхвърлите вашите възгледи за живота, нито пък да не ги изхвърлите. Възгледите, които имате сега, трябва да осмислят вашия живот. Каквито и да са възгледите ви, те трябва да осмислят живота ви. Не е важно как аз схващам практическия живот. Вие живеете в една къща, на която няма прозорец, но само една малка дупчица, през която гледате външния свят. Ако направите на къщата си един голям прозорец, това ще бъде знанието, което ще придобиете. Светлината, която влиза през прозореца, ще даде повече просвета на ума ви, за да се съобразите с онзи живот, който съществува вън от вас. Не е въпрос да имате повече факти и данни, с които да се пълни животът ви. Казвате: „Това е факт, онова е факт“. Фактът е само констатиране. Някой казва, че са му казали една горчива истина. Истината никога не е горчива. Няма по-сладко нещо от истината. Истината е крайният предел,

крайната цел. Зад истината не можеш да отидеш. Зад истината е смъртта, зад истината е страданието. Сега вие сте зад истината.

— „Какво нещо е Истината?“ Това, което носи знанието, щастието, силата, живота, богатството, това, което носи всичко в света, то е Истината. – „Ами зад Истината какво има?“ Зад Истината няма нищо. Следователно аз считам, че Любовта е началото на живота, а Истината е краят на живота. Това са двата предела на великото в света. Това, което се движи по средата и сформира нещата, то е знанието, то е Божествената мъдрост. Ти не можеш да имаш мъдрост в света, ако нямаш едно начало и един край. Между тези два края трябва да се изпълни междината на вечността. Значи Мъдростта изпълва живота. Мъдростта изяснява какво нещо е Любовта и какво нещо е Истината. „Да се обичаме“ – това е началото на живота. „Да говорим истината“ – това е краят на живота. Ако ти нямаш знание, ако нямаш мъдрост в живота, всички други неща ще останат безсмислени. Следователно, ако ти, с твоята любов, не можеш да минеш от единия край на живота до другия и да влезеш в истината и ако ти, с твоята истина, не можеш да влезеш от края в началото на живота, ти не разбираш какво нещо е животът. Ако със своето знание ти не можеш да преместиш истината от края в началото и любовта – от началото в края, ти нищо не можеш да направиш, ти нищо не можеш да разбереш. Кой може да ги премести? Само мъдростта. – „Как така?“ Това е много проста работа, но за онзи, който разбира. Старият иска да го обичат. Той нали е в истината? На младини той е имал любовта. Сега защо му е тази любов? Разликата между стария и младия каква е? Старият на младини е ходил на хорото да търси момите, искал е да си избере някоя, а като е остарял и не го държат вече краката, пак мисли за младите моми, но сега иска да му дойдат вкъщи, те да го намерят. Тази е разликата. Казвам: като беше млад, момите бяха нещастни, че ги задиря, а като остаря, момите вече се

чувстват свободни от него. А когато момите остареят, момците са свободни.

Питам: защо остаряват хората? За да се освободят едни от други. Дали сте против тази логика, не зная. Аз само констатирам нещата тъй, както са, без да идвам да ви убеждавам в тях. Това не е един абсолютен свят, но казвам: както сега се творят нещата, както сега вървят, може би ние сме по отношение на тях в едно заблуждение. Когато видя един грънчар, който меси глина, ще кажа, че тази глина нищо не струва, но след време, когато той изкара от нея едно хубаво гърне, ще го похваля. Сега и ние сме в процес на творчество. Едно неразбиране на живота има. Младите не разбират живота и старите не разбират живота. Младият мисли, че като намери млада мома, ще бъде щастлив. Много се лъже той! Старият мисли, че като умре, ще отиде в другия свят. И той се лъже. Старият ни най-малко не мисли за онзи свят, но мисли, като отиде там, да потърси майка си и баща си. Ами ако не може да ги намери? Доколкото съм наблюдавал старите, които умират, те все своите си търсят. Те мислят, че ще хвърлят старата дреха и ще се подмладят. Казват, че като умре, старият се подмладява. Може много да разсъждаваме, но да оставим сега тази философия настрани.

„Дерзайте!“, казва Христос на своите ученици. Като слушате тия думи, вие казвате: „Какво ще правим? Ние нямаме достатъчно средства, гладни години идат“. Не бойте се, гладните години идат от Слънцето. От Слънцето зависят те. Когато на Слънцето няма петна, повече гладни години има на Земята; когато на Слънцето се явяват изобилно петна, и на Земята има изобилно храна. Значи две са положенията. Когато на Слънцето няма петна, хората живеят по-тих и спокоен живот, но храната е по-малко, бедни има повече. Когато петната на Слънцето се увеличат, изобилието е по-голямо: храната е повече, но и нещастията и пертурбациите са повече; женитбите са повече, но и разводите са повече; любов има повече, но и караниците са повече. Не са виновни

хората, Слънцето е виновно за всичко това. Когато мъжът пита жена си защо му се кара толкова много, тя трябва да каже, че Слънцето е виновно за това. Сега да ви приведа един психологически факт. Виждате едно малко момиченце, което е нехайно по отношение на облеклото си. По някое време забелязвате, че това момиченце вече се оглежда по десет пъти на ден в огледалото, мие се, приглажда се, иска да има хубави дрехи, да се облича добре, иска да се понамаже, да се понапарфюмира. Понеже родителите му са бедни, то се сърди, че като бедни, не могат да задоволят тия му нужди и изисквания. Казвам: слънчеви петна има навсякъде. Това младо момиче е видяло едно голямо слънчево петно, вследствие на което иска да се облича хубаво, да се издокарва.

Вие искате да бъдете богати. Защо? За да имате уважението и почитанието на хората, да говорят те за вас, че сте богати. Вие искате да бъдете учени, за да говорят хората за вас, че сте учени. Вие искате много неща, и то все заради хората – да се покажете пред тях. Вие още не сте дошли до положението да искате знанието заради себе си, все го искате заради този, заради онзи. И това не е лошо, но в това не седи смисълът на живота. После, вие роптаете срещу сиромашията, срещу болестите – те не били намясто. Съгласен съм в това, но ще ви приведа един пример от гръцката митология. Един зидар се качил да работи върху един от храмовете, които гръцките богове съградили, и докато работел, случило се така, че паднал и си строшил крака. Тогава той се обърнал към Зевс с думите: „Зевсе, досега съм мислил, че си много умен и си направил всичко смислено, но днес видях, че не всичко, което си направил, е добро. Има много необмислени неща. Ти не трябваше да създаваш такъв закон, според който човек, като падне на земята, да си чупи краката“. Така мърморил зидарят цяла седмица, докато най-после Зевс му се обадил: „Какво искаш?“. – „Искам да бъда здрав. Нали знаеш, че имам жена и деца, трябва да работя. Отмени този закон за падането на телата.“ – „Добре, ще бъдеш здрав.“ И Зевс суспендирал закона. Зидарят продължил работата си. Качил се на

зданието да гради: удрял с чука си гвоздея, но гвоздеят не влизал; удрял, удрял, нищо не ставало. Най-после той се ядосал, хвърлил чука във въздуха и чукът увиснал, не паднал на земята. Той се ядосал още повече, хвърлил се да вземе чука, но сам увиснал във въздуха. Така висял цяла неделя и започнал отново да мърмори към Зевс: „Какво направи сега? Ти ме оставяш тук гладен да умра". Тогава Зевс му казал: „Сега трябва да избереш една от двете възможности: или да си счупиш крака, но да добиеш знание, или да не си счупиш крака, но гладен да умреш".

Тъй щото едно от двете трябва да избере човек – или със счупен крак да е, или без счупен крак, но каквото и да избере, все трябва да страда. Тогава онзи зидар казал: „Нека да е по първия закон. Поне ще бъда при своите си, а така ще съм сам и ще бъда изложен на глад. Не остава друго, освен да ми дадеш разум, да разбирам законите, защото падането е от мене, по моя непредвидливост". Следователно, ако падаме, причината за това сме ние самите. Има закон на падането, според който всички тела се притеглят към земята. Този закон е създаден от Първата Причина. Казвам: условията на сегашния живот, който прекарвате, трябва да ви радват, защото той може да се измени и ако се измени тъй, както Зевс е изменил своя закон, ще бъдете ли по-щастливи? Казвате: „Да няма господари, да няма слуги". Много добре, какво трябва да има тогава? – „Да не се женим." Много добре, няма да се жените, няма да раждате, няма да страдате, какво трябва да правите тогава? Някои от вас не сте доволни, но казвате: „Каквото даде Господ, това ще бъде". Не сте искрени в това, което казвате. Под „каквото даде Господ" подразбирате онова, което вие искате, да ви се даде. Ако се молите ред години за нещо, което искате, и то не ви се даде, вие веднага ще измените на вашето верую.

Ние сме изпратени на Земята от Първата Причина не да развиваме една механична вяра, нито да развиваме едно обикновено верую. Единственото нещо е да запазим любовта си към Бога – тя именно е основа на нещата. И тъй, запазете Любовта, която носите в себе си. След

Мъдростта ние ще изучим Истината. След Истината ще дойде пак Мъдростта. Когато тези три велики сили дойдат в нашия живот, ние сами по себе си ще разрешим онези въпроси, които ни затрудняват. Тогава вече в света ще дойде един нов строй. Аз не искам да вярвате в него, но като дойде и влезете в него, тогава ще повярвате на думите ми. Този строй ще бъде следният. Сега сиромасите слугуват на богатите по закона на насилието, от немай-къде, а в следващата епоха, когато човечеството ще живее по любов, тогава богатите ще слугуват на сиромасите от добра воля, по любов. Сега невежите отиват да се учат при учените от немай-къде, а при бъдещия порядък на нещата учените ще дойдат да се учат при невежите. В сегашния порядък грешните отиват да се учат при светиите, а в бъдещия порядък светиите ще отиват да се учат при невежите. Сега слабите отиват да слугуват на силните, а тогава силните ще ходят да се учат от слабите. Силните ще се учат от слабите как да придобиват слабостта, да станат слаби хора. Защо? Защото никой силен човек не може да бъде щастлив. Във всяка сила се крие една възможност да извършиш насилие над другите. Това насилие всякога може да лиши човека от щастието му. И тогава казвам: Любовта е закон да направи силните хора слаби, учените хора да направи невежи.

Какво ще кажете за сегашните учени, гениални хора, които измислиха задушливите газове, които измислиха избухливите вещества? Можете ли да кажете, че това знание ще спаси света? Не, това знание ще го разруши. В това отношение всички хора трябва да станат невежи. Всички учени хора трябва да станат невежи в убиването, в разрушаването. Че кой ще извърши това спасение? Когато човек мине от силата в безсилието, от живота в смъртта, когато почувства какво нещо е великото страдание, което съществува, той никога няма да има желание да убива никого! Защото ще знае какво нещо е страданието. Няма по-страшно нещо от това да спънеш един човек в неговото развитие. Този човек е дошъл на

Земята да придобива знание, а като го убие някой, с това го спъва в неговото развитие, в неговия прогрес.

Да напуснем тези мисли, понеже те са вметнати. Аз само констатирам нещата, тъй както са сега. Това, което днес съществува, не е нещо, което не знаете. То е бурно море. Това море трябва да утихне. Как ще утихне? То може да утихне само при три условия: когато любовта дойде да царува, когато знанието дойде да царува и когато истината дойде да царува в света. Не външно, като механичен закон в света, но когато тия неща дойдат вътре в самия човек. Питам сега: ако ви зададат въпроса княз ли искате да бъдете, или сиромах, който разполага с изкуството да лекува болести, какво ще отговорите? Кое е по-силното? По-силно е болестите да ви се подчиняват. Представете си, че изпращат някого като проповедник на Словото Божие, но за това трябва да му се плаща, а друг изпращат да лекува разни болести без пари и той е със скъсани дрехи и обуща. Как мислите, кого ще предпочетат хората? Ако тръгнете без пари да лекувате, хората навсякъде ще ви приемат, макар да сте бос и дрехите ви да са скъсани. Има едно богатство, което е външно; има и едно богатство, едно знание, което е вътрешно. В първия случай човекът е богат външно, а във втория случай разполага с едно вътрешно богатство, с едно вътрешно знание. Вие трябва да направите правилен превод в себе си на всички тия неща.

Всички, които ме слушате, сте в състояние да разрешите една трудна задача на вашия живот, но досега не сте я разрешили, защото чакате да дойде някой друг да ви я разреши. Преди две хиляди години един богат човек дойде при Христос и той му предложи тази задача. Богатият се обърна към Христос с думите: „Учителю благи, що да сторя, за да наследя живот вечен? Що да сторя, за да наследя Царството Божие?“. Този богат човек искал да стане гражданин на Царството Божие. Тогава Христос му отговорил, че трябва да спази четирите основни закона, дадени от Мойсей. Богатият отговорил: „Всичко това съм спазил от младостта си“. – „Само още едно не ти достига: иди, продай имането си, раздай го

на сиромасите и ела, та ме последвай." Богатият се замислил дълбоко, станало му скръбно и казал на Христос: „Няма ли някой по-лесен път? Ако раздам всичкото си богатство, ще стана за посмешище на хората. Не, не съм толкова глупав!". И досега още този човек не е разрешил въпроса. Че не е разрешил въпроса, виждаме по това, че неговите богати събратя, и те досега не са разрешили същия въпрос за милионите. Ако днес Христос им каже да раздадат имането си, ще го раздадат ли? Насила ще го раздадат, но не и доброволно, не и по любов.

Аз не съм за онова безогледно даване. Ако раздадеш богатството си, какво ще придобиеш? И на кого ще го раздадеш? Ти трябва да раздадеш богатството си на най-разумните, на най-добрите хора. Ти не трябва да раздадеш богатството си на хора, които ще вършат престъпления. Ти трябва да обичаш всички хора, но като намериш добрите хора, на които да раздадеш богатството си, само тогава ще разбереш смисъла на думата „дерзай". Сега от вас не се изисква да раздадете богатството си, защото нямате или пък имате толкова малко, че едва свързвате двата края. Ако е за знание, и от него нямате много, имате едва за себе си. Понякога знанието, което имате, не ви стига, за да се освободите от белите, които са ви дошли. Ако е въпрос за сила, силата ви е толкова малка, че много пъти се нуждаете други хора да ви освобождават. Ако е до вяра, и вярата ви е толкова слаба, че сте повече суеверни. Суеверието е една слабост в човека.

Някой вярва в късмета, но късмет има само при три случая. Ако вярваш в любовта, ще имаш късмет, ако вярваш в мъдростта, ще имаш късмет и ако вярваш в истината, ще имаш късмет. При това положение, ако вземеш лотариен билет, още при първото теглене ще имаш печалба. В унгарските вестници бяха писали за един случай. Един богат човек западнал и колкото пари му останали, решил с тях да си купи лотариен билет. Казал си: „Тъй и тъй загубих всичко, ще дам парите си за един билет, да знам поне защо страдам". Купил той един лотариен билет и спечелил от него 500 хиляди унгарски

пенгьо*. Като получил тия пари, веднага ги раздал на бедни работници. Всички се чудили колко богат бил този човек! След това купил още един билет и спечелил един милион. Пак раздал парите на бедните. Купил и трети билет, от който спечелил един и половина милиона. От тези пари той задържал една част и за себе си. Оттам насетне късметът му престанал. Следователно, щом човек изгуби вярата си в любовта, в онова знание, което ръководи живота, както и в истината, неговите козове няма да имат повече печалби.

Питам: какво струва на жената да се обърне към мъжа си и да му каже: „Дерзай"? На мъжете, които ги пекат жените, казвам: „Дерзайте!". Ще ме извините, това не е за вас, които сте тук. Аз говоря за външния свят, не само за сегашния, но и за миналия, защото от хиляди години насам, пък и сега, мъжете са печени от жените си. Дерзайте мъже, слугувайте на жените си от любов и по хиляди начини! Същото казвам и на жените, които ги пекат мъжете им: „Дерзайте, слугувайте на мъжете си както трябва!". Ако мъжете и жените биха приели моето учение, мислите ли, че не би станал един преврат? Веднага ще стане този преврат. Мъжете и жените са единствените големи фактори в обществения строй. Без тях нищо не може да се направи. Мъжете и жените ще оправят света. Без жените и без мъжете светът не може да се оправи. И аз вярвам, че реформаторите, които ще дойдат в света, това ще бъдат мъжете и жените. Щом се запретнат, този свят ще бъде оправен.

Дерзайте, казвам на мъжете, слугувайте добре на жените си! Дерзайте, казвам на жените, слугувайте добре на мъжете си!

Благословен Господ Бог наш
Тайна молитва

28 октомври 1934 г., София, Изгрев

* пенгьо – национална парична единица на Унгария от 1 януари 1927 г. до 1 август 1946 г.

Всичко е възможно

Отче наш
В начало бе Словото
12. стих от 9. глава на Притчи
Духът Божи

Ще взема само последните думи от 26. стих на 19. глава от Евангелието на Матея: „Всичко е възможно“. Възможно и невъзможно. Кога са възможни нещата и кога са невъзможни? Невъзможно е без вода да се уталожи човешката жажда; възможно е с вода да се уталожи човешката жажда. Невъзможно е без хляб да се уталожи човешкият глад; възможно е с хляб да се уталожи човешкият глад. Невъзможно е без пари да станеш богат; възможно е с пари да станеш богат. Невъзможно е без знание учен човек да станеш; със знание е възможно. Невъзможно е без добродетели добър човек да станеш; с добродетели е възможно. Невъзможно е без живот да живееш; с живот е възможно. Невъзможно е без сила силен да бъдеш; със сила е възможно. Мога да ви дам много такива положения, но да не ви занимавам с тях. Възможните неща, това са реалности, с които трябва да оперираме. Невъзможните неща, това са отрицателни работи, това са области на човешката мисъл.

В човека има невъзможни работи. Често ние се натъкваме на невъзможни неща и казваме: „Защо тия неща са невъзможни?“. Ти със сила не можеш да утолиш жаждата си, но с вода. Ти с пръст не можеш да поддържаш живота си, но с хляб можеш да го поддържаш. Сегашните хора се чудят защо стават промени в живота. Стават, защото те са влезли в областта на невъзможните работи. Умрял е някой. Защо? Много естествено, умрял е, защото е влязъл в областта на невъзможните работи. Осиромашал е някой. Защо? Защото е влязъл в областта на невъзможните работи. Ожаднял е някой.

Защо? Защото е влязъл в областта на невъзможните работи. – „Какво трябва да се прави?“ Влез в областта на възможните работи. – „Как?“ Аз мога да ви кажа как, но трябва да платите по 10 хиляди лева, и то с френско злато, защото без пари не може. Без пари могат да ви се дадат само едно-две кила.

Идва при мене някой болен и ме пита: „ Ще оздравея ли?“. – „Ако имаш вяра, ще оздравееш.“ – „Но ти какво мислиш? Кажи, ще оздравея ли?“ Той иска да ме хване, че след като съм казал, че ще оздравее, не е оздравял, и после да ме пита защо съм казал така. Моите предсказания не показват, че той ще оздравее. Аз мога да му предскажа по закона на възможностите само ако той има вяра, ако той има сила, ако той уповава на законите на природата. При това положение той ще оздравее, но ако не спазва законите на природата, няма да оздравее, нищо повече. В това няма никакви изключения.

Следователно всички противоречия в света произтичат от закона на невъзможностите, а невъзможните неща спадат към друга една област – това са величини, които спадат към вечното малко в света. Това са величини, с които човек не може да оперира. Например как ще оперирате с величина, която е една десетомилионна част от милиметъра? Тази частица е невъзможна. Ако ви дам един милион златни монети от тази категория – направени от по една десетомилионна част на делението, какво ще направите с тези монети? Сега в света се строи един нов телескоп, огледалото на който е с 5 метра диаметър. Най-големият телескоп, който съществуваше досега, беше някъде в Калифорния и имаше огледало с диаметър от два и половина метра. Той докарваше и най-отдалечените звезди на разстояние 500 милиона светлинни години. Новият телескоп открива ония звезди, които се намират на разстояние хиляда милиона светлинни години от Земята. Един автор, който е написал статия по въпроса, прави сравнение, като казва, че ако някоя слънчева система изчезне, едва след хиляда години ще се констатира, че е изчезнала

една малка точица от този атлас на звездното небе. Тази точица едва може да се види с микроскоп.

Казвам: такива разсъждения са невъзможни даже и за сегашните хора. Човешкото съзнание не е в състояние още да схване това. Вземете млекопитаещите, вола например, който по цял ден гледа все към земята – той пък никога не е подозирал за тия неща, никога не поглежда към небето; той не мисли изобщо. Волът казва: „Трева ми трябва, всичко друго е празна работа“. И птицата също така все надолу гледа. Само като се намери пред някаква голяма опасност, поглежда нагоре, но при обикновени условия все надолу гледа, към земята. Питам: при тези условия, когато и птицата, и млекопитаещото гледат все надолу, към земята, те какво са разрешили? Животните си останаха животни благодарение на това чрезмерно наблюдение на земята. По този начин те изгубиха най-благоприятните условия за своето развитие, изгубиха възхода на своята еволюция и сега се намират в един застой. Не се знае след колко хиляди години ще дойдат нови условия, да ги подемат нагоре. Човешката раса е вървяла в друга посока, различна от тази на животните.

Творението е вървяло в две линии. За всички онези същества, за които Провидението е определило, че ще останат назад в своята еволюция, се казва, че са изоставени от Бога. За другите, които вървят напред в развитието си, се казва, че Бог ги е подел. Всяко нещо, което е изоставено от Бога, подлежи на застой, лишено е от развитие. Другите, които са създадени от Бога, подлежат на развитие. За първите се казва, че Господ е казал да бъдат, да им дадат условия за живот, а за човека се казва, че Бог е взел участие в неговото създаване и го е направил с онези възможности, които са вложени в самия Него. И понеже човек, в своето битие, е дошъл последен на Земята, то Бог е искал да го направи млад, да обича живота, да бъде полезен на животните. Затова Бог е взел от естеството на животните и го е вложил в човешкото естество. По тази причина човекът днес по необходимост носи в себе си животинското естество,

носи и човешкото естество. Едновременно в две посоки се бори той, с две мъчнотии: от една страна, като има един стремеж нагоре, към Бога, бори се да изпълни волята Божия; от друга страна, бори се с противодействащите сили на цялото животинско царство, когато също като животните гледа само към земята. Един ден, ако започне да мисли само като животните, той ще стане подобен на тях и друго същество ще дойде да го замести.

Христос казва: „В Бога всичко е възможно". За човека, който върви в Божествения път, върви по законите, вложени от природата, всичко е възможно. Но нека човек да мисли в какво седи неговата вяра. Ще ви приведа един пример. Един беден човек ходил по богатите хора и все им проповядвал за Бога, по този начин просил от тях да му дадат нещо. Дето отивал при богати хора, всички му казвали: „Ти си здравеняк, защо ходиш да просиш? Какво ще ни говориш за Бога! По-добре се заеми да работиш". Десет години той обикалял домовете на богатите, но все се чудел защо богатите са толкова жестоки, защо не са готови да помагат на бедните. Като размишлявал по този въпрос, един ден му дошла една светла идея, казал си: „За да дават богатите, и аз трябва да дам нещо от своя страна. Аз ходя при тях и прося, без да им дам нещо". Един ден той решил да тръгне да търси най-богатия човек. Казал: „Този човек все ще има някаква нужда от мене". Като ходил от град на град, намерил най-после къде е най-богатият човек, но му казали, че дъщерята на този богат човек е болна, намирала се на смъртно легло. „Добре, казал си бедният, сега аз ще му помогна по някакъв начин." Той отишъл в дома на богатия и му казал: „Научих, че дъщеря ти е много болна. Аз ще се помоля на Бога за нея, за да оздравее, но като оздравее, и ти ще направиш нещо за мене, може да е каквото желаеш". – „Лесна работа, стига да оздравее дъщеря ми." Бедният започнал да се моли на Бога: „Господи, аз се моля, но съм новак в тази работа. Тя може да излезе янгън* работа, но казах, че ще се помоля в Твое име. Да става каквото ще! Ако

* янгън *диал.* (тур.) Пожар.

искаш, излекувай дъщерята, но ако не искаш, нека да бъде Твоята воля. Ако е Твоята воля, добре; и ако не е Твоята воля, пак добре". Случило се, че след това дъщерята на богатия човек оздравяла. Богатият му направил къща и оттам насетне сиромашията изчезнала за него. Така той разбрал, че когато искаш да ти дадат, все трябва да дадеш нещо и от себе си, все трябва да направиш нещо.

Сега всички хора искат да се поправи светът, без да направят нещо в името Божие. Вие не сте направили нищо още, а само се чудите. Като разправих този пример на едного, той пък ми разправи един разказ, написан от един полски писател. Разказът е за един знаменит художник, който бил беден и очаквал да получи голямо наследство от свой роднина, за да си оправи работите. Случило се обаче така, че този богат роднина изгубил доверие в своя племенник – художника, и не му оставил нищо. Той се отчаял и си казал: „Всичко се свърши с мене! Не ми остава нищо друго освен да се самоубия". Авторът разправя, че в Полша някъде имало специално място, дето отивали всички отчаяни и разочаровани от живота, за да се самоубият. Младият художник си купил един револвер и към 12 часа вечерта отишъл на определеното място, дето да замине за онзи свят. Той видял там друг човек, който също се готвел да се самоубие. Художникът се приближил към него и го запитал: „Кое те кара да се самоубиеш? Да не би да си сиромах като мене?". – „Не, аз съм богат човек, но жена ми ми изневери и нищо друго не ми остава, искам да се самоубия." – „И ти си дошъл за такава глупава работа да се самоубиваш? Да е за сиромашия, разбирам, но за една жена! Ти си богат, ще си намериш друга жена."

Художникът го убеждавал цял час да не се самоубива и в това време му дошла идеята да нарисува една трагична картина как се самоубива някой човек след изневярата на жена си. След това тръгнали да се прибират, а художникът казал: „Аз те убедих да не се убиваш, но знаеш ли, че съм гладен?". „Лесна работа!" – отговорил богатият. Станали двамата ортаци. Тогава художникът му казал: „Слушай, аз не съм сам. Имам още много приятели, които

са гладни като мене“. – „Повикай и тях.“ След това този художник нарисувал една картина, която станала много сполучлива, и с това работите му се оправили. Докато мислил само за себе си, той искал да се самоубие, но като решил да направи едно добро на някого, мисълта за самоубийството изчезнала, а с това вече и неговите работи се оправили. Като помага човек на другите, и неговите работи се уреждат. Казвам: докато вие, във вашите нещастия, не се постарае да помогнете на другите хора в техните нещастия, не можете да избягате от бедното положение, в което се намирате. Този закон е верен и за семействата, и за обществата, и за народите – навсякъде го има. Загрижеността за другите, това се нарича алтруистично чувство. Някой пита защо трябва да помага на другите. Ако помагаш на другите, ще помогнеш и на себе си.

„Всичко е възможно.“ Кога? Когато постъпваш по Божественому. Как да се разбере коя постъпка е Божествена? Когато човек не мисли за себе си, а за другите, постъпката му е Божествена. Този човек всякога постъпва по Божественому. А когато човек мисли за себе си, той всякога върши престъпление. Защо вълкът върши престъпления? Защото мисли за себе си. Защо орелът върши престъпления? Защото мисли за себе си. И ще видим, че всички престъпления в света се дължат на ония условия, при които човек мисли само за себе си. Той мисли, че като се нареди неговият живот, всичко ще се нареди както трябва. Да, но утре ще дойде някой по-силен от него и ще го пожертва. Така постъпвате вие: влезете в курника, хванете една кокошка, тя започне да кряка. Ако мислехте по Бога, щяхте да кажете: „Нека си поживее тази кокошка“. Но вие нищо такова не мислите. Като заколите кокошката, казвате си: „Това е кокошка, тя трябваше да умре, за да живея аз“. Аз мога да ви приведа ред примери за лошите последствия, които човек носи от своите несправедливи постъпки.

Разправяха ми за един случай в София. Някой си касапин започнал да коли един вол – цял час минал, но не успял да го заколи. Най-после, от гняв, той го прострял на

земята, извадил едното му око и така одрал кожата му. Не се била минала и седмица, когато един вол го ритнал, и то в същото око, каквото той извадил на другия вол. Така касапинът изгубил едното си око. И друг пример има за потвърждение на горната мисъл. Един касапин, някъде в България, колил животни в продължение на цели 20 – 30 години, и то по най-немилостив начин. Оженил се той, родили му се три деца. Когато най-голямото било на десет години, средното на шест, а най-малкото на година, един ден двете по-големи деца си играели, а майката в това време къпела най-малкото детенце в коритото. Най-голямото казало на по-малкото си братче: „Ела да ти покажа как татко коли агънцата“. То взело един голям остър нож и за да покаже на братчето си как татко им коли агънцата, незабелязано го забило в братчето си, ранило го смъртоносно. Братчето извикало и паднало на земята мъртво. Като чула вика му, майката веднага притичала, оставила най-малкото дете в коритото. Щом я видяло, голямото дете се уплашило и хукнало да бяга. В бързината си то паднало, натъкнало се на същия нож, който го пробол, и то умряло. Ужасена, майката влязла вкъщи, за да извади най-малкото дете от коритото, но за нещастие, тя го намерила удавено във водата. Така касапинът изгубил наведнъж и трите си деца. Ще кажете, че това са изключения. Не, тези нещастия не трябваше да стават. Ако бащата не беше касапин, това нямаше да се случи. Всички нещастия се дължат на такива невъзможности в света. Може ли при такива условия децата да живеят?

Сега аз говоря на съвременните религиозни хора, оставям външните хора настрани. Говоря на онези, които искат да бъдат религиозни. Питате ме към коя религия принадлежа. Не е въпросът към коя религия принадлежи човек. Религията е метод за постигане на облагородяването на човешката душа. Във всички религии съществуват само три принципа: там съществува една вечна Любов, която включва благото на всички същества; там съществува една вечна Мъдрост,

знанието на която обгръща всички; там съществува една вечна Истина, която включва свободата на всички същества според степента на тяхното развитие и разбиране. И като се казва: вярвайте в Бога, аз питам: каква полза ще имаш, ако вярваш в Бога? Вярата е само пътят към Бога, а да знаеш единствено този път, това още с нищо не те ползва. Като тръгнеш в този път, ти трябва да приложиш Божията любов, Божественото знание, Божествената истина, от чиито резултати ще се ползваш. От Божествената любов ще имаш резултатите на онзи вечен живот, който ще влезе в тебе. Велик е животът на Любовта! От Божествената мъдрост ще придобиеш знанието, от Божествената истина ще придобиеш свободата си. И като придобиеш тези неща, ще кажеш: „В Бога всичко е възможно". Когато казваме, че в Бога всичко е възможно, ние живеем за Бога. Ние не съзнаваме още това, но когато съзнаем, че Бог живее в нас – във второто начало, само тогава всичко ще стане възможно. Само тогава ти ще можеш да определиш какви трябва да бъдат твоите отношения към Бога, и не само твоите временни отношения, но отношенията във време на тъги, скърби и във време на радости; във време на падения и във време на ставания.

При всички случаи на живота отношенията на човека към Бога трябва да бъдат едни и същи. Ти може да изгубиш цялото си богатство, но твоите отношения към Бога никога не трябва да се изгубят. Целият свят може да се обърне срещу тебе, но ти никога не трябва да обръщаш срещу Бога. Ти трябва да предпочетеш най-големите страдания, отколкото да измениш на онези принципи, върху които почива твоят живот. И никога недей да мислиш, че при това положение може да умреш. Ако някой ти каже, че или трябва да се откажеш от това, което проповядваш, или ще умреш, ти не трябва да му вярваш. В това отношение Христос направи един опит. Той доказа, че онзи, който следва Бога, не умира. Аз предпочитам смъртта за истината, отколкото живота за лъжата.

Питам: колко време остана Христос в смъртта? Само три дена. А вече има две хиляди години, откакто той живее. И 500 милиона души вървят в неговия път. Те още не са дошли до неговото вярване. Мнозина от вас сте още оглашени. Аз виждам как, като ме срещне някой, си казва: „Този е от еретиците“. Аз съм бил еретик, а той бил правоверен! Може да се познае кой е еретик и кой е праведен. Аз се радвам, че съм срещнал този правоверен, и му казвам: „Моля ти се, ела с мене, да помогнем на един умиращ човек. Ако аз не мога да помогна с молитвата си, ти ще му помогнеш“. За мене е безразлично кой е този, който може да помогне, важното е, че аз се нуждая от един праведен – кой е той, не е важно. За мене е важно да се свърши едно добро дело, а кой ще го свърши, това не е важно. В света ние сме само служители, а онзи, истинският, който върши работата, Той е Бог. Вие мислите, че като се помолите на Бога и вашата молитва се чуе, това сами сте го свършили. Не, в дадения случай аз съм само едно условие. Нима без кукуригането на петела няма да се съмне? И без петела може да се съмне, но по-хубаво е да има петел. Ако петелът мисли, че като е изкукуригал, затова е съмнало, може да се постави на опит и да види, че и без него се съмва. Някой казва: „Аз в този път няма да вървя“. И без да вървиш в този път, пак ще се съмне. Друг казва, че не вярва в това. Ако не вярва в това, той ще направи пакост сам на себе си. Човешко е да вярваш, животинско е да се съмняваш. В какво трябва да вярваш? В любовта или в безлюбието? В мъдростта или в невежеството? В истината или в лъжата? В свободата или в робството? В живота или в смъртта? Разбира се, че в живота трябва да се вярва.

Казвам: сега всички вие се намирате в една епоха, дето търсите изходния път. Мнозина се поставят на една хлъзгава почва, както някои синове разчитат на богатството на баща си и не се учат. Много християни разчитат на добродетелите на Христос и на светиите и казват: „Ние сме грешни хора, но ще се помолим и ще ни се даде каквото ни е нужно“. Не се поставяйте на тази

хлъзгава почва. Казва някой: „Като повярва човек, всичко става“. Двама светии, които живеели заедно, често спорели помежду си. Единият вярвал в учението на Яков, че всяко нещо си има дълбоки причини. Другият вярвал по буква в думите на апостол Павел, че с вяра всичко става. Живели тия двама светии 20 години в пустинята и не могли да разрешат спора помежду си. Единият поддържал една теория, другият – друга. Веднъж единият турил боб да се вари, но не поставил никаква сол. Като се върнал вторият, започнали да ядат. – „Защо няма сол в боба?“ – „Повярвай, и ще се осоли. Нали ти поддържаш теорията, че като вярваш, всичко става според вярата ти?“ – „Да, но тук не може да се приложи тази теория.“ – „В такъв случай ще излезе, че моето учение е по-право.“

Доброто в света трябва да се възприеме, без разлика отде иде. Вярванията на хората, че Христос ще ни помогне, това са вярвания в един механичен процес, който е чисто външен. Онова, което Христос е вършил, е вътрешен процес. Каквото и да вършеше Христос, той казваше: „Аз и Отец ми едно сме“. Някои цитират този стих и казват: „Аз живея в Отца си и Той живее в мене“. Ако наистина Христос живее във вас и вие – в него, но не само на думи, не само да носите неговото име, тогава всичко ще бъде възможно. Питам: ако Христос живееше във вас, щяхте ли да ме питате де е той? Мнозина са ме питали де е Христос сега. Казвам: „Христос е там, дето ти не си“. – „Как тъй?“ Тъй е. Човек е в слънчевата светлина, дето е Слънцето, човек е и извън слънчевата светлина. Там, дето не е слънчевата светлина, ти не можеш да бъдеш под благодатта на Слънцето. Казвам: това са не само ред начини на разсъждение, но това са практически работи из живота, да видите как трябва да се живее. Някой казва: „Да мине животът“. Ти не казвай така. Животът не минава. Не казвайте, че като умре човек, всичко се свършва. Добрите неща не се свършват със смъртта. – „Ами като се роди човек?“ И с раждането нищо не става. Като се родиш, ти влизаш в една бакалница да пазаруваш, но като напазаруваш каквото ти трябва,

бакалинът казва: „Каквото си взел, ще платиш“ – и ти дава сметката. Ти влизаш в света, дето Бог ти е дал всичко, и мислиш да излезеш, без да платиш нещо. Казано е в Писанието: „Словото няма да се върне, без да принесе своя плод“.

В човека има едно лъжливо учение, едно лъжливо разсъждение, според което той казва: „Аз съм свободен“. В какво седят принципите на свободата? Ако постъпвам несправедливо спрямо хората, аз не съм свободен човек. Ако мисълта ми произвежда безпокойство, аз не съм свободен човек. Ако болестта ми ме парализира, аз не съм свободен човек. Ама човек трябвало да бъде свободен. Да, човек трябва да бъде свободен по ум, по сърце, по воля, по здраве. Болестите не трябва да го гасят, той трябва да покаже на болестите, че е по-силен от тях. Като ви дойде някоя болест, вие се плашите и казвате: „Ще се мре вече“. Защо ще се мре? Какво разбирате под думите „ще се мре“? Ако под „смърт“ разбирате, че отново ще живеете, има смисъл тази смърт, разбирам защо говорите за нея. Но ако под „смърт“ човек разбира, че всичко с него се свършва, той се намира в закона на най-голямото ограничение, в закона на най-голямото робство.

Понякога вие вадите криви заключения и казвате: „Не искаме да се лекуваме при лекари“. Други пък, като заболеят, веднага викат лекар. Едни казват, че могат сами да се лекуват, нямат нужда от лекари, а други търсят лекари. Ако лекар не може да ви лекува, вие сами себе си не можете да лекувате. Може би лекарят, който е дошъл да ви лекува, е изпратен при вас с цел да го обърнете към Бога. Сегашните лекари трябва да се обърнат към Бога. Нека си бъдат пак лекари, но ако се обърнат към Бога, те ще бъдат десет пъти по-добри, отколкото са сега. Ще кажете на лекаря, че ако вложи вяра в лекарството си, това лекарство ще бъде по-ефикасно. Защото, ако лекарят не дава нищо от себе си, той не може да лекува. Не е въпросът само да се залъгваме. Всеки лекар, след като е предписал известна рецепта, трябва да е вложил нещо от себе си в нея. Лекуването на болния зависи от

това, което лекарят е вложил в лекарството. Когато лекарят дойде в дома на болния с едно чисто желание той да оздравее, това негово желание непременно ще подейства.

Казвам: всичко е възможно. Човек има всички възможности. Той има възможност да се занимава с всички професии. Нещата обаче не трябва да се разрешават индивидуално. От какво зависи щастието в един дом? От какво зависи щастието между бащата и майката, между синовете и дъщерите в един дом? Щастието зависи от любовта между всички членове на семейството; щастието зависи от онази мъдрост, която управлява всички тях; щастието зависи и от свободата, която съществува в дома. Същите принципи важат и в обществото, и в народите, и в цялото човечество. Дето и да сте, любовта не може да бъде нито религиозна, нито обществена, нито човешка. Любовта е безпартийна, тя няма никаква партия. Любовта не може да се дели, тя не може да бъде нито животинска, нито човешка. Под думите „животинска любов" разбираме, че животното, което не е разбрало любовта, я проявява по своему. Ние наричаме тази любов животинска. Грешникът, който не е разбрал любовта, той има грешни схващания за нея. Любовта във всичките условия си остава неизвестна. Любовта има еднакво отношение и към праведните, и към грешните, а също и към животните. Любовта иска да поддържа живота на всички същества, обаче да не се изменя формата им. Човек изменя формата си. Той започва в утробата на майка си от една микроскопична клетка и в продължение на девет месеца минава през ред фази на млекопитаещите, докато най-после дойде до положението на дете, след това пораства, развива се и накрая умира. Но това нищо не значи. Ние говорим за съзнанието на човека. То е като положението на богатия, който постоянно преустройва своята къща. Ние разбираме, че умните хора преустройват своите къщи. Навсякъде нещата се преустройват: къщите се преустройват, градовете се преустройват, обществата

се преустройват. Дето се разбират законите на нещата, там всякога съществува едно разумно преустройство. Дето го няма това разбиране, там настава едно заглъхване.

Питам сега: какви са методите, които трябва да се приложат в света? В съвременния свят между всички народи съществува желанието да се повдигнат. Сега народите в цяла Европа се индивидуализират, всички се изолират. Франция се изолира, Англия се изолира, Германия се изолира, Русия се изолира – всеки разглежда въпросите от свое гледище, от свое икономическо гледище. При това положение никой не е свободен. Едно време достатъчно беше човек да има пари, и той си взимаше билет и отиваше, дето иска в странство. Сега никой няма право да излезе от своята държава и да отиде в друга, ако последната не му позволи. Ако му позволи другата държава, ще може да отиде, ако не му позволи, не може да мръдне от своята държава. Това не е нищо друго освен индивидуализиране. Ако краката на човека искат да ходят, и човекът ходи, ако не искат да ходят, и той не може да ходи.

Предполага се, че един ден ще дойде индивидуализирането на човечеството като цяло. Днес всички народи се оформят като органи на едно цяло. Представете си, че разумните хора дойдат в спор помежду си – какво ще бъде тогава положението на цялото човечество? И човек, от своя страна, представлява един такъв общ организъм. Има една държава, която сега се образува, сега се твори. Да ви кажа коя е тя. Новата държава, в която светът ще влезе, това е човешката глава, това е човешкият мозък. Всеки носи тази държава в миниатюра в себе си. Засега в нея има 3 билиона и 600 милиона клетки. Тези жители се вместват в едно пространство със следните размери: дължина средно 19 сантиметра, широчина около 15 и половина сантиметра и височина, в кубическо отношение, около 15 сантиметра. В тази малка държава живеят тези 3 билиона и 600 милиона клетки и се спогаждат помежду си. Представете си, че всички добри и разумни

хора по света влязат в едно споразумение помежду си. Какво ще бъде положението на света? То ще бъде десет пъти по-добро, отколкото е сега. При това, човешкият мозък още не е сформиран; той сега се сформира. Всичкото зло в света се дължи на недоброто сформиране на човешката глава. Не че е лошо това, нито че е зло, но казвам: има неща в човешката глава, които още не са добре сформирани.

И сега някои питат: „Как трябва да живеем?“. Ще живеете по същия начин, по който е създадено вашето сърце. Доброто човешко сърце е по-добре създадено днес от човешкия мозък. Злото в света произтича от два фактора: от недобре организираните мозъци на мъжете и от недобре организираните сърца на жените. В жената умът е по-добре организиран. По отношение на ума тя е на по-прав път от мъжа, но по отношение на сърцето тя е на крив път. По отношение на сърцето мъжът е на правата страна. Обаче по отношение на своя ум мъжът е на съвсем крив път. От ума на мъжа се раждат всичките престъпления. Кой прави войните в света? Все мъжете създават войните. Кои се бият? Мъжете. И като извършат хиляди престъпления, ще си турят медали, че били герои, че избивали братята си, а най-после ще опишат и историческите събития. И това било морал! Хората ще кажат, че така било създадено от Бога. Какъв е този морал? Сега аз говоря от гледището на един висок морал. Нали всички цитират закона: „Не убивай“? Ако е въпрос да се секат сухи дървета, това е друга работа, но да се секат онези живи, плодни дървета, това не разбирам.

С какво може да се оправдае Европейската война от 1914 година? Каква култура беше тази, когато християни се биха помежду си цели четири години? Могат да оправдават и обясняват войната както искат, то е друг въпрос, но по същина тази работа хубава ли е? Не е права, не е добра тази постъпка. Законът гласи, че всяка война произвежда известни злини. Съгласен съм, че според великия Божествен план всяко зло в света се обръща на добро. По отношение на Бога е така – няма да остане и

една лоша постъпка, която да не се обърне на добро, но по отношение на нас не е така. Когато някой отиде да извърши едно престъпление, нека първо се запита дълбоко в себе си право ли е това, което върши, или не? Когато един мъж бие жена си и ѝ приписва ред грехове, право ли е това? Когато една жена бие мъжа си и му приписва ред грехове, право ли е това? Когато една сестра бие брат си, право ли е това? Или когато братът бие сестра си, право ли е това? Във всичко това няма никакъв морал. Даже и в това отношение хората са останали назад в своето съзнание. Те искат да подобрят своя живот, но не знаят, че по този начин не могат да го подобрят. И не е въпросът само за войните. Казвате, че не трябва да се воюва. Аз отивам по-далеч. Аз не говоря за онези клони, които падат; това е безпредметно за мене. Аз не говоря за онези стени, които падат. Аз изхождам от гледището, че когато се строи една къща, тя трябва да се съгради по високите правила, които законите на природата изискват. Ти ще я съградиш така, ще ѝ поставиш такива греди, че къщата никога да не се събори.

Не е въпросът какво днес става, но какво трябва да градим в бъдеще. Казва се, че трябва да възпитаваме младежта. Мнозина поддържат, че бъдещото поколение трябва да се възпитава в бащината си религия. Че в какво е вярвал вашият баща? В какво са вярвали вашите възпитатели? Ако под вярата на вашите бащи разбирате това, в което Бог вярва, тогава аз съм съгласен с вас. Ако е въпрос да се говори за вярата на вашите земни бащи, с такова възпитание аз не съм съгласен. Тъй не се възпитава. Ако един човек си позволява на бойното поле да убива, той може да убие всеки министър, всеки цар, той може да убие и баща си, той всекиго може да убие. Чудни са хората! Те трябва да знаят, че веднъж научи ли се да убива, човек всякога ще бъде готов по своя воля да убие когото и да е. Казвам: любовта изключва всякакво убийство. Ти никога нямаш право да разрушиш един живот, който Бог е поставил в света, който е създал. Аз

говоря за Божественото. Не говоря за онези неща, които хората са направили, това е друг въпрос. Всяко същество има право да живее. Ти нямаш право да го лишиш от живот. Никой няма право да измени Божествения ред на нещата. Никой няма право да измени постановленията на природата. Ако ги изменим, ще дойдат най-лошите последствия в живота. Тъй трябва да се обосноват нещата. Не е въпросът да поддържаме един личен принцип за свое лично удоволствие. Не е въпросът да теглим правото само към своята страна.

Казва Христос: „В Бога всичко е възможно". Значи всичко е възможно, когато човек работи със закона на любовта; всичко е възможно, когато човек работи с великия закон на мъдростта; всичко е възможно, когато човек работи с великия закон на знанието и с великия закон на свободата и на истината. Свободата именно трябва да включва в себе си всички онези разумни същества, в които има един импулс, един трепет. Това са бъдещите основи, върху които може да се съгради една държава, един дом, едно училище, едно общество, една религия, пък и каквото и да е в цялото човечество. Ако се поставят такива основи, всякога ще има резултат; тогава всяко общество, всеки дом ще успее. Ако не се поставят тези основи, няма да има никакъв резултат.

У нас например на всяко ново движение първо се поглежда отрицателно. Ето, нашето духовенство и досега още има лошо мнение за богомилите. Казват, че богомилите са станали причина за страданията на българите, те били виновници за нещастието на българския народ. Поставят богомилите виновни за всички престъпления. Така и нашите журналисти ме учудват. Например в един български вестник писаха, че някой си дъновист убил сръбския крал. Това се пренесе после и в сръбските вестници, но в един от тях се направи опровержение, като се написа, че дъновистите са хора философи, миролюбиви и не могат да извършат никакво убийство. Питам: какво се ползват българските

вестници, ако кажат, че онзи, който уби краля в Марсилия*, бил дъновист? Това е невъзможно. Защо? Невъзможно е човек да върви в закона на Любовта и да извърши някакво престъпление. Аз говоря за Любовта, оставям настрани думата „дъновист". Аз зная добре какви са задните цели на тия, които пишат по вестниците. За мене имената не важат, но казвам: в Любовта не могат да се вършат никакви престъпления. Никой не може да се оправдава със своите слабости или със своите вярвания. Не, Любовта изключва всякакви престъпления. Аз не мога да върша никакви престъпления в Любовта. Защо? Защото, ако Любовта дойде да управлява в света, тя няма да пусне нито един престъпник да живее на Земята. Тя няма да пусне тук престъпниците и после да ги убива. Тя предварително ще им каже, че Земята още не е за тях, ще ги изпрати на друго място. Нито Мъдростта може да върши престъпления. Сегашната наука показва какви са последствията на престъпленията.

Казвате, че хората трябва да се женят. Има такива хора, които не трябва да се женят. Някъде се е дошло до положението някои хора даже да се скопяват. Това се практикува в Америка и другаде: мъже и жени, които не могат и не трябва да създават поколение, се скопяват. Аз отивам по-далеч и казвам: когато един мъж няма чист и светъл ум, по-добре е той да не се жени; когато сърцето на една жена не е изправено, по-добре е и тя да не се жени. Докато умът на мъжа не се изправи и докато сърцето на жената не се изправи, да не се женят! Щом мъжът изправи ума си и щом жената изправи сърцето си, те могат да се женят. Иначе те ще предадат своите лоши качества на децата си. Ако се съберат мъж и жена с едни лоши наклонности, какво поколение ще създадат? Когато майката и бащата видят, че сърцето на дъщеря им не е изправено,

* онзи, който уби краля в Марсилия… – тук става дума за убийството на Александър I Караджорджевич, крал на Югославия, извършено на 9 октомври 1934 г. в атентат в Марсилия от деец на ВМРО Владо Черноземски.

да кажат: „Нашата дъщеря още не е за женене“. – „Защо?“ – „Сърцето ѝ още не е изправено.“ Когато видят, че умът на сина им не е изправен, да кажат: „Нашият син още не е за женене“. – „Защо?“ – „Умът му още не е изправен.“ Сегашните хора бързат да женят синовете и дъщерите си за някакви си 100 – 200 хиляди лева и като дойдат лошите последствия, казват, че условията на живота били такива. Някои без пари се женят, но и те носят тежките последствия на това бързане. Невъзможен е семейният живот при такива условия. Обаче всичко е възможно при закона на Любовта. Един добър живот е възможен при закона на Любовта. Мъже и жени, които влизат в такъв брак, ще бъдат благословени, децата им също ще бъдат благословени и няма да има сиромашия за тях.

Съвременните хора отлагат нещата и казват, че като умрат, тогава ще постигнат своите копнежи и идеали. Те очакват на другия живот. Аз разбирам нещата малко по-другояче. Новият живот още сега може да започне. Не да очакваме на влизането в другия свят, но достатъчно е да изменим своите мисли и чувства, за да влезем в този свят. Другият свят е светът на Любовта. И тогава ще започнем да мислим като светиите, като благородните хора в света. Онзи свят е свят на Любовта, дето няма омраза, дето няма лъжи и престъпления. Там съществуват най-хубавите чувства, там царят най-светлите мисли. Вие сега очаквате, след като умрете и ви прочетат надгробната реч, да отидете в онзи свят и там да постигнете всичко. Наскоро ми разправяха един случай за това какво са чули някои мои познати на един сеанс. На този сеанс се явил един техен близък, който им казал: „С вашите похвали вие ми причинихте повече бели, отколкото добрини. Вие разправяте за мене, че съм живял добър живот, а аз видях, че не съм водил добър живот – бил съм богат, но не съм използвал богатството си както трябва. Това значи една непроверена надгробна реч. На Земята ме хвалите, а тук ми измъкнаха всичките престъпления. И сега аз искам да се върна отново на Земята, да изправя

всичките си грешки и престъпления, да изправя живота си“. Различни са понятията на хората за онзи свят. Онзи свят е свят на Любовта, свят на знанието, което повдига хората, свят на Истината. И този свят е тук. Ние живеем едновременно и в него, и тук.

Казвам: всички трябва да бъдете носители на Божественото. Всички добри хора така трябва да мислят. Всички учители и свещеници трябва да приемат това учение и да мислят по новия начин. Това не е монопол нито за мене, нито само за вас. Всички трябва да схванат това и с един ум да кажат: „Така трябва да се живее“. Всички религии трябва да си подадат ръка, защото само по този начин при съвременната криза, която съществува, може да се помогне на бедните хора и да се покаже пътя, по който да вървят. Каквито и хубави реформи да има съвременното човечество, трябва да се създаде работата на хората. Без любов не може да се създаде работа. Българската дума „работа“ е много съдържателна: първият слог „ра“ е взет от египетския език и означава „Бог на Слънцето“ – Бог Ра; вторият слог „бо“ означава „мястото на Бога“; третият слог означава „ти“ – ти, човекът. Значи ти трябва да работиш с Бога на Слънцето и с мястото на Бога. Това значи работа: да си едно с Бога, едно със Слънцето и едно със себе си. Кога трябва да се работи? Ще работиш, когато Слънцето грее, когато Бог работи върху тебе. Ти трябва да разбираш този Бог, Който ти говори. Това означава „работа“: Ра – изгрява Слънцето; бо – Бог е излязъл пред тебе, гледа те и ти, човекът, който се събуждаш, трябва да работиш. Това е тълкуването, което аз давам на думата „работа“. Ако някой от вас може да даде по-хубаво тълкуване, аз съм готов да го приема.

„Всичко в Бога е възможно.“ Затова не се обезсърчавайте. И като се обезсърчите, насърчавайте се. Питам: как може да умреш, ако вярваш в Бога? Хората умират от безлюбие. На майките казвам така: ако вие любите децата си както трябва, те никога няма да умират. Когато детето на някоя майка умира, то умира от страх – майка

му не го обича както трябва. Една майка ми разправяше следната своя опитност: детето ѝ заболяло сериозно и лекарят казал, че ще умре. Тя прегърнала детето си и казала: „Господи, не Ти давам детето си. Ти ми го даде, защо го взимаш сега? Аз ще го възпитам да живее добре". И наистина, нейното дете не умряло. В Писанието е казано: „Бог не благоволява в смъртта на който и да било грешник". А ние казваме, че Бог взима децата ни. Не, но когато умре детето на някоя майка, това показва, че тя има някаква погрешка, която трябва да изправи. Ако някое дете е създадено със слаб, хилав организъм, то умира, за да се създаде с нов, здрав организъм в друг живот. То може да умре и втори, и трети път, докато най-после се създаде една хубава къща, в която може да живее по-дълго време. Но казвам: веднъж създадено едно здраво тяло, в което човешкият ум може да се развива, в което човешкото сърце може да се облагородява, това тяло трябва да се пази свещено. Не чакайте да умрете и като се родите отново, тогава да свършите работата си. Не, извършете работата си както трябва.

„Всичко в Бога е възможно." Всичко е възможно за онзи, който вярва в Бога. Всичко е възможно за онзи, който обича Бога. Всичко е възможно за онзи, който изучава законите, които Бог е положил в света. Всичко е възможно за онзи, който обича Истината.

Благословен Господ Бог наш
Тайна молитва

4 ноември 1934 г., София, Изгрев

В царството на Христа и Бога

Отче наш
В начало бе Словото

Ще прочета 7. глава от Еклисиаст, която аз наричам „глава на контрастите“. „В благополучен ден весели се, а в злополучен ден бъди смотрелив*“ – 14. стих. Значи в злополучен ден не бъди лекомислен, но вземи си буквара и учи. „Защото няма праведен човек на земята, който да струва добро и да не греши“ – 20. стих. Значи всеки, който прави добро на Земята, все греши. „И намерих, че е по-горчива от смъртта онази жена, на която сърцето е примки и мрежи и ръцете ѝ – узи**“ – 26. стих. Жената е символ на онези неестествени желания, които царуват в сърцето на човека. Хората се нахвърлят върху жените и казват: „Жените развалят света. Ако не бяха те, светът щеше да е по-друг“. Това не е право тълкуване.

„Духът Божи“.

Ще говоря върху последните думи от пети стих на пета глава от Посланието на апостол Павел към Ефесяните: „В царството на Христа и Бога“. Сега аз ще взема само един контраст и няма да ви говоря върху неща, които вие знаете, няма да ви говоря върху неща, които вие сами можете да ми посочите и да научите. Светът е пълен с университети и колежи, светът е пълен с библиотеки с хиляди томове, които сами можете да четете. Тъй щото няма да ви говоря върху неща, които вие знаете или можете сами да научите.

Ще ви говоря върху онези криви изводи, които сами правим в живота. За тази цел ще ви приведа един пример. Един поет написал едно стихотворение, а един музикант

---

* смотрелив *остар.* (ст.-бълг.) Кротък, смирен, търпелив; такъв, който размисля.

** узи *остар.* (рус.) Връзки, окови.

съчинил една песен и решили да отидат в гората и там да направят опит – поетът да издекламира своето стихотворение, а певецът да изпее своята песен. Като изпълнили своите номера, те се върнали в обществото, между хората, и се похвалили, че като пели и декламирали, цялата гора шумяла. Хората отишли в гората, за да видят какво е станало, и установили, че дърветата са съвършено голи, листата им били окапали. Хората казали: „Опасна е тази декламация, опасна е и тази песен, от която гората е оголяла". На другата година се явили още един поет и един певец, които отишли да направят опит със своята декламация и своята песен в гората. Като се върнали между хората, казали: „Чудно нещо! От нашите декламация и песен листата по дърветата в гората отново пораснаха". Отишли хората да проверят истинността на техните думи и наистина видели, че листата на дърветата са се появили. Питам: първия път листата на дърветата поради декламацията на поета и свиренето на музиканта ли опадаха? И на другата година от поезията на поета и песента на певеца ли пораснаха отново тези листа? Не, в първия случай листата окапаха, защото било есен и вятърът духал. Във втория случай листата пораснаха не от декламацията на поета и свиренето и пеенето на музиканта, но защото било вече пролет. Следователно първите са направили опита си през есента, а вторите – през пролетта.

Това, което ви казвам, няма да измени нито на един милиметър вашия ръст, нито ще измени нещо от вашия мозък. Някой казва, че е могъл да убеди някого в нещо. Моята опитност пък е следната: каквото съм казвал досега на хората, те никога не са го изпълнявали; и всякога са изпълнявали това, което си знаят. Хората са изпълнявали това, което съм казвал, дотолкова, доколкото е било в съгласие с техните мисли. Може да кажете, че моите мисли са криви, че това, което говоря, е криво. Съгласен съм с вас, човек всякога не може да ме слуша. Но питам: защо човек всякога слуша себе си и в правото, и в кривото? Някой е завършил четири

факултета, при това отива в кръчмата и се напива добре. Връща се у дома си, жена му казва: „Не ти подобава, като на учен човек, така да се напиеш". – „Е, намерихме се с другари, пийнахме малко, повеселихме се." Какъв грях има в това, че пийнали няколко души винце, че станали чакрък-кефлии*?

Има и друго положение: някои хора искат да отидат в другия свят, а светските хора искат да останат на този свят, да си поживеят. Като се говори за онзи свят, аз подразбирам един уреден свят. Там книгите не губят своята цена, хората не умират, няма гробища, няма глад и така нататък. Достатъчно е там да имате от парите на онзи свят, за да видите колко добре се живее. Ще дам един пример за парите на онзи свят. Има един американски анекдот, ще го преведа на български. Един американец, който бил милионер, умрял. За да почетат паметта на баща си, децата турили в сандъка една торба с чисто злато, да има пари той и на онзи свят. Като се видял на онзи свят, милионерът бръкнал в джоба си, напипал златото и си казал: „Чудо е това! И тук лесно ще прекарам". Когато огладнял, отишъл в една гостилница и поискал да му дадат от някакво ядене. Запитал колко струва ядението. – „Пет стотинки. Тук всяко ядене струва по пет стотинки." Милионерът подал една златна монета и казал: „Развалете ми сумата на тази монета и си прихванете за яденето". – „Тук не се развалят никакви пари. Тук се приемат само по пет стотинки." – „Така ли?" Тогава той писал на синовете си да му изпратят една торба с монети от по пет стотинки, защото в онзи свят не вървят никакви други пари освен пет стотинки. Синовете му изпратили една торба, пълна с такива монети от по пет стотинки, или от по пет цента. Взел той тези пари и пак отишъл в гостилницата. Дал сега дребни монети, но останал отново учуден, защото му казали, че тук не вървят и тези монети. Наистина, евтино е яденето, но никакви пари от земните не вървят в онзи свят.

---

* чакрък-кефлии *диал.* (тур.) Пийнали, развеселени от пиене.

Какво ще кажете за това? Дали е така, или не, то е въпрос, аз не искам да ви убеждавам, но изнасям този пример само за пояснение на мисълта си. Нима когато драматургът – трагик или романтик, описва известни сцени, всички са верни? Всички не са верни, но половината са верни. Нима когато историкът описва известни събития или когато астрономът описва известни явления, или когато поетът описва нещо, всичко е вярно? Всички неща не са верни, но ако всички неща бяха верни, нямаше какво да правим. Ако поетът беше написал последната дума, нямаше да има какво друго да пише. Вие благодарете, че всичко, каквото е написано, не е вярно, та има още какво да се пише. Поезията едва сега е започнала, музиката – също. Младите поети имат шанс да вземат една стъпка напред. Съвременните хора искат животът им да бъде съвършен. Благодарете, че животът на хората още не е съвършен. Защото, ако сте съвършени, вие ще напуснете Земята. Вие при това положение не бихте могли да седите и един ден повече на Земята. Щом станете съвършени, ще заминете за другия свят. Там очакват работници. Тук могат да ви дадат да напишете една песен или едно стихотворение, а там ще ви дадат да управлявате една планета, която е като нашата Земя, ще ви направят господар на тази планета, с всички права. Там няма да гледат каква препоръка носите от приятелите си, но ще ви подложат на един голям практически и теоретически изпит, който непременно трябва да издържите. Този изпит ще бъде подобен на следното: ще ви дадат един квадрат, в който двата ъгъла се увеличават, а другите два се намаляват. И вие ще трябва да разрешите този проблем. Вие трябва да знаете докога ще се увеличават двата ъгъла. Щом стигнат крайния предел на увеличението, а именно най-много до 180 градуса, тогава ще се образува един изправен ъгъл. Ако прекарате един диагонал в този квадрат, половината от този изправен ъгъл ще бъде равен на 90 градуса, следователно този ъгъл няма да бъде вече изправен ъгъл.

Днес всички хора имат противоречия и искат да ги разрешат. Всяко противоречие може да се разреши, когато човек дойде до положението на правата линия. Докато двама души се намират в отношения на вземане-даване, те всякога ще бъдат в противоречия помежду си, ще има неща, които не могат да разрешат. Двама души могат да разрешат един въпрос помежду си само по законите на природата, иначе този въпрос всякога ще остане неразрешен между тях. Сега няма да се впускам в обяснение, да разрешавам тези въпроси. Аз мога да ги разреша, но ще вляза в съвсем други линии на разсъждение. Питам: необходими ли са на човека три очи? Засега човек има само две очи, но какво са разрешили те? Ако кажете, че двама души могат да разрешат въпросите помежду си, защо тогава нашите две очи не могат да разрешат въпросите? Ние имаме две уши, два крака, но защо нашите две уши или нашите два крака не са могли досега да разрешат въпросите? Не че нищо не са разрешили. Ето, краката са извървели хиляди километри, но те не са разрешили въпроса за движението. Имаме една уста, но какво е разрешила тя? И с устата въпросите пак остават неразрешени.

В какво седи неразрешаването на въпросите? Казвате: „Трябва да се обичаме“. Любовта има две очи. И вие всички имате две очи, от които лявото взима, а дясното дава. Тогава какво ще направите с любовта, която имате? Значи вие едновременно трябва да взимате и да давате. Ако повече взимате, а по-малко давате, тогава идва кривото в света. Ако взимате повече, а давате по-малко, домашните ви ще се радват, но хората отвън ще се нахвърлят върху вас. Ако бакалинът взима повече пари, а дава по-малко стока, жената на този бакалин ще се радва, ще счита, че мъжът ѝ е умен, знае да върти търговия. Обаче купувачите ще бъдат недоволни. Значи това, което е мярка за външния свят, не е мярка за семейството; това, което е мярка за семейството, не е мярка за обществото и така нататък. Колко жени има, които искат мъжете им да харчат парите си за обществото?

Ако мъжът харчи парите си за обществото, жена му ще се сърди, ще каже, че е прахосник, но обществото ще каже, че този човек е добър, щедър. Питам: кой от тези два възгледа е по-прав? И двата възгледа са прави. Единият възглед е прав за лявото око, а другият възглед е прав за дясното око.

Това са контрасти, които днес се срещат навсякъде в живота. Например всички религиозни хора по целия свят искат да въведат една религия. Разбирайте ме право. Религията, в тези форми, в каквито днес съществува, не е създадена от Бога, тя е създадена от хората. Религията е човешко творение. Това, което Бог е създал, е вътре в нас. Всяко нещо, което е извън нас, не е Божествено. Всяко нещо, което идва още с раждането ни и заминава заедно с нас след смъртта ни, то е Божествено. Всяко нещо, което е извън нас и напуска човека след неговата смърт, то е човешко. Сега върху тези процеси аз не искам да вярвате. Аз съм за онази вяра, която е път на човешкия дух; аз съм за онази вяра, която е път на човешкото сърце; аз съм за онази вяра, която е път на човешката воля; аз съм за онази вяра, която е път на човешките постижения. Аз съм за онази вяра, която е път на човешкото добро, на човешката кротост, въздържание, милосърдие. Аз съм за онази вяра, която е път на братството, път на семейството, път на всичко онова, което урежда живота. Това наричам аз вяра. Ако имаш една вяра, която не те води към братството, която не те води към никакви постижения, в тази вяра има нещо, което ти не си разбрал.

Снощи бях на концерт на млади музиканти и за пръв път обърнах внимание на това, че много музиканти, които са родени за музиканти, не са станали още такива; и много инструменти, които са създадени за музиката, не са станали още музикални. Всеки музикален тон има определени трептения. И за да бъде певецът както трябва певец, той трябва да даде тези определени трептения на всеки тон. Когато липсват няколко трептения от основния тон, този тон е вече видоизменен. Ако вземете тона си в долната гама и после го

вземете в горната гама, тези тонове вече се различават. В цигулката има девет позиции. И ако вземете например тона „до“ в деветте позиции на цигулката, всичките тия девет вида „до“ ще се различават по качествата си. В първата позиция „до“ има един характер, във втората позиция има друг характер – и така в деветте позиции тонът „до“ има девет различни характера и качества. Има и още позиции, които при сегашните условия не трябва и не може да се изнесат. Цигуларите се стремят да схванат и тия позиции. Сега аз ви говоря върху предмета за позициите, който за мнозина ще остане неразбран. Ако е въпрос за бойни позиции, тях ще разберете. И ако можете да схванете правилно всички тия позиции, вие ще произведете небивали съчетания между тоновете. Ако съчетая две-три позиции правилно, аз веднага ще заставя болния да стане от леглото. Не е нужно много да се свири на болния, достатъчно е да му се посвири само три минути и след тия три минути той ще бъде съвършено здрав. Казвате: „Можеш ли да направиш това?“. За вас не мога, за вас само говоря. Ако не вярвате, опитайте. Невярващият трябва да опитва, а аз няма какво да опитвам. Неща, които зная, аз не ги опитвам, аз ги казвам, а вие дали ще вярвате, или не, то е ваша работа. Нито, ако вярвате, ще ви похваля, нито, ако не вярвате, ще ви укоря.

„В царството на Христа.“ Какво разбират хората под думите „в царството на Христа“? Всички християни искат да убедят целия свят, че Христос е прав. Теоретично е така, но в какво седи правотата на християнството? Християните казват, че правотата на християнството седи в любовта и в братството. Обаче трябва да видим тази любов и това братство. Никога светът не е имал такива далекобойни и разрушителни оръжия, каквито са християнските оръжия и с които си служи днес целият християнски свят. Питам: каква е тази християнска любов и какво е това християнско братство? Не съдя християните, но казвам, че те се наричат християни, а носят съвсем друга култура. Това,

което днес виждаме външно, и самото християнство са две различни неща. Аз съм съгласен да се бият хората, но ето по какъв начин. Когато един град или едно село страдат от глад, нека този град или това село да се бомбардират с далекобойни оръжия, но от всяко оръжие да излизат гранати, шрапнелите на които да бъдат хляб, захар и други съестни продукти, че да разбере населението какво значи бомбардировка. Тогава населението на тия места ще казва: „Господ здраве да даде на тия, които ни бомбардират!“.

За да бъде християнството право, такива трябва да бъдат далекобойните оръжия на християните – те трябва да изхвърлят подаръци за хората. От всяко далекобойно оръжие трябва да излизат такива неща, които да радват хората. Така ще бъде, когато Христос дойде на Земята да живее между хората. Казват, че като дойде Христос, той ще изпрати грешните в ада, а праведните – в рая. Аз тълкувам това по следния начин: грешните ще изпрати в дъното на парахода, да помагат на света, а праведните ще остави на палубата на парахода. Какво лошо има в това човек да бъде огняр? Сегашните проповедници дадоха тълкувания, които не са верни. Те били ли са съветници с Бога и с Христа, да знаят какво ще правят Бог и Христос, като дойдат на Земята? Те говорят за ада и за рая, но никой от тях не е ходил нито в ада, нито в рая, за да знаят какво представляват. Казва се за Данте, че е ходил в ада и го е описал. Милтън пък е ходил в рая. Въпрос е дали и двамата са ходили. Ако се каже, че Данте не е ходил в ада, италианците ще се обидят; ако се каже, че Милтън не е ходил в рая, англичаните ще се обидят. Тогава трябва да се признае, че и двамата са ходили, но от тогава до сега и раят, и адът са се променили. Днес адът не е такъв, какъвто Данте го е видял; и раят не е такъв, какъвто Милтън го е видял. При това, те не живяха дълго време там. Те са ходили там само като екскурзианти, не са обходили всички места. Това, което са написали, е вярно, но то се отнася само за някои области. Ако някой гледа

на България само по Обществената безопасност*, каква представа ще има за България? Ако посети българските църкви, ще има съвсем друго понятие, а ако посети българските училища, ще има пак друго понятие за България. Това са все човешки схващания. Животът трябва да се разглежда в неговата целокупност.

„В Царството на Христа." Днес всички проповядват за това царство и казват, че това царство трябва да дойде. Казвате: „Трябва да се обичаме". Две очи има любовта. Какво ще правите с тези две очи? Когато едното око иска да вземе, другото иска да даде. Ако едното око взима повече, а дава по-малко, може ли това да бъде царството на Христа? Дойде някой при вас и вие не можете да го търпите по единствената причина, че той не се изказва както вас. Едно трябва да знаете: когато един човек изказва своите възгледи, дайте му право да се изкаже. Това още не показва в какво той вярва. Вие не знаете още какъв е човекът. Някой човек мисли много право, има много благородни чувства, но когато дойде да се изкаже, той изглежда като че е безверник, безбожник, не може да се изкаже тъй, както мисли и чувства. Този човек е добър, но не може да се изкаже. Преди всичко на човека трябва да се даде свобода, за да се изкаже добре. И онзи, който се изказва, трябва да гледа по възможност да се изкаже както трябва, без да представя нещата в преувеличена форма. Един момък казва: „Аз целунах една княжеска дъщеря". – „Тъй ли? Как я целуна? На кое място?" – „Като мъртва, когато беше в ковчега." Следователно, ако целунете живата княжеска дъщеря, това е престъпление, но ако целунете мъртвата княжеска дъщеря, това е добродетел. На какво основание? Философията е там: от мъртвата няма

* Обществена безопасност – в Царство България Обществена безопасност се нарича отделение на полицията, създадено през 1907 г. по Закона за столичната полиция. От 1925 г. Обществена безопасност е преобразувана в Отдел Държавна сигурност към Дирекция на полицията.

какво да се вземе, а като целунеш живата, има какво да вземеш от нея. Значи престъплението, прегрешението седи в това, че искаш да вземеш нещо.

Момъкът целува една мома без нейно позволение – ето къде седи престъплението, ето къде се нарушават отношенията. Това трябва да се вземе като относителен морал, който трябва да се проучва. Когато нарушаваш свещената свобода, свещената чистота на едно сърце, ти причиняваш болки. Какво ще спечелиш с една целувка? Въпросът за целувката различно се третира. В България например правят въпрос за една целувка. В Америка гледат малко по-свободно, но понякога и те са много взискателни по този въпрос. Една млада американка срещнала в тъмнината един момък, който я целунал. Вървели и си приказвали двамата; тя мислила, че момъкът е някой красавец. Като излезли на светло, младата жена видяла, че той е чернокож. Веднага го предала на полицията и го глобили с 10 хиляди долара. Така е, скъпо струва понякога една целувка: или 10 хиляди долара глоба, или 10 години затвор.

Целувката има съвсем друг произход в природата от този, който хората ѝ предават. Целувката е право на разпределение на живите сили в природата. В този смисъл горната и долната устна в човешката уста са проводници на тия живи сили. Когато майката целува децата си, тя им прави голямо добро. Ако знае как и на кои места да ги целува и в разните им възрасти по какъв начин да ги целува, тя ще им предаде голямо благословение. Затова, като вземете едно дете, трябва да знаете къде да го целунете. Целувката не е нещо произволно. Всичко седи в това, че щом веднъж природата е допуснала известни неща с оглед на известни блага, значи те не са лоши. В този смисъл не е лошо да ви целуне човек, но трябва да знае къде да ви целуне. Ако ти си болен и дойде един твой приятел и те целуне, при което положението ти се подобри, тази целувка е намясто. Ако ти си беден и твоят приятел те целуне, при което положението ти се подобри, целувката е намясто. Ако ти си отчаян

и дойде някой и те целуне, а с това отчаянието ти изчезне, целувката е намясто. Целувките не са от нас. Не мислете, че някой е целунал някого. Целувките, които човек дава, са проводник на велики цели на природата.

Всички трябва да бъдем добри служители в царството на Христа. Ние трябва да бъдем проводници на ония блага, които Бог е определил за хората. Не мислете, че трябва да раздадем всичко каквото имаме. Човек трябва да раздаде само онова, което е взел като длъжност върху себе си. Представете си, че имате една торба със злато, която трябва да вложите в пощата. Ще я вложите в пощата, без да вземете нито една монета за себе си. От единия до другия край вие трябва да бъдете проводници на Божиите блага. Кога се говори за правоверни хора в света? Кои са правоверните хора? Чудно нещо, и досега още християните не са правоверни, не са праведни! Не ги съдя, но само казвам. Питам: кой е праведен човек? Праведен човек е онзи, който е свързан с Любовта, с вечното начало. Праведен човек е онзи, който се ръководи по закона на Любовта. Щом човек има любовта в себе си, той е толкова богат, че нищо от никого не се нуждае да взема. Следователно праведният човек никога не може да направи престъпление, понеже той сам има всичко и дава от себе си. Престъплението иде само от нямане на неща. Който иска само да взема, той върши престъпления. Този факт е проверен. Ева съгреши, понеже искаше да вземе един плод от забраненото дърво. Адам и Ева имаха всичко на разположение, но искаха да станат по-богати, отколкото Бог ги е направил, и затова съгрешиха. Това е едно тълкуване, но дали това е причината, или не, то е друг въпрос.

Факт е, че сме извън рая. – „Как може да се докаже това?“ Ами всичките страдания, които идват днес на Земята, доказват именно това нещо. Милионите хора, които измират, големите страдания, които се дават, показват, че това е така. Въпреки че всички учени хора, всички царе, държавници, учители имат добрата воля, доброто желание да помогнат на човечеството, те пак

не могат да постигнат това. Всяка година измират около 35 милиона души било от естествена смърт, било като се избиват едни други. Но едно е утешително: всяка година се раждат около 40 милиона души. Следователно всяка година населението се увеличава с около 5 милиона и след 100 години то ще бъде с 500 милиона повече, отколкото е днес. След известно време хората на Земята ще се увеличат толкова много, че ще стане нужда да се моли Бог да намали малко това население. Колкото се увеличава броят на хората, толкова и страданията се увеличават. Сега ви въведох в една област, която ще ви уплаши. Това е статистика, но в тази статистика има изключение. Изключението седи в следното: когато светът се подобрява, плодородието се намалява; когато грехът се увеличава, и плодородието се увеличава. Колкото повече хората грешат, толкова повече се раждат и толкова повече се увеличава населението. Не е ли по-хубаво хората на Земята да са само 100 милиона на брой, но да живеят добре? Нека по-малко хора да идват на Земята, но да имат и по-малко страдания, а не както е сега.

Да обърна вниманието ви към целта, не към моята цел, но към онова, което искам да ви разкрия. „В Царството на Христа." Христос иска да извади съвременното човечество от онова голямо противоречие, в което то се намира. Не да тури нови институти, не да тури нови гимназии, университети, църкви, но той иска да покаже на човечеството, че сегашният ред и порядък може да се подобри с едно малко видоизменение. Сега да ви кажа какво е вашето положение. Аз ще го констатирам с един малък пример, а вие ще си вадите вашите заключения. Този пример взимам от сегашния живот. Един беден младеж, който завършил училище и дълго време търсил служба, като не могъл никъде да намери такава, най-после решил да стане кюмюрджия*. Казал си: „Тази работа да я започна, поне не струва много". Изгорил той дърва, направил кюмюр, напълнил два чувала и тръгнал из града

* кюмюрджия *остар.* (тур.) Въглищар.

да го продава. Срещнал го един учен и го запитал: „За колко продаваш този кюмюр?“. – „Ако ми дадеш 100 – 150 лева, аз ще ти го дам всичкия.“ Ученият дал 150 лева на младия човек и си заминал. Като се прибрал у дома, ученият изгорил кюмюра и направил от него 35 килограма диаманти, и то на парчета, големи колкото кокоши яйца. И единият е кюмюрджия, и другият е кюмюрджия, само че единият изгаря дърветата и прави от тях въглища, а другият преработва въглищата и ги превръща в диаманти.

Съвременните хора са от първия калибър, те носят на гърба си чували с кюмюр и най-после казват: „Дотегна ни този кюмюр, тази черна краска“. Сега трябва да минат във втората фаза, да превръщат кюмюра в диаманти, големи колкото кокоши яйца. Но има и още по-учени хора, които могат да впрегнат тези диаманти на работа. Докато вие не станете кюмюрджии от втората категория, да превръщате в лабораториите си кюмюра в диаманти, не можете да влезете в царството на Христа. В Царството на Христа се искат хора не от първата, но от втората категория. Вие трябва да вземете онова, с ниската цена, и да го превърнете в нещо, което е с висока цена. След това онзи учен написал на младия кюмюрджия едно писмо: „Приятелю, аз ти благодаря за кюмюра. Няма какво повече да продължаваш тази работа, ела при мене, аз ще те осигуря“. – „Тъй ли? Как?“ – „Не питай за това.“ Ученият му дал една голяма рента, осигурил го за цял живот и го оставил да работи друго, от каквото се интересува. Чудил се младият човек как е възможно заради два чувала кюмюр да се създаде помежду им такова приятелство. Като го питали как е станал толкова богат, той казвал: „Продадох два чувала кюмюр на един учен и той ме осигури“. Тогава един негов приятел също започнал да продава кюмюр. И той продал два чувала на един учен, но този учен, като го видял втори път, казал му: „Донеси ми още два чувала кюмюр“. Следователно, когато продавате кюмюра си, продавайте го на онзи учен, който може да го превърне в диаманти – той разбира законите.

Царството на Христа, това е знание, това е наука, това е побратимяване, това е разбиране на живота. Това е разбиране на семейния живот, на домашния живот, на отношенията между братя и сестри. Това е разбиране на целия Космос, на цялата наука. Велика наука е Царството на Христа! То не е онези дребнавости, в които сме изпаднали сега. Че е лошо това, в което сме изпаднали, съзнаваме го, но никой не може да помогне. Не че не може да се помогне на света днес. Светът даже има голямо изобилие. В една от най-прочутите евангелистки църкви се събрали няколко от богатите ѝ членове да поговорят и да се помолят заедно, за да могат да съберат пари и да помогнат на своите бедни събратя в Лондон. Докато разисквали по въпроса от коя банка да поискат една голяма сума, проповедникът в тази църква им казал: „Братя, нека да не изкушаваме Господа. Всички ние сме богати, нека всеки да даде колкото може и обича и сумата ще бъде налице“. Той пръв дал известна сума, а скоро и другите го последвали. Вие чакате да ви приемат в Царството на Христа, а нищо сами не правите. Какво правят християните? Като умре някой, четат му надгробна реч. Помнете едно нещо: умрелите не отиват в онзи свят, умрелите са за този свят, а живите са за онзи свят.

За да живее, човек трябва да има в себе си любов, знание, мъдрост, истина – сърце трябва да тупти в него. Всеки човек, който лишава себе си от любовта, от знанието, от истината и свободата, които са му дадени, вие знаете какво го очаква. Няма какво да ви доказвам това. От какво умират хората? От безлюбие. Като умре някой, аз виждам какво е написано. Написано е: този човек умря от безлюбие. Сега, като умре някой, ще пишат на паметника му това и онова. Това са неверни работи. Човек умира от безлюбие. Носят друг умрял и аз чета: този пък е умрял от голяма любов към себе си. Има едно правилно разрешение на въпросите, което всички трябва да помните. То е следното: докато всички хора не обикнат Бога, в Когото живеят, те не могат да имат никаква любов нито към себе си, нито към ближните си.

Божията любов, или любовта ни към Бога, ще бъде едно мерило за нашата любов. Без тази любов към Бога любовта ни към ближните е безпредметна, тя не може да се приложи. Следователно всичките нещастия в света произтичат от онзи велик закон, че ние не прилагаме любовта към Бога както трябва. Не прилагаме тази любов, а говорим за любов към ближния, към този, към онзи. Явяват се и проповедници да проповядват, но нищо не излиза от това. Аз нямам нищо против да се проповядва, но всеки трябва да проповядва истината. А истината се заключава в това, че любовта към Бога трябва да бъде мерило. Когато любовта към Бога влезе като мерило в живота на човека, той вече има еднакво отношение към всички. Тогава той ще има отношение и към цветенцата, и към мухите. Когато виждам как хората късат цветята, казвам да не ги късат. Виждам едно цветенце скъсано, стъпкано, аз го взимам от земята и му казвам: „Цветенце, не съжалявай, че си стъпкано". Хората също така се тъпчат и едни други. Някой път и тези големи цветя се късат и тъпчат, но какво да се прави.

„В Царството на Христа." Сега аз не искам да ви държа отговорни, вие не създадохте греха. Вие не сте причина за вашето нещастие. Всички носите последствията на хиляди и хиляди поколения, които са живели един неестествен и ненормален живот, но като умни, вие трябва да измените тези последствия. По същия начин трябва и да се създадат училища, в които да се проповядва за живота не тъй, както сега се проповядва. На сегашните семейства може да се покаже пътя, по който да се подобрят синовете и дъщерите им. Също така може да се проповядва и на обществата да се подобрят. И тогава в продължение на само десет години цяла Европа може да дойде в цветущо състояние. Но за това се изисква пълното съзнание да се даде свобода на хората. На кого може да се даде свобода? Свобода може да се даде само на човек, за когото Истината е мерило, Мъдростта е мерило и Любовта е мерило. Това е свобода. На всички хора, които имат тези положения за мерило, може да се даде свобода.

Казвам: каквито и обвинения да се хвърлят днес, нито Адам е виновен, нито Ева е виновна, нито вие сте виновни. Ще попитате: „Ами защо страдаме тогава?“. Който се приближава при Любовта и не я разбира, той страда; който се приближава при Любовта и я разбира, той се радва. Който се приближава при Мъдростта и не я разбира, той оглупява; който се приближава при Мъдростта и я разбира, той поумнява. Който се приближава при Истината и не я разбира, той умира; който се приближава при Истината и я разбира, той оживява. Следователно, ако оживяваш, ти си разбрал Истината; ако умираш, ти не си я разбрал. Ако оглупяваш, след като си се приближил при Мъдростта, ти не си я разбрал; но ако поумняваш, разбрал си Мъдростта – тогава и учен човек ще станеш. Сегашните вярващи казват: „На нас много учение не ни трябва“. Какво е това учение? Например вземате един музикален тон. На всеки тон трябва да хармонира друг, съответен на него. Ако вземете тона „си“, кой ще бъде съответният негов тон? Вие не сте композитори, да знаете това, но вземате тона „до“ и искате да съчетаете с тази гама една тъжна песен. Ако увеличавате тона „до“, какъв ще бъде този нов тон? Той ще бъде с известно понижение. Какво трябва да направите, ако искате да дадете едно разрешение на вашата тъга? Разрешението на тъгата не седи в нейното усилване, но в това да ѝ се даде простор, да ѝ се даде известна хармония, за да се отвори път. Кой трябва да бъде следващият тон, за да се превърне минорната гама в мажорна, но не войнствена? Който разбира от музика, той всякога ще може да схване дали е в едно нормално състояние, или не. Аз често правя такива опити. Като ставам сутрин, изпявам три тона и по тях познавам дали съм в нормално състояние, или не; дали съм спал добре, дали съм постъпил добре. Те са мои тонове, с които си правя опитите. Това е мое правило.

Като изпеете и вие няколко тона, трябва да познаете дали ще можете да вземете пари назаем от някой банкер, или няма да можете. Ако отидете при един банкер да

искате пари, а не сте изпели добре тези тонове, той ще ви каже, че няма пари и не може да ви услужи. В случая той ще ви излъже. Ето как би трябвало да постъпи, ето какво би трябвали да ви каже: „Господине, понеже познавам, че вие не вършите волята Божия, не мога да ви дам пари. Аз съм касиер на Божествена банка и нямам разрешение да ви услужа. Като изправите положението си и дойдете при мене, ще ви дам пари". Преди повече от 20 години се случва следното нещо. При един богат американец отива един младеж социалист, с парабел* в ръка, и казва на богаташа: „Господине, ти ми дължиш една голяма сума, понеже тези пари са от общия труд на хората". – „Прав си, това, което имам, е от труда на всички хора, които живеят на Земята. Но понеже на Земята има два и половина милиарда души, то изпрати всички тия хора при мене, всеки да получи своя дял. На тебе се пада половин долар. Ето, вземи този половин долар и бъди доволен." И вие казвате, че светът трябва да се изправи. Но ако раздадете всичкото си богатство на света, кому по колко ще се падне?

Казвам: богатството е на друго място, то е в цялата природа. Бог е дал пълното си доверие на нас и ни е поставил в един свят, дето свободно да дишаме въздуха, без да плащаме нещо, свободно да възприемаме светлината и водата, без да плащаме нещо. Днес за хляба само се плаща, но въпреки това всички сте недоволни и се оплаквате, че животът бил тежък. Държите ли сметка колко въздух изразходвате всеки ден? Държите ли сметка колко светлина възприемате всеки ден? Трябва да знаете, че всичко това приемате, без да плащате нещо. За човешкото се плаща, а за Божественото нищо не се плаща. Продадат ви хората една свещ, която гори половин час, изгаря и повече светлина няма. Прокарат електричество, направят ви една лампа и кажат, че еди-колко си киловата ток е изразходван. Така е, всяко човешко нещо се продава, а всяко нещо, което е Божествено, не се продава.

---

* парабел – Вид автоматичен пистолет.

Ако някой проповядва Словото с пари, това не е от Бога. Аз не съм против свещите, нека се продават, но съм против изгоряването на свещите. На нашите изгарящи свещи не могат да узреят плодовете на дърветата. Аз съм за онази светлина, на която плодовете зреят. С нашето знание светът не може да се подобри. Нужно е едно знание, което да подобри живота. И от нашата любов хората ще измрат, това не е любов. Аз съм срещал много мъже и жени, побледнели, посърнали от глад, които казват: „Не можем да си мелим брашно". Че само с брашно ли става тази работа? Оставете брашното настрани, оставете меленето, оставете камъка на воденицата – и без тях може. Варете житото си и така го яжте. Не можели да мелят брашно и затова се чувствали нещастни! Станали воденичари, за да мелят брашно! Сега вие ще ме извините, че ви говоря така. Аз идвам от друг свят и може да не съм добре информиран. Някой казва за стомаха си: „Да мели моята воденичка". Това е човешко разбиране. Когато казва, че воденичката му трябва да мели, между ума и сърцето на този човек трябва да има абсолютна хармония, необходима за неговия прогрес. Това, което наричат стомашна система и мозъчна система, аз го свързвам с други едни системи. Едната наричам мозъчна нервна система, а другата наричам симпатична нервна система. В мозъчната нервна система мозъкът отговаря, а в симпатичната нервна система, по нямане на друга дума, отговаря стомахът. Човекът се намира именно между тези две системи. И след като човек замине от този свят за другия, тези две системи и там продължават да функционират.

Това е една отвлечена област и затова мнозина се чудят има ли друг свят, или няма. Като се говори за този и за онзи свят, вие трябва да разбирате, че светът е прогресивен. Например онзи свят, за който мравките могат да говорят, това е човешкият свят. А когато хората говорят за онзи свят, това е светът на ангелите. И ангелите живеят тук, на Земята, при нашите учени. Това е едно противоречие. Например сегашните наши

учени не са измерили точно диаметъра на Земята. Той не е точно 12 хиляди километра, както са го измерили, но е повече. Той е много повече, отколкото са го измерили. Но като се казва, че диаметърът на Земята е 12 хиляди километра, аз съм съгласен с вас. Този диаметър отговаря на съзнанието на сегашните учени. Ако попитате мравките за диаметъра на Земята, той ще бъде много малък, ще е според тяхното съзнание. Тъй щото диаметърът на Земята, който учените са определили, отговаря на тяхното съзнание. Значи те са дошли до числото 12. Знанието, до което са дошли днес, е от 12 хиляди километра. Това показва, че човешкото съзнание обхваща една линия от 12 хиляди километра. Това пространство е много малко. Всички философски въпроси, които са в тази междина, могат да се разрешават, а какво става във от това пространство, там ние се натъкваме на една непонятна област.

За нас е непонятен животът на един светия или на един гений, а даже и на един грешник, който съзнава, че отива надолу. Грешникът казва: „Потъвам! Моля, помогнете ми". Той съзнава, че потъва, че отива някъде, и казва: „Ако няма кой да ми помогне, с мене всичко ще се свърши". Достатъчно е на този човек да му се каже една дума или той един тон да чуе, за да започне съзнанието му да се повдига. И тогава той ще каже: „Благодаря, че ме избавихте от това потъване". Светът не се нуждае толкова от материални блага, колкото от онова духовно общение, от онези духовни отношения, които липсват между хората. Дойде някой при мене, иска помощ в пари. Не е въпросът в парите. Ако този човек люби Бога и ако сърцето му бие правилно, така че да не злоупотреби с доверието на никого, аз бих му казал къде има заровени пари, да отиде и да ги изрови. Нека после синовете и дъщерите му да се ползват от това богатство. Но тогава аз бих изпаднал в едно противоречие. Ще приведа един пример за обяснение на тази истина.

В Египет живеели двама светии, отшелници, като и двамата се занимавали с плетене на кошници. Единият

ходел в града да ги продава, а другият оставал в гората. Този, който отивал в града, всякога минавал покрай един каменар, който го посрещал много добре, поканвал го да си почине, измивал краката му и после се разделяли приятелски. Това продължило цели 20 – 30 години. Като гледал от толкова време положението на каменаря, светията си казал: „Трябва да се подобри материалното му положение". Той се помолил за него, но от невидимия свят му казали: „Ако се подобри материалното положение на този човек, ще се влоши духовното му състояние". – „Не, аз го опитвам вече от толкова години! Зная, че той ще стане един прекрасен човек." – „Добре, тогава му кажи, че на еди-кое си място има заровени пари, нека си вземе колкото иска." Каменарят взел от тези пари и започнал да подобрява положението си: направил си големи като палати къщи, взел си слуги, облякъл хубаво жена си и децата си. В скоро време станал толкова виден, че го избрали за пръв министър на египетския фараон. Сега, колкото пъти минавал светията край мястото, дето каменарят преди живял и работил, нямало кой да го посрещне, да му измие краката, да се разговори с него.

Един ден светията отишъл в дома на този човек, вече пръв министър, но той излязъл срещу него сърдит и недоволен и му казал: „Кой си ти? Аз не те познавам. Как смееш да ме безпокоиш?". Светията си тръгнал, но му станало тъжно. Като се връщал по пътя, настигнал го ръководителят на каменаря, хванал го за врата, натиснал го към земята и му ударил един силен бой. Казал му: „Знаеш ли, че с твоята добрина развали живота на този човек?". Тогава светията започнал да се моли на Господа да му даде възможност да изправи погрешката си. И след това започнали гонения срещу каменаря. Секвестирали му имането, изгубил парите си и като останал последен бедняк, принудил се да отиде пак на старото място, да продължи със стария занаят. Той се скрил там, да не го види и да не го знае никой. Минал един ден светията покрай него и каменарят го спрял, измил му краката и казал: „Извини ме, че така се отнесох с тебе. Аз

те познах, но моята гордост не ми позволи да те приема. Помоли се пак на Господ да подобри положението ми, като обещавам, че втори път няма да постъпя така зле с тебе". – „Не, светия втори път не яде бой."

Казвам: лошото не е в богатството, но в лошото употребяване на това богатство. Лошото не е в ученето (аз не съм против ученето), но в неумението на човека да го използва както трябва. Всички блага, които имаме в света, трябва да се употребят на своето време и на своето място. Като християни, доброто в нас седи в това да употребим всички блага, които Бог ни дава, не както хората казват, но според нашите вътрешни разбирания. Всеки има свое вътрешно разбиране. Аз бих желал всеки, според своето дълбоко вътрешно разбиране, да постъпва като един добър проводник, като един добър служител в Царството на Христа и Бога. И като видя, че някой прави така доброто, да ми е приятно. Той да бъде за мене един подбудител, един подтик към доброто и аз да правя доброто като него. От такива хора именно се нуждаем ние днес; от такива учители, от такива свещеници, от такива майки, бащи, държавници и така нататък. Това е в Царството на Христа и Бога.

Благословен Господ Бог наш
Тайна молитва

11 ноември 1934 г., София, Изгрев

Животът е по-драгоценен

Добрата молитва.
Бог е Любов
Осма глава от Еклисиаст, от 6. стих нататък

Щом влезеш в живота, непременно трябва да знаеш, че няма да спечелиш войната, ще бъдеш бит, но се приготви поне данъка си да платиш. Соломон се занимаваше с окултните науки, но като искаше да разгледа живота, вплете се в него така, че направи много погрешки. Той мислеше, че ще уреди всичките си работи. Искаше да изучи философията на жените и видя, че жената не се управлява. Като влезе там, всичките му работи се объркаха и той научи, че жената не се управлява.

„Духът Божи".

„Животът е по-драгоценен от храната и тялото – от облеклото." „Животът е по-драгоценен." В света има една философия, която хората трябва да изучават. Старата философия е почти уволнена. И в бъдеще, ако отивате при нея за някои наставления, тя не може да ви бъде в услуга, няма да е авторитетна. Тя ще остане като един паметник, който може да ви даде съвет, който няма да ви ползва. Старата философия учи, тъй както един султан бил каран от един лодкар в Цариград. Който знае турски, нека я преведе. Това е един класически превод, това е един класически израз, който трябва да се преведе. Съвременните хора се спират върху индивидуалния живот, като че той е всичко, но тази философия е частична. Смисълът на живота е в целокупността, в цялото. Здравето на човека не седи нито в ръста, нито в краката, нито в ръцете, нито в очите – здравето седи в целия организъм. Очите, ушите, ръцете, краката – като органи, могат да бъдат в услуга на здравето. Зависи на какво човек обръща внимание. Някой може да обръща внимание на ръцете си, на краката си, на очите си, на

ушите си, на вежди те си, на цялото си тяло, а някой може да обръща внимание на парите си. Като се върне вечер у дома, богатият брои парите си. Който няма нищо, той няма какво да брои. Единият се безпокои за богатството си, другият няма за какво да се безпокои. И единият е в заблуждение, и другият е в заблуждение. Богатият не знае, че през тази нощ къщата му ще се запали.

Един богат търговец, като отишъл по работа в Ню Йорк, нает стая в един хотел, дето искал да си почине. В същата стая бил и един беден човек. Търговецът му казал: „Ще те моля да не ме смущаваш, защото съм дошъл тук да си почина от работа, много съм се уморил". – „Добре, няма да те безпокоя." Случило се така, че хотелът се запалил. Бедният се приближил към търговеца и му казал: „Ставай, хотелът гори!". – „За какво ще ставам? Остави ме да си почина." – „Няма как да почиваш, разбери, че хотелът гори!" – „Не искам да зная." Търговецът не му повярвал, обърнал се на другата страна и продължил да спи. Тогава бедният излязъл навън, а богатият търговец останал да спи. Когато пожарът взел големи размери, търговецът се събудил. Видели го да вика за помощ от покрива на хотела. Бедният казал: „Нали ти казах, че хотелът гори!". Сега и вие сте в този хотел, в тази къща, която гори. И аз ви казвам: излезте вън, защото къщата ви се е запалила и гори. Знаете ли какво ще се случи с вас, ако не излезете вън? Всичко е възможно в света, но едно е вярно: хотелът може да се запали, да гори, но целият няма да изгори, може само в една от стаите му да стане някаква повреда. Ето, когато Халеевата комета мина покрай Земята, мнозина казваха, че със Земята е свършено. Не, и десет такива халееви комети да минат покрай Земята, с нея пак няма да е свършено, тя няма да се разруши. Опашката на Халеевата комета не може да разруши цялата Земя. Тя може да създаде само някои събития, както наистина станаха някои събития на Земята и я разтърсиха, но цялата Земя няма да се разруши.

Казвам: светът има един исторически развой, има една космическа история на невидимия свят. В това

отношение животът има едно велико предназначение и ние няма от какво да се безпокоим. Всеки е изпратен на Земята като един малък служител, да допринесе нещо в този процес. Вие може би искате да станете велики, да се запише името ви като на един паметник. Не е лошо да бъде записано името ви на един паметник, да остане в историята, но още по-добре е името ви да бъде записано във великата история на живота. Христос е казал: „Ако искаш слава, търси я в Бога". И тъй, при този исторически процес трябва да се изучава историята на развитието на народите. Ние знаем много малко за историята на първите народи, които са се явили на Земята. За първата раса имаме частични исторически данни. Сегашните познания се отнасят повече за бялата раса, за нейния развой. Тази бяла раса се е развила в общества и в народи. Тя е организирала сегашните народи. От една страна, имаме англосаксонската раса с англичаните, американците и германците, от друга страна, имаме латинската раса с италианците, испанците, французите. От трета страна, имаме славянската раса с руснаците, поляците, чехите, сърбите, българите и така нататък. Освен тях има някои раси, изостанали главно от атлантите, такива са монголците, които са останали назад в своята еволюция.

Много от народите се намират в едно спящо състояние и днес европейците се стараят да ги събудят, обаче зависи как ще ги събудят. По този начин, както бялата раса събужда жълтата, тя ще се намери в много трудно положение. Тя не я възпитава добре. Знаете ли какво нещо е възпитанието? Един учител обичал да бие учениците си с пръчка, за да му се подчиняват. Един от учениците го запитал: „Учителю, защо ме биеш?". – „Защото си слаб, мързелив и тъпоумен." – „Ако стана прилежен, силен и умен, ще ме биеш ли?" – „По никакъв начин няма да те бия." Случило се така, че ученикът не започнал първо със своя ум, него да развива, а започнал със своята сила. Той тръгнал от опашката нагоре. Един ден се похвалил на учителя си: „Учителю, както ми каза, така

направих. Сега може да опиташ да ме набиеш, да видим дали ще ме надвиеш". – „Как да не мога да те набия?" Но наистина, като рекъл учителят да го удари, ученикът го търколил на земята. Учителят му казал: „Ти ме събори на земята, но умът още не ти стига". За да му предаде един предметен урок, учителят казал: „Сега ще ти дам един подарък". Като бил добър физик, той дал на ученика два цилиндъра и казал: „Дръж тия цилиндри в ръцете си". В това време учителят пуснал ток през цилиндрите и ученикът бил принуден да бяга из стаята. По този начин учителят го разиграл. Ученикът сега играел из стаята и запитал учителя си: „Учителю, защо ме разиграваш?". – „Защото умът ти не достига." Този ученик е физически силен, но не е умен. И вие така можете да биете учителя си, но ще ви разиграват.

Казвам: в живота сега се иска приложение. Съвременните хора искат да надхитрят законите на природата, на живота, но много пъти те не сполучват. Природата е по-силна, по-умна, тя знае законите си: ще завърти цилиндрите и ще ви разиграва. Обаче се изисква едно историческо изучаване на природата. Не трябва да изучавате само индивидуалния живот. Хората мислят, че индивидуалният живот е всьо и вся. Има една красива страна в живота и тя се заключава в следното. В един от старите разкази се говори за един млад момък, който се родил в подземие и през целия си живот не бил виждал Слънцето. Така прекарал той до 21-годишната си възраст. Тогава дошъл при него един познат и му казал: „Знаеш ли, че в света има нещо по-хубаво от това, което виждаш в подземието? Достатъчно е само един път да видиш Слънцето, за да не пожелаеш да влезеш в това подземие". Казвам: ако не можем да видим слънцето на Любовта, ние се намираме в едно подземие. И сегашните хора живеят в такова едно подземие – аз наричам подземие неразбирането на живота. Големи приготовления правят хората и в храненето, и в обличането, и в нареждането на къщите си, но има нещо съществено, което старата философия не може да им даде. Съвремен-

ните хора са запознати донякъде с великите учители, които са дохождали. Някои проповядват какво е учил Буда, какво е учил Христос, какво е учил Мохамед; други проповядват какво учи съвременната наука, какво учи окултната наука и така нататък. Но това са все стари философии. Каквото е проповядвал Христос, то е само част от онова, което може да се каже на хората. Той още не им е казал съществените. Той казва на учениците си: „На вас е дадено да разберете цялото, а на другите не е дадено". Сегашните хора мислят, че им е дадено да разберат много неща и че са ги разбрали. На човек, който боледува и който има всички органически недъзи, дадено ли му е да разбере какво нещо е животът? На човек, който претърпява всички нещастия и катастрофи в живота, дадено ли му е да разбере какво нещо е животът? Не му е дадено. Казвам: това е съдба, но не е наука, не е философия.

Вие разглеждайте живота обширно, аз не искам да го разглеждате индивидуално. Има една всемирна душа, която живее във всеки човек. Хората различно я кръщават. Тя е душа, която разбира всичко, която живее, която направлява хората, която създава и култура, и наука, и изкуство – всичко е нейно творение. Всеки трябва да слуша тази всемирна душа. Който я слуша, е блажен; който не я слуша, е нещастен. Това не се нуждае от доказателства и не може да се докаже, понеже няма нещо, с което тази душа може да се сравни. Обяснения има, но тя не може да се обясни. Ще кажете: „Докажи това". Не мога да го доказвам. Това, което може да се докаже, е лъжа. Ако ви кажа, че тази душа е някъде, това ще бъде втора лъжа, вие ще се измамите. Но ако приемете това, вие ще го опитате сами. Всеки може да направи опит с тази всемирна душа. Сега аз не искам да ви занимавам със всемирната душа, защото, ако ви говоря за нея, ще кажете: „Дано дойде един велик Учител да уреди сегашното ни положение, да ни помогне". Тази душа ни най-малко не иска да урежда сегашните ваши неразбирания. Тази душа не може да ви стане слугиня, да ви измие дъските в къщата или да ви замаже стените. Не, като дойде, тя ще ви

накара сами да си измиете дъските, сами да си измажете къщата. Тя ще иска да я слушате. Казвате: „Как така?“. Да, като дойде в къщата ви, тя ще ви накара сами всичко да си вършите. Като влезе, ти трябва да станеш от леглото си и да я поздравиш. Не я ли поздравиш, с цялото си легло ще се намериш вън от къщата си.

Ще ви приведа един пример. Преди години, като ходих из България да правя своите изследвания, спрях за малко във Видин. В това време дойде при мене един господин, който се занимаваше със спиритизъм. Той сам бил медиум и чрез него духовете работели; така изписал цели тефтери с послания на духовете. Той казваше: „Това, което пиша в тефтерите, не вярвам, че е от духовете, то е от мене. Мисля, че сам се лъжа. Затова докажи ми ти по някакъв начин, че има невидим свят, поне да не си губя ума“. – „Какви доказателства искаш?“ – „Дай ми някакво осезателно доказателство.“ – „Добре, някое малко доказателство ще ти дам. Голямо не мога да ти дам.“ – „Кога ще ми го дадеш?“ – „След четири дена.“ След четири дена той иде при мене и ми казва: „Слушай, такова доказателство дава ли се! Ти съвсем ще ме подлудиш“. – „Чакай, аз още не съм ти дал никакво доказателство.“ – „Какво?! Повече от това, което ми се даде, не ми трябва. Аз се убедих вече в невидимия свят.“ – „Как се убеди?“ – „Как се убедих ли? Ти сега даваш вид, че нищо не знаеш.“ – „Кажи, аз искам да зная как си се убедил.“ – „Ето как. Снощи, в два часа през нощта, както спя, усещам, че някой дохожда и вдига цялото ми легло, обръща го върху мене. Юрганът, дюшекът, дъските на леглото ми – всичко е върху мене. Всичко това ме задушава, не мога да спя. Стори ми се, че ще умра. По едно време помислих да викам за помощ, реших, че разбойници ме нападат, но се въздържах, защото всички хора ме познават като спиритист, няма да ми повярват, ще помислят, че съм луд, ще ме заведат в лудница. Това продължи цели двайсет минути. Гледам около себе си, не виждам никакви хора, а аз съм цял затиснат от дъските на леглото, от завивките и от дрехите. Такова доказателство бива ли да се дава?“ – „Е,

така са намерили за добре от невидимия свят.“ – „А ти как обясняваш това нещо?“ – „Никак не го обяснявам. Други доказателства още искаш ли?“ – „Не, не, повече нищо не искам!“

Мога да ви приведа още ред доказателства, които са чудни, изумителни. И всички тия случаи показват, че има един Промисъл в природата, в живота, и ако човек следи това нещо, ще разбере този Промисъл. Аз зная, че всички вие вярвате. Няма човек в света, който не вярва. Разправят за френския романист Емил Зола, че колкото и да не вярвал, колкото и да бил реалист в живота, той всякога си написвал билетчета, които поставял в една кутия, и когато приключвал някой нов роман, преди още да го даде за печат, вадил от тези билетчета, за да види ще му върви ли, или няма да му върви. Значи, макар и реалист, той все пак вярвал в късмета. По тези билетчета познавал дали романът му ще бъде добре приет, или не. Той вярвал в числата, в щастливите и в нещастните числа. Зола сам се чудил на себе си: отде тази вяра в него! Това показва, че макар и невярващ, той все някакво верую имал.

Казвам: във всеки човек има една способност, едно чувство, което го кара да се поддава на някаква вяра, на някакво вътрешно чувство. В лявото и в дясното полушарие на човешкия мозък се крият два центъра, които определят това негово чувство, тази негова способност. Френолозите, които се занимават с ред изследвания и наблюдения, са забелязали, че има хора, в които това чувство е по-силно развито, а у други е по-слабо развито. Тъй щото всичко, което се проявява в човека, има своя вътрешна причина. Вярата не е нещо, което сега можете да придобиете. Ако остане сега да придобивате вярата си, вие нищо няма да постигнете. Вие се раждате със своите способности. Човек се ражда одарен*. В думата „одарен“ ударението е на третата сричка, но ако се сложи на първата или на втората

* одарен *рядко* Способен, даровит, надарен.

сричка, ще стане нещо съвсем различно. Наистина, ако човек не знае как да постави ударенията на думите в разните езици, често ще излезе нещо неочаквано за самия него. И начинът на произнасяне на звуковете в даден език има значение. В английския език, в зависимост от това дали звуковете „т“ и „д“ се произнасят меко, или твърдо, се получават думи със съвсем различно значение. Голямо значение имат и произнасянето на звуковете, и ударенията в един език. Ударения има и в природата, но там нещата имат само един смисъл. Ако не знаеш къде да туриш ударенията в природата, прощава ти се това, но всъщност не може да се прескачат тези ударения. Там ударенията не могат да се изменят, не могат да се употребяват думите с друго значение от това, което веднъж им е дадено.

Нашите мисли, нашите чувства и нашите постъпки са фактори, които градят както нашия живот, така и живота на народите и на цялото човечество. Мислите, чувствата, желанията и постъпките на един народ в изкуствата, в индустрията, в земеделието, всичко това се отразява върху самия народ. Ако един народ е земеделски, известни части в лицата на хората от този народ ще се развият повече от други. Ако един народ се занимава повече с технически науки или с изкуството, или е повече религиозен, всичко това също ще се отрази върху лицата на хората от този народ. При религиозните хора някои мускули на лицето се усилват, а други отслабват. Също така коремът при религиозните, при духовните хора е по-хлътнал навътре, докато при светските хора е по-изпъкнал навън. В религиозните хора се развива повече любовта, а светските хора държат главно на това да бъдат почитани и уважавани. В много народи тези две черти са силно развити. Американецът казва: „Аз мога да ти позволя да ме ритнеш, но никога – да се качиш на гърба ми“. Във всеки случай индивидът се влияе от качествата, които функционират в даден народ. Ако сте родени в Америка, там личните ви чувства ще бъдат развити до максимум. Това се отнася особено и до

англичаните. Англичаните са народ със силно развито чувство на достойнство, в благородния смисъл. Всеки англичанин ще ви каже: „Законите на Англия са закони на природата“. Аз пък казвам: законите на природата са закони на Англия. Питам: кое от двете е по-правилно?

Следователно, в който и народ да сте вие, всякога ще се влияете от качествата на този народ, не можете да бъдете независими. Например с какво се отличават българите като народ? Българите се отличават с голяма твърдост. Надали има друг народ, който да е толкова упорит, колкото българския народ. Доколко е голяма твърдостта в българина, се вижда от следното. В турско време един българин бил подложен на голямо изтезание, за да издаде нещо, обаче той по никакъв начин не издал това, което искали от него. При най-големите мъчнотии той издържал, но вследствие на този напор костта на черепа му се разделила точно на това място, дето е центърът на твърдостта. Веднъж казал, че нищо няма да издаде, не го издал. Това се дължи на неговата твърдост. Той казал: „И да ме убият, нищо не казвам!“. Твърдостта е Божествено чувство в човека, някои го наричат инат. Обаче твърдоглавието, упорството са анормални чувства. Когато твърдостта у човека е развита, тя е във връзка със силата на волята.

През целия си развой народите в края на краищата представляват едно цяло. Следователно придобивките на всички народи от всички исторически времена и епохи, от създание мира до сегашното развитие на човечеството, това ще бъде общо състояние на личностите. Тъй щото за в бъдеще, като дойдете на Земята, ще имате същите придобивки, каквито народите са добили. Общите придобивки представляват социализиране на общите блага. Природата има един план за социализиране на общите блага, но това върви по един разумен закон. Хората още не са дошли до това развитие на социализиране. Някои имат тези дарби, други ги нямат. Тъй щото, както виждате, всеки човек работи за повдигане на цялото човечество, всички народи колек-

тивно работят за повдигане на цялото човечество. В каквото и направление да върви човечеството, всичко е за добро. И войните са за добро, и земетресенията са за добро, и социалните кризи са за добро, и сиромашията е за добро. И науката, и знанието, и изкуствата, и всичко, каквото става в природата, все е за добро. И всичко това не от човешко гледище, но от гледището на по-високия свят, който е над нас.

Преди човешката раса е имало, а има и до днес друга раса, която ръководи съдбините на цялото човечество. Тази раса е съществувала, преди още да е имало жители на Земята. За тази раса се загатва и в Библията. „И Духът Божи се носеше над повърхността на земята." Това е Разумното начало. Тогава рекъл Бог да направи света. Питате: „Де са тия същества?". Те не са на Земята. Когато се сътворила Земята, те може да са дошли на нея – предполага се, че от Слънцето са дошли. Може би това е само предположение: че тази раса живее на Слънцето. Обаче тази раса направлява всички същества от Земята, от Юпитер, от Венера, от Марс и така нататък. Според това учение на всички планети има същества. Какво мислят другите хора и в какво вярват, това не е важно, но се загатва, че съществата от тази раса, която живее на Слънцето, направляват живота на всички останали същества по разните планети.

Съвременните учени изчисляват, че Юпитер приемал по-малко светлина, отколкото Земята. Това не е вярно. Теоретично може да е така, но практически не е вярно. В Юпитер има една сфера, която акумулира светлината. Юпитер приема повече светлина, отколкото Земята. Жителите на Юпитер са по-благородни от нас, понеже приемат повече светлина. Жителите на Земята са по-невежи, защото там, дето има повече светлина, има и повече знания, повече ученост; дето има по-малко светлина, там има и по-малко знания. Като дойдем до Сатурн, мнозина казват, че той има лоши влияния. Не е така, тези думи се дължат на неразбиране. Единствената планета, знаменита на Земята, това

е Сатурн. За своите знания и за своите сили Сатурн е увенчан. Той е единственият, който има три венеца, пък някои считат, че той е един от падналите богове. Това са известни забулени истини, които са предадени в известни клишета. Когато тези истини не могат да се обяснят, туря им се едно було. Когато египтяните не можеха да обяснят великите тайни на природата, те им туряха едно було. Но и самите те бяха забулени за тях. Техните просветени, учени хора, като не можаха да разкрият тия неща на масите, но искаха да държат ума на народа си буден, измислиха забулената Изида. Те казваха, че никой не трябва да вдигне булото на Изида.

Питам сега: какво представлява Изида? Изида, това е любовта в света, която се явява забулена. Всеки, който вдига това було на любовта не навреме, на него му се дават най-големите страдания. Това мога исторически да ви докажа. Всички страдания на хората произтичат от любовта им едни към други. Вие ще кажете, че социалните условия са причината. Това е второстепенен въпрос. Всички страдания произтичат от любовта. Двама души или два народа като се залюбят, оттам насетне произтичат всички диво тии. Не че любовта е нещо лошо, напротив, тя е най-възвишеното, най-благородното нещо, но от неразбирането на този велик закон, на това велико благо се раждат всички страдания и нещастия в света. Понеже хората преждевременно вдигат булото на любовта, затова се раждат всички страдания. При сегашните условия хората са по-готови да разберат любовта, но трябва да учат, трябва им възпитание. Новото възпитание води все към тази посока, да разберат те любовта.

Има един закон, който функционира в света. Този закон по един или по друг начин трябва да се изясни, за да могат народите да се възпитат. Откъде ще дойде това възпитание? Това възпитание ще го вземем от онзи народ, който седи над нас. Но трябва да се изпратят хората в този университет, за да са доволни. Те трябва да се учат на педагогическите правила на този университет,

да знаят как се възпитава. И досега мнозина казват, че трябва да се ръководим от Духа, от нещо духовно; други казват, че трябва да се ръководим от нашия ум или от нашата душа. Всички тия неща са правилни, но те са на един неопределен език. При сегашните условия любовта е една определена величина в своите прояви. Онзи, който се занимава с електричество, той винаги внимава какво е напрежението му, какъв е неговият амперaж. Проучете какво се нарича амперaж, какво се нарича волтаж. Ако докоснете проводник на електричество, което има силен амперaж, рискувате да изгубите живота си. Когато токът е със слаб амперaж, вие можете да докосвате проводниците, без да ви се причини някаква повреда. При силно напрежение, при силен амперaж вие можете да се стопите от това електричество, без да остане нещо от вас. Казвам: този амперaж произтича от един факт, а именно от подпушването на любовта. Щом подпушиш любовта, ти ще погинеш, нищо повече. Тази е главната причина, която ражда нещастията: подпушването на любовта и в домовете, и в обществата, и в религиите, и в народите, изобщо навсякъде.

Следователно не подпушвай любовта! Ако искаш да бъдеш човек, в никое отношение не подпушвай любовта, нищо повече. В това седи въпитанието. Единственото нещо в света, което не трябва да подпушвате, това е любовта. Подпушите ли любовта, ще ви се случи такова нещастие, каквото не сте и сънували. Всичко друго може да подпушите, но любовта – никога. И след това ще искат да ни обясняват, че имало социални въпроси. Те са второстепенни неща. Коя е причината, дето някой се ражда скъперник? Защо той е скъперник? Защото е подпушил любовта си. Защо някой е горделив? Защото е подпушил любовта си. Коя е причината някой да е тъй лаком, че иска да обземе цялата земя? Такъв е, защото е подпушил любовта си. Защо някой е силен? Защото е подпушил любовта си. Силата, знанието, любовта трябва да се проявяват, за да стане любовта достояние на всички хора.

„Животът е по-драгоценен." Кога? Когато не си подпушил любовта и когато съзнаваш, че всяко същество има право да живее, и не като тебе непременно, но да живее както то разбира. И най-малкото същество има право да живее. Не подпушвай любовта в това същество, не му се смей. Като го погледнеш, трябва да ти е приятно, че и то живее. Когато един французин погледне към един българин, казва: „Този простак!". Често и американците, и англичаните, като видят някой българин, казват: „Този невежият!". Че и американците, които минават за културни, понякога правят големи глупости. Казвал съм на американците: „Българите, които пред вас минават за прости, в хигиенично отношение живеят по-добре от вас. Те в къщите си имат комини, чрез които проветряват всички стаи, а при вас навсякъде е пушек. После, вие, които минавате за културни, не знаете как да се храните". Американецът, като изяде една голяма чинийка с ледено*, след това ще изпие едно горещо кафе. По-глупава работа от тази няма. Казвам на американците: „Вие не сте от много умните хора". Всяка сутрин, като станат, мъжете там си обръсват лицата, не си оставят брадата и мустаците, вследствие на което всички страдат от гърлобол. Казвам: природата ви е дала една топла завивка, а вие съзнателно се излагате на простуда – като си махате брадата и мустаците, така се свиват капилярните съдове. В това отношение аз не считам американците за умни хора. Тъй щото наистина има лоши работи в българите, но и в американците има лоши работи.

Във всички народи имат и добри, и лоши работи. Аз похвалвам инициатива, дето американците изпращат мисионери, които да просвещават езичниците. Те изпращаха мисионери от техните църкви и в България. Но българите не им бяха признателни, те винаги се плашеха от американците, да не би да ги поамериканчат. Единственото нещо, което не може да се претопи, това е

* ледено *остар*. Сладолед.

народът. Да се претопи един народ в най-малък размер, за това се изискват най-малко 2500 години, и то най-малко при 15 хиляди градуса топлина. Покажете ми един народ, който да е оставил история от 2500 години! Бог така е направил, че никой народ не може да асимилира друг, не може да го претопи, да го примеси. Не може дясната ръка да асимилира лявата, нито лявата може да асимилира дясната. Не може десният крак да асимилира левия, нито левият може да асимилира десния. Всеки уд си има свои определени размери и той си е на мястото. Той може да атрофира, но причините са съвсем други. Ние често се плашим от това, от което не трябва да се плашим.

Казвам: правото на всеки народ, на всяко общество, на всяко семейство и на всеки индивид е социален въпрос, разрешението на който зависи от един възвишен свят. Тъй щото правото, което ти е дадено, никой не може да ти го отнеме. Защото, ако в един свят могат да ме лишат от моята свобода, този свят не е разумен. Но има едно право, което е извън Земята, извън тези ограничени условия, при които живеем Него аз наричам право. А земното право, то се обуславя от ред ограничения. Христос каза на Пилат: „Ти не би имал власт над мене, ако не ти беше дадена от горе. Значи, щом тази власт ти е дадена от горе, аз се подчинявам заради нея. Аз зная защо ти е дадена тази власт. Аз зная това, което ти не знаеш“. Христос знаеше, че ще умре и в третия ден ще възкръсне, но той не беше още изпитал това. Той още не беше направил този опит и затова в ума му се яви едно изкушение. Той си мислеше: „Ами ако умра и не мога да възкръсна? Нищо, ще направя този опит, пък каквото ще да става!“. Пилат не знаеше това нещо, той казваше: „Ако те окача на кръста според Римските закони, с тебе всичко ще се свърши“. Христос му каза: „С Римската империя всичко ще се свърши, но не и с мене. С мене нищо няма да се свърши. Аз едва сега започвам своята история“. Не е ли така? Ето, днес нищо не е останало от Римската империя. Де е Римската империя днес? А Христос има днес повече от 500 милиона последователи.

Кой е по-силен? В онова време по-силна беше Римската империя, а днес Христос е по-силен.

Следователно, колкото и да е малка истината в нас, тя е по-силна и от най-великата държава. Но Христос имаше търпението да чака близо две хиляди години, за да види този резултат. Вие бързате много. Направете изчисления колко се изисква от вас, за да имате и вие резултати. Колко време ви трябва, за да реализирате нещата? Например някой от вас иска да бъде богат. Изискват се най-малко хиляда години, за да станеш богат, и то богат в такъв смисъл, че като кажеш: трябват ми толкова и толкова пари, те сами да дойдат при тебе. Като кажеш, че ти трябват 100 хиляди лева, веднага да видиш на масата една връзка със 100 хиляди лева – това е вече богатство. След това да ги преброиш и да кажеш: „Тези пари не ми трябват повече", и веднага излишните пари да изчезнат. Това значи богатство: каквото пожелаеш, веднага да дойде. Чудни са хората, когато се запитват как може да бъде това нещо. Я погледнете онзи военен министър: като дръпне със звънеца, всичко е на негово разположение. Той звънва и заповядва: „Господин генерал, господин полковник, направете това и онова". Заповядва той и всичко става. Някой звънва, но никой не му се обажда.

Този велик свят е така добре организиран, че когато човек влезе в него с желание и готовност да изпълнява законите на великата природа, той става негов гражданин. И каквото пожелае тогава човек, всичко става – той има права на гражданин на тази държава. Апостол Павел беше гражданин на Римската империя, заради което се ползваше от правата на римски гражданин. И към него се отнасяха като към гражданин на тази империя. Който спазва законите на великата природа, той е гражданин на Царството Божие. Ако вие искате да бъдете независими от света, трябва да имате такава вяра, която да не се обосновава на земни неща. Вие трябва да носите тази вяра със себе си както един пратеник носи със себе си препоръчителните писма на своята държава. Например

всеки английски посланик, за да бъде приет в България, трябва да носи своите акредитивни писма. Ако той дойде в България без тези писма, нищо не струва. Та когато някой казва, че вярва, питам: „Тези акредитивни писма имаш ли ги?“.

Сега да се върнем към историческите работи. Във вас може да се яви въпросът кой е гражданин и кой не е. Според мене това е безпредметно. Колко богати хора има в Англия? Хубаво е да има такава статистика. Обаче в дадения случай за тебе е важно онова, което знаеш, а не онова, от което можеш да се ползваш. Ако аз трябваше да изучавам английската история, бих я изучавал от гледището на характера на английския народ, за да мога да се ползвам от неговите черти. Кое е направило английския народ така виден? Англичанинът има една хубава черта: когато даде своята дума, той назад не се връща. Като каже, че ще дойде в пет и половина часа, той дохожда точно навреме. Точно навреме дохожда, нито минута по-късно. Когато се определи даден час за представление, то започва точно на определеното време. Ако нещо не стане според както е определено, това е едно много малко изключение. Но това не е черта, която може да се развие в един живот, за нея се изискват хиляди години. Тази черта англичаните са я развили благодарение на ред мъчнотии, през които са минали. Един ден тази черта трябва да стане достояние на всички народи. И българите имат условия да развият тази черта в себе си. Англичанинът е твърд като българина, но българинът не е точен. Неточността на българина се дължи на факта, че в него не е развит центърът на времето. Срещаш един българин, питаш го колко време път има от това село до другото. – „На един хвърлей са. Няколко километра ги делят, най-много около 4, 5, 6 километра.“ И тръгваш, вървиш час, два, три, четири, пет, шест, все още не стигаш селото. А онзи човек казваше, че селата са на близко разстояние. После, когато българинът взима пари назаем, казва: „Скоро ще ги върна“. – „Кога?“ – „След един месец.“ Той взима 10 хиляди

лева назаем, а казва, че ще ги върне след един месец. Тези пари едва ли ще може да ги върне и след две години. Като измине един месец, не може да ги върне. Той не е преценил времето, не е сметнал точно за колко време ще може да се изплати.

Всички погрешки в света стават все от непреценяване на времето. Човек трябва да знае, че всяко нещо си има своето време, и трябва да може да го прецени. Често вие подценявате нещата. Казвам: не подценявайте нещата. В природата се изискват умни хора. Умният човек се учи отвсякъде. Що е историята? Тя е наука, създадена за нас. Що е съвременната наука? Съвременната наука е създадена за нас, да се ползваме от нея. Това, което науката открива, то е дадено за нас. Когато става въпрос за строежа на човешкото тяло, за строежа на костите, на нервната система, трябва да се знае всеки орган каква функция изпълнява. Учените се интересуват даже от най-малките жлези, искат да знаят техните функции. Всички тия хора са страдали за науката, те искат да разрешат една велика задача. Понякога от външен напор правят погрешки. Сега всички хора се стремят да се пазят едни от други, вследствие на което са взели криво направление. Но това няма да бъде така за дълго време, защото злото всякога носи след себе си добро. А доброто всякога е по-силно от злото. И се оказва, че ако един човек го тровят няколко пъти, без да успеят да го отровят, най-после той се приспособява към отровата и тя престава вече да му действа. Като са го тровили четири-пет пъти, неговият организъм добива един вътрешен имунитет. Природата го води към този път. Даже и при грешките, които правим, ние придобиваме един вътрешен имунитет спрямо греха. Ти грешиш един, два, три, четири, пет пъти, докато най-после дохождаш до положението, при което грехът не те засяга. Аз съм виждал хора, които са пили няколко години наред, но най-после им втръсва от пиенето, те захвърлят чашата и казват: „Не ми се пие вече“. Тези хора са добили имунитет по отношение на пиенето. Следователно виждаме, че природата

е предвидила всичко, но понеже ние се бъркаме в нейните работи, неразумно спираме нейния вътрешен процес. С това усилваме нашите частични страдания. Например сега народите се събират в Общество на народите*, дето искат да разрешат един въпрос. Те можеха да го разрешат и по друг начин и пак да имат същия резултат.

Ще приведа един пример от американския живот. В едно религиозно общество влязъл един човек, който бил много богат, но много опак. Каквото той желаел, искал непременно това да става. Един ден членовете на обществото се събрали, за да решат помежду си какво да правят с него. Най-после се съгласили да изпратят една комисия, която да му поговори, да го убеди да измени поведението си. Той не се съгласил. Изпратили втора, трета комисия, но той ставал все по-опак. Накрая хората се събрали да се помолят на Бога, като казали следните думи: „Господи, молим Ти се, обърни този наш приятел, да не ни пречи толкова на работите. Ако пък и това не може да стане с него, тогава махни го от нашето общество, да си свършим добре работата". Не се минал и един месец, и този човек заболял сериозно. Като се видял в това състояние, той извикал проповедника и му казал: „Моля ти се, помоли се на Бога за мене, да ми помогне, да ми възвърне живота". – „Как ще се помоля за тебе, когато нищо не си направил нито за Бога, нито за обществото? Ако дадеш обещание да направиш нещо, ще се помоля." – „Добре, давам обещание, че всичко ще направя, само Бог да ми възвърне здравето." Или казано на един разбран език, ние всякога се заблуждаваме, мислим си, че благата, които искаме в живота, трябва да ги търсим по определени пътища, които обаче не са законни, не са прави – те са пътища на старата философия, не са пътища на новата философия. Ако вие нападнете един човек, хванете го за

* Общество на народите – международна организация, съществувала между Първата и Втората световна война. Заменена е след Втората световна война от Организацията на обединените нации.

гушата, изнасилите го и му вземете 10 хиляди лева, ще видите, че няма да се минат и пет години, и този човек ще ви намери на улицата, ще ви хване сега той за гушата и ще си вземе парите назад.

Ще ви приведа един пример. В 1871 година, по време на Френско-германската война, Германия имаше сполука, победи Франция и ѝ наложи контрибуция от 5 милиарда лева. В сегашната война пък Франция наложи контрибуция на Германия от 120 милиарда. Как да не вярваме в този закон на възмездието? Ако Германия тогава беше постъпила справедливо, сега и Франция щеше да постъпи спрямо нея справедливо. Бисмарк, който тогава наложил тази контрибуция, после съжалявал, че не били десет милиарда, но само пет. Следователно, ако вие спечелите една война и наложите на победената страна контрибуция, следващата война ще я изгубите и ще платите десет пъти по-голяма контрибуция. Старият път е път на насилието, а новият път е път на Любовта. Европейците, които воюваха в 1914 година, не трябваше да налагат никаква контрибуции. Те престъпиха това, вследствие на което друга една война ще дойде, която ще разреши въпроса. Войната от 1914 година беше определена да бъде последната война, но понеже победителите наложиха контрибуция на победените, с това въпросът не се реши. Днес българите са победени. Аз говоря принципно върху закона. В дадения случай трябваше да се платят само разноските, без никаква контрибуция. Това е правото. Тогава европейските народи щяха да имат друг резултат. Те трябваше да изправят тази погрешка. Всичко може да стане, но тази погрешка непременно трябва да се изправи.

Народите трябва да съзнаят, че имат взаимни отношения. Французите, англичаните, българите, руснаците, американците – всички народи имат еднакви права на Земята. Всеки народ има право да живее добре. Някои народи казват, че всеки трябва да гледа своя живот. Но каквито са законите за индивидуалния живот,

такива са законите за дома, за обществото, за народите, за цялото човечество. Законите, които функционират в частите, функционират и в цялото и само в своето приложение те имат една площ по-голяма. Вие не трябва да се ръководите от идеята, че ще живеете само за себе си – това е старата философия. В новата философия вие трябва да държите цялото. Англичаните, французите, българите, всички, които са добри хора, нека да живеят, те представляват Божии народи, които са свързани помежду си; те са свързани и с невидимия свят. Но има други англичани, французи, българи, които не са свързани още с невидимия свят, те тепърва трябва да се свържат. И тогава се явяват някои и казват: „Това е заблуждение". Преди няколко дена тук всички хора трябваше да спрат работата си и да се помолят за една минута за падналите. Кой където се намираше, там трябваше да спре да се помоли. Отлична идея, всички се подчиниха като по заповед. Питам: светията има ли нужда да се молят за него, или той сам трябва да се моли? Ако онези, които са заминали за другия свят, седят по-близо до нас, имат нужда ние да се молим за тях, но ако седят по-високо от нас, те трябва да се молят за нас. Христос има ли нужда да се молим за него? Ние казваме: „Да дойде Царството Божие. Да бъде волята Божия, както горе, на Небето, така и долу, на Земята. Да се освети името Божие, както горе, така и долу, на Земята". Значи този ред и порядък от горе трябва да се снеме на Земята по същия начин.

Всички вие сте призвани да станете членове на този велик народ. Всеки, в който народ живее, там да бъде носител на новите възгледи на Любовта. Любовта е носителка на истинската свобода. В Любовта има избор, а в старата философия няма никакъв избор. Казваш: „Това ми е дълг". Щом ти е дълг, ти не можеш да бъдеш свободен, ти трябва да си платиш. Свободата в света може да дойде само при Любовта. – „Как може да се убедим в това?" Но представете си как ще проповядвате на българите това, как ще ги убедите в новото учение. Само по един начин е възможно. Едно време пророк Илия доказвал

правото учение, затова ще ви приведа този исторически разказ. Пророк Илия се намерил в противоречие, той искал да въведе новото учение и въстанал против старата философия. Понеже тогавашният еврейски цар отхвърлил учението на Мойсей и приел езическото учение, Илия му казал: „Да направим един опит. Повикай всички твои пророци и ако се окаже, че те са на правата страна, тяхното учение ще е правото, но ако аз съм на правата страна, тогава всички ще поддържат моето учение". Какъв бил опитът? „Ще вземете една телица, ще я заколите, ще я турите на жертвеника, ще я полеете с вода и ще започнете да се молите на Бога да се запали тази жертва. Направете първо вие опита." И тия пророци до следобед викали, молили се на своя бог. Като не им се отговорило, пророк Илия започнал да им се подиграва: „Викайте към вашия бог! Той може да е заспал, може да е отишъл на работа. Спрете вече, нищо не става". След това взел Илия своята телица, съсякъл я, турил я на жертвеника, обърнал се към Бога и казал: „Сега покажи на този народ, че ти си единственият Бог, свали огън от небето".

Но Илия се беше заблудил, той хвана всичките пророци и ги изкла. Той мислеше, че като ги изколи, ще обърне народа. След време и у него се роди страх. Този, който изкла толкова пророци, се уплаши от една жена. Не му дойде на ума даже, че изкла онези 400 пророци. Тогава Бог го изпрати в планината, да му покаже по какъв начин ще се поправи светът. И Бог показа на Илия: като пости той четирийсет дена в планината, яви се голяма буря, но Бог не беше в бурята, дойде земетресение, но и в земетресението не беше Бог, после дойде огън, но и в огъня не беше. Тогава Илия каза: „Господи, прости ми, ревнив бях". Най-после Илия чу един тих глас. Бог му каза: „Няма да те оставя дълго време на Земята, ще те взема горе с Мене, да се научиш". Почтен пророк беше Илия. Пратиха му една огнена колесница, на която да се качи. Той си остави кожуха на Земята и замина. Казаха му: „Ще те пратим втори път на Земята, преди да дойде великият Учител". Той дойде втори път на Земята

като пророк и пострада – отрязаха му главата. Макар че беше на Небето, трябваше да дойде на Земята, да изкупи грешката си. Казвам: Христос сега иде в света не като Илия да разреши въпроса, но чрез закона на Любовта. Всички християнски народи разрешават въпроса по същия начин като Илия. И те искат да изколят всичките пророци. Хубаво е да се изколят, но какво ще се прави с Израел? Или другояче казано, какво ще правим с онези лъжливи възгледи, с онези религиозни вярвания, които ни сковават, които ни отдалечават от Бога, които ни спъват? Как ще се възпита младото поколение? Не е лесна работа, това е една от най-трудните работи.

Ако искаме да бъдем благоприятни на Бога, ако искаме да имаме положително верую, всички трябва да служим на Божествената любов. Трябва да служите на тази Любов, която ще внесе мир в душите ви, която ще внесе светлина в сърцата ви, която ще внесе здраве, ще подобри положението в семействата, навсякъде ще уреди живота. Животът ви не може да се уреди по никакъв друг начин освен чрез любовта. Досега, в моите научни изследвания, аз не съм намерил други методи, чрез които човек може да се възпита. Колкото и да възпитаваш човека, той ще остане все невъзпитан. Единственият метод в света, който може да подобри човека, който може да възпита човека, това е неподпушената любов. Остави човека абсолютно свободен, не му търси сметка, други нека да му търсят сметка. Този човек върши толкова, колкото може да носи. Ако имаш един кон, не го товари повече, отколкото може да носи. Не натоварвай ума си с ненужни работи. Защото ние искаме да разрешим въпроси, които не са нужни – сега нашият ум не е в състояние да разреши тези въпроси.

Искате ли да разрешите важния въпрос, лесно може да направите това. Поставете се в спокойно състояние и ще се пренесете в един сън, дето ще видите как е разрешен въпросът. Този въпрос е разрешен отдавна. Когато Мойсей искаше да съгради една скиния на Йехова в пустинята, Бог го заведе в онзи свят и му каза да направи скинията точно тъй, както там я вижда. И Мойсей видя скини-

ята, съградена във всичките ѝ най-точни размери, както архитекти могат да я направят. Как трябва да се проповядва християнството в света? Ето как ще се проповядва, ето примера със скинията. Като ходеха из пустинята, дванайсетте израилски племена носеха разни части от скинията: едни носеха дъските, други – съсъдите, трети – одеждите. Когато спираха някъде за по-дълго време, всички тия племена събираха частите и я съграждаха. Днес и ние пътуваме из пустинята и църкви правим в пътуването си. Един ден тези народи ще се съберат на едно място, ще донесат малките части, ще построят скинията и ще се поклонят на Бога. Докато това време не дойде, не може да има съгласие между хората.

Сега всеки народ мисли, че той знае истината. Не е така. Отчасти знае истината. Затова всички трябва да работим за обединението на народите и като работим за себе си, за дома си, за своя народ, за обществото, ще работим и за обединението на цялото човечество, за идването на Царството Божие, за идването на Любовта. Да се отнасяме помежду си добре, да разговаряме с добри думи, не с добри думи, но с езика на светлината. Колко време се изисква, за да видите туй място, когато изгрее светлината? Моментално ще го видите, ако сте разрешили въпроса, но ако не сте го разрешили, ще видите туй място след милиони години. Сега можете само с един поглед веднага да се ориентирате. Следователно има един език на Любовта, според който нещата стават моментално. Това е цяла наука. Тази наука ще се открие само на достойните, но не и на онези пропаднали ученици. Когато двама от учениците отидоха при Христа и Го помолиха единият да седне от дясната му страна, а другият – от лявата му страна, Христос им отговори: „Това е за достойните“.

Въпросът сега е за хората на новото поколение, които аз наричам хора на Любовта. Хората на новото поколение, на новата история на човечеството, на новата философия аз ги наричам хора на Любовта, която е приложена в живота, която разрешава всички мъчнотии и дава нова насока, дава един осмислен живот. Тогава

всеки ще е доволен от мястото, което заема. Всеки няма да живее за себе си и помощта, която хората си дават, ще бъде взаимна. В новата философия ще ти бъде приятно да срещнеш който и да било човек, няма да те е страх от него, както сега те е страх. Тогава няма да има различие между богати и сиромаси. Богатият ще уважава сиромаха и сиромахът ще уважава богатия; ученият ще уважава невежия и невежият ще уважава учения; религиозният ще уважава нерелигиозния и нерелигиозният ще уважава религиозния. Почит и уважение ще има навсякъде. Ти сега имаш свои философски възгледи и не вярваш като другите. Но това са човешки работи. Дойдем ли до Божествените възгледи, въпросът стои другояче, там всички еднакво вярваме: всички вярваме еднакво в светлината, всички вярваме еднакво във въздуха, всички вярваме еднакво във водата, всички вярваме еднакво в хляба. Това е най-доброто верую. Като ядеш хлебец, на тебе ти става приятно, и то особено ако е хубав. Ако водата е хубава, приятна, ти ще пиеш с удоволствие. Ако въздухът е чист, ти ще се усещаш разположен. Ако светлината е приятна, ти ще се наслаждаваш. Казвам: светлината, това е онази хубава мисъл на Любовта. Така разглеждам светлината в живота.

„Животът е по-драгоценен." Кога? Когато Любовта действа в него. Но когато Любовта не действа, по-голяма тягост от живота няма. Затова индусите, които са изучавали живота без Любовта, са казвали, както и Буда е казвал, че човек трябва да се освободи от живота. Прав е бил Буда, човек трябва да се освободи, но да се освободи от сегашния анормален живот и да се сподоби, както е казал Христос, с вечния живот. Това е живот вечен, истински да познаем Бога. Ние трябва да бъдем едно с Бог, Който живее в нас.

Благословен Господ Бог наш
Тайна молитва

18 ноември 1934 г., София, Изгрев

Който сее и който жъне

Отче наш
Ще се развеселя
4. глава от Евангелието на Йоан, от 24. стих нататък
Благославяй, душе моя, Господа

„Който сее и който жъне." Ще говоря само върху тия думи от 36. стих.

В природата съществува един закон на съответствие. В съвременната наука се разглеждат две страни: причини и последствия. Последствията не са произволни, но те са последствия на известни закони. Има връзка между причините и законите, между законите и явленията, както и между явленията и фактите. Фактите са крайният, завършеният резултат на явленията. Явленията пък са незавършен процес. Понеже хората са престанали да мислят правилно, престанали са да чувстват правилно, престанали са да постъпват правилно, вследствие на това се явяват днешните страдания и нещастия в техния живот. На тази неправилност се дължат отклоненията, страданията и нещастията на хората. И всички неща в живота, които ние наричаме случайни, са произлезли именно от неразбирането на живота. Хората започват да мислят само когато им дойде някоя голяма беля на главата. Те мислят само тогава. Преди да им дойде някое нещастие, те не мислят. Всеки човек желае да бъде щастлив. Това е едно Божествено чувство, един вътрешен подтик. Всеки иска да бъде здрав, да бъде богат – това е едно естествено положение. Никой не иска да бъде болен, сиромах или невежа, никой не иска да бъде слуга и така нататък. Когато слушате проповедниците да проповядват, много е лесно, но след това работите не стават така, както са били проповядвани. Не е въпросът само да се проповядва, но трябва да се покажат на хората пътищата, по които те да живеят.

„Който сее и който жъне.“ Днес всички хора говорят за сеенето. Между сеенето и жъненето има известно отношение не само на нивата, но и в живота. Каквото човек посее, това и ще пожъне отвън. Това е външната страна на живота. Каквото човек помисли, каквото почувства и каквото извърши, това и ще пожъне, такива ще бъдат и последствията. Това се отнася не само до едно общество, но колкото и поколения да минат, все такива ще бъдат последствията. Съвременните хора са разделили живота на сегашен и бъдещ, както и на материален и духовен. Има човешки живот, има и Божествен живот. Това е така от научна гледна точка, за да станат нещата по-ясни. Това е така, но какво разбираме ние под думите „материален живот“? Материален е крайно ограниченият живот. Например един силен човек, който заплашва света със силата си, ако го боднете с една малка иглица отзад, в тила, дето е началото на гръбначния стълб, той веднага ще падне мъртъв на земята. Но това хората не го съзнават. Те мислят, че като се изправят, ще стане каквото кажат. Онзи човек, който мисли, че всичко може да направи, той е прав, но при това условие: ако разбира законите, ако разбира принципите и явленията в живата природа. Той трябва да знае същевременно и какви ще бъдат последствията, крайните резултати от тия закони и принципи и да ги предвижда. Всички явления в света са свързани с известен род разумни същества. Всеки закон, всеки принцип, всяко явление и всеки факт имат отношение не само към вас, но и към всички напреднали същества. И ангелите имат закони, на които се подчиняват. И Бог даже има свой закон, по който действа, обаче Той не е подчинен на закона.

Сегашните хора, като изучават живота, казват: „Кажи ми в две думи какъв е смисълът на живота“. Това е подобно на онези, които са идвали при мене и са ми казвали: „Кажи ми в две думи ядката на твоето учение“. Казвам: това, което съвременните хора знаят в музиката, в художеството, в науката, аз мога да го

постигна за три години, като работя редовно по десет часа на ден, но онова, което аз зная, за да го постигнете вие, на вас ви трябват хиляди години усилена работа. Това е Божественото. Не е лесна работа да се постигне това учение. Казвам още: ядката на моето учение е Любовта, Мъдростта и Истината. Тогава ме питат: „Кажи ни какво нещо е Любовта, какво нещо е Мъдростта и какво нещо е Истината".

Любовта е това, без което не може да съществува никакъв живот. Мъдростта е това, без което никакво движение не съществува. Истината е това, без което никаква граница не съществува. Истината е последната граница на Битието. Всяко нещо, което е създадено, след като ходи, ходи, най-после ще спре до Истината. С хиляди години може да ходиш, но като дойдеш до Истината, там ще спреш. Истината е последният предел на всяко проявление. И като дойдеш там, едно от двете ще е: или ще се съобразиш със законите на Истината, ще живееш съобразно тях, или ще станеш на прах и пепел. Някой ми казва: „Кажи ми истината". – „Истината не може да се каже, тя се живее." – „Кажи ми тогава някой факт." – „Мога да ти кажа някой факт, но това не е истината." Истината представлява целокупният живот. Тя включва това, в което Бог се проявява. Тя включва това, в което всички съвършени същества се проявяват. Истината е най-хубавото, най-красивото нещо в света, което дори на ума на човека не е дохождало. Тя не може да се изрази. Тя включва цялата вечност, която е съставена от хиляди и милиони вечности. Има вечности, които са пределни, а има и вечности, които са безпределни, неограничени. На това турците казват: „Акълъ зарар". (*Акълъ зарар – загуба е да го мислиш – бел. ред.*)

Сега аз не искам да ви говоря. Хубаво е някой път да се говори на хората, но като се говори, може да се дойде до отвлечени работи, а отвлечените работи са много високи. Всеки човек, като започне да се отвлича, страх го е да не би да се отвлече толкова много, че да остане на сухо. Търговецът се страхува да не изгуби, да не остане

на сухо. Учителите се страхуват да не останат на сухо; свещениците се страхуват да не останат на сухо. Някой казва: „Не ни говори за много високи работи“. Прав е човекът, високите работи са за готовите хора, които могат да живеят на височините. Когато авиаторът се качи нависоко, има нещо особено в неговия поглед, нещо самоуверено. Той казва: „Знаеш ли де съм се качил?“. Онзи, който не се е качил нависоко, той гледа плахо, страхливо като заек. Ако му се говори за нещо високо, казва: „Гледай да не ме заведеш някъде“. Де мога да го заведа? Страх го е човека. Защо? Да не би да го обера. Страх го е да не му обера парите. Аз мога да го обера, но мога и да му туря нещо в джоба, не знае той какво ще направя.

За да обереш човека, най-първо трябва да му подариш нещо. Ти не можеш да обереш човека, докато не му подариш нещо. Аз гледам широко на тия неща. Кой от вас не е обиран и кой от вас не е обирал? Кой от вас не е обирал гроздето или крушите? Навсякъде има обиране, смисълът на тази дума не е толкова лош, но хората са ѝ дали лош смисъл. Казвате, че еди-кой си човек е обран. Нищо от това, идната година ще роди отново. Мнозина могат сега да кажат: „Тебе не са те обирали, затова говориш така“. Така се говори на човешки език. Както и да е, но хората искат да дадат по няколко значения на думите. В старите езици една дума е имала няколко значения. Колкото и да са богати някои езици, те не могат да имат за всяка дума по няколко значения. От човека зависи как ще употреби думата. Българите например употребяват израза „мръднала му е дъската“ или израза „той е малко Михал“. С това те искат да кажат, че умът на някой човек не е намясто. Не само българите, но почти всички народи си имат такива думи и изрази, които употребяват при известни случаи. Източните народи имат много груби думи, които често употребяват. От тези неделикатни, груби думи те не могат да се освободят. Западните народи обаче си служат с по-деликатни думи. Англичаните например, когато искат да употребят някакви груби думи, казват:

„Иди в пъкъла“. Тези думи са най-грубите за тях, те ги считат за лоши думи.

Казвам: има много думи, които са дисхармонични, но тази дисхармония не е в произнасянето. Има думи, които са фатални: изговориш ли една такава дума, тя може да причини най-голямото нещастие. От произнасянето на тази дума може да умрат баща ти или майка ти, или децата ти. Хората не знаят силата на думите. Има и такива думи, които, щом се произнесат, могат да причинят най-голямото щастие на човека. Езикът не е без значение за живота. Има думи, от произнасянето на които умрелият може да оживее; те внасят живот в човека. Това значи красноречие! А хората говорят, че еди-кой си бил красноречив. Силата на красноречието седи в живота, който думите произвеждат. Същото може да се каже и за поезията, и за музиката. Има поезия, която може да погребе човека, има и поезия, която може да оживи човека. Има тонове на музиката, които могат да погребат човека, а има тонове, които могат да го оживят, да внесат живот в него. Същото може да се каже и за изобразителното изкуство. Навсякъде съществува това поляризиране.

„Който сее и който жъне.“ Хубаво е човек да сее и да жъне, но какво? Съвременните хора се надяват на своето минало, те очакват на своите бащи, на своите деди и прадеди. Не, каквото вие посеете, от това зависи какво ще пожънете. Ако разбирате причините в живота, ще видите, че от това, как сте построени, какви са ръцете ви, зависи вашето щастие. Ръцете държат щастието на човека. Ако разбирахте причините, нямаше да се оплаквате от сиромашията си. Сиромашията за вас е една слугиня, нищо повече. Когато иска да се разходи, да си почине, разумният човек взима сиромашията и тръгва с нея по света. Тя е свободен кон. А когато стане богат, човек започва да се клатушка, едва върви. Казвате: „Много тежко върви този човек“. Как няма да върви тежко? Той се е натоварил много. Аз съм виждал как се товарят хамалите на варненското пристанище. Двама хамали,

като трябва да носят една бъчва, тежка 200 – 300 килограма, я надигат и ритмично вървят. Ще кажете, че не ви интересуват варненските хамали. Вярно е, но искам да кажа, че тия хамали считат своя занаят за по-благороден от много други занаяти. Двама хамали носят нещо и единият казва на другия: „Внимавай добре да носиш, защото, ако не носиш както трябва, ще те направя чобанин". Значи той счита хамаллъка за нещо по-благородно от другите занаяти и затова казва на другаря си, че ако не носи както трябва, ще го направи овчар. Това е разбиране, философия, това е наука в неговия ум.

Съвременните хора, които са изпаднали в критично положение, като искат да се освободят от своите заблуждения, нападат известни системи. Но всяка човешка система трябва да претърпи известно изменение. Всичко в света подлежи на еволюиране. Няма нещо в света, което да не еволюира. Човешките мисли, чувства и постъпки са подложени на известна еволюция. Всички вярвания, всички религии на хората са поставени на еволюция. Единственото нещо в света, което не еволюира и остава неизменно, абсолютно, това е Бог. Ако някой каже, че религията еволюира, вие ще кажете, че това е заблуждение. Според мене заблуждение е, че религията не еволюира. В какво вярват днес хората? Мисълта на хората се променя и се е променила. Като деца, те са вярвали, че куклите са живи; като възрастни, те вярват, че куклите са дървени човешки изделия. Куклите са автомати. Такива автомати са и много от хората, които аз наричам хора автомати.

Когато говоря за човека, аз разбирам това същество, в което има дух, има душа, има ум, има сърце и най-после има и воля. Това е човекът. А съществото, в което тия неща не се проявяват едновременно, то е някакъв човек, но привидно е човек, то е човек автомат. И тези същества са в услуга на човечеството, но са от друг порядък. Сега хората искат да създадат такива автомати. Американците искат да създадат хора автомати, които за в бъдеще да играят ролята на цели роти войни-

ци. И тогава такъв един автомат ще свърши толкова работа на бойното поле, колкото рота войници. За в бъдеще живите хора ще бъдат скрити, а на бойното поле ще излизат да воюват автоматите, те ще побеждават. И сега кои воюват в света? Автоматите. Бъдещите герои още ги няма. Аз не съм против войната, аз съм за войната, но човек трябва да знае как да воюва. Който воюва, той трябва да има светъл ум, да знае да воюва. Не е въпросът да отидеш да воюваш и да те убият или пък да те осакатят, да се върнеш без крак или без ръка.

И ангелите воюват, но те никога не се убиват, те само се нараняват. Когато един бял ангел воюва с един черен, той само го мушне и черният веднага отслабва, предава се и казва: „Давам честна дума, че повече няма да воювам. Съзнавам погрешката си". И той веднага излиза от строя навън. Ако си позволи втори път да влезе в сражението, ще помни после с години какво нещо е белият ангел. Казвате: „Дали това е вярно?". Вярно е, но не е истина. Под думата „вяра" аз разбирам едно, а под думата „истина" разбирам друго – един завършен процес. В истината не може да има никаква война. В истината може да има само представления на войни. Когато светлите същества искат да си създадат някакви развлечения, те слизат на Земята и наблюдават войните, които хората водят. За тях нашите войни са същото, каквото са за нас театрите и оперите. За тях земният живот не е нищо друго освен едно развлечение. Когато искат да си създадат развлечение, те скарват хората и хората започват да се бият. Като понапукат хората главите си, те дохождат да ги намажат и си отиват. За тях това е добро, но за нас не е изгодно. И когато някое светло същество дойде на Земята, хората искат да го поставят като актьор в някоя роля, но това същество казва: „Не ме поставяйте в никаква роля". То знае, че като влезе в тази роля, непременно ще излезе с пукната глава, ще го сполети някакво нещастие.

Сега аз искам да следвате мисълта ми, но целта ми не е да изменям вашите възгледи, защото и вие

вярвате в същото нещо, в което и аз вярвам. Всички вие вярвате в моето верую. Не само вие, но и целият свят вярва в моето верую. Всички сте мои последователи. Например всички възприемат светлината, както аз я възприемам; всички приемат въздух, както аз го приемам; всички пият вода, както аз пия. Не само хората, но и птиците са мои последователи. Не само птиците, но и четириногите, и рибите са мои последователи. Не само те, но и растенията са мои последователи. В това отношение всеки може да говори, но въпросът малко по-другояче седи. Трябва да знаете, че онези, които са създали света, са го създали по един план, върху който те са мислили с години, и засега този план е най-добрият. Сегашната Вселена, с всички свои звезди и съзвездия е създадена много добре, също и Слънчевата система. В бъдеще може да се създаде по-добър свят от сегашния, но сега по-добър свят от този няма. Затова съгласете се да живеете, както сега разбирате, но да прогресирате, да не сте в застой и да мислите, че няма да се измените. Не, вие трябва да се измените. Всеки ден трябва да става поне по една малка промяна във вас. Всеки ден трябва да възприемате по една нова идея в ума си.

Сегашните хора често говорят за мълчанието, но кой от вас е проучил каква велика сила е мълчанието? Кой от вас е проучил научно каква велика сила е търпението? Кой от вас е проучил каква мощна сила е вярата? Христос казва: „Ако имате вяра колкото синапово зърно, ще можете да преместите гори“. Не повърхностно, а в техния дълбок смисъл сега трябва да се проучат тия добродетели. Кой е проучил каква сила е надеждата? И най-после кой е проучил каква сила, каква мощ се крие в любовта? Вие говорите за тия неща, но не сте ги проучили. Те са фактори в живота на човека, които трябва да се проучат и да се прилагат. При това, хората очакват щастието да дойде отвън някъде. Действително, до известна степен може щастието да дойде отвън, но същественото ще излезе отвътре. Когато създаваше човека, Бог взе пръст и направи от нея

нещо; вдъхна в пръстта и от нея излезе нещо. След това и хората започнаха да правят същото, но те забравиха по кой начин Бог вдъхна в човека и го направи жива душа. Досега никой още не се е опитал да вдъхне някому и да го направи жива душа. Не е лошо да вдъхне човек в някого, както Бог вдъхна в човека, но човек не може да направи това, което Бог направи и създаде.

Казвам: човек трябва да се освободи от своите стари възгледи. Докато живее със старите си възгледи, той ще прилича на онази циганка, която по някаква случайност на съдбата станала царица. Тя се оженила за един царски син и живяла като царкиня, но понеже била привикнала да си проси хляба, затова царският хляб никога не ѝ бил сладък. Тя си казвала: „Този хляб не е изпросен. Аз трябва да си го изпрося, за да ми е сладък". Но като не можела да ходи по къщите да проси, тя правела следното: слагала в приемната си стая 15 – 20 купчини брашно и минавала да си проси от всяка купчина. Като съберяла брашно колкото за един хляб, тя си го замесвала сама и така ѝ бил вкусен. Разбиране е това. Този пример не може да го приведе всеки. Той е само за изяснение. Всеки пример има смисъл само тогава, когато може да се приведе намясто. Човек трябва да знае къде да го помести. Всеки може да поправи един часовник, но майсторът ще го поправи така, че втори път няма да става нужда да се поправя. Аз зная един часовникар в София, който така ще пипне един часовник, че след това ще трябва на всеки три месеца да се поправя. Тъй щото, като се плащат за всяка поправка по 20 – 30 лева, след една година часовникът ще струва доста скъпо. Това не е поправяне.

Вземете например нашите системи на възпитание. Хората искат да се убедят в съществуването на Бога. Но Бог не е нещо, което може да се доказва отвън. Преди всичко, Той не може да се доказва. Да доказвате това, което Бог е създал, разбирам, но сам Бог не може да се доказва. Учените искат да докажат съществуването на Бога, но по този начин, както те искат, невъзможно е да се докаже. Всичко можеш да докажеш по този начин,

но никога – съществуването на Бога. Понеже хората не могат по този начин да докажат съществуването на Бога, като виждат, че този начин е лъжлив, те най-после казват, че Бог не съществува. Те са прави в едно отношение, а именно: такъв Бог, какъвто те проповядват отвън, не съществува. Като отричат Бога отвън, те сами се подчиняват на един вътрешен идеал. Значи и те си имат един идеал – този вътрешен идеал е Бог. И те служат на този свой идеал. В това отношение всички хора си имат свой идеал, свой Бог, свой светия. И материалистите си имат свой Бог. И светиите си имат свой светия. И религиозните, и търговците си имат и те свои светии. Всички напреднали същества си имат свой идеал, свои светии, на които служат.

Сега аз говоря на онези, които разбират. Вие всички трябва да пречистите своите възгледи с оглед на вашия бъдещ живот. Ако не пречистите възгледите си, вие няма да се освободите от страданията си. Това е необходимо, защото, каквито са вашите възгледи и понятия за човека, първо вие ще се ползвате от тия свои възгледи. Например имате един приятел, когото обичате. Колкото по-високи са вашите възгледи за приятеля ви, толкова по-добре и за вас, защото той ще бъде толкова по-готов да ви услужи. Колкото по-ниски са вашите възгледи за него, толкова и способността му да се пожертва за вас е по-малка. Има хора в света, които са готови да се жертват за приятелите си. Същото може да се каже и за вашите отношения към Бога. Доколкото вярвате в Бога не с външна вяра, но с онази вътрешна вяра, дотолкова съзнавате, че има един велик принцип в живота, който ви ръководи, който държи съзнанието ви в светлина и всякога будно. Това съзнание всякога ви нашепва отвътре какво трябва да правите и какво не трябва да правите. При всички условия на вашия живот, при всички предприятия в живота ви това Божествено начало във вас ви нашепва какво да правите. И ако вие се вслушвате в този глас, работите ви всякога ще вървят добре. Искаш да направиш нещо лошо или да изиграеш

някого, но нещо ти казва: „Не прави така“. Всеки, който не е послушал този глас, той се е разкаял.

И апостол Петър сънувал, че от небето се спуска една плащеница и някакъв глас му казва: „Стани, заколи и яж!“. Но той казал: „Господи, нечисти работи не съм ял“. Разбиране се изисква. Онова, което Бог е осветил, не го считайте за нечисто. Думата „заколване“ не се разбира така, както вие я разбирате. Ако изядете един плод, а семките му не изядете, вие сте направили едно добро. Ако изядете плода заедно със семките му, вие сте направили едно престъпление. Природата ще те държи отговорен само ако изядеш плода заедно със семките; в противен случай няма да те държи отговорен. И Мойсей каза на евреите, че могат да ядат месо, но без кръвта. Той каза: „Месото на животните можете да ядете, но кръвта им няма да ядете, защото животът им е в кръвта“. Значи законът е същият: в плода семката е кръвта. Следователно ще ядете месото на плода, но кръвта му, тоест семката му няма да унищожавате. Сега месоядците и вегетарианците спорят каква храна да се яде. Ще излезе, че ако ядете плода със семките му, вие сте месоядци, ако пък ядете месото без кръвта му, вие сте вегетарианци. Месото трябва да се освободи от кръвта, никаква кръв да няма в него. Мойсей, който е разбирал този закон, е определил точно кои животни са вредни и не трябва да се ядат. Например за християните той е определил, че яденето на свинско месо причинява големи вреди. И ако всички европейски и християнски народи се откажат да ядат свинско месо, ще имат големи придобивки. Аз не искам да се впускам надълбоко, но казвам, че в месото на много животни има известни вредни елементи, които създават у хората ред пороци. Яденето на свинско месо е причина за големи нещастия и пакости на човечеството. Ако ядете например заешко месо, ще започнете да се плашите от всекиго. Ако един човек се храни десет години наред със заешко месо, той ще започне да се плаши и от сянката си. Ако пък се храни с жабешко месо, още по-лошо ще е. Жабата седи по-долу

от заека. Един ден заекът се отчаял и тръгнал да се дави. Като доближил до водата, една жаба се уплашила от него. Тогава той си казал: „И от мене имало по-страхливи“. Ще кажете, че заешкото и жабешкото месо са вкусни. Който разбира какви психологически качества се съдържат в заека и в жабата, никога не би употребявал такова месо.

Някои хора могат да се противопоставят, като кажат, че месната храна била по-икономична. Съгласен съм с това, има някои храни, които не са икономични, но сегашната икономия ще създаде бъдещите страдания на човечеството. Днес можете да ядете икономичната храна, но бъдещите четири до десет поколения ще се покварят. И сегашните хора са инвалиди, но в бъдеще ще има повече. В Германия сега правят статистики за това и вече работят за подобрението на живота. Те искат по един научен начин да подобрят поколението на повече от 20 милиона души и да се разплождават така, че да се създаде една здрава раса. Идеята е хубава, но начинът, по който германците вървят, е палиативен. Хората трябва да започнат да се възпитават първо от ума и от сърцето. И тогава вече другите средства, които ще употребят, ще дойдат на своето място. Върху човешките мисли и човешките чувства, както и върху човешкия ум и човешкото сърце трябва да се направи една голяма операция, защото причината на всички външни изопачени форми, каквито днес съществуват, е в човешките мисли и чувства. Човек трябва да знае как и откъде да започне, това е важното. Той трябва да започне от своето сърце и от своя ум. Законът е такъв.

Ти никога не можеш да повдигнеш един човек, докато не слезеш на неговия уровен. Ти трябва да слезеш до него, да вземеш върху себе си неговите недъзи, неговите грехове и престъпления. Ти трябва да слезеш до положението, в което той се намира, и от там, като умна душа, да разрешиш неговия въпрос. Ако не направиш така, ти не можеш да му помогнеш. Колко педагози могат да направят днес това? Опасна работа е да се заемеш с изправянето на човека. Много жени се женят за някой пияница с цел да го изправят, но после се разкайват.

Това с женитба не става. Да се ожени жената за пияница, това нищо не дава. В древността, преди падането на човечеството до състоянието, в което днес се намира, са съществували учени и мъдреци, които са водили тогавашното човечество, и те са знаели, че в природата има известни дни, когато някои работи не трябва да се вършат. Но ако сега се разправят тия неща сега, хората ще дойдат до суеверия. Който иска да се жени, трябва да знае, че не всякога може да направи това. Той може да се ожени както и когато иска, но главата му ще види и ще пати. И не всякога може да се роди човек. Той може да се роди когато и както иска, но главата му пак ще види и ще пати. Гениите се раждат в известни години, в известни дни и месеци, при известни съчетания на Слънцето, на Луната и на другите по-важни планети. Светиите и Учителите, както и гениите в света се раждат при специални съчетания на планетите.

Като се говорят тия неща, вие ще кажете, че са заблуждения. Когато двама млади се обичат, те казват, че трябва да се оженят. Да, но ако те се оженят не навреме, ще имат опитността на онази млада българка. Майка ѝ я оженила за един, когото тя не обичала, и като дошъл един ден петелът на прага на къщата ѝ да пее, тя му казала: „Не пей, защото майка ми и тебе ще ожени“. Какво означава това? Това означава неразбиране на нещата, означава едно неестествено съчетание на нещата. Някои хора се женят, живеят заедно, но нямат разбирателство помежду си, вследствие на което се казва, че не са един за друг. Ето, вземете например и учителите – за в бъдеще те няма да се назначават, както сега става назначението им. Някои учители съвсем не са за този град или село, дето са назначени. Същото може да се каже и за свещениците. Има свещеници, които не са за този град или село, дето са назначени; те са за съвсем друг град или село. Същото се забелязва и при назначението на професорите.

Има едно правилно съчетание, при което всеки ще бъде полезен на обкръжаващата среда. Онези, които се занимават със земеделие, знаят този закон. Всяко

растение трябва да се посее и всяко плодно дърво трябва да се засади на съответна за него почва. Всяка почва си има свои специфични качества. Всяка зона си има свой специфичен климат. Това, което става на Северния полюс, не може да стане нито в тропическите места, нито в умерения пояс. И в човека ги има същите пояси, както и на Земята. Например тропическият пояс на човека се намира при ушите. От този пояс произтичат всички нещастия, всички най-лоши работи. От този тропик се създават всички войни и всичкият материализъм в света. Онези, които се занимават с тия научни изследвания, са се добрали до известни данни. Около ушите се образува един кръг и ако диаметърът на този кръг се увеличава и дохожда до 19 – 21 сантиметра в дължина и 14 сантиметра в широчина, този човек е кротък и миролюбив. Ако пък широчината му е 15 – 16 сантиметра, този човек е склонен към престъпления. Значи при ушите се образува една елипса, от диаметрите на която зависи характерът на човека. При ушите на човека има взривни вещества, които трябва да се пазят. Ако някоя жена се ожени за мъж с такава глава, тя ще види дали изчисленията са верни, или не. Не само този кръг е важен, но има и друг един кръг, който опасва целия човек от главата до краката. Този кръг минава под брадата на човека и заключва цялото лице. Като се измери този кръг от челото до брадата, понякога той съответства на мозъчния диаметър. Понякога дължината на лицето съответства на широчината на главата, а понякога не съответства. Някой път главата е по-тясна, а лицето е по-широко; някой път лицето е по-тясно, а главата е по-широка.

Учените са описали общите заключения, а не специфичните. Когато лицето е по-дълго от дългия диаметър на мозъка, този човек харчи повече енергия и е склонен повече към неврастения. Такива хора не са болни, но харчат повече енергия и са много активни. Лекарите не правят тази разлика. Например има хора с валчести лица, при които дългият диаметър на

лицето е по-малък от дългия диаметър на мозъка. Те са чувствителни. Чувствителността в тях е силно развита. Те възприемат повече впечатления, които не могат да обработят. Когато впечатленията, които човек възприема, са много и се натрупват в известни части на мозъка като необработена енергия, тогава в чувствата на човека се образува известна депресия. Човек се чувства неразположен, мъчи го нещо, като че предчувства нещо лошо, но всичко това са илюзии, подобни на състоянията, когато има голямо атмосферно налягане. За всичко това има цяр в света. Когато някой е духом неразположен, това се дължи на известно стеснение в горния диаметър на мозъка, нещо сплескано има там. Тогава този човек трябва да намери приятел, който има хармонично лице. Ако неговото лице е дълго, на приятеля му лицето трябва да бъде валчесто и този човек трябва да разбира от икономия, не само да прави сметки, да е пестелив, но да разбира от икономията на природата. Някои хора са пестеливи, но не трябва да се смесва пестеливостта с икономията. Някои не знаят как да икономисват, не знаят кои пера в живота си да съкратят и как да ги съкратят.

Един богат търговец в Америка харчел много и затова всяка година гледал кое перо да съкрати, да намали малко разходите си. Оттук гледал, оттам гледал, отникъде не можел да направи никакво съкращение, всички разходи му се виждали необходими. Една година той изгубил половината от капитала си и намерил веднага отде и как да съкрати разходите си. Когато и ние не можем да уравновесим своя бюджет, природата взема половината от капитала ни и като ни постави в трудно положение, веднага решаваме кое перо да съкратим. Казвате: „Не е здравословно човек да се храни с лека храна. Той преди всичко трябва добре да се храни, за да работи“. Не е въпросът само в яденето. Един ден се разхождам с един приятел до Княжево. В трамвая до нас седят двама софияници, богати търговци, и разговарят. Единият се оплаква на другия: „Загазих доста“. – „Как си

загазил?“ – „Не ми позволяват лекарите да ям.“ – „Какво право имат да не ти позволяват?“ – „Стомахът ми не е добре.“ – „Е, тогава е друг въпросът.“ – „Позволяват ми само по малко млечице.“ Най-първо пита с какво право могат да му забраняват да яде, но като разбира, че причината е стомахът, тогава казва: „Лекарска работа! Трябва да се слушат лекарите“.

Сега хората идват до крайности. Но умните хора не трябва да дохождат до крайностите. Съвременната култура е дошла вече до тези крайности и скоро лекарите ще кажат, че не може да се яде нищо друго освен малко млечице. Млякото е естествената храна, с която природата храни. Не че тя е най-здравословна, но е необходимата на първо време. Ето, и за животните първата храна, която природата е приготвила, е млякото. Но ако човек се храни само с течна храна, има опасност да се повредят зъбите му. Аз понякога съм против супите, защото от тях могат да се повредят зъбите. Зъбите на американците са повредени по причина на начина на неестествено хранене. Те ще изядат една гореща пражола, а след това ще изпият около 200 – 250 милилитра студено, ледено кафе; след него ще изпият едно горещо кафе, после пак студено и така нататък. Това е несъответствие в храненето.

Също така американците страдат и от бронхит. Американците са умни, но често правят някои несъответни работи. Всяка сутрин мъжете там се бръснат – в лятно време това е добре, но в зимно време е опасно. Брадата служи като едно естествено юрганче, което те не трябва да хвърлят. Но понеже се бръснат, те са изложени на чести простудявания на гърлото и дробовете. Жените са свикнали без такова юрганче, но мъжете се простудяват без него. И затова казвам на американците, че като не спазват известна хигиена, те сами се излагат на простудявания. Като се бръснат, поне да намазват брадата си с малко дървено масло. Сегашните американци са дошли вече до разбирането, че бръсненето е на мода, но не е хигиенично, и затова те бръснат

мустаците си, а оставят брадите си. За да бръснат мустаците си, те се ръководят от съображението, че ако мустаците са големи, храната при ядене се полепва по тях. Американците обичат чистотата. Няма защо да се бръснат хората. Още преди да е родила, майката трябва да каже на мъжкото си дете: „Искам те без мустаци и без брада". Каквото дете иска майката, такова трябва да се роди. Тя трябва да обръсне детето си, преди още да го е родила. Майката е първата възпитателка на детето, затова тя трябва да изучава закона на внушението и самовнушението и да каже на детето си какво трябва то да дойде. Тя още предварително трябва да му представи една пълна скица. Има и второстепенни фактори, които вземат участие във възпитанието на детето, но най-първостепенните са главно майките, те регулират целия живот на детето.

Казвам: за сегашните условия, при които се живее, трябва да дойдат учени хора. Какви учени хора? Не само такива, които ще говорят отлично. Едни ще говорят хубаво, ще проповядват, а други ще прилагат това, което се проповядва. Опити и училища трябват. Ние няма от какво да се плашим, ще направим един, втори, трети, пък и повече опити. Не е лесна тази работа. Не мислете, че е лесна работа да се възпитава човек. Трудна работа е. За да възпита своите ученици, учителят трябва да разбира техния характер и да ги обича. То е като да работи с желязо. Ако няма огнище и ако няма мех, който да разпалва огъня и да разтопява желязото, той нищо не може да направи. И ако няма леярница, в която да чука и да моделира желязото, учителят също нищо не може да направи.

Любовта е силата, с която се моделират нещата. И когато се казва, че трябва да се обичате, това говори, че между хората трябва да действа законът на Любовта. Казвате: „Защо трябва да обичаме?". Ти трябва да обичаш, защото чрез Любовта моделираш себе си. Ако не обичаш, ти ще останеш един посредствен човек и няма да прогресираш. Прогресът е възможен

само при любовта. Щом любовта, тоест огънят на органическото развитие, функционира, след нея ще функционират мъдростта и знанието. След мъдростта ще дойдат истината и свободата. Всички тия неща идват последователно, но без вътрешната любов не може да се направи никаква промяна. Много промени могат да станат в света, но това, което ние искаме, не може да стане без любовта. Всеки, който е живял без любов, в края на краищата е изживял разочарования. С любовта хората не умират. Който е живял с любовта, той ще напусне един ден Земята и ще остави след себе си наследници, които да свършат работата му. Той ще отиде в един далечен край и след време пак ще се върне. Не мислете, че тези, които заминават, си отиват за дълго време. Средно след 45 години те отново са връщат на Земята. Малките деца, едногодишните, които са заминали, се връщат на Земята най-много след една година. По-големите деца се връщат най-много след три-четири-пет години – до десет години. Възрастните хора, които са заминали на 80 – 90-годишна възраст, се връщат най-много след 45 – 50 години. По-напредналите се връщат след 250 години, а най-напредналите – след 1500 години. Учителите в света се връщат след 2000 години. Сега не е въпросът дали вярвате в това, или не. Това са факти, с които се обясняват известни противоречия у вас. Вие може да проверите тия неща.

Като ви говоря за музиката, вие трябва да слушате. Вие трябва да се ползвате от музиката. За мене е важно това, от което се ползвате. След като науча практически музиката, аз тогава ще изучавам теорията ѝ. Първо трябва да се изучава практическата страна на музиката, а след това – теоретичната. Съвременната музика е започнала с теорията, пък после е дошла до практиката. Бъдещата наука ще започне с практиката и после ще дойде до теорията. Тъй щото помнете следното нещо: без музика нито мисълта ви ще работи, нито чувствата ви ще работят, нито постъпките ви. Нищо не можете да постигнете без музика. За в бъдеще музика-

та трябва да се постави като строго научен метод при възпитанието на децата. Ето, аз слушам песните, които пеят сегашните деца: те са музикални, но не са възпитателни. Има едно неестествено съчетание между тоновете, вследствие на което децата загрубяват от тези песни. Например в песента „Заплакала е гората, гората и планината" няма никаква музика. Първо, нито гората може да плаче, нито планината. Има някои български песни, които са отлични, в тях има и музика, и съдържание. В българските песни има нещо странно, една голяма каша. И като съм се занимавал с тия песни, трябвало ми е след това седмица време, да се очистя от тази каша. В тия песни има някакво преувеличение. Като се пеят тези песни, създава се едно неразположение на духа, човек се омъчнява.

Например има една българска песен, в която възлюбеният се обръща към своята възлюбена и пее: „Когато умра, дойди на гроба ми да ми запееш и няколко сладки думи да ми кажеш". Питам: защо този млад момък не каже на възлюбената си да дойде на гроба му и да го възкреси със своята песен, със своите думи, а трябва само да му пее и сладки думи да му говори? Аз не зная защо му е тази песен, да плаче тя на гроба му. Аз бих казал: „Никакъв плач на гроба ми не искам, но който дойде, нека пее и нека разрови гроба ми, да оживея". Тогава аз ще кажа „благодаря" за тази песен, защото тя вече има смисъл. Не само българите, но всички народи нямат още възвишена музика. Американците например имат големи страдания и тези страдания се дължат изключително на тяхната немузикалност. Ако имаха музика, те щяха да бъдат един от първите народи. Също така немузикални са и англичаните. Французите и германците са малко по-музикални от тях. В какво се заключава музиката? Във формата, в съдържанието и в смисъла. Някъде формата е отлична, но няма хубаво съдържание и смисъл.

Сега и вие не сте толкова музикални, че да взема да ви обяснявам произхода на музиката, нейната еволюция,

как са мислили египтяните, как са мислили индусите, как са образували своите гами, какви са били далечните причини и кой е бил първият народ, от който те са взели основния тон на живота. Например вземате основния тон „до“, но защо той именно е основен? Основен тон е онзи, с който животът започва. Той е музикален тон и вие можете да направите опит с него, да видите наистина ли той е основният тон на живота. Идете при един умрял човек и произнесете този тон правилно – ако умрелият стане от гроба и оживее, този тон наистина е основният тон на живота. Как ще стане това? Аз не искам да го обяснявам. Както аз разбирам музиката, „до“ е верен тон, но той е само едно отражение, както грамофонната плоча е отражение на човешкия глас. Между плочата и човешкия глас има голяма разлика, плочата е само отражение на гласа.

Бог е поставил музиката в природата като метод за възпитание на човечеството, за неговото повдигане. Тези, които са писали Свещените книги, знаят това, и затова е казано в Библията: „Пейте и възпявайте Бога в сърцето си!“. Дето ходите, все трябва да пеете със сърцето си. Сега, като не пеете, какво усещате в сърцето си? Музиката и пеенето са общи условия. Какво представлява условието? Условието е вън от човека, а причините са вътре в него. Това е едно ново разбиране на живота. Условията не участват в живота на човека, а принципите и причините участват. Следователно Бог е поставил свободата в зависимост от нас. От нас зависи да бъдем свободни или да не бъдем. От нас зависи да бъдем господари на условията. Но за да бъдеш господар на условията, ти трябва да познаваш онези закони, по които принципите действат. Сега ще ви приведа един стар разказ, окултен. Един млад момък имал хубав кон, но не знаел, че този кон бил направен от захарно вещество. Един ден той излязъл с коня си да се разходи и срещнал една царска дъщеря, която му харесала. Хукнал момъкът подир нея. Тя бягала напред, но дошла до морето и влязла във водата. Момъкът, като не знаел, че конят

му е направен от захар, също влязъл. Конят му тогава се стопил, а той, понеже не знаел и да плува, излязъл на брега. Така и вашите коне, когато са направени от захар, ще се стопят, а вие ще излезете на брега на морето. Кой е този кон? Той е вашият обективен ум. Следователно, ако при известна мъчнотия вашият кон не може да издържи и се стопи, той е направен от захар. Този ваш ум може да действа само на сушата, а не и във водата. Ако влезете във водата, там се изисква още по-висок ум. Там трябва да действа човешкият разум. Разумът е създал параходa, който да действа във водата, при мъчните условия.

Ние се нуждаем от музика и от поезия, от музиканти и от поети, но от такива, които да направят верни тонове и верни куплети. Не се нуждаем само от стихоплетци, но от такива поети и музиканти, между думите и тоновете на които да има известно съчетание. Техните тонове и думи трябва да изразяват известни принципи, които действат в нас. Тези тонове и думи трябва да изразяват също така и законите, които действат в нас. После те трябва да изразяват известни явления и факти. Тъй щото всяка музика или всяка песен трябва да изразява законите, принципите, явленията и фактите, които действат в човека и в живата природа, за да се дойде до известна сполука, до известен резултат. Не мислете, че аз отделям музиката от човешката мисъл. Музиката е външната обвивка на човешката мисъл, на човешките чувства и постъпки. Ти не можеш да мислиш правилно, ако не пееш и не свириш. И ти не можеш да чувстваш правилно, ако не пееш и не свириш. Дали си музикант, или не, то е друг въпрос, но вътре в себе си ти трябва да имаш добре развито музикално чувство. Някой е напреднал, а казва, че не може да пее. Как е възможно това? Птиците са разрешили много въпроси с музиката. Те започнаха с пеенето и разрешиха много въпроси в социално отношение. Млекопитаещите забравиха музиката. Най-голямото нещастие за млекопитаещите е това, че музиката в тях е слабо развита.

Сегашното нещастие на музикантите е, че минават през една голяма криза. Те са турени натясно, но не трябва да се обезсърчават. Те трябва да спасят света. Музикантите носят със себе си магическа пръчица, който в себе си магическа сила, с която всякога могат да разполагат. Цигулката и нейният лък са магическите пръчици. Музикантът носи със себе си магическата пръчица, а пита какво да прави. Ще свириш повече! Като изсвириш едно парче на някой банкер, той ще ти помогне. Ако влезеш в една къща, дето има болен, и изсвириш едно парче, болният веднага ще оздравее. Музикантът ще заеме мястото на лекаря. В бъдеще лекарят, като влезе при болния, ще вземе инструмента си, бил той цигулка или китара, или арфа, или флейта, или кавал, или гайда, и ще засвири на болния. Не е важно какъв е инструментът, стига да се постигне целта с него. Сега аз ви говоря неща, които са проверени. Ще приведа един пример. Преди години един наш приятел беше заболял от много тежка болест, при която едва един от десет хиляди може да се спаси от смърт. Той беше определен да си замине за другия свят. Аз му казах, че трябва да пее, и той ме послуша. Каквато и температура да имаше, той постоянно пееше. Жена му се чудеше, казваше: „Този човек като че ли полудя“. А той, горкият, пее ли, пее. Цели 21 дена пя човекът и оздравя. Казвах на жена му: „Не се бой, щом пее, той ще оздравее. Ако престане да пее, ще замине за другия свят“. И наистина, опитът излезе сполучлив. Всички, на които съм препоръчвал да пеят, са оздравявали. Някои от тези, които не са ме послушали, са заминали за другия свят. И при 40 градуса температура пак пейте! Тук имаме една сестра, която преди години също беше заболяла. Като боледувала, дошло ѝ на ума да съчини една песен на температурата. Щом ѝ се покачвала температурата, тя постоянно пеела и по този начин температурата спадала. Това са елементарни работи, които показват каква роля може да играе музиката в бъдеще.

Сега се говори, че може да се затвори Музикалната академия. Не само че не трябва да се затваря, но трябва още най-малко една или две музикални академии да се отворят. Трябва да се изучава музиката като средство за приложение на възпитанието на децата и като средство при лекуване на болните. Всички трябва да свирят, децата трябва да се учат да свирят. На всинца ви казвам да се занимавате с музика, да мислите върху нея. Защо? Защото в природата всичко е музика. Дето и да отидете в природата, навсякъде има музика. В тези места, които наричат пустини, има толкова музика, колкото човек не може да си представи. В канарите, в бученето на вятъра, във водите, навсякъде има музика. Това, което при водопадите обикновено човек нарича шум, за музикантите е музика. Гениалният музикант в това бучене на водата схваща велика музика, а обикновеният човек схваща и чува само шума. Цялата природа е музикална. Ако има нещо немузикално в нея, то се дължи на онзи човешки атавизъм, който се е внесъл в нея от човека; това са наслоявания от хората. Следователно, ако и в човека има някои лоши качества, те не са от природата, но сам човек се е родил с лоши наклонности. Някой се ражда със склонността да се опива или с друг някакъв недъг, като склонността да краде например – това са наследени склонности. Първоначално човек не е бил с тези лоши качества. Те са отклонения в него, след като той е престанал да пее.

Първите хора, от първата раса, която се яви на Земята, бяха крайно музикални. Най-хубавото, което е съществувало в тогавашната музика, сега едва започва да се проявява. Аз наричам тези хора мъдреците на човечеството. Някои ги наричат музиканти, а други – поети. Когато явленията стават ритмично, в тях вече има музика. В това отношение се правят ред опити. С музика вие можете да съборите един модерен мост. Как? Като намерите основния тон на моста и започнете да го свирите, този мост ще се събори. Същият закон се отнася и до погрешките. Ако намерите основния тон

на вашите погрешки и им засвирите, те ще се съборят и ще дадат условия да се яви доброто. Щом намерите основния тон на доброто, то започва да расте, а щом намерите основния тон на злото, то започва да се събаря и руши – обратен е законът. Музиката създава сцепление между частиците на телата.

Забележете, докато хората пеят, те се чувстват като братя и се примиряват. Щом престанат да пеят, всеки започва да мисли за себе си и се явява едно разногласие. Първото нещо, което се изисква от всинца ви, е да станете музикални. Мнозина искат да станат светии, гении, учени, богати, щастливи хора. Всичко това е възможно при условие че станете музикални. Затова всички учете музика, занимавайте се с Божествената музика, която носи живот. Всичко друго ще дойде тогава в помощ на музиката. Ще дойде и вярата и ще познаете наистина, че някой ви обича. Вие не знаете още кой ви обича и кой не ви обича, не знаете дали има друг свят, или няма. Искате да ви се докаже онзи свят. Как ще ви се докаже? Аз живея и в този, и в онзи свят, даже онзи свят за мене е по-реален от този. В този свят мога да се усъмня по-лесно, отколкото в онзи. Каква е разликата между този и онзи свят? В онзи свят Слънцето никога не залязва, а в този залязва. В онзи свят хората не спят, а в този спят. В този свят хората лягат хоризонтално на леглата си, а в онзи свят легла няма, там никога не лягат хоризонтално, там само си почиват.

Вие трябва да приемете всичко това на вяра, докато не го опитате; дотогава нямате право да се съмнявате. Проверете и ако намерите, че не е така, можете да се съмнявате. Някой учен лансира една научна теория. Ако се съмнявате, проверете я. Окаже ли се, че не е права, тогава продължете да се съмнявате. Онзи свят не е далеч. Границата, която отделя този от онзи свят, има дебелина само една стомилионна част от милиметъра. Някои мислят, че този свят е много далеч от онзи и че трябва с автомобил да отидат там. Не, достатъчно е да повдигне човек съзнанието си, за да

започне да преминава тази граница. Тънка е тази граница, но мъчно се минава, защото се изисква умът да вибрира съответно на вибрациите на онзи свят. Ако влезете неподготвени там и умът и сърцето ви не могат да вибрират съобразно законите и вибрациите на онзи свят, веднага ще ви изхвърлят навън. Но ако умът и сърцето ви вибрират съгласно мислите и чувствата на онзи свят, ще останете там и няма да искате да се върнете на Земята – толкова красив е онзи свят.

Казвате: „Какво да правим с нашите стари вярвания?". Ако старите ви вярвания умират, погребете ги, а ако се раждат, отглеждайте ги и ги хранете добре. Аз съм за новото, което се ражда. Аз съм и за старото, което живее, но не съм за старото, което умира и причинява вреда на хората. Защото новото е от Бога. Старите хора, които умират, отиват в другия свят на работа. Не мислете, че старият човек, като умира, отива на почивка. Не, той отива в един свят на почетна работа. Когато тук стане неспособен за работа, той отива в другия свят да работи за полза на човечеството. Онези, за които няма горе работа, слизат на Земята и се раждат отново, защото за тях няма място горе. Тъй щото ще знаете, че тези, които сега умират, отиват на работа в онзи свят и оттам ще ви пишат писма. Сега техниците са достигнали дотам, че са изнамерили уреди, с помощта на които духовете могат да разговарят с хората на Земята, могат да напишат едно писъмце от няколко реда или от няколко думи.

„Който сее, той ще жъне." За в бъдеще връзката между този и онзи свят няма да бъде връзка на вярата, но ще бъде връзка на Любовта. Единствената връзка, която не се къса, е връзката на Любовта. Когато две същества се обичат на Земята, и да заминат за онзи свят, връзката пак ги тегли, пак този конец ги държи. Не бойте се, няма да бъдете забравени от онези, които ви обичат! И на другия свят да сте, пак ще мислите за тези, които ви обичат, и те ще мислят за вас. Вие постоянно мислите за тях и те за вас. Тогава питам онези, които

не вярват в другия свят, как могат да мислят за нещо, което не съществува? Ти мислиш за баща си и той мисли за тебе. Христос казва на своите ученици: „Аз отивам при Отца си и пак ще ви се явя. Никой не може да дойде при мене, освен чрез Отца ми“. Сега да оставим въпроса за музиката, защото вие се плашите от смъртта, а тя е границата между този и онзи свят. Колкото и да е страшна смъртта, трябва да знаете, че тя отстъпва пред музиката. Като дойде при вас и ви чуе, че свирите, тя слага косата си. Който ѝ свири, смъртта не го закача. Но който не пее и не свири, смъртта веднага ще го пипне.

„Който сее и който жъне.“ Посейте и вие в ума си идеята за новото. Казвате, че имате вяра. Вие имате вяра, но трябва да ѝ предадете нещо. Какво трябва да предадете на вашата вяра? Музикалност. Вие имате музика, но така трябва да пеете, че който ви чуе, да ви обикне. Като ви слуша някой да пеете, да каже „хубаво пее тази сестра“ или „хубаво пее този брат“. Пейте, защото песента ще моделира вашето сърце, ще стане то по-красиво, кръвообращението ви ще се подобри, песимистичните ви мисли ще изчезнат. Пък и сиромашията ще изчезне, ще се подмладите и по-лесно ще свършите изпитите си. С музика всичко може да се постигне в света. Не взимайте музиката като нещо отделно. Музиката е път за вярата, музиката е път за надеждата, музиката е път за истината, музиката е път за мъдростта и музиката е път за любовта. Това са пътища, които работят в света. Аз ви препоръчвам вие да бъдете музикални, да обичате музикалните хора и да ги почитате.

Благословен Господ Бог наш
Добрата молитва

25 ноември 1934 г., София, Изгрев

Помни Създателя си!

Помни Създателя си в дните на младостта си.

Отче наш
Бог е Любов
12. глава от Еклисиаст
Духът Божи

„Помни Създателя си в дните на младостта си.“ Има един обективен начин, обективен път за разглеждане на природата. И който иска да бъде щастлив, той трябва да намери този път. Който намери този път, мъчнотии няма да има. Който не намери този път, той ще има големи мъчнотии. Това е вярно и в обективния живот. Когато един кораб е изгубил направлението си в океана, неговите пътници ще пострадат. В света има много въпроси неразрешени. Засега например въпросът за младите и старите остава неразрешен. Човек се ражда, става млад и остарява. Преди да стане млад, той трябва да се роди, за да стане млад. Преди да умре, той трябва да стане стар, за да умре. Казвате, че понякога и младите умират. Младите не умират, само старите умират. Млади гробове няма, все са стари гробовете.

Казвате, че хората от старост умират. Да се говори така, това значи да не разбирате истината. Тогава ми дохожда на ума анекдота за онзи, който от много ядене и пиене изхарчил всичкото си имане, осиромашал. Дълго време мислил той какво да прави и най-после решил да отиде при турския султан, да го помоли да му помогне, да му даде пари назаем. Султанът го запитал: „От какво си осиромашал?“. – „От ядене и пиене.“ – „Щом е така, кажи ми коя е най-сладката част на кокошката?“ – „Трътката.“ „Дайте му тогава 250 лири“ – казал султанът. Човекът взел парите и работите му се оправили. Так и вие, които сте яли кокошки, знаете коя част на кокошката е

най-сладка. Като чул какво е станало, друг един изпаднал богаташ решил също да отиде при султана, да му иска пари. Той също казал, че е осиромашал от ядене и пиене. Султанът го запитал: „Като си ял и пил толкова много, че си се опропастил, кажи ми коя част на бивола е най-сладката?“. Той му отговорил по същия начин, както отговорил и първият: „Трътката“. Султанът се засмял и разбрал, че този човек не знае нищо.

Казвам: когато се разрешава между хората въпросът кои умират и кои не умират, те имат съвсем криво разбиране. Само старият умира и само младият живее. Ние взимаме думата „смърт“ не така, както хората я разбират. Под „смърт“ се разбира изчезване на страданията, отиване в един неизвестен свят. Учените хора, които се занимават с отвлечена философия, казват: „Като умре, човек изчезва, няма го, всичко с него се свършва“. Обикновените хора нищо не знаят по това. Едни учени хора пишат едно, други пишат друго и настава едно смущение. И от единия, и от другия лагер малцина знаят какво пишат и какво говорят. Онези, които пишат, че човек умира, имат малко съмнение. Другите, които пишат, че човек живее след смъртта си, и те имат малко съмнение. Обаче общото положение е, че в света нищо не се губи. Де ще се изгуби човек? Да се изгуби човек, това подразбира нещо двусмислено. Преди всичко самата дума „изгуби“ е малко двусмислена. Загуба има само за нас, хората, но за природата няма загуба. Нещата на природата никога не се губят. При това, и животът не може да се изгуби. Когато водата от вашето шише се е изляла, тя не се е изгубила, тя е отишла в океана. За вас обаче водата се е изгубила.

„Помни Създателя си в младостта си.“ Значи помни Създателя си не в годините на старостта си, но в годините на младостта си. Старият всичко е забравил, на него нищо не му остава. Последното, което остава на стария, е да умре, да ликвидира с живота на Земята и да си замине за онзи свят. Това са обикновени работи. Съвременните философи се нуждаят от ново разбиране,

от нова философия за живота. Мнозина мислят, че като станат търговци, работите им ще се оправят. Доколкото съм следил, не на всички търговци се оправят работите. Мнозина мислят, че като станат адвокати, работите им ще се оправят. Но статистиката показва, че не на всички адвокати работите се оправят. Някои мислят, че като станат лекари, ще се оправят работите им. Статистиката показва, че не на всички лекари работите са оправени. Някои мислят, че като станат свещеници, работите им ще се оправят. Статистиката показва, че не на всички свещеници работите се оправят. Някои мислят, че като се оженят, работите им ще се оправят, но статистиката показва, че не на всички женени работите се оправят. Понеже тук нямаме статистика за умрелите, не знаем как са там хората, доколко работите им са оправени. Обаче тамошната статистика показва, че като умрат хората, работите им пак остават неоправени.

По всичко се вижда, че и най-вярната статистика изнася нещата тъй, както не са. Онези, които правят статистиките, отчитат, че всяка година трябва да умрат еди-колко си хора, трябва да потънат еди-колко си параходa, трябва да изгорят еди-колко си къщи. В продължение на десет години все има една малка разлика, но важно е, че според тази статистика нещата стават така, както са определени. Защо е така, няма да се спираме да обясняваме, но има известни теории по този въпрос. Има някакви причини за това, но няма сега да ги обясняваме. Според мене, когато гори една къща, това не е нищо друго освен едно малко увеселение – хората се събират наоколо да гледат как гори като факел. Когато човек изгуби парите си, и това е едно развлечение. Докато е бил богат, никой не го е виждал. Щом осиромашее, той започва да слиза от високото място и да се движи между хората. Най-първо е бил надут, трябвало е по няколко пъти да хлопаш на вратата му, за да влезеш при него. Като осиромашее, той става достъпен и всички започват да му казват „добър ден“.

Някои питат защо хората осиромашават. Аз питам защо хората забогатяват. Някои питат защо хората умират. Аз питам защо хората се раждат. Някои питат защо хората грешат. Аз питам защо хората правят добро. И едното, и другото се случва. Аз виждам, че хората гледат на тия неща, на доброто и злото, като на две противоположни неща. Злото е последствие на доброто. Невъзможно е доброто да съществува без едно последствие. Доброто е причина, злото е последствие на доброто, не цяло последствие, но наполовина. Доброто е причина за злото, а злото е условие за доброто. Ще кажете: „Защо е така?“. Благодарете, че е така, защото, ако доброто не беше причина за злото, злото щеше да бъде неизцелимо. Понеже доброто е причина за злото, то го допуска, за да бъде злото условие за развитие на доброто. Мога да приведа много аргументи, но не искам да се спирам върху злото, за да не развалим работата. Мога да ви приведа такъв аргумент, който да ви убеди, но не искам. Един учен казал на слушателите си: „Мога да направя един опит, но ви съжалявам, всички ще избягате навън, всички ще останете недоволни. Затова няма да го направя“. Хората не му вярвали. Тогава той пуснал един прах в салона, от който всички започнали да кихат толкова много, че били принудени да излязат навън. Тези, които му били близки, казали: „Такъв опит прави ли се!“. Ученият казал: „Съжалявам, че стана така. Аз бях в сила да ги изпъдя вън от салона, но не съм в сила да ги събера вътре“. Сега и вие сте се събрали в този салон, затворили сте прозорците, страх ви е от студа. Онези, които са до прозорците, са на фронта, а другите са в тила. Тези, на фронта, се боят да не ги нападне неприятелят – да не ги хване хрема, да не се простудят. Възможни са и тези работи. Сега всички хора се намират в такъв един салон: страх ги е да отворят прозореца, да не се простудят.

Но да дойдем до обективната страна. Под „обективна“ аз разбирам външната страна, която трябва да се проучва независимо от възгледите, които имаме. Ние имаме възгледи, които преди не са съществували; те

са временни. Имаме едно временно настроение, което е променливо и което не е реално. В човека има само едно настроение, което е реално и което никога не се мени. В човека има само една черта, която го отличава от другите хора, от другите същества. При всички условия тази черта всякога си остава една и съща. Тя никога не се мени. Тази черта именно представя човека. Някога ще го видите весел, засмян, доволен; някога ще го видите тъжен, скръбен, недоволен. Някога ще го видите щедър, някога – скъперник. И скъперничеството, и щедростта си имат своите причини. Когато е щедър, човек е млад; когато е скъперник, той е стар. Щедростта никога не може да се придобие, докато старостта не умре. Като умре, старият ще завещае своето наследство на наследниците си. Докато е жив, той казва: „Опасно е човек да си раздава богатството приживе".

Михалаки Георгиев* е написал разказ за това как един баща решил да раздаде своето богатство на синовете си, докато е още жив. Искал те да бъдат щастливи и затова го разделил справедливо, на всички дал по равно. Той си мислил, че след като им е разделил богатството си, синовете му ще го гледат. Месец по-късно отишъл при единия си син, да живее при него, но той му казал: „Татко, няма място в моя дом, не мога да те гледам". Така казали един след друг всичките му синове, никой не искал да го гледа. Той се намерил в чудо: какво да прави сега? Казал си: „Изпаднах в такава беля! Ето, синовете ми излязоха от мене, но никой от тях не ме разбра". Мислил дълго време какво да направи, докато най-после му дошла една светла идея. Отишъл при един свой приятел и му казал: „Моля ти се, дай ми 500 лева назаем, но на дребни монети – по десет и по пет стотинки". – „Добре, давам ти колкото искаш." Бащата си купил за 50

* Михалаки Георгиев (1854 – 1916) – писател, общественик, дипломат, стопански деец. Автор на разкази, очерци, хуморески, редактор на вестник и на едно от първите земеделски списания.

лева един сандък, който занесъл в стаята си. След това всяка вечер се заключвал, отварял сандъка и започвал да брои монетите от по пет и десет стотинки, които дрънкали, понеже били металически. Като чули синовете му дрънкането на монетите, казали помежду си: „Този стар вълк има още пари, държи ги затворени, не е раздал всичкото си богатство". На третия ден те започнали да го наглеждат, да му носят хубава храна, да чистят стаята му – треперели около него. Той им казвал: „Като замина за онзи свят, ще ви оставя и този сандък". Но продължил всяка вечер да отваря сандъка и да брои парите. Като умрял, синовете побързали да отворят сандъка. Останали учудени, че намерили вътре малко пари, които били на дребни монети, по пет и по десет стотинки. Също така намерили едно писмо и едно въже. В писмото пишело: „Който раздава богатството си преди смъртта си, по-напред да си купи едно въже". Като видели това, синовете му казали: „За 500 лева го хранихме толкова години, и при това много добре!". Сега аз ви привеждам този метод, за да ви покажа, че така постъпва и природата спрямо вас. Вие се мислите за много умни, но все таки природата ще ви надхитри.

В Свещената книга е написано: „Младият да помни Създателя си в дните на младостта си". Трябва да го помни, защото без Него той не може да бъде щастлив. Не е въпросът във вярването, но трябва да Го помни. Това е една реална опитност. Ти трябва да помниш съществото. Ти трябва да помниш, че някой ти е направил едно голямо добро. Не е въпросът да вярваш, но трябва да помниш. Човек може да помни само онова хубавото, великото в света. Кое е великото, което трябва да помните? Вие трябва да помните едно нещо: без вашия Създател не можете да бъдете щастливи. Аз съм търсил из всичките книги не само тук, на Земята, но навсякъде и съм дошъл до заключението, че вие не можете да бъдете щастливи без онези, които са създали света.

Щастието на човека зависи от ред условия. Най-първо, то зависи от въздуха, после от водата, от светлина-

та, от храната, от самата почва и от обкръжаващата среда. Има ред още условия, които влияят на щастието на човека, за които той даже и не подозира. Вие искате да бъдете щастливи, но не сте изучавали науката за щастието. Има един индус, който се опитва да убеди хората, че щастието трябва да се постави за основа на учението. Той обаче не може да даде научно определение какво нещо е щастието. Той го определя както един поет би го определил – казва, че е нещо много хубаво, но така не може да убеди света. Сегашният свят е чрезмерно обективен. Ти на човека трябва да му представиш нещата тъй, че да ги види, и тогава той ще се убеди. Ти му разправяш за един палат, че много бил хубав. Докато не го види, той мъчно може да повярва. В нашия век доверието е обосновано на икономическите условия. Когато искаш да влезеш във връзка с един човек, той ще иска да види здрав ли си, имаш ли някаква заплата и тогава ще ти повярва. Само при това положение може да ти повярва, иначе, каквото и да му говориш, той ще казва: „Господине, криза е това!“.

Сега да дойдем до другия въпрос. Светските хора мислят защо Господ е направил света така, а религиозните хора мислят защо Господ е създал дявола. За светските хора кризата е подтик да работят. За религиозните хора дяволът е условие да се повдигнат. И ако попитате дявола дали е така, той ще ви каже, че без него не можете да се повдигнете. Той ще каже на майката: „Слушай, ако не бях аз, ти никога нямаше да станеш майка“. Защо? Защото праведният човек няма защо да се жени, той ще отиде на планината и там ще си живее. На съдиите дяволът казва: „Ако не бях научил хората да грешат, вие нямаше да има кого да съдите“. На адвокатите казва: „Ако не бях научил хората да се карат помежду си, вие нямаше да има кого да защитавате“. На лекарите казва: „Ако не бях научил хората да не слушат, да правят грешки, вие кого щяхте да лекувате?“. Най-после на всички казва: „Какво вдигате шум! Всяко благо в света вие дължите на мене“. Така говори дяволът. Хората виждат днес само лошата му страна и го съдят.

Но това е човешко схващане. Ако дяволът започне да се защитава, какво бихте казали вие? Той казва понякога: „Това е доброто, което аз мога да ви направя". Също така и философите дяволът ги е научил да философстват. Кога философства човек? След като се е излъгал веднъж, тогава той започва да философства, да разсъждава за причините и лошите последствия на нещата. В какво седят лошите последствия? Ние винаги започваме от лично гледище. И наистина, всяко нещо, което е в наша полза, ние го наричаме добро, а всяко нещо, което не е в наша полза, ние го наричаме зло. Но има изключения от това гледище.

Много неща, които са добри за държавата, не са добри за индивидите. И обратно: много неща, които са добри за индивидите, не са добри за държавата. Например за крадеца е добре да краде, но не е добре за държавата. Често за лекарите е добре да има болести и болни хора, но това не е добре за самите хора. Например какво е положението на един беден човек, който трябва да лежи четири-пет месеца заради някоя сериозна болест, а няма пари да се лекува? Това е като един голям данък, който трябва да плати – отде ще вземе той пари да се лекува? Лекарят е като бирник, на всяка визита иска най-малко по 50 лева. Отде ще вземе този беден човек да му плати, когато едва получава хиляда лева месечно? Като направи лекарят трийсет визити, това са 1500 лева. А този човек едва има хиляда лева, значи за 500 лева трябва да направи дълг. Ти си беден човек, но водиш едно дело и наемаш адвокат да те защитава. Той ти взема четири хиляди лева, след което започва да проучва делото. Тръгва делото, но той го протаква с месеци и години и през това време ти трябва да плащаш. След като изяде всичките ти пари, накрая ще вземе и отгоре нещо. След всичко това хората се оплакват от адвокатите. Аз не се занимавам с този въпрос, но констатирам едно явление, както съществува то в обществения живот. Аз не съм се спирал да проверявам доколко е вярно това, но допускам, че има известна вероятност. Мнозина адвокати казват,

че са защитавали бедни хора без пари. Възможно е, но ние не знаем каква е статистиката. Статистика има за всичко.

Лекарите някой път направят една операция, кажат, че е излязла сполучлива, но след десет дена оперираният умира. Статистиката казва, че операцията е излязла сполучлива, а след десет дена болният е умрял. Колко души са били щастливи след тази операция? Статистиката знае ли това? Като се базираме на статистиката, няма да обвиняваме този-онзи, но трябва да знаем дълбоките причини за това, което е станало. Може би лекарят е имал най-доброто желание да помогне на болния, но организмът му е бил зле настроен или условията не са били благоприятни. Някой път психологическите условия са лоши. Или може да се случи да се засегне само един нерв в човешкото тяло и животът моментално да се прекъсне. Сложен е човешкият организъм. Може да се постави човек в магнетически сън, при който да му се внуши мисълта, че ще умре, и той наистина да умре.

„Помни Създателя си в дните на младостта си." Сега аз проповядвам на младите. Който е стар, който не ме слуша, нека се готви за онзи свят. Според моята статистика всеки, който казва, че не иска да се занимава с Господа, е кандидат за онзи свят, а всеки, който иска да живее за Господа, е кандидат за този свят. Всички, които казват, че са стари, са кандидати за онзи свят. Които помнят Създателя си, са кандидати за този свят; които не помнят Създателя си, те са кандидати за онзи свят. Сега у вас ще влезе мисълта: защо старият човек да не вярва? Питам: ами ако вярва, какво ще се ползва? Вярата не е съществено нещо. Понякога на вярата се предава едно качество, което тя няма. Вярата е път за някакви нови постижения. Значи вярата е само път, но в този път няма никаква реалност. Вярата не е най-голямата добродетел на човека. Тя е такава добродетел, която е потребна в този път. И като четете тази глава от Еклисиаст, виждате, че не е казано да вярваш в Създателя си, но е казано: „Помни Създателя си в дните на младостта си".

Помни, казва, Създателя си, докато не дойдат дните на злото. Дойдеш ли в дните на старостта си, ти ще остареещ преждевременно. Остаряването е процес на безверието. Ако ме питате защо хората остаряват, ще кажа: те остаряват, защото престават да вярват.

Сега ще ви приведа един факт, с който ще направя сравнение между влюбването и яденето. Влюбването е такъв естествен процес, какъвто е и яденето. Когато човек не е ял няколко дена, лицето му посърва, пожълтява, очите му хлътват навътре и който го види, мисли, че или е болен, или не е ял нищо. Щом човек се нахрани, веднага лицето му се освежава, той става разположен. Преди да се наядете, вие сте неразположени, но щом се наядете, разположението веднага идва. Такова нещо е и влюбването – то е едно хубаво ядене. Когато някой се влюби, той е на голямо угощение. Такова голямо угощение го наричат галавечеря. Младият, който се е влюбил, е доволен, че се намира на галавечеря. Но един ден престават да го канят и той изгубва разположението си, очите му стават мътни, не му се живее. Тогава казва: „Не искам вече да живея, животът за мене няма никакъв смисъл“. Защо не го канят на угощение, вие сами можете да тълкувате. Той казва: „Свършиха се онези щастливи дни, дето имаше хубаво ядене, наздравици с хубаво винце. Сега вече и хубав хляб няма“.

Питам: де е същественото? Когато човек се е влюбил, когато се намира на тази трапеза, в него става едно втичане, но щом се затвори този път, втичането изчезва от сърцето му, прекъсва се. Като усеща, че втичането вече го няма, той казва: „Тежка работа!“. Затворили са пътя му, той няма вече какво да диша. Казвате: „Тогава човек не трябва да се влюбва“. Невъзможно е, трябва да се влюбиш. – „Ама защо, на какво основание?“ Аз изхождам от друго гледище: невъзможно е човек да не яде. Ще яде и колкото по-хубава е храната, толкова по-добре за него; колкото по-лоша е храната, толкова по-зле за него. Каквато и да е храната, ще ядеш. Но човек непременно трябва да има хубава храна. Злото не е в яденето, а в

неправилното ядене. Злото не е във влюбването, а в неоценяването на онзи, в когото си се влюбил. Като не оценяваш този, в когото си се влюбил, един ден ти ще умреш. Слушал съм някой да казва: „Не можах ли да намеря друга жена?“. Вие не знаете какво нещо е природата. В природата може да намерите само една жена; няма много жени в природата. Докато мислите, че можете да намерите много жени, вие не разрешавате въпроса. Късно е! Както и да го обяснявате, ще изкарате един анормален закон. В света кой как се е опитвал да го обясни, все е дошъл до един лош край. Единственото обяснение, което мога да ви дам, е следното: представете си, че някой се е влюбил в пръста ми и постоянно го гледа. Представете си също, че пръстите ми имат съзнание. Влюбеният в моя пръст постоянно го милва и пръстът пита защо го милва този човек. Пръстът мисли, че е самостоятелен, мисли за себе си, че е цялото, но това не е една ясна представа.

И вие понякога правите същата погрешка. Виждате, че някой се е влюбил в някого, и започвате да ревнувате. Този човек се е влюбил заради Бога, той помни своя Създател. Колко неща са ми говорили за хора, които са влюбени, но аз съм казвал: „Работата не седи така, както казваш. Този човек се е влюбил в някого заради Бога. В когото се е влюбил, той не е истинският обект. Този човек, като люби някого, ще люби и тебе. Ще дойде ред и до тебе“. Каква е вашата дипломация? Когато някой човек влезе в нечий дом, той започва от долу нагоре със своята любов. Ако в дома има малко момиченце, той започва с него – радва му се, целува го, милва го. Ако момичето е на възраст от четири до десет години, както и да е, но ако е млада мома, 24-годишна, тогава работата седи малко по-другояче. Ако пък този човек си позволи да обича майката, работата излиза съвсем другояче. Не е позволено на този човек да обича момата или майката. Не е престъпление малкото момиченце да обича, но като дойде до младата мома и до майката, въпросът там вече е друг – те са светци, които не

трябва да се докосват. Това е субективно схващане. Този човек иска да привлече вниманието ви и затова започва с малките величини. Той започва с малкото момиченце, с малките величини. Той обиква първо децата. И като обикне децата, започват да му се доверяват. Защото, ако той се отнася към тях добре, ще се отнася добре и към големите. Това е обосновано на един естествен и разумен закон.

Това значи: първо ти дават сто или двеста лева и гледат дали ще ги върнеш. Малкото момиченце е този малък капитал, тази малка сума, младата мома е по-големият капитал, който влиза в обращение, а майката е още по-големият капитал. Малките деца са дребните пари, младата мома е капиталът в обращение, а майката, жената в дома, е големият капитал. От това как ще постъпи някой с най-малкия капитал, ще се съди и за отношението му към големите капитали. Тази философия е права. И затова казвате някому: „Нямам доверие в тебе". Не се докачайте. Аз съм срещал много деца, които са умни, знаят как да постъпват. Аз се радвам на тяхната философия. Много деца са ми разправяли така: „Дойде някой, започне да говори работи, които не са по бога. Настанява се, ни лук ял, ни лук мирисал, а като дойде майка ми, той иска да си отиде. Питам го защо си тръгва. Майка ми много обичала да го поучава. – „Какво ти говори майка ми?" – „Срам ме е да ти кажа." – „Щом те е срам, не ми го казвай, не искам да те слушам". Тогава аз казвам: направи това, което да е приятно и на майка ми, и на мене и от което да не те е срам.

Някой казва: „Много те обичам". – „Кажи го на майка си." – „Не мога да го кажа на майка си." Щом той не може да каже на майка си, аз зная вече какъв е законът. Казвам: ти обичай първо майка си и баща си, после брат си и сестра си, а най-после остави мене. Едно дете казва, че ме обича, и онези, които не разбират живота, не знаят, че тази любов има своите причини. Казвам: това дете има известни представи, то си мисли нещо. Още като ме погледне, аз виждам в очите му един Божествен

поглед; то гледа, като че ме познава. Неговият поглед е такъв, какъвто никога не е бил. Неговият поглед говори за някакво далечно възпоменание. Казвате, че това са детински, отвлечени работи. Няма нищо отвлечено в това. Това са реални неща. Реална е само онази любов, която не се е променила.

Има много случаи, при които деца са спасявали хора, изпаднали в отчаяние. Един млад момък разказвал следното: „Мене ме спаси от самоубийство едно малко момиченце. Един ден, когато бях в голямо отчаяние, то дойде при мене, хвана ме за ръката и ми каза: „Колко си добър, колко те обичам!“. Веднага нещо просветна в съзнанието ми. И си казах: „Намери се поне един човек, който да ме обича“. Оттам насетне в душата ми настана голям преврат. Дотогава и проповедници ми бяха говорили, и какви ли не други ми бяха говорили, но като ме погледна това дете, като ме помилва, като ми каза, че ме обича, промени се цялото ми естество“. Също и цветята, които отглеждате в градината си, много пъти могат да ви избавят от някое нещастие. Има цветя, които трябва да пазите в къщата си, за да се избавите от известно нещастие. Има и много плодни дървета, които ви носят благословение. Може да направите следния опит: лятно време, ако сте неразположени духом, минете през нивите, когато житото расте, и ще усетите едно полъхване на житото, от което веднага състоянието на духа ви ще се повдигне. Има нещо, което се отделя от растителното царство. Всички от това царство ни казват: „Обичаме ви и всичко, което приготовляваме в природата, е за вас“.

Ние трябва да помним Създателя си, защото и яденето, и пиенето, и въздухът, и водата, и светлината, и всички онези условия и възможности, които нашият ум може да си представи, се крият в това същество, което не е такова, каквото хората го описват. Създателят борави в нашето съзнание чрез всички хора, които е създал. Бог, Създателят, Този, Когото обичаме, може да ни проговори чрез някой лист, чрез някое животно,

чрез една малка мушица, чрез един човек, чрез една книга, чрез един скъпоценен камък, чрез някоя светкавица в природата или чрез някоя звезда на вечерния небосклон – в каквото и да е направление може да ни проговори. Хиляди са начините, по които Бог може да окаже едно благотворно влияние върху света. Той разполага с две положения едновременно: в злото иска да опиташ всички противоречия, които хората са създали, за да не го правиш, а чрез доброто иска да опиташ плода, който висшите същества са създали. Значи доброто е един плод на висшите същества, които са завършили своето развитие, а злото е плод на същества, които не са завършили своето развитие. Аз наричам злото недоузрял плод.

При сегашното обективно разбиране на света, при положението на естествените науки днес, ако разгледате окото на човека, ще видите, че това око, както и цялото тяло, е разумно направено. Някои намират известни дефекти в окото, но досега човек не е намерил друг инструмент, който да бъде така усъвършенстван и така подвижен, както е човешкото око. Обаче от осем хиляди години насам човешкото око се е деформирало. Има нещо в човешкото око, което може да се развие, тъй че да стане това око като далекоглед. Засега учените си служат с далекогледи, за да изучават звездите на небето, но един ден, когато хората развият своето зрение, когато възстановят първоначалното си зрение, те ще си служат с очите като с далекогледи. Засега няма нужда хората да развиват повече очите си, защото няма какво повече хубаво да видят на Земята, но един ден, когато се развият духовно, тогава ще развият очите си и ще виждат с тях не само най-отдалечените предмети на Земята, но и всичко, което става на Слънцето, на другите звезди и на другите планети. Един ден те ще дойдат до положение да разбират езика на другите планети.

Казвате: „Това са илюзии“. Съгласен съм с вас, но всичко, каквото имате в света, то са все илюзии. Ти си

чиновник, ти си професор, работиш до 60 – 70 – 80 години, но един ден изгубваш всичко, фалираш, заминаваш за онзи свят, за там, дето не знаеш нищо. Ти заминаваш спокоен, че си оставил на Земята наследници. Преди всичко, ти никога не можеш да оставиш наследници, защото това, което имаш, не е твое. Щом не е твое, как ще го оставиш като наследство? Единственото нещо, което ние оставяме на нашите близки, това са нашите дългове. Аз не съм виждал нито един баща, който да не е оставил на своите наследници борчове. Тези борчове индусите наричат карма. Никой не е оставил наследство аржан-конте*. И затова всеки казва: „Аз трябва да платя кармата си". Добрините са много малко в сравнение със злото. Следователно доброто, което иде в света, не е нито от бащата, нито от дядото. Доброто иде от Бога и ти ще Го помниш. Единственият, който може да ти даде наследство, това е Бог и Него ще помниш. Това не е философски въпрос. Това не е въпрос, който можеш да намериш в някоя книга. Това е въпрос, който всеки човек трябва да изследва в себе си, в самата природа. Има начини, чрез които човек може да провери този въпрос. Някои хора отчасти са го проверили. Този закон работи навсякъде.

Един англичани написал книга, в която дал цяла статистика. Тази статистика се състояла в следното: той живял 95 години и в това време отправил към Бога един и половина милиона молитви, на които получил отговор. С парите, които получил като отговор на своите молитви, той отгледал повече от две хиляди деца сирачета в едно сиропиталище, и то без да е искал от хората тези пари. Той се молил, без да казва някому, че има нужда от пари, защото отглежда сирачета. Молил се и очаквал. Веднъж имал нужда от голяма сума за сиропиталището и се помолил на Бога да му помогне. По едно време дошъл при него един англичанин и му казал: „Аз

* аржан-конте (фр.) 1. Преброени, разчетени, пресметнати пари. 2. Плащане в брой.

имам на разположение 500 хиляди лири и искам да ги дам на някое благотворително дружество". – „Добре, щом искате, дайте ги на когото намерите за добре." – „Вие имате ли нужда?" – „Ако искате, можете да дадете, то е ваша работа." Англичанинът си излязъл, но се върнал и пак го попитал: „Вие имате ли нужда?". И трети път го попитал така, след което излязъл, върнал се и най-после казал на този благороден човек: „Имате или нямате нужда, аз все пак ще оставя парите на вас. Вземете ги и си свършете някоя работа".

Сега аз ви приведох един изключителен случай. Втори подобен случай няма. Такава книга втори път не може да се напише. Това е нещо небивало, от което не можем да извадим едно общо заключение. Този човек бил уверен в молитвата си. Той извадил един закон, който описал в книгата си през ред статистики. Ако четете тази книга, в нея няма да намерите никакви теории, никакви обяснения, но само статистики. Той дава в книгата си колко пъти се е молил и колко пъти му е отговорено. Колкото по-чистосърдечна е била неговата молитва, толкова по-скоро е получавал отговор на нея. Казва: „Колкото повече се замотавах в някаква философска теория, толкова повече работата ми не ставаше". Когато Божественото в света не работи, причината за това е някоя спънка, която ние туряме в ума си, вследствие на което идват за нас ненужни страдания. Например болестите, от които европейците страдат, се дължат на тяхната голяма алчност. Причината на много болести е стяженолюбието в бялата раса. Например американците казват, че времето е пари. Там всички работят и бързат. Не е лошо това, но то води към голяма алчност. Англичаните отчасти съзнават това. Те са хора, които, за да се избавят от това зло, правят големи жертви. Между всичките народи англичаните най-много жертват за духовното. Те най-много се пазят от стяженолюбието. Ако не правеха това, щяха да имат лоши последствия.

Какво е донесло користолюбието? То е донесло неврастенията в света. По този начин човек се натрупва

с излишни материали, които не може да носи. Той иска да спечели по някакъв начин, но не може. Иска да се повдигне по някакъв начин в обществото, но и това не може. Например българите, когато искат да постигнат нещо, казват: „Ти замажи колата на този, на онзи, както той иска, за да постигнеш своето желание". Със замазване на кола тази работа не става. Със замазване на кола човек не може да се повдигне. Има един основен закон, който седи в следното: не се занимавай със замазване на колата на този и на онзи, но намери основната добра черта във всеки човек и разработвай тази черта. Ако разработваш основната му добра черта, този човек всякога ще бъде готов да ти помогне, но ако го подозираш, той ще се откаже от тебе, няма да ти помага в нищо. Често американските апаши пишат на някой милионер да им даде определена сума пари, иначе ще хванат дъщеря му. Милионерите биват заплашвани, но много от тях предпочитат да дадат 20 – 30 хиляди долара или дори повече, отколкото да наемат детективи, които да преследват апашите.

Бялата раса трябва да се откаже от чрезмерното си стяженолюбие. Бъдещото човечество трябва да бъде човечество на щедростта. Като отидете в Америка, ще видите, че всички проповядват да се спестяват пари за черни дни, за стари години. Но ето, сега дойде кризата и повече от две хиляди банки, в които имаше спестени пари за черни дни, фалираха, а тия спестени пари заминаха. Какво остана? Нищо. Донякъде този начин на спестяване на пари е едно разрешение на въпроса. Човек все вярва на спасителните банки. Но честността трябва да стане такава спасителна банка. Човек трябва да бъде честен, да няма абсолютно никакво желание да подяде някого. Ако имаме такива банки, никой не може да пострада. Не е въпросът да се развива стяженолюбието на хората в отношенията им едни към други, но честността трябва да се развива между хората. Ако честността между хората се развива, тогава ние ще имаме една финансова система, в която няма да стават тия бързи промени. А сега, след като си печелил 20 – 30 години, някой вземе

тия пари, яде и пие, а ти останеш с един дълг. И тогава ти извадиш друга философия: не си струва човек да прави добро. Ако някой иска от тебе назаем една сума от 30 хиляди лева, умно ли е да му дадеш? Друго е, ако имаш 100 хиляди лева приход, но ти имаш само 10 хиляди лева, пък той ти иска 30 хиляди. На този човек можеш да му дадеш само пет лева в заем.

„Помни Създателя си в младостта си." Ако се приложи законът „помни", ти трябва да помниш доброто в света. Три неща има, които човек трябва да помни. Той трябва да помни доброто, което хората са му направили. Той трябва да помни свободата, която другите са му дали. И най-после той трябва да помни тяхната справедливост, справедливото отношение, което те са имали към него. Слугата винаги трябва да помни добрия господар, който го е повдигнал. Той го е взел от калта и го е повдигнал повече от свой син. И ако този слуга не оценява своя господар, за него ще дойдат лоши дни. Всичко, което господарят е направил, това е промисълът в Божествения свят. Той не го е направил за себе си. Той казва: „Заради любовта, която аз имах, направих това нещо. Правете и вие това, което аз правя". И ако вие живеете добре, ще дадете един добър пример в живота си, ще ви следват хората. Понякога нали искате да направите едно добро в живота си, за което хората да ви следват? Мнозина следват някого. Ще ви приведа такъв пример. В една епархия в Америка имало един епископ, добър проповедник, под чието ръководство се намирали около 400 – 500 проповедници. Този епископ си държал главата наклонена малко наляво, та всички проповедници му подражавали: и те държали главите си наклонени наляво. Какво лошо има в това? По този начин те вървели в неговия път.

Някои казват, че синовете трябва да вървят в пътя на бащите си. Не, синът не трябва да следва баща си, но неговите добродетели. Ако ти вървиш изправен като баща си и ако тази изправеност подразбира, че ти концентрираш ума си към центъра на Слънцето,

към великия принцип, това го разбирам, но ако тази изправеност подразбира стремеж към центъра на Земята, а не към Слънцето, ти освен че няма да си донесеш никакво благо, но ще си донесеш и най-голямото зло. Аз съм за правото ходене, но според мене, когато човек върви изправен и с изпъчени напред гърди, това още не е право ходене. И като ходи, човек не трябва да държи погледа си към земята; той трябва да държи погледа си изправен, та като гледа, да види хубавите неща. Дето и да мине, дали покрай някой човек, или покрай нещо друго, той все трябва да вижда хубавите работи, без да търси дефектите на хората. Като влезе в една държава или в един народ, или в едно общество, навсякъде той трябва да търси хубавите работи. Хубавото е от Бога, а злото е от другите. Злото е само условие за доброто.

Съвременните хора се нуждаят от един правилен метод за възпитание. Поискайте от когото и да е в Америка, в Англия, в България или другаде да ви даде един метод за възпитание на децата, да видите какво ще ви каже. Аз съм срещал много методи за възпитание на децата, но още не съм срещнал един такъв правилен метод. Всеки казва, че детето трябва да бъде свободно. Но в какво всъщност седи тази свобода? Свободата изключва всякакво насилие, всякакво зло, всякаква лъжа. Като искате да дадете свобода на някого, преди всичко трябва да изключите от него всякакви дефекти. Всеки сам трябва да съзнава своите дефекти и преди да се изкушава, да знае, да познава себе си. Само тогава той може да бъде свободен. Не само че изкушенията не трябва да засягат човека, но той трябва да бъде свободен от тях. Човек не може да избегне изкушението. Това изкушение може да дойде в ума му или в сърцето му, но той трябва да помни едно нещо: докато изкушението не е дошло във волята на човека, то е вън от него, обаче дойде ли веднъж във волята му, то вече е отрова за него. Всичките нещастия за човека дохождат чрез приемане на злото в него. Щом приеме злото, образува се едно съединение в неговия организъм.

Представете си, че у човека се яви желание да открадне нещо. Не е лошо, че щял да открадне 10 – 15 хиляди лева, но този акт ще остави за четири поколения лоши последствия в него. След кражбата човек трябва да мине през цели четири поколения, за да се очисти тази нечистота от него. Статистиката е показала, че едно зло се ликвидира в четири поколения, а едно направено добро носи своите последствия за тисящи години. В такъв случай по-добре е човек да направи едно добро. Ако човек би правил всеки ден по едно микроскопично добро, той щеше да има големи резултати. Ако всеки ден майката и бащата, дъщерите и синовете биха правили по едно малко добро, те щяха да придобият много. Никакво друго възпитание не би им трябвало. Ако всеки ден майката, бащата и децата биха правили по едно малко добро,и вечер, като се върнат, всеки да разправи какво добро е направил, да сподели своята опитност, по-велико нещо от това не би имало.

Майката сега ще каже на детето си: „Направи това добро“. Това вече не е правене на добро, то е дисциплина. Или ще му каже: „Коленичи на земята, тури си ръцете пред гърдите“. Детето прави тези движения, но то не знае кое какво означава. Това е дисциплина, не е добро. Като тури ръцете си така, детето не знае, че това означава единство между неговия ум и неговото сърце. Това означава и събирането на пръстите, когато човек се кръсти. Майката, като не знае тия неща, заповядва като фелдфебел на детето си да се моли: „Хайде сега, чети „Отче наш“. И това не е лошо, но то не може да даде на детето онова благородно възпитание. Като порасне, детето казва: „Аз се молех, но само защото майка ми седеше пред мене“. Някои се оплакват, че като деца, не са били свободни. Като станат възрастни, те правят каквото намерят за добре. Ако е хубаво това, защо да не го правят и децата, и възрастните? Но това положение е изключително. Всички ние се намираме в изключителни положения. Тези положения трябва да се употребяват най-много десет пъти в месеца, иначе това значи да си

играем с природата. Това значи да казваш, че си готов да направиш всичко, когато това не е вярно. То е все едно да обещаеш, че ще платиш, когато искаш да вземеш назаем от някого, но като вземеш тези пари, минават месец или два, а ти нищо не плащаш. Не, щом искаш пари назаем, ще си кажеш истината: за един месец десет хиляди лева не могат да се платят от човек с твоето положение.

Вие възпитавате малките деца, но като пораснат, те казват: „Ние сме били в заблуждение". Не, това не е възпитание. Светските хора са дошли до положението да казват, че децата трябва да бъдат свободни. В какво седи тази свобода? Някой сам да си определя в какво да вярва. В това съм съгласен, но питам: защо до известна възраст бащата и майката са авторитети за детето? Детето абсолютно трябва да вярва в майка си и в баща си. Бащата трябва да бъде модел. Ако бащата каже на сина си, че никакъв Господ не му трябва, той ще изгуби своя авторитет. Бащата трябва да бъде абсолютен модел за сина си. И да е такъв модел, при който детето никога да не бъде хванато в лъжа. Например дойде някой в дома и майката казва на детето си: „Кажи, че ме няма". Детето казва, че майка му я няма вкъщи, но с това в него се внася вече първата лъжа. То си казва: „Тази работа била лесна". Утре това дете свободно ще бръкне в джоба на баща си и ще вземе пари. Това е възпитанието на миналото.

Сега вие искате да се самовъзпитавате, но трябва да знаете, че всяко ново учение подразбира нов морал. Сегашният свят минава през една форма, която твори нов морал. Този нов морал ще преустрои бъдещото общество. Това общество не може да се преустрои със същите мерки, каквито има сега. Невъзможно е това. Животните се създадоха по различен морал от този, по който се създадоха хората, тоест по който се създаде човекът. Когато дойде човекът, дойде и друг морал в света. Сега вече сме в друга епоха. До известно време се говореше за епоха на създаването, сега се говори за епоха на еволюцията, епоха на възраждането на човека. Създаването е механичен процес, а възраждането – орга-

ничен. Сега всички хора са навлезли в органичния процес, вследствие на което всички усещат големи страдания. Кой как направи една пакост или една погрешка, веднага съзнава това и страда. Цялата бяла раса, пък и най-духовните хора усещат, че нещо вътре в тях ги смущава. Едно вътрешно безпокойство има в бялата раса. От гледището, от което излизам, аз считам това състояние за много естествено. Това състояние е подобно на състоянието на бременната жена, която започва да се безпокои как ще роди детето си. Като останат няколко дена до раждането, тя започва да се безпокои да не би да стане някаква катастрофа с детето, което преди толкова месеца е заченала. Страданията, които бялата раса носи, показват, че тя е бременна с нещо и трябва да роди. От бялата раса трябва да се роди шестата раса. Това е вече нейната бременност. От тази раса ще се роди новата раса, моест новите хора. Тези големи страдания, тези катастрофи, това проливане на кръв показва, че тя е дошла до едно състояние на бременност, от което трябва да се роди бъдещето, да се роди великото в света.

Колкото по-големи са страданията, толкова и ние сме по-близо до онзи вътрешен момент на раждане. Вътрешно раждане! Ето, и Христос, който дойде да проповядва това учение, сам трябваше да мине през големи страдания. Представете си този човек, който беше толкова чувствителен и който лекуваше болни и правеше чудеса: трябваше да дойде при него един легион от шест хиляди души войници, които в 24 часа да се гаврят с него, да го плюят, да го ругаят, да го бият и отгоре на това да му дадат да носи един дървен кръст. И той имаше свое човешко достойнство. Като беше подложен на това изпитание, кръв излизаше от порите му! Чудно е, че при това положение сърцето му не се пръсна. Всеки друг човек, от порите на когото би излизала кръв, непременно би дошъл до положение да се пръсне сърцето му. Тази кръв излизаше от порите на Христа по причина на голямото, високото налягане, под което се намираше той. Но и при това положение сърцето му не

се пръсна. Ако се качите на височина от няколко хиляди километра, от тялото ви ще започне да излиза кръв, което се дължи на външното голямо налягане в сравнение с вътрешното. Има хора, у които вътрешното налягане е по-голямо от външното. Мисълта, която мъчеше Христа, беше толкова силна, че кръв започна да изтича от порите му, но сърцето му издържа, не се пръсна.

И като го качиха на кръста, пак не му остана време за неговата мъка. Доколко е верен този анекдот, не се знае, но преданието разправя следното: когато бил на кръста, при Христос дошъл един баща, синът на когото бил тежко болен. Той се надявал само на Христа, затова го помолил да помогне на сина му. Христос се обърнал към римските войници с молба да му отковат ръцете, да помогне на този болен, и после пак да ги заковат, но те му отказали. Значи римските войници отказали на Христос да направи последното си добро. Оттогава, казва историята, Римската империя започнала да пропада, понеже забранила на Христос да изпълни последното си добро. Ако и вие забраните на вашия Христос, на вашия дух да направи едно добро, то вашата съдба е подписана. Ако и вие в 24 часа можете да се гаврите с най-великото нещо – с Божественото в себе си, а след това да го турите на кръста, вашата съдба е вече решена. Римската империя в това отношение седи като пример. Човек се познава какъв е в любовта си в края, а не в началото. За мен не важи любовта ви в началото, но в края. За мене не важи как сте създадени в началото, но как сте в края. Аз бих предпочел в края да съм както трябва, а не в началото. По-идейно е в края, а не в началото. Това е съвършенството.

Мнозина питат защо са дошли на Земята. Други питат защо Христос е дошъл на Земята. Христос и ние, това е едно и също нещо. Ние сме дошли да свършим това, което Христос преди две хиляди години поде да извърши. Сега ние чакаме Христос да дойде втори път. Но ако Христос дойде втори път на Земята, знаете ли какво ще бъде неговото идване? То ще бъде като

свиренето на Паганини, когото накарали да свири на три струни. Той свирил на три струни. След това го запитали дали може да свири на две струни. Той свирил и на две. После поискали да свири на една струна. Той казал, че и на една струна може да свири, но излязъл вън и повече не се върнал. Ако сега и вие очаквате Христос да дойде да свири на една струна, тоест на вашия ум, той няма да се яви. Съвременните хора очакват Христос да се яви и да работи според техните вярвания и разбирания. Вие очаквате Христос да дойде в нашите форми и да направи хората крайно щастливи. Който е готов да бъде щастлив, нека да бъде, а който не е готов, той ще си носи своите страдания. Любовта ще дойде и ще направи всички хора щастливи. Не само в духовно отношение, но аз считам, че това щастие ще бъде както в духовния свят, така и във физическия свят. За мене духовният и физическият свят са едно и също нещо. Ако човек не познава физическия свят, как ще познава духовния? Защо? Защото духовният свят е крайно обширен, той е толкова сложен свят, с толкова много работи! Някой казва, че е ходил в онзи свят. Де е ходил в онзи свят? Ето, апостол Павел казва, че е ходил на третото небе – дотам само е стигнал той. Има и нещо повече от третото небе. Казва той, че там е чул и видял неща, които нито на този, нито на онзи свят могат да се чуят и видят.

Да се върнем към главната мисъл. Понеже сега се проповядва за онзи свят, аз не ви проповядвам за него, аз ви говоря за този свят. Онзи свят е точно такъв, какъвто е този свят. Ако вие умрете и отидете неподготвени в онзи свят, ето какво ще ви се случи. В една своя книга един американец описва какви опитности е имал. Той получавал писма от свой роднина, който бил в онзи свят. В едно от тези писма пишело: „Големи са моите нещастия тук. Всичко имам за ядене и за пиене, но не мога да ям и да пия. Гледам пред себе си добре подредена трапеза с ядене. Тъкмо пристъпя една крачка към нея, и тя веднага отстъпва една крачка от мене. Вече десет години, откакто съм дошъл тук, и все се намирам в същото

положение. Още не съм седнал да хапна. Дано се върна по-скоро на Земята, че да се нахраня, иначе тук гладен ще умра“. Всичкото ядене, което този човек виждал, искало му се да го яде, но не можел. Така се измъчвал десет години наред. Същото ще бъде за всеки неподготвен човек, когато влезе в онзи свят. Благото ще е пред него, а той няма да може от нищо да хапне. В такъв случай по-добре е да има тукашния обяд, отколкото духовното виждане. Обаче и духовният свят има своя реална страна. Тя се отнася за онзи, който е подготвен. И там има ядене, от което човек може да яде. Ако ти е позволено в онзи свят да ядеш, тогава няма защо да се връщаш тук. Ако можеш да ядеш в онзи свят, по-хубаво място от него няма. Но ако не можеш да ядеш там, по-лош свят от онзи няма.

Сега не ви казвам да вярвате. Вие може да проверите това. Ако го намерите за вероятно, добре, но ако не го намерите за вероятно, сложете го настрани. Това е мимоходом казано, само да хвърля известна светлина в умовете ви. Едни казват, че Слънцето било разтопено и имало топлина от един милион градуса. Други казват, че имало топлина от 25 милиона градуса; трети – че имало топлина от 40 милиона градуса топлина. Възможно е, но кой е мерил тази топлина? Казват, че са я определяли от спектъра на Слънцето според различните елементи, които се намират в него. Това е като една теория, като една хипотеза.

Както и да разглеждаме вашите разсъждения, казвам: помнете Онзи, Който ви обича. Помнете Онзи, Който ви е правил безброй добрини. Помнете Онзи, Който всякога се е застъпвал за вас. Помнете Онзи, Който ви е създал. Обичайте Го!

Благословен Господ Бог наш
Тайна молитва

2 декември 1934 г., София, Изгрев

Добри вести

Така са добри вести от далечна земя.

Отче наш
Ще се развеселя
25. глава на Притчи, от 10. стих надолу
Духът Божи

Ще взема само две думи от 25. стих на прочетената глава: „добри вести“. Този стих е едно изречение за децата, които отиват на училище, за да научат нещо. Онези, които нищо не знаят, отиват в първо отделение. Онези, които малко знаят, отиват във второ отделение. Това са човешки институти. В света има институти, които са за забавление, а има и институти, които са за учене. Когато хората отиват в театъра, това е за забавление. Натъжен си, наскърбен си, отиваш в театъра и казваш: „Това не се отнася само за мене, за всички хора се отнася“. Има институти за учене, като училищата например. После има институти за оправяне, те са като справочни книги.

Сега да дойдем до еднообразието. Когато се говори по един и същ начин, когато се употребяват едни и същи думи, на хората им втръсва. Например често се казва „да живеем“. Да живеем? Нима хората досега не са живели? Всички хора са живели. Или казва се „да се учим“. Нима хората досега не са се учили? Всички хора са се учили. Всички хора учат, но трябва да има една система. Тази система се нарича „организиране на неорганизираното“. Да живееш, това значи да се организираш – значението подразбира да придобиеш повече светлина. Има неща, които са необясними за човека. Ти не можеш да живееш в един свят, дето няма светлина; ти не можеш да живееш в един свят, дето няма въздух; ти не можеш да живееш в един свят, дето няма вода; ти не можеш да живееш в един

свят, дето няма храна. Това са четири основни положения, без които не може. Следователно ще имате предвид тези четири положения. Вие искате да разберете живота. Всеки за себе си ще избере известни положения. Има положения, при които ние нищо не можем да изберем. Например детето няма власт да избере майка си. Каквато и да е майката, но ще му я дадат. Ако му дадат майка с два ножа, то ще прилича на нея. Ако майка му е риба с перки, то пак ще прилича на нея. Значи, каквато и майка да ти дадат, ти ще приличаш на нея. Не можеш да се освободиш от нея. Каквато е майка ти, такъв ще бъдеш и ти. Ти не можеш да бъдеш нито по-добър, нито по-лош от майка си. Това са съвременните условия. Следователно, каквато форма ти е дадена, ти не можеш да я измениш. Въпреки това тази форма може да се измени. И учените ни доказаха, че от рибите произлязоха птиците. Когато рибите напуснаха водата, те не направиха това от добра воля, но тъй като се бяха намерили в голямо нещастие, от зор се превърнаха в птици. Те казаха: „По-добре ще бъде за нас да напуснем условията на водата, да се превърнем на птици".

Казвате: „По какъв начин са се превърнали рибите в птици?". Аз няма да се спирам да обяснявам това нещо, няма да обяснявам закона на еволюцията. По този въпрос има написани цели томове, достатъчно е само да четете от тях. В разбиранията си религиозните и учените хора се различават. Религиозните поддържат, че Бог е създал хората. Учените поддържат, че хората не са създадени от Бога, но са дошли до положението, в което днес се намират, чрез закона на еволюцията – те са се развивали, като са започнали от малки същества. И учените, и религиозните хора са прави. Те са прави за себе си, а са криви за другите хора. Хората употребяват думата „създадени", но тя се отнася до външната страна на живота. Еволюирането е вътрешната страна. Обаче и еволюирането е право, и създаването е право. Следователно, когато религиозните хора разглеждат света от външната страна, те казват, че светът и

хората са създадени от Бога, а когато учените казват, че хората са еволюирали, те са дошли до положението да разглеждат живота от вътрешната му страна. Значи две страни има тук – едната е изпъкнала, а другата е вдлъбната. Тъй щото, който не разбира този език, ще каже, че няма никакво отношение, никаква връзка между едната и другата страна. Обаче това са две страни на една и съща реалност. Това, което е създадено, е отвън, а това, което е еволюирало, е отвътре.

Хората още не са еволюирали, а казват, че са създадени по еволюция. Еволюцията не е престанала още. Но има и един процес, още по-дълбок от самата еволюция. Този процес е изявлението на разумното в света – Бог, който се проявява, Той не еволюира. Бог нищо не придобива. Защото под думата „еволюция" се разбира едно същество, което еволюира, което придобива нещо, а Бог, който се проявява в света, какво придобива? Той е всичко, Той има всичко в себе си. Той е Всезнаещ, Всемъдър. От гледището на тази философия, като създава света, какво печели Бог? Често вие казвате: „Какво печеля аз?" или „Какво ще спечеля?". Значи вие заставате на положението на Божествената философия. Казвате: „Аз всичко имам". Вземете положението на Бога, Който има всичко и от нищо не се нуждае. Но вие не можете да бъдете в това положение. Казвате, че всичко имате, от нищо не се нуждаете, а при това пак ще дадете ухо, да чуете кой какво казал. Като четете романа на някой автор, какво ще добиете? Нищо особено няма да придобиете, но искате да знаете какво казва този автор. Всеки автор описва по свой начин живота, тъй както той го е видял и разбрал. То не е още истинското положение на живота. Частичното наше разбиране е съвсем външно, съвсем субективно, то не представя живота в неговата целокупност.

Сега аз не искам да ви говоря както обикновено се говори – с целта да се замести една система с друга. Всички системи, които съществуват от памтивека в света, функционират едновременно. Доброто и злото

функционират едновременно. Те функционират още отпреди Адам. Окултните науки казват, че преди да е съгрешил първият човек, са съществували други същества, които са съгрешили. Какъв е бил поводът да съгрешат, това е друг въпрос, но казва се, че техните постъпки са били от друг характер. Казва се, че някои ангели са паднали преди човека. Но какво нещо е падането, какво е паднал ангел? Това падане се дължи на някаква промяна, която е станала в техните възгледи за създаването на света. Това падане е от умствен характер, затова то е в техните клетки, в тяхното сърце и в техния ум. А падането на човека е започнало с яденето. Действително, днес всичкото нещастие на хората произтича от яденето. Постоянно се говори, че този е ял кокошка, а онзи не е ял; този е ял агънце, а онзи е ял само хляб; друг пък само коричките на хляба е ял. Един е отупал добре чувала, а друг не го е отупал; един живее в добре мебелирана къща, а друг няма никаква къща. И всички считат това за престъпление. Но да оставим този въпрос настрани. Питам: на какъв креват спи рибата? Тя няма никакъв креват, никакъв юрган, спи направо във водата. Рибите нямат никакви шапки, никакви дрехи и обуща. Те са без нищо и ние не знаем, не сме чели какво пишат техните писатели и философи за живота, нито сме чели тяхната книжнина – всичко това за нас е терра инкогнита, непозната земя. Какво става във водата, това е забранена област, за която ние нищо не знаем и не можем да проникнем в нея. Някои разправят, че там съществува крайно насилие. Разправят още, че сред рибите има големи богаташи, които разполагат с малки фенерчета в устата си и като я отварят от време на време, осветяват салона си, в който канят гости. Привличани от тази светлина, малките гостенчета влизат направо в отворения салон, но оттам повече не се връщат назад. Тъй щото те виждат къде да влязат, но отде ще излязат, нищо не се казва. Казвам: все пак тези риби трябва да се хранят с нещо, не могат да бъдат вегетарианци. Във водата няма никаква трева, а те

гладни не могат да стоят; или ако има трева там, тя е малко. Затова едни риби изяждат други, по-малки от тях, по-големите ги изяждат други, още по-големи от тях и така нататък. Животът трябва да се поддържа.

Това е едната страна на въпроса, но ние не знаем причините, които са заставили животните да се ядат едни други. На едно място в Писанието апостол Павел казва: „Гледайте, като се ядете, да не се изтребите едни други". Чудно нещо! В едно отношение в Свещените книги е писано, че не трябва да се ядете, а в друго отношение виждаме, че този човек Христос, който е дошъл със съвсем нови разбирания, казва: „Аз съм живият хляб, слязъл от небето, и който ме яде, ще има живот в себе си. Който не ме яде, няма да има никакъв живот в себе си". Това е едно противоречие за хората. Докато, от една страна, се казва, че хората не трябва да се ядат, от друга страна, Христос казва, че хората трябва да го ядат, ако искат да имат живот в себе си. И тогава хората се намират в две положения: едни казват, че не е вярно това, което е писано, а други казват, че то е символ. Добре че Христос е обяснил мисълта си, като казва: „Може да се яде само едно нещо в света". И когато ние казваме, че не трябва да се ядем, имаме предвид човешкия порядък на нещата – в този порядък никой никого не може да яде. А в Божествения порядък всякого можеш да изядеш. Обаче ако човек мисли по човешки, а постъпва по Божествено, той ще дойде в едно противоречие. Питам: ако разтворите десет бучки захар в един литър вода, какво зло ще направите? Като изпарите водата, захарта пак ще се отдели, тя не се е изгубила. Загубата е само в нашия ум. Докато мислим, че има загуби, ние живеем в човешкия свят. Загубите остават само в човешкия свят, но не и в Божествения. Нещастия съществуват само в човешкия свят, но не и в Божествения. В Божествения свят нито загуби има, нито нещастия. В Божествения свят има постоянни печалби. Тези два свята – човешкият и Божественият, са в съприкосновение един с друг, но се различават напълно. Казано е в Свещената книга, че ние

живеем и се движим само в Бога. Ето, във всеки момент, във всяка секунда ние взимаме от въздуха, поемаме въздух, но кой от нас е могъл да задържи този въздух в себе си? Кой от нас е могъл досега да погълне въздуха? Колкото въздух поеме човек, все го връща назад. Човек поглъща от въздуха такава микроскопична частица, че след като живее на Земята няколко хиляди години, едва ли може да събере само един грам от веществото на въздуха. След като е работил няколко хиляди години на Земята, човек едва е събрал един грам материал – това е неговата придобивка. Това са ред научни твърдения. Често хората казват думите „еди-кой си ме изяде", „еди-кой си ме онеправда". Кого могат да онеправдаят? Слабия. Силният никога не може да бъде онеправдан. Следователно, щом страдате, вие сте слаби хора; щом ви онеправдават, вие сте слаби хора; щом боледувате, вие сте слаби хора; щом грешите, вие сте слаби хора. Щом не обичате, щом завиждате, вие сте пак слаби хора и принадлежите към един свят, от който никога няма да се освободите. И затова казвам: докато живеете в този свят, вие, както сте се родили, така и ще умрете. Всеки, който ви каже, че с тези ваши разбирания за живота вие можете да се освободите, той не говори истината.

„Добрите вести." Отде идат добрите вести? Добрите вести идат от Божествения свят. Тогава вие ще бъдете силни, но силният човек има три качества: той е човек на преизобилната любов и преизобилния живот; той е човек на преизобилното знание и мъдрост; той е човек на преизобилната истина и свобода. Следователно силата на човека е резултат на това, което той има в себе си. Казвате, че силата може да се придобие. Ако можете да я придобиете, вие ще бъдете свободни; ако не можете да я придобиете, ще носите своето бреме и никой не може да ви помогне. Ама можело да те съжалява някой. Тези съжаления са безполезни. Добрите вести трябва да ни покажат един изходен път. Кой е пътят, по който ние можем да излезем вън, не да излезем вън, но кой е пътят, по който можем да влезем вътре? Защото ние сега сме

вън, а въпросът е да влезем вътре. Ние сме отвън. Къде? В света на страданията. За да излезем от този свят, ние трябва да направим една погрешка. Както с една погрешка излязохме от Божествения свят, сега с друга една погрешка трябва да излезем от този свят, в който се намираме. Сега трябва да направим друга погрешка, за да ни изпъдят от този свят и да влезем в другия свят. Защото подобното подобно лекува. Значи, за да излезем от този свят, трябва да направим една друга погрешка. Сега вие мислите какво ли престъпление трябва да направите, за да влезете в другия свят. Не трябва нито да ви затварят, нито да ви обуздават, но трябва сами да си кажете, че в този свят, в който досега сте живели, и по начина, по който сте живели като член на този свят, не можете да продължавате повече да живеете, затова трябва да ви изпъдят навън. В Писанието е казано: „Когато баща ви и майка ви ви изпъдят, Аз ще ви приема". И наистина, докато от нашия свят не ни изпъдят навън, ние нямаме Бога в себе си. Докато не направите някаква беля в този свят, няма да ви изпъдят вън от него. Майсторлъкът е да направите такава беля, заради която да ви изпъдят. Това са опити. Всички, които вършат престъпления в света, това са все учени хора, за които се пише, че трябва да бъдат изпъдени навън. Казвате: „Най-после да ме убият, да се освободя". И наистина, ако един човек може да го убият, за да се освободи, той е разрешил вече въпроса, той е влязъл в другия свят. Щом разрушат тялото ви и по такъв начин ви освободят от затвора, няма защо да съжалявате. Тялото е ограничение за човешкия дух и ако той се освободи от това тяло, ето една добра вест за него.

Обаче има ред философи, които учат, че човек не трябва да желае да го убиват, а трябва да живее колкото може по-дълъг живот на Земята. Но дългият живот на Земята не е възможен. Човешкият живот е кратък, Божественият живот е дълъг. Казано е, че по човешки не може да се живее дълго време на Земята. Дълголетният живот е само за добрите хора. Всички онези, които живе-

ят дълъг живот, все имат някаква добродетел в себе си. Може да се каже за някого, че не е религиозен човек. Религиозността още не показва доброта, нито показва живот в човека. Веруюто, което човек има, то е работа на неговия ум; то е едно качество, което човек трябва да има в себе си, ако иска да живее дълъг живот. Ако вие например имахте знанието, за което окултистите говорят, лесно бихте се справили с болестите. Засега болестите са методи за продължаване на живота. Това са доказали много учени. Те казват, че деца, които са боледували много пъти през своето детинство, като пораснали, могат повече да издържат. И ако някои деца не са боледували в детинството си, като пораснат, те при най-слабата болест не могат да издържат. Ще видите, че един такъв човек, едва дошъл до 30 години, умира. Него болестта го завлича лесно. Значи болестите са метод за заякване на човешкия организъм. И ако вие знаете да използвате този метод, лесно ще се лекувате. Болестта всякога се дължи или на някакъв чужд живот, който не хармонира с вашия, или тя е един излишен материал, който не принадлежи като материал на вашия организъм. Ако известна болест се дължи на някакъв чужд живот, който не хармонира, не е в унисон с живота на вашето тяло, причината за това е в трептенията на този организъм, които са много ниски, не съответстват на трептенията на вашия организъм. Нито пък трептенията на вашия ум са в хармония с трептенията на чуждия ум. Следователно в човека има три неща като причини, от които се зараждат болестите. Ако човек може да превърне, да трансформира тази чужда материя, да я организира, болестта му веднага ще го напусне. Ако по-ниския живот успеете по някакъв начин да го превърнете, да го доведете в унисон с вашия ум, този живот ще ви бъде в полза.

Всеки от вас трябва да изучава този закон на превръщането, за да може да превръща своите мисли и чувства. Казано е в Писанието: „Мек ответ“. Това е онзи ответ, който може да превръща вашите мисли

и чувства. Например как може човек да се освободи от омразата, или да я превърне? Като я превърне в любов. Как ще се освободи от страха? Като го превърне във вяра. Как ще превърнете онази сила на разрушението? Като я превърнете в милосърдие. Това показва, че в човека има съответни места, центрове, чиито енергии могат да се превръщат едни в други. Следователно умният човек трябва да знае как да превръща своята енергия от едно състояние в друго. Когато човек знае как да превръща една енергия в друга, той ще знае как да се освободи от едно нещастие. И когато се казва, че един човек може да обърне друг към Бога, това значи, че той може да превърне в него известен ред енергии, които са енергии на престъплението, в една по-висша енергия. И наистина, в човека има вложени енергии за вършене на престъпления, но с работа върху себе си той може да ги трансформира в по-високо състояние. Съвременната криминална психология прави наблюдения за изучаване на човека в престъпните му прояви и се добира до ред резултати. Криминалистите френолози са забелязали, че когато черепът се разширява чрезмерно в широкия си напречен диаметър, при известни мозъчни центрове в области над ушите, такъв човек вече има склонност към известни престъпления. Тогава и пръстите на ръцете стават къси, като в основата си са много дебели. От престъпниците криминалистите френолози констатират доколко тия данни са верни. На почти всички престъпници ръцете са къси, пръстите им също са къси, а главите – широки. Горната част на главата им е ниска, а челото е слабо развито. Но долната част на челото им, където е центърът на обективния ум, е развита. Устата им е разкривена и издадена навън, устните им са дебели, ушите им не са добре оформени; също така и едната част на челюстта не е добре сформирана. Това са резултати при патологичните типове, наблюдавани от психологическо гледище. Тези типове са се отклонили от правия път на развитие.

Ние по този начин не можем да разглеждаме човека, но трябва да видим кои са причините за създаване на една

престъпна наклонност в него. Защото всяко престъпление произтича не от недоимък, но от натрупване на излишна енергия в човека, която не е била турена на работа. Тази енергия след време може да създаде голямо зло в човека. Мога да ви приведа пример с един случай, станал преди около 30 години в един град в Америка. Един граф от този град намислил да направи голямо езеро за удоволствие на гражданите аристократи от неговата класа, затова решил да се изгради бент над реката, която минавала през този град. Построили жителите бента, отбили една голяма част от водата в реката и над самия град направили едно голямо езеро, дето да се удоволстват. Те не помислили даже, че един ден този бент може да се разруши и водата да залее целия град. Бентът бил висок около 30 – 40 метра. Не го направили под града, но над града, имали за това ред съображения. След седем-осем години водата придошла толкова много, че съборила целия бент, вследствие на което много къщи били залети до горните етажи с вода и повече от две хиляди души били удавени. По същия начин и човек може да направи един бент в себе си, да подпуши енергиите и да си причини сам голяма пакост. Защо? Защото един ден, когато бентът се събори, той ще завлече целия живот на този човек. След деня на бедствието жителите на онзи американски град решили, че не им трябва никакъв бент. По същия начин, като е вървяло в този ред на нещата, съвременното човечество се е подпушило в много направления. Ако творческата енергия в човека се спре, подпуши, тъй че той да не може да мисли, да не може да върши нещо хубаво, този човек се поставя на опасен път, започва да мисли престъпни работи и да ги извършва. Това се забелязва в ежедневния живот.

Ако на децата се забранява да прилагат своята творческа енергия, в тях ще стане подпушване и те ще се проявяват в ред отрицателни направления: в кражби, в лъжи и така нататък. Коя е причината за лъжата в децата? За да се избегне кражбата, добре е във всяко село и всеки град да има една общинска или градска плодна градина, с няколко хиляди плодни дървета, и децата да

се пускат свободно вътре, да късат колкото плодове искат, да ги ядат, без обаче да вземат в торбите си. По този начин кражбата ще бъде избегната. Иначе децата всеки ден ще се намират под силното желание да си откраднат било ябълки, било орехи или круши. Затова дайте свобода на децата да ходят из градините, да си късат свободно плодове. Казвате: „Кой ще харчи пари за такива градини?“. Ако не харчите за градини, ще харчите за затвори, дето седят и се хранят хиляди хора, без да се използва техния труд. Аз разглеждам въпроса от друго гледище и затова казвам, че трябва да има градина, в която да се даде право направление на децата. В това отношение трябва да се знае какви наклонности, какви дарби и таланти е вложила природата във всяко дете и да се даде възможност на тия негови дарби, както и на стремежите му да се развиват правилно. Не се ли развиват правилно, то значи тази енергия в него да се подпуши и за сметка на нея да се прояви някаква престъпна наклонност. Всички престъпления, които сега стават в света, се дължат именно на тази подпушена енергия в децата от миналите векове още. Не е само това, но човек, като съзнае тези неща, трябва разумно да изправи своите погрешки, направени още от създание мира. Някой носи едно тяло зле организирано, с ред отрицателни наследствени качества, още от миналото, от хиляди години насам. Ти съзнаваш, че в тебе има някакво зло, нещо престъпно, и не искаш да го вършиш, но нещо в тебе те подтиква да го направиш. Това показва, че има някакъв закон, който работи в тебе. Как се е явил този закон? Съвременните учени правят ред опити в това направление, за да научат закона, който действа в човека. За тази цел те поставят даден човек в магнетичен сън. Всеки човек може да се постави в такъв магнетичен сън, не от четвърта, но от трета степен, и тогава съзнанието му не е будно. В това положение на магнетичен сън някой може да му внуши една мисъл или една идея да извърши някаква кражба или убийство, или някакво друго престъпление в точно определен ден и час.

Като се събуди от този сън, човекът нищо не знае и не помни, но когато дойде денят за престъплението, той ще извърши точно това, което някога му е било внушено. Казвам: хората, като знаят закона, че на човек, поставен в магнетичен сън, може да му се внуши да направи някакво зло, те трябва да знаят, че същият закон работи и за доброто. Ако човек, който е в магнетичен сън, се намира под внушението на едно добро дело, като се събуди, той ще изпитва силно желание да направи нещо добро, без да знае защо и как. И той сам после ще се чуди как е направил това добро дело.

„Добрите вести." Това са добрите вести, които идат сега в света. Докато хората са в будно състояние, както и да им се проповядва, те няма да се поправят, но като заспят, тогава ще може да се поправят. Докато всички хора желаят много неща, светът няма да се оправи. Но в момента, когато те престанат да желаят, светът ще се оправи. Колкото са желали, достатъчно е. Да се желае постоянно, това е престъпно. Някой иска да стане богат. Стане сутрин, моли се на Господа да му даде 500 хиляди лева. Той изпраща заявлението си, а на другата година пак иска 500 хиляди лева. Така продължава той година след година да иска от Бога богатство. Бог не му отговаря на нито едно заявление. Защо? Този човек трябва, като подаде веднъж заявлението си, да го остави и повече да не споменава за него нищо. Няма последователност във вашите постъпки. Вие считате, че сте в един свят, дето постоянно трябва да искате. Ако съжаляваш, че малко си поискал, нищо няма да получиш. Някой поиска нещо и после съжалява, че било малко, затова повторно иска. Не, ти трябва да съзнаваш, че си искал повече, отколкото трябва. Мъчнотията на вашия живот седи не в това, че не сте поискали колкото трябва, но че не знаете как да искате. Ако аз бях дошъл в този свят със знанието, което днес имам, нямаше да подавам на Господа заявление да ми даде 500 хиляди лева, но щях да Го помоля да ме запознае с няколко добри хора, а те да ме запознаят с техните приятели. Аз щях да поискам от

Бога едно изкуство: или да си нося цигулката на гърба и да бъда музикант, или да си нося четките в торбата, или да си нося в една торбичка една малка аптечка със своите лекарства. Щях да си избера една от тези три професии, а другите бих оставил настрани, защото са свързани с много разноски. Ако бих избрал да бъда търговец, щях да нося цели тефтери, цели книги, а това би ми струвало много.

„Добрите вести." Сега питам: можем ли ние да вярваме на хората? Ето един принципен въпрос, той е първото положение. След това иде второто положение: на кои хора можем да вярваме и на кои не можем? После ще се запитаме: колко може да вярваме? И кои хора трябва да обичаме? И до каква степен трябва да обичаме човека? Виждаме, че това, което ще решим, не може да се приложи. Ти обичал ли си всички хора наведнъж, да знаеш как се обичат? Даже когато бащите и майките казват, че обичат еднакво всичките си синове и дъщери, те не говорят истината. Срещал съм добри бащи, които са се изповядвали, като са ми казвали: „Имам няколко сина, които обичам, но не зная защо, като видя най-малкия от тях, сърцето ми особено трепва. На всички давам с разположение, а като дойде ред да дам на малкия, сърцето ми някак особено се отваря, трепва нещо в мене. На всички казвам, че еднакво ги обичам, но всъщност не е така". Туй са ми казвали добри бащи, то не се отнася за вас. Те са ме питали защо обичат това дете повече. Казвал съм: „И аз не зная това". Но тази работа е лесна за обяснение. Да ви я обясня: представете си, че на масата имате две торби със злато, едната съдържа един килограм злато, а другата – десет килограма. Коя от двете торби ще обичате повече? Разбира се, че онази, която съдържа повече злато. Или имате пет торби със злато, едната от които съдържа един килограм, втората – два килограма, третата – три, останалите – съответно четири и пет килограма. Разбира се, че вие ще обичате най-много онази, която съдържа пет килограма злато. Защо? Тя съдържа най-много от всички.

Та когато някой казва, че аз го обичам, че имам доверие в него, прав е този човек, той добре разсъждава. А когато някой казва, че не го обичам, и той е прав. За да обичаш човека, непременно той трябва да съдържа нещо ценно в себе си, иначе напразно ще губиш времето си. Казвате: „Тогава как да се разбира религиозното твърдение, че трябва да обичаме всички хора?“. Питам: какво разбирате под тези думи, че всички хора трябва да се обичат? Наистина, основно правило е, че ти трябва да обичаш всички хора като себе си. Да, но все има една разлика. Човек трябва да прави в себе си ред огъвания, за да обича всички хора еднакво. Не е лесна работа тази. Ти трябва да бъдеш прозорлив, да намериш в човека онова хубавото, заради което да го обичаш. За да обичаш някого, любовта ти трябва да се основава на нещо. Ние казваме, че всички хора са направени от Бога, но докато се убедите в това, изисква се голяма философия. Между хората се забелязват ред различия, които съществуват вътре в тях. За да кажете, че всички хора са направени от Бога, вие трябва да влезете в Божествения свят да живеете. Щом дойдете до Любовта, въпросът е вече разрешен. При Любовта ние дохождаме до завършените резултати. Вие не можете да не обичате онази ябълка, която е родила много плодове, а те са узрели и натежали по клоните ѝ. Обаче онази ябълка, която не е родила още нищо, вие не я обичате. Любовта ви към нея е в проекция.

Сега да дойдем до основната мисъл, до добрите вести. В какво седи добрата вест? Най-първо, тя седи в онова, което ние можем да запазим. Запазете това, което имате в себе си. Човек трябва да използва начина, който е вложен в него, за да развива в себе си това, което може да ражда, да дава плодове. Човек страда от две основни неща в себе си. Първо, той страда, когато изгуби онова, което има в себе си. Второ, той страда, когато е спънат от нещо и не може да развие хубавото, Божественото в себе си. Тъй щото две неща човек трябва да има предвид: да не губи това, което има, и да не се спъва, тъй че да не може да развие в себе си онова, което е вложено от Бога. Затова

всички трябва да воюват за две неща: да не изгубят това, което имат в себе си, и да не изгубят онова знание, с помощта на което могат да развият способностите и дарбите, вложени от Бога. Следователно човек трябва да има ясна представа за себе си, да знае от какво зависи неговото развитие. За да бъде справедлив, човек трябва да бъде съвестен, а съвестта е морално чувство. За да може да защитава това, което има, човек трябва да бъде твърд, непоколебим в своите убеждения. Твърдостта е пак едно чувство. За да може да се запази човек, той трябва да бъде разумен. В разумността влизат няколко способности. Тия способности човек трябва да има отвън, той трябва да бъде прозорлив. Има хора, които са обективни, в тях интуицията е слабо развита. Има мъже, които са обективни, но често мъжете са субективни. Има мъже, които не вярват на жените си, обаче, когато интуицията у жената е добре развита, те трябва да дават внимание на нейната интуиция и да я слушат. Когато жената даде мнението си, нейното мнение е мередавно. Щом дойде въпрос до обективното, до материалното, там мъжът е силен и затова, каквото той каже, жената трябва да се вслушва в думите му.

Интуицията се отнася до далечните неща, които има да се случат на човека, а обективният ум се отнася до близки, до материални неща, които се случват в живота на човека. Ние трябва да знаем какво има да ни се случи. Разправяше ми един наш приятел (доктор Миркович, който сега е в онзи свят) следното: когато бил в Париж, той отишъл при един ясновидец, който му предсказал всичко, каквото ще му се случи в живота; предсказал му и най-последното, което ще му се случи. Пак доктор Миркович ми разправяше друг случай, който станал в турско време. Някой си грък, доктор Ксанти, който впоследствие завършил медицина, като тръгвал да следва в Париж, си казал: „Ако завърша науките си успешно, ще се върна в България пеш“. Той завършил медицина успешно и турският посланик в Париж му дал пари за път, но той казал: „Аз си обещах, че ако завърша

добре, ще се върна пеш в България“. И тръгнал пеш назад за България. Като наближил родния си град, спрял в едно турско село да нощува. Вечерта му се явили насън трима турци и единият от тях му казал: „Стани да видиш какво правят с мене“. Той става, излиза на двора и вижда, че няколко души убиват един турчин, скриват го под стълбите и го затрупват с тор. Гъркът става и заминава за Одрин. През нощта там пак му се явяват тия трима турци, които му казват: „Иди при валията* и му разкажи какво си видял“. Той става, отива при валията и му казва: „Не съм проверил факта, но ми се присъни това и това“. Тогава валията изпраща с него един юзбашия**, да види какво е станало, и той намира, че е станало точно така, както този човек е разправил: под стълбата бил убитият турчин. Тогава хващат разбойниците и разследват работата. После тримата турци пак се явили на доктор Ксанти и му казали: „Ти ни направи една голяма услуга, искаме да ти дадем каквото пожелаеш. Искай едно добро от нас да ти направим“. – „Искам да зная кога ще умра.“ – „Ти искаш нещо много трудно от нас, но ще знаеш, че като ти се явим, три дена след това ще умреш, ще заминеш за онзи свят.“ И доктор Мирковић разправяше, че тази работа станала точно така.

Питам: как стават тия работи? Когато се телеграфира от Цариград или от Франция, или от Германия за България, как става това? Когато се говори по радиото от една държава и се чува в друга държава, как става това? Става по някакъв начин. Това показва, че целият свят лежи на една разумна основа. Ако съзнанието на добрите хора се пробуди, те ще разберат как стават тия работи. Не е въпросът да се вярва в това или в онова, в този или в онзи, но има един начин, по който можем да

* валия *остар.* (ар.-тур.) Управител на вилает – най-голямата административно-териториална единица в Османската империя.

** юзбашия *остар.* (тур.) Капитан в османската армия или полицейски началник.

прозрем в другия свят, дето напредналите същества могат да живеят. Ако прозрем в другия свят и след това се върнем на Земята, целият ни живот ще се измени. Но съзнанието на човека трябва да бъде подготвено за това, защото иначе, като се върне от онзи свят в този, пак ще се яви съмнението в него. След като са боледували дълго време и са оздравели, много хора са обещавали, че ще живеят по особен начин, по нов начин, но вече като здрави, те забравят какво са обещали. Има един начин, по който да не се забравя истината. Казвам: щастието на хората в този свят зависи не толкова от самите тях, колкото от хората, които ги обичат. Вие може да не сте съгласни с това, но аз разсъждавам малко по-другояче. Силата на един нож зависи от ковача, който го е направил. Този ковач е вложил в него известни качества, които определят силата му. Каквото качество е вложил ковачът в ножа, такова качество той ще прояви. Силата на едно рало зависи пак от ковача, който го е направил. Но ако онзи, който работи с ралото, го забие в корава и суха земя и то се счупи, кой е причината за това? Причината е човекът, който управлява ралото. На същото основание питам: Бог, Който е направил нашия свят, нашето тяло и е вложил в нас много добри качества, Той ли е виновен за нещастията, които ни сполетяват? Причината за нещастията седи в самите нас, които си правим опити. Турили сме ралото в твърда земя и то се счупва. Ние сами сме си виновни, че не орем в мека земя, но в твърда.

Може ли един богат човек в съвременния свят да води щастлив живот? Не може. Може ли сиромахът, който живее при сегашните социални условия, да бъде щастлив? И той не може да бъде щастлив. Богатият се мъчи от нещо и сиромахът се мъчи от нещо. И единият, и другият разрешават един много труден въпрос. Всички виждат погрешките в живота и искат да намерят виновния за това положение. Едни изкарват богатите виновни за всичко. Други пък казват, че сиромасите са виновни за всичко, те не работели както трябва. Аз не намирам причината за неуспехите в живота нито

в богатите, нито в бедните. Според мене всичката погрешка седи в това, че когато богатите работят, те работят без любов и когато сиромасите почиват, те почиват без любов. Сиромахът няма никаква работа, а седнал да се безпокои за това. Нека да седи и да почива. И нека да благодари на Бога, че няма какво да работи. Като е дал Бог повече работа на богатия, и той не мисли да благодари на Бога за всичко това. Богатият работи без любов, а сиромахът почива без любов. Вложете в работата си любов, вложете и в почивката си любов и всичко ще се нареди. Другояче казано: вложете в работата, тоест в богатството любов, вложете и в сиромашията любов и всичко ще се нареди добре. Недоволен си – вложи в недоволството си любов. Защото, ако вървиш по човешки начин, нещата никога няма да се наредят и нищо не може да се постигне.

Как може богатият да вложи любов в сърцата на хората? И на сто души да направи добро, те пак ще бъдат недоволни. Колкото и да плати богатият на сиромаха, последният пак ще каже: „Той можеше повече да ми плати“. И каквото и да работи сиромахът за богатия, последният все ще гледа да отбие нещо от него. По този начин светът не може да се поправи. Работниците и господарите не могат да си услужват едни на други. Работниците винаги казват, че са изнасилени от господарите си, а господарите винаги казват, че са изиграни от работниците си. Слугата казва, че господарят не плаща добре, а господарят казва, че слугата работи малко. В края на краищата и двамата – и богатият, и сиромахът, каквото и да спечелят, умират. Богатият с богатството си ли отива на небето? Не отива с него. Сега казват, че сиромахът по-лесно може да влезе в небето. Но виждаме, че и сиромахът не отива на небето. На небето, в онзи добре организиран свят, в света на Любовта отиват само онези хора, които изпълняват волята Божия. И богатите, които изпълняват волята Божия, отиват на небето, и сиромасите, които изпълняват волята Божия, отиват на небето. Но и сиромасите,

и богатите, които не изпълняват волята Божия, не отиват на небето. Казва се, че бедният Лазар отишъл на небето. Лазар бил смирен човек, но някога и той ял и пил като богатия. Затова, като седял при вратата на богатия и поглеждал как той живее, казвал си: „И аз едно време живях като тебе, ядох и пих, но сега разбрах в какво седи смисълът на живота. Доволен съм от всичко, което Бог ми е дал". На кучетата, които ближели раните му, той казвал: „Каквото имам, ще го оставя един ден на вас". Но какво става? Умира Лазар и отива на небето, в лоното на Авраам. Умира и богатият и отива на курорт в топлите места, там да се лекува. Като му станало много горещо и устните му засъхнали, започнал да моли Авраам да изпрати Лазар, да натопи той края на пръста си във вода и да му разхлади малко езика.

Не е въпросът само до външното богатство. Всички трябва да бъдем богати, както Бог е богат, всички трябва да бъдем в постъпките си като Бога – това е философията на живота. В Бога има едно качество: като мине покрай най-малките същества, Той се спира и им услужва. Колкото и малки да са те, макар и да не Го познават, Той е готов всякога да им услужи. Вие мислите, че като се молите на Бога, Той ви отговаря и ви помага. Не, той помага на ония малки същества, които не Го познават и които нито знаят какво е молитва, нито знаят как да се молят. Те казват: „Господи, ние не знаем как да се молим. Ние мислим, че само на напредналите същества Ти отговаряш". Не, Той се занимава и с най-малките, с микроскопичните същества. И да се молим, и да не се молим, Бог ни е осигурил. Той изобилно ни е дал вода, въздух, светлина и храна. Който иска повече от това, трябва да бъде способен да работи. За в бъдеще всички хора, каквито и да са те, колкото и да са учени, трябва да имат поне по един или два занаята. Лекарите в бъдеще трябва да бъдат и ковачи, и зидари; и на всеки да му е приятно, че може да свърши и друга някаква работа.

Не трябва да се поставя само една чисто обективна наука. Слабата страна на сегашното учене е, че ние се

морализираме и казваме: „Трябва да се живее добре“. Не е въпросът в това, че трябва да се живее добре. Според мене животът не трябва да се подпушва. Ние живеем добре, но животът е подпушен. Казвате: „Трябва да се мисли добре“. Не, мисълта не трябва да се подпушва. – „Човек трябва да бъде търпелив.“ Не, не трябва да се подпушва търпението на човека. Когато се подпушва търпението на човека, образува се нетърпение. Ние искаме да накараме човека да търпи повече, отколкото трябва. Той търпи, търпи, но тази пара трябва да излезе отнякъде. По-добре е да се отпусне пищялката някъде, че да не стане нещо по-лошо. Сега ние, като видим, че пищялката в някой човек се е отпуснала, казваме, че е станал нетърпелив. Той казва: „Благодарете, че котелът ми не се пръсна“. Всички съвременни хора са нетърпеливи, макар да минават за търпеливи. Аз съм виждал много нетърпеливи хора, които минават за кротички. Кротички хора са те, но нетърпеливи. Ще ви приведа един пример за една такава кротка, но нетърпелива мома. Един млад момък бил от добро, благородно българско семейство и харесал една мома, която също минавала за много благородна. Той се сгодил за нея и бил много доволен, че е направил добър избор. Затова постоянно говорил на приятелите си за нея, за нейното благородство и самообладание. Един ден поканил един от своите приятели в дома на годеницата си, за да го запознае с нея. „Ще видиш, казал той, какво нещо е моята годеница!“ Влезли в дома ѝ, запознал я той с приятеля си и се поразговорили малко. След това тя донесла една голяма табла със сладко, за да ги почерпи. Годеникът ѝ, за да я изпита, поставил крака си така, че да я спъне, и тя наистина се спънала, но изпуснала цялата табла със сладко на земята. Момата внимателно се навела, събрала всичко от земята и казала: „Няма нищо“. После излязла, за да донесе ново сладко. Годеникът се обърнал към приятеля си и казал: „Видя ли какво самообладание има моята годеница?“. Обаче, след като се оженили, не излязло така. Тогава той я запитал: „Де отиде твоето самообладание?“. – „Да беше

дошъл тогава в другата стая, да видиш какво правех от яд! Само масата знае какво беше състоянието ми. То беше дъвкане на тая маса!“ Така и всеки човек казва в някои случаи „няма нищо“, но като влезе в стаята си, само масата знае какво тракане със зъби настава.

Има едно отношение, което всякога трябва да се спазва между хората. Без да ви уча, ще ви дам един съвет, който трябва да имате предвид. Не искам да ви уча, но ще ви дам този съвет. Когато дружите с някой човек, никога не го подпушвайте, оставете го свободно да се изкаже. Човек е като цвете, оставете го да покаже какъв му е ароматът. – „Ама той не мисли право.“ Право мисли. Той е като роза или карамфил, оставете го свободно да се прояви. Всеки човек трябва да се прояви такъв, какъвто е, а не какъвто не е. Никого не подпушвайте. След като някой ви е говорил много, а вие имате да вършите работа, ако не искате да го обидите, кажете му: „Много харесвам как говориш, но понеже сега имам работа, ще ме извиниш, че ще те прекъсна. Друг път бих те слушал повече“. Но после след него да не кажете: „Добре че се освободих!“. Във Варна преди години срещнах двама господа и една дама, които разговаряха. През всичкото време говореше дамата, а те я слушаха със страхопочитание. Като се отдалечиха от нея, те взеха да си изтърсват яките, доволни, че са се освободили. Много била говорила, та им омръзнала. Да, но ако хората не се предизвикват едни други, те ще се изказват много добре. Когато срещнете един човек, дайте му възможност да се изкаже, не считайте, че говори много. Той се намира в известна степен на развитие и вие трябва да бъдете внимателни към него. Казвате за някое дете, че е глупаво. Не, в тази степен на развитие, в която се намира, то е много умно. Ако пък наистина не е умно, не говорете нищо за него, за да не си напакостите. В сегашния век във вестниците се пише къде какво е станало, а после хората разговарят по това. И като срещнат някои мъж и жена, казват: „Тези хора не си живеят добре“. Не, те гугукат помежду си, те са добри приятели. Това е най-добрата обхода, която

днес може да съществува между тях. Така трябва да гледаме на живота. Казвате, че в еди-кое си религиозно общество съществували такива и такива работи. Тези хора се опознават, няма какво да се смущавате. Сега ние всички се опознаваме. Вие искате да видите в хората това, което го няма в тях.

Питам сега: как трябва да се прояви един добър човек? Ще ви обясня по следния начин: ако вие обичате някого, ще му изсвирите най-хубавото си парче и няма да му вземете нищо. При това и вие, и той трябва да останете напълно доволни. Ако преди свиренето ви този човек е бил тъжен, а след него се е развеселил, нали ще остане благодарен и доволен от вас? Аз считам, че това е една услуга, направена за ваше добро. Ако пък сте художник, ще представите на човека най-хубавата си картина, която да внесе един хубав подтик в душата му. Ако не можете да направите това, поне ще му кажете една хубава, сладка дума. Ако аз срещна един млад момък, ето какво бих направил – ще се приближа до ухото му и тихо ще му прошепна: „Ти ще си намериш най-хубавата, най-красивата мома, с която ще живееш един щастлив, добър живот цели шейсет години“. Ако срещна един търговец, ще му кажа: „След десет години ти ще спечелиш едно състояние от няколко милиона лева“. Ако срещна един лекар, ще му кажа: „След десет години ти ще направиш едно откритие и ще станеш виден лекар, ще се прославиш между хората“. Сега и вие, като срещнете някого, кажете му една сладка дума. И той да ви каже една сладка дума. Защо са дошли хората в света? Като поставите на грамофона една плоча, какво ще ви каже тя? Нали ще каже това, което е записано на нея? Ако на тази плоча има записано нещо от Бетховен или от Моцарт, или от Бах, или от Шопен, това ще ви изсвири. И вие, ако сте дошли на Земята като една грамофонна плоча, защо не свирите както трябва? Разликата е само тази, че човек е грамофонна плоча с много ключове. Трябва да поставите вашия ключ така, че като говорите, в дадения случай да има нужда от вашия говор.

Добрата вест в света седи в следното: вие всички сте много богати. Но очаквате вашето богатство да се управлява от слугите ви. Дали сте вашето богатство на слугите си, те да го управляват. Всички вие сте много добри, но очаквате щастието си оттам, отдето то никога няма да дойде. Всинца сте кандидати за щастие, но трябва да знаете, че щастието ви ще дойде оттам, отдето не го очаквате. В света, в който е дошъл, човек е кандидат за три неща: във физическия свят е кандидат за здравето, в духовния свят е кандидат за доброто, а в Божествения свят той е кандидат за любовта. Който е кандидат за любовта, той иска да влезе във висшия Божествен свят. Който иска доброто, той е кандидат за духовния свят. А онзи, който иска здравето, той е кандидат за физическия свят. Следователно първо искайте здравето, после искайте доброто и най-после – любовта, за да поддържа тя здравето и доброто във вас.

Добрата вест. Ако ти минаваш за един сприхав господар, направи следния опит: повикай слугите си и слугините си за един месец да се хранят с тебе и виж след това какво мнение ще имат те за тебе. Ако след един месец имат добро мнение за тебе, ти си вървял в правия път. Ако след един месец твоите слуги и слугини нямат добро мнение за тебе, но се качат на гърба ти, ти не си в правия път на прогреса и развитието. Питам: като поканите слугата си на гости, как трябва да го нагостите и какво място трябва да му дадете? Ако го турите отляво, ще имате един резултат, ако го турите отдясно, ще имате друг резултат, а ако го турите отпред, ще имате съвсем различен резултат. Коя от трите страни ще изберете? Ако го турите отдясно, той ще стане силен, ако го турите отляво, той ще стане слаб. Ако го турите пред лицето си, какво ще му дадете? Да гледаш човека в лицето, това значи да изявиш своята любов към него. В какво седи великото в човека? В неговото лице. Щастието на човека зависи от неговото лице. Ако вие можете да владеете движението на мускулите на лицето си, да владеете погледа си,

устата си, да действате правилно, вашето щастие само ще дойде. В лицето на човека има мускули, движенията на които се дължат на неговата мисъл. Ако един от тези мускули мръдне от мисълта на човека, той ще развали своето щастие. Ако в едно общество на добри хора изкривиш малко устата си, ти ще развалиш цялото си положение. Когато човек владее мускулите на лицето си, той може да му даде такъв израз или такова отражение, че в него да се чете Божественото. Тогава всички хора могат да видят, че зад това лице седи цял един свят. И те ще му отдадат всичкото си почитание. Ние трябва да направим лицето си красиво. Във всеки поглед, във всяко движение на устата, във всяко движение на мускулите на лицето трябва да се чете, че в него има душа и дух, и то от първостепенните. Не е достатъчно човек да се задоволи с това, че е носител на една свещена идея в себе си, но той трябва да изразява тази идея. Вашето лице е нещо като небе, което постоянно трябва да се чисти. Има нещо в лицето ви, което трябва и може да се изчисти. Нашите страсти, нашите постъпки аз ги считам като пара на небето. Един ден, когато тази пара се оттегли, нашето лице ще прилича на звездното небе с всичката му онази външна красота. Сега чрез усилие във вас трябва да се премахнат онези облаци, които забулват вашия поглед, вашите възгледи – тогава ще дойдете до добрата вест.

Казва Христос: „Ако ме любите, ще опазите моите заповеди, моя закон“. Кой е този закон? Щастието е този закон. Щастието на човека седи в едно нещо: да люби. Щом люби всички, това значи, че той е щастлив. Да обичаш само едного, по човешки, това значи да бъдеш нещастен. И когато казваме, че обичаме Бога, това значи, че ние обичаме в душата си всички същества. Това значи да обичаме всички същества – не вън от себе си, а да ги държим в ума си, в душата си. Защото ти не можеш да обичаш едно същество, което е отвън и заема място в пространството. Това малко същество в тебе, което обичаш, не заема никакво място в пространството. Всички същества, които ти обичаш и които същест-

вуват в Бога, могат да се съберат в твоя мозък, в тази малка държава. Тогава вие можете да обичате всички, понеже и те ви обичат. Какво лошо има в това да обичате онези, които ви обичат?

Добрата вест. И Писанието казва: „Примирете се!". С кого? С онзи, който ви обича. Сега остава на хората да се учат да се примиряват. А примирение в света не може да стане без любов. Човек трябва да има знание, да разбира време ли е да се примири, или не е време. Човек трябва да знае време ли е да обича другите, или не е време. Любовта трябва да дойде навреме и да съответства на степента на развитието на всяка душа. Изискват се много умни хора, които да обичат. Защото с любовта си човек може да направи най-голямото добро, но и най-голямото зло. И със знанието е същото: човек може да направи с него най-голямото добро, но и най-голямото зло, ако това знание му се открие преждевременно. И в свободата си човек може да направи много голямо добро, но и много голямо зло. Ако на някои хора се даде голяма свобода, с нея те могат да извършат ред престъпления. Казвам: любовта трябва да дойде на своето време. И тя е дошла вече. Сега въпросът е какъв е пътят, отдето любовта е дошла. Според мене в сегашния живот любовта трябва да започне от бащите. Значи любовта трябва да започне от горе, от Бога, и да слезе постепенно в семействата – в бащата, в майката, в големия брат, в голямата сестра, докато най-после стигне естествения път. Този е истинският път, по който любовта трябва да върви.

Този извор, тази любов, която иде от Бога, вие трябва да станете нейни проводници, за да дойде тя до всички хора. Ако ние сме отворени проводници за тази любов, по целия свят ще протече нейното благословение. Тогава сърцата на всички хора ще се отворят и каквото желаем, ще дойде. Всичко в света е намясто, само че, когато богатите хора работят, те работят без любов и когато сиромасите почиват, те почиват без любов. Когато професорът преподава своите лекции, той прави това за пари, а не от любов. Когато лекарят лекува, и той лекува

за пари, а не от любов. Когато свещеникът служи, и той служи за пари, а не от любов. Днес любовта не е стимул в живота на хората. Следователно, когато направиш едно добро, мисли за любовта. Нека тя да бъде стимул в твоя живот. Тя още не представлява онази истинска любов, която трябва да стане основа на сегашния живот.

Любете ближния си както себе си!
Благословен Господ Бог наш

Тайна молитва

9 декември 1934 г., София, Изгрев

Когото възкреси

Да видят и Лазар, когото възкреси от мъртвите.

Отче наш
Всичко в живота е постижимо
От 1. до 20. стих, 12. глава от Евангелието на Йоан
Духът Божи

Ще взема само няколко думи от 9. стих на прочетената глава: „Да видят и Лазар, когото възкреси от мъртвите". Лазар представлява емблема не на нещо старо, но на нещо ново. Той е човек, който е минал от едно състояние в друго. Той е човек, който е бил сляп, но е прогледнал; бил е глух, но е започнал да чува; бил е мъртъв, но е оживял. Всекидневният живот, през който минаваме, поглъща важното в живота. Има едни условия, които спъват хората да разбират живота тъй, както би трябвало. Всички хора имат доброто желание да разбират живота, но има нещо, което ги спъва. Ако се качите на един от модерните съвременни параходи и влезете с него в морето, вие все таки ще изгубите настроението си. Ще се качите на парахода весели, бодри, но след като сте пътували известно време, ще започнете да повръщате всичко, каквото сте яли. Това може да продължи няколко дена и когато излезете на сушата, ще бъдете като болни. Някои свикват на тези условия в морето, но мнозина едва издържат.

Това, което ви говоря, не е за децата, но за възрастните хора, които трябва да разбират, защото науката е наука само за възрастните. Ние не трябва да се спираме само върху някои статистически положения на сегашната наука. Защото сега отчасти знаем, а за в бъдеще тази наука ще прогресира. Сегашните математици, като разрешават трудни задачи, разрешават и въпроси от обществения живот. Те правят ред математически

изчисления. Някои от тях са направили изчисления и казват, че сегашното знание, което хората имат, може да се събере в 99 книги като Библията. Ако това знание се отпечата в мозъка, ще остане място за знанието на още 999 такива книги като Библията. Богати условия има човек за своето развитие! Той едва е започнал да учи. Това показва, че човек има голямо бъдеще в живота за общото, за цялото човечество. Обаче човек е погълнат от личния живот, от личното разбиране, вследствие на което иска да бъде щастлив на Земята. Като не успява в това, започва да се чуди защо работите му не стават така, както е искал. Много проста е причината. Той не успява, защото не знае. Ако един човек вземе цигулката и не знае да свири, ще кажете, че така е роден. Не, той не е учил. Който е учил, той ще вземе цигулката и ще знае да свири. Ето и в живота: някои хора знаят как да живеят, а други не знаят как да живеят. Всеки знае да свири една обикновена песен, но малцина са онези, които знаят добре да свирят.

Разправят за Паганини следния случай: като вървял веднъж из улиците, видял един старец, около 85-годишен, седнал на земята, който пред себе си имал паничка за пари и свирел на цигулка, но едва стържел с лъка си. Паганини се спрял при него, взел цигулката му и започнал да свири. Който минавал, спирал се пред Паганини, слушал и хвърлял нещо в паничката на стареца. В скоро време паничката се препълнила. Старецът слушал с умиление и накрая му казал: „Защо не дойде по-рано, когато бях млад, че да се уча при тебе?“. Казвам: всички вие, които сте млади, трябва да учите, та като остареете, да бъдете готови. Когато остарее, човек казва: „Това не е за мене, аз съм стар, онова не е за мене, аз съм стар“. Най-после той се спира само върху едно нещо: „Ще се мре вече“. Всички стари очакват да умрат. Не е лошо човек да умре. Понякога смъртта е благословение за човека. Някой има стотина души кредитори, всеки от които е извадил по един изпълнителен лист, и ако той не плати, ще го вкарат в затвора, да лежи там десетина години. В такъв случай не е ли по-добре този човек да умре и да ликвидира

въпроса? Така поне няма да могат да го затворят. Някои се изхитряват и казват, че който има да плаща, но умира, ще плати, щом дойде втори път. Да те хванат, когато си богат, разбирам, но да те хванат, когато си беден, какъв смисъл има в това? Да те хванат, когато имаш да платиш и разбираш закона, разбирам, но да те хванат, когато нямаш да платиш и не разбираш закона, какъв смисъл има в това? Трудно е да хванете човека, когато не разбира работите.

Ние сега се намираме в една нова епоха, в едно ново въззрение. Каквото и да е човечеството, каквито и да са хората – религиозни или светски, с каквато и вяра да са, колкото и да се делят и различават едни от други, всички те имат едно общо верую, а именно: всички търсят свободата. Всички хора избират известни методи и начини, по които да добият своята свобода. Понякога мислят, че са я добили, но в живота, през който минават, те виждат, че свободата е относителна. Не е лошо, че свободата на хората е относителна. Че снегът се стопява, това е едно благо. Щеше да бъде нещастие, ако снегът не се стопяваше. Щеше да бъде нещастие, ако водата не се изпаряваше. Щеше да бъде нещастие, ако светлината не слизаше и ние не я възприемахме. В сегашните условия, при които се намират хората на петте сетива, мъчно може да се намери един учен човек, който да опише органите на зрението и на слуха с всички техни функции, както по радиото се обясняват нещата. Често хората, и като учени на Земята, не знаят как да използват зрението или слуха, или обонянието, или вкуса. Не че те не искат, но има неща, които им препятстват. В съвременните хора има едно притъпяване на знанието, на слуха, на обонянието и така нататък. Почти във всички сетива на човека има едно притъпяване. Например кучето има много по-силно обоняние от човека. Когато едно куче търси господаря си, то с цели часове ще върви из града, по улиците, дето е минал господарят му, и най-после по стъпките му ще го намери. То има силно развито обоняние. Също така и зрението на съвременните хора е притъпено. Казвате:

„Ние виждаме“. Това още не е виждане. Истинското виждане седи в това човек да вижда какво става например зад планината или какво става в самите хора. Питам: ако сегашните хора имаха това силно развито зрение, да виждат всичко, каквото става в другите хора, щяха ли да бъдат щастливи? Ако виждаха всичко, каквото става в света, те щяха да бъдат нещастни. Ето защо природата е притъпила малко зрението им, та да не виждат всичко и да живеят малко по-щастливо.

Аз не искам да ви изнасям противоречията в природата. Противоречията, които съществуват в света, са нещо епохално за хората. Те сами са ги създали. От памтивека, откакто хората съществуват, с тях заедно съществуват и противоречията, създадени от човешкия ум, от човешкото сърце и от човешката воля. По този начин те упражняват известно влияние върху Земята. На Земята сега хората са около два милиарда. Това са два милиарда батерии, които развиват известна енергия, и тази енергия оказва влияние върху цялата природа. Със своите мозъци хората упражняват известно влияние върху цялата Земя. Те оказват грамадно влияние върху строежа на цялата Земя. Ако тези хора можеха да концентрират ума си в известно направление, те биха били в състояние да стопят когото и да е. Канари биха се стопили от енергията, която се излива от човешките мозъци. Често хората страдат. Страданията не са нищо друго освен по-гъста материя, която измъчва човека. Ако знаете законите, вие ще можете да концентрирате ума си и да си послужите с жизненото електричество, чрез което да разтопите вашата скръб. Скръбта ви ще се разтопи като лед и вие ще се освободите от трудностите, в които сте изпаднали. Съвременните лекари не знаят още това нещо. Ако го знаеха, те щяха да бъдат капацитети. Онези пък, които знаят това, мълчат. Сега е векът на специалните лекарства за подмладяване. Учени вземат една жлеза от маймуна и казват, че с нея ще подмладят човека. Как ще го подмладят? По маймунски. Хората не разбират, че понякога даже растенията и нисшите животни знаят да събират енергия от природа-

та и да живеят по-дълго време на Земята. Не е лошо да се подмлади човек, но той трябва да знае, че има и друг път за подмладяване, различен от този, с който съвременната наука си служи. От научно гледище има спор по този въпрос. Ето, алхимиците са правили много опити в това отношение. Те са поставяли в съд с разни елементи някой стар човек, за да го подмладят, но когато са го изваждали от съда, не само че не е бил подмладен, ами е бил мъртъв.

„Да видят и Лазар, когото възкреси от мъртвите." Понеже умът на съвременните хора е критичен, мнозина от тях казват: „Лазар не е бил мъртъв, но е бил изпаднал в каталептичен сън. Понеже Христос е знаел този закон, разбирал е малко от медицина, той е отишъл при Лазар, бутнал го е, Лазар се е сепнал и е възкръснал в гроба". Според тях това не било никакво чудо, но Лазар бил недоумрял, вследствие на което малко му трябвало, за да се събуди. Ако е така, аз нямам нищо против това възражение. Но ако не е така, няма и защо да споря. И едното, и другото може да бъде вярно. Тогава кое е вярното и кое не е? Това е едно предположение, което трябва да се провери. Както един съвременен геолог може да проверява как се е създала Земята или цялата Вселена и да прави своите теории за произхода на Земята от ред мъглявини, по същия закон и ние можем да проверим кои събития са верни и кои не са верни. Ако действително Лазар е възкръснал, както е според думите на Писанието, тогава в мозъците на човечеството трябва да остане едно клише. В такъв случай това клише може да се намери и да се провери дали Лазар е възкръснал, или не. Не е достатъчно само да се провери дали Лазар е възкръснал, или не, но може да се провери дали той е бил болен от каталепсия*, или не.

* каталепсия – Болестно състояние, характеризиращо се с моментна загуба на чувствителността и волевата свиваемост на мускулите. Някои кризи на каталептичен сън, по време на които пациентът може да изглежда като мъртъв, настъпват вследствие на силен емоционален шок, интоксикация или заболяване на централната нервна система.

Природата регистрира всички събития, така както са станали, още от памтивека. В природата не съществува никаква лъжа. Хората могат да се лъжат, но в природата никаква лъжа не може да съществува.

Съвременни учени, които по закона на сравнителната анатомия са проучвали човешкия череп, са дошли до заключението, че по черепа на умрелия човек по-лесно може да се изучава френология, отколкото по черепа на живия човек. Ако вземете черепа на един умрял човек и турите вътре една свещ, ще можете да четете как е живял този човек, няма да има нищо скрито-покрито. Всичко е написано на човешката глава. Ако някой не е бил религиозен, не се е интересувал от религиозни въпроси, ще видите, че на мястото на тоя център черепът му е доста дебел. Ако той не се е интересувал от философия или от обществен живот, черепът му на местата на съответните центрове е дебел. Ако не е бил честен, и на мястото на тоя център черепът му е дебел. Обаче ако човек се е интересувал от ядене и пиене, черепът му на мястото на този център е доста тъничък. Това са ред данни, които учените изнасят и които са верни, проверени. Те са ги изучавали с ред мерки, което се вижда от много факти. Някои факти са по-силни от други, но от толкова факти, от толкова данни все се е дошло до едно вярно заключение. Ето, американците, които едно време усмиваха френологията, какви ли опити не са правили в това отношение! Например завързвали са очите на някой френолог, давали са му един човешки череп и той започвал да движи пръстите си по черепа като по клавиши на пиано и да описва точно характера на човека. Със затворени очи този човек е четял като по книга. Мнозина ще кажат, че това се дължи на някаква чувствителност. Да, такъв човек наистина е чувствителен. С пръстите си той чувства всички различия, които се забелязват по черепа на човека. Когато изучавате черепа на един средноразвит човек и турите пръстите си на местата на някои добре развити центрове в него, ще усетите на тези места отделяне на топлина и светлина с малко

червеникав цвят. Ако пък този човек е по-добре развит, топлината ще е по-голяма, а светлината ще е с хубав, бял, приятен цвят; и тази светлина ще се вижда да излиза от главата му. Вие схващате тия неща субективно, но те са данни, които всеки може да провери.

„Да видят Лазар, когото възкреси Христос." Лазар не беше прост човек. Той беше един адепт в края на своето развитие. С възкресението той премина едно посвещение, мина от едно по-ниско в по-високо състояние на развитието си. За Лазар имаше един съвпад с идването на Христос, за да го възкреси. Христос му каза: „Лазаре, излез вън". Това е закон, който и сега съществува в природата. Не трябва да оспорвате този въпрос. Когато посеете едно житно зърно в земята, то първо започва да гние, а после дохожда до едно място, дето този живот започва да се организира и от него излиза едно растение, от което се получава не само едно зърно, но някъде се получават 30, някъде 60, а някъде и 100 зърна. Това, което е вярно за житното зърно, е вярно и за човека. Като умре човекът и го заровят в гроба, нещо от него загнива, но нещо остава, както при житното зърно, и започва да събира обкръжаващата материя и да я организира. И хората са дошли до това положение. Сега аз не искам да влизам в една област, която е отвлечена или която минава за спорна. Защото, ако сегашните хора говорят за онзи свят, ще ги считат за прости. Ученият сега не може да говори за онзи свят. Но според мене именно учените хора трябва да се занимават с другия свят. Аз не се влияя от мнението на сегашните хора за онзи свят. Ако другият свят съществува, ние трябва да го докажем; ако пък не съществува, пак трябва да докажем това. Защо този въпрос да не е за учените хора? И атомите, и електроните, и йоните не се виждат, а учените вярват в тях. Ако тези неща се отрекат, почвата на науката почти се разколебава. Кой е проверил това, което съвременната наука твърди? Съвременната наука говори за Слънцето, но кой е проверил това, което тя говори? Кой е проверил това, което става на Слънцето? Казвате,

че еди-какви си елементи съществуват на Слънцето. Но какво е вътрешното състояние на Слънцето? Ще кажете, че Слънцето имало голяма температура. Не температура, но много силна енергия – Слънцето има голяма енергия. Когато се говори за температура, подразбираме слаба енергия. Някои даже изчисляват каква енергия, каква топлина възприемат от Слънцето най-отдалечените планети в пространството. Те казват какво е количеството на погълнатата топлина и от онези планети, които се намират на милиарди километри от Слънцето. Обаче учените пропускат друг един факт: колкото по-далеч е една планета от Слънцето, толкова по-голяма акумулативна сила има тя, за да възприема слънчевата енергия. Същества от по-далечните планети се ползват от една светлина, каквато не е нужна за нас на Земята. Има една светлина, която се отделя от Слънцето, минава покрай Земята и заминава и ние не я схващаме, но по-далечните планети я схващат и възприемат. Това са лъчите Х, радиоактивни сили, които сега се откриват.

Сега да оставим настрани тези научни въпроси, с които учените се занимават. Те имат една отлична задача. Учените ще съберат отлични материали, които ще се разберат в бъдеще. Те ще заприличат на онзи лекар, за когото се разказва в един анекдот. Един младеж, който бил осъден и затворен за десет години при строг режим в затвора, по някаква случайност успял да избяга и отишъл в странство под друго име да следва медицина. Като завършил, един ден дошъл при него сляп човек, който по някакъв изкуствен начин бил ослепял. Той успял да му отвори очите. Прогледналият се обърнал към лекаря и му казал: „Ти не си ли онзи, който преди еди-колко си години ме обра?". – „Сега ти се изплатих. Понеже тогава те обрах, сега ти отворих очите." – „Да, аз те познах." Ние вървим по пътя на едно голямо съмнение. Трябва да прогледнем, нищо повече. Един ден няма да има нужда както сега да се доказва съществува ли друг свят, или не. Няма да има нужда да се доказва, понеже всички ще

прогледнат. Сега има нужда да се доказва, защото хората са слепи, не виждат. Тогава ще има радио от онзи свят и хората ще разговарят с баба си, с дядо си, ще има поща, която ще пренася писмата, ще има отиване-връщане. Какво ще се съмнявате тогава? Сега някои питат: „Де е онзи свят?“. Не е позволено да се казва де е онзи свят. Онзи свят не е на Месечината, нито е на Слънцето, нито на някоя планета. Онзи свят е в междупланетното пространство. Има някои невидими тела в нашата Слънчева система, които се населяват от души. Има една земя, която е десет пъти по-голяма от нашата, но е невидима. Като отидете на онзи свят, тогава ще я видите. Считайте това като басня, като приказки от „Хиляда и една нощ“. Турците казват: „Приказки са това“.

Аз ви навеждам само някои факти. Вие отивате при един съвременен гадател, който може да ви предскаже много неща по някои отличителни черти на вашето лице и глава. Има чрезмерно чувствителни субекти, които се отличават по това, че са с тънки вежди, много фина, тънка кожа, деликатен организъм и хубави черти на лицето. Като погледне човека, гадателят може да каже какво ще му се случи след 15 години. Той казва: „Аз виждам, че с това лице ще се случи еди-какво си“. Отде знае той? Не го чете в някоя книга. За да види човек нещо и да го предскаже, значи то съществува някъде. Това нещо няма да се създаде след 15 години, то съществува още сега. Тия хора имат един инструмент в себе си, подобен на барометър, с който могат да предсказват какво има да се случи с човека с десетки години напред. Барометърът може точно да определя промените, които ще станат в природата в продължение на най-малко 24 часа. Един петел може да предскаже какво ще е времето най-малко два часа преди най-съвършения барометър, който е с 16 барабана, каквито барометри имаме днес. Два часа след петела барометърът предсказва какво ще се случи с времето, какви промени ще настанат. Забелязали ли сте, че когато времето ще се разваля, мухите започват да хапят лошо? Защо хапят? Причина за това

е, че когато времето ще се развали, в атмосферата се събира електричество, което се натрупва по пипалата и по хоботите на мухите и силно ги безпокои. Те започват да мушкат този и онзи, като по този начин правят контакт, за да се освободят от излишното електричество. Така те го прекарват в хората. Наистина, когато времето ще се развали, мухите хапят силно. Щом мухите са миролюбиви, значи времето ще се поправи. Това са факти, които са проверени. Свинята, и тя минава за добър метеоролог. Ще ви приведа един пример, който и друг път съм привеждал. В турско време при един български знатен свещеник отишъл един кадия* на гости. Като поседял кадията малко, свещеникът му казал: „Слушай, приятелю, ако мислиш да седиш повече, съветвам те да си отидеш, защото скоро ще завали такъв сняг, че десет дена няма да можеш да се вдигнеш оттук. Най-малко метър дълбочина ще бъде. След два дена времето ще се развали". – „Отде знаеш това?" – „Свинята ми предсказва." – „Как може свинята да предсказва такива неща?" – „Когато времето ще се развали, свинята взема една клечка и започва да се върти с нея, да обикаля, да играе като някоя модерна дама. Играе валс тя. Слушай ме, приятел си ми, искам да те предупредя." И кадията си отишъл. След два дена станало точно така, както свещеникът и неговата свиня предсказали. След това кадията отишъл при един турски ходжа и го запитал: „Кога ще се развали времето?". – „Това е Божия работа, отде ще зная аз?" – „Как така да не знаеш! Свинята на попа може да предскаже кога ще се развали времето, а ти не знаеш."

Всяко нещо, което ние не знаем, мислим, че и никой друг не може да го знае. Бог знае всичките работи, но нещата са създадени, за да ги изучаваме. Сегашната природа е едно обективно училище за изучаване на законите, да можете да се ползвате от тях. Не че всичко може да се знае, изискват се хиляди години, за да се добере

* кадия *остар.* (тур.) Съдия.

човек до една висша наука. Все още не сте дораснали до тази наука. Пък и в хората още не са се събудили много от чувствата. Някои работи са много отдалечени от вас. Много пъти вие се събуждате вечер и не знаете де се намирате, не можете да намерите де е вратата на стаята.Това показва, че вие сте били в един свят със съвсем други измерения, и като сте се върнали оттам, трябва да мине известно време, докато се ориентирате. Казвам: съвременната наука разполага с отлични данни. Аз харесвам учените хора в едно отношение: в тях има една честност. И които вярват, и които не вярват, всички те имат доброто желание да открият истината. Истинските учени, като наблюдават Месечината, виждат много неща, но си мълчат. Те искат да установят една физическа рязка промяна в Месечината, с което да докажат, че там има живот. Някои астрономи мислят, че това е илюзия, но няколко осезателни факта доказват, че на Месечината има живот. Обаче според данните на сегашните астрономи на Месечината не съществува никакъв живот. Защо? Защото там е студ, температурата е по-ниска от 150 градуса под нулата. Ако сегашните хора, с организма, който днес имат, посетят Месечината, те няма да могат да издържат, ще замръзнат. Хората не са в състояние да издържат тази ниска температура от минус 150 градуса. Дали е точно такава температурата, не се знае, зависи доколко точно е измерена.

Същевременно на Месечината има и една непоносима топлина. При това, още не се знае какво точно представляват тези циркуси, които учените откриват там. Каквото и да ви кажа за тях, то ще бъде толкова вярно, колкото и това, което астрономите днес казват. Мнозина поддържат, че на Месечината има живот. Сега тя минава през едно пасивно състояние, но животът е под кората ѝ. Това е мнение на някои учени. Тези циркуси не са нищо друго освен събиране на грамадно количество мисловна енергия под кората на Месечината, за да живеят онези, които са там. Било е време, когато хората

са живеели на Месечината, но днес са слезли на Земята, понеже там няма условия за тях. Там са останали най-учените хора да живеят. Климатът на Месечината е отличен за живеене, почти е за завиждане – няма микроби, няма прах и дим. Ако се качите на някоя лаборатория, много добре може да се наблюдава оттам и небето, и земята. Ще дойде ден, когато външният, обективният свят ще представлява за вас терра инкогнита. Когато не ви върви на Земята, вие можете да обърнете погледа си към Месечината. Засега влиянието на Месечината се изразява през среброто, а среброто е едни лечебен елемент. Ако разбирахте свойствата на Месечината, вие бихте могли да използвате среброто като елемент за лекуване на много болести. Значи среброто трансформира енергиите, които идат от Месечината. Златото пък трансформира слънчевата енергия. Тази е причината, заради която хората носят златни пръстени и украшения, както и скъпоценни камъни. Особено когато се женят, хората слагат златни пръстени и скъпоценни камъни. Религиозните казват, че на човека не му трябват никакви пръстени. Не, и пет златни пръстена да носи човек, добре е. Ще кажете, че е суеверие да се мисли, че като се носят златни пръстени, те лекуват. Ние считаме това за суеверие, а когато вземаме разни лекарства, не считаме, че е суеверие. Ще вземеш някаква сол, някакво лекарство и ще мислиш, че то ще те лекува. Ама изпитани били лекарствата! Според мен лекарствата могат да лекуват дотолкова, доколкото вие имате вяра в тях.

Ако вие знаехте как да употребявате водата, бихте могли с нея да се лекувате. Има хора, които са определени от природата за лекари. Защо? Защото тя ги е създала с предназначението да работят за възстановяване на нормалното състояние в човека. Затова именно са пратени лекарите от природата. Те не са пратени като професионалисти, но да бъдат като среда, като външно условие за хората. Понякога хората трябва да си избират лекарите, и не толкова самите лекари, колкото техните

разумни предписания. Когато лекарят предпише едно лекарство на болния и то му подейства, това показва, че самият лекар е вложил нещо от себе си в лекарството. Преди повече от 30 години някъде във Варненско имаше едно теке*, на което една жена отиваше да лекува болни. От водата на това място тя поливаше болните, молеше се и те оздравяваха. Цяла Добруджа се събираше при нея. По едно време свещениците разбраха какво става и забраниха на жената да лекува. Те донесоха кърпи, жито и започнаха сами да вършат тази работа. Но от който момент махнаха жената, силата на тази вода престана да действа, всичко спря. Днес това теке не съществува вече. Защо? Силата на текето беше свързана с жената, която природата беше определила за тази работа.

Казвам: всеки човек трябва да приеме онова звание, за което е изпратен. Той трябва да знае за какво е изпратен и да бъде верен на званието си. Това е разумното в живота. Той не може и не трябва да казва, че от него нищо няма да стане. Всеки човек е един важен елемент в природата и си има своето предназначение. Ако не беше така важен, не биха го изпратили на Земята. Ето, ако Христос не беше възкресил Лазар, нямаше да говорим за него. Христос възкреси Лазар и дойдоха много хора да го видят. Това показва, че Христос беше една от напредналите души, за която не беше мъчно да каже: „Лазаре, излез вън!". Значи той беше господар на смъртта. Христос направи един опит, но не само с Лазар. Той и за себе си каза: „Имам власт да положа душата си, имам власт и да я взема". Като направи опита с Лазар и го възкреси, той направи същия опит и със себе си. Ще кажете, че Лазар бил заспал каталептичен сън. Добре, Лазар бил заспал такъв сън, но какво ще кажете за Христа, който беше закован с гвоздеи и прободен с копие в гърдите, отдето протече кръв и вода? Нека сега да направим такъв опит, да заковем един човек с гвоздеи, да го прободем с копие, да го заровим в гроба и след това да дойде някой лекар да го възкреси. И

* теке (ар.-тур.) Мохамедански молитвен дом.

това може да стане, но само ако тоя лекар има знанието на Христа.

Съвременните хора са изгубили вярата на своето детинство. Красива е вярата на децата. Христос казва: „Ако имате вяра колкото едно синапово зърно, ще кажете на тази планина да се премести и тя ще се премести". При такава вяра няма да има нищо невъзможно. Като имате такава вяра, вие ще преместите планината. Значи Христовото учение не е само религия, но се поставя вече като наука – наука на опити. И преди Христа, и след Христа е казано: „Опитайте ме и вижте, че съм благ". Ето защо в съвременния живот ние трябва да поставим нашето верую на опит, да го проверим, да го изпитаме. Това е необходимо, за да няма абсолютно никакво съмнение в нас. Това, което сега измъчва хората, е въпросът коя вяра е най-права. За мене права вяра е онази, която възкресява човека; права вяра е онази, която просвещава човешкия ум; права вяра е онази, която облагородява човешкото сърце; права вяра е онази, която подобрява живота; права вяра е онази, която носи мир, радост и веселие между всички хора. Това е вяра. Защо са ни много вери? Трябва ни една вяра, която да внесе разумност в нас, в живота ни. Животът сам не може да се подобри. В живота има разнообразие, не е само един методът, по който той може да се подобри. Казвате, че трябва да бъдат добри, но помнете едно нещо: много са методите, по които човек може да работи и чрез които се работи. Не може да се приложи един метод за двама души – до това са дошли моите опити. При всеки човек, за да му бъдете полезни, за да го поправите, трябва да приложите специфичен начин, специфичен метод за неговото повдигане. Ако не приложите този метод, той ще стане обикновен човек. Ако пък приложите върху него един специфичен метод, този човек ще се повдигне. Вие ще помогнете за неговото повдигане.

За това могат да се приведат разни примери. Всички велики хора в света дължат своето повдигане, първо, на своите майки – като възпитатели, а после и на своите

бащи. Значи зад себе си човек трябва да има една велика майка и един велик баща, а не един амбициозен баща и една амбициозна майка. Той трябва да има такива майка и баща, които да казват: „Каквото синът ни или дъщеря ни постигне, то е наше постижение“. Това е правилният живот, защото доброто на един човек е добро на цялото човечество и доброто на цялото човечество е благо на един човек. Тази идея трябва да залегне в новите основи на живота. Хората са важни и сами за себе си, и един за друг, както е с листата на едно дърво. В здравите дървета листата не капят. В здравите хора мисълта не се губи. В първо време мисълта е ясна, чиста, светла, а чувствата – постоянни и устойчиви. Мисълта може да се променя, но не се губи. Такъв човек, и като страда, винаги гледа на светлата страна. Каквито и промени да стават с него, той си има прозорци, които показват, че зад обикновеното в живота има един реален свят, на който той всякога трябва да разчита.

Ще ви приведа един пример с една група християни в Америка, които искали да поставят Христовото учение на научна основа с цел да проверят дали то е съществувало, или не. Същевременно те поддържали, че каквото човек поиска, Бог може да го послуша и да му го даде. Един млад момък, силно честолюбив, имал желание да провери това. Той се молил редовно ден, два, три и повече, но колкото повече се молел, толкова повече работите му тръгвали назад, всичко се обърнало на каша. Един ден той дошъл до пълно отчаяние и си казал: „Как така се поддадох на това заблуждение? С всичкия си ум, с всичкото си образование аз да се поддам на това учение, на тези думи! Няма какво да правя, нищо не мога да проверя. Това не мога повече да търпя, нямам отникъде изходен път. Остава ми само да се самоубия“. Той наистина решил една вечер да се самоубие. Започнал да мисли по какъв начин да го извърши. Казал: „Да се застрелям, не искам, да се обеся, и това не е приятно. Не ми остава друго освен като Сократ да се отровя“. Взел една чаша с отрова, сложил я на масата пред себе

си и си казал: „Към 12 часа ще изпия отровата“. В същото време един чувствителен субект, добър християнин, както спи, чува един глас да му казва: „Стани бързо и иди на еди-коя си улица, на еди-кой си номер да похлопаш, за да влезеш там и да направиш едно добро“. Той чува гласа, става, но си мисли: „Дали тъй ми се е причуло?“. Връща се обратно в леглото. След малко чува същия глас: „Стани скоро и иди да извършиш едно добро“. Той се заслушва, но пак си казва: „Не съм с всичкия си ум, тъй ми се струва“. Ляга си повторно и пак става, излиза вън, да провери дали оттам не му говори някой, но никого не вижда. Трети път гласът му казва: „Тръгни, иди на определения адрес! Ако не отидеш да изпълниш тази работа, ще знаеш, че това нещастие, което има да става, ще дойде върху твоята глава“. Човекът отива на посочения адрес, хлопа на вратата един, два, три пъти, никой не се обажда. Той пак си казва: „Ето, заблуждение е било“. В това време чува един задавен глас: „Какво искате? Защо ме безпокоите по това време?“. – „Моля ви се, господине, отворете ми.“ Отваря му се, той вижда един млад човек, с разчорлена коса и страшен поглед. – „Извинете, господине, изпратен съм при вас.“ – „Влезте тогава.“ – „Кажете ми какво става.“ И младежът започва да му разправя своята история. Тогава гостът му казва: „Съобщиха ми, че мислиш да се самоубиеш. Ти си разбрал криво Христовото учение. Аз съм изпратен да те спася и да ти кажа, че по този път са минали мнозина. От какво имаш нужда?“. – „Имам нужда от пари.“ Гостът го завежда в дома си, нагостява го, след това го прегръща и му казва: „Не се безпокой, работите ще се оправят“.

До такова отчаяние са дохождали много хора по разни причини и по разни начини. Всеки човек има в живота си нужда от връзка с невидимия свят. Аз говоря за такава връзка, която може да направи човека свободен и благороден. Не е въпросът само да се вярва в онзи свят, но онзи свят за човека трябва да бъде като чистия въздух и светлината, които той през всеки момент възприема. Този въздух и тази светлина сами ще окажат

своето влияние върху него. Когато се свърже с този свят, човек ще забележи как всички способности постепенно се развиват в него и той вече излиза от рамките на обикновен човек – той ще бъде или талантлив, или гениален. При това положение, каквито и мъчнотии да се поставят пред талантливия, той нито духом отпада, нито се отчайва. Гениалният пък, и десет прегради да поставят пред него, с всичките ще се справи. За него мъчнотиите не съществуват. Но за обикновения човек не е така. Представете си сега, че имате нужда от пари и отивате да искате заем от един банкер, но той не ви дава. Вие започвате да се молите на Бога, търсите работа, но нищо не излиза – работите ви не се уреждат. Какво трябва да правите? Представете си друго положение: богат сте, имате пари на разположение, но сте болен. Викате един, двама, трима, десетима лекари и никой от тях не може да ви помогне. Събират се на консулт, съветват се, споделят помежду си, но положението ви е много тежко, никой не може да ви помогне. Лекарите казват, че в 24 часа ще свършите. Какво трябва да правите? Ето, има един такъв пример. Жената на един богат търговец, милионер, на 35-годишна възраст заболяла сериозно. Мъжът ѝ, който я обичал, събрал дванайсет лекари, за да ѝ помогнат. Всички те се съветвали помежду си, разглеждали положението ѝ и най-после дошли до единодушното мнение, че жената не може да бъде спасена. Тогава те казали на мъжа ѝ: „Съжаляваме, но не можем да помогнем на жена ви. Тя е осъдена да си замине за другия свят“. Той отишъл при жена си и казал: „Лекарите намират, че положението ти е много тежко и не можеш да издържиш. Приготви се, защото според тях след 24 часа ще си заминеш“. Като чула това, потекли ѝ сълзите, но тя се обърнала към мъжа си със следните думи: „Ще те помоля за едно нещо, но искам да ми обещаеш, че ще го изпълниш“. – „Ти ми кажи с какво искаш да ти услужа и ако е в моята възможност, ще го направя, предварително нищо не мога да ти обещая.“ – „Добре, ще те моля да ми обещаеш, че като умра, няма

да се жениш.“ Той помислил малко, после ѝ казал: „Виж, това не мога да ти обещая. Навярно ще се оженя“. – „Щом е така, ще знаеш, че и аз няма да умирам.“ И тя наистина оздравяла. Оздравяла жената, защото не допускала друга жена да има мъжът ѝ.

Ако дойде някой да ви убеждава, че вашето верую е криво, трябва ли да му вярвате? Вие ще постигнете веруюто си на опит и сами ще се убедите в неговата правота. Тази жена иска от мъжа си той да не се жени за друга. Мъжът е честен, не може да ѝ обещае, защото не знае дали ще издържи на думата си. Тогава тя намира за добре да не умира. С това искам да ви наведа закона: има една вяра, която е мощна, силна, и когато човек повярва в нещо, създава с тази вяра чудеса. Такава вяра са имали всички талантливи и гениални хора. Вярата е път за постижение. Най-хубавите неща в света, във всички области на живота са станали по пътя на вярата. В такъв случай, като сила, вярата може да се приложи във всички области на човешкия живот. Тя не е само за едного и не е само за един случай. Тя има различни прояви. И всеки човек, който има тази вяра, в него има нещо особено. Когато вярата в човека е развита, тя създава в него добро настроение. Има хора, които изучават боваризъм*. Като поставят една плоскост над очите на човека, те виждат, че ъгълът, образуван между лъча, който излиза от очите му, и тази плоскост, има различни големини при различните хора. При човек, който има вяра, този ъгъл е най-малко 45 градуса и лъчът от очите му е винаги нагоре. Такъв човек никога не отпада духом. Хиляда мъчнотии да му поставите, той няма да пропадне. А онзи, при когото ъгълът е по-малък от 45 градуса, той не издържа на мъчнотиите. Той лесно отпада духом.

* боваризъм – Синдром, носещ името на Мадам Бовари, героиня на Гюстав Флобер. Хората с боваризъм са хронично недоволни от живота си. Те се разочароват лесно, когато нещата не се развиват според плана им.

Казвам: човек трябва да се стреми да повдигне погледа си нагоре, а с това ще развие в себе си онази способност, чрез която да използва силите в природата за своето развитие. Човешкият мозък е една силна, красива батерия, в която са вложени всичките богатства на човека. Ако разбирате законите на вашата глава, всички болести, страдания, нещастия, недоразумения ще изчезнат. Само като докоснете главата си, вие ще намерите Бога. Той е направил вашата глава и вие трябва да Го търсите. Бог е направил главата – радиото на човека. Ако не разбирате себе си, как ще разберете природата? Човек първо трябва да разбере себе си, а после и природата. В дадения случай природата е условие за него. Бог е принцип, който живее вътре във всеки човек, но не така, както се разбира от обикновените хора. Той се проявява отвътре. Вътрешният свят е по-голям от външния. Ако Бог е принцип, то природата е само условие. Ако разбираме този вътрешен принцип, ще разберем и природата като условие. Ние трябва да влезем между тези два полюса – разумната природа и Бога. Само така можем да направим живота си щастлив. Ако човек разбере този закон, и при най-големите изпитания ще може да се справи. Ето, вземете например Мусолини. Имаше такива пространства в Италия, които с години се оправяха, но нищо не излезе. В тези местности Мусолини направи цели градове. Той знаеше как трябва да постъпи. (*Една от икономическите инициативи на Мусолини е била за създаването на 5000 нови ферми и 5 нови селскостопански града върху земя, рекултивирана чрез отводняване на Понтийските мочурища – бел. ред.*)

Сега хората очакват Христа и казват: „Когато Христос дойде, той ще оправи света“. Христос ще дойде отвътре. Най-първо, Христос ще дойде в нашите умове и сърца и оттам ще действа. А мнозина го очакват да дойде отвън, от въздуха някъде. Ако Христос днес дойде между хората, както го очакват, те първо ще го поставят в затвор. Нещо подобно е писал един руски писател. Това, което Христос направи, остана като

образец. Той е образец в живота на хората. Това, което той направи, е една възможност и тази възможност определя какво може да направи човечеството в бъдеще; определя какво вие можете да направите. Той казва: „Ако вярвате, вие ще направите по-големи чудеса от тези, които аз правя". Не че Христос не можеше да направи по-големи чудеса в онова време, но тогава нямаше условия за тези чудеса. И затова Христос казваше: „Много неща още има да ви говоря, но не е дошло времето за тях. Тези неща за в бъдеще ще ги знаете". Днес Христос седи като една възможност за хората. Те разглеждат историческия Христос, но историческият Христос е едно, а космическият – друго. Христос, когото сега очакват, ще даде не външен подтик на хората, но един вътрешен подтик. Той ще внесе една нова идея в света. Той ще донесе една нова идея в света. Този човек, който ще дойде, ще донесе една запалка на хората. Днес те се нуждаят от един огън, от една нова запалка, от едно ново чувство в тях. Те се нуждаят от една нова любов. Старата любов отиде вече. Вие не можете да живеете по старому. По старому вече никой не може да живее. От сега нататък по старому ще се раждате и ще умирате, а по новому – ще се раждате и няма да умирате, но ще се трансформирате. Като казвам „по новому", ето какво разбирам: когато влезете в новата култура, щом дойде момента да не ви се иска повече да живеете, ще повикате приятелите си, ще им дадете едно угощение, ще им кажете: „Сбогом, аз си отивам вече" и ще се изгубите, ще се намерите в другия свят. Тогава няма да има гробища, няма да има опявания и така нататък. След 50 – 60 години, погледнете, пак сте се явили и пак казвате на приятелите си: „Добър ден!". Това аз наричам отиване и връщане. Питате възможно ли е всичко това. Когато стане реалност, тогава ще видите възможно ли е. Засега е невъзможно, но за в бъдеще е възможност. Сега е възможно за малцина, а в бъдеще ще бъде възможно за хиляди хора. Тогава между разумния свят и този свят ще се образува една връзка. Тогава светът във всяко едно отношение, и

в социално, ще се подобри, понеже скритите богатства в човека ще се разработят. Тогава ще се отвори една нова област и всички ще имат преизобилно. От това добро се нуждаят и млади, и стари. Младите няма да остаряват, а старите няма да умират. Като се наситят от живота си, старите доброволно ще си заминават за другия свят. Това ще бъде, както правят сега богатите: който иска да обикаля света, взема си билет и тръгва.

Възкръсналият Лазар представлява бъдещата култура. Всички хора искат да видят Лазар. Когато се говори за новата култура, всички искат да видят какви ще бъдат хората на тази нова култура, на шестата раса. В шестата раса всички хора ще бъдат ясновидци и няма да има никакви крадци, никакви човекоубийци. Тогава ще има живот между братя, ще има мир в домовете. Синовете няма да делят имането на баща си, а бащата няма да изпъжда синовете си. В шестата раса навсякъде ще царува любов. И хората ще се споразумяват помежду си. Къщите няма да имат ключове, вратите само ще се затварят, без да се заключват. Като влезете вътре, само ще бъде написано „Моля, дръжте чистота“. В която къща влезете, ще се чувствате като у дома си. Ще отворите къщата, ще влезете вътре, ще се наядете и ще си заминете. Вие сега казвате: „Това е хубаво, но то е бъдещето. Какво да правим при сегашното положение?“. Хайде, от мене да мине, ще ви дам един малък съвет, да ви тръгне напред. До Нова година, като срещате приятелите си, пожелавайте им най-хубавото, без да говорите много излишни думи; десетина думи ще са достатъчни. Това, което желаете на хората, то се връща и към вас. Много неща може да пожелаете на човека. Може да му пожелаете да бъде здрав, да стане учен или поет, или музикант, или художник, или виден лекар, или държавник и така нататък. Може да пожелаете на човека да забогатее, да няма криза за него. Дано после се намери някой ваш чичо, от когото да получите няколко милиона.

Поправяйте ума си, за да изправи той тялото ви. Поправяйте сърцето си, за да изправи то чувствата ви. Желая доброто на всички добри хора в света. Според мене не е лош онзи, който греши. Някой човек може да греши, може да е паднал, но в този човек има една скръб, една тъга и той се измъчва, плаче, иска да живее по човешки. Както и да го тъпчат другите хора, той има само едно желание: да се изправи. Такъв човек е добър. Казвам: на всички такива хора, които са паднали, а желаят да се изправят, помагайте. Аз не говоря за онези, които не искат да се поправят. Аз не говоря за онези богати хора, които нищо не мислят. Те са на мястото си. Има богати хора в света, които не знаят какво да правят със своето богатство, как да го употребят. Те казват: „Дайте ни един план, да знаем как да употребим своето богатство". Нека сега у всинца ви се зароди едно добро желание да помагате със своите добри мисли и чувства, със своите добри постъпки на всички добри хора, у които има добро желание да се изправят, от каквото и вярую да са те, от какъвто и обществен строй да са, то е без разлика. Бъдете готови да помагате на всички. Благото, което приложите към тях, ще се върне и на вас.

Благословен Господ Бог наш
Тайна молитва

16 декември 1934 г., София, Изгрев

И ще доведат всичките ви братя

И ще доведат всичките ви братя.

Отче наш
Ще се развеселя

Ще говоря върху 20. стих на 66. глава от Книгата на пророк Исаия. Има една конкретна страна на живота. Аз наричам конкретно това, което в даден случай, в даден момент може да се осмисли. Аз наричам конкретно това, което в даден момент има връзка с последващото, с настоящето, с миналото и с бъдещето. За нас важат само онези неща, които в даден случай нашето съзнание може да схваща. Аз не говоря за обикновеното съзнание, защото такова съзнание има и у животните. Аз наричам конкретно, реално това, което носи радост и веселие, което осмисля живота, което в даден момент може да се схване от нашето съзнание, самосъзнание, подсъзнание и свръхсъзнание. Животът носи всичките възможности, а противоречията в живота произтичат от онзи факт, от онова неразбиране на законите, по които животът се проявява.

Например вие не знаете причините за погрешките, за спънките в света. Ако знаете причините за погрешките и за спънките в света, много от тях могат да се избегнат. Казвате: „Имам една погрешка". Според мене погрешка е онова, което в даден случай представлява най-голямото благо за вас. По-голямо благо от една погрешка няма. Защо? Погрешки прави само природата. Човек не може да направи погрешка. И тия погрешки, които природата е направила, тя ги изправя чрез растенето. Онзи човек, когото природата е накарала да направи една погрешка, тя ще го накара да расте, да придобие знание. Тогава не си ли струва природата да направи една погрешка? Спънките обаче произтичат от погрешките,

защото, като не можем да си обясним погрешките, ние се спъваме. За изяснение да вземем яйцето. Каква погрешка може да направи яйцето? Да се търкули някъде, не може; да удари някого, не може; да направи някаква пакост, не може. Седи то спокойно като първокласен светия. Обаче един ден на някой земеделец му дохожда на ума да тури яйцето под някоя кокошка, да се стопли. И след известно време виждате, че това яйце се счупва на две половини и от него излиза нещо, което не прилича на яйце. Това нещо се размърдва и като погледнете, тук направило някаква пакост, там направило някаква пакост. Това, което излиза от яйцето, само пакости прави наоколо. Значи спънките в живота произтичат от черупката на счупеното яйце. Човек може да се спъне в черупката на яйцето и да каже: „В такава малка черупка се спънах!". Че цялата Вселена е произлязла от черупките на едно голямо яйце! Представете си колко голямо ще да е било това яйце. Тези черупки приличат на големи планини, в които можете да си пъкнете главата. Следователно не се блъскайте в черупките на направените от природата погрешки.

Сега вие не питайте защо стават погрешките. Ако не бяха ставали погрешките, пилци не биха се явявали. Днес всички хора мислят за последствията на един свят. Вие мислите за хубавите плодове на една ябълка, на нейното дърво, но никога не мислите за процесите, през които е минала ябълката. Малкото семенце, което се посажда в земята, първо изгнива, разваля се и после започва процесът на страданието. След 20 години обаче тази ябълка дава най-хубавите плодове. Вие се радвате само на завършените процеси, на големите, на силните, но не на тази ябълка, която е поумняла, която е разбрала Божиите закони и е започнала да работи съобразно с тях. Докато беше в хамбара, тази ябълка нищо не знаеше, но като излезе оттам, тя поумня, научи много работи, вследствие на което даде своите плодове. Сега нито аз ще ви питам, нито вие сами ще се питате кое е по-хубаво: да сте семе в някой хамбар или да сте посадени в земята.

Кое е по-хубаво: да не страдаш, но да останеш без знание или да страдаш, но да имаш знание? Кое е по-хубаво: да не си гладен, да не гладуваш никога, но и да не изпитваш никакво удоволствие или да си гладен и след това, като ти дадат да хапнеш, да изпиташ удоволствие? Понеже всички вие се намирате във второто положение, познавате, че това е проявеният живот.

Противоречията, които съществуват в природата и в живота, не са противоречия за всички хора едновременно. Богатството за едни е противоречие за други; сиромашията за едни е противоречие за други. Това са наши схващания. В природата има и сиромашия, има и богатство, но по какво се отличава богатството в природата от това на хората? Когато някой се приближи до богатата природа, тя се отличава по това, че всякога ще го приеме в къщата си и ще му даде нещо. Щом той се приближава при сиромахкинята природа, тя ще го обере и ще го изпъди вън. Законът е такъв. Ако си сиромах, иди при богатата природа. Ако си богат и искаш да се освободиш от неволята на богатството си, иди при сиромахкинята природа. Вие може да кажете, че това са философски твърдения. Не, това е една реалност. Аз разсъждавам конкретно. Животът, това е богатата природа. Раждането на човека, това е богатата природа. Смъртта, това е сиромахкинята природа. При раждането си човек е сиромах и природата му дава. При смъртта си човек е богат и природата го обира. Това са факти, но защо е така, не може да се каже. Така е. Ако си бил надарен и природата те обере, ти си живял правилно. Ако не си бил надарен, ти нищо не си разбрал от живота. Трябва да те надарят и после да те оберат. Или трябва да ти дадат нещо и после да си го вземат назад. Според вашите обикновени разсъждения вие ще кажете: „Защо трябва да ми го вземат?“. Аз ще ви обясня. Природата може да ти даде нещо и като помисли, че ти е дала малко, да каже: „Дай това нещо назад“. След това тя ще ти даде повече. Като не разбираш законите, ти искаш да скриеш за себе си нещо от това, което природата ти е дала. С

това именно ти ще се намериш в беля. Че си задържал нещо за себе си, в това няма никаква погрешка, но ще се спънеш в разбиранията на природата. Животът седи в две неща: да ти дадат и да вземат нещо от тебе. Каквото Бог ти е дал, и ти ще дадеш. Не задържай нищо за себе си от това, което Бог ти е дал. Задържиш ли нещо, колкото и малко да е то, това ще бъде едно нещастие за тебе.

„И ще доведат всичките ви братя." Защо са ви братята? Животът без братя няма никакъв смисъл. Когато дойдат братята, вие всякога се радвате. Кога се радват младите моми? На кого се радва младата мома? На брат си. На кого се радва майката? На брат си. На кого се радва бащата? На брат си. На кого се радват учителите? На братята си. На кого се радват господарите? На братята си. Всички имат братя, на които се радват. Аз взимам брата като символ на богатата природа, която всичко дава. Сестрата пък е символ на обратния процес. Сестра означава това, което природата взема. Братът е животът, а сестрата е смъртта. Може да не ви харесва това, може да имате съвсем други възгледи (и на мене ми е неприятно), но така е. След като съм си взел билет за някой концерт или за някое театрално представление и после не ми хареса, на мене ми е неприятно, но взел съм вече билета. Всички казват, че музиката е гениална, но на мене не ми се харесва. В такъв случай или аз, който съм взел билета, не разбирам от музика, или онзи, който свири, не изпълнява добре – едно от двете е. По-вярното е, че аз, който съм взел билета, не разбирам от музика. Онзи, който свири, има около себе си 40 – 50 души, които управлява. Който е взел билета, на него не му харесва музиката.

„И ще доведат всичките ви братя." Значи започва се с положителното. Някой казва: „Защо не дойде сестрата?". Първо дохожда братът, а после ще дойде сестрата. Като дойде сестрата, ти трябва да отвориш кесията си. Понеже сега сте сиромаси, природата иде с брата, а когато забогатеете, тогава ще дойде със сестрата. Сестрата, това е най-големият бирник в природата.

Може да ви е малко неприятно, но това е само за изяснение. Ако при сегашните условия на живота имате само раждания без смърт, какъв ще бъде животът? Или ако имаше само даване, а нямаше вземане, какъв щеше да бъде животът? Той щеше да бъде само наполовина проявен. Да даваш, това значи да се проявиш. Докато си в училището, професорът ще ти държи лекции една, две, три, четири години наред, но щом завършиш училището, ти ще излезеш и ще трябва да се проявиш, ще трябва да започнеш да даваш – да даваш от това, което си възприел. Ти ще започнеш да даваш от себе си. Какво лошо има да започнеш да даваш малка част от това, което учителите са ти дали? Значи със смъртта природата ни учи на онзи истински път, по който да предаваме, да нямаме страх. Нас ни е страх от смъртта, понеже не разбираме какво представлява. Страшна е смъртта за онзи, който не я разбира, а за онзи, който я разбира, няма по-добро нещо от смъртта. Страшна е смъртта за онзи, който не я разбира, защото тя ще се представи пред него с най-страшното си лице. Надали има по-страшно лице в света от това на смъртта, но надали има и по-красиво лице от това на смъртта. Две неща има смъртта: красиво и страшно лице. Красива е тя за онзи, който я разбира; страшна е за онзи, който не я разбира. Следователно братът, това е красивото лице на природата; сестрата, това е грозното, страшното лице на природата. Че е така, виждаме по това, че в който дом влезе една мома, тя всичко разръчква.

С това аз искам да ви обясня обективно нещата. Нямам нищо против момата, но тя е като кокошка: дето влезе, вземе това, вземе онова – всичко разръчка. Че разровила живота, че разръчкала нещата, нищо от това. Тя разбърква всичко, което другите са наредили. И наистина, когато една мома влезе в къщата, тя иде с идеята да стане щастлива, а не да направи другите щастливи – затова именно идва тя в тази къща. Смъртта иде, за да вземе нещо, а животът иде, за да даде. Това е опакото в живота. Това са погрешките,

това са спънките в живота. В дадения случай братът е погрешката, а сестрата е спънката в живота. Братът се проявява, за да коригира спънките на сестра си, а сестрата се явява в природата, за да даде подтик на брат си да расте, да се развива, за да реализира погрешките си. Защото погрешката се реализира само в своето растене. Следователно само сестрата може да стане подтик да се реализира една погрешка. Сестрата става причина да се проявят онези скрити заложби, които седят в погрешката. Сега да ви обясня. Вие казвате: „Направих една погрешка". Във всяка погрешка седи едно ограничение. Например един богат човек иска да направи някакво добро. Той може да раздаде всичкото си богатство на бедните хора, но ще кажат после за него, че е направил една погрешка. Много голям глупец е той. Защо? Защото е похарчил всичко за сестра си. Кого похвали Христос пред учениците си? Пред него минаваха много богати хора, които даваха от своето съкровище в касата, но най-после мина една бедна жена, която вложи в касата последната си монета. Христос каза: „Тази жена, която имаше една последна монета, внесе я цялата, затова тя вложи най-много от всички. Малка беше нейната лепта, но тя я вложи всичката". Докато човек не се научи да внася всичко, което има, той не може да разбере Божиите пътища. Казвате, че искате да бъдете гениален човек. Знаете ли какво нещо е гениалността? Казвате, че искате да бъдете талантлив човек. Знаете ли какво нещо е талантливостта? Казвате, че искате да бъдете свят човек. Знаете ли какво нещо е светостта? Или искате да бъдете силен човек. Знаете ли в какво седи силата на човека? Всички желания, които имате, са на мястото си, но трябва да знаете, че например силният има възможността да се повдигне, има и възможността да падне. Ученият, със своето знание, има възможност да се повдигне, има и възможност да падне. При всичките възможности, които се дават на човека, той може и да падне, и да се повдигне – има възможност и за едното, и за другото.

Вие имате свои възгледи за живота и от вашето гледище казвате: „Защо е такъв животът?“. Вие гледате живота само от една страна. Например някой поглежда ръцете си и казва, че би трябвало да бъдат по-дълги, отколкото са сега. Друг не е доволен от талията си, намира, че не е достатъчно тънка, няма красива линия. Трети намира, че вратът му е по-дебел, отколкото трябва, или че носът му, или очите му, или ушите му, или веждите му не са така, както трябва да бъдат. Някой пък намира, че главата му е малко сбутана. Недоволен е той от главата си, но не знае каква трябва да бъде. Казвам: който иска ръцете му да станат дълги, нека да стане крадец; който иска къси ръце, нека да стане престъпник, да причаква хората по горите, да им счупва главите. Учените хора са намерили, че ръцете на крадците са дълги, несъразмерно развити спрямо техния ръст. Всички ония, които са склонни към убийства, имат къси ръце, а пръстите им са дебели при основата. За всичко това има ред физиологични причини. Защо е така? Този, който иска да краде, като види някой джоб, постоянно проектира ръцете си към него, вследствие на което те се удължават с времето. От постоянните усилия на неговата мисъл ръцете му се удължават. Значи онези от вас, които имат дълги ръце, в миналото някога са били джебчии. Днес те минават за скулптури, за сръчни хора, изменили са се. Те са съзнали после. И това не е лошо. Крадецът е обикновен човек, който, като не знае смисъла на тия неща, краде. Той казва: „Имам право да вземам“. Природата е позволила да вземаме. Да, в природата има разумно вземане, но има и неразумно вземане. Ако вземаш нещата не навреме, ти си крадец; ако ги вземаш навреме, ти си благороден човек.

Когато в един дом се яви брат, ние трябва да знаем, че се намираме в богатата природа. И тогава трябва да научим закона, според който да разбираме погрешките в живота. Не плачете за вашите погрешки. Безпредметно е да плачете за погрешките си. Щом направите една погрешка, не плачете за нея, но научете урока си от

нея, разберете защо сте я направили. Един млад момък, който е завършил университет, върви по улицата, вглъбен е в себе си, захласнат, нищо не вижда и не чува, мисли си: „Не ми върви в живота, не си струва човек да живее". В това време край него минава един автомобил, блъска го, той пада, губи съзнание, а и кракът му се счупва. От автомобила слиза една красива мома и спира при този момък. Като дохожда на себе си, той казва: „Голямо нещастие се случи с мене". Момата се погрижва за него, качва го в автомобила, завежда го в дома си, вика лекар, който му гипсира крака. Погрешката на шофьора става причина момъкът да се запознае с тази мома и да се оправят работите му в живота. Питам кое е по-добро: младият момък да се захласне на улицата, да го блъсне автомобил и да му се счупи крак или пък той сам да се хвърли от някоя канара? По-добро за него е да му се счупи крака, да излезе от автомобила една красива мома и да се погрижи за него. По-добре е природата да те блъсне със своя автомобил и да счупи крака ти, а после тя сама да излезе насреща ти и да те лекува, отколкото ти сам да се хвърлиш от някоя канара. Природата ще те вземе с автомобила си и ще те заведе в дома си, за да те лекува. От там насетне ти ще изправиш работите си.

Аз обяснявам тия неща от друго становище. Казвате: „Защо Бог е направил първата погрешка?". Не Бог, но Адам направи първата погрешка. Когато Господ го постави в рая, да живее щастлив в съзерцание, той каза: „Господи, не мога да живея сам, дотегна ми, направи ми една другарка". „Дотегна ми" – тоест смъртта трябва да дойде в рая, да живее при мене. Погледна го Господ, но като видя, че той търси сестра си, която е горе, реши да му я даде. Адам казваше: „Господи, нека да дойде сестра ми, заедно ще бъдем щастливи. Ще видиш как хубаво ще си гугукаме". Сега аз представям работите как седят според нашите схващания. Вие мислите, че като дойде някой при вас, ще ви направи щастливи. Възможно е и това, но само при едно разбиране. При условията, при които беше създаден Адам, това беше невъзможно. У Адам се яви едно желание,

което Бог се съгласи да задоволи. Природата тогава направи една погрешка. Погрешката седеше в това, че след като се каза на Адам да не яде от забраненото дърво, той яде. Бог му каза да не яде, а същевременно му даде възможност да яде. Ако беше заградил това дърво, той нямаше да яде. Тогава Адам се изхитри, той хвърли всичката вина върху Ева. Но работата не беше така, аз ще я разбуля малко. Адам каза на Ева: „Виж, на мене Господ ми забрани да ям от това дърво, пък аз съм и по-голям от тебе, затова иди, обиколи малко около това дърво и ела да ми съобщиш може ли да се яде. Аз не искам да се хвърли върху мене вината, че не съм изпълнил Божия закон". Ева отиде при забраненото дърво, поогледа се малко, обиколи го по заповедта на Адам. Като се върна при Адам, каза: „Струва ми се, че тези плодове са много хубави". – „Така ли? Я тогава пак иди, виж дали има друг някой, който може да откъсне от тях и по този начин да хвърлим вината върху него." Когато Ева отиде за втори път около дървото, там имаше вече един пазач, един агент – змията, който откъсна от плодовете на забраненото дърво. Яде този агент, даде и на Ева, а тя занесе на Адам. Но видяха после, че работата не излезе така, както я мислеха.

Това е вярно и в нашия живот. Хората правят тази погрешка в своя вътрешен живот постоянно, вследствие на което в живота на всички хора се разиграва тази драма. И за млади, и за стари, и за учени, и за философи, навсякъде се разиграва тази драма. Драмата на Адам и Ева се разиграва навсякъде и в края на краищата всички казват, че не искат да грешат. Не че хората грешат, но те се спъват. Грехът на съвременните хора се заключава в спънките, които те сами си създават. Хората се спъват от това, че противодействат на волята Божия. Вие искате да коригирате света и казвате: „Защо Бог създаде света така, а не иначе?". Как трябваше да се създаде светът? Преди всичко, вие не знаете как трябваше да се създаде. Като питате човека как е трябвало да бъде създаден светът, той ще каже, че човек трябва да бъде

щастлив. Всеки иска да бъде най-щастливият човек в света. За един индийски махараджа се говори, че бил най-богатият човек в света, разполагал с едно богатство от 500 милиарда лева. Той оженил в един и същи ден двете си дъщери за добри мъже. В деня на сватбата претеглил дъщерите си и колкото килограма тежали, толкова килограма злато раздал на бедните като подарък. Този махараджа може да си позволи това нещо, но ако вие жените двете си дъщери и нямате такова богатство, какво ще раздадете, което да е равно на теглото им, пясък ли? Сега аз правя превод: всеки човек, който се готви да замине за невидимия свят, за онзи свят, което е нещо подобно на женитбата, тоест минаване от едно състояние в друго, той непременно трябва да е готов да раздаде всичкото си имане, всичко онова, което е спечелил. Той трябва да остави богатството си на Земята, да се хранят с него другите, а той трябва да отиде в онзи свят без нищо. Който заминава за онзи свят, той няма нужда от пари, от къщи. Той трябва да остави всичкото си богатство на хората на Земята, те да живеят с него, а той да отиде на онзи свят със своите мисли и чувства, подкрепен от мислите и чувствата на ония, на които е дал благата си, да се разпорежда с тях. Само така той ще живее и там добре. Който е завършил своето развитие, така трябва да направи.

„И ще доведат всичките ви братя." В това отношение Христос е най-големият ви брат, за когото казват, че като дошъл на Земята, оставил всичкото си богатство, което имал от памтивека, и се върнал на небето като последен сиромах. Как рисуват Христа? С царска мантия ли? Не, рисуват го без дреха, всичко е раздал. Днес вече Христос е облечен. Ако сегашните хора рисуват Христа необлечен, те не са прави. До възкресението Христос е бил без дреха, но днес вече не е така. Той днес е с бяла дреха, със златен колан и с огърлица от скъпоценни камъни – от добродетели, около врата си. Казвам: дълбокият смисъл на живота седи в разбраната любов, която дава подтик на човешкия ум,

на човешкото сърце, на човешката воля за най-великите работи, които човек може да извърши. Вие понякога си казвате: „Да сме богати, да сме учени, да сме силни“. Вие не разглеждате живота конкретно. Всяка семка, която се посажда в земята, има всички възможности в себе си, а външната природа представлява всички условия, при които тия възможности могат да се развият. Ако мислите, че всичко онова, което желаете, може да ви се даде отвън или да го постигнете отвън, вие се лъжете, вие не разбирате живота, вие сте в крива посока. Сега вие искате от Бога дарби. Не Бог ви е дал условия отвън, а дарбите са вложени у вас.

Казвате: „Духът, като дойде, ще ни научи“. Духът, като учител, ще ви научи, но вие трябва да разбирате външните условия, за да могат добродетелите у вас да се развиват. Щом добродетелите ви се развият като мощни сили, посредством тях вие ще можете да постигнете желанията, които имате. Питам: кое е онова най-силно желание в сегашния ви живот? Първото ви желание е да имате едно тяло съвършено здраво, което да бъде господар на всички болести. Истински здрав човек е онзи, който може да заповядва на всички болести в себе си. В този смисъл, човек не може да бъде здрав, ако не знае как да пее. Който не може да пее както трябва, той не е здрав човек. И тогава аз казвам: основен тон на живота е този, на който животът нито може да предаде нещо, нито може да му отнеме нещо. Животът може да даде на този тон само условия да се прояви. И смъртта може да даде само условия на този тон да се прояви, без да му предаде и без да му отнеме нещо. И в двата случая – и в смъртта, и в живота, този тон ще се прояви. В първия случай ще разбираш, а във втория случай няма да разбираш. Представете си, че имате основния тон *C** – той е зародишът на семето, което трябва да расте, да се

* ...основния тон *C* – Музикалните тонове имат два вида наименования: слогови – до, ре, ми, фа, сол, ла, си, и буквени – *C, D, E, F, G, A, H* (или *B*).

движи, да се развива. Следващият основен тон е *D*. Защо растенето е основният тон? Това са философски работи. Ако човек не може правилно да вземе тона *D*, той не може да расте както трябва. Растенето подразбира да се даде подтик на човешките мисли и чувства да се проявят както трябва, без никаква дисхармония. Сега, като ме слушате, може би някои от вас ще се обезсърчат. Няма какво да се обезсърчавате. Обезсърчават се само онези, които не разбират нещата. Като се обезсърчавате, радвайте се; като се насърчавате, пак се радвайте. И в единия, и в другия случай се радвайте.

Обезсърчението показва, че човек нищо не е придобил. Насърчаваш се, защото нещо си придобил. Онзи, който има, той трябва да е готов да даде нещо от себе си. Сега мнозина от вас разсъждават криво, като искат да се насърчават. Те трябва да знаят, че като се насърчат, ще дойде друго обезсърчение. Насърчението е само един момент. Човек не може постоянно да се насърчава. Ти носи насърчението в надеждата. Насърчението е последното нещо. То е само един момент на Божието присъствие, когато човек усеща, че има всички възможности в себе си. Само тогава човек се насърчава от всички страни – отпред и отзад, отляво и отдясно. Навсякъде той се намира под онзи Божи Промисъл, при който нищо не може да го лиши от възможностите, които иска да постигне. Не е въпросът за времето. Ти може да казваш, че утре искаш да станеш цар или след хиляда години искаш да станеш цар. Защо именно утре искаш да станеш цар? Аз бих предпочел да съм един прост човек, отколкото да съм цар на мравките. Аз бих предпочел да съм един прост човек, отколкото да съм цар на животните. Когато започнат да колят животните, най-първо ще заколят техния цар, като най-угоен, като най-силен. Нито един животински цар няма тези възможности, които има и най-простият човек на Земята. Аз бих предпочел да съм най-простият ангел на Земята, отколкото да съм един човешки цар. Аз бих предпочел да съм последен между архангелите, отколкото да съм цар на ангелите.

Така мога да продължа реда, но навсякъде бих предпочел последното място, да бъда последен, защото това, последното, седи много по-високо от предшестващото.

Ако разбирате тия неща, вие трябва да благодарите и да не бъдете в застой на живота си, да казвате, че нямате условия за работа, че нищо не можете да постигнете. Какво не можете да постигнете? Като съм мислил дълго време и съм правил своите изследвания, аз предполагам как един стар българин описва добрата мома на сина си и затова го цитирам: „От старо време, синко, е знайно, хубава мома на свят ден се познава, кога слънцето изгрява и земята огрява. Тя е ранобудница, рано става, с кърчаг* на извор отива и вода налива. И пълен тя в дома си го занася, и миром майка си прегръща. Такава е добрата мома. Учената мома, синко, се познава кога книгата взима, бъдещето разгадава и всичко наред поставя. Добрата мома, синко, е онази, която земята оросява. Хубавата, добра и умна мома е ангел, що отгоре слиза и мир и любов внася. Така се хубава мома познава, така се добра мома избира". Така според мене пее старият българин на сина си. Но в дадения случай българинът е възпял смъртта. Както и да поставим тази песен, казваме: тук се пее за смъртта. Затова трябва да дойде братът, да разреши въпроса на живота. Българинът да казва на сина си: „Синко, ти трябва да намериш такава мома, на която да си готов всичко да дадеш". Или другояче казано: за всичко онова велико в себе си, за онази велика добродетел, за Божественото, което търсиш, ти трябва да пожертваш всичко. И право е казал Христос, че ако човек намери онзи път на самоотричането, той ще постигне всичко, каквото желае. Питате: „Защо човек трябва да се отрече от себе си?". Ако не се отречете от себе си, вие не можете да намерите разрешението на онзи велик живот. Двама адепти разговарят и единият казва на другия: „Аз имам един голям далекоглед, лещата на който е 20 метра в диаметър, с него съм наблюдавал

* кърчаг *диал.* Глинен съд за вода, стомна.

Слънцето“. Другият пък му казва: „Това, което ти си видял от Земята със своя далекоглед, аз съм го видял на самото място. Аз съм ходил на Слънцето и съм видял всичко направо с очите си и зная, че има неща верни от тези, които ти си наблюдавал с далекогледа си, но има и такива, които не са точно така“. И наистина, ако вие разглеждате живота като първия адепт – със своя далекоглед и ако го разглеждате като втория адепт, ще има известна разлика. Онова, което ти си съзерцавал отдалеч, и онова, което си изпитвал сам, това са две различни неща, две различни състояния в живота.

Казвам: важна е онази дълбока опитност, която ние имаме, а не временната. Само тя остава за вечността. Важна е опитността на вечността. Всяка погрешка носи известна опитност със себе си. Тогава как ще си обясните стиха от Писанието, дето се казва: „И разкая се Бог, че създаде човека“? Този стих означава: Бог видя, че тези блага, които даде на хората, те не ги използваха както трябва и вследствие на това си създадоха ред ненужни страдания, които приписаха на Бога. Веднъж облечен в тази мантия, човек неизбежно ще прави погрешки, защото неговото тяло още не е създадено както трябва. Материята, от която е създадено човешкото тяло, е рохка, тя още е неустойчива. Това показва, че човешкият организъм още не е добре организиран, всичко е като паяжина. Най-малкото препятствие, което човек среща, е в състояние да наруши нещо в него. Най-малкото препятствие на пътя му може да го лиши от живот. Затова Бог го пази като зеницата на очите Си, да не се развали нещо, да не отиде животът му. Много пъти хората не разбират големите опасности, на които се натъкват. Голямата опасност е налице, а въпреки това всички хора искат да бъдат щастливи. Че те са щастливи! Щастието не е извън живота, то е вътре в живота. Питам: ако човек не е щастлив в сегашния си живот, в кой живот разчита да бъде щастлив? При сегашните условия на живота щастието на човека може да изчезне за един момент. Например някой има пари,

но не ги е турил в никаква банка. Докато не ги е турил в банката, той не се интересува от нея, не иска да знае какво ще стане с нея. От който момент обаче той вложи парите си в банката, веднага започва да се интересува от нея. Защо се интересува от тази банка? Защото е вложил в нея 20 – 30 хиляди лева. Щом извади парите си от банката, пак престава да се интересува от нея.

Казвате: „Защо Господ не се интересува от нас?“. Как да не се интересува! Той е вложил нещо в нас, в нашата банка и иска да знае какво ще стане с нея. Най-малкото Той е вложил живота си. Затова и се интересува от тази банка. Той иска да знае дали това, което е вложил в банката, ще го вземе назад, или то ще остане в банката. Когато някой каже, че Бог не се интересува от него, самата тази идея е лъжлива, тя е спънка. Някои казват: „Няма друг живот, но като умре човек, всичко се свършва“. Това е спънка. Друг казва: „Мене Господ ме е забравил“. И това е спънка. Ще изхвърлите всички спънки вън от ума си. Онзи, който ви е дал живота, Той се интересува от вас. Всеки ден има някой, който донася сведения на Господа как вървите, какво правите – интересува се Той. През всичките 365 дни на годината за всеки човек се донасят до Господа толкова сведения как върви той. Има синът, който отива да следва в странство, не пише всеки ден писмо на баща си? Докато не се е уредил, докато е натясно, той пише всеки ден на баща си. Като започне да се нарежда малко, пише по едно писмо на седмицата. Като му олекне, пише един път в месеца, и когато най-добре се нареди, той пише на баща си само един път в годината. Казвате: „Господ знае“. Да, ако вашите работи съвсем се уредят, както вие желаете, никога няма да пишете на баща си. Какво представлява вашето писмо? То е една малка молитва, която отправяте към Бога. Започвате молитвата си, но не я свършвате, казвате: „Утре ще я свърша“. И утре не я свършвате. Така я протакате с месеци, докато най-после изпратите едно писмо до Господа. Сега едва ли написвате в годината и едно писмо на баща си. Когато се намерите

натясно, тогава напишете най-хубавото писмо, след това получавате отговор на това писмо. Писмото ви се отнася до някаква помощ, след което получавате помощта. Когато съзнанието ви е будно, тогава всеки може да ви помогне. Ето, когато младият студент се беше захласнал по пътя, та го блъсна автомобил, от който слезе една млада мома, помогна му и го заведе в къщата си, това беше едно щастие за него, изпратено му от Провидението. На пръв поглед нещастие е за него, че кракът му се счупи, но впоследствие от това нещастие се създаде неговото щастие – кракът му се излекува и работите му се оправиха. Костта лесно може да зарасне. Най-после и Христа прободоха в ребрата, но и до днес още Христос носи тази рана на ребрата си, тя не може да заздравее. Отворена е раната на Христа. Знаете ли какво е казал един еврейски равин за разните народи, както и за евреите? Този учен равин, след като определил кой народ какво място ще заеме, за евреите казал, че ще заемат онова пробито място между ребрата на Христа, за да го запълнят. Целият еврейски народ ще влезе в тази дупка, в това пробито място, за да оздравее раната на Христа. Когато Израил се обърне към Христа и запълни тази дупка, тогава ще се оправи и цялото човечество.

Новото схващане, което трябва да имате за новата година, е, че от всички се изисква непреодолима вяра. Отправете отчасти по нета зи Божествена любов, която действа у вас. Понякога хората имат особено схващане за любовта, но това е човешко схващане. Временната любов е временно положение. Любовта е конкретна. В любовта всякога има едно чувство, едно желание да услужи и да помогне. Тя не прави никаква разлика между едно и друго същество. В Божествената любов няма абсолютно никакво лицеприятие. Когато срещна един вол, той не е като човека за мене, но аз веднага виждам на кое място в човека е поставен той. Животните, насекомите живеят в големия човек. И затова, като видя едно малко насекомо, веднага определям мястото му в човека. Следователно, както удовете са свързани

в човека и всеки е поставен на своето място, така и всички животни съставят целия човек. Не мислете, че това, което Бог е създал, е нещо неразумно. Когато ще се строи къща, първо се създават материалите за тази къща – керемидите, дървеният материал, камъните, а после и цялата къща. Също така и човекът: преди да създаде човека, Бог създаде материалите, от които той ще бъде направен, и после го сглоби от тези материали. Всички млекопитаещи животни, птици, риби, насекоми, растения, вода, въздух, светлина и тъмнина – те представляват материали, условия, от които човек трябваше да бъде създаден. В човека има и тъмнина, и светлина, и вода, и въздух, и твърда почва, и зверове, и млекопитаещи, и змии, и гущери, и насекоми, и растения – всичко това съществува в самия човек. Човек е между тях, разхожда се като в рай и ги управлява.

Когато човекът сгреши, Господ го изпъди от рая и тогава животните взеха надмощие в него. Той стана последен слуга и се обезсърчи. Понякога мислите на човека не му се подчиняват, понякога чувствата му не му се подчиняват, а понякога и постъпките му не му се подчиняват. Това не е той, това са мислите, чувствата и постъпките на животните в него, които не искат да му се подчинят. Някой казва за някого: „Иде ми да го удуша“ или „Ще взема едно въже, да го завържа“. После се чудите отде са му дошли такива мисли в ума. Защо трябва да се чудите? Преди човека с хиляди години паякът е задушавал с паяжината си мухите. Той отдавна е знаел това изкуство, на което и човек днес се учи. Змията пък обвие добре някое животно, натроши костите му и после го глътне. И тя знае този занаят отдавна. Друг казва за някого: „Иде ми така да набия този човек, че да ме помни“. Какво изкуство има в това? Най-лесно е да набиеш човека. Питам: какво трябва да прави човек сега? Истинският човек се изразява в това да знае да рисува, да знае да свири, да знае да пее, да знае да гради, да знае да говори. Още хиляди изкуства може да има човек. Някои си представят небето като сбор от ангели, които свирят на китари и пеят. Действително, на небето

всички свирят на китара, но вие, като отидете там, на каква китара ще свирите? Като отидете на небето, веднага ще ви запитат от кого е тази песен, кой е този глас. В невидимия свят не търпят невежи хора, понеже с мисълта си те разстройват концерта. Докато ви изпратят навън, те ще престанат да свирят, но щом ви изпъдят, веднага ще продължат свиренето.

Като дойде някой при мене, казва: „Дотегна ми да страдам". – „Че колко си страдал? Я ми кажи най-голямото си страдание." – „Никой не ме почита, никой не ме уважава, никой не ме обича, никой не мисли за мене. Бял ден не съм видял! Не мога да спя хубаво, не мога да се храня както трябва." – „Добре, ето, аз съм първият, който ще те нахрани добре, но и от тебе искам нещо. Ще ти дам една хубава супа, тя ще е първото блюдо, от което ще вземеш само 25 лъжици. Ако вземеш и една лъжица повече, втори път няма да ти дам никакъв обяд. От второто блюдо, което ще ти дам, ще вземеш само с трите си пръста, и то десет хапки. От третото блюдо пък ще вземеш само пет хапки, нищо повече." – „Ама човек може ли да се наяде с толкова малко храна?" Това е вече старата философия. Дали може да се наяде, или не, аз не искам да знам това, но ще му дам такова ядене, което да помни ден и нощ, никога да не го забравя. Аз не искам да нахраня този човек до насита, но така да си хапне, че всякога, като ме срещне, да каже: „От онова ядене няма ли да ми дадеш пак?". След това ще дам на този човек един отличен костюм, първокласен, но с условието да не направи на него нито едно петно. После ще му дам едни много хубави обуща, отгоре на които да няма нито капка кал. И най-после ще му дам една хубава шапка, на която нито една муха да не оставя своите изверження. – „Много искаш." Че това са обикновени неща! Изискванията на духовния свят са много по-големи. Невидимият, духовният свят е готов да ни даде много, но ние не сме в състояние да запазим това, което ще ни даде. В това седи нашата спънка, че ние не сме в състояние да запазим онова, което ни се дава. Например срещне ви един ангел, който е слязъл от небето специално за вас, и ви обикне, но вие веднага се усъм-

ните в него. Казвате: „И този е като другите“. А колко ангели са ви обиквали! Но вие минавате покрай вашите ангели и отминавате, без да им отговорите. Оттам насетне тези ангели си заминават. След тях започват да се изреждат други същества, но вече отрицателни. От този момент вие ставате един нещастен човек. През целия си живот сте такъв. Това е, което християните наричат зла съдба, или закон. И апостол Павел говори за закона, но и досега още не е разрешил този въпрос. Под думата „закон“ ние разбираме карма. Законът отпосле е влязъл в света. Кармата влезе в света, след като хората съгрешиха. Преди да бяха съгрешили хората, карма нямаше в света. Тя влезе след съгрешаването. А законът на Любовта съществува преди закона на кармата. Апостол Павел казва: „По закон никой няма да се оправдае, но по благодат“. По закон всичко трябва да се изпълни, но невъзможно е всичко да се изпълни. По закона на Любовта бащата, който те обича, ще ти даде всичко онова, което искаш, или всичко онова, което можеш да изпълниш и да използваш.

„И ще доведат всичките ви братя.“ Отде ще дойдат тези братя? От Господа. Знаете ли какво ще бъде вашето състояние, ако в даден момент можете да почувствате всички братя, които идват от Бога и на които съзнанието е будно, като истински свои братя? Ако вие можете да ги почувствате и ако те могат да ви почувстват, веднага те ще ви дойдат на помощ. Тези братя няма да кажат, че Бог ще ви помогне. Те ще ви напишат следното писмо: „С днешната поща ви изпращаме един чек от 20 хиляди лева“ или „Изпращаме ви един хубав костюм“, или „Изпращаме ви едни хубави обуща“ – ще изпратят кому каквото е нужно. Питам: може ли да бъдете нещастни, ако сте в такъв един свят? Не може да бъдете нещастни. Казвате: „Възможно ли е това?“. Възможно е само при едно условие: ако се освободите от закона на кармата и влезете в закона на Любовта. А не както правите сега: де кого срещнете, да го мушкате. Докато ти едного обичаш, а другиго не обичаш и докато правиш разлика между един и друг човек, ти не си разбрал волята Божия. Мъчно нещо

е да обичаш човека и аз зная причините за това, разбирам положението ви. Дойде някой при тебе, иска да му дадеш пари, а ти сам се намираш в нужда. Той обаче настоява, сърди се, гневи се. Най-после и ти се разгневиш. Ако този човек беше дошъл в момента, когато имаш в изобилие, разбирам, но той иде тогава, когато ти нямаш. При това, той иска една голяма сума. Този човек е в състояние да те предизвика. В друг случай някоя мома се влюбва в някой момък. Не е лошото в това, любовта е благословение от Бога, но след като се влюбва, тя започва да го ограничава и да му казва да не гледа другите жени. Ето, там е белята. Че как да не ги гледа? Господ не създаде само тебе, създаде и другите моми. Както гледа тебе, така ще гледа и другите. Тогава той ѝ дава един прав отговор: „Докато си жива, ще гледам и другите като тебе, но щом умреш, тогава ще гледам само тебе и ще си казвам, че като тебе друга нямаше“. Това е едно психологическо състояние.

Казвам: хората се намират в едно постоянно противоречие. Кога? Когато се намерят пред съблазънта. Съблазънта неизбежно ще дойде. Съблазънта е спънка в живота, нарочно поставена за изпитание на хората. Вървят две благородни деца, връщат се от училище и разговарят помежду си. Едното от тях вижда едно дърво с орехи и казва на другото: „Тези орехи кой ги създаде? И дали са узрели вече?“. Другото отговаря: „Господ ги създаде и ние можем да ги опитаме, да си обрулим няколко. Има ли кой да ни види?“. – „Няма кой да ни види. Ами как ще си обрулим?“ – „С тояга. Вземи една тояга и да вървим.“ Отиват двамата, обрулват по двайсет ореха и продължават пътя си. Свалят горната зелена черупка на орехите, но изцапват ръцете си. Казват: „Майките ни ще ни питат де сме се нацапали“. След това счупват твърдите черупки и изяждат ядките. Казват: „Много сладки са орехите. Друг път, като минем, ще си обрулим по четирийсет“. Ще кажете, че майките им ще питат де са ходили да крадат орехи. Казвам: ако човек наистина е убеден в това, че Бог е създал ореха, той има право на двайсет ореха. Гладният човек винаги има право на двайсет ореха, нищо повече. А когато някой запази орехите

само за себе си, той няма право на това, той не е разбрал закона. Той иска да търгува с орехите, но това е друг въпрос, това са криви възгледи. Много хора имат такива възгледи: те искат да станат търговци, чиновници, да си наредят живота добре, да имат всичко на разположение. Те искат да наредят живота си по човешки, но щастието не седи в това. Днес може да станеш чиновник, а утре да те хване някаква болест. След това могат да ти дадат няколко месеца отпуск, най-много година, но в края на краищата ще те уволнят. Ти може да си богат човек, но след време да осиромашееш. Ти може да си учен човек, но след време да изгубиш паметта си.

Има неща, които могат да ни лишат от онези блага, които сега имаме. Има едно условие, при което можем да запазим онова, което имаме. Онази вода, която е в контакт с извора, от който извира, колкото и надалеч да слиза, има шанс да се изчисти, но онази вода, която излиза от пороите, всякога ще си остане мътна. Другояче казано, ако ние сме във връзка с живата природа, тъй както Бог се проявява в нея, ще имаме възможност да постигнем всичко онова, което желаем. За да се постигнат нещата, има само един път. Ако например заведете едно дете при някой ясновидец, той може да каже какво предстои да се случи на това дете до най-дълбока старост. И каквото каже, ще се сбъдне. Могат да се сбъднат само онези неща, които са предначертани. Музикантът, който е роден за музикант, такъв ще стане. Архитектът, който е роден за архитект, такъв ще стане. Художникът, който е роден за художник, какъв ще стане. Поетът, който е роден за поет, такъв ще стане. Кой за каквото е роден, такъв ще стане, ако работи. Някой казва: „Ами аз за какво съм роден?“. Все за нещо си роден. Аз говоря само за онези хора, които са родени, защото има такива, които още не са родени. Но да оставим този въпрос настрани. Като говоря за раждането, аз го вземам не в този смисъл, в какъвто обикновено се разглежда. Казва се в Писанието: „Ако не се родите изново“. Това е второто раждане, за което говори Писанието. Но аз имам предвид

първото раждане на човека. Всички, които ме слушате сега, имате първото раждане. Следователно всички имате възможност да постигнете онова, за което сте родени, онова, което е вложено във вас от природата. Това, което тя е начертала, е достатъчно за вас. Това, което тя е начертала, е хиляди пъти по-добро от това, което вие се стремите да постигнете – то ни най-малко няма да ви донесе щастие.

Какво ще придобиете, ако искате да станете министър на просвещението? От сутрин до вечер ще идват при вас този и онзи, ще ви занимават, че еди-кой си бил уволнен, разни интриги ще ви носят. Какво ще придобиете от това? Като сте за три-четири години министър на просвещението, най-после ще оглупеете. Според моите схващания, като дойде един министър на просвещението, с един общ указ той трябва да назначи всички учители. Всеки учител ще бъде назначен, дето иска, и няма да има никакво състезание помежду им. Ако аз бих станал министър, щеше да е само при условието да мога да назнача всеки учител на това място, което той иска. Ако се намерят двама учители, които искат да вземат едно и също място, аз не бих станал министър. И на всеки учител ще се плаща толкова, колкото той може да носи, колкото той иска. Пробният камък за заплатата на учителя ще бъде този: ще му се даде толкова злато, колкото той може да носи на гърба си на разстояние хиляда километра. Ако някой иска 40 килограма злато, толкова ще му дадем. Но ако може да изнесе това злато на разстояние 40 километра, то ще бъде негово. Ако не може да го изнесе, няма да му се даде. Освен това на всеки учител бих платил по 100 английски лири на месец. С това аз не искам да агитирам, но изнасям една идея само. Или по-право на всеки бих дал по 120 английски лири на месец, така на всеки един астрологически дом ще се паднат по десет лири. Само по такъв начин той ще може да минава от един дом в друг. Значи, за да обиколиш цялата Земя, ще вземеш един билет, който ти струва 120 английски лири.

Сега да дойдем до реалното, до същественото в живота. Има неща отвлечени, към които вие се стремите, но те не са съществени, не са потребни за вас. За вас е необходимо да имате едно положително, едно здраво разбиране, но да не боледувате или след всяко боледуване да ставате по-силни, отколкото сте били по-рано. Аз изключвам болестта. Болестта, това е една погрешка на природата. Доказано е, че след всяка болест организмът укрепва физиологично. И наистина, всички онези деца, които са боледували в ранната си възраст, като станат възрастни, живеят по-добре и издържат повече от онези, които никак не са боледували. В този смисъл аз не изключвам болестите, които укрепват организма, не изключвам и страданията. Ако страданието е намясто и не е спънка в живота на човека, то има смисъл. Страдание, което носи след себе си знание за душата, то е намясто. Болест, която носи след себе си усилване на организма, тя е намясто. Не се страхувайте от болестите. Като дойде било ревматизъм, било главоболие или гърлобол, било друга някаква болест, трябва да се радвате, те носят нещо добро със себе си. При всяка болест има разширение. Глава ли ви заболи, гърло ли ви заболи, вие се разширявате. Във всяка болка се крие нещо красиво. Като ви заболи нещо, вие веднага започвате да мислите. Аз не говоря за онези болести, които носят нещо обезсърчително, но за онези, които носят известни блага, известни благословения за човека.

В Писанието е казано: „Когато Бог обича някого, него наказва, на него дава болести, на него дава страдания, на него дава изпитания, но и на него дава радости и веселие“. Значи, когато вие страдате, Бог се отнася към вас като баща. Когато сте в лишение, Бог ви изпитва. Ако сте невежа, радвайте се, че всеки не е невежа – има и учени хора в света. Съвременните учени, които минават за такива, се намират в положението на онзи адепт, който казва, че наблюдава Слънцето със своя телескоп. Да, но другият му казва: „Аз пък бях там“. Съвременните хора са все учени, които гледат през телескопите. Има други учени, които са ходили и на Слънцето, и на Марс, и на Венера, и

на Сатурн, и на Юпитер. Например Сведенборг е ходил на тези планети и после е разправял какво е видял. Ще кажете, че този човек е бил луд. Той е като онези учени, които под микроскоп наблюдават толкова малки същества, които никой друг не вижда, но те самите ги виждат и ги изучават. Такъв учен взема една капка течност, показва я на хората, да видят има ли нещо в нея и те нищо не виждат. След това той сипва малко от тази течност в една спринцовка и я впръсква в кръвта на някое същество. След 24 часа това същество пада на земята. Защо? Има някакви микроби в течността, които с просто око не се виждат. Този учен вижда това, което другите не виждат. Следователно истинско знание е това, с което човек може да разполага във всеки момент.

Най-първо турете в ума си мисълта да се освободите от сегашните спънки, от вашите заблуждения. Някой казва: „Аз не вярвам". – „В какво не вярваш?" – „Не вярвам в човешките заблуждения." – „Аз пък съм първият, който не вярва в човешките твърдения." – „Ама ти си голям простак." – „Не вярвам." – „Ти ще умреш." – „Не вярвам." – „Ти ще остареещ." – „Не вярвам." – „Господ не мисли за тебе." – „Не вярвам." – „Никой не мисли за тебе." – „Не вярвам." – „В какво вярваш тогава?" – „Вярвам в това, което ти не знаеш." От своето гледище той е прав. Но и аз говоря за една вяра, която съм опитал, тази вяра е вярата на децата. Аз съм опитал нещата чрез своето знание. Някой път аз зная неща, които не мога да направя; мъча се, мъча се и след време ги направя. Понякога търся нещо, но не знам къде съм го турил. Не минава и половин час, и аз го намирам там, дето по-рано съм го търсил, но не съм го намерил. Един познат ми разправяше един особен случай. Трябвал му един документ и той започнал да го търси. Търсил го навсякъде дълго време, но не могъл да го намери. Като не могъл да го намери, най-после поискал да му издадат препис от този документ. Отговорили му, че не могат да му издадат препис. Легнал си същата вечер спокойно и решил на другия ден да продължи с търсенето. Като станал на сутринта, погледнал към масата си и видял документа. Толкова време го търсил

по-рано, никъде не го видял, а и на масата го нямало. Как се е появил сега на масата, и той сам не знае. В природата има странни работи. Целият живот се състои все от странни неща. Аз не съм за суеверието, защото само един такъв случай може да се яви. В природата няма еднообразие. Тя никога не постъпва два пъти по един и същ начин. Ако на едного се е случило нещо по един начин, на вас ще се случи по друг начин.

Казвам: когато се обезсърчите, вие сте на правия път; когато паднете духом, вие сте на правия път. Брат ви или сестра ви ще дойдат при вас, но зависи кой от тях ще дойде. Когато мислите, че всичко ви е наредено, тогава сестра ви ще дойде при вас. Когато мислите, че сте закъсали, че с вас се свършва, тогава брат ви непременно ще дойде при вас и ще ви донесе всичките блага на живота. Това можете да го опитате. Не мислете, че аз искам да ви насърчавам. Не, аз не искам да говоря за неща, които не са реални. Аз съм сит на обещания, които нямат никаква реалност. – „Ама ще се спасим." За мене спасението е само един момент. Представете си, че се намирате в голямо отчаяние, от което няма никакъв изходен път. Обаче в един момент проблясва нещо в ума ви и казвате: „Ето един ангел". Този човек, който мине и внесе една светла мисъл, той е ангелът за мене. По-нататък не се ровя. Един американски проповедник разправя една своя опитност: Отишъл един ден в църквата да проповядва, излязъл на амвона и видял, че е забравил да вземе написаната си проповед. Понеже я бил научил наизуст, започнал да говори. Като дошъл до едно място, изведнъж настанало някакво помрачение в ума му и забравил проповедта си, не можел повече да говори. Тъкмо намислил да се извини пред публиката, да каже, че е неразположен и не може повече да говори, в това време вратата на църквата се отворила и влязъл един господин. Проповедникът погледнал към него и веднага в ума му се възстановила цялата проповед. След това отишъл при този господин и му казал: „Много ти благодаря, че дойде навреме. Ако не беше влязъл в църквата, не знам какво щях да правя, така бях закъсал с проповедта си". Човекът го погледнал и се

поусмихнал малко. В дадения случай този господин бил ангелът на спасението.

Когато и вие се намирате в очаквателно положение, ще дойде ангелът на спасението и ще донесе това, което ви е нужно. Всеки човек, който в даден момент носи една светла мисъл за вас, той е ангел, изпратен от Бог. Такъв ангел може да бъде и някое животно. Много подобни примери има. Всички тия примери говорят за странните неща в природата. Един познат ми разправяше една своя подобна опитност. Един ден той дошъл до голямо отчаяние, изгубил смисъла на живота, не му се живеело вече. Отишъл край морето, влязъл в една пещера и започнал да мисли как да се самоубие. Това се случило в края на януари или в началото на февруари. Денят бил светъл, топъл. Както размишлявал, една малка мушица започнала да се върти около него, около челото му и най-после кацнала на носа му. Като кацнала на носа му, той веднага усетил, че му просветва. Изведнъж състоянието му се сменило и си казал: „Колко съм бил глупав! Защо трябва да се самоубивам?“. В това време мушицата му станала толкова обична, че той започнал да я търси, искал да я види. Тази мушица била изпратеният от горе ангел, който започнал да го милва, да го целува и да му казва: „Не се бой, Господ мисли за тебе. Работите ще се оправят“. Като кацнала на носа му, изведнъж съзнанието му се прояснило, отчаянието му изчезнало и всичко му тръгнало напред. Това е факт, аз не говоря само приказки.

„И ще доведат всичките ви братя.“ Казвам: блажени сте, когато вашият стар брат ви посети. Във всеки един ден той може да дойде. И скръбни да сте, радвайте се, защото той носи новия живот. Радвайте се, защото той носи вашите дарби със себе си. А след него ще дойде и вашата сестра.

Благословен Господ Бог наш
Тайна молитва

6 януари 1935 г., София, Изгрев

Здравото учение

Но ти говори, което подобава на здравото учение.

В начало бе Словото
2. глава от Посланието на апостол Павел към Тита
Духът Божи

„Но ти говори, което подобава на здравото учение." Светът е едно от най-великите учреждения, които великите хора помнят. Светът е едно от най-великите учреждения, които разумните хора помнят. По-велико учреждение от него няма във видимия, в материалния свят. Това, което ние наричаме природа, в него текат едновременно три процеса. Единият процес е чисто физически, другия го наричат астрален, или чувствен, а третият е динамичен, умствен, или разумен процес. Освен тези, има и други процеси, но това са трите основни процеса. На физическото поле човек минава през тези три процеса, които някой път работят диаметрално противоположно един на друг. Има противоречия, които мнозина философи обясняват. Противоречията произтичат от нарушаването на един от тия процеси.

Някой казва, че не е разположен. Другите около него могат да кажат, че този човек не е разположен, защото или обуща няма, или дрехи, или шапка няма, а всъщност неразположението му се дължи на една основна причина: този човек не е ял, нищо повече. Основната причина за неговото неразположение е, че този човек не е ял, а всичко друго е второстепенно. Каквото и да философстват другите, прави са, но човекът не е ял, храна му трябва, а другите неща ще дойдат постепенно. Не е лесно да се уреди този въпрос с икономиката в живота. Защо? Природата го е уредила, а ние искаме да наредим един нов свят. Ние сме влезли в стълкновение с това, което природата е уредила. Природата има едно разпореждане,

а ние имаме друго разпореждане. Ние позволяваме на богатите да ядат изобилно, а на сиромасите не позволяваме – те трябва да ядат малко. Казваме: този човек е богат, той разполага, може да яде много, а онзи е сиромах, той не трябва да яде много, може да яде само сух хляб. Това е наше разпореждане, обаче природата казва: „Богатите да ядат по-малко, а сиромасите ще ядат повече“. Че е така, виждаме от това, че на всички богати хора тя е развалила стомасите, а на сиромасите не ги е развалила. Учените хора, като разглеждат този въпрос, искат да си обяснят коя е причината. Те искат да си обяснят това с обстоятелството, че богатите не знаят как да се хранят, или търсят друга някаква причина. Богатият трябва да яде много малко, понеже нищо не работи, а по цял ден си матахара краката. Под думата „матахаране“ аз разбирам мърдане на краката, тоест този човек само си мърда краката и нищо не работи. Мърдането на ръцете, и това не е работа. Мърдането на главата, и това не е мисъл. Мърдането на сърцето още не показва, че то чувства. Че краката се движат, това още не показва работа. Че мозъкът се движи, това още не е мисъл. Вие мислите, че всяко мърдане е работа. Действително, зад всяко мърдане има нещо разумно, но то е извън вас. Някой път вие не знаете защо се мърдате, това мърдане е произволно. Често вие правите някои неволни движения.

Аз искам да направя разлика между онова, което ние разбираме, и разбиранията на съвременните хора. Разбиранията на съвременните хора са дотолкова прави, доколкото го позволява тяхната опитност. И наистина, доколкото те са разбрали, било като философи, писатели, държавници или други някакви, всеки счита, че това, което върши, е право. Защо? Защото той има добро желание в себе си. Доколкото човек знае нещата, дотолкова е изправен. Често хората говорят за неща, които не знаят. Те са нагазили в една област, която не познават. Тъкмо хората си дадат мнението за нещо и току виж, природата изменила това нещо. Защо?

Природата не счита за меродавни нашите мнения. Ние описваме природата, обясняваме законите ѝ, казваме: законите на природата са такива и такива. Някъде те са верни, но някъде не са верни. Природата ни най-малко не е това, което описват и както я описват. Нито пък научно нашите мнения са верни. Има неща, които са верни, но има и неща неверни. Не всичко е невярно. Например някои учени казват, че вътрешността на Земята е огнена. Най-новите учени обаче казват, че вътрешността на Земята е твърда. В центъра Земята е по-твърда, отколкото на периферията си. Как ще разберете това, когато същевременно казват, че във вътрешността си Земята има много висока температура? Твърдост и висока температура са две несъвместими неща, защото ние знаем, че при голямата топлина нещата не могат да бъдат твърди. Това е един философски, математически въпрос, за който се изискват много доказателства. За да се обяснят нещата научно, те трябва да се доказват, трябва да се говори, да се убеждават хората. Защото не е достатъчно само да се предположи нещо, но то трябва да се докаже с ред изчисления и научни данни. Иначе нещата могат само донякъде да се приемат.

За всяко нещо трябва да се направи поне един малък опит. Някъде опитите излизат сполучливи, а някъде излизат несполучливи. Един американски професор правил опит пред студентите си с едно ново изобретение, което било силно взривоопасно, и като видял, че опитът излиза несполучлив, извикал на студентите: „Бягайте!“. И професорът, и студентите избягали от лабораторията. След като избягали, станал голям взрив. Тъй щото при такава страшна експлозия няма какво да се говори и да се пита, но трябва да се бяга вън, нищо повече. Казвате: „Колко глупав е бил този професор!“. Но същото се случва и с вас. Често вие бутвате някоя малка част на вашия мозък и веднага се произвежда голям взрив. В тази част има някое избухливо вещество и като не знаете как да го пипнете, произвеждате цяла катастрофа, от която с месеци не можете да дойдете на

себе си. Някой път дойде някоя мисъл във вашия мозък, която бутне някое място не навреме и изведнъж у вас се яви желание да се самоубиете. Друг път идва такава мисъл в мозъка ви, която събужда вашата гордост, и вие започвате да мислите, че всичко знаете и разбирате, че всичко можете да направите, че каквото кажете, все е вярно. Да, много неща са верни, но има и много неверни работи, от които съвременната култура страда. Има много ненужни страдания, от които хората могат да се освободят. От единия до другия край страданията на хората произтичат от едно вътрешно неразбиране на живота. И за да се освободят, хората казват: „Това е по наследство от бащите ни, от дедите ни". Дядото пък казва, че е по наследство от неговия дядо и прадядо и така нататък. Така е, но къде е причината на нещата? Най-после ние дохождаме до Първата Причина, която е създала нещата. И тогава питам: какво е имала предвид природата – да ви измъчва или друго е имала предвид?

Сега ще ви дам един пример. Представете си една красива мома, която по цели дни седи и си мечтае да се ожени за някой красив момък, да има една красива дъщеря, която да порасне, и кой как я види, да каже: „Ето, тази е дъщерята на онази майка". Така си мисли младата, красивата мома. Няма нищо лошо във всичко това, напротив, то е отлично, благородно. И всичко това се случва така, както момата си мечтае. Намира се един красив момък, с когото се женят, ражда им се красива дъщеря, но гледате, един ден друг млад момък се командировал при тази дъщеря, иска да я вземе за своя жена. Те го гонят, хокат го, от едната страна го пъдят, той от другата страна влиза, докато най-после задига момата, завежда я в дома си. Питам: какво е постигнала майката с тази своя красива дъщеря? Това донякъде е преувеличение, но изразява една истина. Много от нашите красиви идеи и чувства, много от нашите красиви постъпки са като тази красива мома, която един ден някой момък ще задигне. Какво ще остане тогава от нас? Какво ще остане от това, което сме родили? Ще

обясня това с други думи. Един изобретател открива нещо, работи, мисли по въпроса цели 20 години. Един ден той подшушва на някого, че е направил откритие, а после не забелязва как този човек му задига идеята. Изобретателят остава без нищо, с празни ръце. Кой от двамата е на правата страна? Единият съжалява, че са му откраднали идеята, а другият се радва, че идеята му е прогресирала. Питам: идея може ли да се открадне? Не може да се открадне. Идея може ли да се патентова? Не може да се патентова. Вие мислите, че идеите могат да се патентоват, и ги патентовате на общо основание. Когато някой вземе идеята ви и я тури на работа, защо трябва да страдате? Радвайте се, че той я е патентовал. Какво лошо има в това, че я е патентовал? Нека я патентова. Нали тази идея трябва да влезе в света, да помага на хората?

Сега аз идвам до съществените въпроси в живота. В природата съществуват известни течения, посоките на които трябва добре да се познават. Ние трябва да знаем всяка мисъл, която иде, на кой свят принадлежи и отде иде. Трябва да се знае дали тази мисъл е от физическия, от материалния свят, дали е от чувствения свят, или най-после е от умствения свят. Защото законите във физическия, в чувствения и в умствения свят се различават, те са диаметрално противоположни. Също така се различават и методите на тия три свята. Докато сме на Земята, в живота на изложението, ние трябва да се справяме и с трите процеса едновременно. Например вие считате, че ако ядете много, това не е добре. Да, многото ядене е нередно, но трябва да знаете каква храна да употребявате. Ако ядете най-хубавата храна, и то необходимото от нея количество, вие ще бъдете добре, но ако приемете в стомаха си някаква груба храна, и то повече, отколкото трябва, с това вие ще извършите едно престъпление. Природата точно е определила работата за своите работници. Тя никога не обича да изнасилва работниците си. Тя е турила в стомаха на човека десет милиона клетки, тоест десет

милиона работници да работят като готвачи. И понеже знае, че тези работници са като хората сприхави, тя ги е поставила на едно място, да не мърдат, както са заковани столовете в Народното събрание, завинтени, да не се местят. На десет милиона работници в стомаха тя заповядва и те я слушат. Голямо учреждение е стомахът на човека. Ако на един работник се плаща по един лев на ден, това са десет милиона лева само за учреждението на стомаха. Ами още колко трябва да се плаща на останалите работници в човешкия организъм! Да оставим това настрани, но ако човек направи едно математическо изчисление, да види колко скъпо коства на природата, той би се засрамил. Годишно за човека се харчат около 250 милиона български лева. Това е голям бюджет. Но има и още един бюджет, с който се посрещат разноските на човека, и то само временните му разноски – 250 милиарда лева.

След всичко това, при такъв голям бюджет, отпуснат за човека, той е недоволен от положението си и казва, че е сиромах. Не знае човек колко скъпо струва на природата. Един полски химик е правил опити да пречиства нечистия въздух, да го озонира така, че да го превърне в планински въздух, да го освободи от прах и да го направи годен и за здрави, и за болни. Съвременните хора никак не мислят отде иде мисловната енергия, с която те мислят. Те не подозират даже колко скъпо струва един грам от мисловната енергия. „Колко струва един грам мисловна енергия“ – това е материалистично казано, но докато тази енергия се приготви за умовете на хората, специални същества слизат от особено високи светове и я преработват, докато най-после тя стане година за Земята. Не мислете, че човешкият мозък функционира при една и съща енергия с другите органи. Различна е енергията, при която стомахът функционира, различна е енергията на белите дробове, различна е и тази на мозъка. За да се образува формата на една благородна, възвишена идея в човешкия мозък, за това се изисква специфична енергия, която обхваща само горна-

та част на мозъка. Тази идея може да се схване само от горната част на челото. Долната част на челото може да схване друга идея. Горната част на мозъка в много хора не е така добре развита, вследствие на което те не могат да съберат онази енергия, която е необходима за тяхното повдигане. Те не могат да развият в себе си тези органи, с които да възприемат тази висша енергия.

Ето защо всеки от вас първо трябва да постави в себе си въпроса за възможността да се повдигне. Погрешно е за него, ако той е още в света и се забавлява с неща, които не му принадлежат. Погрешно е за един студент в университета да се занимава с буквари от първо отделение. Погрешно е за него да се занимава с малки работи. Погрешно е за нас да се занимаваме с въпроса какво ще придобием. Погрешно е за нас да се занимаваме с въпроса какво трябва да правим. Ние говорим за въздържанието – че трябва да се въздържаме. Според мен днес хората страдат главно от въздържание. Да ви кажа сега де работи въздържанието. Онези, които обичат да пият вино, казват, че водата е за жабите, въздържат се да пият вода. Те казват: „Винце, винце трябва да се пие, а да се въздържаме от водата". Следователно хората днес страдат от въздържание, не искат да пият това, което природата дава. Те страдат именно от въздържанието, а въпреки това всички проповядват въздържание. Въздържанието в този смисъл съществува от памтивека. Днес хората се въздържат и от храна. Те казват: „Растителната храна е за говедата, за хората е месната храна". Тези, които се въздържат от месна храна и ядат растителна, тях ги считат за прости хора. Някои искат да ни убедят, че въздържанието от месна храна е вредно, защото за човека е определена месната храна. Преди исторически времена още е съществувала една култура, която се е хранила по един естествен път. Оттогава учените се разделиха на два лагера: едната половина от тях поддържа, че хората трябва да се хранят с растителна храна, а другата половина поддържа, че те трябва да се хранят с месна храна. Онези,

които препоръчваха месна храна, я направиха обща. Тази храна е почти навсякъде. Днес има малко въздържатели от месната храна. Също така и между птиците са малко тези, които се хранят с вегетарианска храна. Само гълъбът се храни със зрънца, а другите птици се хранят повече с мушици – те са месоядци. Ако отидете между рибите, там няма да намерите вегетарианци, те почти всички се гълтат едни други. От млекопитаещите пак малка част се хранят с растителна храна.

Казвам: съвременните хора страдат от въздържанието да се хранят с това, което природата им е дала. Те се хранят с онова, което мислят, че им е полезно. Хората обосновават храненето с месо, като поддържат, че тази храна е по-компресирана, по-сбита, по-хранителна. Обаче месната храна, която животните са приготвили, не е толкова хранителна, защото в процеса на развитието си тези животни са извадили от храната всички хранителни елементи и са оставили само непотребните – тия, които именно хората употребяват. Например храната, която употребява свинята, отива за поддържане на нейния организъм, а това, което остава, тя употребява за намазване на своите органи. Хората, като употребяват тази мас, мислят, че е полезна за техния организъм и е пригодена за тях. Също така има и литература, която аз наричам месна литература. В този смисъл има два вида литература: месна и растителна. От месоядството произтичат всички нещастия в света. Когато Христос дойде на Земята, искаше да внесе едно нововъведение и затова каза: „Който не яде плътта ми и не пие кръвта ми, няма живот в себе си". Като не разбраха смисъла на думите му, обърнаха се към него и го запитаха: „Как е възможно да се яде плътта? Нима за това се родиха тия хора? Нима за това трябва да следват това учение?". Те казваха, че светът страда именно от ядене на месо. Но Христос им каза: „Плътта с нищо не ползва, но Словото, което ви говоря, то ползва човека". Значи в разбирането е всичко. В какво седи силата на растителната храна, която природата ни дава? Силата на всяка храна седи

в Словото, което тя включва и използва. Или другояче казано, ако посеете боб на припек, той ще бъде по-хранителен от онзи, който е посят на усойно място. Същото може да се каже и за картошките. Ако имате плодна градина, изложена на припек, тя ще даде по-добри плодове, отколкото онази, която е на усойно място. На пръв поглед това изглежда противоречиво, но хора, които са правили опити, виждат, че има голяма разлика между онова, което е посадено на изложени на слънце места, и онова, което е посадено на усойни места. Следователно всяка храна, която е изложена на слънце, е по-хранителна от друга, която не е била на слънце.

Същото може да се каже и за идеите. Всяка идея, която е родена при благоприятни условия, тя не е осакатена както онази, която е родена при неблагоприятни условия, при големи мъчнотии. Идея, родена при неблагоприятни условия, не може да допринесе нищо от това, което светът очаква от нея. Сега ще направя един паралел. Корените, които се спускат дълбоко в земята, вършат отлична работа, в отглас на тях се явяват клонищата на живота. От корените ние не можем да очакваме това, което очакваме от клонищата. Идеите, които се зараждат в корените, трябва да дадат своите плодове в клонищата. Следователно, ако идеите на нашия физически живот не спуснат корените си дълбоко в този свят и не дадат плодовете си в Божествения свят, тези идеи не са разбрали живота. Това означава, че човек се познава по плодовете му. Дали корените са се развивали добре, това се познава по самите плодове; и ако плодовете са добри, това говори за състоянието на техните корени. Следователно вие можете да познаете дали сте в правата посока, или не сте напълно в нея, по плодовете на вашите мисли и на вашите чувства. Ако се смущавате, когато времето се развали, вие не разбирате какво нещо е светът. Ако се плашите, като чувате гръмотевици, вие пак не разбирате живота. Ако се плашите от 35 – 40 градуса студ, вие не разбирате природата. Ако се плашите от земетресения, от кризи,

от сиромашия, вие не разбирате нито природата, нито живота. Или ако считате, че богатството е благо, вие пак не разбирате живота. Богатството и сиромашията, учението и славата, всички тия неща хората ги народиха. Христос казва: „Не търсете слава от човеците, но търсете слава от Бога". Човешката слава няма да освободи човека.

Казвате: „Човек трябва да бъде добър". Не, всеки човек сам трябва да съзнава, че е добър, а не другите хора да съзнават това. Той сам трябва да съзнава, че е добър, че е дошъл да слуша природата и да ѝ служи като честен човек, без никаква измама, без никакво безчестие. Това е истинският морал. Това е идеал. И ако така се създаде един дом, какъв спор може да има между мъжа и жената? Ако мъжът съзнава дълбоко в себе си, че е добър, ако жената съзнава, че е добра, и ако всеки се справя със себе си, животът нямаше ли да тече по-добре? Много по-добре щеше да бъде. А сега всички ние сме намесени във възпитанието на другите, пък сами оставаме невъзпитани. Един турски бей веднъж давал наставления на сина си, но меко, кротко, с любов. По едно време влиза в стаята един от неговите слуги и бият започва да го ругае, да му казва лоши думи, които сега аз няма да произнасям. Обаче синът на бея се обръща към баща си и му казва: „Татко, защо казваш на слугата ханзър*, гяур? Защо на мене говориш по един начин, а на него по друг начин? Нали и той е чедо на Бога? Аз съм твоят син, а той е син на Бога. Ти на мене даваш морал, а сам не следваш този морал. Трябва ли и аз един ден да казвам на слугите си същото като тебе?". Значи ние трябва да следваме един морал. Ще приведа същия пример в друга форма. Един гръцки свещеник (няма да давам пример с български свещеник) проповядвал в църквата учението на Христа и казвал: „Братя християни, Христос е казал, че който има две ризи, трябва да даде едната на сиромасите. Както виждате, сериозна работа е това учение". Като чула тази проповед, попадията се

* ханзър *диал. остар.* (ар.-тур.) Гаден човек, мръсник, свиня.

върнала в дома си и започнала да мисли върху думите на Христа. В това време покрай дома ѝ минал един просяк, отбил се да иска нещо. Тогава попадията си казала: „Попа има две ризи, ще дам едната на просяка". Дала ризата и била доволна, че изпълнила една от заповедите на Христа. Като се върнал от църквата, попът започнал да търси нещо в дрехите си и казал: „Попадийо, де е ризата ми?". – „Дадох я на един просяк, който току-що мина оттук. Нали ти проповядваше какво е казал Христос: който има две ризи, да даде едната на бедните." – „Това се отнася за другите хора, но не и за нас."

Съвременните хора търсят един морал, който да засяга другите, а не тях самите. Досега е било така, но правото учение трябва да засегне първо нас лично, ние да го опитаме върху себе си и ако е право за нас, то ще бъде право и за другите. След като дадем едната риза на ближния си, трябва да видим как ще се почувстваме от това. Христос е казал: „Ако имате две ризи, дайте едната на брат си". Казвате, че това е старо учение. Какво ще правите само с една риза, като дойде време да я изперете? Хубаво, тогава имайте четири ризи, та двете да дадете на брат си, а другите две да оставите за себе си. Тъй щото, ако имате две ризи и не можете да дадете едната на брат си, тогава увеличете броя на ризите си. Ако имате четири ризи, двете дайте на сиромасите и двете оставете за себе си. Ако имате осем ризи, четири ще дадете на сиромасите и четири ще оставите за себе си. Следователно, ако две ризи са ви малко, направете ги осем. Това значи: увеличете доброто в себе си. Увеличете силата на своя ум, увеличете силата на своето сърце, увеличете силата на своето тяло. Казваш: „Трябва да бъда учен, силен човек". Силният все ще направи някакъв грях. Ще кажеш: „А, не е така". Ще приведа един пример. Представете си една гладна, изнемощяла въшка – тя изглежда тиха, кротка като някой светия. Но ако тази въшка я поставите на главата на когото и да е, веднага ще покаже своя характер, ще видите, че не е толкова смирена, колкото е изглеждала преди. Също така

може да се каже, че постът не прави човека по-добър. Постът е един метод, който е за добрите хора, не за лошите. Признавам едно: постът укротява лошите хора, а добрите ги подобрява; едните укротява, другите подобрява.

При сегашния развой на хората всички ви упрекват, че в новото учение сте ставали неспособни за живота. Тогава аз ще направя едно възражение: по кои причини Франция, която върви по старото учение, е на израждане? Статистиката показва, че французите, които живеят по старото учение, не се размножават. И славяните, които не водят морален живот, и те не се размножават много. Коя е причината за това? Причината седи някъде дълбоко. Френският народ се е спънал в чувствата си, нищо повече. Причините за това, че сега във Франция се намалява раждаемостта, се крият в астралния свят. Ще ви приведа един пример. В Германия, в сегашните времена, във времето на един от новите германски императори, се случило следното нещо: императорът отишъл веднъж в една от видните евангелски църкви да слуша един млад, добър проповедник, много красноречив. Като го чул как проповядва, германският император казал на министъра, който го придружавал: „Този проповедник говори отлично, но изглежда, не е добре платен. Трябва да му се увеличи заплатата, да се подобри положението му, за да работи по-добре. Той е способен човек, заслужава да се възнагради". След десетина години императорът пак минал край същата църква и влязъл да чуе сега как проповедникът проповядва, но останал учуден, когато не чул неговия глас. Тогава той се обърнал към министъра и попитал: „Защо онзи виден проповедник не проповядва вече?". Министърът отговорил: „Петелът, кога затлъстее, престава да пее". С това аз не искам да кажа, че затлъстяването е вредно, защото и изпосталяването* е вредно. И затлъстяването, и изпосталяването са крайности. Ние мислим, че като имаме всички условия,

* изпосталяване *разг.* Измършавяване, заслабване.

ще бъдем добри. Може да бъдем по-добри, но съвсем ще замлъкнем. Забелязано е, че онези хора, които се хранят много и нямат големи мъчнотии, затлъстяват повече. Сърцето на тези хора се обвива в мас. Но ако започнат да ги гонят от едно място на друго, сърцето им ще си дойде на своето място.

Сега мнозина се запитват защо има страдания в света. Страданията в света са дошли, защото хората минават през една област на астралния свят, света на страстите, на чувствата, дето те искат да се удоволстват с всичко, което им е дадено. Но това е отрова за цялото човечество. Вследствие на това хората минават през ред страдания, изпитания, разочарования. Почти всички съвременни хора са отровени, поради което са крайно недоволни. Едни са недоволни от жените си, други – от мъжете си, трети – от децата си, четвърти – от майките си, пети – от работата, от занятието си. И те са готови да умрат, казват, че не струва да се живее. Питам: де ще отидеш, като умреш? Ти ходил ли си в онзи свят, да знаеш какво е там? Като казвам „онзи свят", подразбирам разумен свят, свят на разумни същества, които разбират нещата. Това е според мене разумният свят. Аз не искам да ви проповядвам едно морално учение, да ви казвам, че трябва да бъдете добри или че сте добри. Вие сте много добри, но носите последствията на хиляди поколения преди вас. Вие мислите, че каквото знаете, е все право. Не, от всичко, което знаете, ще хвърлите настрани 75 на сто и ще оставите само 25 на сто – само в такъв процент вашето знание е право. Този е опитът, до който съм дошъл чрез наблюдения и проверки. От всичките ви знания и опитности само 25 на сто издържат, а останалото никак и никъде не издържа. Това, което ви говоря, издържа при всички условия. Аз наричам морален човек онзи, който издържа на всичките изпитания. Туриш го пред отворена каса, той минава и заминава, не се изкушава, казва: „Парите не ме интересуват". Туриш го пред красиви жени, погледне към тях, мине-замине, не се изкушава, казва: „Тези жени нека да

живеят добре с мъжете си". Той гледа на жените като на свои сестри, не се изкушава. Туриш го да е голям чиновник някъде – не се изкушава, на нищо не се поддава, никаква власт не го увлича. Туриш го на професорска катедра – издържа, от нищо не се изкушава. Туриш го в сиромашия – не се обезсърчава. Туриш го болен на легло – не се отчайва, на всичко издържа. Този човек има морален стабилитет. Легнал е болен, но си пее, не иска да знае. Дойде лекар, пипа пулсът му, казва: „Имаш температура от 41 градуса, ще умреш". – „Не, аз от 41 градуса температура не умирам. И от 42 градуса не умирам, нито от 45 градуса. Тази температура може да плаши страхливците, аз не се плаша." Човек, който е с убеждение, не умира. Достатъчно е само той да е привързан съзнателно към идеята, която поддържа.

Ще приведа един пример за изяснение на идеята. Този пример е от американския живот. Един богат американец имал млада, красива жена, която много обичал, не можел да живее без нея. Случило се, че тя заболяла сериозно, и трябвало да лежи известно време на легло, вследствие на което отслабнала много. Той водил при нея разни лекари и най-после събрал 10 – 15 от тях, за да направят консулт, да кажат последната си дума. Като я прегледали внимателно, лекарите повикали мъжа и му казали: „Няма какво, ще си приготвите да понесете удара, който съдбата ви носи. Според нашите научни сведения намираме, че жена ви няма да издържи на тази болест. Много е слаба, за да може да се бори с болестта. Тя ще си замине и вие трябва да я подготвите за това". Той се разплакал, но отишъл при жена си. Като го видяла с разплакани очи, тя го попитала: "Кажи ми искрено, какво казват лекарите за болестта ми?". – „Казват, че няма да издържиш, сериозно е положението ти." Тя не заплакала, но се обърнала към мъжа си с думите: „Аз ще трябва да се приготвя да замина, но ще те моля само за една услуга. Обещай ми, че ще ми я направиш". Мъжът се замислил и казал: „Ако е такава услуга, която мога да направя, ще ти обещая, но ако не е от характер да я изпълня, ако не

е по силите ми, не мога да ти обещая. Тогава ще изляза с неизпълнено обещание. Кажи какво искаш". – „Виж, понеже много те обичам, искам да ми обещаеш, че след смъртта ми няма да се ожениш за друга." – „Това не мога да ти обещая. Аз съм слаб към жените, мога да не издържа на обещанието си и да се оженя." – „Щом е така, и аз тогава няма да умра. Въпреки че лекарите са казали, че ще умра, аз не умирам! И ще ти докажа, че няма да умра." Тя станала веднага от леглото и на другия ден още била здрава.

Ако една жена е в сила да противодейства на смъртта само за да не дойде друга жена на нейно място в дома ѝ, трябва ли ние да излезем по-слаби от нея и да не издържим на всички изпитания за една велика идея, която поддържаме в себе си? Ако тази идея е великият идеал на Любовта, не трябва ли да издържим всичко заради нея? Мнозина казват: „Това нещо е невъзможно за мене". Ето в какво отношение нещата са невъзможни: невъзможно е за човека да скъса изведнъж едно гемиджийско въже, но ако той вземе една игла и всеки ден го къса нишка по нишка, това въже след известно време ще се скъса. Само с една малка игла ти можеш да скъсаш въжето, затова не казвай, че е невъзможно да го скъсаш. За това ще трябва само повече време. Щом дойде въпросът за доброто, никога не допускай мисълта, че не можеш да направиш нещо, но кажи: „Мога, само че се изисква малко повече време". Също така трябва да знаете, че онзи, който ви обича, той е готов за вас да направи всички жертви. Ако баща ви и майка ви правят всички жертви за вас, коя е причината? Причината е любовта, която ги заставя да правят тези жертви. Вземете птичката, която отглежда малките си – тя по цял ден събира храна, за да ги нахрани, но като пораснат, пуска ги на свобода, да отидат да работят. Значи любовта е, която прави всичко в света. Щом имаш любов, всичко можеш да направиш. Като нямаш любов, нищо не можеш да направиш. И моралът седи в същото. Ако искаме да успяваме в света, ние непременно трябва да имаме любов.

Законът, който извличам, е следният: бащата обича сина си, понеже прилича на него; майката обича дъще-

ря си, понеже прилича на нея. Доброто, което бащата съзижда в себе си, го жертва за сина си, като мисли, че и той ще направи същото за света. Бог, Който ни обича и ни е създал, е вложил всичко хубаво у нас и иска да бъдем изразители на хубавото, на красивото, което съществува в света. Той може да ни даде повече, отколкото ние съзнаваме. В този смисъл всеки може да бъде не само поет, но и музикант; не само музикант, но и художник; не само художник, но и скулптор. Всеки може да бъде силен човек. Всичко може да бъде човек, на когото никой не може да тури преграда. И тогава хората се спъват сами, като се делят на мъже и жени. Жените казват: „Ние сме от нежния пол, не сме силни като мъжете". Според мене жените оперират с най-мощната сила в света – с любовта. Грешката е там, че жените са употребили любовта повече за своя изгода, отколкото за изгодата на техните ближни. Жените са употребили любовта повече за своето изкушение. Според мене жените остаряват от много любов, зъбите им опадват от много любов, очите им отслабват пак от много любов. Жените престават да говорят от много любов. Те престават да работят от много любов. Не мислете, че това е упрек, но аз казвам как се е проявявала от хиляди години насам неразбраната любов. Понеже жената е дете на човека, нейният идеал трябва да бъде да стане като баща си. Тя трябва да бъде като баща си. Трябва ли една жена да търси кой я да обича, да грохне от чакане? Жената няма какво да чака и да търси любов от другите. Тя самата е извор, от нея трябва да тече любовта навън. Жените казват: „Мъжете трябва да ни дадат условия". Ако въпросът е в умствено отношение, те са прави. Но в астралния свят жената е силна по любов. Жената трябва да бъде силна в астралния свят, а мъжът трябва да бъде силен в умствения свят. Любовта на жената трябва да бъде сърдечна и да има в себе си топлина. Любовта на мъжа трябва да бъде умствена и да има в себе си хладина. Като влезете в любовта на мъжа, да се чувствате под една сянка, да лъха приятна хладина към вас, след като сте били нажежени до температура от 45 градуса. От любовта на мъжа лъха

хладина към вас, а от любовта на жената излиза топлина, под която телата растат и се развиват. Сега аз говоря за принципите на растенето, при което се изисква топлина. А за разбирането и приложението на любовта се изисква хладина, понеже при тази хладина нещата не се развалят. Ако поставят един плод под известна топлина, при която влагата не се изпарява, този плод не може да се запази дълго време, той ще се развали. Но ако го поставят при нормални условия, може да се запази, без да се развали.

Много от нашите идеи, много от нашите чувства се развалят по единствената причина, че любовта на жените не е с такива трептения, с каквито трябва да бъде, не е с такава топлина, с каквато трябва да бъде, а и любовта на мъжете не е с такава хладина, с каквато трябва да бъде. Като говоря за мъжа и за жената, аз имам предвид самия човек вътре в себе си. Ако дясното полушарие на човека не е хладно и ако лявото му полушарие не е топло, той не е нормален човек. За да бъде човек нормален, непременно дясното му полушарие трябва да има нормална хладина и лявото му полушарие трябва да има нормална топлина. Този закон е верен не само по отношение на полушарията на човека, но и по отношение на камерите на човешкото сърце Двете камери на сърцето имат по-голяма топлина, а другите две – по-голяма хладина, те са хладилници. Същият закон се отнася и до тялото на човека: дясната му страна трябва да бъде по-топла, а лявата – по-студена. Но тук законът е обратен. Ако при бъдещото възпитание на децата се спазва този закон, ще видите колко лесно ще се възпитават децата. Нова хигиена се изисква от децата. Сега виждате, че дясната страна на тялото на децата е студена, а лявата е топла, вследствие на което, каквото и да им разправяте, нищо не излиза. Ако дясната страна на мозъка е топла, а лявата е студена, всичко ще върви наопаки. И след това казвате: „Да бъде волята Божия!“. Как може да бъде волята Божия, щом човек така се проявява? Човек трябва да се проявява така, както е

създаден от Бога. Всеки от вас има едно правило, съобразно което може правилно да постъпва. Казвате: „Как да знаем това правило?“. Когато постъпвате съобразно този велик закон, вие ще чувствате в себе си дълбок мир, ще чувствате един полет на ума си, едно разширяване в сърцето си. Тогава вие ще се чувствате силни спрямо обкръжаващите, ще имате силна вяра и нещо топло ще лъха от вашия организъм. При това положение вие ще бъдете бодри и всичките ви работи ще вървят добре. Този е пътят, по който трябва да вървите. Това всеки е чувствал. Щом направите и най-малкото нарушение, веднага иде обратният процес. След това иде плач, окайване, разкайване, отчаяние, изповядване. Всичко това е хубаво, но животът не седи в изповядването. Животът седи в онова здравословно състояние: като погледне човек лицето си, да види в него Бога, да знае, че е в хармония с Него. Като погледнете лицето на природата, да знаете, че тя и вие сте в хармония помежду си, да има отзвук помежду ви и дето ходите, тя да ви познава и вие да я познавате. Това е здравото учение.

Мнозина питат: „Какво е учил Христос?“. Христос е учил, че сърцето на човека трябва да бъде топло, а умът му трябва да бъде студен; душата на човека трябва да бъде изпълнена с живот, а човешкият дух трябва да бъде изпълнен със сила. Защото силата е носителка на студенина в себе си. Който е силен, той е студен. Който има живот в себе си, той има и топлина. Животът съдържа едно качество повече, отколкото самата топлина. Всичко обаче е в приложението. Като се приложи това нещо, човек ще може да се самовладее. Понякога вие се самозаблуждавате, като не познавате своите състояния. Аз съм правил ред опити и наблюдения в това отношение. И вие може да сте забелязали тези неща. Например в присъствието на някои хора вие сте страхливи, а в присъствието на други не сте страхливи. В присъствието на някои хора сте нетърпеливи, а в присъствието на други сте търпеливи. Това не е ваше състояние, това са състоянията на другите хора,

които вие чувствате и се отразяват като ваши. Като влезете между учени хора, и вие ставате учени. Като влезете между невежи и вие ставате невежи. В дадения случай външната среда е израз на онова, което и вие усещате. Често казвате, че сте невежи. Не се плашете, това е състоянието на средата, в която сте влезли. – „Ама сърцето ми е съвсем изстинало." Не е изстинало сърцето ти, това е състоянието на средата, в която си влязъл. Средата е студена. Ако днес е студено вън, коя е причината? Когато в природата е студено, тя иска с това да застави хората да мислят. Когато иска да внесе повече чувства в хората и да подобри чувствата им, природата внася повече топлина, а ние казваме, че времето е топло. Днес например се решава един важен въпрос за германците: те гласуват на кого да се падне Саарската област след плебисцита*. Времето вън показва, че европейските народи трябва да мислят, да разрешат въпроса умно, а не по чувства. Ако разрешат въпроса умно, няма да има никакъв спор, но ако не го разрешат умно, ще настане един промеждутък временен.

Тези въпроси са временни. За нас кой е съществения въпрос? И вие имате един плебисцит. Той е за това всеки човек да почувства дали хората го обичат, или не го обичат. Мнозина казват, че хората не ги обичат, не ги уважават. Да, много малко обич има между хората. Не ми говорете за любов. Ако в някоя банка влезе един човек добре облечен, с хубаво, ново палто, със самурена

* ...те гласуват на кого да се падне Саарската област след плебисцита – Сред населението на Саарската област, която е територия под управлението на Обществото на народите (ОН), е проведен референдум на 13 януари 1935 г. по силата на член 49 от Версайския договор, който предвижда: 15 години след подписването на договора да се проведе допитване на място дали областта да остане под опеката на ОН, или да се присъедини според резултатите от вота или към Франция, или към Германия. Резултатът е, че болшинството от местните жители гласуват за обединение с Германия.

кожа около яката, с хубава шапка – цилиндър или друга някаква, с хубави обуща, със златни пръстени на ръцете, банкерът веднага ще се обърне с голямо почитание към него и ще му каже: „Заповядайте, господине, какво обичате?“. След това ще го разпита какъв е, отде е и като разбере, че разполага с голямо богатство, ще каже: „На ваше разположение съм, какво желаете?“. И този човек ще мисли, че банкерът го обича. Не, той го обича заради положението му. По този случай има една приказка за Настрадин Ходжа. Отишъл той в едно кафене, но като бил много лошо облечен, никой не му обърнал внимание. На другия ден облякъл най-хубавите си дрехи и влязъл в същото кафене, при което веднага му обърнали внимание и от всички маси започнали да го черпят с кафе. Колкото кафета му давали, той все ги изсипвал на дрехите си, като им казвал: „Пийте вие, на вас се дава това уважение“. Та казвам: радвайте се, когато сте в бедно положение, защото ще имате възможност да познаете онези, които ви обичат и почитат. Когато сте бедни, намирате се в трудно положение, със скъсани дрехи и обуща сте, гладували сте три дена, само тогава ще познаете доколко хората ви обичат и почитат и доколко вие сте проявявали състрадание към тях. Иначе може да изпаднете в заблуждение, като мислите, че сте уважавани. И мнозина могат да ви пишат, че сте велик човек, че имате знания. Велик сте заради парите си, не заради знанието, което имате. Сегашното знание не е много трайно, то е временно. Какво ще бъдете с това знание след хиляда години например? След хиляда години и децата ще знаят толкова, колкото вие знаете днес. Де ще бъде вашето знание след хиляда години? Добро е това знание, което сега имате, но след време ще има неща, които също ще трябва да се научат и които ще бъдат по-ценни от сегашните. Ние трябва да оценяваме онова, което нашият ум следи; трябва да оценяваме онова, което нашето сърце следи; трябва да оценяваме онова, което нашата душа и нашият дух следят, понеже всичко това носи бъдещите възможности в себе си.

Вие не трябва да се обезсърчавате дори и при най-големите противоречия, които съществуват. При най-големите противоречия съществуват и най-големите възможности. При най-големите страдания съществуват и най-големите благословения. Проследете цялата история и ще видите, че всички онези народи, които са се издигали като велики, са имали най-големите страдания. В това няма никакво изключение. А всички онния народи, които са имали най-малките страдания, те са имали и най-малки благословения. Апостол Павел, който минаваше за виден апостол, беше бит пет пъти, всеки път по трийсет и девет удара, и най-после каза: „Братя, с големи страдания и мъки ще се влезе в другия свят". Христос, който дойде да спаси света, мина през най-големи страдания. Всички благожелатели на света минават през най-големи страдания. Онези, които отиват да открият Северния и Южния полюс, също минават през големи страдания. Онези, които отиват да открият Америка и Африка, минават пак през големи изпитания. И авиаторите минават през големи изпитания. Всеки, който иска да постигне нещо, той трябва да знае, че го чакат големи изпитания. Аз говоря за изпитанията, които са в реда на нещата. Малкото дете има по-малко знания, а големият син има повече. Малкото дете е често гално от майка си, но когато порасне, когато стане студент в университета, майка му не го гали вече, тя се радва, че той учи. Настава време, когато не трябва да ни галят, а ние трябва да учим добре. Казвате, че трябва да се обичате. Ако ви дадат една програма, да покажете как трябва да се обичате, вие каква любов ще внесете в света? Много лесно. Представете си, че имате брашно, вода, сол и трябва да направите един хляб. Омесвате хляба добре, но нямате фурна, където да го опечете, защото сте на планината. И тук работата не е мъчна: ще накладите хубав огън, ще отделите после горещата пепел настрани, ще турите в нея прясната погача и ще я заровите да седи там, докато се опече. После ще я извадите, ще я издухате от пепелта и ще я изядете. Питам:

трябва ли в дадения случай да се оплаквате, че нямате удобства, нямате това-онова? Както виждате, целта е постигната. В дадения случай за предпочитане е опечената пита с малко пепел отгоре, отколкото най-хубавият хляб, изваден от някоя модерна фурна. Колкото и да е модерна фурната, този хляб не е толкова хигиеничен. Едно е важно: брашното, било то житно или царевично, да е съвършено чисто. Сегашните брашна какви ли не нечистотии съдържат в себе си. Външно хлябът минава за много добър, но вътрешно не е такъв.

Сега да оставим тези неща настрани. Нашият умствен и нашият сърдечен живот трябва да бъдат съвършено чисти от всякакви примеси. Няма защо да се сърдим на миналите поколения. Още в този живот ние можем да направим известно пречистване, стига само да спазим някои правила. Когато ви дойде една мъчнотия, вие трябва да знаете към кой свят принадлежи тя: дали към физическия, дали към сърдечния, или към умствения. И след това трябва да я разрешите съобразно тези закони. Вие не трябва да разрешавате всички неща по един и същи начин. Казвате: „Искам да съм богат, за да правя добрини". Мислите ли, че само богатите хора правят добрини? Всеки човек е богат. Когато е надарен с ум, със сърце и със здраво тяло, може ли човек да се нарече сиромах? С една сладка дума вие можете да принесете на човека много по-голяма полза, отколкото ако му дадете десет хиляда лева. С десетте хиляди лева този човек може да си купи един хубав костюм и обуща и с тях да се представя. А с една сладка дума вие можете да произведете в него цял преврат. Вие мислите, че реалното в света трябва да бъде резултат на вашия ум, на вашето сърце. Не, това е последният опит. Физическият опит трябва да бъде винаги последен. След като сте направили един умствен опит, един сърдечен опит, най-после ще направите един опит на физическото поле. Той е последният опит. Зад него вече няма нищо друго. И като направим този последен опит, трябва вече да спрем и да оставим по-нататък на природата. След

като направите и последния опит и нямате резултат, оставете вече на природата, тя ще свърши останалата работа. Като направи опита, природата ще ви покаже начина, по който може да се поправи погрешката.

Ще ви приведа един пример за изяснение на идеята си. Един българин, слуга при един богат господар, веднъж носил парите на своя господар в една торба. Обаче един турчин го подгонил, искал да вземе от него торбата с парите. Като се видял натясно, слугата започнал да се моли на Господа: „Господи, моля Ти се, помогни ми да занеса парите на господаря си. Не знам какво да говоря, ако този турчин ги вземе от мене". Турчинът викал след него: „Стой!", но българинът все бягал. По едно време турчинът се спънал в един камък, паднал и си строшил крака. Като чул охканията му, слугата се върнал назад, взел го на гърба си, турил и торбата на гърба си и го завел в дома си, там да го превържат. Вече нямало защо слугата да бяга. Сега трябва ли да съжалявате, че кракът на турчина се счупил? Природата дала последното разрешение на въпроса. Слугата показал на турчина какво нещо е човещината, а турчинът взел да му се моли да го извини, че не е постъпил добре, не е постъпил по Бога. От този момент българинът и турчинът станали най-добри приятели.

Сега ние сме във фазата, когато на много хора трябва да се счупят краката. На много мъже, на много жени, на много синове и дъщери, изобщо на мнозина трябва да се счупят краката. Но и мнозина трябва да ги вземат на гърбовете си, с торбата на рамо, и да ги занесат в домовете си, да им дадат един добър урок как трябва да се живее.

Благословен господ Бог наш
Тайна молитва

13 януари 1935 г., София, Изгрев

Плод стократен

А друго падна на добрата земя и като израсна, стори плод стократен.

Отче наш
В начало бе Словото

Ще прочета една част от 8. глава на Евангелието от Лука – до 8. стих. „А друго падна на добрата земя и като израсна, стори плод стократен.“ В този стих се говори за три неща: за семето, за почвата и за добрите резултати, които семето е дало. Нам се струва, че е лесно да се живее. Повидимому всички хора живеят, но малцина – както трябва. В това отношение изкуство е да се научи човек да живее както трябва. Защо? Защото преди всичко има органически условия, които му пречат да живее както трябва. Ако стомахът на човека не е в изправно състояние, той не може да живее както трябва. Ако гърдите му не са в изправно състояние, той ще има друг род спънки. Най-после, ако и мозъкът му не е в изправно състояние, това още не може да се нарече живот. Истински е животът, когато мозъкът, белите дробове и стомахът на човека функционират както трябва; или научно казано, когато мозъчната нервна система и симпатичната нервна система в човека функционират правилно. Това в обществения живот го наричат така: да имаш външни добри условия, да имаш пари, средства, да си богат, да си здрав; кръщават го с различни имена. Обаче да имаш пари, това е резултат; да имаш средства, това е резултат; да имаш здраве, това е пак резултат.

Ние говорим само за резултатите, но резултатите нищо не правят. Резултатите могат да се изгубят. И всички хора страдат, понеже разчитат все на резултати. Някой разчита например на своята

доброта. Добрината е един резултат. Че си добър, това е резултат. Ти трябва да работиш. Някой пък счита, че като работи до изтощение, това е работа. Мнозина казват, че са се изтощили от работа. Изтощаването не е работа. Работата е едно естествено положение, което природата е създала в човека. Ако някой се изтощава от работа, това е съвсем криво разбиране на работата. Някой иска да разбогатее, да превъзмогне нещата. Той се смущава, много неща разбъркват ума му. Хората днес разрешават въпроси, които не могат да се разрешат. Като правих своите изчисления из България, един млад философ ме запита: „Като виждаш моята млада другарка, как мислиш, ще ми остане ли тя вярна до края на живота ми, или няма да ми остане вярна?“. Той изпрати другарката си в другата стая да свърши някаква работа, а мене ме запита за нея. Казах му: „Аз зная какво ще стане, но не мога нищо да ти кажа, това не е моя работа. Ти сам ще опиташ това“. И да кажа, и да не кажа, работите ще си станат както трябва. И положително нещо да му кажа, и отрицателно нещо да му кажа, работите ще си станат както трябва. Има неща, които по никакъв начин не могат да се предотвратят. Ние искаме да предотвратим някои неща. Мъчим се, но не можем да ги предотвратим.

Питам: защо грехопадението на човека не можеше да се предотврати? Нима онези, които бяха в невидимия свят, в небето, не бяха умни, не знаеха нещата, та не можеха да предотвратят това грехопадение на човека? Те не можеха да го предотвратят при всичкото си знание и мъдрост. Ще кажете, че това било невъзможно да се предотврати. Не, не разбирайте така нещата. Вие не можете да предотвратите пиянството. Пиянството започва с водата. Причината за пиянството е водата. Ако човек не пиеше вода, той нямаше да пие и вино. Водата е виновна за пиянството. Като пие вода, човек пие и вино. Пиянството е неизбежно, понеже е неизбежно и пиенето на водата. Трябва да се спре целият процес на пиене на вода и тогава само да се лекува пиянството, а

това е невъзможно. За предпочитане е пиянството, отколкото да се спре пиенето на водата, защото в края на краищата пиянството може да се изправи. Човек не е по-силен от водата, но е по-силен от виното. Следователно човек не може да спре пиенето на водата, понеже в този процес е животът. Пиенето на вино е второстепенен процес, на който човек е господар. Също така и грехопадението е второстепенен процес в природата, на който човек е господар. Да съгреши човек, това е в неговата възможност, но той може и да спре този процес. Човек има възможност и да не съгреши. Ако иска, може да греши, никой не може да му забрани да греши. Никой не може да му забрани и да не греши.

Като говоря за греха, аз го вземам в смисъл, че грехът се явява след погрешката. Значи грехът започва от погрешката. Грехът е резултат на едно неразбиране на живота. Онзи, който разбере истинския процес на живота, той няма защо да греши. Но онзи, който не е разбрал живота, той има възможност да греши. Не са хората първите, които са съгрешили. И по-напредналите същества са грешили. За да греши човек, той трябва да бъде много умен. Грехът се дължи на голяма интелигентност. Вие не разглеждайте греха така, както е поставен в живота. Първично грехът е влязъл в света по повод на някаква добра мисъл. Резултатите на тази добра мисъл са произвели греха. Резултатите са произвели някакво спиране на органическия живот на човека. Това спиране пък е създало страданията. От чисто органическо гледище страданията не са нищо друго освен натрупване на излишна енергия, на която човек не може да издържи. Понякога в мозъка на човека се натрупва много излишна енергия, която причинява смущение в мислите му. Това смущение в мислите причинява една болка в чувствата му и най-после тази болка се отразява и в организма му – явяват се органически последствия. Това се дължи на ред енергии, които не са поставени на своето място. Значи в човека може да се зароди едно неестествено желание. Естествено е в

човека желанието му да яде, но от това естествено желание може да се зароди и едно неестествено желание. Например неестествено е желанието лицето на човек да стане червено, очите му да станат светли, за да го харесват хората. Този човек има желание да тури в стомаха си повече храна, за да стане лицето му червено, но той не знае точно колко храна трябва да тури, за да не таксува стомаха си. И после, ако човек се безпокои за своята красота, той може да я изгуби. Това, което човек желае много, може да го изгуби и това, което никак не е желал, може да го придобие. И едното е вярно, и другото е вярно.

Сега аз чета за резултатите в последната лотария. Там едно число с шест цифри е спечелило 300 хиляди лева. Какви бяха първите три цифри на това число, не обърнах внимание, но последните три бяха деветки. Това случайност ли е? За онзи, който не знае, това е една случайност, но за онзи, който знае, ни най-малко не е случайност. Това число, с трите деветки, непременно трябваше да спечели. Може би този, който е взел печелившия билет, са го убеждавали да го вземе, а той се е колебаел и сега се учудва, че това число именно, с трите деветки, печели. Много хора от европейските държави се възмущават от лотариите, считат, че те са един неестествен процес. Питам: нима както хората живеят, това не е един лотариен билет? Нима животът на сегашните хора не е една лотария? Сега хората живеят точно по правилата на лотарията. Те вземат един билет и очакват да им се падне нещо. Това е една много рядка възможност. При това, всички хора все очакват нещо хубаво да им се падне. И в края на живота си всички се разочароват, че това, което са очаквали, не е дошло. За да не се разочаровате, по-умните хора, които са дошли на Земята, са създали една теория за продължаване на живота. Те казват: „Сега нищо не спечелихте, но в следващата лотария може да спечелите“. Религиозните хора пък казват, че поне за в бъдеще ще благуват. Източните народи казват, че

като се прероди човек в следващия си живот, тогава ще спечели билетът му. Възможно е това, но и невъзможно е. Има неща, които са интересни в живота на хората, а именно че природата не е поставила човека в крайни лишения. Тя го е сподобила с всички онези възможности, които са необходими за неговото развитие. Ако човек се вслушваше в дълбочината на своята душа, на своите мисли и чувства, той би правил много по-малко погрешки, отколкото сега прави. Но човечеството се намира пред един вторичен, външен процес, който го заблуждава.

Навярно сте чували баснята за вола и жабата. Видяла един ден жабата, че подковават вола, и вдигнала крак. Тя си мислила, че ако я подковат като вола, животът ѝ ще се изправи. Не само че животът ѝ няма да се изправи, но след като я подковат като вола, ще я впрегнат на нивата да оре по цял ден. Волът ѝ казал: „По-добре остани в блатото да си пееш по цял ден, отколкото да дойдеш като мене да ореш по цял ден на нивата". Питам кой живот е по-добър: на жабата, която не е подкована и пее по цял ден в блатото, или на вола, който е подкован и оре нивата? Също така и хората често искат да имат опитността на вола, без да знаят, че ще минат по съвсем друг път на живота. Жабата ни най-малко не разбирала положението на вола. Тя мислила, че да я подковат, това е едно благословение, а не труд, на какъвто е подложен вола. Това е един непоносим труд. Обаче жабата, с нейната материалистична философия, казва: „Аз съм дошла на Земята да живея". Че ще живее, това е хубаво. Няма същество, което да е дошло на Земята и да не живее. Това е право, но питам: кой е онзи, който ще реализира благото на това същество? Кой е онзи, който ще се грижи за нас? Сега ние отхвърляме правата мисъл в природата и казваме: „Ти трябва да бъдеш умен, да си уредиш живота". В какво седи тази умност? Най-първо, ние трябва да разбираме онези условия, които природата е вложила в нас, да разбираме своето естество с възможностите, които се крият в него, да разбираме външните условия, с които трябва да се справим. Ако

нямаме ясна представа за силите, които функционират в нас, ако нямаме ясна представа за условията, които ни очакват отвън, тогава ние не можем да имаме щастлив живот.

Лесно щеше да бъде, ако животът зависеше само от нас. Той не зависи само от нас, защото животът на всекиго едного е колективен. Не зависи само от човека да бъде щастлив. За да бъде един човек щастлив, хиляди, хиляди същества трябва да влязат в неговия живот като условие за неговото съществуване. Не само това, но вие казвате, че трябва да имате добър баща и добра майка. Това е неразбиране на живота. За да имате добра майка и добър баща, трябва да дойдат още хиляди условия на помощ. Трябва да се съчетаят най-благородните условия около човека, за да бъде той щастлив. Казвате: „Трябва да имаме вяра". Вяра има само в съчетанието на тия условия в живота. Ако животът на хората често е нещастен, причината за това е, че те са изгубили вяра в съчетанието на тия външни условия. Те искат да създадат нови условия на живота, но не знаят, че като създадат новите условия на живота, ще нарушат онзи естествен ред, който съществува в природата. Те не знаят, че за новото, което искат да създадат, нямат основа в самите себе си. Вземете положението, когато животните се разделиха в своите убеждения. Половината от млекопитаещите поддържаха теорията за месоядството, а другата половина поддържаха теорията за вегетарианството. Или вземете мъховете, лишеите и подобните на тях – те се залепват за някой камък и го изяждат. Те са всеядни, разлагат камъка и благодарение на това се образува почва от камъните. Но това е един научен въпрос, който трябва да се доказва. Има ред факти, които доказват какви са били външните условия, за да разделят и растенията, и животните на тези две категории помежду си: на месоядци и на вегетарианци. Но да оставим този въпрос настрани. Онези, които са месоядци, ядат тревопасните, а онези, които са

тревопасни, се опасяват от месоядците и това стана причина да си създадат органи, с които да се защитават. Казвате: „Защо на вола му израснаха рога?“. Как няма да му израснат рога? В големите страдания, в мъките, които прекарваше, най-после волът си каза: „Не мога да остана така кротък, няма да се оставя да ми късат месото, трябва и аз по някакъв начин да се защитавам“. И в това усилие да се защитава му израснаха рога. Рогата на вола са оръжие, с което той се брани. После той си каза: „И пръстите си трябва по някакъв начин да пригодя. Няма да ги оставя да стоят тъй разделени, но ще се превърнат в токмак, че да удрям с тях“. Също така и конят по причина на външните условия измени пръстите си в копито, с което да рита, да се брани. Та когато ние се чудим защо животните имат такива оръжия, ще знаем, че всичко това е създадено благодарение на неблагоприятните условия, при които са живели.

Положението на сегашния човек показва, че той е минал във фазата на благоприятните условия на живота. Които изучават криминална психология, забелязват, че ония типове, които се проявяват като престъпници, постепенно се връщат по атавистичен начин към своето минало, към своите деди и прадеди, вследствие на което пръстите им започват да стават по-къси и по-дебели в основата си; палецът им започва да става топчест и много къс. Това се забелязва и в ред поколения. Когато животът на човека правилно се развива, палците му започват да се оформят, стават по-дълги, а съразмерно с тях се оформят и останалите пръсти. Щом се наруши хармонията, палецът, който означава разумната воля в човека, започва постепенно да се скъсява. Долната част на палеца означава волята в човека, средната част означава неговата интелигентност, а третата, най-дебелата, означава неговите чувства. Тъй щото, когато интелигентността у човека се развива, съобразно с това се увеличава средната част на палеца му. Когато пък правилно се развива волята в човека, първата фаланга на палеца се развива добре. Представете

си, че едно дете се ражда по атавизъм със своите лоши наклонности от миналото, а вие не обръщате внимание на онези признаци, които природата му е поставила. Няма да мине много време, и това дете ще започне да проявява лошите наклонности, които носи от своето минало, когато е било млекопитаещо. Атавизмът подразбира връщане към старото. И това, че много хора се проявяват като престъпници, не е нищо друго освен връщане по атавизъм към старите навици на тяхното минало. Те трябва по един разумен начин да се справят със своите стари, минали форми на съществуване. Човек може да бъде религиозен, набожен, и при все това пак да се проявяват в него тези стари навици. Ако той е религиозен и разумен, по-лесно може да се справи със своите стари навици.

Казвам: в социално отношение вие имате да се справяте не само с мъчнотии, които се дължат на вашето сегашно възпитание, но имате да се справяте и с ред навици на своето минало, които ви правят нещастни. Ето, у човека има едно състояние на гняв, което често се изразява навън. Той, и да стане духовен, пак ще се гневи, но ще може повече да се въздържа, ще работи съзнателно. Какво придобива човек, като се разгневи? Той мисли, че като махне с ръка, ще придобие нещо. Да, но като махне с ръка, нищо не става. Седят двама души и разговарят. Единият е религиозен човек, но много гневлив. Другият му казва: „Слушай, по-малко ще говориш, не искам да те слушам да ми разправяш твоите религиозни работи". Религиозният отвръща: „Ти слушай, бъди внимателен към мене. Не ме предизвиквай, защото и без това едва съм успял да потуша своите стари навици. Ако още ме предизвикаш, не зная какво ще направя". Онзи казва: „Аз ще ти изкажа какъв атавизъм има у тебе" – зашива му една плесница. Религиозният става, зашива му две плесници и го поваля на земята. – „Ама така бие ли се?" – „Бие се, да видиш какъв съм аз. Едва бях се вързал, но сега пак се развързах." Седи религиозният отгоре му. Пита го другият: „Ти знаеш ли какво нещо е Евангелието?". – „Зная,

братко.“ – „Добре тогава, защо ме биеш? Нали Христос е казал, че като ти ударят едната страна, трябва да дадеш и другата?“ – „Да, така е казал, но това е правило само за ръцете, за краката няма никакъв закон. За ръцете има само закон, като те ударят, да мълчиш.“

Често и вие, при най-добрите условия, при най-добрите ви състояния, излизате от себе си. При най-доброто ви състояние може да дойде някой и да ви извади от това състояние, да ви постави по атавизъм в условието да проявите своите лоши навици. Не казвайте, че не можете да се въздържате. За човека въздържанието е един умствен процес. Ако не е господар на своите мисли, човек външно не може да прояви никакво въздържание. Казвате: „Защо трябва човек да се въздържа? Защо трябва да вярва?“. Вярата е процес на ума. Ако не мислиш, ти не можеш да се въздържаш; ако не мислиш, ти не можеш да вярваш. – „Ама той може да ме бие.“ Не може да те бие. Ако ти имаш силна мисъл, с мисълта си можеш да спреш когото и да е. Ако ти си умен човек, можеш да спреш когото и да е. Сега вие се интересувате по кой начин можете да спрете човека. Това е цяла наука. Дават на едно малко дете един голям чук. То взима чука, едва го тътри, едва го влачи, а иска да чупи с него камъни. Това е невъзможно. Среща го един възрастен и го пита: „Защо носиш този чук?“. – „Искам да чупя камъни.“ – „Как ще чупиш камъни, когато едва влачиш чука?“ Този човек е юнак, взема чука, начупва камъните на детето и му казва: „Хайде сега, вземи камъните и си иди у дома“. Като го видели майката и бащата, запитали: „Кой ти начупи тези камъни?“. – „Аз ги начупих.“ – „Че как тъй? Ти не можеш да държиш чука в ръка, а камъни ще чупиш!“ – „Какво мислите вие? Аз начупих камъните.“ – „Я да те видим, вдигни чука!“ Опитва детето, но не може да го повдигне. – „Как тогава си натрошил тия камъни?“ – „Вие ме обезсилихте, като дойдохте при мене.“

И вие, като направите една погрешка, казвате, че условията били такива – като са дошли баща ви и майка ви при вас, те са ви обезсилили. Не, не е там въпросът.

Въпросът е в знанието. Ако имате една пушка, пълна с барут, и поставите един фитил на запалката ѝ, тя непременно ще гръмне. Кой е виновен за това? Грешката не е в пушката, нито в запалката. Вие трябва да бъдете умни, да извадите барута, да извадите и запалката, за да не гръмне пушката. Не казвайте след това, че можете да спрете запалката. Там е вашата погрешка: вие запалвате барута, а после искате да се предпазите от удара на пушката. Човек е създаден по два начина: едни създадоха доброто у него, а други – злото. В човека има ред бомби от различен калибър. Някой път дойде в ума ви някоя мисъл и вие казвате: „Чакай да туря един фитил на тази мисъл, да видя каква е“. Да, но тази мисъл е бомба. Всеки ден експлодират по няколко бомби във вас или най-малко една бомба. Има бомби на гнева, на неверието, на съмнението, на ревността, на учеността. Щом запалите фитила на една от тези бомби, тя непременно ще произведе своя резултат. После, като не разбирате живота, ще кажете: „Защо Господ е създал света така?“. Не палете фитилите на тези бомби, нищо повече.

Съвременните хора имат добри стремежи, но не знаят как да ги постигнат, какви правила да приложат. Някой иска да стане добър човек. Добро е желанието му, но базата, върху която той е застанал, е крива. Човек е добър, но трябва да постъпва добре. Вие сте добри, но трябва да постъпвате добре. Не е въпросът добри да бъдете, но трябва добре да постъпвате. Някой казва: „Аз трябва да бъда умен“. Не, умно трябва да постъпвате. Разумност съществува и в растенията, макар хората да ги мислят за глупави. В растенията има такава разумност, такава интелигентност, каквато много от хората тепърва трябва да придобиват. Растенията се справят с най-лошите условия на почвата и оттам си изкарват храната. Ако човек би се поставил в такива условия, едва ли би могъл да изкара нещо от тази твърда, неблагоприятна почва. Това, с което хората не могат да се справят, с него растенията се справят лесно. Ето, човек не може да се справи с въглеродния двуокис, докато

растенията лесно се справят с него. Това, което е вредно за нас и ни задушава, от него растенията изкарват своята храна и поддържат живота си. Те турят на работа въгледвуокиса. Кой е по-умен тогава? Ние създаваме въглената киселина, а те я използват и ни я възвръщат обратно във вид на хранителни вещества. Ние казваме, че растенията са глупави, а от тези глупави растения очакваме храната си. Питам: права ли е тази наша съвременна философия? Ако растенията наистина бяха глупави, ние щяхме още повече да оглупеем.

Ето защо, за да стане човек по-умен, препоръчват му да яде разни плодове. Колкото по-голямо разнообразие има у човека, толкова по-умен става той. Значи ще трябва да ядете и лук, и чесън, и боб – черен и бял, и грах, и зеле, а после и най-разнообразните плодове, които съществуват на земята, тъй както са наредени според степента на своята интелигентност. Който е умен, от всички тия форми, от тия плодове ще вземе онези, които са необходими за неговата интелигентност, да я усилят, да я развият повече. Ако някой иска да стане изящен, деликатен, да знае как да постъпва, той трябва да яде от най-хубавите ябълки, а не от грубите. Който иска да стане разумен, интелигентен, нека да яде круши, но от най-хубавите, с крушообразната форма, а не от валчестите, и да са такива, които имат хубав жълт цвят. Който иска да развие благоутробието* си, нека да яде от валчестите ябълки. Яжте още и гулия, и зеле, всички те придават нещо хубаво на човека. Който пък иска да изправи бъбреците си, нека да яде бял боб. Щом има нещо на бъбреците ви, яжте бял боб – те се нуждаят от такава храна. Който страда от очи, да яде леща. Аз не казвам, че с лещата ще излекувате очите си, но те ще придобият хубав израз. Аз не говоря за болни очи, но за здрави очи, които да поддържат своето здравословно състояние. По малко ще ядете от всичките тия храни,

* благоутробие 1. *книж. ирон.* Голям, добре охранен корем. 2. *книж. остар.* Добросърдечност, милосърдие, благоразположение.

за да поддържате здравословното състояние на своя организъм.

Такова ще е бъдещото разбиране на хората за храната. Човек трябва да прави ред опити в това отношение и да наблюдава какви резултати ще има. За в бъдеще ще има школа за храненето на човека. Например в понеделник човек трябва да употребява такива храни, които развиват неговото въображение. Във вторник трябва да се храни с храни, които развиват енергията му. Забележете каква е формата на пръстите – и те са в зависимост от храната и от работата, която вършат. Малкият пръст е останал неразвит, защото много е работил, а другите му братя са големи аристократи, баща им не ги е впрягал много на работа. Най-големият, средният пръст, е бил най-голям аристократ, той повече се е потривал, а малко е работил. От много работа малкият пръст не е пораснал, той е угаждал на всичките си братя, но затова пък е развил голяма практичност. Ти не можеш да бъдеш практичен в живота, ако нямаш съветите на малкия пръст. Той е меркурианец. Показалецът пък се намира под влиянието на Юпитер. Енергиите, които текат от него, представляват възвишеното, благородното, доблестта в човека. Същевременно показалецът е свързан с личните чувства в човека. Средният пръст е свързан със съвестта, със справедливостта в човека. Безименният пръст е свързан с вярата, с надеждата, с милосърдието в човека. Малкият пръст е свързан с обективния ум, с практичността в човека. Значи всеки пръст в човешката ръка има влияние върху неговото възпитание. Когато човек огрубее малко, добре е да разтрива палците си, за да повлияе на чувствата си, да станат те по-нежни, по-меки. Често чувствата на човека огрубяват поради прекомерна работа – той работи, когато трябва и когато не трябва.

Днес мнозина не знаят как да възпитават децата си. Ако хората знаеха как да възпитават децата си, те щяха да имат добри резултати. Когато детето огрубее в чувствата си, майката трябва да поразтрива от време

на време палците му и с това ще внесе в него по-голяма мекота. Като не знаят как да възпитават децата си, майките и бащите казват: „Дърво трябва за тия деца“. Не, не трябва дърво. Те не са разбрали как трябва да се възпитават децата. И криво са разбрали употребата на дървото. Според мене, да възпитаваш едно дете, това значи да знаеш как да го учиш. Тъй, с дърво, това ни най-малко не е учене. Дървото означава разумното в човека. Следователно, да биеш човека с тояга, това означава, че той първо трябва да мисли за Бога, а после и за себе си. Тояжката има два края: единият край си ти, а другият е Господ. В средата на тояжката пък са хората. Следователно, като биеш някого както не трябва, Бог взима другия край на тояжката и бие – тогава вече Господ бие. Казвате, че тояжката е излязла от рая. Щом е излязла от рая и я прилагаш върху другите, тя ще се приложи и върху тебе – ако не си умен, разбира се. Под думата „тояга“ аз разбирам лошите условия, при които човек се намира. Да употребиш тоягата върху детето, има смисъл, но само тогава, когато с нея можеш да му покажеш лошите условия, които съществуват и с които то може да се справи. Казвате: „Когото Бог обича, него наказва“. Питам: Господ досега кого е бил с тояга? Хората са се били с тояги, но Господ никого не е бил с тояга, макар в Писанието да е казано: „Когото Бог обича, него наказва“. Бог никого не е бил с тояга, но след като бащата бие детето си с тояга, казва: „Така е писано в Божия закон: когото Бог обича, него наказва“.

Сега да се върнем към новите форми на възпитанието. Ние имаме в себе си известни желания, които искаме да постигнем. Но за да постигне човек едно свое желание, той трябва да разбира законите, на които то се подчинява. Който не разбира тия закони, казва, че семето трябва да се извади от хамбара и да се посее на нивата. Но след като се посее на нивата, семето отново трябва да се върне в хамбара. В дадения случай ти не можеш да посееш всичкото семе наведнъж на нивата, ще посееш само част от него, а останалото ще оставиш в хамбара,

да не се хаби. С посаждането и израстването на растенията в растителното царство едновременно прогресираме и ние. В разумния свят могат да се забележат отношенията, които съществуват между растенията и човека. Като не знаят това, българите унищожават горите на общо основание. Аз съм наблюдавал какво правят българите. Живее някой българин до някоя гора, тръгва, носи брадвата си и покрай което дърво мине, все ще я опита. Затова дърветата са накълцани, осакатени. А тези дървета трябва да се пазят грижливо. При бъдещото възпитание на хората всеки трябва да има на свое разположение от пет до десет дръвчета, за които той специално да се грижи. И при възпитанието на децата трябва да се употреби като метод грижата за отглеждането особено на плодни дръвчета. По този начин децата могат да се превъзпитат. Като се каже на детето, че тази круша или ябълка, или слива е негова, то трябва да се грижи за нея, да я полива, да я отглежда, да я обработва. Сега как се възпитават децата? Не им се обръща внимание на плодните дървета и като влязат те в някоя чужда градина, първата им работа е да се качат на някоя слива или круша, да я обрулят, да чупят клоните ѝ. Детето няма предвид, че това дърво е разумно. Но когато детето започне да отглежда плодни дървета, то ще ги обикне, ще се свърже с тях и така ще се възпитава.

Също така трябва да знаете, че у вас има известни мисли, които приличат на растенията, и трябва да ги отглеждате грижливо. Има известни мисли в умствения свят, които са подобни на растенията, и ние трябва да ги посадим в ума си. Също така има известни чувства, които са подобни на растенията. Тях трябва да посадим в сърцето си. Вие искате да се самовъзпитавате, но не знаете как. Ако не можете да посадите една мисъл в ума си, едно чувство в сърцето си и да се грижите за тях като за плодни дървета, вие никога няма да се възпитате. Всяка мисъл и всяко чувство, които отглеждате в себе си, трябва да дадат плод. Вие имате някои мисли и чувства в себе си, които не дават никакъв плод. Те са

безплодни дървета, вследствие на което вие казвате: „Какво ли не мислих едно време, но нищо реално не излезе от това“. Вие сте мислили, като сте дошли на Земята, да бъдете щастливи. Това е погрешно схващане. Вие трябва да знаете, че на Земята първо ще имате разочарования, а след това ще дойде Царството Божие. Онова семе, което е в хамбара и желае да бъде посадено в земята, много се лъже, ако мисли, че ще бъде щастливо. То първо ще преживее най-големи разочарования, а след като поникне, даде стъбло, клони и листа, тогава едва ще дойде царството за него: то ще завърже, ще узрее. Същото е и за човека. Той първо ще мине през големи разочарования, а после, като даде плод и този плод узрее, тогава едва ще дойде разумността, щастието. Природата винаги иде на помощ на разочарованието. При най-големите разочарования на човека природата ще му дойде на помощ – да се справи той с най-големите мъчнотии.

Съвременните хора са попаднали в две противоположни течения: едни от тях уповават само на себе си – това е едната крайност; други пък уповават само на Бога. И едните, и другите не са прави. Да уповаваш на Бога, това значи да си вън от Него – то е едната крайност. Да уповаваш на себе си, това е другата крайност. И двата метода не са прави. Ти не си господар на целия свят, как можеш да уповаваш само на себе си? Човек може да уповава на себе си отчасти, отчасти може да уповава и на Бога. Ето какво аз разбирам под думите „да уповаваш само на Бога“: това значи да очакваш Бог да дойде да ти разоре нивата, да я посее, да ти донесе една стомна вода, да учи заради тебе, пък ти да завършиш университета и така нататък. Казвате: „Да ни помогне Бог да станем милионери“. С това природата не се занимава. Има неща, с които природата се занимава, но те са съществени. Казвате: „Де е Бог?“. Бог е в светлината. Като научите закона на светлината, ще влезете в съприкосновение с Бога. Бог е във въздуха. Като научите закона на въздуха, ще влезете в съприкосновение с Бога. Бог е във водата.

Като научите закона на водата, ще влезете в съприкосновение с Бога. Бог е в храната. Като научите закона на храната, ще влезете в съприкосновение с Бога. Следователно човек има четири допирни точки с Бога: чрез светлината, чрез въздуха, чрез водата и чрез храната. Някой дойде при мене, изправя се гордо и пита: „Де е Господ?". – „В светлината." – „Де е Господ?" – „Във въздуха." Вие не знаете какво е въздухът, не знаете свойствата на въздуха. Когато този въздух влиза в дробовете и пречиства кръвта, подтиква живота, това именно е Бог. Когато възприемете в себе си онова свойство на светлината, което ви дава подтик за знания, това е Бог. Когато възприемете в себе си онова свойство на водата, което утолява жаждата ви, това е Бог. Онова свойство на храната, което дава сила, което дава здраве на човека и поддържа вечно запаса на неговите сили, това е Бог.

Аз не искам да се обезсърчавате, да казвате, че нямате разбиране за Бога. Вие имате разбирането, но сте го подценили. Като сте изгубили съществения, вие търсите днес Бога навсякъде, търсите го на небето, на звездите, но никъде не го намирате. Досега никой не е намерил Бога. Казвате, че е горе. Вдигате очите си нагоре, но не можете и там да Го намерите. Защо вдигате очите си нагоре? Защото светлината, водата, въздухът и храната идат все от горе. Понеже оттам иде всичко – и светлината, и водата, и въздухът, и храната, и животът, затова вдигате очите си нагоре, но не се спирате върху това и изгубвате добрите условия. Ако нямаш светлина, ако нямаш въздух, как ще си вдигнеш ръцете, за да се молиш? Ти цял ще се смръзнеш. Ако водата, въздухът, светлината и храната изчезнат, де ще се молиш и за какво ще се молиш? Право е казал мъдрецът, че ние живеем и се движим в Господа. Ние живеем и се движим в светлината, във водата, във въздуха и в храната. Голяма част от нашето тяло е само вода. И с храната е същото. Защо се радвате всяка сутрин, като изгрява Слънцето? Защото от него иде животът. А сега мнозина казват: „Не трябва да се гледа към Слънцето". Добре, няма какво да се

гледа Слънцето. Колкото и да гледате към него, няма да го видите. То е на 92 милиона мили далеч от нас, виждаме го като една малка топка. Светлината е онова, на което аз се радвам и което гледам. Въздухът е онова, на което аз се радвам и приемам в себе си. Водата е онази, на която се радвам и приемам в себе си. Тя ми носи живот, който постоянно тече в мене. Най-после на храната се радвам и я приемам в себе си, защото и тя ми носи живот.

Казва Христос: „Доброто семе, което е паднало на добрата почва, стори плод стократен". Плодът е резултатът. Стократен плод – това е един вътрешен метод. А другото е само постижения. Сега да тълкувам значението на единицата и на числото 100. Единицата, това е Бог; първата нула, това са условията на Любовта; втората нула, това са условията на Мъдростта. Следователно всеки човек, който води Божествен живот, е използвал двете нули, двата зародиша. Който разбира, това са за него зародиши; който не разбира, това са две нули. Който разбира, той ще използва условията на Любовта и Мъдростта и ще съгради това, което иска. Единицата ще внесе в тебе онази мекота, при която никой не може да ти причини никакви пакости. Двете нули ще ти дадат онази сила, с която ще бъдеш непобедим. Който дружи с Любовта и Мъдростта, той винаги остава непобеден, понеже има в себе си най-голямата топлина и светлина, при които никой не може да му направи никаква пакост. Знаете ли каква е тази топлина? От тази топлина и на дявола космите настръхват. Няма нечист въздух, който, като попадне в огъня на Любовта, да не се стопи – стопява се като свещ! Като види човек на Любовта, и дяволът бяга от него. И мечката бяга от този огън. Защо? Защото, като се приближи при него, изгаря. Любовта е най-силният огън. Дето мине, всичко разтопява. Стани приятел с Любовта, да видиш как ще избягат всичките ти врагове. Всички врагове изчезват пред човека на Любовта, а остават само приятелите му. Само враговете бягат от Любовта.

Вие говорите за някаква любов, но тази ваша любов аз я наричам товарна, впрегатна любов. Казвате: „Тежко е да се живее в любовта“. Вие говорите за онази любов, която ви е впрегнала, натоварила, качила се е върху вас и казва: „Дий, хайде карай, синко, напред! Хайде на нивата“. После ще ви погледи малко, ще ви помилва и ще ви залъже с малко зобчица, с малко сенце. Аз говоря в преносен смисъл. Това са онези ваши вътрешни заблуждения, които не разбирате, вследствие на което вие оставате само със сеното и казвате: „Не си струва да се живее. Аз ще туря край на живота си“. Знаете ли колко е смешно, когато човек казва, че ще тури край на живота си? Той не е смел да тури край на живота си. Досега аз не съм срещнал човек, който да е турил край на живота си. Щом дойде до края на живота си, той се намира вече в огъня на любовта. Който иска да тури край на живота си, той ще се намери в огъня на любовта и любовта ще го научи как трябва да живее. Който влезе веднъж в огъня на любовта, той не може да остане там. Любовта е единствената сила в света, която не оставя никого на спокойствие. Тя казва: „Слушай, ти трябва да работиш“. За кратко време може да ти даде почивка, но после веднага казва: „От тебе се иска работа“. Да седиш на едно място като на курорт, като на пансион, тя не позволява това. Тя всички впряга на работа. Дето и да минете, всички работят и всички са доволни при нея. Най-добрите работници са при любовта – всички са доволни от нея. И им плаща колкото искат. Тя казва: „Ще ти платя толкова, колкото можеш да носиш“. Това е казано на наш език. Ако можеш да носиш 100 килограма на гърба си, ще ти ги даде. Знаете, това е златото, което трябва да носите сами, без ничия помощ. Но докато сте при нея, вие трябва да се откажете от голямото знание, защото понякога голямото знание причинява големи вреди на човека. Как се образуват болестите в човека? Болестите се образуват от неразбраната любов. Съвременната психология е навлязла в една област на знания, според които обяснява всяка болест, всяко

болезнено състояние в човека. Психолозите обясняват, че човек е влязъл в разрив със своите чувства и мисли. Следователно, когато в човека се явят два разрива – един в чувствата му и един в мислите му, веднага в него се създава едно болезнено състояние. При здравословното състояние на човека няма никакъв разрив, там има само растене и развитие, там всяко чувство расте и се развива. При всеки разрив чувствата не растат и с това причиняват пакости на човека, те са като онези яйца запъртъци.

Казвам: когато дойдете до отчаяние и кажете, че не си струва да се живее, спомнете си за любовта, която повдига човека. Представете си в този момент онези хиляди поколения преди вас, които са работили за вашето щастие. Милиони същества са работили за вашето щастие, а вие в един ден плюете на този труд и казвате, че не си струва да се живее. Кое ви дава право да сте недоволни, като имате предвид труда и работата за вас на тия хиляди поколения? Кое ви дава право да сте недоволни? Казваш: „Аз имам право да съм недоволен от това, което имам сега. Не съм благодарен за това, което ми е дадено". Вие нямате ясна представа за положението, затова сте недоволни, но след това ще дойде обратният процес. Обратният процес е процес на вземане: ще ти вземат всичко това, от което си недоволен. С вас ще се случи това, което се случило с един човек, голям богаташ, но и голям скъперник. Този богаташ живял някъде в Испания. Като бил голям скъперник, той на всички хора, които идвали при него за заеми, взимал големи лихви, одирал им кожите. Той се прочул на далечно разстояние със своето скъперничество и лихварство. Всички хора, на които давал пари, пъшкали под неговия гнет и си казвали: „Не е за живеене в този свят". Най-после решили да се оплачат от него на царя. Царят заповядал да го вкарат в затвор и да го държат там три дена гладен и жаден. Като огладнял и ожаднял, богаташът започнал да вика за вода, за хляб, но веднага го запитали: „Ще дадеш ли десет хиляди лева за една чаша вода?". – „Това е кожо-

дерство!“ – „Да, но и ти така си постъпвал.“ Като видял, че не може другояче, той се принудил да даде колкото му поискали. После искал малко хляб – пак трябвало да даде десет хиляди лева. Така прекарал той една година в затвора, през което време за всяка чаша вода и за всяко парче хляб трябвало да дава по десет хиляди лева. Най-после той казал: „Вече нямам нищо, няма какво да давам“. – „Сега разбра ли как трябваше да постъпваш с хората, които идваха при тебе? Тук и ти трябва скъпо да плащаш за чаша вода и за парче хляб.“ Като му взели и последната пара, запитали го: „Какво е сега твоето положение?“. – „Не е за живеене.“ – „Онези хора, които идваха и се оплакваха от тебе, и те казваха, че не е за живеене.“

Сега всички хора седят и очакват светът да се оправи. Управляващите казват: „Трябва да се оправи светът“. Отлична идея! Аз желая тази идея да се реализира, да се оправи светът. Религиозните казват, че Христос ще дойде да оправи света. Добре, Христос дойде преди две хиляди години да оправи света, но евреите му казаха: „Да си вървиш там, отдето си дошъл“. Не било време да се оправя светът. И Христос си отиде. Питам: ако Христос дойде днес, ще оправи ли света? Вие мислите, че като дойде Христос, той ще употреби топове, ще помете света. Светът може ли да се оправи по този начин? Ето, в 1914 година народите воюваха помежду си, но оправиха ли с това света? Ако Христос дойде днес, той ще донесе едно ново учение, ще покаже на всички хора – и на религиозни, и на светски, как трябва да се живее. Всички хора трябва да живеят така, както Бог е наредил. Колко хора има днес готови, та като дойде Христос, да могат да живеят тъй, както той ще проповядва? Казвате: „Христос посвети всичко за Бога“. Бог не се нуждае от това. Той иска да се създаде за всички разумна работа. И знаете ли какъв ще бъде светът тогава? Във всеки дом ще има само по две деца, едно момче и едно момиче, а не както сега има по десетина деца. И този дом трябва да е с три стаи и кухня, също и с една градина, за да си имат всичко, от каквото се нуждаят. Този ще бъде първият

социален закон. Това ще проповядва Христос, като дойде: във всеки дом да има по едно момче и по едно момиче. Ще кажете, че Яков е имал дванайсет сина. Да, той не разбираше закона. Той имаше дванайсет сина, но един от тях отиде в Египет и лежа две години в затвора. Като ви говоря, че във всеки дом трябва да има по едно момче и по едно момиче, това е външната страна на закона. Тъй както съвременните хора мислят, светът никога няма да се оправи.

Другояче седи идеята за едно момче и едно момиче: в човека трябва да има една основна мисъл, която да бъде неговият син, и трябва да има едно основно чувство, което да бъде неговата дъщеря. Това са децата в един дом, тоест в един човек. Нека останат и за твоите ближни, и те да имат по две деца – няма ти да ги вземеш всичките. В света има хиляди и милиони деца. Защо човек да не се радва и на чуждите деца? Защо да не ги счита за свои? Вие имате едно криво разбиране. Раждането на много деца показва лошите условия на живота. Ето, рибите, които живеят при много неблагоприятни условия на живота, хвърлят по 300 – 400 хиляди семенца, от които едва ли десетина се оплождат – всички останали биват изядени. След всичко това казвате, че трябва да се размножавате. И плодните дървета, които дават с хиляди плодове, живеят при неблагоприятни условия. Колкото животът се подобрява, толкова количеството ще се намалява, а качеството ще се подобрява. И сега хората се размножават по количество, но не и по качество. Колко синове имаше Яков? Дванайсет. Но от всички тях той обичаше най-много Йосиф, който завладя сърцето му. И Яков му направи една особена пъстра дрешчица, отличаваше го от другите си синове. Той се хвалеше само с Йосиф, а като го видеше, сърцето му трепереше. Той казваше: „Без Йосиф не мога да живея“, любимец му беше. Но изпратиха го в Египет, при най-лошите условия. Йосиф превъзмогна тия условия и остана първенец. Яков си казваше: „Щом Йосиф можа при тези условия в Египет да стане първенец, струва си да бъде мой любим син“.

За едно свое любовно чувство една жена хвърли Йосиф в затвора, като му каза: „Ще лежиш тук, да знаеш как се отговаря на жена“. За да избегне изкушението, той си остави дрехата и избяга вън от затвора. Той ѝ казваше: „Как мога аз да те обичам? Друг те е обикнал преди мене“. Двама души не могат едновременно да обичат един човек. Как ще разберете тази идея? Аз трябва да бъда конкретен, да разберете добре тази идея. Ето как я разбирам аз, как седи тя в моя ум. Вие отивате на гости при едного, който ви гощава много добре, богато. Друг след това идва и ви кани да отидете в неговия дом, и той да ви нагости. В този ден вие вече сте добре нахранени, каква нужда има още да се тъпчете? Вие нямате само една нужда, този човек може да ви даде нещо друго. Или пък може да почака и в друг ден да ви покани, когато имате нужда да ядете. – „Ама аз искам да покажа своята любов.“ – „Не можеш сега да я покажеш, този човек е при мене, аз го гощавам. Ти остани за друг ден.“ Тази е идеята ми, че двама души едновременно не могат да обичат един и същи човек. Сега вие ще се усмихнете малко. Не, с усмихване тази работа не става.

Един руски княз се влюбил в една почтена графиня, която била от добро семейство, но доста изпаднало. Тя мислила, че князът е богат, но и той нямал нищо. Те се срещали по сто пъти на ден и все се целували. Като се оженили, три дена само се целували, но седели гладни. Жената казала: „Гладна съм“. – „Ну, поцелуемся.“ Да, поцелуемся, но хляб трябва! Първо трябва друг хляб, а целувката да остане на второ място. На своя възлюбен трябва да дадеш първо светлина, въздух и храна, че после останалите неща. Целувката е само един външен етикет. Първо трябва да дойде Божественото у нас, че после да дойде целувката – по човешки, както подобава. Когато у нас Божественото не е дошло, тогава и целувката не струва, тя не е на мястото си. Когато Божественото е дошло у нас, тогава и целувката си е на мястото. Това са новите разбирания в живота. Вие сте изпратени на Земята, в затвор сте. Наближава времето

да излезете от затвора. На някои от вас ви остават още няколко месеца, затова гледайте, като излезете от затвора, да уредите работите на Египет. Като уредите работите на Египет, ще уредите и вашите работи. Ако не уредите работите на Египет, няма да уредите и вашите.

Това значи да уредите вашите мисли, вашите чувства и вашите постъпки – затова сте изпратени на Земята. Казвате: „Като отидем на онзи свят". Като отидете на онзи свят, в невидимия свят, там работите са наредени, там е лесно, но тук, тук трябва да си уредите работите. Като отидете на онзи свят, там всички ще живеете добре. Онзи свят е уреден, но тук, на Земята, трябва да се учите. Тук се изпитва характерът ви. И каквото тук придобиете, каквито сте тук, такива ще бъдете и горе. Ако тук обичате да умувате, и на онзи свят ще бъдете същите. Като отидете там, ще видят, че сте много закъсали и пак ще ви изпратят на Земята. Те ще се погледнат помежду си, нищо няма да ви кажат, но ще си пошепнат: „Трябва да го изпратим на Земята, в друго училище". Пак ще се погледнат, пак ще си пошепнат същото. Ще им кажете: „Какво си говорите?". – „Говорим си, че трябва да ви изпратим на Земята, да си завършите училището." Вие не можете да живеете в невидимия свят, докато не сте завършили земното си училище. Ще живеете на Земята две и повече хиляди години и след това с експрес ще си отидете горе, в невидимия свят. Необходимо е да се завърши училището на Земята. Не си правете илюзии, че можете лесно да се освободите. Не мислете, че можете да отидете на онзи свят преждевременно, да избегнете задълженията, които имате на Земята.

Впрегнете се на работа за сърцето си, за ума си, за волята си, че като срещнете един ден Христа, да го познаете и той да ви каже: „Дерзай, върви напред, този е пътят!". Христос ще дойде от горе, но вече при по-благоприятни условия. Знаете ли как дойде Христос преди две хиляди години на Земята? Той дойде с големи

мъчнотии, за да научи нещо. Следователно и вие като него ще се учите. Казва се, че като дойде втори път Христос на Земята, това ще бъде вече при много по-благоприятни условия. Преди две хиляди години той донесе всичките си блага на камили, но ги върна назад, защото хората още не бяха готови за тях. Като дойде втори път, той пак ще дойде с камилите си, ще донесе благата, защото тогава хората ще бъдат по-готови. Тогава върна всичките си подаръци, а като дойде втори път, нищо няма да върне, всеки ще приеме своя подарък. При условията на новия живот всичко това ще бъде.

Благословен Господ Бог наш
Тайна молитва

20 януари 1935 г., София, Изгрев

Недейте се грижи за живота си

Недейте се грижи за живота си, що да ядете, нито за тялото си, що да облечете.

Отче наш
Ще се развеселя
12. глава от Евангелието на Лука, от 22. стих надолу
Духът Божи

„Недейте се грижи за живота си.“ Има една разлика между болните и здравите хора: болния трябва да го утешаваш, а здравия трябва да го учиш. Това са две различни състояния. Здравият иска да го учиш, а болният иска да го утешаваш. Болният иска да влезеш в неговото положение. Оттук казвам, че има две категории хора: едни, които искат да ги утешават, и други, които искат да се учат. Който е болен, ще влезе в болница, дето ще го утешават, а който е здрав, ще се стегне да учи.

„Недейте се грижи за живота си.“ Само болният се грижи за живота си, защото, ако не се грижи, кой ще му донесе ядене, кой ще го погледне? Той гладен ще умре. Здравият ни най-малко не се грижи. Следователно, щом се грижиш за живота си, болен си, щом не се грижиш, здрав си. Това е диагноза за здравия и болния. Само така може да се определи диагнозата, да знаеш здрав ли си, болен ли си. Щом се грижиш много за живота си, болен си. Тогава де ти е мястото? Не ти е мястото в училището, но в болницата, при милосърдните сестри, при лекарите, които ще те утешават, ще те лекуват. А щом си здрав, ти нямаш нужда от други, ще се учиш. Затова именно Христос казва на учениците си: „Не се грижете за живота си“. Но се изисква дълбоко разбиране. Ние трябва да разбираме красивото в живота. Вие ставате сутрин и ако времето е студено, това веднага ви се отразява зле, плашите се от студа. Ако пък е лято и

вън е горещо, температурата е около 35 – 40 градуса, вие веднага започвате да се плашите да не би храната да се развали, казвате: „Какво ли ще стане с храната?“. Ако е студено, плашите се, ако е горещо, пак се плашите. Та нима топлина от 35 градуса е голяма? Или пък се плашите от 25 – 30 градуса студ. Това студ ли е? Това е една прохладна сянка, дето човек може да се поразхлади само. Онзи, който чувства така студа, той се намира в едно болезнено състояние. Когато кожата ти е наранена, най-малкото съприкосновение с нея ти причинява болка. Когато кожата ти е здрава, никаква болка не усещаш. Следователно, ако усещате студ, това показва, че сте болни, не сте привикнали на студа.

В студа има скрита топлина. Хванете студа за гушата и го пратете да си върви. Не за гушата да го хванете, научно трябва да се изразя в този случай. Студът всякога свива хората. Всеки път човек не може да се справи със студа, понеже студът прилича на разбойник и като нападне човека, той не знае какво да прави. Тогава вие ще заприличате на онзи търновски адвокат, който отивал от Търново за Севлиево и носил в джоба си два револвера. По едно време го настигнали разбойници и претърсили джобовете му, да видят дали ще намерят пари. Като не намерили нищо освен револверите, запитали го: „Защо носиш тези револвери?“. – „За зор-заман*.“ – „Че какъв по-голям зор-заман чакаш от този?“ Адвокатът толкова много се бил уплашил от разбойниците, че не му дошло на ума за револверите. Такова нещо е и студът. Като свие човека, той се уплаши и не знае какво да прави. Страхът е едно неразумно състояние. Като не разбира законите, човек се плаши. Какво има да се плаши? Ученикът се плаши, когато не си знае уроците. Болният го е страх, когато е на умиране. Защо умира човек? Понеже е сгрешил някъде, научил се е да мушка. Понеже има още ред слабости, човек заболява и умира. При слабостите си, човек заболява от такива

* зор-заман *разг.* Крайна нужда.

болести, от които умира. Има едни болести, които аз наричам прекрасни масажи. По-добри масажи от тези болести няма. Има една болест, която е модерна: турят желязо на врата на човека и му казват да даде парите си. Болестите са подобни на разбойниците. Ако човек няма нищо, изпращат го на оня свят и като го погребат, всички казват: „Господ да го прости". А после казват, че архангел Михаил идва да му вземе душата. Голяма чест! Архангел Михаил няма друга работа, ами ще слиза на Земята, да вземе душата на един грешник и да я носи при Господа. Това не е наука! Но да оставим този въпрос настрани.

„Не се грижете за живота си." Човек не трябва да се грижи, но трябва да мисли. Животът на човека е строго определен. Ще се запитате дали е вярно това, или не. Да, ето, бъдещето на моя крак е строго определено от разумността на моята глава. Каквато е главата ми, такова ще бъде състоянието и на моя крак. Ако главата на човека е малко неразумна, такова ще бъде състоянието и на неговия крак. Това показва, че както кракът, като уд, принадлежи на един организъм, така и вие принадлежите на един организъм. Ако кракът започне да се грижи какво ще бъде неговото бъдеще, това показва, че той се индивидуализира, иска да живее самостоятелен живот. Какъв живот може да има един крак? Кракът глава няма, ръце няма, стомах няма, той очаква всичко наготово. Той само се движи от едно място на друго, а стомахът трябва да смели храната, дробовете трябва да я пречистят и най-после тази пречистена храна да се изпрати на мозъка, за да работи. При сегашното състояние на онези, които влизат в новата епоха, се изисква едно обобщение, за да изучават те истинския живот. Вие сте били при голямото щастие, при хубавите условия, а сега минавате през нещастие, през голямо безпокойство на живота си. Вие не се впрягате на работа, но си вземате един билет от лотарията и чакате да спечелите нещо. Някой си взема един, два, три, четири и повече пъти лотарийни билети и все очаква да спечели нещо. Надява

се, че като се тегли този път лотарията, той ще спечели най-голямата печалба от 300 хиляди лева или дори повече. Тегли се, но той не печели. Купува пак билет, надява се на следващото теглене, когато ще се паднат 400 хиляди лева. Тегли се пак лотарията, пак нищо не печели. Чете по вестниците, че на еди-кой си номер се е паднала голямата печалба, и казва: „Няма нищо, и аз ще спечеля някога!“. Този човек се учи на нещо, вяра придобива. Без да е спечелил, той очаква, че ще придобие, ще спечели нещо. Не е лоша лотарията, тя има добра страна, развива вярата на хората.

Човек вярва в невъзможното. Например взел е един билет за няколко лева, а такива билети има около сто хиляди, но той вярва, че ще спечели най-голямата печалба от един милион лева. Че това е голяма вяра! Седи този човек и си казва: „На мене ще се паднат тези един милион лева“. Като се тегли лотарията и нищо не спечели, той не се обезсърчава, но казва: „Друг път ще излезе моят номер, ще дойде този милион“. Казвам: да, след сто хиляди тегления все ще ти се падне този милион. Има един закон на вероятностите, който определя тия неща. Това почива на кабалистиката. Ако ти, който купуваш билета, можеш да хармонизираш трептенията си с онзи, който ти продава билета, той ще възприеме твоите трептения и без да усети как, слепешката ще пипне билетите и ще ти продаде точно този, който печели най-голямата сума. Но трябва да знаеш как да направиш това. Един господин ми разправяше следната своя опитност: „Срещна ме веднъж един мой приятел и ми каза: „Слушай, вземи този билет от лотарията, ще спечелиш. Късметът е твой, вземи този билет!“. Понеже нямах пари, не го взех. Пък и не ми се щеше да вземам назаем за билет, в чийто късмет не вярвах. Обаче наистина този билет спечели. Както ми каза приятелят ми, така излезе. После съжалявах, но беше късно. Веднъж дойде щастието при мене и аз не повярвах“.

Има един закон, според който, когато човек много вярва, това е суеверие; многото вяра не почива на трезва

мисъл, а напротив, намесени са чувствата, които пречат. Когато човек ще спечели или ще постигне нещо в света, обединяват се много сили в негова полза: и умствени, и сърдечни, и духовни, и той изпитва спокойствие в себе си. При това положение, като вземете един билет, вие никак не се интересувате дали ще спечелите, или не, но като че всичко забравяте. Поглеждате след време, спечелили сте! И ако много се интересувате колко печелят билетите, вие нищо няма да спечелите. Колкото повече четете вестниците, да видите кога ще се теглят билетите и дали печелите, бъдете уверени, че нищо няма да спечелите. Престанете да се интересувате. И това трябва да стане естествено. Това е външната страна на въпроса, от който се вижда, че хората се интересуват от парите. Човек може да има пари колкото иска. Но колко трябва да иска? На човек не му трябват много пари, защото всичкото злато в света е равномерно разпределено между всички хора на Земята. Следователно човек няма право да взема повече, отколкото трябва. Той няма право да взема от благата, които се падат на всички останали хора вън от него. Когато хората разполагат с повече, отколкото имат право, това е вече друг въпрос. Някой търговец може да има събрани милиони килограми жито. То не е негово, това жито е и на други хора. Следователно благата, както днес са разпределени между хората, не са разпределени по Божествен път. Някои хора са просто служители на Бога, те пазят неговите складове с блага при себе си. Слушал съм как отговарят някои богати хора, когато други отиват при тях да им искат пари назаем. Те казват: „Тези пари не са мои, те са на чужди хора. Когато дойде онзи, на когото са тези пари, нека той да ви даде. Аз съм дошъл на света само за да пазя тези пари".

Ние мислим, че като сме дошли в света, имаме право да вършим каквото искаме. Можеш да вършиш само когато знаеш какво и как. Ако не знаеш, по-добре нищо не прави. Тогава казваме: „Не прави това, което може да ти създаде някакво нещастие". Но какво трябва да

правиш? Все нещо трябва да правиш, няма да седиш и да бездействаш. Някой казва, че не може да вярва. Хубаво, като не може да вярва, какво може да прави? Казва, че не вярва в бъдещия живот. Добре, пък аз вярвам в бъдещия живот. Все таки има нещо, в което и ти, и аз вярваме. Ти и аз вярваме в този живот, който сега живеем на Земята. Ти вярваш, че като умреш, ще останеш на Земята. Аз пък вярвам, че като умра, ще отида на друго място. Ти вярваш, че ще останеш в къщата си, а аз вярвам, че съм временно в нея, също като в един хотел, който някой ден непременно ще напусна. Ти казваш: „Аз имам стая в този свят и не го напускам". Безверниците са собственици на Земята, без да знаят, че тапиите им не са валидни. Понеже е казано, че кротките ще наследят Земята, може би един ден тези безверници да станат кротки и да наследят Земята. Думата „безверие" е взета от думата „суеверие". Суеверието се среща във всички хора. Често безверниците са по-вярващи, отколкото самите вярващи. Ето, Емил Зола, който бил голям натуралист, имал една фаталност, на която вярвал. Той си имал написани стотина номера в една кутия и преди да започне някой роман, бъркал в кутията, да види кой номер ще му се падне. От номера, който изваждал, той правел заключение дали романът му ще бъде добре посрещнат, или не. Ще кажете вие, че това е фатализъм. Други ще кажат, че това е атавизъм. Както и да речете, това е факт. Ако не му се падал този номер, който обичал и на който вярвал, Зола не започвал романа си. Ако изваждал добър номер, той се въодушевявал и започвал да пише. Питам: кое е онова, което го е въодушевявало? Съществува един закон, който в дадения случай довежда човека до един контакт с нещо възвишено. И не е важно дали човек знае това, или не.

Казвам: всеки човек представлява едно число – или щастливо, или нещастно. Който разбира великия Божествен закон, той ще избягва всички ония хора, които представляват някое нещастно число. Не е въпрос да ги избягва човек, но той няма да ги среща често. Той ще ги

заобикаля, ще минава от друго място, да не се срещнат. Ако искате да придобиете нещо, срещнете щастлив човек. Той непременно ще ви предаде нещо от себе си. Благото е разпределено между хората. В даден случай един човек може да стане условие, среда, проводник за твоето добро. Също така един човек може да стане проводник или причина за твоето бъдещо нещастие. Един човек може да те изпрати на училище, да станеш професор или философ, а може да те изпрати и на бесилката. В това отношение вие трябва да проучвате хората. Казвате: „Как да ги знаем?". Да, не знае човек. Колко деца има, които, като не знаят, намерят някоя стара бомба на полето, започнат да я пипат оттук-оттам, докато най-после тя избухне и убие едно от тях. Представете си, че вие срещате един човек, който има много силна мисъл. Такъв човек може да ви предаде своето съмнение. До това време вие не сте се съмнявали и изведнъж дохождат у вас мисли на съмнение. Разправяше ми един познат какво нещо е силата на внушението, как той я изпитал върху себе си. Този господин живял цели двайсет години с жена си добре, разбирали си, обичали се и никога не му минавала мисъл на съмнение. Веднъж минал край тях един гледач, който започнал да му гледа. Казал му: „Слушай, ти да пазиш жена си!". От този момент в него се явило съмнение и той започнал на всяка крачка да подозира жена си. От съмнение почти се разболял. Пита ме моят познат след това: „Верни ли са думите на този гледач?". Казвам му: „Това са долапи, измислици, на които не трябва да се поддаваш". Защо ви е този гледач? Той казва на мъжа да не хваща вяра на жена си, а на жената ще каже да не хваща вяра на мъжа си. Питам: ако мъжът не хваща вяра на жена си и ако жената не хваща вяра на мъжа си, на кого трябва да хващат вяра тогава? Ако ти не слушаш майка си или ако не слушаш баща си, кого ще слушаш? Ако майка си не слушаш, ако баща си не слушаш, ако жена си или мъжа си не слушаш, кого ще слушаш тогава? Аз вземам думата „жена" в най-добър смисъл. Докато се оженят, мъжът казва на жената, че без нея не може да живее, без нея ще

умре, а след като се оженят, вече не ѝ вярва. Че ако не си могъл да живееш без нея, защо сега не ѝ вярваш?

Мъжът и жената, това са външни форми, външни служби. Някой мисли, че има жена, а всъщност не знае какво представлява неговата жена. Някой баща има син, а не знае какво представлява неговият син. Външната форма на сина ти е само един автомобил, това е неговият автомобил, който ти разглеждаш отвън. Какво е по същество твоят син, ти даже и не подозираш. Ти не разбираш даже какво е твоят баща или твоята майка. Знаете ли какво нещо е да разбирате един човек? Да разбираш един човек, това значи да направиш в даден случай за него същата жертва, каквато и за себе си, и да не се поколебаеш нито за момент, да нямаш два морала в себе си. Да обичаш един човек, значи да си готов да се жертваш за него така, както и за себе си. Без тази готовност за жертва, каквото и да говорите на човека, каквито и морални положения да му изнасяте, това са празни думи, това са второстепенни неща. Има едно Божествено чувство, което регулира нещата. Има един Божествен импулс в човека, който регулира и определя неговите постъпки. Някой се дави, друг вижда това и без да мисли много, хвърля се във водата и го спасява. След това другите го питат: „Ти знаеш ли да плуваш, като се хвърли така смело във водата?“. – „Не зная.“ – „Знаеш ли тогава, че можеше да се удавиш?“ – „Това не мислех.“ Наистина, този човек ни най-малко не е мислил, че ще се удави, той е имал предвид само желанието да помогне на давещия се. Той се ръководи от любовта към човека. Този човек, който е извадил другия от водата, с тази си постъпка е изпратил своето щастие из целия свят. Този човек представлява едно щастливо число.

Ще ви приведа един интересен случай от живота. Един добър човек правил много добрини в живота си, но за всяко добро получавал големи неблагодарности и неприятности и затова най-после си казал: „От сега нататък няма да правя никакво добро“. „За да бъде щастлив, човек не трябва да прави добро в света“ – тъй решил той в себе

си. Но какво се случило? Един ден, в голямото си отчаяние от живота, отивал към морето да се удави. От брега видял, че едно младо момиче се дави във водата. „Ето, сега налетях на една беля. Трябва да спася това момиче. Хайде, ще се хвърля във водата да го спася, пък после ще свърша със себе си." Хвърлил се във водата и помогнал на младото момиче, спасил го от удавяне. В това време към него се приближил един стражар, попитал го за името му, за адреса му, кой е, какъв е и си заминал. „И тази добра, рекъл си той, сега си навлякох по-голяма беля! Нали бях решил да не правя повече добрини в живота си, защо не си седях настрани, а трябваше да се меся в тази работа? Сега ще ме подведат под някаква отговорност. Може би това момиче се къпеше, може би си правеше някакви фокуси във водата, а аз си помислих, че се дави, и отидох да я спасявам. Може би ще трябва да отговарям." Но какво се оказало после? Това момиче било царската дъщеря, която наистина щяла да се удави, и този добър човек ѝ помогнал, спасил я. От този момент неговият живот се подобрил. Така той направил последното добро. С други думи казано, изпълнете онази последна мисъл, която ви се внушава от невидимия свят. Не бъдете страхливи.

Единственото нещо, което човек ще занесе със себе си в онзи свят, това са най-хубавите минути в живота му, когато той е направил онези малки добрини, които никой не е видял. Само с тези малки добрини той ще влезе в невидимия свят. А за всички онези добрини, които хората са видели, платено му е, няма повече какво да очаква. За тия добрини, за които вестниците са писали, той е получил своята заплата още на Земята. Само с малките добрини, които никой не е видял, той ще влезе в Царството Божие. С тези малки добрини като с украшения ще влезеш; като с твои добродетели ще влезеш с тях в Царството Божие. Това значи, че ти ще отидеш в онзи свят със своята вяра. А сега дойде някой странник при тебе, иска ти нещо, но ти се усъмниш в него, приемеш го като разбойник, подхвърлиш му някоя пара и той си замине. Като си замине, ти благодариш, че

си се освободил от него. Не мисли обаче, че си направил някакво добро, като си му подхвърлил една монета. Това се е писало вече на твоята сметка. А ти можеше да не се усъмняваш, да му окажеш известно доверие и той да си замине спокоен, благодарен, че си го приел като човек. Като говоря по този начин, аз ни най-малко не искам да стимулирам у вас алчността да правите добро, за да бъдете добри. Не, певецът трябва да пее, за да весели хората, нищо повече. Стани и пей! Като пееш в стаята си, милиони други хора се радват на това пеене, без ти да знаеш.

Вие още не разбирате какво нещо е музиката. Тепърва ще започнете да разбирате музиката, да знаете какво тя представлява. Тя е толкова жива! Когато се възпитават религиозните, както и учените хора, всички трябва да се учат да свирят и да пеят. Тонът „до“ например е бащата; вторият тон „ре“, секундата, е майката; тонът „ми“ е сестрата, дъщерята; квартата е синът и така нататък. Тъй щото имате две дъщери и трима братя. Ако пеете терца, това е вашата сестра. Като пеете кварта, това е вашият брат, първородният ви брат. Като пеете септима, вземате по-голямата си сестра. Не мислете, че тоновете са произволни неща. Никой не може да взема произволни тонове. Всеки тон е склад от жива енергия. Всеки тон произтича от едно висше съзнание, което работи в света. Като пеете тона „до“, вие засягате една от най-видните области в духовния свят. Тогава всички хора насочват ума, съзнанието си към този тон, който протича в света, и чувстват, че под неговото влияние се изменят. И цар да си в света, щом пееш, ти преставаш да си цар, ти си вече певец. Да бъдеш певец в света, е повече от това да бъдеш цар. На Земята можеш да бъдеш цар, но като отидеш на небето, там предпочитат да си певец, отколкото цар. Защо? Защото там имат вече един цар, но певци нямат. Следователно аз предпочитам да бъда певец на Земята, отколкото цар. На един певец всички ще му благодарят, че ги е повеселил, а на един цар колко души ще му благодарят? Царят може да е подписал една

или повече смъртни присъди, а певецът николко не е подписал. Царят може да прости на някого и да не го осъди на смърт, но ще го осъди на доживотен затвор. А певецът никого не съди. Когато певецът пее, той казва на хората: „Живейте, живейте, животът е за вас. Вие имате всичките възможности за постижения". Ще кажете: „Ами тъжните песни?". В света няма тъжни песни. Тъжните песни се пяха от животните – от птиците и млекопитаещите, а рибите ги пяха мълчаливо. Сега хората пеят, като използват хармонията. Българите едно време пееха тъжни песни, които имат неопределени тактове, своеобразни тактове. Когато българинът дойде до ума, в умствено отношение той дава много малко за пеенето. Той винаги повишава сестрата, но не взема голяма терца. Той всякога не взема голяма терца, там е всичката му слабост. Вземи първата терца пълно – не един и половина тона, но два тона вземи, пълна терца. Българинът винаги ще скрие половината тон. Питам: сестра и половина може ли да има?

Понякога вие мислите, че като пеете, няма кой да ви слуша. Слушат от невидимия свят. Чудни са хората със своите желания. Те казват: „Де е невидимият свят?". Чудно нещо! И слепият, като му казват, че живее в един видим свят, се чуди как така да не го вижда! Как така да не вижда този видим свят? И да не го вижда, той живее в един видим свят. Ако му отворят очите, ще види де е този свят. Той не е далеч от него, но е около него. Според мене разстоянието, далечината от този до онзи свят, или границата между този и онзи свят, е само една стомилионна част от милиметъра. Ще каже някой, че пътувал до онзи свят. Това се отнася до разширението на неговото съзнание. Ако искате да схванете съзнанието на някое същество, което живее в онзи свят, това е вече друг въпрос. Външната страна, външният закон, това е едно, а щом дойдете до вътрешната страна на въпроса, това е друго нещо. Щом въпросът се отнася до съзнанието, той е друг въпрос. Това е философски въпрос. Та като се говори за този и за онзи свят, това

се отнася до съзнанието на човека. Сега вие искате да си представите какви са хората от онзи свят, дали приличат на вас, или не. Въпросът е дали вие приличате на тия хора от другия свят, а не дали те приличат на вас. Когато Бог направи животните, Той не ги направи по образа на човека. Бог направи един, втори, трети, четвърти, пети модел и като дойде до шестия, каза: „Направих последния модел, той е на човека". По какво се отличава моделът на човека от всички останали модели? Всички останали модели бяха покрити с козина или с друго, единствено човешкото лице беше гладко. Лицето на човека не беше така мустакато и брадато, както е сега. Мустаците и брадата на човека дойдоха после. Космите на мъжете изникнаха от голям зор, от голяма ревност към жените. Мъжът се измъчваше, постоянно преследваше жена си, мислеше, че ще я хване в някое престъпление. Благодарение на това в него се разви голяма динамическа сила. И вследствие на тази голяма динамическа сила, на тази енергия, у мъжете започнаха да растат цели гори. Щом в мъжа тази енергия се възбуди, брадата му започва да трепери, той се готви вече да се нахвърли. Следователно човек трябва първо да научи онези анормални състояния, докато дойде до истинското състояние в живота.

Днес хората се страхуват да изнесат една истина както си е. Но трябва да знаят, че няма нищо скрито-покрито. Аз не се интересувам от престъпленията на хората. Престъпленията на хората са голямо еднообразие. Това еднообразие не ме интересува, то е толкова отвратително. Хубавото и красивото, това е доброто у човека. Да гледаш доброто у човека, това е цял свят. Да гледаш любовта у човека, това е цял свят. Да гледаш знанието, свободата, истината, мъдростта у човека, и това са светове. Това са добродетели! Та като погледнете доброто у човека, има какво да гледате. В този човек ще видите нещо особено – не че той е в едно статично състояние, но той е потънал някъде дълбоко в подсъзнанието си; лицето му е потънало като в едно

поле. И тогава виждате и духа му, и душата му, и ума му, и сърцето му. Всичко това е отражение на светлината. Като погледнете тази душа, виждате отражението на целия невидим свят. Всичко в него е отражение на красивото, на великото в света. А като погледнете някой човек, който е със стиснати устни, той прилича на скъперник, който държи банката си затворена. Аз не ви обиждам, но съжалявам, че някои ваши деди и прадеди са ви предали тези устни, та днес вие по навик ги държите така притиснати. За да си здрав, никога не притискай устните си. Ако ги притискаш, така можеш да разрушиш волята си. Ако искаш да живееш дълъг живот, дръж винаги съзнанието си будно, едва да се долепват устните ти. Ако притискаш устните си, ще си създадеш обратна реакция, ще се събере в тебе повече електричество, повече енергия, която ще ти създаде големи неприятности.

Дръжте винаги устата си спокойна, с леко допрени устни, защото устата е вратата на любовта. Устата е създадена за няколко служби: първо, чрез устата ще възприемаш храната и въздуха, второ, чрез устата ще възприемеш чувствата и най-после чрез устата ще говориш, и то най-хубавите неща, които можеш да кажеш. Значи словото, любовта чрез устата ще излезе. Ако устата на човека не е чиста, той може лоши работи да каже. Като говориш за любовта, за мъдростта, за истината, за добродетелта, твоята уста трябва да бъде чиста. Хубаво е да държиш устата си всякога чиста. Това значи никога да не позволиш чрез устата ти да излязат нечисти трептения. Представете си какво би значело да кажете на някого, че го мразите, че не искате да го виждате, че нямате доверие в него и така нататък. Не цапайте езика си с остатъците на миналото поколение! Кажете си: „Ще живея, ще уча силите Божии да добивам, ще обичам всички хора на Земята, ще върша каквото Бог иска, ще правя добро“ и така нататък. Като дойде някой човек на гости и поседи няколко дена в дома ти, не гледай час по-скоро да си отиде, но му кажи: „Много

съм доволен от твоето посещение. Откакто дойде, аз започнах да се моля, да работя. До това време не обичах нито да се моля, нито да работя. Пак ела! Желая по-дълго време да останеш в дома ми". Някой казва така: „Като видите някой беден, гледайте да се освободите от него". Бедният, това е формата, при която богатството може да се прояви. Без формата на сиромашията богатството никога не може да се прояви. Богатството може да се прояви само при сиромашията. В това отношение вие не разбирате какво нещо е сиромашията. Ако нямаше сиромаси в света, на кого щеше да трябва богатството? Сиромашията е резултат на богатството. Защо? Понеже ти не можеш да бъдеш богат, докато не си бил сиромах. И обратното: ти не можеш да бъдеш сиромах, докато не си бил богат. Ти не можеш да бъдеш болен, докато не си бил здрав. Следователно по-рано трябва да си бил здрав, за да дойде обратният процес.

Някой казва: „Аз съм лош човек". Значи ти някога си бил много добър човек и после си изгубил своята доброта, за да я оцениш. Сиромашията, която е дошла при вас, не е вечен процес, но временен. Представете си, че вие от векове живеете в един отличен палат, с добре боядисани стени, с всички хубави неща в него, но понеже е писано, че там отникъде не трябва да влиза въздух, чувствате се притеснени, задушени. Не можете да отворите прозорците, защото е писано, че ако и най-малката дупка се отвори, това е голямо престъпление. Какво трябва да направите? Не трябва да бъдете толкова лековерни, да изпълнявате всичко онова, което хората ви казват, и да не смеете да отворите една малка дупка. Какво разбирате под думата „хора"? Питам: ако слънцето изгрее и ти каже, че трябва да отидеш на нивата да работиш, какво трябва да му отговориш? Като повее вятърът и като завали дъждът, какво трябва да направиш? Има неща, които право говорят на човека. Като огладнееш, какво трябва да направиш? Като ожаднееш, какво трябва да направиш? Когато в тебе се зароди желание да учиш, какво трябва да направиш? Ако дойде някой човек при

тебе и ти каже, че трябва да учиш, какво ще направиш? Ако дойде някой при тебе и ти каже, че трябва да се молиш, какво трябва да направиш? Трябва ли да кажеш, че не искаш да се молиш, защото не си мислил за това? Че ако не се молиш, какво друго ще направиш?

Съвременните хора страдат по единствената причина, че много малко се молят. Моленето им продължава много малко време, то е като официален акт. Това, което вие наричате молитва, не е молитва. Аз наричам молба онова състояние, когато земята изсъхне и се напука, тревиците, които пъшкат, които са жадни, да започнат да вдигат главиците си нагоре, да се молят за дъжд. И като дойде този дъждец и намокри земята, всичката вода попива, тревиците се задоволят, всичко се раззеленява. След това те благодарят. Човекът изпадне в такова положение: изсъхне всичко в него, няма капка вода, намери се в отчаяние, не му се живее, не му се моли и започне да чака на този, на онзи или гледа да вземе нещо оттук-оттам, някой билет, за да спечели нещо. Но това не е молитва. Животът по този начин не се урежда. Ти ще пишеш на Баща си поне по двайсет писма на ден, та дано едно от тях да стигне до Него и да получиш отговор. По колко пъти на ден се молите вие? По един път навярно. Не, вие трябва да се молите по 24 пъти на ден и всяка молитва да трае най-малко 5 минути. Когато един параход в океана се намира в опасност, какво правят пътниците там? Капитанът всеки момент дава сигнал, в 24 часа непрестанно съобщава за положението, помощ иска, а в това време пътниците се молят. Така е, те бедстват и ако не се молят, може да погинат във водите на океана. И вие сега се намирате в един голям океан, където има риск да потънете. Вие не се молите, но викате един лекар, втори лекар, чакате да чуете как ще се произнесат те за положението, в което се намирате. Дойде лекарят, пипне пулса и каже: „Пулсът малко се е намалил“. Какво от това? Има много удавници, на които пулсът спира, но като дойде лекарят, по изкуствен начин им го възстановява. Индусите имат много начини, чрез

които могат да възстановят пулса в човека. Че е спрял пулсът на човека, това още не е признак, че той е умрял. Че някой е измръзнал, това още не значи, че е умрял. Ако внесете измръзналия в една топла стая и го оставите постепенно да се стопли, пулсът му ще се възстанови. Има една постепенност в света, която трябва да се спазва. Съвременните хора обичат резките промени и искат да става каквото те желаят. Това е най-голямото нещастие. Това показва, че хората са като големите мамути. Те имат мамутски желания. Някой казва: „Аз искам да имам голям палат, за сто милиона лева". Не ти трябва голям палат. Ти ще станеш философ, трябва ти само една малка колибка и една маса. След като напишеш съчинението си и нямаш какво да правиш, тогава може да мислиш за голям палат. Докато имаш какво да правиш, трябва ти малка колибка, за да пишеш вътре. Щом напишеш съчинението си, тогава може да мечтаеш за голям палат.

Сега вие казвате: „Защо Господ е създал света така?". Аз питам: къде е погрешката – в Провидението или в нашето разбиране? Разправят, че някога хората били много щастливи. Чета в една статистика за Лондон, град, който има осем и половина милиона жители, че само 250 семейства там живеели много добре, 3 хиляди живеели средно добре, а останалите – на тях Бог да им е на помощ! Това е Лондон: само 250 семейства от всички там живеели щастливо. Какво показва това? Че всеки човек, който е дошъл на Земята, има да свърши една работа и има свое място, тъй както всяка една планета има свое място в пространството. И Земята има свое определено място в пространството, в което се движи, като обикаля около Слънцето. Всяка планета има свой път, свое място на движение. Същото може да се каже и за човека: всеки минава през определена област. Следователно не се стремете да измените формата, която ви е дадена. Ако измените формата на вашето тяло, с това ще влошите и живота си. Много хора са били създадени с правилен нос, но от голяма активност носът

на някого се закривява, става орлов. Така човек изменя носа си, прави го песимистичен, алчен и така нататък. Всички закривени носове показват, че искат да клъвнат някого, да го хванат в нещо. Тези носове са създадени от ред поколения. Носът при някои хора от много любов, от много страсти, от много ядене и пиене е станал широк. Не само е станал широк носът им, но същевременно той се е зачервил. Казват: „Червен му е носът на този човек". Това говори за миналия живот на хората, за миналите поколения. Разумният свят е строго определен. Има известно съответствие в строежа, който природата предприема. Тя не търпи никакви анормалности.

Аз не искам да оставям в ума ви неправилни форми, но изнасям фактите така, както си са. Невидимият, разумният свят има силно желание да изправи погрешките на човечеството. И той се е заел, приложил е всички методи, за да ви изправи. Един ден вие всички ще бъдете с изправени лица. Четката на разумната природа ще обиколи всички. Съвременното човечество ще мине през ред преживявания, но ще дойде до тази цел. Вие няма да останете в тази форма, в която сте сега. Питате: „Един ден, когато възкръснем в другия свят, ще се познаваме ли?". Ще се познавате, разбира се. Но сега познавате ли се? Влезете някъде, хората ви запознаят с някого и вие се ръкувате. Това познанство ли е? Ако си момък и влезеш в някой дом, дето имат млада дъщеря, бащата ще те погледне, ще погледне и дъщеря си, ще го е страх да не я задигнеш. Ако пък мома влезе в някой дом, дето имат млад син, бащата пак ще погледне към нея, да не би да стане нещо. Съмнението винаги ще дойде. Или влизаш в един богат дом, дето имат каса, и веднага погледнат към тебе, погледнат и към касата, мислят си да те оставят ли при нея, или не. Съмнението неизбежно ще дойде. Възможно е да се яви един апаш и да те обере. Възможно е да дойде някой момък и да задигне дъщеря ти. Възможни са тези работи. Но тези неща за мене са изключение.

Има един закон: подобното подобно привлича. Ако ние вървим по закона на хармонията в един велик Божествен свят, около нас винаги ще се привличат добри хора. В този свят апаш не може да влезе. Но понеже хората сега не живеят в този свят, те не могат да се освободят от съмнението. Понякога човек не може да се освободи от въшките и от бълхите. Ако той се моли по 24 пъти на ден, никакви въшки няма да останат на главата му. Ако овчарят се моли по 24 пъти на ден, никакъв вълк няма да влезе в кошарата му. Нека направи един опит и ще види, че е така. Той може да има едно куче, но като залае то, вълкът ще мисли, че двайсет кучета лаят, и няма да смее да се приближи до кошарата. Иначе как ще разберете Христовите думи: „Каквото вържете на небето, ще бъде вързано и на земята, и каквото вържете на земята, ще бъде вързано и на небето“? Каква власт е дал той на онези, които вярват! Тогава бихме ли приложили този закон? Какво бихте вързали вие? Аз бих желал първо да вържа всички хора с въжето на любовта, с въжето на живота. После бих желал да ги вържа с второ въже – с въжето на знанието. И най-после бих желал да ги вържа с трето въже – с въжето на свободата. Свободни ли ще бъдат тези хора?

„Не се грижете за живота си.“ Животът, това е още началото, встъплението в онова, което е приготвено за вас. В това отношение вие имате смътна представа за бъдещия живот, в който ще влезете да живеете някога. Ще направя едно сравнение: вие разбирате бъдещия живот толкова, колкото щурецът има представа за човешкия живот. Аз съм наблюдавал щурците, които наричам щастливите музиканти. Като се приближа някой път към дупката на един такъв музикант с почитание, той веднага се оттегля назад и казва: „Заповядай!“. Той не може да влезе в моето положение, не ме разбира. Като се отдалеча, пак си показва главата и започва да се пече на слънце. Каква грамадна разлика има в живота и в разбиранията на всички същества! Вие понякога мислите, че ангелът е като човека. Грамадна

разлика има между живота на един ангел и живота на един човек. Животът на един ангел е по-реален, отколкото е животът на цялото човечество, има какво да се чете в него. Биографията на един ангел е много по-интересна, отколкото биографията на цялото човечество, много интересни работи има там. Много неща е минал един ангел, докато е дошъл до това положение. Има какво да чете човек, да се въодушевява. А сегашните хора? Някой откраднал сто лева, хайде в затвора. Друг убил някого, хайде в затвора. Трети изпил няколко чашки вино и се напил, хайде в участъка. Или някой момък излъгал някоя мома. Или някой философ едва написал една малка философия. Или някой поет написал едно малко стихотворение. Аз наричам това малки строфи. Каква поезия е тази? Това било поезия! Аз четох напоследък един английски поет, но какво перо е неговото – цяла музика! Тенисън* се казва този поет. Наредил е стиховете като мъниста, виждаш, че всяка дума е поставена намясто, със своето точно ударение. Всички поети не могат да пишат така.

Казвам: ако всички хора биха били такива добри проводници, добре да се отразява чрез тях Божественият свят, знаете ли какво щастие щеше да има на Земята? Сега, като ви говоря, ще си кажете: „Как да разберем тия неща? Дали този човек е ходил на онзи свят? И дали е дошъл оттам?“. Нито съм ходил там, нито съм дошъл оттам. Вие сте чудни хора. Така се говори само, а всъщност всякога съм живял в онзи свят и всякога съм живял в този свят. Каквото е минало през всички епохи, то всичкото ми е познато. И каквото искам да си спомня, спомням си го. Едно малко момиченце разправяло следното нещо: „Не зная отде се е загнездила в ума ми мисълта, че някога съм била една малка пчелица от един хубав, пъстър кошер. Живеехме в една градина заедно с царицата ни, която беше по-голяма от нас.

* Алфред Тенисън (1809 – 1892) Един от най-популярните английски поети.

Между нас имаше един по-голям, наречен Брам, който беше отличен музикант и всякога веселеше царицата. Днес го наричат бръмбар. Един ден царицата извика мене и една моя другарка и ни каза да отидем с Брам в една от най-отдалечените градини, за да посетим хубавите цветя там. Ние тръгнахме с нашите колесници, които се движат по-бързо от всякакви коли и превозни средства, каквито има днес, по-бързо от всякакви птици. И така стигнахме в тази хубава градина". След като разправило своята история, най-после момиченцето казало: „Днес обаче виждам, че този Брам е днешният ми баща, царицата на кошера е моята днешна майка, а другарката ми и аз сме две сестрички, които сега ходим заедно на училище, но не сме още свършили прогимназиалния курс. Сега от време на време ми дават по едно цветенце, но на мене ми е жал да ги късам, защото едно време те ни приемаха много добре. И затова, като ме карат да откъсна някое цвете, аз отказвам. Казвам, че не късам цветята". Ще кажете, че това е фиксидея. Не, фикции в света не съществуват. В света съществуват само реалности. Това, което наричат хората фиксидея, не е нищо друго освен една реалност, представена неточно. Тя не е представена както трябва. Или казвате, че нещо е илюзия. Не, илюзията е пак една крива форма, идеята не е представена както трябва. Животът не е представен както трябва. Това показва, че има неща, които са верни, а има и неща, които не са верни. Всичко, което не е вярно, казват, че е измислено. Четат някой автор и казват, че е измислил някои неща. Няма измислени неща. Тези работи, за които казват, че са измислени, те са станали някога, пък и продължават да стават. Това са неща възможни. Всичко онова, за което мислите, един ден ще стане, ще бъде. Като знаете това, пазете се. Защото Христос казва: „И празните думи, които хората казват, един ден ще дадат отговор". И добрите думи ще се реализират, и празните думи ще се реализират.

От нашите прави или криви мисли и чувства ние ковем своята собствена съдба. После ще кажете: „Защо

светът е така създаден?“. Помнете това добре: вие сами създавате своята съдба. Някой път ви дойде да кажете някоя дума. Не бързайте, спрете се малко в себе си, изпейте си една песен и тогава казвайте. А можете да си изпеете и няколко песни, не само една. Колко песни пеете, когато искате да въздействате на една ваша лоша мисъл или на едно ваше лошо чувство? Как ще изпеете музикално например думата „мълчи“? Представете си, че някоя сестра е сготвила добре на своя възлюбен, но той не харесва ядението, скарва ѝ се. Как трябва да запее тя в този случай? Тя трябва да подеме „до-ми“, да вземе терца и възлюбеният ѝ веднага ще се усмихне. Тя трябва да каже: „Слушай, любезни, лукът, с който сготвих това ядене, беше за болни хора, та го прегорих. Но днес ми донесоха хубав лук и ще видиш с него какво ядене ще ти приготвя!“. Сегашните домакини, като видят, че мъжът се е навъсил малко, съвсем се обезсърчават. Че е навъсил малко веждите си, това нищо не значи, жената не трябва да се смущава. Това е един добър признак. Който се е навъсил, той започва да мисли. Като отидеш да искаш пари от един банкер, ако той те гледа с отворени очи, нищо няма да ти даде. Ако се понавъси малко, да знаеш, че ще ти даде нещо – той мисли, измерва те, поглежда те под око, оценява те. Следователно, когато твоят възлюбен се понавъси малко, да знаеш, че мисли да ти даде нещо, има някакво намерение. Ти трябва да използваш този момент, да видиш колко и какво ще ти даде. Че защо да не се учиш? Твоят другар е една книга, изпратена при тебе, да четеш и да се учиш от нея. Пред тебе се е разтворила една книга – чети! Като си прегорила ядението, лука главно, учиш се на нещо. И ти трябва да напишеш едно писмо на лука, да му кажеш: „Моля да ме извиниш, днес по невнимание изгорих няколко резена лук в тенджерата. Друг път ще бъда внимателна, няма да правя такива погрешки“.

Ако във вашата душа се породи такова чувство към лука, колко повече към човека! Тогава вашият възлюбен ще затвори книгата си, ще се усмихне и ще ви погледне

по-мило. Като отидете в другата стая, той ще каже: „Прогресирала е моята жена! С такава жена, която иска извинение от лука, може да се живее“. Не може да се живее с жена, която не е готова да иска извинение от лука. Та когато кълцате лук и плачете, ще знаете коя е причината за това – дали вие сте причината, или лукът. Вие кълцате лука на ситно и затова плачете. Лукът казва: „Сестра, не ме кълцай, измъчи ме, измъчи и себе си“. Мислите, че вашият възлюбен иска да се кълца лукът. Не, кажете на възлюбения си, че може и без кълцан лук, защото така и себе си измъчвате, и него измъчвате. Какво означава в случая кълцаният лук? Това е погрешката, която вашият възлюбен е направил. Вие днес кълцате лука, утре го кълцате, а с това и погрешката се повтаря, докато най-после го прегорите. Казвам: не кълцайте лука. Кой какво е направил, не се интересувайте; не повтаряйте погрешката на хората. Турете лука в яденето, без да го кълцате, разрежете го само на две половини. Казвате: „Трябва да се поправят погрешките“. Всички искате да поправите погрешките на хората, а с това се поставяте на големи изпитания. Господ изпратил веднъж един ангел да види какво правят хората на Земята, доколко са прогресирали. Като се върнал при Бога, той казал: „Господи, на зле отиват хората! Много грешат и аз се чудя как ги търпиш“. Господ нищо не му казал, но го върнал на Земята, въплътен като човек, да поживее малко като хората. Като дошъл така на Земята, ангелът направил два пъти повече погрешки от хората.

Казвам: не се чудете, че хората грешат. Когато видите, че един човек прави погрешка, използвайте я, за да се учите. Защото трябва да знаете, че всяко нещо, което става на Земята, не е индивидуален акт, но колективен. Вие не знаете причината, защо един човек се е подхлъзнал някъде, та е направил погрешка. Вие не знаете причината за погрешката, която Ева направи. Много пъти съм говорил за това, но досега нито един учител, нито един професор, нито един философ не е

казал истинската причина, заради която Ева направи тази погрешка. Погрешката е станала, но защо е станала, коя е причината, не е позволено да се каже, не е позволено да се обясни. Че погрешката е станала, всички са съгласни с това. Тази погрешка е допусната, за да се яви великото благо в света. Без тази погрешка великото благо не би се явило. Не че този е единственият начин, по който може да се яви благото в света, но в дадения случай този е пътят, по който човечеството може да върви напред и да се развива. Засега този път е избран. Ние трябва да се съобразяваме с органическите закони, които сега владеят в света. Затова трябва да дойде новото възпоминание. Човек трябва да си е написал на книжки от какво да се пази, та всякога да си го спомня. Ти се подразниш от нещо и веднага си готов да избухнеш. Прочети написаното: „Както Бог е търпелив, бъди и ти търпелив". Не си снизходителен към хората. Прочети: „Бъди тъй снизходителен, както Духът е снизходителен". Има нещо в човека, което го съди, но има и нещо, което го успокоява. Прави той една погрешка, но нещо в него му казва: „Бъди спокоен, ще се оправи тази работа!". И наистина, оправя се работата. Разболееш се, изгубиш богатството си, но вътре в тебе нещо ти казва: „Не се бой, ще оздравееш, богатството ти ще се върне. Всичко това ще се забрави". – „Ама прегрешил съм." Напред върви, прегрешението не е нещо индивидуално, то е нещо колективно. Калта не е образувана от една малка частица почва, тя е образувана от милиарди частици, които са се съединили в едно. Кой е причината да се образува тази кал? Водата е причината. Вие съдите почвата, която дава най-хубавите неща. Ако в почвата турите вода повече, отколкото трябва, непременно ще се образува кал. Казвате: „Лоша е калта. Лоши са условията". Това е неразбиране на живота.

Много пъти вие си създавате ненужни страдания, като мислите дали сте на прав път, или не сте. Не мислете за това. Веднъж като сте дошли на Земята и пиете вода, дишате въздух, приемате светлина и храна,

вие сте на прав път. Като можете да мислите, като можете ходите, вие сте на прав път. От вас зависи как да мислите. Каквото чуете, всичко това ли трябва да възприемете? Не се стремете всичко да възприемете. В дадения случай възприемайте само онова, което на вас ви приляга. Онова, което не ви приляга, то не е за вас. Има неща, които, щом ги чуете, лягат ви добре. Например вие никога няма да видите погрешката на този, когото обичате, но всякога ще видите и най-малката погрешка на онзи, когото не обичате. Питам тогава: като направите една погрешка, как ще я изкупите? Всяка погрешка трябва да се замести с една добродетел. Всяка лоша мисъл, която е минала през ума ви, вие не сте отговорни за нея. Стремете се да я заместите с добра, но не се стремете да я изхвърлите навън. Дойде едно лошо чувство в сърцето ви – не се борете с него, но на мястото му турете едно добро чувство. Дойде в сърцето ви едно строго чувство – заместете го с едно чувство на милосърдие. Дойде в сърцето ви едно користолюбиво чувство – турете на негово място едно чувство на хуманност. Оставете света на двете противоположности, той сам да се бори. Вие изживявате целия си живот в желание да изпъдите злото от себе си. Невъзможно е това. Искате изведнъж да се изчистите. Вие не можете да се очистите от злото, защото преди всичко вие не знаете произхода на доброто и произхода на злото и не знаете как да постъпвате. Как ще изпъдите злото? Ако го изпъдите през вратата, то ще влезе през комина. Ако го изпъдите през комина, то ще влезе през най-малката дупчица. Даже и светии, които са прекарвали по цели двайсет години в пустинята, които са достигнали висока степен на развитие, пак са имали ужасни опитности и са казвали: „Никога човек да не минава през такива ужасни опитности!“.

Едно трябва да знаете: колкото повече се издигате, толкова по-големи изпитания ще имате. Онези, които са правили опити да се издигнат във високите области на атмосферата, която граничи с фотосферата на

Слънцето, знаят какви изпитания са имали. Невъзможно е да се стигне до такава височина. Онези места там са опасни. Не се знае, ако човек се качи на височина от 400 – 500 километра, какви ще бъдат слънчевите лъчи. Може би там ще се разтопи човек. Може би там няма да остане нищо. Правили са хората опити да изхвърлят разни уреди на големи височини, да видят какво ще стане с тях. Ние нямаме ясна представа какъв е животът горе в пространството, какъв е животът на Слънцето, какъв е животът на Луната и така нататък. Ние не знаем какъв е животът на другите светове. Ние сме изолирани тук като на един остров и мислим, че само на Земята има живот, че само Земята е населена с разумни същества и никъде другаде няма такива разумни същества като хората на Земята. Философите могат да мислят едно или друго, но те не могат да бъдат авторитети и да се произнесат за онова, което Бог е създал. Ние не знаем Божиите дела. За Земята се казва, че е заселена, но какво Бог е направил по другите светове, ние не знаем. Ние преди всичко не знаем как е направено Слънцето. Ще кажете, че Мойсей е писал нещо по това. Че какво е писал Моисей за Слънцето? Какво ще разберете от песента: „О, слънце на живота ми“? Ако Слънцето е огнено, какъв живот може да дава то? Как може да го наречете „слънце на живота“? Значи има едно Слънце, на което може да се живее. Това Слънце, което виждаме, е дреха на онова, на което може да се живее.

„Недейте се грижи за живота си, що да ядете, нито за тялото си, що да облечете.“ Живот без любов е живот на грижи. А живот с любов е живот на спокойствие, на работа, на труд, на здраве, на сила, на свобода, на простор, на движение. Казвам: новият живот, който сега иде, е живот на нови форми, на нови възгледи. Това не значи, че сегашният живот трябва да мине – не, той само ще се измени. Ние трябва да оценим сегашните възможности, да ги използваме в бъдещето, а не само да очакваме на това бъдеще. В този живот сега са вложени много скъпоценности, които трябва да извадите, та като

отидете в новия живот, да ги занесете със себе си. Като възкръсна Христос, какво взе със себе си? Това, което имаше на Земята. Той пак запази своето разположение към учениците си. Като се обърнаха учениците му, те видяха жарава на земята и на нея риба да се пече. Онези, които държат на буквата, ще кажат: „Риба ли намериха да ядат?“. Има риби, които могат да се ядат. Ето какво разбирам аз под „естествена храна“: естествена храна за всеки организъм е онази, която има същите трептения, каквито има този организъм. Всяка храна, която няма същите трептения, каквито има вашият организъм, тя не е за вас, не я яжте, нищо повече! Тази храна е вредна за вас. Хигиенична храна е тази, която има същия размер трептения, каквито има и вашият организъм. Тя носи същия живот, какъвто се крие и във вашия организъм. Като възприемете тази храна, тя ще продължи живота ви. Това считам аз за най-проста храна, най-проста форма на естествената храна. Ние не сме задължени да ядем много боб, нито сме задължени да ядем много леща. Всякога еднообразната храна осакатява човека. Каквито и възгледи да имате, вие трябва да приемате разнообразна храна. Не се смущавайте от въпроса какво трябва да ядете. Вглъбете се в себе си и ще видите за всеки отделен случай каква храна трябва да употребите, ще ви се даде метод как трябва да се храните. Има едно вътрешно чувство в човека, което всякога му пошепва с какво той трябва да се храни. И като болен даже, човек може сам да си определи храната. Питайте в себе си и това чувство ще ви пошепне. Вие можете, и като болни, и като здрави, сами да си определяте храната. Когато искате да четете някоя книга, пак може да ви се нашепне каква да бъде тя.

Вие сте заобиколени с много същества, които по своята интелигентност седят много по-високо от вас. Те са готови всякога да ви помагат. Тези същества са видими и невидими. Онези, които са невидими, ще ви внушат някоя мисъл и вие ще си кажете: „Дойде ми на ума една хубава мисъл“. Някое същество е минало край

вас и ви е предало тази мисъл. Друг път имате нужда от някаква храна, това същество ще мине край вас и ще ви нашепне какво да си вземете за ядене. И вие ще се чудите: както сте се спрели на нещо, което да сготвите, сега изведнъж изменяте решението си и си купувате или грозде, или круши – минавате този ден с някакъв плод. После пък ще ви нашепнат каква книга да четете и така нататък. Има вярващи, които казват, че не трябва да се чете никаква друга книга освен Библията. В едно отношение са прави тия хора, но в друго отношение това е буквоядство. Други пък ще кажат, че Библията е остаряла книга, затова трябва да се четат новите книги. И това е хубаво, но според мене добри за четене са онези книги, които и след стотици години няма да изгубят своето значение, завинаги ще останат авторитетни. Ето, аз бих желал да ми препоръчате някоя книга за храненето, която да е етическа. Много лекари са писали и пишат за храненето, но твърде общо. Всеки човек се нуждае от специфична храна. И когато приеме тази своя специфична храна, той изпитва едно освежаване, едно ободряване, едно просветление на ума. Умът му тогава ще започне правилно да работи, а сърцето му ще придобие един равномерен темп. Сърцето трябва да има равномерен пулс, а не неправилен, с пресичане, ту с ускоряване, ту с намаляване на темпа. Ритъмът на сърцето трябва да бъде музикален. Мярката между един и друг удар на сърцето трябва да бъде еднаква. Понякога човек обременява сърцето си със своя песимистичен пулс. При песимистичното състояние на човека и пулсът му е неправилен.

В целия Космос има един ритъм, който движи пулса на всички живи същества – и на насекоми, и на растения, и на животни, докато се дойде и до човека. Този пулс на живота регулира всичко, той е космически пулс. В сърцето има един специален нерв, който определя колко пъти то трябва да бие. Тъй щото определено е колко пъти да пулсира сърцето на всеки човек. И ако вие се държите за закона на Любовта, вашето сърце ще

пулсира точно толкова пъти, колкото е определено. Също така и мозъкът ви ще работи правилно. Мислите ви, чувствата ви ще вървят по правилен път. Цялата обстановка на външния свят ще върви добре. Всички хора в света представляват скачени съдове. Дали съзнават това, или не, то не е важно, но всички хора се стремят към една велика цел. Дали знаят, или не, но всички хора искат благото на цялото човечество. Когато бащата желае благото на своя дом, това е отлична идея. Когато държавникът желае доброто на своя народ, и това е отлична идея. Когато социологът пише една книга, той има предвид благото на човечеството. Всички онези, които воюват за правото на човечеството, те са хора новатори, носители на новите идеи, реформатори – това е отлична идея. И когато вие искате да се храните добре, не мислете само за себе си, но влезте в съгласие с всички ония, които се хранят добре. Тогава няма да бъдете сами, но ще имате много съмишленици в света. И тия хора, и вие ще се радвате на добро здраве. Христос казва: „Не се грижете за живота си!“. Това значи: не се безпокойте за живота си, защото Отец ваш всичко е промислил, но търсете първо Царството Божие и неговата правда и всичко друго ще ви се даде.

Благословен Господ Бог наш
Тайна молитва

27 януари 1935 г., София, Изгрев

Учителя Петър Дънов

СИЛА И ЖИВОТ
том XXIV

Графичен дизайн и корица
ПЕТЪР ДОБРЕВ

Редактор
ИВЕЛИНА ХРИСТОВА

Предпечатна подготовка
ИВАН ДЖЕДЖЕВ

Формат 84/108/32
Печатни коли 41

Издателство „Бяло Братство“
izdatelstvo.bratstvo@gmail.com
www.bialobratstvo.bg

Издателство „Захарий Стоянов“
office@zstoyanov.com
www.zstoyanov.com